

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

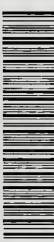
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 13 17 04 010 3

DR
728
Z5
v.2

Ziya, Mehmed
İstānbūl ve Bōgāzīçī

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

استانبول و بوغاز ايجی

ییزانس، عثمانلی مدنیتلریک آثار باقیسی

ایکینجی کتاب

مؤلی :

مائظہ آثار عتیقہ انجمن دائیسی کاتب عمومیی

محمد ضیا

استانبول — دولت مطبعہیی

1928

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/istnblvebgz02ziya>

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

امین اوکنک اسکی حلی : (سنه ۱۸۵۰)

استانبول

برنجی مہیش

مدخل

استانبولک بیزانسیلر زماندره کی رونق و اہمیت

La splendeur de Constantinople sous les Byzantins

اقطار غریبہ ، هنوز حال بداوئدہ باشایان ملتارک نفوذ و تاثرات کونا کونیہ عظیم انقلاباتہ زمین و بحیرہ اولدینی بر دورده ، قسطنطنیہ ، روما عادات و مراسم و عنعناتی ہان اولدینی کبی محافظہ ایتمکدہ ایدی . (۳۲۷) یاخود (۳۲۸) سنہ سندنہ [۱] بویوک قسطنطینک تاسیس و بنا ایلدیکنی بوبلدہ ملوکانہ ، ممالکک سائر جہانندہ کی اک کوزل مہانی قدیہ سندن قالدیریلوب ، بورایہ کتیریلن قیمتدار ہیکلارلہ ، تزیین ایدیلہرک آز مدت ظرفندہ شرف و معموریتی و رونق و احتشامی آرندی .

[۱] بعضی اثرلردہ بعدالمیلاد : ۳۳۰ . کوستریلدر . قسطنطین ، یکی رومانک ادامہ موجودیت و معموریتی مقصدیلہ بوشہری ارادہ صمدانیہ ایلہ تاسیس ایلدیکنی نشر ابتدکی قانونلرندن بندہ ذکر و اخبار ایدیور : Code Théodosien , lib XIII. titre 5, loi 7e [استانبول ، برنجی کتاب : ص : ۱۵]

آلتنجی عصر میلادیده ، قسطنطنیه ، برجلی ، قهلی ، معلا طاق ظفرلی ، اوکنده کنیش خندقلی ومحیطی بش میلدن زیاده چفته سوری ایله محاط ومحفوظ بویوک بربلده ایدی [۱] درون شهرده ، متعدد (آمنه آت) ایله الی عدد رواق Portique ، عمومه مخصوص سکر ، وخصوصی ، یعنی قوناق وسرایلرده

قیصر بویوک قسطنطنیه ک حضورنده یاخنت اولارق تثبیت ویازی خریستان ویازی بت پرست آیین اوزره مراسم فوق العاده مخصوصه سنک اجراسی میلادک (۳۴۰) سنه سی مابینک اون برخی کونی واقع اولدینی بومناسیته ترتیب ایدیلن شنگل کورک نرق کون دوام ایلدیکنی وقیله درسمات آثار عتیقه موزسی مدرک کندی بولش اولان دوقنور ده نیه Dr. P. A. Bethier ، اونارینده نامنه ناضری وویانده کشاد ایدیلن عمومی سرکیه حکومتک کیفیت اشراقی مذاکره مأمور قومیسون رئیس راشد پاشا مرحومک احریله ویانده (۱۸۷۳) سنه سنده ترتیب ونشر ایلدیک (یونازاییی قسطنطنیه) نام اؤک (۱۷) نجی صیفه سنده ذکر ایدیور .

[۱] اول آناده وان فتحک مژده سی کلوب جله خاقک کجهرلی ایله اسرا ، روز روشنلری عید اصنی اولوب یدی کون یدی کجه حسین باقرا فصلاری اولدی . اول محله سرای برونندن تایدی قایه وارنجه اب دریاده قلمه ک اساسی اوکنه یگیری ذراع غربی بر سد بنا ایدوب قلمه دن طشره بر شاهراه عظیم اولدی . جله کشیالار اول محله دن کیرلری اصبح چنه آت ایلر ایله کسان برکشان چکوب سرای برونندن ایجری داخل اولورل ایدی وقلمه ک اندزون و بیرونده قلمه اوزره وقلمه متصل نه قدر اعیان واشراف خانلری وار ایسه جله سی استملاک ایله هدم ایدوب طریق عاملر ایله قلمه دائرا مدار رایکن اولد . اول عصرده حقیر اسلامبول قلمه سی خطوه لایعنه بیان ایدلم :

اولا بسم الله ایله یدی قلمه دن طشره خندق کنارنجه تا ایوب انصاری قیوسنه کلنجه ۸۸۱۰ آدیم و ۶ قیودر و کوچک ایوانسرای قیوسندن باغچه قیوسنه قدر ۶۵۰۰ آدیم و ۱۵ قیودر و یکی سرای - که آستانه دارالسادتدر - اویه انباری دینده کیرچی باشی قیوسندن یکی سرای دائرا مدار ۱۶ قیودر ، اون عددی مکشوفدر . بو یکی سرای قلمه سی ابوالفتح کدرکه دائرا مدار جری ۶۵۰۰ آدیمدر . اخور قیودن طشره نوبنا اولان طریق عام اوزره تا یدی قلمه گوشه سنه قدر ۱۰۰۰۰ آدیم و یدی قیودر و بو حساب اوزره نفیس اسلامبولک جری ۳۰۰۰۰ آدیمدر و بیک آدیمده اون قلمه واقع اولمشدر و جله ۴۰۰ قلمدر . اما قره طری اوج قات اولعه آلرک قلمرله برابر ۱۲۲۵ قلم اولور . قلمرک کیکی چارکوشه وکیکی مدور وکیکی شخانه موزونددر .

پیرام پاشا حین تعمیرده ذراع معماری اوزره حساب ایستیوب جله سی سکان یدی بیک ذراع اولق اوزره حساب ایدلشددر .

اول عصرده اسلامبول اولقندر معمور و آبادان ایش که قلمه دن طشره سیلوری به قره دکر ساحلنده ترقس قلمه سنه وارنجه ۱۲۰۰ یاره باغلی باغلی قریه و قصبه لیکدیکرینه اتصال ایشلدری . داخل و خارج قلمه ده ایکی بیک حاکم اجرای حکومت ایله نتیجه قرارلری قسطنطنیه عرض ایدرل ایدی ۴۰ وزیری ، ۴۰ بطریق ، ۴۰ پوروزی ، ۴۰ یستیار اختیاری ، ۴۰ مویاری وار ایدی که جله سی حکومت صاحی اولوب اللرنده مرصع عصالرله آت میدانده کی دیوانخانه قسطنطنیه حضورنده ال بلیوب خدمت ایدرل ایدی .

بو قسطنطنیه جله ملوک فرمانبری ایدوب جهانگیر اولمه آق قلمش ایدی . آننجی اکثر ایای اعمار شهر ایله کدی وزمان حکومتده مریم اتا قزل بیورطه کیی ایام رسیده وهر بازار کونلری اسلامبول دیوارلری فرمزی براتقوته چوقه ایله ستر ایدوب آلائی عظیم ایله صفاته ایجو دزدیروب باشه تاج اسکندر کییوب درون شهری دوران ایلر ایدی وقیونک نکهارلریه بخشش اصلا ایلر ایدی وقلمه ک بدنلری اوزره خاج و سزین و مرصع اصنام و سنجاق و فلاندرمل تملیق ۳۶۶ محله ترمیته ولوتورانی بورول و طبل و ارغنون کبیرل و ناقوس یونانلیر چالدیروب اجرای شادمانی اولنور ایدی وهر ملتدن آدملر کلوب اسلامبولک زینتی سیر و تماشا ایلرل ایدی .

بو اشکال و بو جرمد اولان قلمه ک یگیری یدی عدد قبولرک ماینلری نه قدر خطوه در آتی بیان ایدر :
اولا یدی قلمه کوشکی لب دریاده در . آندن یدی قلمه قیوسنه قدر ۱۰۰۰ آدیم ، یدی قلمه سلوری به ۲۰۱۰ آدیم ، باب جدید ۱۰۰۰ آدیم ، باب طوبه ۲۹۰۰ آدیم ، باب ادرنه ۱۰۰۰ آدیم ، اگری قیویه ۹۰۰ آدیم ، بو آتی قیو غربه و ادرنه جهته ناظردر . ایوب انصاری به ۱۰۰۰ آدیم ، بلاط قیوسنه ۷۰۰ آدیم ، باب قانوسه [۲]

[۲] شمیدیکی (نار) اوله قدر .

يوز اللی حمام، بری، حضرت دانیال [۱] علیه السلامك آرسلانلر مغاره سندنه کی حالی تصویر ابدن معلا و محتشم چشمه لر، (اوکوسته نون = اوغوستیون) Augustéon دینان اطراف ایکی صره ستونلی رواقی واورته یرنده برالنده کره عالمی طوتار وضعیتده قیصر ایثیوستیانوس Yustinien I ک آت اوزرنده هیکللی موضوع و مرکوز بویوک بر میدان (ایاصوفیه میدانی)، محتشم برعاین سرایی، وخیلیک اطراف واکتافنده اسکیمو و قه نویسلرک تعبیرلری وجهله: «برکردانلغ قیمته دار و بی بها انجولرینک وضع و ترتیبی کی» برحوق کایسا واردی.

ساحلارنده کی ریختیم و طالع قیرانلره کیلر یاناشیر، دیار سائرده دن و جوار اسکله لر دن کتیرذکاری ملاری حیقاریر، مال آلرلردی. خلاصه، هر طرفه برچالاک، بر فعالیت تجاری و اقتصادی مشهود و منظور اولوردی. اوروپا شهرلرینک اطراف و جوارنده اولدینی کی، قسطنطنیه نیک قرب و اطرافنده اطف و نظر ربا صیفیلر، کاشانلر، کویلر مؤسس ایدی. بوغاز اینجه حاکم بر موقعه بولنان سرای بروننده، شهرک الک محتشم مبانیسندن اوچی مصادف انظار حیرت اولوردی که، بونلر: ایاصوفیه، ایودرموس و سرای قیصری ایدی. میلادی اون ایکینچی عصرده، بیزانس دولتنک [۲] مقر ادارمی اولان استانبوله کن سیاحین اجنیه نیک ۶۰۰ آدم، پتروقیوسنه ۶۰۰ آدم، یکی قیویه ۱۰۰ آدم، ایاقیوسنه ۳۰۰ آدم، حبالی قیوسنه ۲۰۰ آدم، اون قیانه ۲۰۰ آدم، ایازمه قیوسنه ۴۰۰ آدم، حلب قیوسنه ۲۰۰ آدم، زندان قیوسنه ۳۰۰ آدم، باقی بازار قیوسنه ۴۰۰ آدم، یکی جامع قیوسنه ۳۰۰ آدم، باب شهیده ۳۰۰ آدم، ایوب انصاریدن بورایه قدر اون درت بابلر شاله مکشوف و ب دریاده درلر.

سرای هایونک جواب اربعه سنده اولان باب خاسلرک اولکیسی کرچی باشی قیوی، یال قیو، طوب قیوی، اوغریق قیو، بالقجیلر قیوی، ایچ آخور قیوی، یایزد خان قیوی، آندن باب هایون سعادتمرون که جانب جنوبه مکشفسر، سروی قیوی (بو قیو تبدیله مخصوصدر)، سلطان ابراهیم قیوی (صغوق چشمه دیننده در)، صقوالی محمد باشا قیوی (الای کوشکی دیننده در)، باب سایان خان (مقبول ابراهیم باشا ایچون کشاده ایدی)، بوستاجیلر و مصاحبلره مخصوص تیمور قیو.

ایچ آخور قیوسندن طشره آخور قیوسنه قدر ۲۰۰ آدم، آندن چاتلادییه ۱۳۰۰ آدم، آندن قوم قیویه ۱۲۰۰ آدم، آندن لغه قیوسنه ۱۴۰۰ آدم، آندن داود باشا قیوسنه ۱۶۰۰ آدم، آندن صابیه قیوسنه ۸۰۰ آدم، آندن نارلی قیویه ۱۶۰۰ آدم، آندن بدی قلعه ۲۰۰۰ آدم. [اولیا چلبی: جلد ۱]

[۱] حضرت داود علیه السلامك احفا دکر آمدن و اینای بی اسرائیلدن درت پیغمبردن بری در. بو ذات عالیقدر، یهودا قرالی یوواکیمک زمان حکومته ده یک کشف یاشنده میلاددن (۶۰۶) سنه اول قدس شریفک ضبطندن سوکره اسارتله (بابل) شهرته کتیریلرک اوراده بابل حکمداری (بخت النصر) Nabuchodonosor ک سرای حکمدار یسنده بیومش، و بوئاده شبات فنونده یک بویوک استعداد و ترقی کوسترمشدر. حضرت دانیال، بخت النصرک رؤیالری تعبیر ایتک صورتیه مشارالیهک نظر توبه و اعجابی قازانه رق، برمنجم و بابل بلده سنک خزینه امینی نصب و تعیین قلمشدر. ذکا و فراسنی و عقل و حکمتی بالخاصه (سوزان) Suzanne عایهنده کی دعوا و راه و موی الیهک معصومینی آبات ایشدر. (ببل) Baal کاهنلرینک کذب و تزویرانی آبات و ضیافت کشیده اولنان دیوانخانه نیک دیوانده کورین امرار انکیز اوج کله نیک ماهیتی بالتازار Baltazar تفسیر و ایضاح ایش و اصنامه تعبددن امتناع ایلدیکی ایچون برای تهدید و تضییق آتیش اولدینی آرسلانلر مغاره سندن صاغ و سلم پیغمش ایدی، حضرت مسیحک (۷۰) 70 semaine d'année سنه هفته سندن سوکره کلاچکی و درت بویوک دواتده اختلالات ظهور ایدجکی و یهودیلرک طایغیله جقزلری کشف و اخبار ایدن بی مشارالیه در. کدانداننده وقت ایتدیکی ظن اولنیورسده حقیقی معلوم کلدکر.

[۲] شرق دولی، بالخاصه اوزون سورده دورده حکومتیه شایان نظر و دقتدر. وقایع نامعلولی نظر مطالعه دن یکجیلورسه برسله لجایع و جنایاتدن، خیانت و مذلتدن و دناث و خنده دن باشقه برشی کورولر! بویه، تاریخ و جغرافیا لنفی [۱۸۳۷۱] M. N. Bouillet; Dictionnaire, d'Histoire et de géographie, Empire d'Orient; p: 1312

بالمشاهده افادات و بیاناتی بلکه ده‌ها زیاده جالب دقت و مراقدر. فی الحقیقه، تاریخ مذکورده، بیزانسی زیارت ایده‌نارک جمله‌سی یک‌زبان اوله‌رق بو عاصمه ملوکانه و دلاراده‌کی سرایلرک، مهابدک و سائر مصنوعات عجیبه‌نک کثرت و وفرتدن، و بونلرک طرز و اسلوب انشایزنده‌کی لطافت و احتشامدن اوزون اوزادی بحث اییدیورلر. از جمله، مشهور عرب جغرافیونندن (ادریسی) [۱] ایله (تودلا) لی موسوی سیاح (بنیامین) [۲]، (ویلاردوئن) [۳] و شووالیه (روبر دوکلاری) Robert de Clari، استانبولی، سرایر بلده بدایع مشحون الملق اوزره تعریف و اطرا اییدیورلر. بو ذوات، استانبولک معنوی ثروت و احتشامی، آبدات و مہایسنک کوزه‌للی، مهابدینک و مقدس بتروکتانک کثرت و تنوعی، سکنه‌سینک اطوار زینت نمونی و مہذب طرز و رفتار کبارانه‌سی و خارق‌العاده رونق و ظرافتی خصوصنده کندیلرینی حیرتدن آله‌میورلر.

ویلاردوئنک کندی تعبیر مخصوصیه: «بوتون بلده‌لر میاننده، استانبول ملوکانه برشهر ایدی ...» بنیامین: «بغداد استنا ایدیورسه، استانبولک دنیاده برمش یوقدر» دیدکدن صوکرده، آیاصوفیه‌نک بی‌نظیر سالوان ششمه و احتشامی و ولاخرنه سراینک «بها و قیچی غیر قابل حساب و تعدا- مجوهراتیله» برابر، طنطنه‌سنی، زروسیمه، ارغوانی و حریری قاشلره مستغرق مساکن خصوصیه‌سنی، که- بو قدر ثروته مستغرق مساکنه سائر هیچ بر دیارده تصادف ایدیله- فوق‌العاده کوزه‌ل کیندنش و کرک طرز تلبسلی و کرک مشی و رفتارلری حسیله عادتاً بر قیصر زاده ظن اولونان انسانلرله طولو سوقاقلرینک حسن رنگا رنگی وله و حیرتله تعریف و حکایه اییدیورلر. استانبولک توصیفنده، ویلاردوئنک قلمی اوجنده دائماً تکرار ایدن

[۱] ابو عبدالله محمد احمد الشریف الادریسی [آلتهبی عصر هجری: ۵۵۸ م ۱۰۹۹-۱۱۸۰]. مشارالیه، فاسده سراکش خاندان حکمداریندن ادریسلرک سلاله‌سینددر. قرطبه‌ده جغرافیا، هیئت و طبابت تحصیل ایتش، و مؤلفاتی میاننده (اسیایا و آفریقا) قطعه‌لرینه دائر یازینی جغرافیا کتابلری غرب ارباب قلمی طرفندن مع‌التقدیر الشغریه‌دن باخصوص فرانسه‌جه، اسپانیول، لاتین و آلمانیجه نقل و ترجمه ایدلشددر.

[۲] بنیامین Benjamin de Tudele، موسوی برخاخم اولوب اون اکتیبی عصر میلادی ابتدالزنده (ناوارا) Navarre قطعه‌سنده کاش (تودلا) بلده‌سنده طوغمش و (۱۱۷۳) ده وفات ایتشددر. هر پرنک اصولی و عادات و مراسمی تدقیق ایچون دنیاده قدر (سیناغوغ) و ارسه هبسی طولاشمشدر. نتیجه مشاهدات و تدقیقاتی مبین عبرانی لسانی اوزره Relation de ses voyages برائ یازمش، و بو اثر (۱۵۴۳) ده و بو اثر J.B-Barratier طرفندن ده آمستردامده فرانسه‌جه نقل و ترجمه اولنشددر. اوان اکتیبی عصرده عرب سیاحین مشهوره‌سندن (ابن بطوطه) نک استانبولی زیارت ایتد یکی تاریخنده استانبولک‌کن، (بنیامین)، بو شهر دلایلی توصیف ایدرکن دییورکه: نفس استانبول شهرنده برتر موسوی یوقدر بونلرک اوطوردقلری محله (پهرا) Péra دیرلر.

[۳] ویلاردوئن Villehardouin (Geoffroi de) - وقته نویساندن اولوب، (۱۱۶۷) نده Bar-sur-Aube ده طوغمشدر. شامپانی خاندانه منسوب قونت بشیعی (تیبوت) Thibaut.V زماننده مارشال اولمشدر. (۱۱۹۹) سنه‌سنده‌کی دردنجی اهل صلیب اشتراکله استانبولک کتیش، و بوراده بولندنی مدته قیصری دردنجی آلکسیوس ایله اهل صلیب آره‌سنده اکثریا ترجمانی و طیفه‌سنی ایفا ایتشددر (۱۲۰۴) سنه‌سندد استانبولک اهل صلیب طرفندن ضبطی حادثه‌سنده بولنش، و برنجی (بودوئن) طرفندن رومانی مارشالی نصب اولنشددر. (۱۲۰۶) ده بودوئن، بولهارلره مغلوب اولدینی زمان، اهل صلیب اردوسنی برهزیت مطلقه‌دن قورتارمه موفق اولمشدر (۱۲۱۳) سنه‌سندد تسلیاده وقت ایتشددر. اسکی فرانز لسان و شیوه‌سی اوزره (استانبولک فتحی) و یاخود (استانبول ابراطورلری بودوئن ایله هازی‌نک وقایع‌نامه‌سی) نامیه برائ یازمشدر. (۱۱۹۸) دن (۱۲۰۷) سنه‌سنه قدر اولان وقایع‌دن بحث شواری، حاشیه‌لر و برده نتیجه ایله زمانمز فرانسه‌سنه ترجمه‌سبله بلکهده (دوقانز) Du Gange طرفندن (۱۶۵۷) ده طبع ایدلشددر.

« بوكوزمل قه‌لرك ، بو‌ثروت و سامانه غرق اولمش سرائيلك تماشا‌سييله كوزلر قاشير... بورنكين بلده ... »
جمل و تعبير اتيدر...

خلاصهٔ كلام، قرون وسطاده بيزانس بى نظير ثروت و سامان، و غير العقول اثار عمران ايله ريان، و شمعنه نثار آلتون شعاع ايجريسندنه دنياده يكانه بر مملكت كې تخيل و تصور اولنوردى. فى الحقيقه، اوتارلخايلده هر كيم بيزانسى زيارت ايتمش ايسه ، بورايه هنوز تقربلرنده هيچانه قاريشيق بر دريائى بهت و حيرته مستغرق اولدقلرنى بيانده متحدا‌لساندرلر .

(۱۲۰۴) سنه ميلاديه‌سندنه ، اهل صليب استانبول اوكنه كلدكلرى زمان ، هر شيدن اول يوكسك سورلر ، شهرى دأرأ مادار احاطه ايدن ظريف و متين برج و بارولر ، معلا و محتمم سرائيلر ، كاشانهلر ، و اينانيله‌جق درجهده معلا كليسالر انظار حرص و حيرتلى جلب ايلش ايدى ...

فقط ، مبانيء مذكوره‌دن ماعدا ، شايدن دقت ده‌ا يك چوق آثار و آبدات ده وار ايدى : بونلر مياننده حاملر ، دوائر عموميه رسميه ، خسته‌خانهلر ، كتبخانهلر ، دارالفنونلر ، قيشله ويا حبس‌خانه اوله‌رق قوللانيان مستحكم قصرلر[۱]، رواقلرله مزين عمومى ميدانلر ، طاق ظفرلر ، ستونلر ، هيكللرده با‌لخاصه جالب دقت و شايدن تماشا ايدى . وله‌رس انظار اولان آثار و مبانيء مذكوره استانبولى كائناات نظرندنه يكتا بربلده اولمق اوزره تصوير و تمثيل ايدييور ايدى .

بومباني ، بعضاً برويا ايكي قاتلى ، بالالرى تحت پوشلر ايله ارآسته ، اكزيسى اخشاب اولر آره‌سندنه ، ودار سواققلر ايجريسندنه ، وبعضاده بر طاقم ازباب تجارتك اقامتگاهلرى اولان كرلى دكانلرك مبنى اولدينى زمينلرى طاش دوشه‌لى كنش سواققلرده كاڻ ايدى .

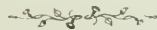
قسطنطينيه ، برآرالق دوجار اولدينى انحطاطه رغماً ، ينه شرقك اك بيوك واك كوزل و كزيده بربلده‌سى ايدى . اون بشنجى عصر ميلادى ابتدالرنده ، بوشهر دلاراي زيارت ايدن سياحين ، بوراده كوردكلرى آثار و آبداتك كثر و نظرافت و احتشامندن طولاني حيرتلىرى كيزله‌ميورلر ...

اسپانيالى (قلاويرو) Clavijo بوعاصمه بدايغنونده اوچ بيك دن زياده كليسا و معبد ذكر و تعداد ايدويوز . ايجرولرينه عادتاً قوجه بر بلده‌يى اقامه ايتك قابل اولان واسع خيابانلرك ، لطيف شكوفه‌زارلرك اورتلرنده كاڻ كنش مناسترلر با‌لخاصه نظر حيرتلى جلب اولمش ايدى .. بوما كن دينه ايله برابر ، حال‌خراپيه يوزطوتان سائر بر چوق آثار و آبداتى ، سرائيلرى ، قوناقلرى ، كاشانه‌لرى مناسر و كليسالرى ده ذكر ايدوييور . بويوك محلهلر آره‌سندنه ترلالر ، باغچهلر ، چنزارلر وار ايدى . حتى قسطنطينيه‌نك شو حالندن طولاني اوزمانك فرانسر سياحلرندن برى : « بو بلده ، كوى اولمق اوزره مى تأسيس ايدلمش ، بوراده طولودن زياده بوشلق و كر.. » دييوركه ، مباني و مؤسسائى محيط اولان چنزارلر ، باغ و باغچهلرك وسعتندن كنياه‌در..

اون دردنجى و اون بشنجى عصرلرده‌كى بيزانسليلرله سلفلرى آره‌سندنه اجتماعى و اخلاقى بعض فرقلر وار ايدى .

[۱] اوانسرايك يوقاري‌سندنه عوض اخندى جامنك حويليسى آلتنده‌كى مشهور (آنه‌ماس) حبس‌خانه‌مى هپسندن جالب دقت و مخوفدر .

برطرفدن مصائب، دیگر جهتن ارتکاب اولان انواع خطایا، و مشهود اولان نقایص اخلاقیه و اجتماعیه نتيجه طبیعی اوله رق، قیصرلرک دارات و احتشامنه آرتق نقيصه کلش ایدی. هرملتك تاريخنده مشهود و مکرر اولان بوحال ییزانسک دارات اقباله ده خاتمه چکدی. هرشيده برتبدل محسوس، حيات عمومی ایجابات و تمایلاتنده برده کیشکلک مشهود ایدی. بوحالک نتيجه سی اوله رق ییزانسک او محتشم و ظریف منظره عمومی باشقه بر استحاله ده ایدی، اعصار دیده عنعنات ده کیشیور، فقط، قوه نامیه ملتی اداره ایدن اساسلر محافظه ایدیلور، طور اقلری قانونری بهاسنه آلان و محافظه ایدن اسلاف حقنده درین حرمتلر بسله نیوردی. حیات ساعیانه نك هر صفحه سنه سرایت استعدادینی کؤسترن انقلابات، طرز معیشته ده نفوذ ایمکده باشلادی. مختلف صنوف اجتماعه نك تلبس ایندکری لباسلر ساده لشدیرلدی، مساکنک مناظر خارجییه سی بیه ده کیشدی. عرفان و مدنیتله هاله دار، حب و وطنپوری و حماسته پیرایه دار اولان سکنه بلده، آرملرینه صوقیلان عناصر اجنبیه نك نفوذ و تاثیر آتیله اسکی صافیتی غائب ایدی، تاریخنه، ماضیسنه مربوط اولان بوشهر، غریب بر خلیفه اقوام حاله کلدی؛ بناء علیه، مختلف امللرک، متضاد افکارک تضادیه، علوی امللر افوله باشلادی، حب و وطنپورینک ضعفه اوغرامسیله افراد آره سنده کی رابطه که وشه دی، وانسانلری عادتاً آره لنده رابطه سز شعور سز بر کله حاله کلدیلرکه، بر مملکتک یکانه سائق ادباری اولان بوحال، فتح مینده پک آشکار تاثیرینی کؤستردی... خلاصه، استانبول بوشالدی.. شهری محیط اولان سورلرک چوره سی عثمانی تورکلرینک مهاجمات دلیرانه سنه قارشى بلده یی مدافعه ایدن اهلینک نفوس و کثافتنه نسبه آرتق پک کنیش و واسع کلکه باشلادی.. تعیر دیگرله استانبول شهری اسکی غلبه لکنی غائب ایدی...

ایکینچی مجیش

شهرک وسطنده کی سوقاقلرله مبانى مؤسسات

Rues et édifices du centre

بیزانسلیلرک و عثمانی تورکرلرینک وجوده کتیر دککری آثار مدنیه نك فصل فصل تعریف و تفصیلنه باشلامه دن، آثار مذکور ه دن الیوم موجود و پایدار اولانلرک، و یا خود مرور زمان ایله کلیاً و یا قسماً محو و مندرس اولمش بولنانلرک مبنی اولدقلری مواقع و مناطقک عمومی پلاننى، و او تاریخده موجود اولوب اکثریسی بوکون دخی مرور و عبوره کشاده سوقاقل و جاده لرك وضعیت و استقامت لرینى نظر مطالعه دن کچیرمک، آتیا و یريله جک تفصیلات متممه ایچون برره بر وظیفه سنی ایفا ایده جکدر . بونک ایچون استانبولک بزدن اولکی دوره لرده کی دارات و احتشامی حقنده عمومی بر فکر پیدا ایتمک اوزره شهرک مرکزنده کی سوقاقلرله مبانى عمومیه سنی کوزدن کچیرمکی موافق بولدم : چونکه استانبولک وضعیت عمومیه سی لایقيله اکلاشلدخه مبانى و مؤسسات عالیه سی حقنده واضح بر فکر ایدینلسی قارئین کرام ایچون بلکه موجب تعب اولنور .

بودرجه تفصیلده برغایه دها تعقیب ایدیورم که، اوده آثارو مبانجه بو قدر زنکین بر بلده عثمانی تورکرلرینک الیه بعض استثنالرله معظم برخرابه حالنه کجه دن اول مختلف زمانلرک انقلاباتنده ولاتین استیلاسنده نه درجه واسع و مؤلم تخریبات و یغما یه اوغرا دیغنی، و ثنائى اجنبیه ایله اثبات ایتمک بر مقدمه تشکیلی ایچوندر .

استانبولک وضعیت طوبوغرافیه سنه دأر مهم تبعاتده بولنان متوفى و قوتور مورتان (استانبولک طوبوغرافی طاسلاغی) [۱] نامنده کی اثرنده ذکر و تفصیل ایلدیکی اوزره ، تدقیقانه سهولت بخش اولان نقطه ، (مه سی : اورتیه ول دیمکدر) Μεση دنیلن شهرک الک مهم جاده سنک ، عمومی بیوک میدانلری یکدیگرینه انصورتله ربط و وصل ایلدیکی ، و سرای کبیر قیصریدن و یا صوفیه معبدن اعتباراً ، شهرک مبنی اولدیغی یدی تپه نك ذروه لرینى نه وجهه تعقیب ایستدیکی کیفیتک تدقیقیدر . بناء علیه ، عثمانی فتحندن برى برچوق عوارض طبیعه دن حوادث و انقلاباتن ناشی استانبولک وضعیت طوبوغرافیه سی خیلیدن خیل تبدل ایتمش اولدیغندن ، یوحادثاتک درجه سنی اکلامق ایچون شهر مرکز اسکی وضعیتنى اوکرنمک لازمدر . بوانقلابات ارضیه نك الک یکى و بارز شکلنى فرضاً ، افسرای حریق کبیردن [۲] اول لاله لیدن اعتباراً لانغه و یکى قبیوه طوغری اراضی قیدماً دیک بر یوقوش ایکن یالغیندن صورکه جوحوالی تسویه ایدیلرک زمین ، یکى قیو استقامت لرینه طوغری یرینه کوره ، درت بش آرشون ، و بلکه دها زیاده یوکسلتیلرک اسکی دیک یوقوش قسماً ازاله

[۱] Esquisse topographique de Constantinople

[۲] لاله ل جوازنده قوسقه ده کی قوجه راغب باشا کتبخانه سنک آرقه جهترنده طولدریلان اراضینک وسطى ارتفاعی (۶۰۵) متره اولدیغی بالمساحه آکلامد .

[۲] آفسرای حریق کبیری : مزاج قندیلی کجه سی (جمه کونى) - ۱۰ تموز ۱۳۲۷ . یانان یرلرک مساحه سطحیه سی ۴۳۰.۵۰۰ متره مربعی در ،

و تعدیل قلنیش اولمغه یانغیندن مصون قالان لانه ، یکی قیو ، چوبان چاوش ، نشانچی سستری یوقارییه نظرآ پک چوقورده قالمشدر که ، قوم قیو جهتنده کی مشهور مصلا یاخود فرهاد پاشا مدرسه سی [۱] ، قوسقا ستمک آشاغیسنده حوصلی حمام قیرنده کائن چوبان چاوش جامی [۲] بو اراضینک امتدادی

[۱] برنجی کتابتک (۵۰۹) نجی صیغه تک حاشیسنده بیان ابدلیکی اوزره (مصلا مدرسه سی) سنان باشا تک ساعیله ایوب سلطان جو اردنکی جیفتلکننده مختی اولدینی حالد یقالتوب یدی قله محبسنده اعدام ایدیان (۱۰۰۴) صدراعظم فرهاد پاشا یابدیره مشدر . (حقیقه الجوامع) ده مذکور اولدینی اوزره ، بو ذات یکجیری اناسی ایککی کوردیکی برزویایه شیخ رمضان خلوقی خافاسندن شیخ محمود افندینک فرهاد آتایه : « داماد سلطانی و صدراعظم اولمجبک ! » دیو تبشیر ایله تعبیر ایتسی اوزریه یابدیره مش ایدی . رؤیا ، حقیقه منقاب اولدینی تقدیردهده شیخه بر مسجد بناسی نذر ایتش ووقا حقیقه زمان صدارتنده نذری برنه کتیره مشدر .

شیخ محمود افندی ، (وعظ) قنطلق ناطق اولدینی (۹۷۶) سنه سنده ارتحال ایدرک مسجدک صول جناحنده احضار ایدیان خنده دفین خاک مغرت نمان اولمشدر قری حلا موجود ، و فقط امثال کی متروکدر . فرهاد پاشا ، آرناووددر . تربسی ایوب سلطانده ، خاندن اسبق مرحوم و معقولله سلطان محمد رشاد خانک تأسیس ایدیکی (رشادیه) مکتبتک فرشوسنده ودرت یول آغزنده کوشدهده ، تره ، معمار سنان بناسیدر ، پک مکلف ایسهده باتیمسزاقی یوزندن خراب و متروکدر . باشا تک صدوقه سی ده محو اولتی اوزرهده . سرپوشی دولاب ایلچریسنده طوبراقله قاربشمش طوریور .

[۲] چوبان چاوش جامی — بو مسجد ، قوسقهده ، قوجه راغب پاشا کتبخانه سنک آرقه طرفنده ، حوصلی حمام قیرندهدر . بانیسی چاوش باشی سایان آغادر ، کندیسیده ، صاغ جهتنده ، یازمققل دیوار اوکندنه مدفوندر . آخریری اولان جامک حوالیسنده وصول طرفنده اخشاب برمدسه سی و چشمه سی واردر اساسا بو جامک محلی یوغبکن سلطان احمد خان ثالث دوری اواخرنده ، اطرافنده کی محللردن خاتله آلنوب بورایه الحاق ایدلش ، بو صورته محله پیدا اولمشدر . برطرفدن قوسقهده ، دیگر جهتن لاله لی قارشوسنده کی بودروم یاخود مسیح پاشا جامی اوکندن کلن سوق قیرنه کوره اوج ، دژ متره قدر بوکاتلیدیکندن بو جامک کوک برنده هان سفینه قدر طوبراق آتندنه قلهرق محو وکنانه اولمجبدر . بعدالحریق تسویه طریقک تاریخ مشثومه سنندن بریده بودر ...

چوبان چاوش جامی اخشاب سفلی بر صره کسمه یونجه طاش ، بر صره ط غله ایله انشا ایدلش کارقده بر مسجددر .

قیرستانده مدفون اولان ذوات . —

صاغ طرف جهه سیله محراب جهتی احاطه ایدن قیرستانده آتی الذکر ذوات محترمه و معروفه مدفوندر . یازمققل مأخذلرندن بریده مکتوبات اولدیننه نظرآ کوک برنده امثال کی ، یوق ایدلی مقرر بولان قیرستانده مدفون اولانلری اولاد و احفاد مزیک ، حافظه احترامنه نقش ایتک اوزره برر برر قید ایدیورم :

اولاً — جامدن ایلچری کیررکن صاغده یازمققل اوکندنه :

(سایان انا)

سنگ مرارنده : « کل من عابها فان جنتکمان فردوس آشیان غازی فتح سلطان محمد خان حضرتلرینک سرپوشی ، صاحب الخیرات والחסنات وراغب الجنة والدرجات اشبو جامع و مدرسه بانیسی مرحوم سایان انا وروحه فاتحه احسان . » بو ذاتک مراری ، مکلف مرمر صدوقه لیدر . باش و آتیاق طاشلری قالین و ایشامه سزدر . بورایه و قتیلهده برحریقدن متأثر اولدینی ، آتیاق طاشنک زیادهجه زده لشم اولسندن اکلاشیایور . باش طاشی ، آتیاق طاشنه نظرآ بشقه شکله اولوب ، مرمر صدوقه سیله متناسب و آهنگدار برقم تشکیل ایتیور . طاهر حاله باقیلوزسه ، بوصوکردهدن یاییامشدر . کتابه سی اویمه و حلق صورتیه اولیوب ، یالیزله یازلمشدر .

سرقیرنده قندیل یاقیایور . اکلاشیلان محلهجه بو ذاتک منویقیله تیرک ایدلمکدهدر .

صدوقه مزینرینک آتیاق طاشنه ، غایت اولهرق بر دیگر کوچک طاش او طورلدلشدر که ، کتابه سی شودر :

حالدده تماما طور اراق آلتنده قاله جقدر . طولديرلان اراضی ايله حريقدن مصون قالان يکی قيو ، وقوم قيو

الباقی هوالله ، کل نفس ذائقة الموت :

صاحب الخيرات والحسنات مرحوم ومفقور چاوش باشی اسماعيل آغانک روحیچون ...

سنه

۱۲۲۵

نسبة اوراق برطاش اولان بوسنک مزارک علامت فارقهسی ، سرپوشی یوقدر ، یوفاریسی مثلث الشکدر . بوذاتک ده چاوش باشیلردن بری اولدینی آکلاشیلیور .

سلمان آغانک یاننده :

هوالباقی : الهی واریمحق داربقایه - شفیع اوله محمد

رجائی افندی مرحومک مهتر باشی سی اسماعیل ابن علی ابن مصطفی روحنه فاتحه :

— ۱۲۰۸ : ۱۳ محرم —

بو ، رجائی افندی مملکتنده خلیل آغا نامیله یاد اولنورمش . آماسیه مضافاتندن اجدادیمک مسقط رأسی اولان مجید اوزینه تابع الوان چلی لیدر . مملکتنده ایکن پدری بروفتک متولیمی ایش حسب الوراثه وقتک تولیتی عجه زاده سنه انتقال ایتک لازم کلیورمش . خلیل آغا تولیتی عهده سنه کچیرمک زعمیله عمجه زاده سنی اولدیرتمشدر . بو وقعه جنایه اوزینه خلیل آغا ، مملکتی ترک ايله کوتاهییه فرار ایتیش واوراده بر مدت محمد آغا اسمیله وقت کچیرمشدر ، خلیل آغانک کوتاهییه ده بولوندینی مملکتینجه شایع اولبی اوزینه اورادن استانبوله کچمشدر خلیل آغا استانبوله بعض ذواته از جمله ، سلیمان فیضی پاشایه ، صوکره لالا محمود بکه اتسابله صدارت مکتوبی قلمنه خلیفه اولمشدر . بالآخره معادن والیمی ضیا یوسف پاشایه دیوان کاتبی اولوب ثروت صاحبی اولمشدر .

پاشای صدر اعظم اولنجه محمد افندی قالیونلر کاتبی نصب ایدلمشدر . ۱۲۱۳ ده مصر سفری بدایتنده مکتوبی باش خلیفهسی و آزر وقته صادق افندی وفاتنده مکتوبی صدر عالی اولدی . ۱۲۱۶ ده دفتردار شق اول ، ۱۲۱۷ ربیع الاخرنده مصر دفترداری اولغله فتحنده انه کلی اموال کچدی . بو آراق عزل اولندیسه ده ، تکرار نصب ایدلدی . ۱۲۱۸ ده مصرده قتل ایدیلرک مالی جانب میردن ضبط ومصادره اولندی . بشر و القاتل بالقتل ! بو صورتله عدالت صمدانیه معصوم ، شهید عمجه زاده سنک انتقامی آلمشدر . محمد افندی ، استانبوله جراح پاشا مدرسه سنده تحصیل علوم ایتمشدر . (رجائی) مخلصیه اشتیاری بوراده در . آماسیه تاریخی مورخ فاضلی حسین حسام الدین افندی برادریمز ، مقتول مومی الیهک مصادره ایدیلن اموالک بر قطعه دفتربی آیاصوفیه طبقه سنده محفوظ اوراق و وثائق وقیه میانده کورمش ، اوقومشدر . مجلس معارف اعضای سابقه سندن مرحوم ثریا بکک (سبج عثمانی) سنده ، مومی الیه رجائی افندیکن کوتاهیله اولدینی یازیلیورسه ده ، خطادر . اساساً کندییی الوان چلی لیدر ، بالآخره کوتاهییه فرار والتجا ایتمشدر .

بوذاتک یاننده :

کتخدای تبرداران سرای عتیق مرحوم الحاج حسین آغا روحنه ...

— ۱۱۴۶ —

سملری آره‌سند یوقاروده سویلتدیکی کبی، درت بش آرشونلق اوچوروم واردر . بوچوقور محلات ایله

یاشنده :

درگاه عالی کدکولرندن اورفلی (اورفلی) الحاج محمد آتاکت روحته ...

— ۱۱۲۷ —

جوازنده :

مرحوم ومغفور کاتب عالی افندی روحته ...

— ۱۱۲۷ —

یاشنده کی مرارده :

هوالملاق الباقی :

حاجی اسماعیل آقا قیلدی وقت
فاتحه عرض ایله روحیچون همان
عالم ایچره کازی حقائق ایدی
ترک کسب وکار ایدوب اولدی زوان
برمن ذات شریف وپاک ایدی .
نیمه یش ایدی سنی بی کان
دمیم ایتسون قرین مغفرت
کندو احسانیه رب مستمان
بویه تاریخ مجوه برکاور
مسکئی اسماعیل آتاکت جنان

روحیچون رضا لله فاتحه

— ۱۲۲۴ : ۲۲ ذی —

یاشنده :

هوالباقی : خواجکان دیوان هایوند و مکتوبی صدرعالی خافاسندن محمد نورالدین افندی ...

— ۱۲۵۶ : ۷ ن —

قربنده :

هوالباقی : لاله الاالله ... طریقت عالی قدریه مشایخ کرامندن بوزجه آصلی خلیل پاشا زاده دواع عالم فنی ایدن
مرحوم ومغفور المحتاج الی رحمته ربه المغفور حسن زهدی افندی رحمة الله علیه الباری

— ۱۲۷۷ —

مخبره — اسکدارده قرمجه احمد تره‌سنگ قارشوسنده کی مسجددن یوز خطوه قدر کیدلدکده صاعده کی برنجی
سوقک ، کوشه‌سند : « مرحوم ومغفور خواجه میکایل ابن محمود شیروانی : سنه ۱۹۴۱ » نامنده بر ذات مکلف
بر صندوقه مزایته تصادف ایدیلور . بو کوشه‌نی دوخته ساییمیه کیدر بر یول واردر . بو یولک صاغ طرفنده کی سد
اوزرنده اولار : السید کورت علم پاشاتک تلاوی ایله مزایته تصادف ایدیلور : ۱۲۱۳ هـ : ۱۰ کوتاهیته شهرد کوسنی
مجلسنده کی علم پاشا جامع شرقی و مدرسه‌نی مشارایه پادیرمشدر . بو ذات اناضولی والیسی ایدی . بو عامک ایچریسی
کوتاهیته ک نفیس جینی لایله مزیندر . ساییمیه طوغری درت آرشون فاصله‌ده : شهید مغفور قره‌حصار والیسی بوزجه
آصلی خلیل پاشا حضرتلری دقین خاک عطر ناکدر : ۱۲۱۸ هـ : ۸ .
خلیل پاشا زاده حسن زهدی افندینک یاشنده :

چوبان چاوش جامی امامی مرحوم سید عثمان افندی ...

— ۱۱۸۱ —

یوقارى قسك برسوييه کلى عصرلره متوققدر . بناءعليه ، شهراميني اسبق جميل پاشا زماننده باپيلان

قربنده :

الحاج يوسف پاشا خزينه دارى ودين آغانك قابى المحتاج الى رحمة ربه العفور حسين بن محمد آغا — ۱۲۲۰ —
يائنده ، باش وآياق طاشلرى منتظم چارچيوهلى مرارده :
چوبان چاوش جامع شرقي امامي طريقت عليه قادريه مشايخندن پوست نشيني الحاج حافظ محمد زهدى افنديك روحچون...
— ۱۳۱۰: ۷ ذى القعدة چهارشنبه —

يائنده :

حالا دولتلو والده سلطان افنديمرك كتخدالرى دولتلو يوسف آغانك قرداشي مصطفي آغانك (محتوي) مرحوم
محمد راشد بك روحچون ...
— ۱۲۱۴ —

نظمه — يوسف آغا سلطان سايم خان نائيك والدهسى مهرشاه سلطانك كتخداسى اولوب برسهده قتل ايدلمدر .
۱۲۲۲ : ربيع الاخر ۱۷

دارلقدن بناسنك برنده مشاراليهك قوناني واردى . يوسف آغانك افراد عائلهسى ، طوقه يودن مالتيه خسته خانه سته كيدن
جاده لك صولنده آبريجه بوكسك بر خطيره ده مدفوندر زوجهي ده وفا قبرستانده آرقه طرفه مدفوندر . اورته كويده دفتر دار
برونده اسبق بحريه ناظري بوزجه اطهلى حسن پاشانك ساحلخانهسى برنده يوسف آغانك احقادندن صدور دن عمر آغا
زاده توفيق بكك ياليسى واردى . توفيق بك ايوبده بوستان اسكلهسى جاده سنده مدفوندر .

يائنده ، باشنده ، سلطان محمود عدلى دورى رجالتك اكنسا ايتديكى اوزون قالين پوسكوالى تونس قسى بولنان :
ديوان دعاوى ناظري كيسه دارى خواجكان ديوان هايوندن ودا ايه قلمى خلافسندن السيد عمر سري افنديك
روحچون رضاله ..

— ۱۲۵۷ : ۲ ر — كتبه سيدالحاج مصطفي .

يائنده :

كثرائى كتخداسى سابقا (مطبق = مطبخ) اميني الحاج محمد افندي زاده مرحوم ومغفور المحتاج الى رحمة ربه
العفور احمد افندي روحته :

— ۱۲۰۸ جاذى الاول —

يائنده :

اسما سلطان كتخداسى چاي افنديك (خزيندارى) خليل آغانك زوجهي مرحومه ومغفوره المحتاج الى رحمة ربه
العفور عايشه خاتون ...

— ۱۱۹۲ غره : زا —

نظمه — اسما سلطان كتخداسى الحاج چاي محمد افندي (۱۵۴۱، ۱۵۵۴ د) قرهجه احمد قبرستانده كي شهيدليك
قارشوسنده ، مسكينلر جاده سيله سايميه جادهسى آره سنده كي صفه اوزرنده مدفوندر . باش وآياق طاشلرى غايت قالين ،
مكفدر ، باشنده ، خواجكان ديوان هايونه مخصوص مكلف قسى دستارلى بويوك برقاووق واردر . آياق طاشنك جبه سنده
طباقلر ايچنده آرمود و نار رسملى ، يان جبه لرده مزين و عجيب الشكل صاقيلر درونده چيچكر منقوشدر . طاشجياق
صنعتنك مهم بر نمونه سيدر .

كتابه سى عينا شورد :

عجكم رحم مادرده
تمكن ايتديكي كي

شو غریب تسویه طریق ، شهرک مرمریه ناظر کوزل ، حتی و معوره پک مساعد بر منطقه سنی بصورت له
ایکی به آیرمش ، و بوسه ترده کی متعدد آثار و مبانی دینه ک احسانی انتاج ایلشدر .

ایکی فردش بریده
منور شمس ماه کی
سابقا رکاب هایون
و مرحومه اسما سلطان
کشتدانی مرحوم و معفور
الحاج الی رحمة ربه
المفور الحاج چلی محمد قندی
روحیچون الفاتحه

۱۳۱۴

د ۱۵

بومزارک یانده کی مرقدک باش طاشی یوقدره تحقیقاته نظراً بونی ، اون بش یکریمی سنه اول بعض اجنیلر سرت ایشره .
آیاق طاشنک ، طبق چلی محمد افندی ک طاشلری کی مکلف و مزین اولسنه و چلی ک طاشنده « ایکی فردش بریده »
دیده سنه نظراً بومزار صاحبک چلی محمد افندی برادری اولدنی آکلاشیلیر .

چوبان چاوش جامنک قبله جهته تصادف ایدن قبرستانده ده :

سابقا آیاصوفیه کبر متوالی ابراهیم افندی زاده خطاط عابد محمد افندی مدفوندرلر ...

— ۱۱۳۸ —

و بوذاتک آیاق اوجنه مصادف یردهده چوجیله برابر برخوسه مدفوندرک ، طاشنده :

علت اسهال وضع امحال ایله
ایکی باشند شهیده اولوب

آه سیله معصومه سی رفیرده مدفونه اولان مرحومه و معفورلهما ختیفه و ختیفه روحلریچون ...

— ۱۱۷۵ —

اکله شیلا ن اسهالده مضطرب ایکن وضع حاک تأثیر اقرده منضم اولدق وفات ایدن بو قادی ک طاشی ، یاری به قدر
طوبراغه کومولش اولدیفندن کتبه سنک تمامی اوقویه یامک ایچون ایوم ، درونده برطاق مهاجر و حریق زدکان اسکان
ایدیان جامع ساکنلرندن بر فقیر چوچق واسطه سیله تدارک ایده یلدیکم بر کسه زله طوبراغی فازه رق کتبه ک تمامی
ضبط وقیده موفق اولدم .

سالف الذکر خطاط عابد محمد افندی ک مراری یانده تمامیه طوبراغه کومولش ، باش و آیاق طاشلری قیریلش ،
اشکال هندسیه دن متشکل مزیّنات ایله آراسته درت مرمر صندوقه ده و ارایسه ده تمامیه طوبراق آتنده اولدق لردن تدقیق
مکن اوله مدی . [۸ : شباط ۱۳۳۸]

چوبان چاوش جامی جوازنده کاتب ستان جامی ، نامیه بر قدیم معبدیز ده و اردرک ، بوراسنی بدایه کاتب ستان
افندی انشا و بالاخره (۱۱۵۰) سنه سنده راقم عهده باشا نامنده بر صاحب خیر اوقق برکر علاوه سیله تعمیر و منبر وضع
ایتدیرمشدر . جامع اساساً قهیلدر . بوسجدهک ایوم جوازنده کی چشمه ، صدر سابق دالطابن مصطفی باشا طرفندن انشا
ایدلش و سرانی ده مسجدک قازوشونده بولنش اولدیفندن مسجدده دالطابن مسجدی نامیه معروف اولش ایدی . حال بوکه
مصطفی باشانک بوسجده بر مناسبتی یوقدر .

برنجی کتایمزده ، بالخاصه منطقهر بحثده بومبایدن اک مهملری آیری آیری ذکر اینش ایدک .
بیزانس طوپوغرافیسنک بوقسمی ایچون احتجاجة صالح باشلیجه منبع مراجعت اول باول (کتاب المراسم) درکه ،
قیصرلرک بیوک مراسم دینیه و ملیه سنه ، ویاخود شهره آلائی والا ایله صورت رسمیه و مطمئنده دخیوللرینه
عائد کافه تفصیلات و تعریفاتی بوکتاب قدیم و مهمده بولورز .

بیزانس قیصرلرندن اولوب ، مذکور (کتاب المراسم) ک مؤلفی ، مورخ معروف (قسطنطین پورفرویه
نیطوس) Const. le Porphyrogénète ، بوکچی مراسم و کیدیشرلده قیصرلرک ، مختلف (فاقسون) =
(فرقهلر ، جمعیتلر) طرفندن نرلده ، هانسی مواءعه آلتیشلاندقیرنی پک دقیق برصورتده تعریف ایدیور .
ثانیاً ، (پاتریا) Patra ده مبائی و مؤسسات بلدییه تعریف ایدرکن تعقیب ایدتدیکی ترتیب و صره ییده
نظاردقته آلمه من اقتضا ایدر .

کوزه چارپار درجهده صدد خارچنده کی بعض مواد و مباحثدن صرفنظر ایدیلورسه ، بومؤلفک ، بلدییه
اوج خط اوزرنده ، پک منتظم برصورتده کشت و کذار ایتدیکی اثرینک مطالعه سندن آکلاشیلور .
صوک اوله رق ، نوغوردلی (آنطوان) Artoine de Novgorod لده ، استانبولک مهابدیی و تعداد
ایدرکن ، بونلرک وضعیت طوپوغرافیه لرینک ایجابات طبعیه سندن اوله رق بعض کونا صره و ترتیب رعایت
ایتمش اولدیغی ده خاطر دن چقارمیلیم .

سرور زمان ایله مصطفی پاشا سراینه ، دفتدار ، صوکره مصر ، جده والیسی اولان راقم پاشا وضع ید ایدیکندن ،
مسجدی تعمیر و تحقیقاته نظراً ، برکازیر قبه علاوه سیله توسیع ایشدر . راقم پاشا مصرده وفات ایدرک امام شافعی قرینده
دفن ایدلشدر .

موت راقم محمدپاشا ۱۱۸۳ تاریخ و غایتدر .

بدری ، بوزاعلان دفتدار ابراهیم افندی ایساقیده وفات ایتشدر ۱۱۵۹ .

دال طبان مصطفی پاشا . تبوجیلر کتخدالغنده ۱۰۹۵ ، جبه جی باشی و بکیچری اغالغنده (۱۱۰۳) ، ایکی طوغ
ایله بابا طغانی محافظتده ، اناطولی ایالتنده (۱۱۰۸) ، بولنش و دیاربکرده ایکن حقنده شکایت واقع اولغله مظهر غضب
اولش ایکن مفتی فیض الله افندی ک شفاعتیه بوسنه قرینده برجنال قره سنه نی ووزارتی رفع اولغشدی . ۱۱۰۹ . بالاخره
مظهر عفو اوله رق بر سنه صوکره رقه ایاتیله و بر سنه مرورنده بغداد حکومتیه تلطف اوله رق بر سنه صوکره
شرعک اسلام نصب ایدیلرک اولطرفه کیتمش و بصره نك استخلاصی اناستنده (دیاله) نرینک تعمیری واسکی بجراسنه
ارجایی امرنده بیوک خدمتلی سببی ایتشدر . خدمات واقعه سنه مکافه ۱۱۱۳ ده اناطولییه والی ، ۱۱۱۴ ده صدراعظم
اولشدر . مصطفی پاشا ، امور دولتک دقایقته واقف اولدیغندن ، قادیلرک فراجه لری توسیع و خرسیتان و یهودی لاسلری
تغییر کی برطاق کروجک و اهمیتیز ایشلره مشغول اولدیگی کی ، خلقه درشت معامله ایتدیکندن و مفتی فیض الله افندی
عزل ایتدیرمک ایچون تاناری تحریک ایله برضاده مؤدی اوله جی مسموع اولدیغندن ادرنده قیو آراسته حبس و مالی
میردن ضبط و کندی دخی میدان سیاستده قتل ایدلای ادرنده (صیریق میداننده) مدفوندر ۱۱۱۴ . رینه رانی محمد
پاشا وزیر اولدی .

جامعک قیونسک اوززندکی کتاهده :

بحمدلله که معمور اولدی بورعنا عبادتگاه
اولوب عالی هم راقم افندی و ائف نانی
صلواته جمع اولان حضاردن بودر تمناس
بوجامه حسب الله بنیاد اولدی دمه
قبولی ایله مسرور ایله یارب ایکی علامه

— ۱۱۵۰ —

— ۱۱۵۰ —

اسکی یزانس حقنده بلکه ، یکنه مهم بروثقه تاریخیه اولان سالف الیان (کتاب المراسم) ده آئیده کی موافق ذکر وتعداد ایدلشد :

آیا صوفیه ایله سلطان احمد جامع شرقی آره سنده ، وجوارنده مینی بولنش اولان سرای کبیر قیصریدن شمدیکی چنبری طاش موقی اولان (فوروم قسطنطین) ده قدر کذراکدهده صره ایله آئیده ذکر اولنان نقاط ومواقع ، ومؤسسات وار ایدی :

- ۱ — تونج بارمقلق ، (سرایک اوکنده ایدی) سرای کبیرک مدخلی .
- ۲ — آخیله فس ، مطالعه قیوسی . Ζεύς παρὰ τὴν Ἀχιλλεύς τὴν Μελέτις.
- ۳ — اوکوسته ئون Augusteum
- ۴ — میلیون Mίλιον .
- ۵ — آئیس ایو آئیس تئولوگوس St. Jean Théologue
- ۶ — لاسوس Λαύσος "Εμβολός ک یاننده کی تئمولوس
- ۷ — پره طوروم Pretorium
- ۸ — آندی فوروس Ἀντιφορος (فوروم قسطنطین ک قارشوسنده ایدی) [۱]
- ۹ — فوروس قسطنطین (چنبری طاش موقی)
- ۱ — ماقروس تئمولوس = (اوزون چارشو) Macros Embolos
- ۲ — آرتوپولیا Artopolia (چنبری طاش ایله بازید میدانی آراسنده کی ساحه : عتیق علی باشا ، صدخیل چارشوسی ، اوخیلر باشی)
- ۳ — طاوروس Ταῦρος ، Taurus (بازید میدانی ، قاپیول)
- ۴ — دیاقونیسس باناییا کلیسای (شمدیکی قلندر جامعیدر)
- ۵ — مودیئوس Modius
- ۶ — فیلاده لیوم = (شهزاده باشی ، دربرک آره سی) Philadelphium
- فیلاده لیوم دن حورایون کلیسانک موقی اولان فاتح میدانه قدر .

قیصر ، فیلاده لیومه کلنجه ، حورایون کلیسانه کیتمک ایچون شورالردن کچردی :

[۱] چنبری طاشک قارشوسنده ، کرلی ، قبله جسم برخان وار ایدی که ایلی خانی دیمکه معروف ایدی ، برنجی کتابمژک (۴۰۵) نجی صیفه سنده پردیکمز معلوماندن سببان اولدینی اوزره ، (استانبوله لایترک تاریخی) نام اثرک چین نفرنده (۱۸۹۴) ایلی خانی خراب برحاله ایش . متوق دوتور مورتماک افاده سنه نظراً ، (سانتاماریا) نام وندیک کلیسانک بک باقینده کاش (سن مارک) باندیرانی حامل وندیک بالیوزینک سرایی ، چنبری طاشک بولندینی (فوروم قسطنطین) ده ایش . شوتمریغه باقیلورسه ایلی خانی دیدیکمز جسم خان وندیک بالیوزینک سرایی اوله جی . (سن مارک) ، St. Marc ، وندیک جمهورینک حامیی تلی اولتور ایدی ، بوجهورینک باندیره سنده برآر-لان-رسی منقوش اولوب ، بو آرسلاک اوکنده صیفه لری آجیلده کی Pax Tibi Marce یعنی (السلام علیک یامارقو) عبارسی یازیلدیر .

چوجقافمز زمانته مصادف اولنده بویایلی خاندنه رمضان کیجه لری قره کوز اوینادیلور ایدی .

- ۱ — آبیائیه فیما توالیو ریتو Ste Euphémie (اسکی سراجخانه باشنده معبار آیاس جامی جوارنده ایدی)
- ۲ — آیشوس پولی نه فقتوس [۱] St. Polyeucte
- ۳ — آیشوس خریستوفوروس St. Christ phoros
- ۴ — مرمر آرسلازله
- ۵ — آینی آپوستولی (فاتح میدانی) Sts. Apotres
- فیلاده لفیوم دن بالقی سرای و کایسانه Ste. Vierge - Pége قدر کذرگاهدهده :
- ۱ — قیلاده لفیوم
- ۲ — آماستریانون (شهزاده میداندر) Amastrianon (شهزاده باشی موقعی)
- ۳ — ووس = (آقسرائی) Bovis
- ۴ — مهسی توکسیرولوفو (حاصکیدن اوتیه) = (قوری ، چپلاق تپه) Xerolophus
- ۵ — برنجی طاق . اکسیرولوفو
- ۶ — آیشوس کالینفوس مبدی (مسجد) St. Kallinique
- ۷ — مونیتا = Μονήτα (ضربخانه)
- ۸ — آکساکئونون = (آلتی مرمر ستمی) Τερασίωνον
- ۹ — تری اودوس = (اوچ یول اغزی) Triodos وار ایدی . بوراده حواریودن (اونیسیموس) ک برمبدی وار ایش .
- ۱۰ — صاغ قوله دوتجه : آیشوس آباتوس توپرسو st Jaques le Perse (یعقوب عجبی) مبدی که . حکیم اوغلی علی پاشا جامع شریفی موقعی اولمق اوزره کوستریلیور .
- ۱۱ — آیشوس موکیوس کایسانی St. Mocius (دکر آبدال جامی موقعی)
- ۱۲ — صویلی (بوراده یردن صو چقاردی)
- ۱۳ — نه موولوس . بوراده برستون وار ایدی . بوموقعه سیغما Sigma دیرلر که ، سیلوری قوسی قریبنده کی اوجنچی باب عسکری P. Militaire (Trité) بومو تعده ایدی . برنجی کتایمزلک قپورل بختنده (ص : ۱۰۲) ذکر ایدلدیکی اوزره ، ایکنجی باب عسکری اولان باغراد قپوسنک گوشه سندن اعتبار ابواوجنچی عسکری قپویه قدر سورلر برخط مستقیم اوزره متدایکن ، بورادن اچری قپوریلارق بیژانس القبانده کی (سیغما) حرفنک شکلی آلیز [۲] ایشته بوشکلندن طولانی بورایه سیغما دیشلدر . حره آغاسی (خریسافیوس) Chrisaphios ، قیصر ایکنجی تئودوسیوس ک هیکنی ، بوراده رکزیایدی رمش ایدی .

[۲] چوقدعا ایدن ، مناسنه اولان (آیشوس پولی نه فقتوس) رومالی اولوب رجیمت سیاسیمک رئیس ایدی . میلادک (۲۵۹) سنه سندن روان طرفلرنده قتل ایدلشدر . شباطک (۱۳) نده نامه یورلی یاییلور .

[۱] بوحوالینک ایچ طرفنده ، سیلوری قپوسنک حذالند و قتیله (آیشا آنا) St Anne نامه برکلیسا واز ایدی . بوکایسانک یزنده ، ویا قریبنده بولنش اولمق اوزره بیوک برجاممیز وارد . بانیی دور سایان قانونیده اندرون هایوندن اوج توغ ایله چراغ بیوریلان خادم ابراهیم پاشادر ، معباری قوجه سناندر طاقی ددکاهنده کی تاریخ اتمامی بودر :

• بیت هادی ومعبد ابرار •

۱۴ - زوئودوخوس پی پی (بالقی دینین محلد) Zoodochos Pighi

بروجه بالا ذکر اولنا مبانی و مواقع کوستریان نومرو صر صنده ایدی . او تاریخده باشلیجه . سوراق
وجاده لرك استقامتلینه نقل کلام ایدیلنجه :

بری آیئوس موکیوس St. Mocius کایسانه وسیلوری قیوسنه یوکان ، دیکری ده ، جنوبه طوغری
(پریوله پتوس) = (صولی مناستر) Périblepte ، و آیئوس ایو آنیس استودیئو = (امیر آخور جامی)
St. Jean Studii کایسارینه ، و بالدی قیو دینیلن یدی قله قیوسی طرفنه این یول ، (آیئوس اویس . موس)
St. Onesime . مبدینک مبنی اولدینی اوچ یول آغزیدن (تری اودوس = Triodos) آریور ایدی .
بوراده کی (یوکلن) ، (این) تعبیرلرندده اکلاشیدیی اوزده ، بویکی طریقک بری ، یوقاری ، دیکری
یوقوش اشانی تمت ایدی .

بناء علیه ، قسطنطین پورفریوبه نیطوس جاده کبرک وجهه استقامتی اولدقه واضح صورتده ترسیم رارائه
ایتمش اولدینی جهته ، الیوم دخی معلوم وزبازد اولان سوراق اسملری دلاتیه بیزانسلیر زماننده کی آنا
یولک یعنی جاده کبرک (مهسی) احیاء ترسیم وارانمی امکان داخلنده در . باقیکنز نه صورتله :

جاده کبر ، یعنی (مهسی) دیکری اورت یول (دیوان یولی) آصوفیه کبرک اوکندن باشلار ، آت
میداننک ، جنبری طاشک (محترق ستون) و سلطان بازید جامنک اوکندن بالرور باب سر عسکری
میداننه (فوروم طوروس) واریر ، و اورادن قلندر جامنک (تئوتوقوس تون دیاقونی سیس) یعنی مریم آنا
کنیسی قدیمی St. Vierge Diaconissa - تماش ایدرجه سنه - اوکندن کچمک فیلاده لفیوم O = (شهزاده
جامنک موقی) کایردی ، [۱] بو جاده ، بونقطیه واصل اولدقن صوکره ، ایکی یوله آریلور :
بری فاتحه ، دیکری آقسرائه کیدر .

طوبقو ایله ، سیلوری ویدی قله قبولرندن کلن یوللر ، یدنجی ته اوزرنده و (آقیرولوفوس)
Xérolophus ک (خاصکی ، داود پاشا ستملری) اتکنده کائن آقسرائی موقعده Forum Bovis برلشورلر
ایدی که ، حالاده اویله در . طوبقویه کیدن یول ، قسطنطین پورفریوبه نیطوس ک اثرنده ذکر ایدیلنمشدر .
حال بوکه ، اوکتابده رارائه و تعریف ایدیلن طریق ، آقسرائدن عورت بازارینه (آرقا دیئوس ستونی)
Forum d'Arcadius ، وقوجه مصطفی پاشا جامنه کیدن یولدن بشقه برشی اوله مز .

فی الحقیقه ، یول بوراده چاتالاشیر : بری ، صاتیه طریقیه (پریوله پتوس) Mon. Perivleptos دینلن
صولی مناستره و قدیم (آیئوس ایوانیس استودیو) St. Y. Studion مناستری اولان امیر آخور جامنه ،
وبورادن یدی قله به کیدر .

دیکر یولده ، دار برسوراق اولان حکیم اوغلی علی پاشا جامنه (آیئوس ایاقو ووس توپرسو)
[۱] مؤلفک بوراده اینر تعبیرندن اکلاشیدینی اوزده ، بازیددن شهزاده کیدن یول یوقوش ایدی . فی الحقیقه ،
وراده کی بعض آثار موجودده بونی کوستریور . شهزاده جامنک قازشو طرفنده ، ودرت یول آغزنده کائن داماد ابراهیم
پاشا سینگ و قلندر جامنک و قتله شمعدنی یول زمیندن اشاغیده بولندینی سیلاک جامنک جبهه سی تشکیل ایدن مرمر
باصامقارک طوراق آتنده قالمیه استدلال ایدلیکی کی ، بعض اسکی رسملرده بوجهی تأیید ایدیور .

St. Jacques-le-Perse ، آلتى مرمره (اكساكيۇنيون Exakionion چقور بوستان معجونجى ، موكيوس صهرنجى) Citerna sancti mocii ونهايت سيلورى قپوسنه كيدر . [۱]

(باتريا) [۲] Patria ده شهرك مركزى قسمنك تعريفاتنه (اوكوستهئون) Augustéon دن ، يوستينيانوس ستونندن، وميدان مذكورى احاطه ايدن سراي كيرك اقسام ومشتملاندن (حالكه ، ماغنورا) ابشار اولنيور، ومتعاقباً (آلتون ميلير) [۳] Miliaire d'Or ، حواري (آيوس ايوانيس) St. Jean Apôtre دن اوختوغونده كي (تئودوروس اسفورا كي يو) [۴] دن Théodore Sphoracii ، (لاثوسوس سراي) دن [۵] Palais de Lausus ، فوروم قسطنطين دن، آرتوپوليون دن، و (آرتوپوليون) ده كي ستون Colonne دن (يعنى چنبرلى طاش ايله بايزيد ميداني آره سنده كي كذركاھدركه ، چنبرلى طاش - اسكي صديخلير - بارمق قپو - اوخيلار باشى - بايزيد طريق در [۶]) توساراس سراي ، دن Palais de Toxara ، (آنمودوليون) ده كي (قيز طاشى - صوفيلر جهتي) قرق شهيدلر كليسا سندن [۷] XI. Martyrs de l'Anemodoulion فوروم

[۱] بوايكي يول بوكون دغى موجوددر . آسراي قره عولخانه سنك سولندن ، اولانلر دركاه شريفنك اوگندن يوفازى كيدن داربول ، يوسف باشا - جراح باشا - قوچه مصطفى باشا - حكيم اوغلى باشا سمته ، واورادن سيلورى قپوسنه منهي اولور .

بوطريق ، جراح باشا جامع شريف موقعه قدر يوكسلكه كيتديكي حالده ، بوقطه دن اعتباراً ، قوچه مصطفى باشايه قدر دوز ، و بورادن سيلورى قپوسنه طاشي بر ميل ايله امتداد ايدر . ديكري بولده ، ترامواي خطى تعقيباً صايبه ويدى قلميه موصل اولور . بوطريق اونه كنه نسبةً بر آرز دها كننجه قدر .

[۲] Banduri P. 7, 1991

[۳] قديم بيزانس شهرى سورلريك قره جهنمه بر قپوسى عد ايدبان بوينا ، بيزانس سرايلرى حقده كي اثريله مشهور اولان موسيو لاپارت طرفندن بايلان، خريطه ده آياصوفيه ميدانك اورته سنده اولوق اوزره كوسترلش ايسده ، دو قتر مورتان ، بوقيونك موقعتى آياصوفيه نك غرب جهنمه ومشهور زوقسپوس حاملريك شاننده جادو عومنيك يعنى شمديكي ديوان بونك برلديكي برده آرامق لازم كلديكني اوزون اوزادى به ابات ايدبور .

بوكلاكوره ، مذكور قپونك موقعتى مات بائخمسيله (ديوان بولنده معروف جورى اوسته مكنتنك قارشوسنده ايدى) آياصوفيه جامى آره سنده تراموايك دونديكي محله (اشكمبه جي ، ايراني توتونجى دكانلريك اوكي) اولوق لازم كلير . روماده ، مياهر Miliaire d'Or ، امپراطور اوگوستك وضع ايتيرديكي على الاماده بر ستوندن عبارت اولوب، نردن اعتباراً (ميل) لى ، مسافله بوطاشدن بدأ ايدرك صايبايوردى .

[۴] وفاده ، كليسا جامعيدر .

[۵] لاثوسوس سراي ، آت ميدانك شال غربي جهنمه ، يعنى دفترخانه ، مهترخانه طرفنده ايدى .

[۶] چنبرلى طاشنده عتيق على باشا جامى ايله ، كوشده آرنارود ستان باشا تره سى حيره سندنك عرب زاده لر حظيره سى آره سندنك دكانلرده وقتيله صدف اشيا واوانى اعمال ايديلور ايدى . بوندن طولاي بوزاسته صديخلير چارشوسى ذيرل ايدى .

[۷] قيزطاشي جوارنده بايلا ياخود قنبر مصطفى باشا جامى نامنده بر جامع واردر . چوقدن خرايدره بوجامك آلتنده قالين ديردكهره مستند قديم بيزانس صهرنجي واردر . بوزاسى ، استانبولك اسكي بلانلرده (قرق شهيدلر صهرنجي) ناميله كوسترپايور .

قنبر مصطفى باشا ، اوج كره بغداد واليسى اولوب ، مصرده وفات ايتشدر . وفاته : ماه ذى الحجة ۱۱۹۸ تاريخيدر . بوجامك جوارنده ، باشاي مشاراليك اثر خبرى اولوق بر مكتب ايله سايمانيه صويدن بر آقاز چشمه وار ايسده صوي آقاز . (صارى كز) ديمكله معروف نورالدين افندي آنده مدفوندر . مشاراليه سلطان محمد خان مدرسى ايكن شوال شريف ۹۲۱ تاريخنده ارتحال ايتشدر . بوذاندن ماعدا (تفسير بيشاوى) اوزرينه حاشيه صاحبي ستان الدين يوسف افنديده اوراده مدفوندر . يوسف افندي (صاركز) ك داماديدر آناطولى قاضي سكرى ايكن فلج اصابت

قولیتیریا (شافى معناسه در) St. Anastasie Pharmacolytria کاپسالىرى، واليوم ات ميدانى ديدىگىز [۴] له ئوما کلايوم Le Leomacellium و پائا ئيا کاپسالى ايله ميرله ئون (لالهلى جامع شريفى قارشوسنده کى محترق مسيح پاشا ياخود بودروم جامهيدر) قىربنده داخا برحق مبانى و مؤسسات واردى .

موضوع بحثىز اولان كىتاب فصول متباقيهي پتريون ايله ولاخرنيه تخديص ايدىش ، اوجى كىتاب ايله مرمره دكرى ساحلنه حصر ايدىلار ك آيتوس سركيوس - باقوس (كوچك آياصوفيه جامهيدر) St. Serge, st. Bacche كاپساندن بو مناسبتله اسودروموسدن، و بورادى كى آيتا ثافيميا Epiphémie، (ميليدور) جهتنده (آياصوفيه ميدانك تراووايك يوفارى ديوان يولنه قىوريلدىنى كوشهده ايدى) مبشر صقيله تحيل ايدىان آيتوس اسو آيتس پرودروموس St. Jean Précurseur معابد قديمه سندن باخندىر. صوفيانو لىان (وادىغه لىانيدىر) جوارينك بيانى مناسبتله (آيتوس ميكائيل آرخانكولوس) [۵] و آيتوس ميكائيل توادا St. Michel Tōn "Addā (توادا ، بويوك قسطنطين زماننده ناظرلنده بولش ايدى) و آيتوس آغا طونيقيوس St. Agathonie ، و آيتوس يوليانوس St. Julien كاپسالىرى ده ذكر ايدىلشدر . مؤلف مرمره دكرينك صائيه قىر اولان سواحلدن ده مختصر بحث ايتككك براى ، صدد خارخنده اولان شيلرى ده بپاندن كرى طور ميور .

ادرنه قابوسى جوارنده كى (آسپاروس) Cit. Aspare [۶] ، سلطان سليم قىرىنده بونوس ، و ونوس Bonus [۷] ، آلتى مرمره چوقور بوستان ناميله معروف آيتوس موكيوس St. Mochius ، بىك برديرهك

[۸] صوفيلر ستميدىر . Léonakelion بورادى وقتيله بىكچىلر ك بىك اوپلارى واردى ، (۱۲۴۲) تارخنده بىكچىرى اوجانك الماسى وقعه سنده بو اوپلار قره جهنم ابراهيم اغا طرفندن طوبه طوبه لىق بو و احرار ايدىش ايدى . قره جهنم ، ابراهيم پاشا ، طوبى نقرلاندىر . ۱۲۴۱ ده طوبى بوزباشى اىك بىكچى ناغلىرىك قشهرلى طوبه خاك ايله بىكان ايدى . بوخدهته مكافاة نائل رتبه اولار ق ميرالاي ، وميرلوا بوغاز محافلى اولدى . صوكره ، ميرميرال رتبه سيله بيا متصرفى اولوب (۱۲۶۵) ده مقاعد اولدى . (۱۲۶۹) سنه سى ربيع الاخر ك بىكى طقوزلخى كوتى وىت ايدى . شجيع ، صادق ، اسمرالون حيتلى بر ذات ايدى .

تقسيمده آياس پاشا قىرىستانده ، زاندارمه قره غوخانه سنك هان اتصاذه مدفوندر . يقين زمانه قدر مزارى ، شائى ضرور مش . بزم عالم انات لىسى تارىخ معلى مناسقلى توفيق بىك بوشاشى كورمشدر .

[۹] ميكائيل نامنه معروف اولان كاپسالى قىصر اىكچى يوستىيانوس [۶۹۵ - ۶۸۵] قىدغهده انشا ايتدىمش ايدى . قىدغه جامه نك موقعنده بولش اولسى اغلب ايتالدر . جلال اسعد بكك (اسكى استانبول) نام ائرنده قىدغه اوستنده كى صيرتده كوستر بليور .

[۱۰] بوسرىج ، ادرنه قابوسى جاده سى اوزرنده قره كمر كده كى اوسق آيتيق واسع بوستاندر ك ، بويوك ياخود برنجى لغون زماننده آسپار Aspar و برادرى آردابوريوس Ardaburius طرفلرندن انشا ايتدىلش ايدى . بو ايكى ذات ، اهلانك برقاى تيجه سنده (۴۷۱) تارخنده قتل ايدىلشدر .

[۱۱] سلطان سليم جامه نرىك غرب جنوبيسنده كاش چوقور بوستاندر ك ، برطرفن چهارشنبه جده سنده كاش قره غوخانه دن سلطان سليم جامه نك حوايسه بايىلان حميديه مدرسه سنك اوكندن قناره اين بول ، دىكر جهتنده دارالشفقه اوكندن كچه رك قاضى چمعه سنه اين بول آره سنده در . بو ايكچى بولن دارالشفقه ديوارى تقييا كيدىلور سه ديوارك يندى كى يرد و اتصانده ، ديره كرىك ايجلكى و باشلقرىك ضرافى اعتباريله استانبولدى صهر نكلر ميانده مشهور بولكوزيا ، بوخه ربا صهر نجه تصادف ايدىز . بويول ، بويوش حانده اولوب ، صهر نكل اخيرى كوزولر . جهسته صوكره دن بخرمل آچىلشدر ، بويوشك اورتىسده و ايتركن حوله چراغى حزه ناميله قىمدان بىرك مدفون واردى .

ناميه مشهور فيلوقسه نوس Philoxenus ويره باتان محله سنده، شهر تكيه عالم اولان بويوك شهر نيك Citerna Basilika ذكر و بيانندن صوكره سورلر قره طرفنده كي قابوليله اكثريسي اكسير لوفوس (آلتى مرمر ستلرى) دينلن يدينجي ته اوزرنده كي مختلف مناسترلر حقنده معلومات وريدييور .

مؤلفين قديمدهن قودينوسك Codinus (هيكلر وستولر) نامنده كي اثرنده كوريلان معلومات ، باندورى ده كي [۸] تفصيلاتك تكرارندن عبارت اولغله برابر ، بوتكراردهده طوپوغرافيا نقطه نظرندن او قدر جدى برترتبه رعايت ايدلمه مشدر .

استانبولك لاتينلر طرفندن ضبط واستيلاسدن برآز اول بو شهر معظمي زياريله مشهودات و مطالعاتي قيد ايتمش اولان نوغورودلى انطوان ، طوپوغرافيا نقطه سندن بعض صره و ترتيبه رعايت ايتمشدر كه ، بوجهت ، بعض كليسالرك موقعلرني تعيين خصوصنده پك مهيدر . بو وجهه ، انطوان ، بالديزلى قاپوده (يدى قله) كان آيتوس ديوميديس St. Diomède كليساسندن (يدى قلهده كي غازخانهك بولنديني يرده ايدى ، مرمر قله جواري) باشلايرق ، تريا فوندا فيلون Triakondaphyllon ، صولى مناسترده كي پريوله پتوس مناسترينه و آيتوس آندره آس آنديقريسي St. André évêque كليساسنه (قوجه مصطفى پاشاده سنبل افندي جامع و تكيه سيدير) ، آيتوس موكيوس (دكر آبدال جاهعيدر) ، St. Mocius [۴] ، آيتوس لوقاس

Anony de Banduri [۸]

[۲] دكر آبدال جامي ، طوپوگرافى ترامواي خطي اوزرنده ، مجددا انشا ايديلان غرباي مسامين خسته خانه سنه واره دن صول طرفده كرجوك بر قبرستان اوزرمنده ، اخشاب سقلى بر مسجددر [برنجي كتاب : ص ۲۶ ، هاشيه] بومسجدك ديوارينه تثبيت ايدلش على المعاده برچشمه واردركه ، باينسي شهيد على باشادر .

— كتابه سي شودر —

داور اعظم على پاشاي خيرات انتساب	صدر عاليقدر سلطان احمد عالمناه
قلدي فيض التفاتى تشكافى نشاء ياب	في سيل الله بنياد ايايوب بو چشمه يي
اولدى جارى چشمه سار اصف ده آب ناب	كلدى بروقت مباركده صو تاريخني ديدم

— ۱۱۲۱ —

چشمه ك باينسي اولان على پاشا ، سلطان احمد خان ثنائك دامادي و فاطمه سلطانك زوجيدر . مورخ محترم احمد رفيق بك (فاطمه سلطان) اثرنده مذكور اولديني اوزره ، على آغا ازنيق كرنايك كئنارنده وسلوز قريه سنده دنياه كلدى (۱۰۷۷) . باباسي پاشا كرتخدالقرندن متقاعد حاجي حسين آغادر . 'صلا' و 'نصلا' تورك اوغلي تورك اولان على آغا سلطان احمد ثاني زماننده استانبوله كلدى ، حقيق بر مكتب ادب و عرفان اولان اندرونده تحصيلي اكال ايتدى ، مصطفاي ثاني زماننده دكا و عرفانيه نمايز ايتدى ، احمد ثالك جلوسى على آغا ايچون مبدأ فيض و سعادت اولدى . مصطفاي ثاني زماننده سر كاتب اولان على آغا ، بو سفر صرديله ركبادداراني ، چوقداراني و اك نهايت ساحداراني رتبه سنه ارتقا ايلدى . (۱۱۱۶) ده ساحدار اولدى .

حتى شوناظيف مناسبيله دوربك عاماسندن قاضي عسكر عارف افندي :

ساحدار اولدى بركان كرم صد حد مهلايه
صونلدى دسته تبع مجوهر خان اهددن

۱۱۱۶

طرزنده تاريخلر و قصيدهلر تنظيم ايتشدى .

St. Luc ، آیتئوس دیتئوس (أت یز) St. Dius مناسرتلرینه ، و بورادن ده اسکی یالدرلی قاپو جوارنده کائن [۱] اُکسوکیونیون [۲] ستوننه کیور . و بعدده دفترون Deuteron محله سنده کی [۳] سن رومهن ، آیتئوس رومانوس (طوپقو) قپوسی جوارنده بولان کایسارده ، آیتئوس ایو آتئس کایسانه év Tîi Hâiou وادرنه قپوسنک نام قدیمی اولان خارسیسوس قپوسی یاننده کی آیتئوس یورکیوس [۴] معبدینه و کتاب المراسمه نظراً حواریون کایسانی (فاتح جامه شیرینک موقعنده ایدی) قریبده بولان آیتئون پاندون معبدینه ، و نهایت (آیتئا نه فیما اولیوریتئو) کایسانی طرفنه کیور . بوموقعه کلدکن صوکره ، آیتئا نه ئودوسیا (کوچک مصطفی باشدده کی کل جامعیدر) Ste. Theodosie ، آیتئوس ایسائیاس [۵] St. Isaïe ، آیتئوس لاوره ندیوس

علی آغا ، طبعا سرت ایدی ، فقط بوتون شدتی عدل و استقامت بولنده کویتردی . اقتصاده صوکه درجه میدادی ، سرائیک مصارفی کل دفته تنظیم ایلدیکی کی ، کندی خصوصی مصارفیده عین صورته تنظیم ایش ایدی . قونانده هر کرائیک واردات و مصارف بر دفته قید اولتور ، هر آئی نه پاننده آتاق دفته کچیریلور ، سته نه پاننده * سبسی کوریلوردی . علی آغا ، یکری اونوز سنه ک حاجی بوسورته تنظیم ایش ، بوتون دفتلری زلفی طور سبسی ایشده صافلامشدی .

عل و فته رعایت ایدر ، ارباب معارفی حمایه ایلر ایدی . مؤرخ راشد ، شاعر رحیمی ، مصطفی سنی ، ساحدار علی اغانک بزم الفتنده حرمت کورن سیلارد .

خالصه ، ساحدار علی آغانک فضل و کبلی ، اداره امور دولته مردانه حکمتری ، باخصه صداقت و استقامتی حسبیه سلطان احمد ثالث باخالصه قیمتدار نظر توجیهی قزاندی ، اداره حکومتده کندیسه که قوی بر معاون اولاحق اولان علی آغایه هنوز طغوز یانلرنده بولان کریمه پادشاهی فاطمه سلطان ترویج ایلادی [۱۱۲۱] .

ساحدار علی باشانک موره سفرنده ، قارلوچه ماهده سیاه و نبدیکولک المزدن آلدقاری یرلرک بزر استردادنده قستل ، متون ، قرون ، ناوارین موقعلرندکی مظفر بیلری تاریخیمزک ثانی صحیفه لرلی تشکیل ایدر .

خادم دولت و مات اولان ساحدار علی باشا ، آوستریا سفرنده (وادارین) ده ، آلتندن بر قورشونله اورولادی ، زمره شهاده ملحق اولدی . یارلی اولدی خالده ، برجه خانه ارا به سیله بفرار بولنده ترک حیات ایلدی . و غش غفران نقشی قاعه بالا ایجریلنده سلطان سایان جامی خطیه سته دفن ایلدی .

- ۱۱۲۷ -

[۱] قسطنطنین سورلرینک قپولری میاننده أت یز قریبده مختمه برقیو واردی . تاریخلرده اسکی یالدرلی قاپو نامیه معروف اولان بواب مملاک یری حالا آسه یعنی عیسی قپوسی دیه زبازددر . قیصرته ئودوسیوس شمیدی سورلری یاپدیرنجه اسکی یالدرلی قاپو نامی ، بدی قلده کی باب معلایه علم اولمشدر .

[۲] اُکسوکیونیون ، ستون خارجی دیمکدرکه ، قسطنطنین سورلری خارچنده فلان منطقه اطلاق اولتوردی . صابیه ، آتئی سرمر ، معجونچی ، یک باغچه ، قره کرک جوار و محلاتی بوقعبیره داخلدر .

[۳] ده دفترون ، سیلوری قپوسنک ایچ طرف ، حاجی حمزه ، آغا جامی محلاتی .

[۴] آیتئوس یورکیوس ، شمیدی مهربام سلطان جامه نیک برنده ایدی . فاتح سلطان محمد خان ادرنه قپوسندن آلائی والا ایله شهره کیره رکین بوراده برمدت توفه . ایدرک شهری تماشای ایشلر ایدی . بر خضره تاریخیه اولقی اوزره بوموقعه برجامه انشاسنی آرزو ایشلر سده ، قتی متعاقب ظهور ایدن غوال بوکا مانع اولمش ایدی . بالاخره قونو سلطان سایان ، کریمه محترمه لری مهربام سلطان نامه ، معمار سنانه ایوم یار و اغیارک حیرت و تقدیر ایله تماشای ایشلر کی جامع معلانی یاپدیرمشدر ، و آیتئوس یورکیوس کایسانی ده استبدالا ، ادرنه قپوسنک ایچ طرفنه و قورشونسته انتضایه مساعدده ایشلردر . بوکیسا حالا موجود و معموردر .

[۵] آیتئوس ایسائیاس ، کایسانی ، حدیقه الجوامع ده سهو سرتب اولارق و آتدن نقلاً باسپائیک اثرنده (برقیو) طرزنده تحریر اولانان برقیو ، نام اصیلی منلا خسرو ولسان عوامده قندلی کوزل مسجدیدرکه ، مفتی علی حمای قریبده (عاشق باشا جوار) در . برنجی کتابیمزک (۳۶۵) نجی صحیفه سنک حاشیه سنده بوکا دائر تفصیلات واردر .

St. Laurent [۸]، آیتوس آنطونیوس St. Antoine و آیتوس ایوآیس فالیویتیس St. Jean Calybite کیسارلینده زیارت ایتمک اوزره خلیج ساحلنه اینیور .

بو معابد قدیمهک مواقع و وضعیترلی بیلنلرجه ، مومی ایله انطوناک تعقیب ایلدیکی کذرکاهک ، شهرک وضعیت طوبوغرافیهسنه تامایله مطابق اولدیفنی ، بناء علیه ، معابد مذکورینی زیارت ایتمک ایچون بو طبیعی کذرکاهی تعقیب ایتمک ضروری ایدوکی آکلاشیلور . بونکچون خریطهیه برکوز کزدریمک کافیدر .
مذکور کتابک ۱۴۱ - ۱۴۳ نجی مبحثلری صوفیانو لیانی (قادرغه سستی) دأرهسندکی کیلسالردن بحث ایدیور .

مؤلف ، بالادکی مناطقهکاش میانیک تعریف و بیانندن صوکره ، (آیتا نفیمیا اولنوریو) کیلساسنده برادیقینی یوله دوام ایله (قسطانطلی یانا) Κωνσταντινα (سراجخانه باشی، قیز طاشی موقعلری) کاش قرق شهیدلر XL Martyrs (قنبور مصطفی پاشا جامعی موقعی) و آیتوس پروقوپوس St. Procope کیسارلین و پانطوقرا طوروس مناسترینی Pantocrator (زیرک کیلسا جامعی) و آیتا آناسطاسیا فارموقوتلیرا، و آرتوبالیا قریبنده کی آیتا واروارا Ste. Barbe و فوروم قسططنینی جوارنده کاش حضرت مریمک ، لطفکار صفته اضافه معروف و مشتهر آیتیا پانائلیا و آیتوس واسیلیوس St. Basile، آیتوس استهفانوس [۲]

[۱] آیتوس لاورندیسوس، سن لوران، مفتی علی محلهسندک کاش شیخ مراد مسجدیدر. ۱۳۳۴ سنه میسینک اوتوز برینه مصادف فائمه احتفالک یوم اجرایی اولان جمعه کونی ظهور ایدن هائده یاتشد .
برنجی کتابک (۳۶۵) نجی صحیفهسند برأر ذھول اولهرق چهارشنبه جادسی قریبنده مراد منلا تکیهسی اولق اوزره کوسترین بومسجد ، یوقاریده سولدیکم کئی مفتی حمای جوارنده در . برنجی کتابک خطا صواب جدوانک (۴) نومرولی حاشیهسنه نظر بیوریله !

[۲] اسکی دستکامیلدرده حسام بک مسجدی نامیه معروف بر مسجد واردی . بو مسجدک قبله جهتندهکی حظیرده افضل مشایخ اسلامیهدن شیخ الاسلام صنعالله افندی [ولادت ۹۶۰ اونحال ۱۰۲۱] ایله پدرلری فخرالاعلام قاضی عسکر جعفر چلی مدفوندر (۹۷۸) . ۱۳۲۴ سنه اغتوسنک اون اوچنجی کونی ظهور ایدن حریق کبیرده بومسجد یاندیفنی کئی ، حظیرده خراب اولشدر . حظیرهک جادهیه ناضر پارمقاقلی دیوارینک مرمر سوکسند ، بو ایکی ذات محترمک فضائل عالیهسنه دائر نفیس برخط ایله اوزون برکتابه واردی ، حریقده پارچه پارچه اولوب محو اولشدر . بعدالحریق مسجد قازان اشرافندن خلیل افندی نامنده بر ذات طرفندن یکیدن انشا ایلدیک کئی ، قبرلرده ابوالسمود افندی احفاد کرامندن ، ماغا باب والای مشیخت مهربرداری ، قدیم طلبه مزندن نوری بکک دلاتیله احیا ، وسنک مزارلری تجدیداً انشا قلمشدر .

شیخ الاسلام صنعالله افندی حقنده روضهالابرار شووجهله ناده بولئیور :

« درت دفعه مسند ارکی ایوان افتا اولان سلطان العلی برهان الفضلا سیدی و استادی صنعاه العمادی حضرتلری عام ماضیده طریق شامدن ادای فریضه حجةالاسلام و زیارت روضه حضرتسیدالانام علیهالسلام ایدوب بعدالقول استانبولده نقد وقت عزیزلرین عبادت و طاعت پروردکاره صرف اوزره کشج انزواده قرار یورهشدرلی . انش بر ایشنده مدقوماً (متودماً) عازم ترهتکاره ملاک جاودانی و صدر نشین جوان رحمت رحمانی اولوب آت بازارلی قریبنده نصب خطیب و منبر ایله جامع معتبر ایتدوکاری حسام بک مسجدی خطیرهسند متکلف کشج مزار رحمت مدار اولدیلر . »

صفر - ۱۰۲۱

مرحوم مشارایمک وفاته قف زاده یافیی چلی بک تاریخچدر :

« الی ایله صنع الله رحمت »

St. Etienne ، آئیئوس غوری یاس St. Gourie [۸] و ساموناس Samonas (دده پاپاسدر) ، آئیئوس یولیانیوس St. Julien ، (بوده دیوقله‌سیهن زماننده مصرده قتل ایدلمش ، بر باش کشیشدر) ، (دزداریده کچه‌جی زاده فؤاد پاشا تربیسی جوارنده ایدی) ، آئیئوس آغاطونیکوس St. Agathonik ، معدلرخی ذکر ایدیور ، و بورادن یعنی چنبرلی طاشدن مرمره دکزینه طوغریو اینیور ، و بوکدرکاهده ، اُپتا سقالون (یدی اسکه دیمکدر) Heptascalo یعنی قوم قبوده‌کی آئیئوس آفاکیوس (ارمنی پاطریقخانمی کلیساسنک موقعی در) St. Acece . آئیئوس سرکیوس و باکوس St. Serge - et - Baccus (کوچوک آیاصوفیه جامعی) و آت میداننده‌کی آئییا نئفیمیا معابد قدیمه‌سی بیان و تعداد ایدیور .

شوباشلیجه اوچ منبعده‌کی معلومات و اخبارات ایله ، وقعهنویسلرک اثرلرنده‌کی تعریفات و تفصیلاتی جمع و تالیف ایدمک اولورسوق ، شهرک وسطنه تصادف ایدن اقسامنک منظره‌سی بوجه آتی احیایه موقیت حاصل اولور :

آیاصوفیدن فوروم قسطنطنیه یعنی چنبرلی طاشه قدر . صورت عمومیده شونی نظر دقته آلمی که ، اوکوسته‌ئونک ، موقعی اولوق اوزره لابارتک کوستردیکی ر ، اوکوسته‌ئونک ، (یعنی آیاصوفیه ایله سرای قصری آره‌سی) حقیق موقعی اولمی پک محتمل اوله‌رق تلقی ایدیله‌بیلر . یالکز ، قسطنطنی ستونی و آئیئوس قسطنطنیوس کلیسای ایله فورومده‌کی پاناثیا کلیسای حقیق موقعلرنده ، یعنی فوروم قسطنطنیه‌ده کوسترملک لازمدر . بوموقع ایسه ، اوراده‌کی یانیق ستونک یعنی چنبرلی طاشک موجودیتیه درجه کفایه‌ده تعین ایتشد . فضلّه اوله‌رق باقرچیلرک پاناثیا [۲] Vierge des Chal- koprateia و آئیئوس ایاقووس = سن ژاک St. Jacques کلیسارینک آیاصوفیه میداننک شمال غربی جهته‌ده (صغوق چشمه قپوسی قارشوسنده زینب سلطان و لالا خیرالدین جامعلری موقعلری) بولندقلری بدیهدر سرای کبیر قیصرینک مبانیسنه کلنجه ، حالکه Chalke ایله نومرا Les Numera و زوقسیوس Zeuxippus جاملرینک اوکوسته‌ئون جهته‌ده ، سرائک اطرافنده مبنی بولندقلری سولنک کافیدر .

سلطان الشعرا باقی افندی‌نک فاتح جامع شریفنده جنازه نمازنی قیلدیران شیخ الاسلام صنعاه افندیدر . حتی ، بوشاده پک متأثر و متبجح اوله‌رق باقی‌نک کندی حقدده سولیدیکی شو :

قدریکی سنک مصلاده ییلوب ای باقی
ظوروب ال باغیلر قارشوکه یاران صف صف

یتی جهراً اوقومشدر .

۱۸۱ خریستانلره ظلم و اذاسیله معروف روما قیصری دالماسیای دیوقله‌سیهن زماننده حمسده‌قتل ایدلمش برکتشدرد . بو قیصرک دورینه تاریخده «شیدا دوری» دیورلر [۳۱۱ - ۳۰۳]

[۲] غلطه‌برای ایسه‌بی رسم هندسی معامی موسیوآرنست مامبوری‌نک تدقیقاته نظراء ، صغوق چشمه یوقوشنک آت باشنده کاش زینب سلطان جامنک یان جهته‌ده‌کی لالا خیرالدین جامی مشهور حاتق‌برایا کلیسای قدیمک محراب قسمی اشغال ایدیورمش ، جامیده مذکور کلیساک موقعنده انشا ایدلمش .

زینب سلطان جامنک حین تعمیرده (۱۳۳۷) کشف ایدیان صهرنجه‌ده‌کی دره‌کرک باشاقلرنده محکوک اُونوم‌یوس EYN حرفلری ، باشاقلری یابان طاشچینک اسمنه دلالت ایدیورمش . علمدار سینه‌ماسی یاپیلورکن بعض آثار ، ازجمله متین تمایل ظهور ایتدی‌که ، بولر ، مذکور کلیسا دیوارلرینک بقیه‌سی اولتی محتملدر .

ایغان دائرہ سیلہ (پیتاکیا) Pittakia و (ماغنورا = ماغنورا) یی Magnaura و قتیله دارالفنون اولوب
بالاخره تجارت نظارتی والیوم عدلیه دائرہ سی اولان بنای جسیمک بولندیغی یرده آراملی در .

مقری کوینده کی باروتخانه بروننده بر ماغنورا سرانی ذکر اولمقدهدر . (تهوفانیس) ک افاده سندن
آکلاشیلدیغی اوزره ، سلیمان بن عبدالملک زمانده [۹۸] عربلرک دونمسی استانبولی برآ و بحراً اوچ آی
قدر محاصره ایتدکری زمان ، یدی قله اوکنده هر کون دکر محاربهری اولوردی ، بو ائاده عرب کملری
دیمرخانه یعنی زیتون برونی ایله باروتخانه آرمسده طوروردی . بو مسافه ک شرق طرفی زیتون برونی ، غرب
جهتی باروتخانهدر . زیتون برونه کیقلو ویون ، باروتخانه بده (ماغنورا) دیرلردی که ، بوراده ماغنورا
اسمنده بر سرایده واردی .

قیصر بشنجی قسطنطینوس قوپروغوس Constantin V Copronymus [۷۷۶ - ۷۴۰] زمانده وقوع
بولان محاربه بحریده بیزانس دونمسی عرب دونمسی مغلوب ایتش ایدی . (۷۴۶)
عباسیلرک ظهوری ، تاریخدن اوچ سنه صوکردهدر . [۲۵ کانون ثانی ۷۴۹]

۱۸۴۷ سنه میلادیسنده شمدیکی عدلیه بناسنک تملاری قازیلورکن سطح ارضدن اوچ مترو اشاغیده
(نه دوقسیا) Eudoxi : نك مذهب ومطالامشهوره یکلنک قدیم زمین مفروشی ایله قاعده سی میدانه حقیقه مشدر .
بو هیکلک قاعده سنده کی رومی العباره کتابة نك ترجمه سی شودر :

« ایمراطورلرک ، باختنک محکمه لرده اجرای ریاست ایتدکاری بو محله ، ایمراطور یحیه نك »

« صوما کیدن معمول مذهب هیکلی ایشتم بودر . » [۱]

بو کتابة ، قیصرلرک اجرای عدالت ایتدکاری یری ، یعنی ایغان دائرہ سیلہ پیتاکیانک موقعی واضحا
کوستیریور .

ایغان دائرہ سنک یاننده ، سلطان احمد خان ثالث باب هایون اوکنده کی مشهور عالم اولان سیلنک
موقعنده وقتیه (یرانیون) [۲] Géraniion نامیه معروف بر چشمه وار ایدی ، قودینوس ک افاده سنه کوره
بو چشمه ، سرای کیرک بو جهندن منتهانی کوستیرمش . دوقور ده تیه ، (یوسفور و قسطنطنیه) نامنده کی
اثرنده (ص : ۲۲ - ۲۳) باب هایون اوکنده کی سلطان احمد سیلندن اوزون اوزادی به بخت ایدیور . چشمه
وسیللر فصلنده بوکا دائر تفصیلات ویره جکیز .

[۱] بو هیکلک قاعده سی آثار عتیقه موزه سنک باغچه سندهدر . [نومروه ۳۲۱] اوزرنده کی یازیلردن آکلاشیلدیغی
وجهله ، بو قاعده ک اوزرنده قرمری صوما کیدن بر ستون ، و اوستنده قراایچه نك کوموشدن بر هیکلی واردی .
روجه تعبیرده : « صوما کی ستون ایله قراایچه نك کوموشانمش هیکلی » دینیلیور . فرانسه به ترجمه سنده « صوما کیدن
معمول مذهب هیکلی » دغی خطاددر . چونکه ، هیکل صوما کیدن دکادی . بو هیکلی شهر امینی (سه میلی جیوس)
Simplicius دیکدیرمشدی .

[۲] یرانوس ، بنوع لیکدر ، طورنا قوشی در .

(کتاب المراسم) ده آخيه من Achilles تسميه ايدیل و باندوری ک ائرنده اسمی کس و بان وی بیوس [۱] Panvinus ایله بوندملو تی ک پلاندرنده اشارت اولان قیصر ایوسستینیانوس ک آت اوزرنده کی هیکلی ، ایودره موس ک شال شرقبسنده ، و نیکفوروس غره غوراس Nicéphore Gregoras ک ائرنده آیا صوفیه حولیسنک اوکنده προούλια . [۲] (۱۱۵۰) تاریخ میلادیسنده ، و قاتونی سلطان سلیمان خان زماننده استانبوله کش اولان کیلوس - پیرریل Pierre Gilles ، مذکور هیکلک قاعده سنک تخریب ایدلیکنی رأی العین کورمش . دوققور مورتان دیورکه ، ایوم مدخلنه علی العاده بر دمیر قاپاق قونولش اولان بر صهرنچک مدخلی ، مذکور هیکلک موقعی اولق اوزره اراهه ایدیلور . بوقاق شادر وانک یاننده در . هیکلک استناد ایلدیکی ستونی ترین ایدن کتابه نک محکوک اولدی بر مرمر لوحه ، کوچوک آیا صوفیه قربنده و دکر کنارنده بر مجرائک آغزینه قونمش اولدیفی ده مورتانک جمله روا یاتندندر .

سالف الذکر ایوسستینیانوس ک آت اوزرنده کی هیکلک موقعی زوناراس Cit. 14. C. 7 Zonaras ایله نیکفوروس غره غوراس ک فقراتنده ، و پاخمیریس Pachymères ک و فلاویژونک اوکوستئون . دأثر تعریفاتنده [۳] کافی درجه ده تعیین و اراهه ایلش اولدیفی کی ، فلاویژوده کتابنده کوستریور . بوندملو تی ک پلاتنی نشر ایدن (صاتاس) [۴] ده دخی ، بو ستون ایله یوسستینیانوس ک اسب سوار هیکلی (غربه متوجه اولدیفی حالده) ، آیا صوفیه نک جنوب غربی ضلعی جهتنده مرسوم اوله رق شو عبارله لره مذکور و مقیدر :

تئودوسیوسک آت اوزرنده کی هیکلی Theodosius in equo ereo

اون آلتنجی عصر دن قاله خریطه لره ، بو ستونک آنجق کوچوک بر پارچه سی کوستریلور ، و بوموقعه (ستون میدانی) Piazza Colonna [۵] دیلیلور .
وقتیله در سعادت آثار عتیقه موزسی مدبرلکنده بولونمش اولان دوققور ده ته ، روم سیلوغوس جمعینه (۱۳۴۰) سنه میلادیه سنه عا د و نا ه د ن اولق اوزره ، طوقپو سرانی کتبخانه سنده محفوظ بر رسمک بر قوپیه سی ویرمش (۱۶۸۴ کانون ثانی ۳۱) .

[۱] باندوری ، Domini Banduri (Anselmi) ، ایتالیا شهرلرنن راکوزه Ragusianae ده (۱۷۶۱) سنه سنده طومش ، (۱۷۴۳) ده بارسده وقت ایتمدر . تحصیاتی طوسفانه دوقسنک سایه لطفنده بارسده اکل ایتمدر . موی الیک ایکی مهم اثری واردر :

بری ، (نه مپریوم اورینتال) Impérium oriental ک ، قسطنطنیه نک آثار عتیقه سندن باحث اولوب ، بارس کتبخانه مایسنک (یزانس قولکسیونری) فی تشکیل ایدر . دیگر ، (نومیزمانا نه مپراطوروم رومانوروم) Numismata imperatorum romanorum درک ، ده چیوس decius دن استانبولک صولک قیصری اولان قسطنطین پالهولوغوسه قدر بعتون قیصرلرک مدالیه لرنک مکمل بر قولکسیونیدر (۱۷۱۸) ده باصیامشدر . (ژان تانی) J. Tan ni . اسمنده بری بوکا برده ذیل پاهری (۱۷۹۱) ده روماده طبع ایتدیرمشدر .

[۲] آیا صوفیه جامی حولیسنده کی سلطان محمود اول شادر وانک موقعی اولق اوزره معروفدر .

Description de l'Augustée [۳]

Plan de Bondeimonte de Sathas [۴]

Venetia all'insegna della Colonna [۵]

بو رسمک آلتنده (کیریاکو آنقونیتانو) [۴] امنساسی وارمش . بوسرم ، ییزاس مؤلفارینک مذکور
هیکل حقنده کی تعریفاته تامایله توافقی ایدیور .

ایوستینیانوسک آت اوززنده کی هیکل
(طوقیو سیرانی کتبخانه‌سنده محفوظ)

La statue équestre de Justinien d'après un dessin du XIVe siècle
conservé au Sérail de Constantinople

Kyriaco Anconit. Kyriaco Anconitano Nymphirius pinxit [۱] tano ad scribendum adducto

ده‌تیه طرفندن بو هیکل حقنده ویریلن معلومات محتاج تصحیحدر . بونده بر یا کلشاق واردز . چونکه ، کیریاکو
(۱۳۹۱) ده طومغش ، (۱۴۵۰) ده وفات آتیش اولدیغنه نظر ا رسم (۱۳۴۰) سنه‌سنده یابیش اولاماز . شو قدرکه ،
کیریاکو بو رسمی کورمش ، رسم آتیش اوله‌بیلیر . بو صورت قبول ایدیورسه طوغریدر .

درج ایتدیگمز رسمندن ده اکلایشلیدی اوزره ، قیصر بویوک لهئون دن اعتبارآ ، تهؤفوس ، زوناراس . اسپانیالی تالویزویه قدر ، بوتون مؤلفلرک افشار دقتلری جلب ایدن افسر حکمدارینک اوزرنده کی (توفا) Toufa دینلن طوغ حقنده بزه برفکر مخصوص ویردیله . حتی قلاویزو ، بو هیکلی تصویر ایدرکن : «باشنده برطاووس قوشی قویروغنه مشابه جسم بر توی بولنان بر شووالیه شکل وهیتی . . .» تعبیرلری قوللانیور .

(توفا) نك رسمی Toufa ، مکیقا ایمپراطورلینک باشلرینه کییدکاری اکیل حکمداری نی تمامیه آ کدیریورکه ، بوده برطاووس قوشنک تویندن عبارتدر [۱] .
اون دردنجی عصرده ترسیم ایدیلوب طوقیو سرائی کتبخانه سنده محفوظ ایدوکی مورتانک اثرنده مذکور اولوب بر صورتی کتایزه درج ایتدیگمز رسمده ، قیصر یوستینیانوسک پندیکی بارکیرک یان طرفنده (تهؤدوزی) Theodosi عبارتسی اوقونیور . [۲]

بونده ملوتی نك پلاننده کورولدیکی و زوناراسک تعریفاتندن آکلایشلیدی اوزره ، بو هیکل ، بویوک تئودوروسک هیکلنک موضوع اولدیغی موقعه مرکز واقعه اولنش ایدی که ، زوناراس بونی اثرنده شووجهیه بیان ایدیور : «بویوک تهؤدوروسک ، آرقادیئوس طرفندن رکز ایدیلن مذهب هیکلنک بولندیغی رده . .» تئودوروس اسنک مذکور اولسی ، آف البیان خریطه نك بونده ملوتیه عطف واستاد ایدلمه نك لازم کلدیکنی ده اثبات ایدیور . زیرا ، لاتینجه متنده بو هیکلک منحصر آ ایوستینیانوسک هیکلی اولدیغی باخاصه ذکر و قید ایدیور .

[۱] اوقف اسلامیه موزسنگ روتوقو صانونده تشهر ایدیلن اشیای نفیسه نادره میانده سلاطین سابقه غایبه وشهدادکنک و قتیله سرپوشلری اوزریه تمایق ایشکلری طوغلرک اکثری طاروس قوشی تویندند .

[۲] (تهؤدوزی) اسمنک اوراده بولنش اولسندن استدلال اولنورکه ، هیکل اساساً تهؤدوز نامه پائش ایکن بالاخره زوستین ، یالکز هیکلی اورادن قالدیرنش ، ویرنه کندی هیکلی اقامه ایدیرمش ، فقط هر نصایه آتک اوزرنده (تهؤدوزی) عبارتسی حک وازاله ایدیرممش . . . و بصورتله تهؤدوزی اسمی اوراده فاشدر . کورولیورکه ، کتایه لک و محکولک تاریخده بک بویوک اهمیتی واردر . بعضاً بر اشارت بویوک بر حقیقت تاریخیه نك اظهاریه وسیله بخش اولنور .

فی الحقیقه زوناراس دیورکه : «ایوستینیانوس ، اون یدنجی سنه حکومتنده تهؤدوسیوس ستوتی هدم ایدیردی . و اونک اوزریه اثر درایی اوله رق کندی هیکلی قویدوردی ، بویوک اوزرنده اوجه تهؤدوسیوسک هیکلی واردی ، وقاعده سی کوموشدن ایدی ، بوده آرقادیئوس طرفندن بایدیرلمش ایدی . بو کوموشک وزنی یدی بیک درت یوز ایتیره نیش . . . بولری هب هدم ایدره لک و کوموشلری آله رق شمدی کرورلن کندی هیکلی وستوتی بایدیردی .
خلاصه ، ایوستینیانوس ، تهؤدوسیوسک آت اوزرنده کی هیکلی قالدیرنش ، برنه کندی هیکلی قویدورمش . بو حالدن و آتک بدنده محکول و مرسوم کله دن آکلایشیورکه آت تهؤدوسیوسک زماننده پائشدر .

صغوق چشمه قپوسنك يانندن ، طوقپو سرائنك سورنئ تعقيباً ، يوقوشى چيقاركن اوست باشده وتام فارشومزده اسكي برينانك ديوارينه تثيت ايديش كوچوك برجشمه كوريز ، بوجشمه ، قابا ايشلمه‌لى (۶) عدد قوپورنكده مرمر و صوماكى ديره‌كى طولاً تقريباتى ، عرضاً بش متره وسعتنده ، مستطيل الشكل برينانك ديوارينه بايله‌شد . بو بنائى عتيق طرز انشائى غايت بسيط ، باصيق قبه و كرليدر . اسلوب انشائنده‌كى ساده‌لك ، ستون باشلارنده مشهود اولان قابالى ، بونك پك اسكى بر زمانده پائيش اولديغى كوسترييور ، آياصوفيه معبدنك وضعيته نظراً ، شمال غربى جهته‌ده و سرائى محيط اولان سوره ياسالانمشدر .

موقوف دوقتور مورتان ، بو بنائى تعريف ايدركن : آياصوفيه ايله آتيا ايرنى كليساسى آرمسنده ، آياصوفيه‌نك صول جماعت مخلت Nartkx امتدادى حالده ، طوقپو سرائنك سورينه ياسالانمش غايت بسيط برشكل مستطيله برينانك حالا موجود اولديغى ، و بوراسنك بلاشبه برمعبد ايدوكى ، قيد ايدويور ، وستون باشلارنك قبائى ، طرز انشائسك ساده‌لكى نظردقه آنورسه ، بونانك اولدجه اسكى بردورك بقية آثارندن ايدوكى درميان ايدويور [۸] .

۱۷۱ بو بنائى عتيق ، آياصوفيه ميدانندن ، اردبيلي تكيه‌سنة كيدن يولاك تام قارشوسنده و بحريه خانله رضا بك ورنسى و طامت و خاقت بك و جيل بك ورنسى و صالحه و سايمه خانلر پيئنده شايعاً تصرف ايديان (۳۸) نومرولى (اسكوني محله) اخشاب خانك اتصايله‌ده صغوق چشمه سورنئ تعقيباً اسكى باب هاوونه كيدن يولاك صولنده‌ده . سم‌قاهه ناظر ، دمير باره‌مقالى اوچ كوچوك پنجره‌سى واردر . داخلاً وضعت حاضره‌سنة نظراً ، زمين طولش . ستون قاعده‌لرى طويراق آلتنده‌ده . ستونلر باشاقلرى صوك درجه‌ده قابا ويوتولاماش مربع شكلنده برر طاشدن عبارتدر . محراب جهته متوجه جبهه‌سك . وسطنده محراب كى ديواره كيرمش برقمه و صاغده ، كوچوك برجره واردر . بو جرّه زمينه قدر اغز ، شيمدكي زمينه نظراً ، اوتنه بويلي برآدامك كوكسنة قدر ايتر . بونانك خارجاً ، طوغله و طاشدن پائيش درت جسيم آياق اوزرينه اوطوردلش مناسرت طونوزى طرز انشائسنة اوچ كرىده واردر .

بوراسى عادتاً برمعبدك صوك جماعت محلى كييدر . فقط بوكرلر آرمسنده اصل بنايه كيريله‌جك قديم برقبو ، برمدخل ائري نه ديواره ، نه‌ده سائر رينده كوردويور . امثال كيشه‌سك مشاهدسيه اكلاشديغى اوزره ، مبدلرلر صوك جماعت محاندن ، اصل معبد كيريله‌جك قبول اوزرينده انجه و قبا ايشلنمش مطابقاً رقروريش وسوكه بولنقى لازمدر . بونده اوده يوق . بوندن باشقه ، خريستان محرابنه توجه اعتباريله بونائى قديم ايله آياصوفيه‌نك محراب استقامت آراسنده درجه اعتباريله برفرقه واردر . دها طوغريسي يو ، جنوب شرقيه زياده‌جه متوجه اولديغى حالده ، آياصوفيه شمال شرقيه متوجهدر . برده ، امثالى حقدنك مشهودات و تدقيقاته نظراً ، بوراسده قديم برصو صهرنجى اولق احتالى دها قوتاييدر . چونكه ، بودوروم خائنده بر معبد دها كوزمه‌دم و - وقاغه ناظر پنجره‌لرده صوركاردن آجيامش ، غير منتظم برر دليكن عبارتدر .

بيلگه‌كه ، پنجره‌سز هيچ برطرفدن آيديناق آلمان برمعبدك امثالى وارميدر ؟

مورتانك بعض آثاردن استدلالاً معبد تخمين ايلديكى بونائى قديمك قارشوسنده حرب عمومى ائشانسدة عسكرلر عك آرابه تعميرخانه‌سى اولارق قولاندقلى عرصه‌ده بر قاچ آياق مرديونه ايليير بر آيازمه واردر . هيج شبهه يوقكه ، بو آيازمه اوراده بولنش اولان برمعبدك آيازمه‌سيدر .

— بنائى قديمك ديوارندنك چشمه‌نك كتابه‌سى —

سلطان سايم نائك طغراسى

مقهر كتاب دولت آبروى خواجكان	كامل الذات اسمعيل افنديكم اودر
اولدى انشا كرده‌سى بوجشمه كوثر نشان	ناظرليكن خيمره خانه اوجاڭ پاكنك
بويله برآب مصفا ايلدى اجرا مان	فى سبيل الله ناسى نيت اروا ايدوب
ايتدى اسمعيل افندى كل ايچك زمزم رواٲ	عارفا قيلم بوتاريخ ايله عطشانه ندا

بناءً عليه، بوراسي صامسون Samson طرفندن انشا قلنان مسافر خانه نك (أكه نودوحيا) Nenodochia كوچوك بر معبدی تلقی اولنور. فی الحقیقه، (پروقیپوس) ه نظراً، به معبد کایسار آره سنده مینی ایش. مینه پروقیپوس ك بیانات واقعه سندن مستبان اولدینی اوزره، قیصر ایوستینیانوس، صامسون مسافر خانه سنك فرش سنده، یعنی آلیا ایرینی کایسانك شمال جهننده، ایزدوره س ك و آرفا دیئوس ك خانلری دیملکه معروف اولراچیرسندد ایی مسافر خانه دها تاسیس ایش ایدی. بواکی بناده، نموولوس ك، ایزدوره س ك ا کسنه ده خیالیدر.

مؤرخین قدیمه دن قودینوس [۸]، بو اوج مسافر خانه نك آئیوس تریفون St. Tryphon نامنه انشا ایدیان ایکی کایسان باشقه اولدینی سویلورکه. تریفونله نظر ابری نموولوس ده، دیکری ده (واسیلجو) ده Eñ Tà Buziazion کاش ایدی.

پروقیپوس، ایوستینیانوس طرفندن انشا ایدیریلن (توبدل آغو) Toñ Hēlaqyon سوقاغنده کاش بولتان و دیگر رمؤلفده [۳] آیا صوفیه قرینده کی آئیوس ثوانکلیتیس کایسامی داخلنده مینی اولان آئیوس تریفون کایساندن بحث ایدیورلر.

مذکور آئیوس آیوانیس ثوانکلیتیس = سن ژان St. Jean l'Evang کایسانك شاننده مینی اولان بواکی معبدك حقیقتده برکایسا اولسی پک محتلمدر. بوکایساده خلیج ساحلندن (صالحه سکود - خداوندگر جاده سی) آیا صوفیه طوغری جیقان والیوم تراموای یولی اولان جده ده تماس ایدر ایدی.

آیا صوفیندن، فوروم قسطنطنیه کیدرکن، یعنی چنبرلی طاق استقامتی تعقیب اولنورکن اول، (میلیور دور) Milliaire a'Or ده، آئیوس ایو آیس ثوانکلیتیس کایسانه، و بویوک (بازیلق = واسیلیک) Phylia Righia بناسنه تصادف اولنوردی. بوراسی، ذواربیه الاضلاع برنا اولوب، برنوع عدلیه دائره سی ایدی. بویوک بازیلق دینیلن بنای، پروقیپوس تریفون ایدرکن شووجهله اداره کلام ایدیور: «رهال قیصری که اوراده، دعوی ویکلارلیه مدعی غومیلر طوبلانرق مدافعه نامه لرخی، فذلک لرخی احضار وتنظیم ایدرلردی. بوراسی، اطرافی رواقلرله محاط ومزین ذوالاربعة الاضلاع بویوک برحولی ایدی.»

پروقیپوس ك شو تعریفنه نظراً، بویوک بازیلیکی دینیلن بنا، یره باتان صهرنجك اوسته تصادف ایدن اسعد افندی کتبخانه سته، واسکی ضبطه دائره سته قدر امتداد ایدر ایدی. تخمین وتقديرمه نظراً، بوبنای عالیده (مسی) ذیلن تراموای یولنه قدر اوزانیردی.

تبعات و تدقیقتمدن حاصل ایتدیکم نتیجه کورد، بیزانسلیر زماننده مؤسس و موجود مبانی دینه وامیرنك لرلنده، بعدالفتحده بوقیل مبانی انشا ایدلمشدر.

[۸] قودینوس Codinus، بیزانسیک صوگ قیصری زماننده سرای ناطری (قوروباله تیس) Curopalate ایدی. استابولک عثمانی تورکری طرفندن ضبطی شاننده برحیات ایدوک طن ایدیایور. استانبولک سرای و آثار عتیقه سی حقنده بعض آثار ومؤلفاتی پارس کتبخانه مایسنک بیزانس قولکسیونلری میاننده محفوظدر.

هال قیصری دیدکاری حولینک آلتنه قیصر یوستینیانوس طرفندن شایان دقت بر وسعت و جسمامده بر صهرنج انشا ایتدیلمش ایدی که ، الیوم (یره باتان سرانی) Citerna Basilika نامیه مضبوط توارنخدر . قودینوس ، بوصرنجک (میلیه) ک آرقه طرفنده بولندیغنی سویلیورکه ، وضعیت حقیقه سی ده بویله در .

باطریق قسطنطینوس ک افاده سنه کوره ، یره ناتان صهرنجنی ایوستینیانوس دکل ، قسطنطینیئیک نابیی اعلان بویوک قسطنطین پادیرمش ، قیصر یوستینیانوس ده ، آتی توسیع و تعقیق ایدیره شدر .

بعض آثار قدیمیه نظرآ [۱] مطالعات و مذاکراته ، وعلیی صاحبهره مخصوص اعلان ذواربعه الاشراع بنا ، بازلیک دینیلن بنانک پک یقینده ایش ، بونک برده کتبخانه سی وارمش . (سهره نوس) (Cedrenus) دییورکه : « برنجی لهئون زماننده [۲] [۴۷۴-۵۷۵] خالقو پراتیاردن (صفوق چشمه قیوسی قارشوسنده کی زینب سلطان جامی موقعی) ظهور ایدن حریق ، بازلیک کتبخانه سی ده یاقش ایدی .

وقعه نویس پاسقالده [۳] Le chronicon Pascale مشهور نیقا Nika اختلال کیرینی انتاج ایدن حریق مذکور ی تعریف ایدرکن : « اوختوغون ، کورخیلرک Basilique des Peaussiers بازلیکی ایله (یره کیا) Regia آره سنده کائن ایدی . « دیرک موقعی تعیین ایدیور .

مومی الیه وقعه نویسک خبر ویردیکنه کوره ، اوختوغونی ، غوط عساکر معاونسی یاقشاردر [۴] . جلال اسعد بکک (اسکی استانبول) نام اثرنده ده مذکور اولدینی اوزره ، (اوختوغون ویا تترادیزون) دبدکاری بنا ، اوکوسته نون جوارنده و مشهور زوقسییوس حمامری قارشوسنده یعنی قدیم اسکی ضبطیه دائره سنک واسعد افندی کتبخانه سنک اشغال ایلدیکی ساحه جسیمه ده کائن اولوب ، دارالفنون مقامنده ایدی . قبه لی سکز قسمدن عبارت اولان بونای جسیم و محتمل اسکی مؤلفلرک تکمیل ائارینی احتوا ایدر ایدی .

سلطان احمد خان ثالث داماد و صدر اعظمی اولوب ، (وارادین) ده آللندن بر قورشونله اوریلان و بلغرادده قلعه ایجریسنده قانونی سلطان سلیمان جامع شریفی حظه ره سنده مدفون اولان شهید علی پاشانک . زوجة محترمه سی فاطمه سلطانک سرانی ، یره باتانده ، تحافلر شینی نامیه معروف وقعه نویس ، اسعد افندی کتبخانه سنک شماله ناظر جبهه سی قارشوسنده کی ساحده ایدی . محترق برخانه عرصه سی اورته سنده قالان فوقانی کار کیر بناده شهید علی پاشانک کتبخانه سی اولق اوزره معروفدر .

[۱] L'anonyme de Banduri

[۲] برنجی لهئون زماننده [۱ ۴۶۱ ایلول ۱] استانبولده بویوک بر حریق ظهور ایدرک درت کون درت کیجه دوام ایدرک سکز محلی یاقوب کول ایتدکن صوکره ایچق برهفته ده سونه یاماش ایدی . بعض وقایع نامه ره ، ازجمله (غوتوالد) J. Gottwald ک (یرانس تاریخنک باشلیجه وقایع) Les faits principaux de l'Histo. Byz. اثرنده کوریلن معلومانه نظرآ قیصر (واسیلیکی) Basilisque ک دورحکومتنده ده برحریق هائل ظهور ایش و دائره تحریکاته کیرن (لائوسوس) سرایله (۲۰۰۰۰) کتب نادره و آثار نفیسه نی محتوی بولان عمومی کتبخانه نی ده یاقش ایدی . [۴۷۶] .

[۳] ص : ۶۲۱

[۴] ص : ۶۲۳

بوراده، اساساً دفتردارلر مخصوص بر سرای واردی. بوسرای، سابق وزیر اعظم بیغلی مصطفی باشانک ایدی. احمد خان ثالث بوسرای کریمه‌لری فاطمه سلطان ایچون مبايعه ایتدیلر.

حتی، مؤرخ مدقق احمد رفیق بك برادریمز، (فاطمه سلطان) نام اثر لطیفنده بوسرایدن بحث ایدرکن (س: ۱۱ - ۱۲) «... فاطمه سلطانه مناسب بر سرای لازمدی، الك موافقی، باشا فاطمیی جوارنده دفتردارلر مخصوص سرایدی. سرائیک فاطمه سلطانه احسانیی امر ایتدیکی کون دفتردار افندی ایله برابر خواجکان دیوان (صویه بانان) سراینه ککشلردی، سرای کال دقتله تعیرالنه‌حقدی...» دیه سرائیک موقعی تعیین ایدیور [۱].

اوختوغونک کیفیت احراقنده مؤلفین قدیمه اختلاف ایشلردر. یوقاریدر - سوبلیدیکم کی وقعه نویس باسقال بوراسنک احراقی غوط عساکر معاونه‌سنه عطف و استناد ایتدیکی کی، قودینوسده (ایساوریا) لی یعنی اطنلی Isaurie اوچنچ له‌ئون اوراده طوبالانان علانک کندی نفوذ واراده‌سنی تقیض ایدر حکمرانی اندیشه‌سبله بودار العرفانی یاقدرمش اولدیغی سوبلیور [۷۴۰ - ۷۱۷].

(اسفورایون محله‌سنده کی آییوس ته‌ودوروس) St. Théodore Sphoracii کایسانک موقعی تعیین خصوصنده اسلاف مؤلفین آردسنده اختلاف واردر. قانونی دورنده استانبولده بولنش اولان (پیر ژیل)دن سوکراکان بوتون طوبوغرافیا متخصصلری بوقدیم ومهم کایسانی وفا میدانی جوارنده، اوچنچیه‌نک غرب سطح مائلی اوزرنده کوستر مشارسده بو تخمینلری طوغری دکادر. بوکایسانی اوختوغونک شمالنده ارامق ایجاب ایدر.

حتی، (باتریا) دن بدأ ایدرک بوتون بیزانس وثائق متحداللسان اوله‌رق بوکایسانی آیاصوفیه قربنده کوسترییورلر سالف‌الذکر محرر، آییوس ایو آتیس ته‌وانکیلیستیس = (سن ژان نه‌وانترلیست) کایسانیه آییوس ته‌ودوروس کایسانی، ولائوسوس سرائیی یکدیگریه پک قریب، یعنی برغروب حالنده ارا‌اییدیور. کذلک قودینوسده، اسفورایون محله‌سند، کی (آیوس ته‌ودوروس)ی ذکر ایدرکن، اوختوغونی، خالقو پراتیالری، آییوس ایو آتیس دییون کایسانیه ده St. J. Dilhippon برابر ذکر ایدیور. شو تعریفه نظراً، بونلر بربرینه یاقین ایش.

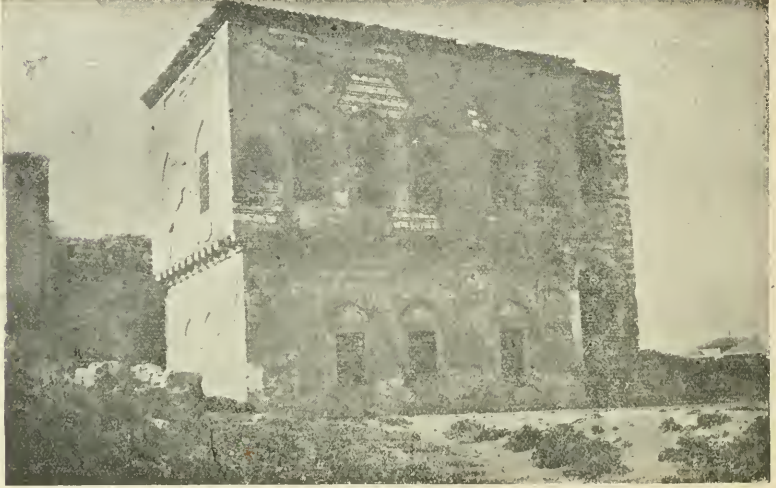
[۱] فاطمه سلطانک باب غایبک قرشوسنده، کوموشخانه‌لینک درکامی نامه معروف مجلده بر جمعی واردی. بر حریقده یامش اولدیفندن محمود خان علی بوراسی تکرار یادره‌شدی. بوراسی هم جامع، هم معروف بر تکیه‌در. طریق، نقشبندی خالیدر. سوافق ایچریسنده بوبوک قیوسی اوزرنده شو کتابة واردر.

— طغرا —

فاطمه سلطانک احیا ایتدی روحن بادشاه
بولدی اسکی رونقن بو معبد زیبانه
حرف جوهر دار ایله عزت دیدم تاریخی
ایتدی سلطان جامن محمود خان احیانه

— ۱۲۴۳ —

بو کلیساک ، آیاصوفیه جوارنده کائن ایدوکی وقتیه حادث اولان بر وقعه نك صورت ذکر ی ابلده
اکلاشیلور: (لهئون دیاقوروس) [۸] Léon Diacre بو مناسبتله دیورکه: «مقتول (ایکنجی) نیکفوروس
فوقاسك [۹۶۹ - ۹۶۳] برادری ، (لهئون فوقاس قوروپالائیس) [۲] سالف الذکر فوقاسی استخلاف
ایدن (ایوآنیس جیمیسکی) J. Zimiscès علیه [۳] بر قیام ترتیب ایتش ایدی .

یره باتانده شهید علی باشاک کتبخانهسی (فاطمه سلطان سرائی موقعی) (فوطوداسم)
Bibliothèque d'Ali Pacha (XVIIe Siècle)

مومی الیه لهئون فوقاس ، آقروپولیس دینلن سرائی برونی تپه سنك بر قپوسندن کیزلیجه پاخته کیره دك
سرائی خدمه سندن برینك خانه سته آلتش ایکن ، واقع اولان بر اخبار اوزرینه اوراده طورامیوب آیاصوفیه
کلیسایسته التجایه مجبور اولش ایدی .

وقعه نك صورت نقلندن پك کوزل اکلاشیلورکه ، آیوس تهودوروس کلیسای اوختوغون جوارنده
یدی . چونکه بعضیلرینك ظن و تخمینلری کجی ، بو کلیسا وفا میدانی جوارنده کائن اولش اولسه ایدی ،

[۱] لهئون دیا قوروس . بعدالمیلاد تقریباً (۹۷۹) تاریخلرنده قسطنطینك وقاندن ایوآنیس جیمیسکی نك وقته
فدر اولان مدته عائد بر تاریخ یازمشدر . بو تاریخ ، (مییه) نك نشر ایتدیکی (باترولویا غرهقا) نام اثرک (۱۱۷) نجی
جلنده مذکوردر . بو اثری او جلده آراملی !

[۲] سرائی ناظری دیمکدر Léon le Curopalate .

[۳] زان جیمیسکی، شرق اردولری قوماندانی ایدی . آلتنه جوارنده عربلرله محاربه ایده دك اونلری مغلوب ایتش و (۹۶۹)
سنه سی کانون اولنك (۱۰) ننده نیکفوروس عایمه قیام الیه آنی قتل ایتدرمشدی . بالاخره ، ایکنجی وابسیلوس
و طقوزنجی قسطنطینوس الیه مشترکاً اداره حکومت ایتش ، (۹۶۹) ده ایمپراطور اعلان اولمشدی . سوریه سوق
ایتدیکی عسکری موفق اولش ایسده (۹۷۵) ، (۹۷۶) سنه سی کانون ثانیك اون بشنده مسموماً وفات ایتشدر .

آرده کی مسافه نك بعدتی حسیله ، له تون فوقسك محل مذكوره التجایه وقت وزمانی مساعد اوله مازدی .
مورتمان ، بوكلیسانك تعین موقی مناسبه بعض وقایع صورت ظهورنی حاده تدقیقدن کچیره نك
مقایسه ، ولایتی استیلاسی زماننده کی حریقله دائر (نیکیتاس آقومیناتوس) ك افاده لینی تحلیل ایدیور .

لاتینلر ك استیلاسی هنكامنده ظهور ایدن حریقله آياصوفیه حوارنده كئن برحق مبان یاقش ایدی .
از جمله ، برنجی حریق غرب محلاتی خاك ایله نیکسان ایلدیکی حلاله ، ایکنجی یاقش ، هسندن ددشتی اولوب
خلیج درسمات ساحلندن اعتباراً صوفیانولاینه قدر آياصوفیه نك غربنده كئن بوتون محلاتی یاقش و آياصوفیه
قدر حقیقش ایدی . فقط ، بونای معظم ، آتش شدنه حائل و مانع اوله رق شرق جهتده کی بوتون مبان
قورتارمش ، و بو سببله یاقش غربه توجه ایدرك (میلیون) Million ایله (ماقرون) ی و (سنبود)
Savodou لری ، یعنی بویوك واسیلیکی ایله (اوختوغون) ده (رد باتان حله نی) یاقش ایدی .

وقعه نویس باسقال ، کور کچیلر واسیلیکیسی و کوموشی مغازه لرنی Argyropratia اوختوغون ایله فوروم
قسططنین آره سنده کوستریور .

وقعه نویس تئوفانوس [۸] ، قیصر رومانوس لاقه بنوس زماننده [۹۴۴-۹۱۹] فوروم قسططنین دد کی پاناییا
کایسانك قریبده کی رواقلردن ظهور ایدن حریق کیری ذکر ایدركن کورکی دکانلردن ماعدا ، (غوناریا)
γυνάρια موجبی دکانلری ده ذکر ایدیور ؛ و حریقك نهایت نقطه سی اولوق اوزره (تومسیحون) Τὼν ψυχῶν
محله سی تعین ایدیور .

سهدر بنوس ، مشهور نیا اختلافی ائساننده یانان مبان آره سنده ، شیمدیکی بزازستانك ده محرق اولدیغنی
خبر وریور .

اوتاریخده ده ، بزازستانه اصنافك برطاق نقود و مجوهراتی ایله ذی قیمت اشیایی حفظ ایدیور ایدی .
باندوری طرفندن نشر ایدیلان مؤلفی مجهول اثرك (۵۳) نجی حیفه سنده (اسمیرنیوم) Smyrnum
دیدکلی عطریات چارشویی Marché aux arômes ده (همبولوس) ك ، یعنی اوختوغونك یاننده ، واسفوراک
محله سنده کی آئیوس تئودوروس کایسانك اتصالنده ایدی .

بوتون بو وثاقتدن آکلاشیلدیغنی اوزره ، بزازسلیلر ك بازارلی ، چارشولری ، فوروم قسططنین دینیلن
جنبری طاش موقعله ، بویوك واسیلیکی آره سنده كئن اولوب ، حال بوكه ، زمانمزه کی چارسوی کبیر ، فوروم
قسططنینك غربنه دوشیور .

فورومه قدر (ممی) نك جنوب ، یعنی صول طرفنده طبق شمال جهتده اولدیغنی کی ، اوستی قابلی بردعلیز ،
برچارشو واردی .

ایودروموسدن اعتباراً بوجهتده ، یعنی جنوب طرفنده اولاً ، لاؤسوس سراینه Palais de Lausus

وفیلوقسه‌نوس (اجنبی محی) (بیک بردرک) [۱] C. de Philoxénus صهرنجیله، آئییا آکیلینی Ste. Aquiline کلیسایسه، استانبول و الیسنک محکمه‌سینه، قرق شهیدلر کلیسایسه، Egl. des XL Martyrs ونهایت بر طاق ظفره Arca تصادف اولنور ایدی.

لائوسوس سرانی، قیصر واسیلیسکی Basilisque زماننده، ظهور ایدن بویوک برحریقده بکرمی بیک جلد کتابی احتوا ایدن کتبخانه ایله برابر یاغش ایدی [۴۷۶]

صدر اسبق کچهجی زاده فؤاد پاشا مرجومک تره‌سی یاننده بولنوب برچوغنک (دومینوسک نهم وولوس) لردن Emboli de Dominus [۲] برینک بقیه آثاری اولدیغنه ذاهباه لدقاری ذورابعه الزوالیا ییزانس بناسی، قاهلی بوستان دیدکاری محلدکه، فؤاد پاشا تره‌سینک تره‌دارینه مشروط خاتمک اتصالننده در، ده‌ا زیاده، برملجاء فقرا، بردار المعجزه اولمق احتمالی وارد.

بو قسه، سلائیکی بر ذات برخانه یاپدری. [۱۳۴۰] جادهیه موازی اسکی دیوار یقیدریلورکن، قالدیریم سویسندن آشاغیده ییزانسلیلر دورندن قالله طوغله ایله آورولوش متین کمر بقیه‌سی حیقیدلیغی کوردم.. تره جاده‌سی دیوارینک قیم فوقانیسینده بویون بویه بر مرمر سیلمه بولان بو یوکسک بوستانک درت یول آغزی کوشه‌سینده حالا کورجی دکاننک بولندیغی برده برقه واردی. آثاری طورییور، بوقله بالآخره هدم ایدلی. کوشه‌نی تشکیل ایدن دیوارک بوقسی منتظم برصره بوخیطاش و بر صره طوغله ایله اورولمشدر. امثالنه قیاساً قاهنک بقیه فالان بو قسمی عثمانی تورککاری دورینه عائددر. تره جاده‌سینده منتظم طوغله ایله یاپلش برده مازغال حالا طورییور.

۱۱۱ بیک بردرک دیدیکمز فیلقه‌نوس صهرنجنده‌کی ستونلورن بری اوزرنده بولان کتابه شودر :

$$\begin{matrix} V \\ K \\ N \\ \Lambda \end{matrix} \quad \text{AKYAINA} \quad (\text{آکیلینا})$$

۱۲۱ اقبس نوررمیا Ξενοδοξεία، یابانجیلره مخصوص دیمکدر. فؤاد پاشا مرحومک (۱۲۸۵) سنه هجریه‌سی شوالنک اوتوزنده فرانسه بلادندن (نپس) شهرنده قلب خسته‌لندن ارتحالی اوزرنیه، نفسی استانبوله نقل ایدلشی، واولوقت عربیه حالنده بولان شیمدیکی تره بخانده ودیعه خاک مقبرت قیلنمش ایدی. بالآخره، تره انشا ایدیلورکن، تملارک حین حفرنده پش‌الی آرشون درینلک‌ده، طاشلرله دوشمنش برقالدیریم بقیه‌سی و مرمر، صومایک ستونلر، اوزرنده صایب مرسوم ستون باشقلری ظهور ایش ایلدیغی تره‌داری حافظ خلیل افندیان ایشیتدم. بوخله بیکخانه درلردی‌که وقتیه خدمه‌دن بولان بیکارک قشله‌سی بوراده ایدی. بو مناسبتله عرض ایدیم‌که، شهزاده محمود افندیکن وقعه تخایسینده قداکارانه خدمی سبقت ایدن بویوک پدرم ایوبی حافظ محمد عارف آغاده رکاب بیکردن ایدی.

فؤاد پاشا تره‌سی قیرنده‌کی اوزون شجاع جامعی، پاشای مشارالیه مجددا یاپدریمشدری‌که، معبد مذکور (۱۳۱۰) حرکت ارضنده زیاده‌جه خنده‌دار اولدیغندن (۱۳۳۰) سنه‌سی ظرفنده تعمیر و ترمیم قلنمشدر. اوزون شجاع مسجدی دیه معروف اولان رفی‌الاصا فضل پاشا مسجدیدر‌که، یانیسی ابوالفتح سلطان محمد خاآن شاطری اوزون حسن‌در. جاممک محرابی صاغنده مدفوندر. (حدیقه الجوامع) ک روایتیه کوره، آیاصوفیه جامعنده، منبرک صاغ طرفنه مصادف میت قیوسنک تام قارشوسینده دیوارده‌کی مهر اوزرنده منقوش پنجه رسمی بو ذالک ایش. تأسیسینه موفق اولدیغمز (مستقبیلن جمعی) نلک تمکیلند، اول استانبوله ورود ایدن اجنبی سیاحلر رفاقتنده، تورک دشمنی اولان غرضکار روم وارمنی، وساقه جهاتله موسوی ترجمانری، بوخیچمک، حضرت فاتمک آیاصوفیه‌یه آت اوزرنده کیردک الی‌قانه یوادیغی خالده بودیواره بادیغنک برنانه‌سی اولدیغی سویلرلردی. محرز عاجز، بوخراقه‌نک، حق اجنبی اثرلرده ییله بری اولدیغی، هرکین سیاحینه دلالتیه آکلاه‌توق عایمه‌زده عصرلردنبری دوام ایده‌کن برغرضکارلک قسماً اوک‌کجیدیکمی تحدیث نعمت مقامنده بوراده ذکر ایتدم. برنجی کتایمک (۳۲) نجی صحیفه‌نک (۴) نومرولی حاشیه‌سینه مراجعت.

نیقا اختلالی اثنا سنده (۵۳۲) غوط عساكر معاونه سی طرفدن ایقاع ایدیلن حریق، (اوختوغون) دن باشلامش ایدی. یانغین، اسفورا کی محله سنده کائن آئیوس تهودوروس St. Théodore Sphoracii کلیسائی، کوموشجیلر چارشوسنی Embolos des Argyropratia باقدقدن صوکره، آتیا آکیلینا St. Aquilina کلیسایک قارشو طرفه دایامش ایدی.

آتیا نه فیما کلیسائی Egl. Ste. Euphemie، ایپودروموسک منتهای جنوب غربی سنده وانطایه سرائی یانده ایدی.

سلطان محمود خان ثانینک تربه سی قارشوسنده، سابقا مرکز قوماندانی مرحوم عارف پاشانک قوناغی ایکن الیوم شهراماتی دآرده سی اولان بشانک ربانچه سنک آلتنده، یعنی بیک بر دیردک غربنده بویوک بر صهرنج دها واردرکه، آلکسیادیس Alexiade ده مذکور اولدینی اوزده، غالباً نیکبولی نک قرق شهیدلر کلیسایک موقعی اوله جق. صهرنجلر بختنده باشقهجه تعریف ایدیه جکی اوزده، بو صهرنجک ایچریسنده، آیاصوفیه جامعه کی ستونلر جسمانده دیردک واردر. ایشالی کی، بوراسی ده طوپراتله، بارکی کورده لایله طواشدر.

حتی، شهراماتی بناسی، استانبولک متفق دوتلر طرفدن اشغالی زمانده فرانسز قوای اشغالیه سی باش قوماندانی جنرال شارپنک قرارکاهی اولش ایدی. محرر عاجزله ملاقات آرزوسنده بولنان مومی الیه جنرالی، شرق باقیه سی هیئت اداره سی اعضاسندن وغلطه سرائی لیه سی ماذونین قدیمه سندن، محم متوفی موسیو بوسی الیه برلکده زیارت، و استانبولک آثار قدیمه سی حقنده مداوله افکار ایلدیکم ائشاده، بو مهم صهرنجکده تطهیرینی کندیسندن رجا ایتش ایدم. هر هانکی برعلمه، صنعته خصوصت شعار مدیتیدن اولدینی، و علی الخصوص بوتون بو آثار متروکه، بزه موروث بر ثروت معنویه اولدینی دوشونولورسه، بو کی آثار مهمه نک حسن محافظه سنده کی لزوم قظاهر ایدر. بزه (امعار) مسئله سی، یالکز یول آجق، جاده لره فشار دیکم

سلاطین سافه عثمانیه نک سرپوشلرینه طاقدری توغلردن (اوقاف اسلامیه موزه سنده ۲۹۱۹ نومروده مقیدر)
Aigrette des anciens Sultans

حسن محافظه سنده کی لزوم قظاهر ایدر. بزه (امعار) مسئله سی، یالکز یول آجق، جاده لره فشار دیکم

ویا قالدیریم یا یقیندن عبارت تلقی ایدیلور . حال بوکه ، اصل اعمار ، ملکیتک قیمت معنویه‌سنی آرتدیران بو کی آثار موروثیه و یریه‌جک قیمت واهسته متناسبدر .

مبان عقیقه‌نک مواقع و وضعیتلرینک تعینی ایچون بعض وقایعک ذکر ، مؤرخ و وقعه نویسلرجه اوتدنبیری بر قاعدۀ متخذۀ اولدیغنی نظر دقتۀ آله‌رق ، کتابمزدهده یک نظردۀ صدد خارجی کورولن بعض حادثات و وقایعک ذکرخی اهل ائمه‌دک . بو وقعه‌لرک ذکر ، هم اجتماعی ، هم طوپوغرافی نقطۀ نظرندن ارباب مطالعه ایچون پک زیاده موجب استفادۀدر .

قرق شهیدلر کلیساسنک تعیین موقعی مناسبیه ذکر یکن بیک بر دیره‌ک صهرنجی طولایسییه ، دنیلورکه : آلكسیوس قومنینوس ، طرفدارلریله برلکده استانبولی ترکه مجبور اولدیغنی زمان ، والده‌سیله و قومنینوس عائله‌سنه منسوب قادینلرله ، فوروم قسطنطینده وداع ایدرک و لاهرنه قاپوسنه (آیوانسرای) طوغری یوللانش ایدی .

اوقت قادینلر، آیاصوفیه مبدینه التجا ایتمک ایسته‌مشرسه‌ده، قرق شهیدلرکلیساسنک یانه وارپرورماز، قیصر نیکیفوروس بوتانیادیسک مریمسی بونره التحاق ایتش ایدی .

صوما کی ستونیه فوروم قسطنطین، (جنربلی طاش) Colonne Porphyretique ، و آئیوس قسطنطینوس، و فورومده‌کی پانائیا کایساری و صلیبی حاوی ستون، شمال طرفنده‌کی اعیان دأهره‌سی، مه‌سی Mésé دیدکاری اورتۀ یولک، یعنی دیوان یولنک ایلک قسمنک نهایتنی تشکیل ایدیور ایدی .

یزانسلیلر زماننده ، رسمی مراسمک محل اجراسی اولمق اعتباریه بو یولک براهیتی حائر اولان قسطنطین میدانی ، تا ک اسکی زمانلرده بیله ، اکثریا تراکیانک مرمردن معمول آبدۀلری اوزرنده تمثیل ایدیلن قهرمانک [۱] تجیل و توقیر ایدلیکی بر موقع ایدی .

دیوان یولنک ، فوروم قسطنطین ایله فوروم طوری (بازید میدانی) آره‌سنده‌کی قسمنه، زمان قدیمده (آرتوپولیا ، آرتوپراتیا) Artopolia, Artopratria دیرلردی‌که ، زمانمزده صدقیلر ، اوغقیلر باشی نامیه معروفدر .

بوراده ، یکر می بش سنه اولنه کلنجه‌یه قدر صدقی دکانلری واردی، صدفکاری رحله، آل آینه‌لری بوراده اعمال ایدیلوردی .

صدر اسبق مصطفی رشید پاشا تره‌سنک قارشو جهتنده‌کی دکانلرده بر طاقم اوغقیلر، اوق و یای اعمال و فروخت ایدرلر ایدی . اوغقیلرک بقیه‌السلخی اوغجی شکری اسمنده ، اختیار ، کوسج ، عبوث الوجه بری ایدی . و دکان کدیکی ایدی ، و اوراده مطلقا بر اوغجی بولمق تیراندازلر اوجاغنجه مشروط ایدی . و دکانه کرا ویرمزلردی . شکری ، اوغقیلر اوجاغنک صوک مثلی ایدی .

[۱] اکثر بت پرستلرجه l'aïens مجهول بولنان اسب‌سوار عبوده Cavalier Thrace بوراده پرستش ایدیلوردی .

Anonym. Combefis (Cod. éd. Bonn. 69)

فوروم قسطنطنین دیدکاری چنبری طاس میداستده بولان بر (مهدور) Meduse قافلی [۱] الیوم آثار عتیقه موزه‌سند، کتبخانه حقیقه جق مردیونک جهه‌سند، دیواره ربط ایدلش طورییور .
تدرفنامه‌سند : (مهدوز باشی ایله بر مدالیون. قدیم فوروم قسطنطنیده طهور ایتشد. (بدمالید
۳ الی ۴ نچی عصره نومرو ۱۴۵۰) محرردر .

فوروم قسطنطنیوسدن چیقلورکن اول، زمینی طاش دوشلی برحولی به Αὐλή ἢ ληδούριον ،
صوکرا، آرتوپولیا دینیل کذرکاهک مدخلنده غورغونرک Gorgones ایکی حسیم هیکله تصادف ایدیلور
ایدی . بوهیکلردن بری (۱۸۷۰) سنه میلادیه‌سند بولورق الیوم عسکری موزه‌سی اولان (آییا اُیری)
Ste. Irène کلیسایسه نقل ایدلش ، بالاخره آثار عتیقه موزه‌سه آلدیرلشد .
پوراده شایان دقت بر نقطه وار : نجیا ، بوآبدن بحث ایدن متوفی مورتان ، غورغون قافلیله مزین
کمر طاشنه «حسیم هیکل» نامی وریور ؛ ایکی یوزلی غورغون قافلی ، آرتوپولیده بولنش اولان بر طاق
ظفرک کلید طاشی ایدی ؛ یعنی طاق ظفرک اورته‌سند موضوع اولوب ، ایکی یوزلی ایدی . قافانک ایکی
طرفنک مائلا یونستولشی ده بونی کوستریور .

شواری دولت اعضای سابقه‌سندن کمال‌الدین بک ، چنبری طاشک فارشوسنده داخلیه مکتوبخیسی
راغب بک محقر خانمی اتسالنده کی خانه (سوریه قرائتخانه‌سنگ اوستده کی اودر) (۱۲۹۰-۱۲۹۱)
تاریخ‌نرند انشا ایدیلورکن ، تمل حفری اتسالنده بویوک بر مهدوز قافاسنک سکر متره درینلکند طهور
ایدرک چیقارایغنی رأی‌الین کورمشدر . کندی افاده‌سند نظراً ، او تاریخده سکر یاشنده ایمش .
بو حسیم مهدوز قافلی موزنک باغچه‌سنددر . [نومرو : ۳۲۱۴]

قودینوسک غریب برتعریفندن آکلاشایدیغه کوره ، فوروم قسطنطنیوسک جنوب طرفنده قودوسقالی
دینیلن قوم قویه این بر یوقوش واردی . بویوقوش الیوم دخی موجود اولوب ، کدک پاشا حمامنک اوکندن
قوم قیو استاسیونه قدر متددر . فقط ، بویول ، وقتیه پک دیک ایمش . یولک کذرکاهنده بولان کدک پاشا
حمامنک زمینی نظر دفته آلنورسه ، بو طریقک خواجه پاشا حریفندن (۱۲۸۲) صوکره ، درت بش متره
طولدرلایغنی آکلاشیلر ، حمامه الی ، یدی باصامق مردیونه اینیلور ؛ خواجه پاشا ، کوچوک مصطفی پاشا
حاملری ده بویه حقورده قالمشدر .

شهرک احتیاجی ایچون خارجدن جلب ایدیلوب قوندوسقالی ، یاخود یدی اسکله معاسه اولان (نپتا سفالون)
دیدکاری اسکله یه چیقاریلان قویونلر هپ بو طریق ایله کچیریلوردی .

[۱] اساطیر اولینه نظراً ، غورغون دیدکاری بردیو ایمش . بولر اوچ هدهش ایمش : مهدوز، اُوریال Muryale
(استه‌نو) Sthēno . . . بولره هرکیم نظر ایدرسه ، انلری طاشه تحویل ایتک قدرنده ایتلر ، بو قدرت، باخاصه
(مهدوز) ده وارمش .
ادیانده ، غورغونلر ، مهیب ، قه‌رقونج بر قدرتی ، بر قره‌لی ، برکوتولکی ، علم ودهشی تمثیل ایدر .

قویونلر، آرتوپولی یا (الملک صاتیلان دکانلر) Artopolia (عتیق علی پاشا موقعی) به کتیرلادکن صوکره، (آرتوتی ریانون) دیدکری یره سوق ایدیلوردی که، اغلب احتمال سلخانلر بوراده ایدی. استانبولک مبان مؤسسات قدیمه سنک مواقع و مواضعی تدقیق ایدیلبرسه، قدیماً موجود و مؤسس اولانلرک یرلرینه، بعدالفتح عینی خدمت و مقصدی ایفا ایدن آثار و مؤسسات انشا ایدلدیکی، وبو میانه چارشو و بازارلرکده اکثریا اسکیلرک موقعلرندۀ تأسیس و احیا قلندی آ کلاشیلور.

مهدوز ففاسی (آثار تحقیقه موزده سنده در.)

Tête de Meduse (au Musée d'Antiquités de Constantinople)

بناءً علیه، یزانسلیلر زماننده سلخانلر، چنبرلی طاش جوارنده بولندی کی، بوکونده طاووق بازاری دیدیکمز سمتده متعدد سلخانه وارد. دیملک، تاریخ برتکرردن عبارتدر، سوزی، محض حقیقت ایش!

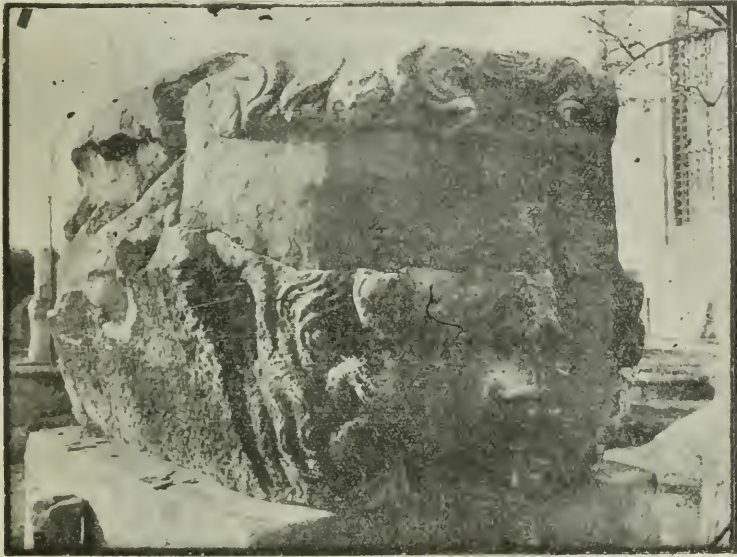
أسیر بازاری ایله، سراج اسحق و نشانچی سمتلرینک نام قدیمی اولان آنهمودولیون (آلت ریاح) [۱] Anemodoulion، و آئیوس آغاطونیقوس - باربوس Sts. Agathonic-et-Barbe کایسالرینی دیوان یولی اوزرنده، چنبرلی طاش ایله بایزید میدانی آره سنده کی (میدانه وارمهدن) کذرکا هده کوسترملی؛

[۱] آنهموس = روزکار، دولوس = اسیر مئناسنه اولوب روزکار اسیری دیمکدر.

(کتاب المراسم) ده اکثریا مذکور اولدینی اوزره ، ایمپراطور ، سرایه عودت ایتمک ایچون آیاصوفیه کیدرکن ، ویاخود اورادن چیقارکن ، بعضی مأمورین ایله (سیرقه) منسوب (یعنی آت میداننک) فرقه رؤسای تعظیبات و تکریماتی (میلیه) Miliaire ک قهرلی آلتنده عرض ایدرلر ایدی .

ایمپراطور آیاصوفیه کیدرکن ، معینده بولتان رجال دولت ، بعضاً (میلیه) ده آت لرندن ایترلردی .

کتاب المراسم ک ، تئوفیلوس ک [۸۴۲ - ۸۴۹] ، آلائی والا ایله شهره دخولندن باحث فقره لرنده دنیلیورکه : قیصر ، میلیه ککنجه ، اعیان ، بو آبدنک آلتنده جملة آت لرندن ایندیلر ، و سرایک امرای

غورغون قافاسی (چنرلی طاش جوارنده بولنشدی)

Tête de Gorgone

عسکریه سیله برلکده صفرل تشکیل ایدرک وهپسی یایا اوله رق (بئر مقدس) Puits - Sacré ک قپوسنه قدر قیصری تعقیب ایتدیلر ، قیصر اوراده آتندن ایندی . شو فقره لرلدن آکلاشیلیورکه اوزره ، بئر مقدسه (اورولوکیون) Horologion دیدکلری آیاصوفیه نک ساعت قافه سی و (واقیزخانه) Baptistère میلیه اولدجه یاقین ایدی ، بونکله برابر ، اوکوسته ئون دیدیکمز آیاصوفیه میدانیه بونلر آره سنده برمقدار مسافه واردی .

میلیه ایله سرای قیصری آره سنده اولق اوزره ، فورومده بر بنا ده ادا موجود ایدی . بوراسی ، (سن ژان ئهوانژه لیست = آییوس ئهوانژه لیستیس) نامنه اتحاف ایدلش برکوچوک معبد ایدی . بو معبد ، قیصر فوقاس [۶۱۰ - ۶۰۲] طرفندن انشاء و پیر و مرشدی آییوس فوقاس نامنه نذر ایدلش ایدی . فقط ، قیصر ایراقلیوس ، سالف الذکر فوقاسی ده وردکدن ، ویرینه قیصر اعلان اولندقدن صوکره ، بو کوچک ممدی سن ژان ئهوانژه لیست نامنه اتحاف ایتدی .

بو معبدك موقی ، آثار سالفده تامیله تعین واره قلمش اولدینی کی ، استانبولك آنتیقه‌لینه دأر اون برنجی عصرده یازمش اولان بر اثردهده [۱] ، بو معبدك، میلیهرك پك یقینده فقط ، بونك قبه‌لری خارچنده انشا قلمش اولدینی مذکوردر .

(ژول لایارت) ك (استانبولك سرای همایونی) نام اثرنده کی پلانه نظر آ بو معبد ، آیاصوفیه حمام کیرینك موقعنده ویا قیرنده بولمش اولاجق .

یدنجی قسطنطین پورفیرویو نیطوس ، سن ژان نئوانتره‌لیست معبدینك ، سرای قیصرینك بر قپولی دیمك اولان Monothiros مدخلی قیرنده بولندیغی خبر ویریور . بو مدخل ، اعیان دأرهمی قیرنده ایدی و بورادن فورومه کچیلوردی .

خلاصه کلام ، مؤلفین سالفه‌نك بیانات واقعه‌لرندن آکلاشلدینی وجه ایله ، سن ژان معبدی ، فورومده ، فقط سرایك سوری خارچنده یاپمش ایدی . و میلیهرك قارشوسنده ایدی .

بونك بو وضعیتده اولدیغی بر وقعه اختلایه‌نك تفضیلاتندن آکلاپورز :

مورخیندن نیکیتاس ، (۱۱۸۲) ده ، آلكسیوس ایله ، سرایه تعرض ایتمك اوزره کلن سه‌زارك (Bardas Phocas ۸۵۶) عسکرلری آرهنده ، فورومده وقوع بولان محاربه‌نی حکایه ایدرکن ، بو معبدك موقعی شه‌بدن بری اوله‌رق تعین واره ایدیور :

سه‌زارك عسکرلری میلیه‌ری اشغال ایدرک ، شرق طرفنده کی کمرلری اوزرندن قیصرک عسکرلرینه اوقلر آتارلردی . فقط ، قیصرک عسکرلری ، شفقله برابر سرایدن خروج ایله معبدی اشغال ایدرک محاصمیلرینی میلیه‌ردن طرد و دفع ایله اوراسنی اشغال ایتمش ایدی .

بناء علیه ، مؤلفارک بیانات و تعریفاتندن آکلاشلدینی اوزره ، مذکور سن ژان معبدی ، فورومده ، و سرایك سوری خارچنده و میلیهرك قارشوسنده مبنی ایدی .

بونك بویه اولدیغنه شوده دلالت ایدرکه ، امپراطور عسکرلری ، بو معبدك بالای سقفتندن اوقلر آت‌ه‌رق ، سرایه تعرض ایتمك ایچون حاضرلانا ن سه‌زار طرفدارلرینی اوراسنی ترکه اجبار ایتمش ایدی .

بو کوچك معبد ، فورومك (دی‌ایپون) یعنی ایکی آتلی Diippion [۲] دینلن بر موقعده کأش ایدی . بو موقعلک بو نام ایله یاد ایدلمسی ، فوقاسك ، اوراده رکز ایتدیرمش اولدینی ایکی آت هیکلندن ناشی‌در . ایشته ، بو مناسبتله معبد مذکورده ییزانس تاریخنده (دی‌ایپون) نامیله یاد ایدلمکده بولمشدیر .

فورومده کی آثار عالیة نفیسه میاننده ، اك مهمی ، قیصر ایوستینیانوسك آت اوزرنده تونجندن معمول بر هیکلی ایدی . بو هیکل ، اعیان دأرهمسنك (شم‌دیکی عدلیه دأرهمسیدر) تام قارشوسنده ، و بیاض مرمردن یدی قدمه‌لی بر قاعده‌یه اوطوردلش تونج قاپلی بر سه‌پانك اوزرنده مبنی ایدی .

[۱] باندوری : استانبولك آنتیقه‌لری . شرق امپراطورلانی : برنجی کتاب ، صیفه : ۲

[۲] نیکیتاس .

فوق‌العاده صنعتکارانه پایش اولان آت سرفه متوجه ایدی. بویهکی حقدده تنو نصیلائی ورن بروفیوس دیورکه: تونجیدن معمول بو آت اوزرنده، کذلک تونجیدن، ایمپراطورک جسم بر هیکی واردی: آشیل Achille البسه‌نه مشابه لباسیه، باخاصه شایان نظر دقت ایدی. بو لباس، دیزله قدر اوزاتماز، آرقه‌سندگی زره، قهرمانلرک کیدکلیسه بکرمه‌ردی، وباشندهده برطولعه واردی. هیکلک یوزی شرقه متوجه ایدی. بو وضعیله، صانکه، نجمدره فارشی یوروش استقامتی کوستریو ایدی.

یکرمی یدنجی صفحه‌ده کی رسمده کورلدیکی اوزره، صول آلدده برکوه عالم واردی، وصاغ آلی‌ده شرقه طوغری اوزاتمش، صانکه، حدودلرندن طیشاری چیقماق ایچون باربارله امرلر اعطا ایدیورمش. . .

• •

بو جسم و مصنع هیکلک رنده بویوک ته‌ودوسیوس ک کوموشدن معمول و (۷,۴۰۰) لیره livres ووزنده بر هیکی واردی. بو هیکی، قیصر ایوستینیانوس اُرتمشدی.

بوندملوتی، بو هیکلک موضوع اولدینی قاعده‌نک ارتقای تخمیناً اوتوز بر متره اولدینی سویلور، پیه‌رژیل، قانونی دورنده استابولی زیارت ایتدیکی زمان، هیکلک بو قاعده‌سی طور یورمش. فقط، هیکی بارجه بارجه ایدیلره ک اُریدیلش. قصرک باجانی، کوکده‌سندن ده اوزون، و بورونی طقوز پوس‌دن زیاده ایش. بارکیرک طیرناغنی اولچمش، اونلده طقوز پوس اولدینی آکلامشدر. شو تعریفدن، بو هیکلک نه جسم بر اثر اولدینی آکلاپورز.

مؤلفلرک بیانات و تعریفندن آکلا دیغمزه کوره، فوق‌العاده بر جسمانی حائر اولان بو هیکی، اوکوسته‌ئون میداننده، اعیان دائره‌سی فارشوسنده مرکوز ایش.

(۱۵۲۲) تاریخنده استابوله گلش اولان بوندملوتی، هیکی، قاعده‌سی اوزرنده و آیاصوفیه‌نک خارچنده و جنوب طرفنده کورمشدر.

پیه‌رژیل ایسه، بو هیکلک یالکز قاعده‌سی کورمشدر. بو ذات تعریفاننده ده و اخدر. بو آدم، هیکی، آیاصوفیه‌نک غربه ناظر جبهه‌نه یقین بر نقطه‌ده کوستریور.

بازید میداننک نام قدیمی اولان (فوروه طوریس) ده، اوزرنده برنجی ته‌ودوسیوس ک بر هیکی مرکوز و موضوع، بویوک بر ستون واردی [۱]. مرور زمان ایله و تأثیرات کونا کون ایله تهلکلی بر حاله کان بو اثرک نسی قلش ایسه، سلطان بازید حامنی بر انهدام محققدن قورتارمق مقصدیله یقیدرلش. قانونی سلطان سلیمان زماننده استابوله بولنش اولان پیه - ژیل (کیلیوس)، بو هدم عملیه‌سی رأی‌العین مشاهده ایلدیکنی ارنده ذکر ایدیور.

۱۱ | (اولیا چلی) سیاحتنامه‌سنگ برنجی جلدنده، استابوله، ییزانلیلر زماننده موجود آثار مصنوعه‌نجیه دایر تفصیلات موجوددر. چلی، بو آثار مصنوعه‌یه طلسم، اسلاق ایدیور. ازجه، مذکور ستون حقدده دنیاورکه: اون برنجی طلسم، سلطان بازید حامنک زمینده چار کوشه Tetrapylon بیک یازه بر ستون عالی واردی، فدی سکان ذراع ایدی. طاعون دخولی ایچون معلسم ایدی. هر نه زمانکه، اول عمود ناق ایدی شهره طاعون کیرم ایدی. وقتاکه، بازید خان حمام افشاشنده، اول عمودی برنگون ایتدیلر، او آندده مشراپه‌ک بر اوغلی داود باش باغچه‌سنده مضموناً ارتحال ایتدی. مزاری داخل بابده بر صفه اوزرندهدر. آندن صوکره اسلامبول ایچره طاعون استیلا ایلدی.

ديملك كه ، بو سئون ، بازيد ميدانك جنوب جهنده مركزوز ايدى . ايكنجى ته‌ئودوسيوسك ، قدمه‌لى مرمر بر قاعده Tetrapylon اوزرينه اوطورتولمش اولان آت اوستنده كي هيكل ، باب والاي سرعسكرى ميدانك اورتەسندە بولمش اولق لازم كليور .

فىالحقيقه ، شمديكى باب والاي سرعسكرى . ناسى پاپيلوركن تملارك حفرى اثناسنده ، وقتيله استانبول آثار عتيقه موزه‌سى مديرلكنده بولمش اولان و استانبوله دأر « بوغاز ايجى و استانبول : ۱۸۷۳ » ناميله مختصر بر اترده نشر ايدن دوقتور ده‌تیه Dr. Dethier او محله بر كتابه پارچه‌سى بولش . استانبولك لاتينلر طرفندن (۱۲۰۴) سنه ميلاديه‌سندە ضبطى متعاقب ، آنلر طرفندن هدم و احيا ايديلن بو هيكل [۱] حقدە ده‌تیه ايجە تفصيلات ويريور .

سالف اليان فوروم طورى (فوروم طاورو) نك اطراف و جوازنده وقتيله بر چوق كليسا و مبانى واردى . بوجله‌دن ، آيتوس مارقوس (جنبرلى‌طاشده ايدى) St. Marc ، آيتوس پروقوبيوس St. Procope ، آلونجيم Alonitzium كليسالرينك مواقعى كوستره‌جك آثار و نشان قالمدينى كي ، قاپتول دنيلن موقعه‌ده ، وضعت قديمه‌سندن چيقمشدر . مرور زمان ايله ، و بزه كلنجيه فدرده استانبولك هدف و معروض اولدينى كونا كونا انقلاباتدن طولاي محو و كتمان اولان مؤسسات مذكورەنك موقعلرى تعين ايتك ممكن اوله‌ميور . بونكه برابر ، كرك سواق‌قرلك ، كرك ميدانلرك تسويه‌سندە و بعض مبانى انشاسته مصادف اولديغمز بعض آثار باقيه ، مدق بر نظر ايجون بعض حقايق تاريخيه‌نك استكناهنه يارديم ايتمكده‌در . صره‌سى كلدجكه بو آثار باقيه‌دن بحث ايديورز .

متوفى دوقتور مورتانك افاده‌سنه كوره ميلادى (۱۷۷۷) سنه‌سى طرفنده باب سرعسكرى ميداننده كي قيشلا ايله خسته‌خانه انشا ايدلك اوزره ، ميدان قازيلوركن بيزانس دولتلك هر دور تاريخيسنه عأند بيكلرجه قورشون مهرلر بولمش ايدى . بر يرده طوپلو اوله‌رق بويله عظيم مقدارده قورشون مهرلر سائر هيچ بر موقعه ظهور ايمه‌مشدر . بو مهرلرك ظهورندن استدلال و استنتاج اولنه‌بيلر كه ، بويوك قسطنطين طرفندن انشا ايديلوب ، باب عالى دوائرى كي بوتون دوائر رسميه دولتى ، بو ميانه پوسته دأرسنده احتوا ايدن قاپتولك خزينه اوراقى بو موقعه ايش . . .

باب سرعسكرى ميدانك غرب جهنده ، بوزطغان كمرى [۲] طرفنه آچيلان قپونك ايج طرفنده بويوك مسم دنيلن Nymphæum maximum جسم برصو خزينه‌سنگ موجودى خبر ويريور . مشهور بوزطغان كمرى ديديكمز ايمراطور (واله‌نس) Valens ك بايداه انشا ايتدرديكى كرلر واسطه‌يله شهره ايصال ايديلن صولر ، بو خزينه سوق واساله وجع ايديلوردى .

[۱] قودنيس ص : ۴۲

[۲] استانبوله بوزطغان كمرى قرينده مدفون قطب‌المعارفين حلواني‌دهده قدس سره‌العزيز حضرتلرنلك محترق اولان تربيه‌مه‌لرلى جانب مكارم ملوكانه‌دن بنا اولغيين يوى دوت آجە ايقاد قنديل ، ويوى سكر آجە تربه‌دارلى وظيفه‌يله شهرى ايكى اوقه روغن‌زيت تعين اولنوب بو دى شيخ اولانلره مشروطه‌اوله (عبدالحميدخان اول وقفه‌سى) بونكيه بكون موجوددر .

شهریتمك وضعت طوبوغرافیه‌سی بیلانرجه معلومدركه ، صولر ، بوزطغان كمری واسطه‌سیه اوچنچی تبه ایله دردنچی تبه آره‌سنده‌کی (اسکی سراجخانه) وادینك (بایزید ، شزاده موقعلریله فاتح جامی آره‌سی) اوستندن كچمرك قدیم حواریون کلیسای موقئنده بولنش اولان فاتح جامع شریفه كلیر .

برنجی كئاتبزك (۳۷) نجی تحفه‌سنده بیان اولندیی اوزره ، بو صو مقسمك موقعی بر خلی آرامش و بو صو خزینه‌سك باب سر عسكرینك بوزطغان كمرینه ناظر قپوسك (مدرسه القضاء ، و بو كره مجدداً انشا اولان بایزید ذكور نمونه مكتی ، قپودان ابراهیم باشا سیلی قارشوسی) یوقاری طرفنده ، میدانه مبنی اولق احتالی درمیان ایتمش ایدم .

فالحقیقه ، صو یولیسی علی بابادن بلاناسبه اجرا ایلدیكم تحقیقاندن ، بو مقسمك ، قپودان ابراهیم باشا سیلنك تام قارشوسه مصادف قپونك بر آرز یوقاریسنده اولدینی آكلاشیدی .
بو میدانك آلتنده جسم بر صو خزینه‌سی موجود اولوب دروننده الیوم صو واردر .

یدنچی قسطنطین پورفیروبه‌نیطوسك مشهور (كتاب‌المراهم) نده ، فوروم طوری ایله حواریون کلیسای آره‌سنده‌کی موقاعده مودیئوس Modius ایله فیلادهلفیوم (دیره‌كلر آره‌سی) Philadelphium موقفلری ذكر و بیان ایدیلور .

حواریون کلیسائه ، واکه‌رولوفوس Xerolophus دنیلن آلتی مرمر ستمه کیدن یوللر ، فیلادهلفیوم دیدیکمز شزاده باشنده برله‌شور ایدی . شهرك وضعت طوبوغرافیه‌سنه نظراً ، بو ایکی یولك برله‌شدیك نقطه‌ی ، شزاده جامع شریفندن بر آز اوتده آرامق لازم كلیركه ، وزنه‌جیلردن بری كلن ، و فاتح طریقیه ادرنه قپوسه کیدن جاده‌ی اون قانندن P. Plateae ، زیره‌ك یوقوشندن یوقاری طوغری كلوب ، داود پاشا قپوسه P. Sti. /Emiliani منتهی اولان شمیدیكی یول ، بوراده عموداً قطع ایدر ایدی .
بو یول زامنزدهده موجوددر ، و اولدجه ایشلك بر جاده‌در .

حضرت مریم‌نامه قدیم (دیاقونی‌سیس) Deipara Diakonissa کلیسای ، شمیدیكی قلندر جامی‌دركه [۱] ، و قتیله پك ایشلك بر عمر اولان بوراده‌کی یول ، کلیسائك نامه اضافه مشهور ایدی .

[۱] قلندر جامی — بو دیر قدیمی جامه تحویل ایدن فاتح سلطان محمد خاندنر . جامه تحویل ایدیان کلیال مختنده تفصیلات ویرله‌جكدر .

ایمپراطور ماوریکپوس Maurice (۷۰۱ – ۵۸۲) زماننده باطریق‌کیرباقو ، (دیاقونیسیس) اسمیه معروف بناری یادبرمشدی . (آونیوس) ك افاده‌سنه نظراً ، بو محله‌ك ، بو نام ایله اشتاری ، سالف‌الذكر باطریقك دیاقونیسا یعنی كلایا باباسنك روحانی بر خدمه‌سی ایكن اوراده اقامت ایلمندن ناشیدر . حتی باطریقك قیز قرن‌لدایده دیاقونیسا ایدی . (سه‌دره‌نوس) روحیه‌ی (كدرینوس) Cedréns ك افاده‌سنه كوره ایمپراطور ماوریکپوس ، كچكجهده ایمپراطور اعلان ایدیان فوقس طرفندن قاضی‌كربی قرنده (آفروپیوس) ، Eutrope (قالامش) فوئنده بش اولادی : تیره‌دیئوس بقره ، پاولی ، ژوستن و یوستینیانوس ایله برلكده اعدام ایدیلرك سر مقطوعری : مقری کوبنده‌کی مشهور (قامپوس) Campus موقئنه آیلمش ایدی . [۶۰۲ – ۲۷ قسرن اول] فوقس طرفندن ویران امر اوزرینه بو قافل ، تمقن ایدنجه‌یه قدر اولدقلری یرده براغلمش و لا آخره خریستیانلر طرفندن آلتش ، و جسدلرینه طاقبله‌رق كتورلشدر . صابیه‌ده مشهور (استودیون) مناسرتبه (امیراخور جامی) کومولتکری روایت ایدیلور .

ییزانس مؤلفلرندن میخائل آتالیوتسك Mich. Attaliote افاده‌سنه باقیلورسه، بوزاده خلقه بر اثر در کوستریلورمش.

قلندر جامعك قارشى، یعنی جنوب طرفنه، دها صریح بر تعبیر ایله، دیرکدر آره‌سنك وعجم اوغل همانك [۱] آرقه جهتنه مصادف محله و یانغین یرلرنده (بلبان آغا) مسجدی نامیله محترق کوچوك بر مسجد خرابه‌سنه تصادف ایدرز که، و قتيله پك مهم بر مناسترك بقیه‌سی اولدینی مظلوندر. بوراسی، (شافی) معناسنه اولان (توقوراطوروس) Ste. Vierge du Curateur وصفیه‌ده تجیل ایدیلن حضرت مریم نامنه بر مؤسسه دینیه ایدی.

[۱] عجمی اوغلانلر حامی — و قتيله یکیکچرلرک اسکی اوطلر دیدکدری دیره‌کر آره‌سنده، فوزیه قرائتخانه‌سی و جوارینك اشغال ایندیکی ساحه‌ده کاش قیشه‌لرک حامی ایدی. دده‌شیرمه‌له عجمی اوغلانلر تعبیر اولتوردی. فی‌الاصول، اوغلان کله‌سنده بر معنای تزییل اولمایوب، دلی قانی یاخود دلی قانی اولغه قریب ازکک دیمکدر. حتی آلمانلرک بر صنف خفیف سواری عسکرینه و بردکدری (اوهلان) عنوانی اوغلانلرند مأخوذدر. [هاهمر: عطا بک ترجمه‌سی، استانبول طبعی جلد: ۱، ص: ۲۴۱۰، آلتینی کتاب.]

حديقة الجوامعده بو قیشه‌له دائر شو تفصیلات وارد: عجمی اوغلانی قیشه‌لی مسجدی، آق دکن طرفنده تمامه‌جیلر آردنده آناطولی آغاسی یولداشلرینک ساکن اولدقلى قیشه‌ده‌در. بایسی ابوالفتح سلطان محمد خاندن درونده اولان حمام، سلطان سلیمانکدر. اقصانه‌ده یکیکچری اوچانک فدوله فرونی (شهزاده باشند لطافت آبارتاتنک تام قازوشونده و تراموای پولی اوزرنده‌کی فرونک موقعنده ایدی) و مقابانده طلومباجیلر کارخانه‌سی (۱۶ مارت ۱۳۳۶ سنه‌سنده بر کیچه انکیزلر طرفندن درونده شهید ایدیلن عسکرلریزک اقامت ایندکدری، و بر آرائی برنجی دائرة بلدیله اولان سابقا والده کتخداسی شاکر افندیك آشخاب، الیم منهدم قرنائی یرنده ایدی.) و قیشه‌سی وارد. نفراتی حریرقده باشلریه قلابی طاس کیرلر، و اوزرنده نفرک قاچنجیسی اولدینی رقله یازلشدر. مسجد مزبورک منبرینی شاهزاده سلطان محمد و قده‌کتاب بولان (قرغان آصهار) لقبیه معروف الحاج مصطفی افندی وضع ایلشدر. شو تفصیلاتدن آکلاپوزرکه، زمانه‌ده اطفاثیه نقراتک باشلریه کیدکدری اینجه معدنن طاسلر، و قتيله بزده، یوز قرق شو قدر سنه اولده قوللانیلورمش.

بو قیشه‌لرک قبوسى اوکنده مجذوب عثمان بابانک اوستی قبه شککنده دهر وتل قفسلره ستر ایدلمش، مکلف مرمر صندوقی، باش طاشنده، اسکی شکله قالین بر مولوی سکسی بولتان تربسی واردی. تراموای پولی فاتحه طوغری تمید ایدیلورکن یوتره بر کیچه علی‌العجله هدم و مرحوم مشارالیهک بک منتظم، غایت متین و واسع لحدی آجدریلهرق بقیه عطایا بوبوک بر صندوق ایجریسته آتوب، شهزاده حامی حویلینه، فوزیه جاده‌سندن وقایه کیدن یولک ایچ کوشه‌سنه نقل و دفن ایدلدى.

آبای اوجنده بر برصه‌ده: مرحوم میرعل محمد بک ابن مرحوم میرعل سلیمان بک ابن وزیر اعظم محمد پاشا جوان قیوچی پاشا زاده: ۱۰۸۴، و: میرعل سلیمان بک ابن وزیر اعظم محمد پاشا: ۱۰۶۱ مدفوندرلر. بونلرک مجوزه سرویشلری، و مرمر صندوقه‌لری منتظم و مکلفدر.

فقط درویشک قدیم تربسی یاییامدینی کی، ظریف مرمر دیره‌کر اوزرنه اوطلر توشل قبه‌سی‌ده تکرار انشا واحیا ایدلدى، بو مرمر ستونلر ایوم شهزاده حامی حویلینه بر طرفه آتیلش طوریرور.

مرحوم سلطان عبدالحمید خان اولک: ۱۵ محرم ۱۱۹۵ تاریخی وقیه‌سنده، مشارالیه عثمان بابا حقتده دنیلورکه: «استانبوله شهزاده حامی قربنده اسکی اوطلرک آلتش بر قبوسى اقصانده دفن اولتوب تربسی جانب ملوکانه‌دن بنا و انشا اولتان مجذوب درویش عثمان مرحومک باشی اوجنه بهر کیچه بر عدد قندیل ابقادی ایچون یوی درت آتجه موقد قندیل، وایک آتجه فراشیه، و بر آتجه قندیل بها که جماعی آتجه و شهریه ایکی اوقه روغن‌زیت اوقاف هایون حاصلاندن تعیین و اعطا اولتوب وظیفه مرقومه‌سی قشلاده آلتش بر جامعک و کیلخیری اولانه مشروطه اوله.»

تدقیقات تاریخی من آکلاشیدینی اورره ، بلان آنا استابولک قتیجی تاریخی اولان (۸۵۷) سله سنده سکبان باشی اولوب ، او سنه ایچنده وفاتیمشدر . زرمه دفن ایدلیکنی تحقیق ایدمهده .

منهم وفا جامعنک قارشوسنده کی سوفاق ایچریسند (بورادن سلیمانیه جامعنه کیدر) اولر آره سنده صیقیشوب قلش اولان منلا شمس الدین کورانی [۱] نامیه معروف کلیسا حامی ، اسکی (آیتوس تهودوروس تیرون) Egl. St. Théodore Tiron de Sphorace کلیسای [۲] اوملق اوزره تلقی ایدیور . حاله که ، معز (مولان) Pr. Mühlman بو معبدک آیتوس تهودوزوس (فارووناریا) [۳] St Théodore Tū Kooβovvāzua اولدیغه فائدر .

هر کون کلیسالرده اوقونه حق دعالره دائر ر مجموعه [۴] نشر ایدن (سیر موندی) Sirmondi بو نوم حسی بر درجهیه قدر تأیید ایدیور (۳ ایلول) .

یوقاریده کی سطرلرده کورولدیکی اوزره ، بعض مؤلفارک بیانات و شهاداتی ، بو کلیسایک آت میدانل حو اوردن باشقه بر یرده کوسترلمنه امکان برافور .

بناءً علیه ، نوغورودلی انطوانک استابولی طولاشیرکن واقع اولان تعریفات و بیاناتی ، واسکی طوبوغرافیا علماسنک افاداتی نظر دته آلهرق آلف البیان کلیسایک (آیتا آناستاسیا فرماقولیتا) Ste. Anastasie Pharmacolytra معبد قدیمی اولدینی قبول و اول صورتله تکلیف ایدیور .

شو وقیه مندرجاندن آکلاشیلورکه ، درویش عثمان ، حال حیثنده عامه نیک حسن ضعی قزانش ، واداده یکجیری طائفه سنک منظر حریمتی جلب ایش بر ذات ایش . و تیشله ده مناسی وارمش . بادشاهلرک نفر صورتله یولداشلردن بولندینی برنجی اورطه اوطلاری عثمان نانا تره سی اتصالده امن معبدکی قس ستمه سی محنده ایدی .

سنک مزاندکی کتابه شودر :

هوالملاق الباق

مجنوب الی مرحوم و معقوله درویش حافظ عثمان روحیچن . .

۱۱۹۷

[۱] بو قدیم کلیسایک واقی منلا کورائیدر . منبری محمد امین زاده حسین آغانک اوغلی مدرستندن عبدالرحمن اخندی وضع ایشدر .

[۲] وف ستمه ، اسفوراکیوس Sphorakios محله سی درلردی که ، اسفوراک ، بربوک قسطنطنیه زماسنده (بشنی عصر) ، ایمان ایدی . اسفوراک محله سی بو آدم تاسیس و اعمار ایشدر .

وفاده ، (ویش شجاع) حامی خنیره سنده ، استابولک ایلت قسطنطنی اولان سلاله طاهره مولانادن حصر حلی مدفون اولدینی کی ، قارشوسنده کی قبرستانده ده مشهور (کاتب چلی) دقین خالک عطرنا کدر .

بو جامنک جوارنده بر بوستان ایچریسند یک قدیم تحت الارض بر کلیساده وارد . بعض روایت نظر استابولک صوک قیصری قسطنطنیه بوراده مدفون ایش . فقط ، بو روایت هیچ بر طرفدن تأیید اولنمیشدر .

قیصر آطمل (ایساورلی) اوچینی لهئون I. Ikon Hsanrien زماننده باشلاقیات شکلر مجادله سنده (۷۲۶ ۷۲۵) خرسپانلرک بو تحت الارض کلیسایه التجا ایشکیرینی و بوراده (ایقون) دیدکاری تصاویر اعزیه تمد ایدلکاری . کلیا مستخدمیندن تحقیق ایلدم .

[۳] (فارووناریا) کومورچی مناسنه در ، لهئون « ماکه لیس » (بر قیودان دریای اولدریدیکشدن قضا اقبیلله ایشدر) ایتمشدر (زماننده زادکندن ایلاریون طرفدن انشا ایدریشدر .

[۴] مینولوجیون Menologium - (مین) آئی مناسنه اولوب (اوکیون) بر آئی طرفنده هر کون کلیسالرده اوقونه حق دعا مجموعه سی دیمکدر .

آیئوس ته‌ودوروس کلیسائه، کاهن وکاشف Révélateur معناسه اولان (فانه‌وتیس) ἀναρωτής دخی دنیادیکی دوقور پاسپاتی یازیور. کلیسانک بو صفتلهده اشتهاری، هر کیم بر شی غائب ایدرسه، اونی بولاق ایچون بو عزیزدن استعانه ایتمسندن طولانی امش. بناءً علیه، کلیسانک بو نام ایلهده یاد ایدلسی اغلب احوال، خبر وکاشف معناسی‌ده افاده ایدن آینا آناسطاسیا (فارماقولیترا) Ste. Anastasie Pharmacolytra تعیرینک بو کلیسایه اسناد اولنان خواصک مائلتی که، بدایهٔ آناسطاسیا نامنه نذر و تحاف ایدیلن مذکور کلیسانک، بالاخره آیئوس ته‌ودوروس نامنه تحویلنه بادی و باعث اولمشدر. [فارماقون = علاج، لیترون قورتارمق معناسه اولوب، ترکیبی حالده اوکا مراجعت ایدن، علاجدن مستغنی اولور دیمکدر]

بوکلیسانک ریزده، اولجه پاتریجی (فامارفا) نک اوی وارمش. کلیسانی برنجی آناسطاس (دیقوروس) [٥١٨ - ٤٩١] یاپدیرمشدر.

شومناسبتله دیلم که، خلق پیننده متواتراولان بعض عنعنات و روایاتک اکثر صحت و وثوقی ثابت‌اوله‌میور.

(مورتان) ه‌کوره، وفا قربنده، قرق چشمه قارشوسنده کاش سکبان باشی ابراهیم آغا مسجدی، مشهور (کیرا مارثا) Couv. de Kyra Martha مناستر قدیمدرکه، قیصر میخائل پالئولوگوسک همشیره‌سی و سرآوازی قیصری معناسه اولان (پروتوسراطور) Protostrateur (میخائل غلاواس تراحانیوتیس) Michel Glavas Trachaniotis که زوج‌سی اولوب (مارتا) مذهبنده بولسان ماری دوقاس قومنینوس [٨] Mari Ducaena Commena Paleologina طرفندن انشا ایتدیرلش ایدی.

بو رب قربنده صرفه مناهیر

مبحث مخصوصنده آریجه ذکر ایدیلجکی اوزره بو مناسترده (ماری قله‌وپه) Marie Cleopé ایله عزته خرسیدانیهدن جنکاور آیئوس اییوآئیس (سن ژان) که [٢] St. Jean le Guerrier جسدلری‌ده مدفوندر.

بو مناسترک قارشوسنده کی مشهور قرق چشمه‌نک آینه طائی اوزرنده، ییزانس ترینتاسنده چوچه قولانیلان حیوانات اشکالندن، قارشو قارشویه کلش ایکی طاووس قوشی، و چام فیصدینی رسملری، و اشکال هندسدهن متشکل بعض ترینات واردر.

[١] (قمریه جامی) نام اثرده مفصلاً بیان ایدیلجکی اوزره، ماری دوقاس، قیصر آلکسیوس قومنینوسک قاین والده‌سیدر. قدیم (حورا) Chora مناستری اولان بودیر، قیصر یوستینیانوس طرفندن (٥٦٥-٥٢٧) انشا ایدلش ایکن خراب اولدیفندن بو قادی احیا ایلش ایدی. ماری دوقاسک پدیری بولغار قرالی ساموئلک اوغلی (ترویان) در. بو قادیق فوق‌العاده برجس و آنه مالک، اخلاق متین و مضبوط، هرخصوصه مدح و ستایشه شایان والیق ایدی. آنفاقومنینوس‌ایله زوجی قیصر نیکفوروس، مشارالیه‌ی یک زیاده مدح و ثنا ایدیورلر.

بو قدیم دیرک، خاتم‌القیاضه اولار (قسطنطین دراغازس) که مدنی اولقی اوزره کوستربلن محله کاش اولدیفنه دائر برنجی کتایزک (٣٠) نجی صحیفه‌نک (٢) رقلی حاشیه‌سنده مندرج معلوماتک برسهو ترینیدن منبع ایدوکی بالاخره آکلاشامقله (کیرا مارثا) مناسترنک وفاده، قسطنطینک مدنی اولدیفنی روایت ایدیلن محله کاش اولوب، قرق چشمه قارشوسنده کی سکبان باشی ابراهیم آغا مسجدی نامیه معروف اولان مبدعک اصل کیرا مارثا مناستری ایدوکی تصحیح اولنور. باطریق قسطنطینوس، «قسطنطیناد ١٨٤٦» نام اثرنده بو دیر قدیمک فیلسوف، حکیم لقیله معروف ایکنجی له‌ئون زماننده [٤٧٤] پاتریجی لیبیس، لیبس Libis طرفندن انشا و میخائل پالئولوگوسک همشیره‌سی ابراطوریجه ته‌ودورا جابندن احیا و اعمار ایدیلجکی یازیور. [س: ١٩٦].

[٢] (قمریه جامه‌نک صول جهتنده کی دائره‌نک Pareklesion قبه‌سنده، سن ژانک موزایقله یابلش مکمل بررسی حاله طورییور.

بعض فرنك سیاحلری ، و اثر یازانلر، بو طاووس قوشلری رسملری کورهرك ، بوجشمهك بریزانس چشمهسی اولدیغنه ذاهب اولمشلر سده ، طوغری دكلدر، بوجشمه قاتونی سلطان سلیمان خانك علوهمتیه شهره ایصال ایدیلن صولرك چشمه سیدر، بو آیینه طاشی ده باشقه یردن بورایه نقل ایدلمش اولسه كرك . بناء علیه ، بوكی ظواهره باقرق ، حکم ایتنهك برقیمت علمیه و تاریخیهسی اوله مز .

بو مناستری جامعه تحویل ایدن سکیان باشی ابراهم آغادرکه ، فاتح سلطان محمد خانك سکیان باشلرندندر . (۸۵۷) تاریخنده شیداً ارتحال داربقا ایلدیکی اوقاف اسلامیه موزه سنه نقل ایدیلن سنك مزارندن آکلاشیلیور . بوقدیم مناسترك اوکندن کچن دار یولك ۱۳۳۹ - ۱۳۴۰ سنه رومیه سی تشرین ثانسی طرفنده توسیعنه لزوم حاصل اولدیغندن ، سوقاغه تصادف ایدن مشارالیهك مدفنیه ده ، مسجدك یان طرفنه نقل ایدلمشدر (۱۳۴۰ - ۱۳۳۹) . بوزانك سنك مزارنده شو یازیلیر :

هو انتقل المرحوم المغفور من دارالفنا الى دار البقا وهو الشهيد السعيد ابراهيم آغا سرسکیان فاتح محمد خان عليه الرحمة والغفران تاریخ وفاته - ۸۵۷ -

فیلا ده لئیوم موقعنده باشلیجه ایکی آبدیه واردی :

۱ - بری ، ایکی الی حلقون تترایلون (باقردن معبول برآبدیه ایدی) .

۲ - دیکری ، سینه طوس کیون (متعدد طاشلردن متشکل ستون)

ادرنه قپوسنك نام قدیمی اولان حاریسیوس قپوسندن ، حواریون کییاسندن ، فوروم آماستریانومدن و پورطا پلاته آ Porta Platea دیکلری اون قپانندن کان یوللر ، او تاریخدره شهرک وسطی اولان فیلا ده لئیوم Μεσόμαλος موقعنده برلشوردی .

فیلا ده لئیوم ایله حواریون کلیسای آره سنده (تا اولو ریئو) Olybrios ایله (قسطاتی یانا) Constantiana محله لری واردی .

Κωνσταντιανὰ, Κωνσταντινιανὰ

الیوم موجود و بایدار اولان ماریسانوس ستونی (قیز طاشی) ، قسطاتی یانا محله سنك موقعی تعیین و ارأه ایتمکده در ؛ بوراسی ، قسطاتی یانا محله سیدر .

تا اولو ریئو محله سی ، اون برنجی منطقه داخلنده مصادف اولان سنان پاشا ، و (قسطاتی یانا) ده ، قیز طاشی [۱] و اوکسوزجه خطیب ستملیردر .

[۱] قیز طاشی قرب و جوارنده کی آثار ملیه مز . — قیز طاشی جوارنده فاتح سلطان محمدک وزیراندن اسکندر پاشا ك ، سلطان احمد قرینده ، دیوان یولنده فیروز آغا جامی طرز انفا سنده ، کارکیر ، یوکک و تک قبلی ، صو ک جماعت محلی درت جسیم ستونه استناد ایتدیرلمش کوزل ، متین برجامی بواندیرکی ، سلطان عثمان خن ثانی زمانده نبودان دریا اولان خاییل پاشا ك ده ، اسکندر پاشا جامی طرز وجسامتده برجامی واردر . فقط ، بیک اوچیوز اون حرکت اوضنده زیادهجه رخنه دار اولاک بو معبد عالی اسلام الیوم مسدود و اکثر اقصای مائل انهدامدر .

جامعك چشمه سی اوزرنده کی كتابه شودر :

حضرت بادشاه دورانك	قبردان و وزیر اسمی خایل
دلریدی که بو محانده	قیله بر خیر و بوله اجر جزیل
کتابخانه سی وزیر دانانك	اسمی محمود و خانی قدری جایل
دیدی سمته در محل وارد	خانی عشان کی زبون و عالی
کر اولسه ماء جاریه همت	اولیه بویه بر نوابه عدیل
ایادیوب صو برینه آچه سیل	یادی بو چشمه بی لطیف و جمیل
دلرز حق وجود بر جودین	ایله حفظ ویره عمر طویل
نوش ایدلر صو دیدی تاریخ	اولدی بو عینک آدی عین جایل

جامعك چشمه متصل قبرسی اوزرنده ده : ان الصلوة آیینله ۱۰۳۶ تاریخی محکوم کردر .

• •

مدرسله بختنده ذکر ایدله کی اوزره ، بو خراب جامعك فارسونده سلطان مصطفی زماننده ، اوزنه ده يك بیع بر صورتده شهید ایدیلان شیخ الاسلام ارضوی فیض الله افندیك يك محتمم بر مدرسه و کتابخانه سی واردر . ۱۱۱۲ .

زماننده ات میدانی دیدیکمز ، و یکپیری اوجانك العاسندن صوکره ، احمدیه نامی آلان سمت مشهور ، یزانیس تاریخنده (لهوماکالیون) Léomakellion نامیه شهرتکیر درکه ، بوراده یکپیرلرک (یکی اومله لری) واردی . تاریخنده اورطه مسجد نامیه معروف اولوب ، کنج سلطان عثمان ثانیکی یدی قلده وقعه دلسوز شهادتندن اول ، مشارالیه کتیر دکتری بومسجد ، مرور زمان ایله خراب اولش ایدی . شیخ الاسلام و اوقف ناظر اسبق مرحوم ارکونی خیری افندی زماننده مجدداً دانشین صورتده انشا ایداش اولان مسجد ، قدیم اورته مسجدك غرضه سته بنا اولمشدر . ات میدانی مسجدك باغسی فی الاصل قانونی سلطان سایاندر . بش وقتدن آقشام و صباح نمازلری و ییلده برکهر دخی چوقه توزیمی کونی اوکله نمازی قیلنوردی . جبالی حریقنده باندیفندن مجدداً پایامشدر [۱۰۷۰] . مقدا دخی باقش ایسه ده تکرار انشا ایداش ایدی .

اورطه مسجدی ده باقن بو دهشتلی حریق ، سلطان مراد رابعك دور سلطنتنده و ۱۰۴۳ سته سی صفریک یکرکی بدنخی جمه کونی صوة کبرا زماننده جب علی = جبالی قبرسی خارجنده بر قافاتیجی ، فونده یاقوب کی قافات ایدرکن ظهور ایتش ، و بو برار روزکارنیک شدتیه توسع ایدره ک ، آن واحده عاشق باشا ستمته و استانبولك قدیم کبار ، بر عالمه سی اولان چشمی افندیك قاضی چشمه سنده کی مکلف قوناغی ده یاقهرق ، فاتح ستمته ، بوبوک و کوچوک قرمان محلاته ، سراجخانه به آنلا یوب ، اورادن مثلا کورانی به ، یکی باغیه قدر استانبولك اک معمور اقام و محلاتی باقش ایدی .

اورته مسجدك فارسونده اورته چشمه نامیه کوزل بر چشمه مز واردر . چشمه ك جبهه سی ، باب هایون اوکنده کی سلطان احمد سیلنك مرینیاتی آکدیرر اشکال هندسیه دن متشکل نقوش ایله مزیندر . صوئی دائما آقار . ایکی قسمدن عبارت اولان بو چشمه ك آبری آبری کتابه لری واردر .

— صاغده کی کتابه —

جناب ظل حق سلطان احمد خان غازی کیم	اودر شمدی (سر بر سلطنتنده خسرو یکتا)
او خاقان کریم الشانك اجداد عظامندن	عظیم المنقبه سلطان سایان خان (عدل آرا)
غزات دینی ریان زلال لطف ایدوب کرچه	بنا قلمشمدی (بونده چشمه ساربی بدل را)

— دیگر چشمه‌نك كته‌سندده —

ولیکن ژب و زبورد اولوب غازی و آزاده
نظارده ساده رو برخوب سنگین دل ایدی کوبا
سایان زمانك آصف و داماد ذیشان
ورر اعظم ابراهیم پشای کره پیرا
کوزنجه فرقه بکتاشیانك چله اوابن
مین اولدیفن انواع آرایشله سرتایا

مخطره :

بو چشمه، سلطان محمود خان ثانی زماننده ده ایجه تعمیر کورمشد. چشمه‌نك کتبه‌لری، نفیس بر تعلیق ایله یارلش اولدیفن حاده، (کردرل) ایجریسه آلتین عباردلر غایت قبا، تمایقه بکزدن بر یازی ایله یازباشدر .
چشمه‌نك اوزرنده سلطان محمودك طراسی بولمنه باقیلورسه، یکچیرلرک العاسدن صوکره، کردرل ایجریسندده کوستردیکم عباردلرک برنده یکچیرلره دائر بعض عباردلر موجود ایکن ده کیشدرلدیکنه حکم ایدیورم . چونکه کتابه بر حریقدن ضرر دپده اولمش اولسه ایدی، بونك سائر یلری ده بوزولش اولعقدی. حالوکه، چشمه‌نك هیئت عمومی‌سندده، ونقوش و مزیئاننده حریقدن متأثر اولدیفنه دائر اوقق برامازد بیه کورمدم. شوخالده، بعض ملاحظاته مین او عجزلر دکشدیراش اولعقی !

قرق مظلوملر کلیساسیله (سراجخانه باشنده قنبور مصطفی پاشا جامعی) Egl. des XL Martyrs de Sébaste صهرنجی (سراجخانه موقی) و حالقون تتراپیلون،، وسیتته طوس کی یون [یکپاره اولیوب، متعدد طاشلردن متشکل ستون دیکدر] موقعلری وقعه‌نویس باسقال ایله باندوری نك و نیکیئاس حونیاتیس نك (صحیفه : ۴۳۱) Nicelas Choniatis اثرلرنده درجه کافیه‌ده ارائه و تعیین ایدنشدر .

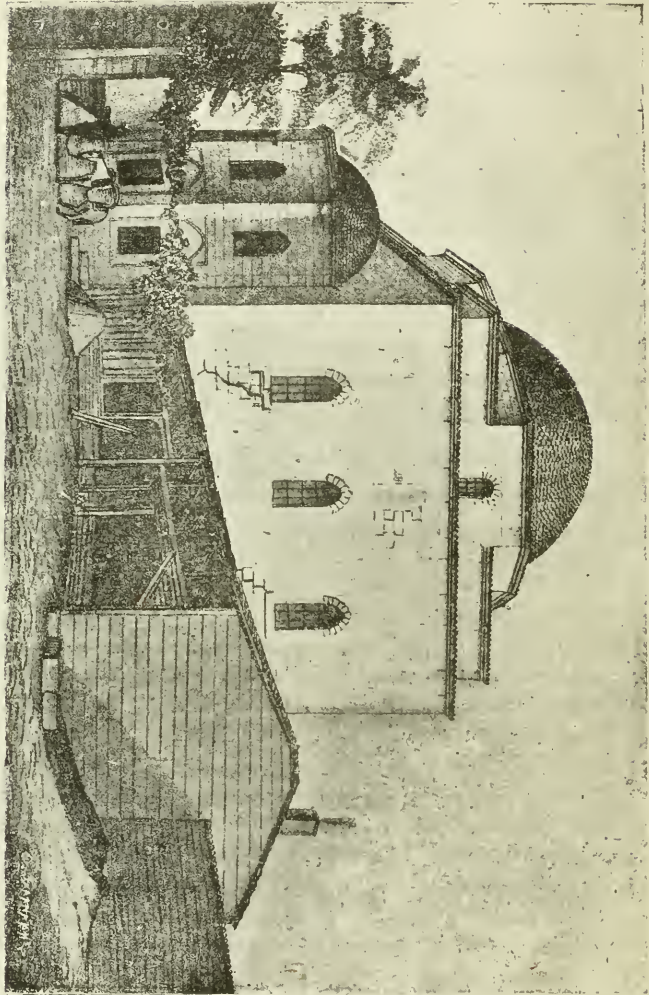
یوقاریده اسمی سکن فیلاده‌لغیوه موقعه‌ده کی تتراپیلون دیکلری چاربا آبدنك اوزرنده ایکی ال واردی. بو الیر، محل سیاست اولان (آمارتیریانون) میداننه کتورلک اوزره، فیلاده‌لغیومدن کچیریلن محکومین ایچون بر علامت تذلیل و تحقیر ایدی .

بیزانس مشاهیر رحالدن قراندروس Craterus ایله موسله‌نك Mosele اولری ده مودیون، مودیوس ایله فیلاده‌لغیوم جوارنده کائن ایدی . [۸]

اوصاف صمدانیه‌دن قادر مطلق . صفتنه اضافهً تجیل ایدیلن باندوقرا طوروس (زیرک کلیسا جامعی در) Pantocrator وینه‌جناب حلق (بصیر) صفتنه اضافهً مشهور پاته‌پوتیس Pantepotès (فاتح جوارنده اسکی عمارت جامعیدر)، وقایع قریبده آیتا ته‌نوفنو (دمیرجیلر مسجدی) Ste. Théophano کلیساری، موسقوف

[۸] (بره‌کر) Prager نام‌مؤلفك Scriptores originum Constantinopolitanarum آدی اثرنده [۱۹۰۸] دنیابورکه : (مانانای) جنرالی، اسکیتلری کمالاً مغلوب ایدکدن صوکره، بو خده‌ته مدافعه (ادیون) ده نامه بر ستون زکر ایدلمش ایدی . ماضیلری (ادیون) . مودیوس‌ده دیورلر : اوزاده برده ساعت واردی . الیوم او موقعه بر کرله ستولر موجود اولوب بولر (قرانه روس) ک اویک یاننده ایدی .

هاجیرینک و باتریانک اؤداتنه افارآ، دردنجی تیهنی اشغال ایدن بر چوق معابدن پادار اوله بیلندر. [۱]

فاتح جامع شرقی قرینده دهرجیلر باغود - تار خانه جامی -

لیویس مناستری
(۱۸۷۷ سنه‌سده‌کی روسی)

Demirdjiler Djamissi — M. Libys : d'après Paspatis, 1877.

مع مافیه ، (قسطنطین لیویس) Constantin Lips مناسترینه (آیوس آپوستولوس قرینده‌کی مناستر)
دخی دیرلردی‌که ، بوراسی حضرت مریمه نذر و ائتخاف اولنش ایدی .

[۱] برنجی کتابخانک (۳۸) نجی صحیفه‌سنده‌کی رسمنده‌کوردلیدی وجه‌البه فاتح جامع شریفینک قره دکن جهننه مصادف
علاده کاش اولوب ، حرکت ارضدن اولکی شکلی اراته ایلدیکمز دهرجیلر جامی ، باغود تیارخانه مسجدی ، باسابقه

فرق چشمه‌های تاریخیه عالم طاهرانی. فرق چشمه‌های یازن یوسف باشانک، پرتو باشانک قوناق‌لری واردی. وفوده‌ده طوپوزلی اوغلی ابراهیم باشانک جسیم ومکلف قوناقی واردی که، زمانزده مرحوم کریم‌باشا ورثه‌سنه انتقال ایشمدر. بو قوناقک آلتنده بویوک بر صهرنج بولندغانی ایشدم.

اولیا چای، استانبولده‌کی وزرا وکبرا سرائیلری ذکر وتعداد ایدرکن، پرتو باشا سرائینک وفا میدانده مینی اولوب معمار سنان بناسی اولدیفنی خبر ویردیکی کی، (تذکره البیان) دده بو سرائیک ذکر ی کجیور. پرتو باشانک وفاتی (۹۸۸) ددر.

اولیا چای، ایوب قصبه‌سنده‌کی زیارتگاهلری ذکر وتوصیف ایتدیکی صرده‌ده، پرتو باشا تره‌سنک معمار سنان کازی منور، مزین برقه‌دن عبارت اولدیفنی سزلیور [۱]. پرتو باشا تره‌سی، ایوب جامع شریفک شمال غربی جهتنده، یعنی بوستان اسکله سنه ناظر جبهه‌سنه موازی کوچک امیر افندی سوقاغنده ومشارالیهک مدفنک قارشو سنده‌در. تره مربع الشکل بریلان اوزرینه یاپیشدر. اساس دیوارلری کار کیدر. حال حضری، اوکیا چایک نعلینی کی، (معمار سنان کازی برقه‌دن) عبارت دکلدر. اخشاب باصیق تاوانلی، قاراکاق بر ردر. اکلاشیلان تره‌نک یوقاری طرفی ییقلمش، قبه‌سی رینه شمیدیکی اخشاب تاوان یاپیشدر.

ایوب قصبه‌سنده‌کی آثار عالیه دینه ذکر اولدیفنی صرده‌ده بو تره‌نده بحث ایدمکچر.

مشارالیه پرتو باشا، سلیمان قانونی، سلیم ثانی ومراد ثالث دورلری ادرات ایشمدر.

سلیمان قانونی زماننده وزیر ثانی اولوب (سیکه توار) جنکنده شرق جبهه‌سی قوماندانی ایدی. مضبوطات تاریخیه نظاراً، قیصه بویلی بر آدم ایش. سلطان سلیم ثانیانک پدری تختنه جلوس ایتک اوزره، استانبوله

نظراً، (ایوبس) Iliys مناستری اولتی اوزره قبول ایدیاور. طرز انشاسنده‌کی بعضی علاماته، ازجه محرابینک چیقبتیلی اولسنه کوره، بونک قدیم بر مبد بقیه‌سی اولدیفنه احتمال وریایور. معلومدکه، تورک معمارلری، جامعلرک پلانلرده بو چیقبتیلی قبول ایتمه‌شلر، پلانلری مربع بر اساس اوزرینه یایمشلردر.

بو جوارده برده (آیوبس تئوفانیس) کلیسای واردی که، اسکی پلانلرک تعریفنه کوره، آت بازارینک برآز آشاغی طرفنده منهدم مقبیلای محمد باشا جامعنک بوزملان کزی جهتنده وینه منهدم (سینه‌ورور والده سلطان) مکتنبک برآز یوقاریسنده آت بازار ی قرینده بولنش اوله‌جق. فالقیقه، اسکی پلانلرده قدیم دستکخیلر حاده‌سنده ایوم خراب مناره‌سیله اطراف دیوارلری قاش اولان (سانکه بیدم)، یاخود (کچمچی خیرالدین) جامعنک جنوب غربیسنده کوستریایور. چرچر حریقندن صورکه بو طرف یوللری تسویه ایدیاورکن تحت الارض متین تیار، دیوار بقایای چیقمش ایدی. جلال اسمد بک (استانبول بلانی) نده، آیوبس تئوفانیس کلیسای St. Theophane (سانکه بیدم جامع) نک شمال غربیسنده، و (ایوبس) مناستریده M. Aghos چینی جامعنک ثمانده، قدیم نمونه شکران مکتنبک (ایوم آق شمس الدین) نمونه مکتبی اولوب، صره‌سیله سردار عبدالکریم، طوخیخانه قاریقه‌لری نظاری سعید باشاال ونامار زادکاندن حاجی ارسلان افندی قوناقی، موقنده کوستریلور. [اون رنجی منطقه — دردنچی تپه]

(ایوبیوس) Olibrios مناستریده، سراجخانه باشنده، قاش سلطان محمد خانک معماری (آباس) ک مدفون اولدیفنی جامعک برآز یوقاریسنده بولنش اوله‌جق!

بوراده‌ده تکرارینه لزوم کوریرمک که، بیرانسلیلر زماننده موجود ویا قسماً خراب اولان مؤسسات دینه و اماکن امیره‌نک موقعلریسه، بعدالفتح عین خدمت ومقصدی ایفا ایتک اوزره مانی انشا ایدش ایدی. تدقیقات تاریخیه‌دن اکلاشیلدیفنی اوزره، فتحی مقاماب املاک خصوصیه طوقونولیه‌رق حق تصرفه تامایه رعایت ایدش، فقط املاک وقفیه دولت انتقال ایتدیراش، ویاخود بر امر خیرک ادامه‌سی ایچون، فتحده یاراق‌لری کوربان رجال ومحمدینه تملیک قانش ایدی.

کیررکن، یکچیریلر جلوس بخششی طایي بهانه سیله، موک پادشاهی یازید هامانک اوکنه کادیکی زمان، عصیان پارولاسی اولان (اوت آرابه سی دهر یلیدی!) غلغه سیله آلاک مشی وانتظامی بر مدت اخلاص ایشلر ایکن وزیر دایر حقواللی محمد پاشانک حسن تدبیریه باشلامق اوزره اولان شورش تسکین و آلاک انتظامی اعاده و تأمین قلنمش ایدی.

پرتو پاشانک وفاده منلا خسرو محله سنده، وفامیدانه ناظر جسیم بر خانهمی اولدینی و بوخانینی اولادینه وقف ایتدیکی و اتصالده دها برقاج خانهمی اولوب، آنلری ده عقار اولق اوزره وقف ایلدیکی و ازیمتده جامی، مکتبی، عمارتخانه سی موجود ایدوکی و ایوبده تره سی بواندینی [۹۸۰] تاریخی وقفیه سنده مسطور اولدینی کی، مصطفی بك، محمود بك، محمد بك نامنده اوچ اوغلی اولدینی ده سجلات وقفیه ده مقیددر.

وفا — قوغه جیلر جاده سنده، حریتدن اول بحریه نظارتی موجه مدیری مرحوم حافظ اسماعیل افندینک بویوک اخشاب خانهمک اتصالده، تخمیناً اوچ بیق آرشون عرض، اوچ آرشون درینلکنده بر آراقده (خنجرلی سلطان) نامیه معروف بر قادینک مزاری واردی، کتابی ده اوقونور ایدی. بو مدفن، حریتدن قسماً خسارزده اوله رق، حالاً، پک یقینده کی رجائی افندی مکتبی صره سنده . . . التجاوز اوله رق طریبور. جاده ده کی بویوک قوغه جیلر حامی، وقفیه بوراده کی قوناقلردن برینک حرم، کوچوک قوغه جیلر حامی ده سلامق حامی ایش.

کوچوک قوغه جیلر حامی، ۱۳۳۹ سنه سی تشرین ثانیسی و ۱۳۴۲ سنه سی جاذی اولوی ایچنده امین نورالدین جامی (بورمه لی مسجد) اوکندن اون قیانه اینک اوزره، آجیلان اوتوز متره لک جاده کذرگاهنه تصادف ایتدیکندن هدم ایدیلارک عرصه سی یوله قلب اولنشد.

روائی چلبی نك و یازنده یوسف پاشانك مرفندی . —

سلطان سلیمان قانونی دوری شهراسندن روائی چلبی نك مدفی، و سالف الذکر یازن Forçat یوسف پاشانک کارکیر بویوک تره سی، قوغه جیلر — دستکاهییلر جاده سی اوزرنده ایدی. بو ایکی تاریخی مدفن ده مذکور یوله تصادف ایتدیکندن هدم ایدلای.

یازنده یوسف پاشا . — یوسف پاشا، فرنکی الاصلدر. بر وقتلر حقیقی بر مکتب عرفان اولوب بو دولت و ملت پک چوق خادم یتشدیرن اندرون هابوندن بالتفیض (۹۹۰) ده یکچیری آغابی، (۹۹۳) ده طمشوار، (۹۹۵) ده بودین Bude والیسی اولوب، صوکره عزل ایدلماکه (۹۹۸) ذی القعدة سنده قرق چشمه ده کاش قوناغنده بعض خدمه سی یدنده شهید اولدی. پاشا، اتباعی مافوق الحد تکدر ایدر، شدید وحید بر ذات ایش. سراجخانه باشنده فاتح دائره بلدیهمسنگ قربنه اخیراً انشا ایدیان کیمیاخانه ک یرنده

حریقدن اول بر مسجدی ده واردی. یوسف باشانک یازن Forçat (Forzato) لقبیه اشتہاری . حریده اسیر ایدیلرک ، او زمان هر طرفده جاری اولان عادت وجهه، آياغنه نخیر اورولهرق ، حرب سفینه نرنده کورده کچمکه و ترسانه ایشارنده چالیشدیرلغه محکوم ایدلسندندر .

..

یوسف باشانک تربہ سی (۱۳۱۰) سنہ سنده کی بویوک حرکت ارضه خراب اولهرق قہمی یقلمش ، متروک بر حالده ایدی ، مزارنده ، کتابہ سز ، اسطوائی الشکل قالین ایکی طاش واردی . و محله اہالیسی طرفندن سر قبرنده قندیل یاقیلوردی .

بو مدفن ، ویران تربہ نامیہ معروف ایدی .

قوغہ جیلر جاده سنده بودین ، طمشوار والیسی یازن یوسف باشانک تربہ سی
Turbé de Youssouf Pacha (Forçat), Gouverneur
Général de Temeswar, de Bude (XVIe siècle).

ایتمیکمدن ، عمله تداریکه ، مدفنی آچدیرهرق بقایای عظامنی همان اتصالنده کی روانی چلی جامعک حولیسنه نقلہ تشبث ایتمد .

بومدفن ، سوقاق سویه سندن ایکی بیق آرشون درینلکده ظهور ایتدی . لحدی ، علی العاده طاشلردن خرجمیز اولهرق یاپش ، تابوتی دیش بوداق آغاچندن معمولدر . لحد ایکی متره طول و بر متره عرضنده در . تابوتک یان تحتلرندن ، صاغده کی تحتہ چوروممش ، اوزرینی قسماً قائلہ ملع کوردم . فقط ایچریسندہ نه قافا ، نه باجاق ، نه ده سائر کیمیک بارچہ لری ظهور ایتدی . حال بوکہ ، پاشادن (۶۸) سنہ اول وفات ایدن روانی چلی نیک قافا و قول و باجاق کیسکری تماماً ظهور ایتدی .

بو غریبه قارشوشنده حیرتده قائم ، و محله نیک قدما سندن تحقیق کیفیتہ مجبور اولدم . بحریہ مهمہ مدیری مرحوم حافظ اسماعیل افندی زاده ، ملغا بحریہ نظارتی مأمور بندن طلعت بکدن وسائر ذواتدن ، عنعنہ ایلہ کنن روایتہ نظرأ ، پاشانک قتلندن صوکره ، بویجہ یه جرأت ایدن خدمہ سی طرفندن جسدی لحدندن چیقارلهرق یوق ایدلمش

فی الحقیقه ، لحدنه اوفق بر کیمیک بارچہ سی بیله ظهور ایتہیشی بویله بر احتمالہ قوت ورمکده در .

..

روانی چلې. — چلې نك جامې، (۱۳۳۴) سنه‌سی مایسنك اوتوز برنجی جمعه كونی یاشئدر. مشارالیه، ادرنلی اولوب، اسمی الیاس شجاعدر. یاوز سلطان سلیم طربزونده ایكن خدمتنه داخل اولوب، برلكده استانبوله كئشدر، بروسهده قیلوجه، استانبولده آیاصوفیه متولیدی، بالاخره مطبخ عامره كاتی، مطبخ امینی اولدی. عشرته مبتلا ایدی، آخر عمرنده عشرته توبه ایتدی، صره همایونه امین اولدی. روانی چلې، جسماتلی، ظریف و نكته‌دان ایدی. بر دیوانی، بر عشرتنامه‌سی واردركه، مطلی شودر:

كیمك كیم جام الیه خوش عالی وار سیماندر كه، الهه خاتی وار

روانی، بوراده‌کی مسجدینی یاپدیركن، سلطان سلیم اورادن كچورمش. بومسجدی بنا ایدن كیمدر؟ دیو سؤال ایتمكه، (روانی قولكئزدر) دیو جواب وردكرنده لطیفه یوزندن: «خوش آیاصوفیه سن، ییلده بر مسجد طوغورسك!» دیدكاری مشهوردر.

قوغه‌چیلرده روانی چلې جامی (طغوزنجی عصره‌ری)
Mosquée du Révani Tchélébi, en ruine (XVI siècle)

بو مسجدك قربنده تحصیل علوم ایدن ملازم‌لره مسكن اولمق اوزره، حجره‌لر دخی یاپدیرمشدر [۱]، بو حجره‌لر حریتده یاندی، یری یکی آجیلان سوقاغه قلب ایدلدی. شهریزك تسویه طریق‌لره متمادیاً دوچار اولدینی تحولاتدن طولانی پك چوق آثار ومبانیز، وبومیانده‌خاطرات تاریخیه‌مز تخریب اولنهرق محو و كنام ایدلدیكنندن، هیچ اولنرسه، اصحاب خیر و حسناتك و بو ملك و ملت خدمت ایدنلرك ناملرینی حافظه انامده یاشاتق، و آنلره قارشى دین شكرانی ایفا ایلک و بالوسيله انسال آتییه بر ایقاظ قدرشناسانده بولمق اوزره، بو صورته غائب اولان آثارى، برر برر قید و ذكر ایدیورم.

روانی چلې نك مدفون اولدینی لحد، زمیندن ایکی بچق آرشون آشاغیده، مكمل یاپیش، جسم و منتظم قباقرله اورتولمش ظهور ایتدی. بوراسی بویوچك بر لحددر. بو لحد، آشاغیده اسامیسی مذکور ذوات

[۱] زده، تحصیل علم و معرفت ایدنلری، اسلامكه درجه حیات و صیات ایتكاری شوارلرده نابئدر. بناء علیه، آوروپاده مماثل مؤسسات شفقت پروری یوق ایكن، بزم مملكت‌موزه بولنری‌ده دوشونمشلردر.

فاضله دهن ایداشدر . بو ذوات ، روانی دن سوکره دفن ایداش اولدولرندن ، چایی نك کیکاری لحدک باش طرفنه ییغماش بر حالده کورولدی . تاریخنک خبر ویردیکی کی ، باجاق وفاقا کیکلری نسبة آیری ایدی . کرک یوسف باشانک وکرک روانی چایی نك وسائر ذواتک کیکلرینی اصول شرعیه سی دائره سنده خیمات شریفه تلاوت ایتدیره رک انتخاب وانشا ایتدیردیکم یکی لحدلرینه نقل ودفن ایلدم . [۱۳۴۰ سنه سی مارتنک برنجی کونی : هجرت : ۱۳۴۲] روانی چایی نك بقایای عظامی ، انشا کرده سی اولان جامعک مخرابی اوکته ، یوسف باشانک سوک خاطراتی ده ، بوجامعک قوغه جیلر جاده سنه ناظر صاغ جبهه سی اوکته مناره دینه دفن ایدلدی ، وهرایک سنک سرقرلرینه برر سروی آغاچی دیکدیرلدی .
بوامر خیره ده ، مؤسسات دینییه مدیری سیروزی مفتی زاده اسعد بکک همتی بالخاصه ذکر و تقدیر ایلدم .

..

وثائق تاریخیه تصنیف هیئته مأمور ، ارباب دانشیدن موسی بکک تدقیقاتندن آکلاشیلدی اوزره ، سلطان سلیم ثانی دورینه عائد (۱۲) نومرولی وثیقه ده ، روانی چایی نك ادرنده ، خلیل الاجر مخلصنده انجو خاتونک وقف منزله ملاصق و بر طرفی طریق عام ایله محدود خانیه سی بولندیی محرر اولمسه نظرآ ، چایی نك ادرنه لی اولدینی حقیقه کی روایتک یختی تحقیق ایتش اولیور .

شمدیکی محترق جامع ، مقدا مسجد ایکن ، یورغانچی علی نامنده برینک منبر وضی ایله جامعده تحویل ایتدیکی سجدله مذکوردر . جمیع مذکورله قوشلق حامی آره سنده بولنوب سکبان باشی حسین آغالک مندرس اولان جامعنه عائد اولسی ملحوظ بولنان قبرستانده سلطان احمد ثالث دورنده وقت ایتش علی نامنده برینک مصنعجه کتابة سنک مزارای واردی . بوذاتک مسجد مذکور کی جامعده تحویل ایدن ارباب ثروتدن سالف الذکر یورغانچی علی اولسی محتملدر .

حریتدن پک زیاده متأثر اوله رق پارچه لئاز روانی نك سنک مزارای کتبی قاووق ، و صاریق ایدر :

— کتابة سنک مزارای —

جهانی سرتسروطو تمشدی نامی اجل جامعی چونکم نوش قلدی ایشیدوب روح قدسی دیدی تاریخ
امیر نظم کیم یعنی روانی شودکلو کیم دوشوب مست ایتدی آنی جناسندن یا که جان آتدی روانی

۹۳۰

..

روانی چایی مسجدیله ، یازن یوسف باشانک تربیه سی آره سنده کاش اولوب ، کوچوک بر حظه ره تشکیل ایدن محله ، چایی دن ماعدا ، برقاق ذات ده ا مدفون ایدی که ، اسملرینی بروجه آتی قیدید اییورم :
روانی نك یاننده :

وفاشیخی زاده حمید افندی نك کریمه سی فاطمه خانم : ۱۲۴۱

ادرمیدی خواجه محمد سعد الله افندی : ۱۲۴۴

محمد سعد الله افندی زاده محمد محی الدین افندی : ۱۲۵۰

قسطمونیل خواجه عمر افندی : ۱۲۵۱ ۲۹ ذا

مدفون اولوب، بو ذاتلرک مزار طاشلری، مسطح و اسطوانی الشكل کوفه کیدن جسیم طاشلردر. و ذاتلرک کیمکیری ده روانی چاپی جامعنک محراب استقامتنه دفن ایدلدی.

•••

روانی چاپی مسجدینک ملازمه مخصوص اوطه لری اتصائلده، و اغلب احتمال، سکبان باشی حسین غانک چوقدن مندرس مسجدی حظیره سندهده شو ذوات مدفون ایدی:

مرحوم و مغفور عبدالله بك: ۱۱۳۸

الای طقوز جماعتك مرحوم و مغفور ملامصطفی اوده باشی: ۱۱۸۴

مرحوم مصطفی بك: ۱۱۴۸

احمد بك: ۱۱۵۹

بو ذاتلرک مزارلری ده اوتوز متره لقی جاده استقامتنه تصادف ایتمکله، او محله ده کی قولیه لرده ساکن رباب غیرتدن چری باشی علی آغانک همتیه، و قیله پک بویوک اعتنا ایله یاپیلان، و جسیم و منتظم قاپاقولره ورتولاش اولان لحدلری آجدریله رق بقایای عظامنی روانی چاپی جامعی حویلسنه دفن ایتدیردم.

(۱۳۴۲ - ۲۳۴۰ : مارت: ۱)

رحمائی افندی مکتب رسبیلی. — بو ذاتک وفا - قوغه جیلر جاده سی اوزرنده (روقوقور) Rococo دینیلن سلوب انشا و تزیننده کوزل بر سبیلی، فوقده مکتبی واردر. جهه سی صوم مرمر دندر.

— چشمه نك كتابه سی —

الله لطیف بعباده و ماتقدموا لانفسکم من خیر عندالله تجدوه عیناً فیها تسما ساسیلا
وجعلنا من الماء ...

سیلیک اوزرنده صره ایله:

— ۱ —

رجائی محمد نام امین الدوله صاحب جود
که اولدی ذاتی جاه دفتری به مابه التبیح
لوجه الله ایدوب بو چشمه سار و مکتبی ابداع
رضای حق تحصیل ایتدوکنده شبهه یوقدر هیچ

— ۲ —

دعاسنی صوکیبی اطفال دوران ایلیوب ازبر
دوعالده اوله بوخیر جاری بادی تفریح
تعالی الله ذهی ماء الحیوة روح پرورکیم
لطاقنده زلال عدنله هممایه تمزیح

- ۳ -

شاکر قدیم و مستدیمی بنده شاکر
 معماگونه تاریخن ایدر بو ییتدن تخریج
 بو تاریخ سیلده ایلوب صونی باشندن صید
 دیدی عطشانه صاحب خیر اولان آبدن آل اچ ایچ

- ۱۱۸۹ -

مکتبک قهوسی اوزرنده :

ماشاءالله

و سقیم ربهیم

ایندی بو مکتب والایی بنا و احسان	دفتری جه رجائی جلیل العنوان
صاحب الحیر محمد اوله آفتدن امین	بانک آمینی قوباردجه کروه صبیان
درسه تشویق ایچون اطفاله دینلسون	شاکر اولدی اودارالعم یوقفس حق قران

- ۱۱۸۹ -

قبوسنک منجیلردن متشکل پنجرهسی اوزرندهده :

عَنْبِتُ لِمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا وَالْمَوْتَ طَالِبُهُ

منقوش و محرردر. خط تعلیق ایله یازیلری استانبولک عمادی مقامنده بولنان (محمد اسعد الیاساری) نلکدر.

بو مکتبک بانیسی رجائی محمد امین افندی، باش باقی قولی بورلیلی خلیل آغانک اوغلیدر، ۱۱۳۱ ده طوغشدر. کتخدا قلانه کیروب، بعده قوجه ابوبکر پاشایه دیوان کاتبی اولهرق جدهده بولنش و حج ایتمشدر. ۱۱۷۵ محرمده رئیس الکتاب اولهرق ۱۱۷۶ ده انفصال ایلمشدر. ۱۱۸۱ حاذی الاولنده ایکنجی دفعه رئیس الکتاب اولمشدر.

خلاصه کلام، استعداد و قابلیت احبابدن اولمغه، خلیل پاشایه خزینه کاتبی، خواجکاندن اولمش، تذکره ثانی، تذکره اول، رئیس الکتاب، چاوش باشی، صدارت کتخداسی، ترسانه امینی، آرپه امینی، دفعه ثانیه رئیس الکتاب، رکاب چاوش باشیسی، کتخدای صدر عالی، دفتردار شق اول، ناشیجی، دفترامینی اولدی. ۱۱۹۴ رجبنک بشنده حمامده ایکن برشدتلی نزول اصابتله وفات ایدرک شهزاده جامعنک تراموای بولنه ناظر حظیره سنه دفن ایدلی. متدین، پرهیزکار ایدی. حسن خطی واردر. کثرت ذریتدن صغیر و کبیر اون

سکزی یتیمی قالمشدی . اولادندن ابراهیم منیب ، جلال سلیمان بکدر ، و احضادندن علی توفیق و شفیق و الیوم
توفیقی متولیس، غلطه سرای ایسه سی مآذونین قدیمه سندن سابق قباطاش ایسه سی مدیری عبدالکریم نادر بکدر .

— سنک مزارنده عیناً شو یازیلیدر : —

سابقا توفیقی هایون الحاج محمد امین رجائی افندی

— ۱۱۹۴ —

رجب

۵

بونکله برابر ، بو قسطنطین لیویس مناستری خالیجیلرده ، ات میدانک Leomakellium [۸] غریبنده
کائن فناری عیسی مسجدی اولمی در .

باطریق قسطنطین ، (قسطاطی نیاد) آدلی اثرنده بو معبددن بحث ایدرکن ، محراب دیوارینک خارج
جهه بسنده اینجه اوزون بر مرمر اوزرینه محکوک برکتبه کوردیکی ، و فقط مرور زمان ایله و یانغینلرک
تأثیراتیه حرفلرینک اکثریسنک بوزوله رق اوقونه مبهج بر حاله کلدیکی و علی العجله ضبط ایده بیلدیکی
حرفلردن هیچ بر معنا چیقارده دیغنی و بناءً علیه کایسانک بانیسی مجهول قالدیغنی یازیور .

فی الحقیقه ، کتابه نک بر چوق یری مرور زمان ایله و حریقلرک تأثیریه بوزولش ، دوشمشدر .

باطریق قسطنطینک مذکور اثری (۱۸۴۶) ده نشر ایدلشدر .

مورتان ، (استانبولک طوغرغرافی طاسلاخی) نام اثرنده بو کتابینی عیناً قید و ضبط ایتمشدر . مومی ایله
نی قید ایدرکن صوک عبارته سی (آنادیکسون) دییه ضبط ایتشدرکه (کوستر) دیکدر . حال بوکه ،
آناده کسیون) صورتنده یازمق لازمدر ، بو تقدیره (قبول ایت) معنا سنه در . چونکه اشاعیده کوریه جکی
زره کتابه دک : (عن صمیم القلب تقدیم ایدیورم) عبارته سنه نظرأ ، (قبول ایت !) دیمک طوغریدر .

بناءً علیه ، باطریق قسطنطینک قوللاندیغنی کله یرنده استعمال ایدلشدر .

کرك قسطنطینک اثرنده ، کرك مورتانک اوقودنی عبارته لرده (قونستاتی ...) کله سی محکوک ایسه ده
انکی قسطنطین اولدنی بیلنه میور . کتابه نک ترجمه سی آتی به نقل ایدیورم :

”بن قسطنطین ، مادراله اولان و شرک مخافنی بولسان سکا ، یعنی [حضرت مریم] برمدیه “
اولق اوزره بو مختشم و سماوی ذوات ایله مسکون کیسیلی عن صمیم القلب تقدیم ایدیورم “
قبول ایت . ۹۳۲ - ۶۴۴۰ “

[۸] ات میدانده الیوم طوقومه ، حمام خاولولری نسج و اعمال ایدیلر . بورای قیصر برنجی لهئون طرفندن تأسیس ایدلش
مهلدر . [۴۵۷-۴۷۴] . مشارالیه ، آسپار اسمنده الک بویوک باترچی و عیاندن برخی اوغالریله برلکده (۴۷۱)
نه سنده اعدام ایتدیردیکندن بین الحاقی (قصاب) معنا سنه اولان (ماکهلایس) Makellis شهرتیه بدنام اولمشدی .

بو کتابده (پاناخرانده) کله سی قولاناشدرکه، (لکسز) معناسه در. کتابه نك صوکنده کی عبارله شهیدلدر. بیلنه مزکه، کتابه نك صوکنه ایکی حرفی، قسطنطین لیویس لک، Constantin lips ۶۴۰۰ سنه سنده احیا کرده سی اولان بو مناسرتی اکل ایندکدن صوکره، ۶۴۰۹ (۹۱۷) ده بولغارلره ایتنیکی عبارده مقتول دوشمش [۱] اولدیغنه می دلالت اییدیور...؟

حضرت مریتک صفات ممتازه سندن بری اولوب، (پاکدمن، لکسز) معناسه اولان (پاناخراندوس) Panachrantos کله سی، بو معبدک پاناخراندوس کلیسای اولدینی ظنی تولید ایتش ایدی. حال بوکه، موسقوف هاجیرلینک شهادتیرنه نظرأ، پاناخراندوس کلیسای برنجی تپه اوزرنده (سرای برنی، دکرمن قیوسی حهتلیری) اودی یریبی، آیوس لازاروس، و آییاواروارا کلیسارینک جوارنده ایدی.

..

(کتاب المراسم) ده کی تفصیلاته کوره، (آیون پاندون) Egl. de Tous les-saints کلیسای حواریون کلیسانک (فاتح جامع شریفنک جوارنده) هان اتسانلده بولنش اولوق لازم کایور. بو کتابک، معبد مذکوره عائد فقراتی ایجه تدقیق ایدیورسه، آیون پاندون کلیسانک جنوب طرفده کوچوک بر سرای بولندینی آکلاشیلور. حواریون کلیسانده، و عزیزلر (آیون پاندون) معبدنده اجرا ایدیلن مراسم اتسانده فیصلر بو سریله کایرلر مش. حواریون کلیسانک غربنده، یوقاروده بالناسه ذکر اولندینی اوزره برستون مرکوز ایدی که، بو ستون، قسطنطین سورلینک بورادن مرورنی و اکسوکونیونک Exokionion حدودی کوسترمش [۲] سینوبلی نیکیفوروس غره غوراس، آیوس غره غوراس کلیساندن بحث ایدرکن، باطریق ایفناس St. Ignace لک ترجمه حالده، بالناسه بو ستونی ذکر ایدیور، و دییورکه: «جاده نك اورتیه سنده، اوزرنده بر خاج موضوع مرمر بر دیرک مرکوز ایدی».

بو عبارله، مؤلف مومی الهک کتابنک برنجی جلدینک (۲۰۲) نجی تحیفه سنده مذکور اولدینی کی، مشهور پنه ژریل ده دردنجی کتابنک (۲۶۸) نجی تحیفه سنده ذکر ایدیور.

مومی اله نیکیفوروس غره غوراس لک بر اثرندن (Ed. Elzev) مستبان اولدیغنه کوره، آیوس ایوانیس خریسوستوموس St. Jean chrysostome کلیسانده، آیوس غره غوراس لک بقیه عظامی ده محفوظ ایدی.

[۱] بدنجی قسطنطین پورفیریوس لک، میلادک (۹۲۷) سنه سی اغتوستنک بکره بی کونی بولغارلره (آخیولی) An-hialos نده ایندیک بر خریده اردوسی مغلوب اویش ایدی. لهئون فوکس ایله لاقاپینوس Lacapenus لقبه معروف انابولی برنجی رومانوس، قسطنطین عابنه ترتیابده بولنله سرایده اغتشاش ظهور ایتش ایدی. قسطنطین، رومانوس لک قیزی (الهنا) ایله ازدواج ایتش، و رومانوس ده برنجی رومانوس عنوانیه امر حکومته اشتراک ایتش ایدی. (۹۹۴) ده سکرنجی قسطنطین ایله رومانوس لک اوغلی استه فانوس مشترکاً اجرای حکومته باشلا یورق رومانوسی خلع اغتیل ایدی. [۲۰ کانون اول]. قسطنطین مستلاً اجرای حکومته باشلا یغ مملکتده بر چوق اصلاحاته موفق اویش، از جمله فنون و صناعت نفیسه نی شدله حایه و عدلیه نی تسبیق ایتشد. مشارایه قسطنطین میلادی (۹۰۹) سنه سی تشرین تاپینک اون بشتنه وفات ایدرک فاتح جامع شریفنک جوارنده بولنش اولان آپوستولوس یعنی حواریون کلیسانه دفن ایدلشد. کلیال بختنده، بو معبد و قیصرلک مزارلیرنه دائر تفصیلات وریله جکدر.

[۲] برنجی کتاب. صحیفه: ۴۸

بو کلیسا، هم آیوس ایوآیس، هم ده آیوس غره‌غوراس (اکسیروکیپون) نام‌لریله یاد اولنورمه‌ش. بو کلیسا قریبده، آیوس نیکولاؤس (قاساولون) Tōn Kασαλῶν کلیسا و مناسرتی ده مذکور درکه، بوراسی، و قتیله قصیده و الهی نویس آیوس ایوسیف (یوسف) St. Joseph l'Hymnographe نام ذاته ائد ایدی.

سینوبلی نیکیتاس [۸] Nicétas ک فقره‌لرنده (اکسیروکیپون) (قوری باغچه دیکدر) Xerokipion دیان بر محل کوستریلیورکه، بوراسی بشنجه تپه اوزرنده کائن سلطان سلیم جامع شریفنک جوارنده کی مشهور چوقور بوستاندر.

بوراسی، پالانرده کوستریان قدیم (وونوس = بونوس) Bonus صهرنخیدر. بو موقع، قسطنطین ک یاپدیردینی قره سورلرینک و قتیله نهایت نقطه‌ی ایش. سه‌دره‌نوس، قیصر ایکنجی رومانوس زمانده [۹۶۳-۹۵۹] ظهور ایدن بر مرض مستولی مناسبتیه بو متهانن بحث ایدیسور. بوندن مستبان اولدینی وجهله، وونوس صهرنخینک یگ یقیننده، تپه اوزرنده و شمال روزکارینک لطیف لطف اسهرک اورتیله سرینک ویردیک بر نقطه‌ده، الیوم سلطان سلیم جامعنک موقعنده، ایکنجی رومانوس [۲] بر سرای یاپدیرمشدی. که، [۳] وونوس ک (یکی سرانی) Palatium Boni نامیه معروف ایدی.

آیوس قسطنطین ک تذکار خاطرهمی و صلیب مقدسک رسم تقدیس و کشادی [۴] کونته عائد مراسمک اجرایی ایجاب ایلدیک زمان قیصرلر کایر بو سرایده کیجه‌لر ایرتسی کونی حواریون کلیساهنه کیدرلردی. بو مراسمده بولوق اوزره کان قیصرلرک تمیت ایتدکاری یولهمسی دینلن دیوان یولنک بر شعبه‌سیدرکه [۵]، وونوس صهرنجه موصل ایدی. بو یول، آیوس ایوآنیس St. Jean Xerokipion کلیساهنه و فتحیه جامعنه Pommakaiste ده کیدر.

[۸] سینوب قطعه‌ی Paphlagonie

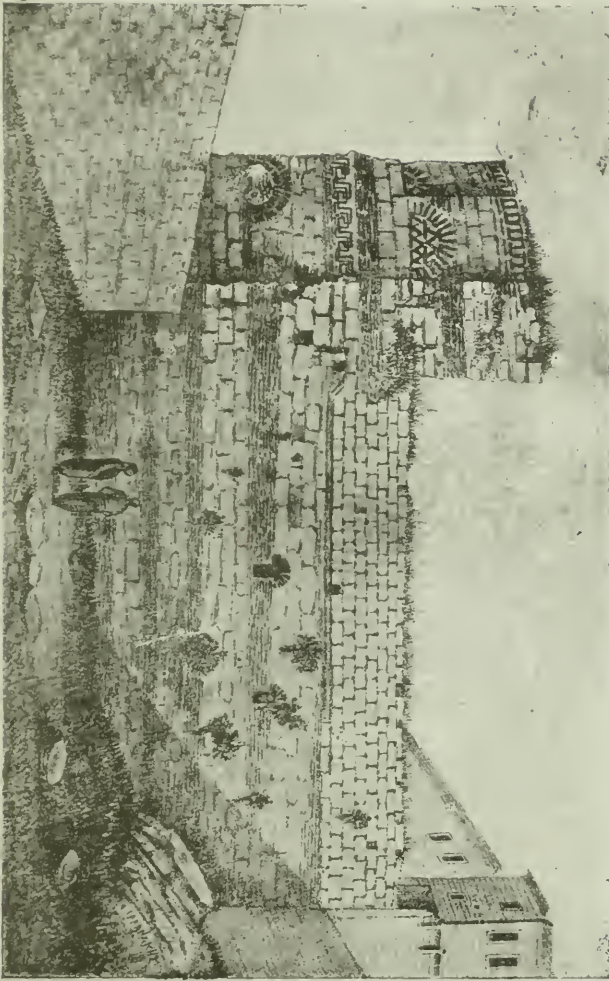
[۲] ایکنجی رومانوس زمانده [۹۶۱] نیه‌فوروس ایللاهون فرقلس طرفدن کریده سفر ایدیلرک عملرک (خندق) دیدکاری قدیه قلمه‌ی محاصره، و کزید و حلب فتح اولمشدر [۹۶۱-۹۶۰]. رومانوس [۹۶۳] سنه‌ی مازنک اون بشنبی کونی سراینده مسموماً وفات ایشدر.

[۳] قسطنطین پورفوریو نیطوس؛ Const. Porphy. De Garem, I, p. 592

[۴] بو رسم تقدیه، کاف فارسی الیه (آن‌کینا) دیرل. Eneania de la Ste. Croix

[۵] فاتح - چهارشنبه طریقینک دارالشفه اوکندن سلطان سلیم جامی قریبده کی چوقور بوستانه کیدن طریقدر. بو چوقور بوستاندن، یوقوش اشانی کوچوک مصطفی پاشایه ایرکن، یولک صولنده، الیوم اوج‌متره تربنده برخطیره ایچنده، کتابه سنک مرانده عیناً مذکور اولدینی اوزره: «مرحوم و مغفورالی رحمة‌الغفور چراغی حزه دده روجه ..» مدفوندر. حقیقه‌الجوامعک (۱۲۴۰) ده یازناش یازمه بر نسخه‌سنده بو ذاتک فوقانی اولارق چراغی مسجدینی انشا و منبرنی ابراهیم انا نامنده بر صاحب خیرک وضع ایش اولدینی و مذکور چراغی دده‌نک شمع‌دانجیلر کشدای حزه انا اولوب، سلطان سلیم جامعنک محراب‌شمع‌دانلری اعمال ایلدیک و سلطان سلیمان قانونیدن اذن و رخصت آلاق بو مسجدی بنا ایتدیکنی و بانیکن مرقدی نامعلوم اولدینی مذکور اولوب، انحق حزه دده‌نک مرقدی بالاده کورولدیک اوزره، الیوم یوقوشک اوزنه‌سنده و صولده، و محترق قبه درکامنک قارشی طرفنده بولدینی، و شو قدرکه قریقندن اول سربوشی موجود ایکن انای حریقده بوده ضایع اولدینی مشهودم اولمشدر.

حضرت مسیح ک (منعم و خمس ، ولی اعمت) صفتلرینه اسافه بحیل ایدیل (آئودرکوتو) couv. de

قودوان سنان پاشا مسجدی ، دینکاری سنان آغا مسجدی : تئودرکوتو مناسیری .

(فوق پدی سه اولکی حال)

Le couvent d'Evergète, d'après Paspali: 457.

Evergètes | مناسیرینک موقعی حقنده اسلاف مؤلفین اختلاف ایتمشلردر. باطریق قسطنطینک فرض و تخمیننه کوره ، بو مناسیر سلطان سلیم جامعنک ، وقعنده بولنش ایکن ، بالاخره باشقه محله نقل ایدنش . . .

استانبولک عثمانلی تورککری طرفندن فتح و ضبطی ائناسنده ، وندیک کیلرخی ، مذکور تئودرکوتو مناسیرندن اعتبارا ، ولاخر نهیه قدر اولان مسافه آره سنده صیره لنش اوله رق کوسترن نیکیتاس آقومیناوسک

قراسته، و مذکور مناسترک قربنده بر قلهدن بحث ایدن وتديک وثائقنده اسملری مذکور اهل صلیب یانلری ذکر و تعداد ایدن (پاحیمه ریس) ک Pachymères بیانانته نظر آء بو کایسا، دها زیاده لیانه قریب ر محله بولنش اوله جق.

بناء علیه، شو وثائق قديمه دن استنتاج احکام ایدن مورتان، آيا قپوسنک یوقاری طرفنده، بشنجی په نك یوقوشی اوزرنده، و آيئا ته ئودوسيا کایسانک (کل جامی) هان قربنده کی (tout près) سنان باشا مسجدینک خرابلری، استانبولک فتحی تاریخنده بر چوق مهم خاطراتی اولان ئوهرکه نو کایسانه عايد ولق اوزره تاقی واولوجهل تکلیف ایدیور [۱].

[۱] سانه باشا مسجری مقبره کی تحقیقات رساله رانم. — دوقنور مورتان، مذکور سنان باشا مسجدینک ئوهرکه نو کایسانک تملری اوزرنه انشا ایدلینکی تخمین ایدیور. فی الحقیقه [۱۸۷۷] سنه سنده نشر ایدیان دوقنور ایسپانی کت روجه Etudes Byzantines نام اثرندکی رسمه باقیلورسه، بونک برکیسان منقلب اولدینک حکم ایتمک ضروریدر. بحرانی کایالرده اولدینکی جیقنیل، نصف دائره شکنده اولوب، دیوارلرینک طرز انشایده تمایله بر ییزانس اثری اولدینکی کوستریور. یان دیوارلری دوت بش صره طوغله ودرت بش صره طاشدر. بو اسکی تمل اوزرنه عثمانی تورکاری طرفندن علاوه ایدیان دیوار ایه، طوغله سز یوتنه طاشلرددر.

محراب جهنک قوشاقلریده، هم طوغله، هم طاش ایه اورولش اولدینکی کبی، (غره ق) تمیر اولنوب ییزانس زینانی جمله سندن بولان اشکال هندسیه اله مزیندر.

استانبولک مبانی عتیقه دینه سنه دائره معلوماتی جامع اولان (حقیقه الجوامع)، سنان باشا مسجدینک بحث یدرکن: «بانی صدر اعظم رسم باشانک برادری قبودان سنان باشادریک، بر جامی دخی بشکطاش جامع کبیریدر، سرقه قی اسکداردهدر ...» دیور.

بو مسجد، محله اهلینجه سنان آغا مسجدی دیه معروف اولوب، جلال اسعد بک (استانبول یلانی) بندهده بویه لجه مقیددر. بوندن استدلال اولنیلیرکه، سنان باشا، بو مسجدی باشاقی عنوانی احراز ایتدن اول یادر مشدر. بوراده شایان تصحیح بر جهت وازسه، اوده، دوقنور مورتانک دیدیکی کبی، بو مسجد آيا قپوسنده مشهور آيا نه ئودوسيا (کل جامی) معبد دینک (هان قربنده) tout près اولماسیدر.

اليوم خراب بر خالده طوران بو مسجد، قاضی چشمه سی جوازندهدر. کل جامی ایه بونک آره سنده بر خلی مسافه واردر.

شوراسیده شایان قیددرکه، حقیقه ده سنان باشا مسجدی لطفی باشا قربنده کوستریور، حال بوکه لطفی باشا مسجدی، اساساً دفتدار احمد چلی طرفندن یادر مشدر. بالکن چشمه یی لطفی باشا یادر مش اولدیندن، محله، باشانک نامنه اشتبار تشدر. لطفی باشا، یکی باغچه دهده و فی الحقیقه، خلیجیلرده سنان باشانک کوچوک بر مسجدی دها واردر.

پاشای، بو معبدک (۱۸۷۷) سنه سنده تبری خراب ایدوکنی بیان ایه، بونک قدیم (آیوس یولیانوس) کایاسی اولدینکی فرض و تخمین ایدیور.

سلطان سایم قربنده دباغ یونس محله سنده، بر سنان باشا مسجدی دها واردریک، کیسان منقلب اولوب، بونکده واقعی سالف الذکر قبودان سنان باشادر. (حقیقه الجوامع) ده بو وجهه مقیددر.

بو مسجد الیوم، معور وادای صلوة کشادهدر. بنانک اساس دیوارلرینک استقامتیه، مناره قپوسنک وجهه استقامتی منحرفدر. بو کی ضواهرک دلاتیه بوراسنک قدیم برکایا اولدینکی آکلاشیلیر.

برنجی کتاترک (۴۳) نجی صفحه سنده بر اثر ذهول اولدق دباغ یونس محله سنده کوسترین سنان آغا مسجدی مفتی حمای سمتهدهدر. بناء علیه تصحیحی لازمدر.

موسقوف هاجيبي (زوسيموس) Zosime ديورکه: «... اوراده، نودرکتو مناستري واردرکه، باکر آيتا تهودوسيا St. Théodosie بونده مدفوندي». زوسيموسک شو تعريفنده شهسز بر خطا واردر. بونکه برابر، شو عبارلردن، هيچ اولمزه نودرکتو کاياسايه، آيتا تهودوسيا معدنيک بربرينه پک

آيوس ايساياس (البيع عليه السلام) St. Isaias. — بو قديم کي ساده، کرجوک مصطفي چارشوسندن مذکور سنان باشا مسجدنه کيدرکن يولک دوانده در. باساييک بر اثر ذهول اولهق (برقيو) ديدنکي برقيو مسجدنيک نام اصليسي (کات خسرو) اولوب ليدان عوامده (قديلي کوزل) جامي نامليله معروف اولان بو دير قديم [برنجي کتاب. س: ١٣٦٥] مفتي علي حملي چارشوسندن در. ٣١ ميس. ١٣٣٤ سنه ي حريق کيرينه محرق اولان بو مبدک اليوم درت ديواريله مناره سندن باشقه بر شيشي قالامشدر.

بو قديم بنياده تدقيق ايتيم: اساس ديوارلي قابن طاشلرله و طوغلرله پک متين بر صورتده اورولشدر. بو معبد خراب اولش، اساس ديوارلي اوزرينه يکيدن انشا اولان ديوارل، طرز انشاجه قديم ديوارلردن فرقلي بولمشدر. يعني بناک قديم ديوارلي دهاميتندر.

بو جامع، اسکي تملار اوزرينه اوطورديلديغندن، محرابه قبله استقامتي و بيلک ايچون، درجه سنه کوره منحرف اولهق انشا ايدش اولديني کي شرفه قوسيده قديم بنايه نظراً، برآز منحرف آچيامشدر. خلاصه کلام وضعت قديمه و متأخره سندن استدلال اولنديغه کوره بوراسيده قديم بر بنادر.

اغزمتک تراجم احوالندن باحت بعضي آورده، از جمله «سيناقسايوس مقله زيا قونساتي نوبوني تانه». Delehaye, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitane*, Bruxelles, 1902. — II. آولي آورده، ايتايي سالنه دن البيع،

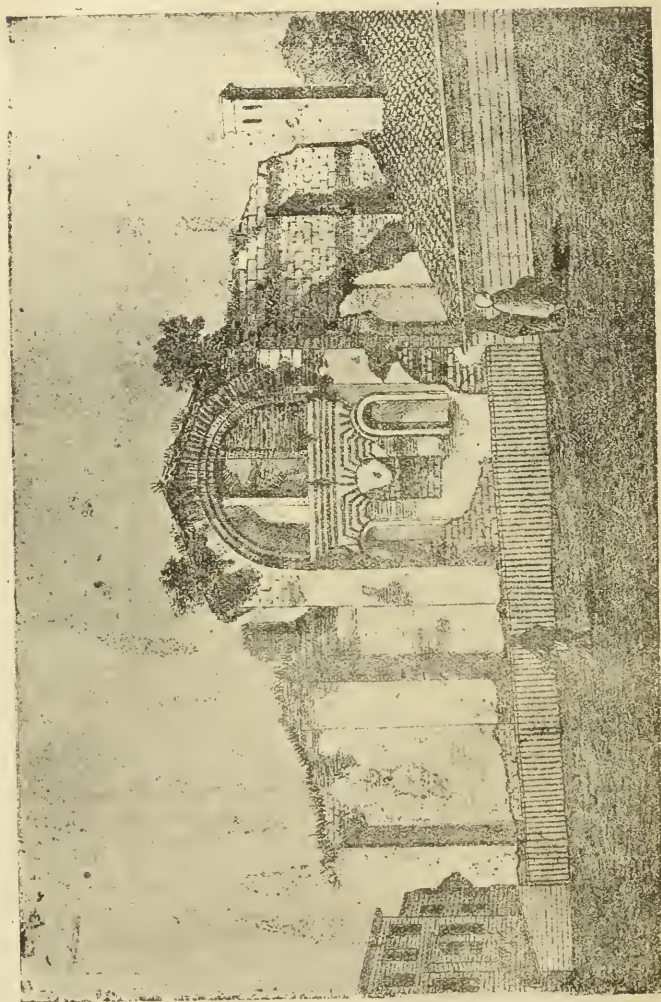
روجه تعبيريله ايسايياسک قدس شريفده، حضرت داود و سليمان عليهما السلام مرقدرليک آوقه طرفنده، قبله طوغري، زمينارک مدفون بولندقلري مزارله دفن ايدش ايکين، بالاخره جسدی اورادن چيتاريلهق استايوله نقل ايديلوب، ولاخرنه قربنده کاش آيوس لاورنديوس کاياسنه دفن ايدش اولديني، و آيوس ايساياسک يوم مخصوصي کانون ثاني رومنيک يکري آنتهي کونه مصادف اولوب، مشارايلک تذکير نامي ايچون اوکون آيوس لاورنديوس کاياسنده مراسم مخصوصه دينيه اجرا ايدليکي، مذکوردر.

آيوس لاورنديوس کاياسي St. Laurent. — شيخ مراد مسجدی نامليله معروف در. برنجي کتابمک (٣٦٥) نجبي صفحه سنده بر اثر ذهول اولهق، فتح چهارشنبه جلدسي اوزرنده کاش (مراد مثلا) مسجد و درکاي اولهق کوسترين بو دير قديمده مفتي علي مجله سنده در، و مراد مثلا نكيه سندن باشنده در. بو کتابمده درج ايتديکيمز قديم بر رسندن آکلاشديني اوزره، و قتيله پک محتمم و مزين بر معد اولان شيخ مراد مسجدیده ١٣٣٤ سنه ي ميسنک اونوز برنجي جمعه کوني محرق اولمشدر. اليوم پک اهميتيز بر ايکي ديوارندن باشقه بر شيشي قالامشدر.

برنجي کتابمک خطا و صواب جدولک (٥١٨ — ٥١٧) نجبي صفحه لرنده ذکر اولديني اوزره، مذکور مبدک محراب جهته ده کشف اولوب، اوستنده بر درکمن طاشي بولنان و بونکده آلتنده بر قابله اورولش اولان مشطرم بر لحد، نكيه پک کشاد تاريخي اولان (١٢٩٨) سنه سنده بعضي خرسنارل طرفندن آجديريلهق، ايچنده کيکمر آلتوب نثار کاياسنه نقل ايدليکي، بومؤسه پک يعني شيخ مراد درکاهنک پوست شيني بولنان عرفاي طريقتدن شيخ راشد انديدن ايشتم.

اليوم محراب جهته ده کي قوبونک ياننده بر آيازمه موجود اولدينيده جمله تحقيق اتنددر. بومؤسه قديمه پک اتقاش تاراماري آرمهنده از جمله، قيوه سوکه خدمتي اينا ايدن ايشتمش مرمرل حالا طوربيور. تاريخ مذکورده لحد آچيلديني زمان، بناک عرصه سنده بولنان اوزرنده صايب منقوش طوغلرله ده، او وقت جبالده اوطوران دوقنور قناري بولالک باشاک خانه نه نقل ايدش ايدی. (پتريون) دده ديگر بر لاورنديوس کاياسي واردي. بر آيوس لاورنديوس روماده قتل ايدش ايدی. پتريون، ولاخرنه سنه دها ياقين اولديغه و يوقاريکي مشع تاريخيده ايسايياسک ولاخرنه قربنده کي لاورنديوس

یقین‌اولدینی استنباط اولنیور . شو جهته نظر دقه آلفه شایاندرکه ، شهری حقیله طانیان ، وکیچی

[پاسپالی ۱۸۷۷]

قدیم سن دوران کیاساسی : شیخ مراد مسجدی و نیکی‌سک اکی حال : ۱۸۷۷
St. Laurent: Cheikh Mourad Mesdjidi (anti-fois)

Paspali: Etude Byzantine. 1875

کوزیله کورن اجنبی بر سیاحک ، قریه‌لری اعتباریله بو ایکی معبدی بربرینه قاریش‌دیرمش اولسی احتمال داخلنده در .

(تئوفانیس) ك [۱] وفاتندن سوكره، اثری تخیل ایدن مورخ، (تئولانا) نك اسکی پتری ده کی برعمارندن بخت ایدیور، فقط بوندن مقصدی، یدنجی تبه داخلنده کی (تئولانیانا) Heleniana محله سدر. منطقه لر بختده بیان ایدیلدیکی اوزره، هله نیانا، اون ایکنجی منطقه داخلنده کائن اولوب، جراح پاشا و جواری در. بنا علی [۲]، (ناه تریا) Tà Heria دخی دینیلن - یعنی Méron - بر (پتریون)، ورده، آلتنجی تبه نك بر قسمی تشکیل ایدن (باله آه ترا) دیدکری اسکی قیامك بر دیگر محله سی قبول ایدیه ییلور.

وقتیه، بو محله ده مؤسس بر چوق معابدن خالاً اثر قالمشدر :

از جمله، یوقاری صیرتله طوغری، انبیای سالفه دن حضرت الیاس Prophète Elie، نامه اولان معبدك قربنده کی امانوئل، ساول، واساعیل کلیسایله، پتریونده کی حضرت الیاس و رومالیرك آیتوس استه فانوس St. Etienne کلیساری و بالخاصه، خاندان قیصری پرنسلسرینه عزلتکه اولان آیتا تئوفیا Ste. Euphémie. مناستری [۳] و (آیا یولیوس) Ste. Julienne کلیسای، معابد مشهوره دن ایدی.

[۱] صحیفه : ۴۵۸. تئوفانیس، میلادی ۲۶۹ سنه - سنه ۷۷۷ (خاقت عالدن اعتباراً ۷۷۷ سنه) میلادك ۷۹۷ سنه - سنه (خاقت عالدن ۶۳۵ سنه - سنه) قدر ۵۲۸ سنه ك وقوعات و حادثاتی قید وضبط ایتشدن. تئوفانیس ك اثری تخیل ایده لر دن برنك اسمی بجهولدر، بو اثر، حکیم لقیله اشتهار ایدن آلتنجی لهون ك اوغلی مورخ یدنجی قسطنطین پور فیرونیطوس ك امریله، و مومالیه تئوفانیس ك برقدینی سنه دن اعتباراً بارلش اولدینی کی، یوانیس قلمه نیاتیس (۹۱۰)، سیمه تون مایستروس، یورکیوس موناحوس، یه - یئوس (اوغلی نصر) طرطردنده مذکور اثرك اکلا تخریرنه دوام ایلشدن.

[۲] دو قتر مورتمان : Esquisse topographique de Constantinople صحیفه : ۷۴ :

[۳] غلطه سرای لیه سی معاملردن موسیو نرنت ماموری نك سیاحلره، و ترجمالره زهر اولتی اوزره اخیراً نصر ایدیلدی بر اورد، آیا تئوفیا کلیسا - نندن بخت ایدرکن بونك قاستینوس Castinus اسمنده بر راهب طرمدن انشا ایتدیردیکی مذکوردر [۲۵۷ - ۲۴۰] شو حاله نظرأ برافسك اك اسکی برکیاسی اولیور. تاج و تختدن، دیاسرای حکمداریدن دفع و طرد ایدیان برنسلره ماجا و ماوا اولان بو کلیسایه ایبراطور رومانوس لاقبه نوس، ایبراطوریه (زوئجه) Zoé بی حبس ایتدیردیکی کی، بو قدیرده مشیره سی تئودورای اورایه طیمش اولدینی یازیور.

تدقیقات تاریخچهدن اکلا شیلدینی اوزره، تئودورا، قسطنطینی Prohlagonie بر قدیدر. (۸۳۰) سنه - سنه تئوفیلوس ایله اولنمش ایدی. يك متی و متدین و فقط شدید الطبع اولان بو قدیس بولغارلره، عربلره حرب ایش ایدی. کلیسارده تصاور اعزیه برتش اصول و آیینی احداث وضع و تمعیه ایدن بو قدیدر. عیاش لقیله معروف اوچنجی میخائیل هنكام صیباوتنده (۸۴۲) دن (۸۵۶) سنه - سنه قدر خاتلانه ادارو مدر ایش ایدی. ساف الذکر کلیسایه دفع و حبسی مهارایه ایبراطور زماننده واقع اولشدن (۸۵۶)

زوئجه یه کلنجه: بو قدین، سکزنجی قسطنطینك قیزدر. (۱۰۲۸ - ۱۰۵۰) سنه - سنه قدر ایبراطوریه لی موقعنده قلمشدر. فوق العاده دساس، حریص اقبال برقدین اولدیندن سرای هرج و مرج ایتچنده یوورالانمشدر. دلداده سی قسطنطینی صراف میخائیل ایله بالاتفاق قوجه سی رومانوس آرکروس زهرایه رك حماده اولدرتمشدر (۱۰۳۴ - ۱۱ نیسان). بو جناحی متعاقب سالت الذکر دلداده سی میخائیلی دردنجی میخائیل عزتوالیه مقام حکمداریه کتیره ش و انکه اولمشدر (۱۰۳۴). قوجه سنك (۱۰۴۱) سنه سی کانون اولنك اوئنده وقوع وفاتی اوزرینه اونغی قسطنطین مونوماحوس ایله اولمشدر (۱۰۴۲).

یکی آيا قپوسی [۱] فربنده، اسکی بر بیزانس کلیساسنک بعض آثاری حالا باقیدر. بوراسی، اوراده‌کی حامک اودونلغیدر.

مورتانک، تخمینه کوره، بوراسی، احتمال‌که، دمن‌اسمی کچن آییوس یولیانوس کینسای قدیمک موقعی‌در، فقط، بو تخمینی تأیید ایدم‌جک المزده هنوز هیچ بروشیقه یوقدر.

حواریون کلیساسندن و اُکسوکونیون‌ده‌کی Exokionion ستون‌دن جاده کیری Mésé تعقیباً ادرنه قپوسنه charisius کیدرکن صاغ طرفده، شماله طوغری، الیوم بوستان حالنده، اوزرلری آجیق واسع برصهرنج کوریورز. بز، بوفله چوقور بوستان دیورز. سلطان سلیم، معجونچی ستملرند‌کی بوستانلر، قدیم بیزانس صهرنجلریدر.

قره‌کمرکدن ادرنه قپوسنه کیدرکن سالف‌الذکر صاغده‌کی چوقور بوستان آسپاروس Cit. Aspare صهرنجی‌درکه، وقته نویس باسقال‌ک افاده‌سنه کوره، قیصر برنجی له‌ئون ما‌ک‌للیس Léon I. Makéllis ک [۲] زمان حکومتده [۴۷۴ - ۴۵۷] غوط میلایس عسکرینک ریئی بولان آسپاروس طرفندن یاپدیرلشدر.

عساکر مذکوره رؤسای اُکسوکونیونده خیمه‌نشین اولان افرادینک صو یوزندن صیفینی چکمه‌ملری ایچون بورالرده صهرنجلر یاپدیرمش اولملری طبیعیدر. ذاتاً، قیصرلر شهر داخلنده‌کی اهلینک احتیاجاتی تامینه کافی صهرنجلر، صو کمرلری انشا‌ایتدیرمشلردی. آییوس موکیوس St. Mucius صهرنجی (معجونچی‌ده

زویجه‌ک سرایدن تبعیدی قلافات عنوانله معروف بشتی میخائیل زماننده‌در (۱۰۴۲).
ینه او سنه ایچنده بالتقرب اونخی قسطنطین ایل اولنش ایدی. زویجه (۱۰۵۴) سنه‌سی تموزینک اون التیسنده وفات ایتشد.

ایمپراطور نیکفوروس بوتانیادیس‌ده (۱۰۸۱ - ۱۰۷۸) ده، قومینوسلرک والده‌سی (آنا دالاسینا) Anne Classène بی چوققلرله برلکده اورابه دفع و حبس ایلش ایدی.

[۱] آيا قپوسی حقنده‌کی تفصیلات: برنجی کتاب. ص: ۳۳۹ - ۴۴۰

[۲] قیصر برنجی له‌ئون (ما‌ک‌للیس)، زماننده [۴۷۴ - ۴۵۷] وقوعبولان حادثات مهمه جله‌سندن اوله‌رق یاترجی و شرق دولتی قوماندانلردن (آسپاروس) عاینه اهالی قیام‌ایدرک کندیدی و اوغلی (آرداووریوس) Ardaburius سرای قیصرده قتل و اعدام ایتیلردی [۴۲۱].

آسپاروس، آزی مذهبنده ایدی. شرق دولته ایفا‌ایلدیکی خدمتلرون دولای، ناصب دولتک یوکسک مرتبه‌سنه چیقمش، و مدعی و غاصب حکومت اولان (ایپوآئیس) ی یقاله‌رق، بو یوزدن ظهور ایدن عصیان کین ایتش ایدی [۴۳۵].

موی‌ایله، مارکیانوس = مارسین Marcien ک وفاتنده [۴۷۵]، دولتک ذی‌نفوذ رچاندن بولنیوردی. وقته‌کندی چفتلکلی نظری بولتان تراکیالی له‌ئون ی مقام حکمداری به اصماد ایتدیرمک صورتله آمانته مطایع قیله‌جفی امید ایتش ایدسه، بو امید یوشه چیقمش، بوسبله له‌ئون حقنده متعدد دفعه اظهار خیانت ایتش اولدیفندن، یوقاروده ذکر اولندیی اوزره، [۴۷۱] سنه‌سنده قتل و اعدام قلنش ایدی.

مشارایله برنجی له‌ئون [۴۷۴] سنه‌سی کانون تانیسنده وفات ایتشد

باجقلىرى ، كوموش بر صندوقچه دروننده اوله رق ، ايچ كلخانه ده ، فشنگخانه لك بولنديمى يرده بولنش اولان مانعائلك سن ژورژ كليسا سنده محفوظ ايتش . استانبولك قواي متفقه طرفدن اشغالى ائناسنده فرانسر باش قوماندانى جنرال شارپ طرفدن بوراده اجرا ايديلن حفر ياتده ، مذكور سن ژورژ كليسا سنك بعضى اتقاضي ، برده واقف زحلى ميدان چيقمشدر (۱۳۳۹).

پالهئولوگوسلر زماننده [۱] سلطان احمدده كي سراي كيبر مشرف خراب اولديغندن ، قيصر ولاحرنه سراينده او طور مغه مجبور اولمشلردى ، ايسته ، او وقت (باسيون) دينلن بو متروكات . تكفور سراي قرينده اليوه عادل شاه قاين ائندى جامعك بولنديمى يرده كي سن ژان باتيست ، يعنى حضرت يحيى عليه السلام نامه پائش اولان مناسيره نقل ايمش ايدى . (۱۴۰۴) سنه سنده استنبولي زيارت ايدن قاستيالي سفير (قلاويژو) Castilian Clavijo ، (سراي ايمپراطورى جوارنده كاين اولوب (دوللا پيهدرا) [۲] della Piedad ده كي سن ژان باتيست دينلن بولماسا و مناسيره حقه اوزون اوزادى به تفصيلات و بريور . بو عهدك اوج بحران وارمش . قيصر ، مذكور متروكات مقدسه لك محفوظ بولنديمى صندوقچه لك آناختارنى سرايده برماقز . يانه آلمدن چيقمازدى ..

كسمه فاده مشهور بغداد سراي (۱۹۰۳ ده كي رسم)

Bogdan Sërăi

ايديورلر . بونلر ، ولاحرندن جكدكن صوكره ، بوقاروده اسمى كچن كليسا ده محفوظ متروكاتى تعريف ايليورلر ، نهايت بوندلموتى ده پتراده كي آيوس ايوانيس كليساسى ، حواريون كليساسيله سراي قيصرى آرمسده [۳] ، ولاحرنده كي موقعه كوسترييور .

[۱] استانبولده ايكنجى يزانس ايمپراطورلى : سكرنجى ميخائيل پالهئولوگوس .

[۲] پاله آ پترا Palea Petra مورتخازك ، (استانبولك يلاق) نه نظراً تكفور سري ايله حورا مناسيره (قريه جامي) آرمسده كي ساحه ايدى .

[۳] فتحه جاميله فارك بوقارى طرفنده (دقدردار يوقوشنده قللى كليسا آرمسده كي موقعه) .

باحیمه‌ریس ، (کینی‌غون) Kynegon یعنی آوجی قپوسی قربندن ظهور ایدوب سالف الذکر آیوس ایوآنیس واپتستیس مناسترینه قدر وادی ایجریسند [۱] نه قدر محلات وار ایسه دپسنی یاقوب قاووران حریقندن بحث ایدیور .

بشنجی تبه ایله (نشانجی محمد پاشا ، تحته مناره سمتری) آلتنجی تبه آرده‌سند (قره کرکه‌ده کی چوقور بوستان جهتری) کائن اولوب ، وقتیه کینی‌غون دیدکاری بالاط قپوسی جوارنده ابتدا ایدن وادی ، تام کسمه قیا دیدیکمز موقعه نهایت بولور .

دوقاس ، عثمانی فتحندن بحث ایدرکن دیور که : « یکچریلر ، حاریسیوس قپوسندن (ادرنه قپوسی) شهره کیردکن صوکره ، ابتدا سراهیه (تکفور سرائی ، ولاحرنه سرائی) ، حورا مناسترینه (قهریه جامی) پتراده کی سن ژان باتیست = ایوانیس واپتستیس مناسترینه طوغری ایلرولدیور .»

بوتون بو روایات و شهاداتی تلخیص ایدرک ، و باحیمه‌ریس ک مذکور کلیسای بر باغ اورتیه‌سند کوترمش اولسنی نظر دفته آله‌رق مذکور کلیسانک ، کفهلی مسجدک شمال جهتندن بر آزاوزاقده ، کسمه قیا مسجدینک قارشوسنده کائن الیوم (بغدان سرائی) Bogdan Séraï دینلن موقعه وضع ایده‌جکز .

بو بوجک بر باغچنک اورتیه‌سند ، بر قیا اوزرنده الیوم حال خرابیده ، و فقط ظریف بر طرزده انشا ایدلش کوچوک بر معبد بقیه‌سی حالا مشهودیمیزد که بوراسی ، قلاویژو طرفندن کوریلوب دوقور باسپانی‌نک توصیف ایلدیکی اوچ معبددن بری اوله‌جق . بو محل قربنده ، قدیم بر کلیسا اولان کفهلی مسجد واردرک ، طوبوغرافیا متخصصاری طرفندن (آمانوئل مناستری) Couv. de Manuel اولمق اوزره تلقی ایدیور ؛ حویلی آلتنده کی صهرنجهده (اسپاروس) ه عطف اولتیور .

بوراده موضوع بحث اولان صهرنجهک ، آتئجوس Aëtius صهرنجی اولمق ده‌هازاده مقارن حقیقت اولسه کرک ... کفهلی مسجد جوارنده اوطلر مسجدی [۲] نامیه معروف دیگر کوچوک بر یزانس معبدیه آیوس ایوانیس نام عزیزه نذر ایدلش بر آیزمه واردر .

ادرنه قپوسی جوارنده ، الیوم قهریه جامی دیدیکمز قدیم (حورا مناستری) ، تزیناتی اعتباریه نظره چاربان ، پک‌مهم معابد قدیمه‌دندر . بومبدک تاریخچه‌سی ، باخصوص حقیقه طریف و مستثنا موزاییقلری ، صناعات نقش و ترسیم تاریخنده پک زیاده حائز قیمت و اهمیتدر [۳] .

فیلاده لفیوم موقعهده ، یوقاروده بیان ایلدیکی اوزره ، دیوان یولی ایکیه آیلور :
 یولک بری ادرنه قپوسنه کیدر . حال بوکه دیگر ی فوروم آماستریانون‌دن (سراجخانه باشی) Amastria on
 کپرک یلنجی تبه‌نک (معجونجی‌ده کی چوقور بوستان موقعی) اتکند و نهله قتریوس لیانی (لانغه بوستانی)
 Port. d'Eleuterius جوارنده کائن آق سراهیه Forum Bovis اینر .

[۱] بالاطدن مناره قدر اولان محلات ، فتحه جامعنک آشاغی طرفلی .
 [۲] اوطلر مسجدی ، یاخود کائنکش مصطفی پاشا جامی در . اوطلر مسجدی ، قدیم آیوس نیقولانوس کلیسای
 ایمش . بو معبد ، قدیم بر صهرنجهک اوستنده آخشاب بر بنادر .
 [۳] قهریه جامی نام آرتیمده بوراسنه دائر مهم معلومات واردر .

آیوس است، فانوس کلیسایسک قارشوسنده وشال طرفنده ایمش. آله نیانا محله سنده آیوس تیروسوس St. Thyrsus، قالدنیقوس Callinicus، لویکیوس Lucius کلیسایلیله قاریوس Carpus و اوایلایس Babylas مناسرتلری ده واردی.

نوغورودلی انطوان استانبوله کی مبانی دینی نی طولاشورکن، بومناستردن بحث ایندکن صوکره اوتوز باراق مناسنه اولان (تری یاقوندافیلون) Triacondaphyllon یعنی پریوله پتوس Périvlepte (صولی مناستر) کلیسایسده ذکر ایدیور.

اکسهرولوفوس داخلنده کی دیوان یولی گذرگاهنده، برنجی کتابزک [۴۴ - ۴۵] نجی صحیفه لنده مفصلاً بحث ایدلکی اوزره، قدیم یزائس مبانی دینه سندن عیسی قیوسی مسجدی ایوم خراب طورییور. بوراده صاتییه کیدن یول، آنا خطندن آریلور. قسطنطین سورلینک قدیم کوزل قیوسی Porta Oréa عیسی قیوسنده ارامق عقله ملایمدر. بو محله نك دکر طرفنه تصادف ایدن قسمنده عین ارتفاعده ات یز [۸] محله سی واردرکه، قدیم دیوس مناسرتینک mo. Dius موقعیدر.

اسکی قسطنطین سورلینک قره طرفنده کی قسمی اشته بورادن باشلار. بو موقعک غربی و شمالی، آلتی مرمر محله سیدر. Eximarmara

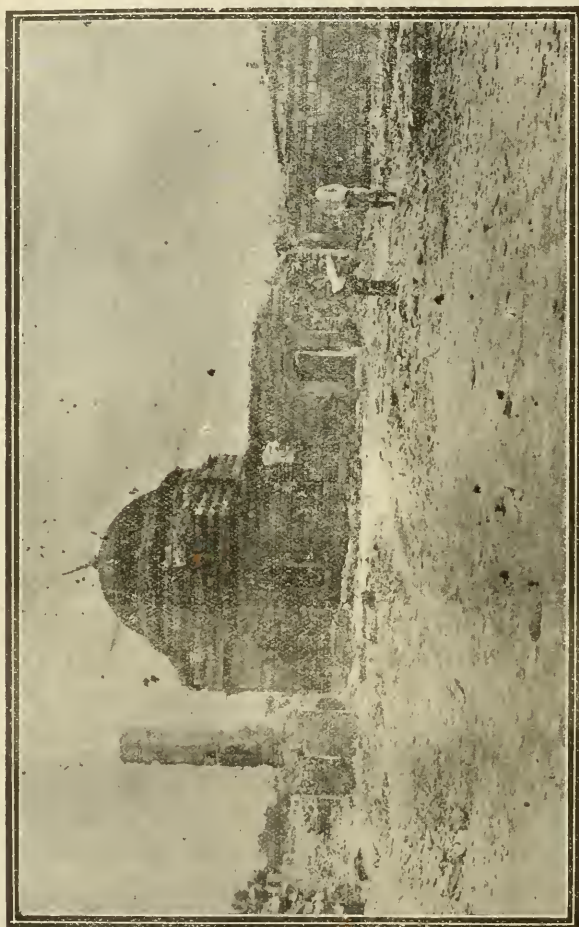
بو سمت، نام قدیمی اولان اُکسوکونیون، یعنی آلتی ستون، تعبیری حالاً محافظه ایدیور. بو تعبیر، بویوک قسطنطین طرفندن سورلرک خارجنده رکز و اعلا ایدیلن جسم و یوکسک بر ستوندن ایلری کلیور. بوستونک موقعی بونده لموتی نك خریطه سنده مذکور و معیندر.

باناییا صولی مناستر = Vierge Perilèpte، و آیوس ایوانیس ستودیون (صاتییه کی امراخور جامعی در) کلیسایلیله سنجاقدار مسجدینک نام قدیمی اولان (غاستریا) Couv. des Gastria مناسرتینک موقعی هردلو شبه و تردد دن وارسته اولرق بزجه معلوم و معیندر. بونلر، صاتییه قریبنددر.

بوندن اوتوز یدی سنه اول یدی قله ده کی غازخاننک بانچه سندن چیقاریلان ایکی جسم مرمر ستون، قدیم آیوس دیومیدیس St. Diomède کلیسایسک موقعی کوستریور.

[۱] ات یز مسجدی کلیسایس منقابر. و اتقی سلطان محمد خان ابله کلن مجاهدلردن شیخ درویش میرزا بابا ابن عمر البخاری در. و قفیه سی (نکته شناس: ۸۷۶) تاریخنده تسجیل ایدلشدر (حدیقه الجوامعه کوریلن تفصیلاته نظراً تالیفی، اولادیت اوزره ضبط ایدن اماملردن شیخ علی افندی حالامجد مذکورده آیین سمدی اجرا ایتکده ایدی. حدیقه نك (۱۸۸۲) تاریخنده تدویننه باشلانلوب و (۱۸۹۳) سنه سنده تبییض و (۱۸۹۵) ده ختام بولی معلوم اولسنه کوره، بو تکیه حقنده کی معلومات بالطبع او زمانه عائددر.

آیوس آندره آس اندیقریسی = سنت آندره [۸] St. André Ev τῇ χοίσει ، قوجه
[مصطفی پاشاده‌کی سنبل افندی جامی و خاقاهی در ، نو جامه‌ک شالنده چوقور بوستانله آلتی مرمر جامی

آلتی مرمرده کور نشانچی عید پاشا مدرسه‌سی
عائظه آتاک عشقه آغیوش تیرانی ۱۳۳۲
Medrussé de Nitchandji Melmet pacha à Altı-Mermer (St. Mucius)

واردرکه ، چوقور بوستان ، آیوس موکیوس St. Mucius صهرنجه توافقی اییدیور . آلتی مرمر جامی
و قربنده‌کی قره غولخانه محترق و انقاض حالنده در .
ظواهر حاله نظراً قدیم آیوس موکیوس کلیساسنک یرینه یاپدرلشدر .

حضرت مریم (پانائیا) نامنه انخاف ایدیلن بومخده کی کوچوک روم کلیسای، مستجاب الدعوه معناسه اولان غورغوئی یوقونوس Georgæpikoos نام قدیمی حالا عافله اتمکده درکه، کلیسا بونام ایله قاتاقوزینوسك [۱۳۵۵ - ۱۳۴۱] اثرنده مذکور اولدینی کی، باطریقخانه قیودنده بولهجه مقیددر. [۱] نوغورودلی انطوانك: [۱۲۴] «ستونك قربنده، مادراله مناستری ایجریسند، کوموش بر صندوقه دروننده کنج آیوس اوده سیموسك St. Eudocime le Jeune جسدی محفوظدر، دیدیکی کلیسا، غالباً، بونانایا کلیسای اوله جق. بون کلیسا، (مونی تیس نومورکاتی دوس) μονὴ τῆς ἐυεργετίδος نامیلده معروف و مشتهر ایدی.

فی الحقیقه، (نومورکاتریا) Evergetria دیدکری (مادر مقدس) کلیسای، انطوانك اثرنده مذکوردر. فقط، انطوانك بونده آلدانیدغه شه یوقدر. چونکه، آیوس آندره آسك بقیه عظامنی بونکیساده محفوظ ایش کی کوستیریورکه، بون آیوس آندره آس، قوجه مصطفی پاشاده کی آیوس آندره آس اندیقریسیدن Εὐ τῇ χοίρει باشقه بر شخصدر.

انطوان، پانائیا پره بوله بتوس کلیاسندن حرکت ایدرک کنج آیوس استه فانوس کلیسانی، بعده، آیوس آندره آسك بقایای عظامنك محفوظ اولدینی نومورکاتریا کلیسانی بعدالزایره آیوس موکوسه کلیدر. انطوانك تعقیب ایلدیکی شوکذرکاهدن استتاج ایلدیکنه نظراً، بون آدم، یالکز آیوس آندره آس اندیقریسی نظر دفته آتش، و بوندن ناشی عورت پازاری ستونی قربنده کی نومورکاتریا Evergète مناستری (صولی مناستری) ایله مذکور آیوس آندره آس کلیسانی بربرینه قاریشدر مشدر.

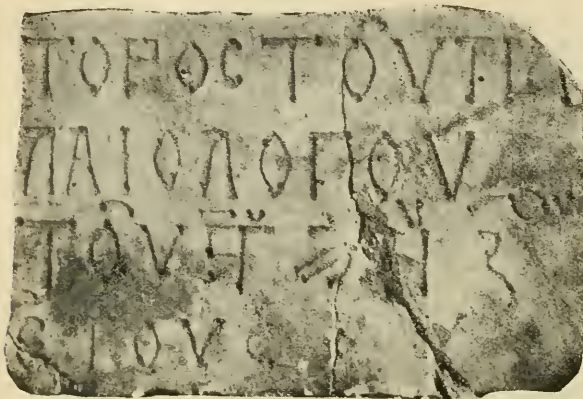
[۱] غورغوئی یوقونوس کلیسای قدیمی حننده کی مشهودات و تدقیقات. — قاتاقوزینوسك اثرنده ذکر ایدیلن بون کلیسایه دائر محلاً اجرا ایلدیکم تدقیقات، عصر اخیر آثار عتیقه متخصصلرنجه مهم کیلن بعض حقایق میدانه چیقارمشدر. محافظه آثار عتیقه انجمنی طرفندن استانبول حریق منطقه لرنده کی آثار قدیمه و مؤسسات ملیه تحریر و تشیت ایتدیریلرکن، حکیم اوغلی علی باشا — آلتی مرمر منطقیسی داخلنده، محترق آلتی مرمر قره غولخانه سیله یول یکن جامی [آلتی مرمر جامی نامیلده معروف] جامی آرمسند، و قره غولخانه دن یوز الی آدیم قدر جامعه طوغری بر موند، محترق بر خانه عرصه سنده کرلری قیاً یقلمش، ایکی دیرهك اوزرنه اولطور دیش تقریباً بش متره عرش و اون طغور متره طولنده قدیم برخزن نظر دقتی جاب ایتدی. کرلرک التصاق نقطه لرنده اون سانیتمتره قطرنده کونکر وارد. حکیم اوغلی علی باشا جامنه ناظر (شرق جنوبی) دیوارنده طولله کرلی یخمره حالا موجوددر. کرک برقسند صورت مخصوصه و بناتک حین افشاندن بایلش ده لیکر کوریلور.

وقته مهم و رصین برنا اولدینی آثار باقیسندن اکلاشیان بومحک قبلری چوکش، ایجریسی طوبراق و سوبروتی ایله طولش اولدیندن، مرمر ستونلرک اوقناعی تعیین ایتک ممکن دکدر یالکز مرمر باشاقلری قیاً میدانددر. بوراسنك قدیم بر یزانس صهرنجی اولدینی شه مزدر. یوقارنده اسی یکن و یزانس یاریخنده بر موقع خصوصی اولوب زمانن آثار عتیقه متخصصلرنجه شایان قید کوریلان کیلنك موقعی ارارکن، حکیم اوغلی علی باشا جامنك قاروشورفنده کاش سریم آنا = پانائیا روم کلیسایه کیردم. تصادفاً اوله سنده بولیدیر راهب بابا برمانوس افندینک بون مؤسسه حننده معلوماتنه مراجعت ایلدم. بابا برمانوس، اورته باشلی، طیقنازجه، تورکجه کی کوزل قونوشور معلوماتنی برذاتدر، خار روم مکتبنده اوقومش، آثار عتیقه موزملری حافظ کتب سانی میستایدیس افندینک رحله تدریسند بولمشدر. بابا برمانوس، بر حقیقت تاریخچه ک استکناهنه خادم مراجعتی حسن تلقی ایدرک برارجه کلیسایه کیردک.

بون ذاتک وردیکی معلوماته نظراً، جابوق ایشیدن معناسه اولان غورغوئی یوقونوس (حضرت سمریک بر صفی) Gorgæpikoos کلیسایه دین تریف ایتدیکم قدیم صهرنجک اوستنده ایش.

سلطان اورخانك قاش بدری اولان مورخ ژان قاتاقوزینوسك حکومتی [۱۳۵۵ - ۱۳۴۱] سنلرنه مصادف اولدیننه، و بونک مشارالیک اثرنده مذکور بولندیننه نظراً، کلیسایک اوزمانده موجود و معمور ایدوکنه حکم ایدیه ییلورز: مهرور زمان ایله کلیسای خراب اولش، اوراده کی بعض اعزّه تصاویری بون میانه حضرت سمریک، آیاماترونیك Ste Matron، آیوس یورکیوس (حضر) St. George ك رسملی و دها بعض تصویرلر، (۱۸۳۴)

بعض اثرلرده [۱]، عورت بازارنده‌کی آرقادیوس ستونک هان قربنده: اولاً، استاورا کیوس مناستری کوستریلیورکه، بی‌چاره قیصر استاورا کیوس [۲] Staurakios ایله زوجسی بورایه دفن اولمشلردی. بو کلیسا،

آتی سرمرده باناییا روم کلیسای دیوانده برکتیه

Inscription grecque, époque byz.

Trouvée à St. Mucius.

بو طاشک اوزرنده: «اقتوقرا» طوروس توپا له‌ئولوغو، ۱۴۴۹ «بازیلیدر.

شو تاریخچه نظرآ، اسمی محرر پاله‌ئولوغو، یزانسک صو حکمداری

اون ایکنی قسطنطین پاله‌ئولوغوس‌در.

حایی شو وجهله‌در: ۶۹۵۷ تاریخ خلقت

۵۵۰۸ تاریخ میلاده قدر

۱۴۴۹

حضرت مریم نامنه نذر و (صلیب اوزرنده خریستوس) نامیه یاد و توسیم قلنش ایدی.

بوراده، سنه‌نک معین

کوننده آیوس اونیسیموس

St. Onesime ایله حواریونک

تدکیر خاطرهلری نامنه مراسم

اجرا ایدلینکدن، بو کلیسا،

(آپوستولی) نامیه و اوج یول

آغزینک برلشدیکی نقطه ایله

اکسهرولوفوسک جاده‌کیبری،

و پالیزی و سیلوری قبولری

یولی‌ده، آیوس اونیسیموس

نامیه توسیم قلنش ایدی.

ثانیاً، پاله‌ئولوغو سلسر

زماننده [۳] پاتریق اولان

آناناسیوس Athanasius ک

اقامتگاهی قارشوسنده بویوک

برده مناستر واردی. [۴]

سنه‌سنده انشا ایدلیدی ایچ قیوسی اوزرنده‌کی کتایه‌دن اکلاشیلان، بو مریم آنا کلیسایه نقل و تشهر ایدلشد، بو رسملری تدقیق ایتدم، یزانس شخصیت روحانیسک بارز بر تمثالیدر. فقط، قدیم یزانس کلیسای نه وقت خراب و منهدم اولاش، و شمعدیکی کلیساده معلق تصاویر اعزه بورایه نه زمان قونولش، و مذکور کلیسایک طقسان سکیزلک بر قدیمی اولدیفنه نظرآ، بو کلیسا انشا ایدیلجنجه قدر بو تصاویر نرده حفظ ایدلش بورالری بجهجهول...

قانتاقوزینوسک ذکر ایتدیکی غورغونه‌یقوئوس کلیسای یوقاریده اسمی یکن یزانس صهرینک اوزرنده مینی ایدوکی موی‌ایله راهبک چاه روایندندر.

شیمدیکی آتی سرمر، مریم آنا (غورغونه‌یقوئوس) کلیسای بازلیق طرنزنده داخلآ ایکی صره ستونلی، تریبات داخلیمی و تصاویری اعتباریه مکلف و مزین بر معدد.

جوارینده بولنش اولان قدیم کلیسایک ادامه خاطریمی و تصویرمریکده بورایه نقل ایدلش اولمی مناسبیه بو آتی سرمر باناییا کلیسای‌ده غورغونه‌یقوئوس نام قدیمی ایله معروف بولنشد.

Les act. Sct. des Bollandistes (Les actes des saints) [۱]

[۲] بعض تخمیننه نظرآ، بو مناستر، عورت بازارلی قربنده‌کی بارام پاشا تره و مدرسه‌سک برنده بولنش اوله‌جی؟

قیصر استاورا کیوس (۸۱۱). بر ظل و خیال کیی تحته کچمن، عین سنه‌نک ایکی تشرین اولنده برنجی میخائل رانگاویش

کندیسی استخلاف ایلشدی Michel I Rangabé

[۳] استانبوله ایکینجی روم ایمپراطورلنی: سکزنجی میخائل پاله‌ئولوغوسدن باشلار [۱۲۸۲-۱۲۶۱]

Couvent du grand Logariste. [۴]

ایوس موقیوس St. Mucius صهرنچندن [معجونیده کی چوقور بوستاندر] سیپوری قیوسه Sigma کیدن یول اوزرنده آیوس فیلیپوس St. Philippe مناستریله آیوس لوقس St. Luc کلیسای واردی. بورالرده اساسلی حفريات اجرا ایدیلورسه، شهریمزك تاریخ قدیمته عائد بر چوق اثار مهمه میدانه حیقار [۸].

عافنه آثار عتیقه انجمن تفریحی ۱۳۳۰

عیسی قیوسی مسجدی حوالیسنده حادده ابراهیم پاشا مدرساسی : ۹۶۹

Médresse dans dans la cour d'Issa Kapou Mesidjudi

دوقور باسپاتی، آلتی مرمر قره غولخانه سیله یول کچن جمعی [۲] آردسنده کائن بر بانچهده بیزانسلیردن قلعه بر بنا ایله تحت الارض بعض انقاض کشف ایتشدرد. مومی الیه بو بقایای سیغماده کی باناییش کلیسایسنه عطف ایدیلور.

[۱] مذکور قبو استفامتنده، اوپه باشی مسجدی ایله حربی طولایسییه ایوم خراب بر حالده طوران حین آنا وقاضی عسکر حسان الدین افندی و فتاری بابا وطریق حلوتیه سید عمر جمیع و تکیه لری، معجونخی قسه حامی قرب و جوارنده حفريات اجرا ایدیلورسه، بو قدیم کلیسا و مناستره دائر بعض انقاض و بقایاه تصادف ایدیلور.

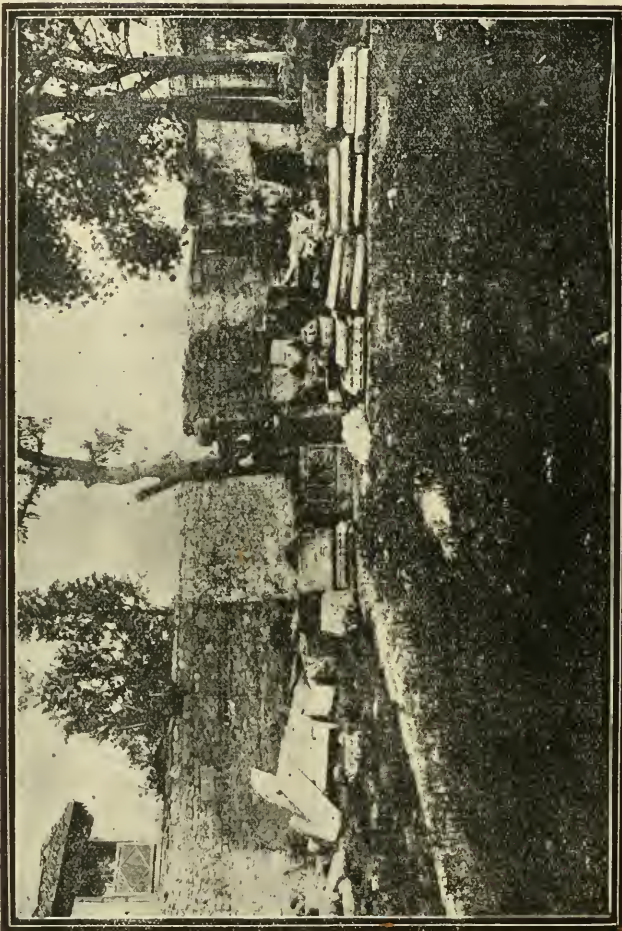
[۲] آتی سرمدکی یول کچن مسجدینک بانایی دفتر امینی عمر افندیدر. قبری معلوم دکلدرد. و قتیبه طاق درگاه ده کی تاریخ اتمام :

دیدي بو دار رحمته تاریخ بیت رحمن و معد صالحا

بیت محکوك ایدی : فقط مسجد حربیدن مصاب و مائل تراب اولدیفندن تاریخ طائی ده نیجه امثال کی بارجه نیش، کتام اولمشدر.

منبرخی (چاچی افندی) دیتکله معروف مدرسیندن عزت باشا خواجی سی محمد عصمت افندی، متولی ایکن و نفعندن وظیفه تعیین ایدرک وضع ایتشدرد. یو ذات، مرکز افندی جامی جوارنده مدفوندر.

بو کشفیات مناسبتیه دوقور دیورکه : « غربه طوغری بر قاج آدیم ایلریده ، بر خیلی مدفن کشف
ایدلی . . . » [۱]

مجموعه سید عمر جامی حوالینده پزاس دوریه عائد حائلر
Fragments d'architecture byzantine, Trouvés à St. Moissin.
عماضه آثار عتیقه آتیه قمرانی: ۱۳۳۳

ایئوس فیلیپوس مناسرتیه ، آیینوس لوقاس کلیساسته و بونلرک عمومی مزارلقنه عائد ویریلن تفصیلاته
[۱] اسکی علی پاشا جوارنده بکر پاشا جامع شریفی سوقاقلنده فاطمه نظیره خانمک متصرف اولدیغی عرصهده بر قوبو
ظهور ایندیکی وبونک آثار قدیمه دن اولسی ماحوظ ایدوک پویلس مدیریتی طرفندن مقام ولایت کوندربان تذکره اوزرینه
استانبول والیسی نامه مکتوبچی عبدالحاتی بک (الیوم مالیه وکیلدر) امداسیله ۱۸ مارت ۱۳۲۸ تاریخ و ۱۳۳۱ رقی
تذکره ایه کیفیت محافظه آثار عتیقه انجمن دائیمسه اشعار و استفسار معامله قلمش ایدی .

باقیلورسه ، کشف ایدیلن بقایانک آیوس فیلیوس مناسترنه عاند اولسی محتملدر . [۱] قالو بوانیس مناستری Mon. Calojohannis آیوس فیلیپوس مناسترنک یاننده کوستریلیورکه ، [۲] سیاح نوغوردلی انطونان ک اثرنده مذکور اولدیی اوزره ، اسپتپوس آیوس و لاسیوس St. Blaise ک بقایای عظامنک محفوظ اولدیی قالیوانی مناستری بودر .

سیلوری قپوسی ایله مولویخانه قپوسی آره سنده سورک ایچ طرفنه مصادف ا کسکیونیون ک بوتون محلاته (ده قهرون) Deuteron [۳] دیرلردی .

بو ایشار اوزرنه ، بحر عاجز ، محله کیده رک تدقیقاند بولدم : اوج ییق متره عمتده بر چوقور اولان بوره تدارک ایلدیکم بر مردیون واسطه سیله ایندم ، وقف ایترکی مردیومک ، استناد نقطه سندن انحراف ایتیه ، قیارق آشاغیه دوشدم . له اجد ، بو سقوطدن متأثر اولدم .

بوراسی ، صلیب شکنده یک منتظم طوغه لره اورولش بر کیلکدر ، ایجیری کشف بر صورنده ایستیف ایلش انسان کیلکیلر دولودر . کیلکر چورومه مش ، منتظم بر حالده در . بو محزن صلیب شکنده اولسته نظراً ، صلیب قوللری شاهه ، جنوب شرقیه ، غربه متوجه در . مرور زمان ایله بو قوللر طوبراقه طولش اولدیغندن وسعت وامتنادینی تمین وتقدير ایتک ممکن اولمهدی . بنانک قبسی عرصه زمیندن اوج ییق آرشون اشاغیده در ، وقتاً بیقیلمشدر . ایجیری به بو ییقی بردن کیلرور ، قیده شمدیکی زمین ، بر آدم بونی ارتقاعنده در . فقط مرور زمان ایله بوراسی ده طولشدر . قدیم زمین بولی ایچون حفریات لازمدر . خلاصه : بوراسی وقتیه بر کلیا ویا مناسترک کیلکی ایدی .

[۱] برنجی کتاب : ص : ۲۶ حاشیه : ۴

10 Syn x. [۲]

[۳] برنجی کتابزده بحث ایدیلکی اوزره ، بووک قسطنطنیه زماننده ، قسطنطنیه بلده سی بر مثلندن زیاده توسع ایتش اولدیغندن سورلرک ، قره طرفندن ایلزوله طوغری تمیدینه مجبورت حاصل اولش ، واسکی کورونک یعنی اون قیانی کورینتک رأس نقطه سندن اعتباراً (بولی آندریون) Polyandron دنیان فاتح سمن اطرافنده ، لافیه بوستانه قدر مان نصف دائره شکنده یکی برسورانشا ایتیرلشدی . بو سورک انشا و محافظه سی غوط عا کر معاونه سندن (۲۰۰۰) کتیه حواله و تودیع قلنش ایدی . بری ایش بیک نفردن متشکل اولان سکز فرقه عکرک ، سکز قیونک آره برلنده رکز خیام ایتش ایدی .

زماننده پستلک Arianisme انکشاف ورتق ایدن مشارالیه ایتیراطورک بخدوی ایکشچی (قونسانس) Coustance II زماننده غوط عا کر معاونه سی ایتیراطورلرله تبعاً خرسیتیان اولشلردی ، فقط الی سنه صوکره ، بو عسکرک اسکی مذهبلری اولان آری مذهبی ترک ایتدکری داعی همت اولدی . هنوز خرسیتیانلی قبول ایتش اولان برنجی تئودوسیوس ک سرای حکمداریسی طرفندن مظهر حایه اولوب ، غیری مذاهب حقنده قطعاً مسامحه کار داورانمیان اورتودوکسلی ، سورلرک محافظه سی ایچون عا کر مرقومه به حالده عرض احتیاج ایتکله برابر ، بونلرک بدما آلتیق سالف الیان یکی پایلان سور خارچنده ، ووسطنده قسطنطنیه ک ستونی Kion بولنش اولان قیو اوکندده اقامتله مساعدده ایده ییلدی . بناء علیه ، بونلر بدما مذکور سستوک خارچنده اقامت ایتدکرندن (ا کسکیونیولر) Exokioniste نامیه معروف اولدیلر ، که بوراده (اجنی) و (مترل) معناسنده در . ذاتاً هولر Hunes مشهور سرکرده لری بولان (آتیل) Attila نک قومانداسنده اولدق آوروپایه آقین ایتدکرندن بیک برسیل مهاجرت اقوام ، بتون تراکیا قطعاً سی استیلا به باشلامش ایدی . [۴۳۴]

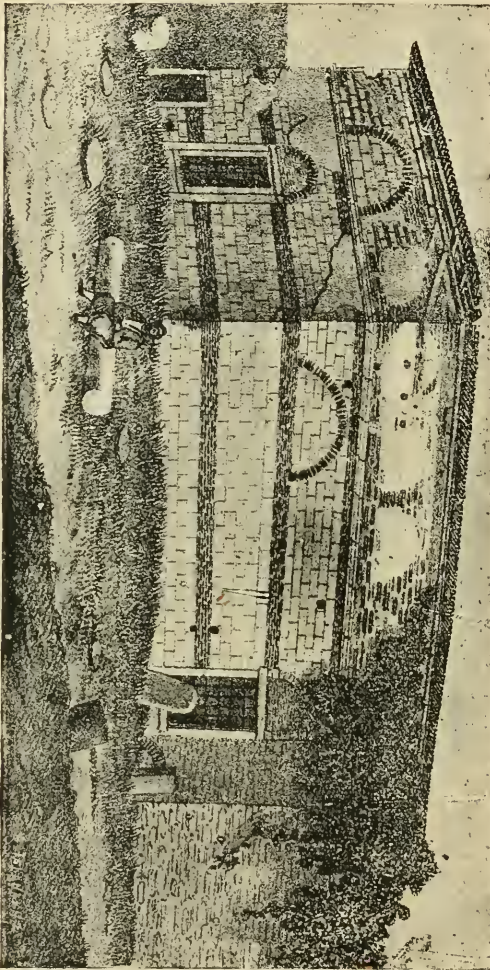
خارج ازستون معانسه اولان (ا کسکیونیولر) ک کافی السابق خارج بلده ده اقامتلی ایتیلیوردی . و آنلر نزدیه التجا ایدن بالفان شبه جزیره سی ملتجیلرله برلکده عا کر مرقومه قارش برخط مدافعه تفکیلی ضرورتی حاصل اولش ایدی . ایتنه بوکا بناء ، اوزمانه قدر آجیق بونلر بیلان سالف الیان ا کسکیونیون دنیان فراکاهک تحکیمه مجبورت حاصل اولش ایدی .

بو حوالیده قديم بولنئش اولان معابدن چوقدن اثر قالمامشدر. حتی ، تخمینی اوله‌رق بونلرک يرلری

تعین ایتکده حالا مشکدر،
بلکه مستحیلدر. چونکه ،
مؤلفلرک بوخصوصده کی افادات
و بیانات و تعریفاتی واضح
دکدر ، پک مه‌مدر .

آیا آنا = Ste. Anne
کایسای قدیمک موقعی ، بلکه
سیلوری قپوسنک ایچ طرفنده
و تام قارشوسونده (سیغما
جواری) کی جامع معلا اشغال
ایدیور. سیغماده ایکنجی ته‌ئو-
دوسیوس ک هیکلیله مزین
برده ستون واردی .

جامعار بختنده ، تعریف
و تفضیل ایدیه‌جکی اوزره ، بو
جامع ، قوجه معمار سناتک آثار
بدیه‌سندن اولوب سلیمان قابونی
نک وزیری و یاوز سلطان سلیمک
دامادی ، فاطمه سلطان زوجی
خادم ابراهیم پاشا طرفندن انشا
ایتدیرلشدر. و جامعله برابر ،
قارشو جهته‌دارک کلره وقادینلره
مخصوص اوله‌رق مختشم برده حمام
پادیرلشدی. بو حمام ، بیک اوچپوز
اون سنه‌سی وقوع بولان حرکت
ارضده کلیاً خراب و منه‌دم
اوله‌رق یالکنز مرمر سوکلی ،
و ستونلی کوزل برقبوس قالمشدر.

Paspiti : 1897

مناستیر مسیحی (قره بانی مسیحی) نیک ایسی حال
Monastir St. Menodora

پاشا تین ۱۸۷۷

استانبول شهر امینی بولان (آنته‌میوس) Anthémios ، قیصر ، ته‌ئودوسیوس ک هنگام حکومتده سالف‌الذکر
ا‌کسوکیشونینده شمعیکی یوکک قره سورلری انشا ایتدیردی [۴۱۳] .

اصل شهرک ، اون ایکی ، و خارج بلده یعنی واروشکده ایکی منطقه‌یه تقیم ایدلش اولدینندنده باحث اولان (آنتیقا
ده‌سقریتا) Antiqua Descripta نامنده کی کتابده اولوقت تألیف ایدلدی . اوکتایده (ا‌کسوکیشونین) دالما
شهر خارجنده براقیلش ، واوراده اقامت ایدلرده خالص ، مخلص ، اورتودوکس اوله‌رق ذکر و توصیف ایدله‌مشدر .

(ده‌فته‌رون) Deutéron

بعض مؤلفرك افاده لرینه نظر آ آنا کلیسای جوارنده قیصر ماریانوس [۴۵۷-۴۵۰] [۸] Marcien طرفندن یاپدیریلان آیوس و آسیانوس Sf. Bassianus کلیسای ده وارمش .

نوغورودلی انطوان ، طوبقیو جوارنده کی آثار و آبداتی تعریف ایدرکن، آیوس رومانوس Sf. Romain حضرت دانیال Pro. Daniel ، و آیوس نیکیتاس St. Nicetas کلیسالرله ایوم مناسرت مسجدی دیدیکمز قدیم آیا آناسطاسیا Ste. Anastasie کوچک معبدنیک Sanctuaire سورلره یاصلانمش بروضیتده بولدقلری تأیید ایدیور . معافیله ، مناسرت مسجدی ، اوقدر اهمیتیز بر بنادرکه ، بونک وقیله اودرجه حائز شهرت اولان معابدن بری اولدیغنه احتیال ویرله مز . [۲]

پاسپاتیانک ، مولار Müller ایله میخلوزنیخ Michlosich ک خبر ویردیک میهنودورا Menodora ایله مهترودورا Metrodora و نیفودورا Nymphodora ناملرینه اضافه معروف اولان کوچک مناسرتحقنده کی بیانات و افاداتی بر درجهیه قدر طوغریدر .

اعضه وفداکاران عیسونک ایام مخصوصه لرندن باحث اولوب ، سیرموندی Sirmondi طرفندن نشر ایدیلن (مینه آ) Menca یعنی آیلق تقویمه نظرآ ، [۱۸ تشرین ثانی نسخه منده] آیوس رومانوس کلیسانک بولندینی منطقیه آندیس (آله و یخو) ἐν τοῖς ἑλεβρίου محله سی دیرلردی که ، (خریسوالاتی) مناسرتی : monasterium Chrysobalanti بوراده ایدی .

[۱] ماریانوس ک زوجمی بولکریادر . بوقادین ، ماریانوسه واردینی زمان [۴۵۰] ، الی یاشلرنده و باکر ایدی و کندیسيله مامله زوجیت اولماقی شرطله وارمش ایدی .

چونکه ، کرک کندیبی ، کرک قیز قرداشی بکارتی حضرت مریمه نذر و وقف ایشلر ایدی . ماریانوس ایله بولکریا ، فاتح جامع شریفنک هان قرینده بولنمش اولان حواریون (آپستولوس) کلیسانده دفن ایدلشلر ایدی . بولرک صندوقه مزارلری قرضی صوما کیندنر . و اوراده مدفون ایتمراطورلرک مزارلرنک صره ووضیعتنه نظرآ ، سکننجی مزار ، ماریانوس ک ایدی . بولرلرن صوکره بولم قرضی صوما کیندنر لحد یایلمامشدر ، بو قرضی صوما کی طاشلرده ، معلوم اولدینی اوزره مصرده کاشی (جبل دخان) Douchan دن کتیریلوردی .

استانبول قیصرلرنک مزارلرندن بحث ایدیلورکن بوکا دائر معلومات ویرله چکدر .

معلومدرکه ، آرقادیوس ک وفاتنده : نهتودورا ، بولکریا ، ماریتا ، و آرقادیوس ناملرنده درت اولادی قاش ایدی . بولرلن ایکنجی نهتودوسیوس ک هشیتمی بولکریا نائبه حکومت اولمش ایدی . [۴۵۰] بالآخره نهتودوسیوس ک زوجمی نهتودوسیا و خادم خریسافوس Chrysaphe بر دسیله ایله بولکریای قمری کوبنده کی نهتودومونه سوق و تبعید ایدر دیرلسده برنجی نهتودوسیه صوکره بولکریای تکرار استانبوله ، سرای قیصریه اعاده ایدیلر . وخریافیوسی ده آطالردن برینه نی و تقریب ایتدکاری کی ، نهتودوسیوس زوجمی نهتودوسیه کونوردی . نهتودوسیوس ک [۴۵۰ : ۲۸ تموز] تارنخنده وفاتنده ماریانوس قیصر اعلان [۴۳۹] و بولکریا ایله ازدواجی اجرا قلندی [۴۵۰] .

[۲] برنجی کتایزک [۱۰۶] نجی صحیفه منده نهتودوسیوس سورلری بحثنده مفصلاً بیان ایدلکی اوزره ، مناسرت مسجدی ، طوبقیو تراموای خطنک ، کیدرکن ، صولنده ، طاش مکتب سوقاغنده کائندر . سورلره بونای قدیم آرمه منده ایجه صافه واردر . بناء علیه ، نوغورودلی انطوان ک بومناسرت حقنده «سورلره یاصلانمشدر» دیتی بر اثر ذهول اولسه کرک .

مشهور آثار عتیقه
متخصصانیدن اولوب چند سنه
اول وفات ایدن پاپادوپولوس که
رامه سی Papadopoulos
Kerameus طرفندن آیوس
(واراس) St. Baras ک حیات
راهبانه سنه دائر نشر ایدیلن
اثرده ده ، آیوس رابولاس
St. Raboulas مناستردن بحث
ایدیلور [۱] .

سیغماک قارشوسنده (قره بالی) مرحومک تربی واخلندک قبر طائی
(بو رسم محرر عاجز طرفندن مخلنده ترسیم ایدلمشدر)

Pierre tombale d'une héros du temps de Mahomet . II

déssiné par l'auteur

Les acta sanct. Bolland. Julii, t. VI, 26 jul. p. 600, no 1 et 4, [۱] نام اثرده ،

قبادوکیالی (قیصریلی) ایپا ابرخی، استانبولک اسکوزل برموقمنده دنیانک ولوله وغانلهندن اوزاق، دهفته رونده کی
آسیاروس صهرنجنه قریب بر محله ، آیوس رومانوس قپوسی (طوبقیو) قربنده حورا مناستریله (قهریه جامی)
آیوس یوزکیوس (طوبقیوده مهرماه سلطان جامنک موقعنده ایدی) کلیسای آره سنده کائن اولان بومناستره دفن ایدلش
ایدی . بو فقره لر ، آسیاروس صهرنجی حقتده کی نقطه نظریمیزی تأیید ایدیور .

اغزه خرسنایانه ک حیات و احوالندن بحث ایدن (سیناقاریا) Les Synaxaria نام اثرک اون آتئی ایلول تاریخلی
نسخه سنده پانائیانک ایکنجی دفعه اوله رق رسم تقدیسک آتیا ابرخی نک خانمی دروشده اجرا قلندیفنیه یازیور .
(خریسووالاتی مناستری) مذکور آیوس رومانوس (طوبقیو) قپوسی قربنده ایدی .

امپراطورلرک، بیزانسیلیرک میات رسمیه و اجتماعیه لری، طرز تبلیری .

Les Empereurs-la Vie sociale-les Costumes des Byzantins

بر زمانلر دبدیه و داراتک، رونق و احتشامک مرکز ثقلت وزمین انکشافی اولان سرای قیصرینک تعریف و توصیفنه کیریشمهدن، اوحیط عیون آراده قیصره رومک عصر لرجه کچیردکلری حیاته، و بو میانه سکنه بلدنک طرز تبلیر و اصول معیشت و رفتارینه دائر معلومات اعطاسی موجب استفاده در. بیزانس مورخ و وقعه نویس لرینک، حیات عمومی و خصوصیه نک طرز جریان و صورت گذارشنه متعلق تفصیلاته نه درجه اهمیت و یردکلری، واک کوجوک تفصیلاتی نه بویوک بروقوق و احاطه ایله ضبط ایتدکلری انتخاب مطالعه جه معلومدر. اثر جله، قیصرلرک، بیزانسیلیرک طرز حیات و معیشتلری و مراسم تشریفاتیه لری حقنده پک مهم بر مآخذ اولان (کتاب المراسم) ی اوقومق کافیدر .

برنجی کتابیمزک مقدمه سنده بیان ایدلرکی اوزره (کتاب المراسم)، بیزانسیک احوال قدیمه اجتماعیه سنه اطلاع حاصل ایتک ایچون قیمتدار و عبرت آمیز بر خزینه معلوماتدر.

مؤلفی اولان امپراطور یدنجی قسطنطین پورفیریوینیطوس

[۹۵۹ - ۹۱۲]، بالخاصه قیصرلرک او مدبدب و عیون آرا حیات

رسمیه و خصوصیه لرینه، و بیزانسنده اجرا ایدیلن مراسم رسمیه ملکیه

و دبدیه دائر هیچ برئی اهل ایتمهش، وقایع و حادثاتی کونی کونه

ضبط ایدرک، بو بلده ملوکانه نک شخصیت معنویه سننده تجلی ایتش

اولان رونق و اقبال و مدینتک حقیقه طاتی، عبرت آمیز خاطرات

و صفحاتی، بیزانسیک تاریخنی اوقومق ایستینلرک انظار حیرت

و تقدیرینه وضع ایلشدر. بیک کور سنه، حقیقه فیاض بر مدینتک

بوتون صفحاتنی مرکزنده تجلی ایتدیرن، و اوروبانک بعض مراکز

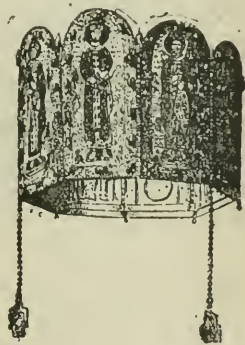
مهمه سنده، بوشعهه نی انتقال ایتدیرمکه واسطه و خادم اولان بیزانسیک،

بو قیمتدار اثری حقنده بز، هنوز تبقده بولندق. مهم بر مدینتک

مرکز ثقلنی بولنش اولان استانبول شهرینک حیات سابقه سی حقنده کی

غفلتمزه مقابل، بالکتر علمه، صنعت و مدینته مجلوب و حرمتکار اولان

غرب متفکرلرینک، بو بلده یه دائر یازدق لری اثرلر، عقلره حیرت و یرده جک درجه ده مهمدر، چوقدر ...

قسطنطین مونوماحوسک تاجی

۱۰۵۴ - ۱۰۴۲

الیوم بشته موزه سنده محفوظدر.

Gouronne dite de l'empereur
Constantin Monomaque

پژانسلرک حیات سابقه‌سی، بزم ایچون مهمر بجه تبیع و آینه عبرت و انتباهدر. بو، بویه اولدینی، و غرب متفکرلرنده تحت تصدیق و اعترافده بولدینی حالده، شان و جلالتله، جهان و لوله و یرمش اولان ماضیمزک،

سلطان مراد خان تاینک خراجکدای اولان امانولک اوغلی سکزنجی

ایوآنیس باله‌نولوغوس (۱۴۴۸ — ۱۴۶۵)

ویکتور پژانولک مدالیونندن: پژانسی ایمبراطورلری. قاتالوغ. آتیه: ۱۹۱۱

Jean VIII Paléologue, Vassal du Sultan Mourad II. (1436)

تاریخیمزک صفحاتی حقیله تدقیق ایدمه‌یشمز بویوک بر نقیصه اجتماعیدر. حقیقی عرفان اجتماعی، حزن انکیز اولسده ماضیسی، تاریخی تجیل ایتمهکه انکشاف ایتدیریلور. تاریخ عالم، عبرت نظریله بر کوزدن کچیریلیرسه؛ ماترک حیات سابقه و حاله‌لرنده شائبه‌لی حیفته‌لرکده اکسیک اولدینی کوریلور. بناء علیه، یالکیز بو حیفته‌لره باقوب ماضینک فضائل و علویاتی قاله آلامق فن تاریخدن مقصود اولان غایه انتباهی انکار ایتمکدرکه بوده جائز دکادر.

بونکه برار [۱]، وقعه نویسلریمز مورخلریمز عثمانلی تورکلرینک حیات ماضیلرینه، اجتماعی و اداری احوال و حادثاتنه او قدر اهمیت و یرمه‌مشلر، حتی، بجه عرفان و مدنیتمزده نام بر اقان اکابر و راجلرک حیات رسمی و خصوصیه‌لری بر ایکی جله‌ایله تلخیص ایدلش، و بر درجه تفصیل ایدیلنلرده

مظلم حیفته‌لر آرده سند قالمشدر. وقعه نویسلریمزک بویوک بر نقیصه‌سی‌ده، زمانک تأثیری آلتنده قاهره قایب اولدینی کبی تصویر ایتمهک، و اکثریاده حقیقتدن تباعد ایدرک ذات وقعه‌ی بر رومان طرزنده ضبط و تحریر ایلک اولمشدر.

[۱] اصول کتابتیزده بر رابطه ترقی واردکه، بو طرز تحریر، بو کون اوقومش اولانلریمزکده مجهولی در. بونکچون لسان مایمه یا باغی اولان (عین زمانده) تعبیر سقیمی زبازد اولمشدر. بو تعبیری خواهجه‌مزده، طلبه‌مزده، راجلرکده تکرار ایدوب طور یورلر...

حال بویکه ، هر نه اولورسه اولسون ، ذات وقعه ده حاکم اولان حقیقتدر ، حیات ودیگر اندیشی دکلدر .
عناکمسی متین ، رؤیتی دورین بر وقعه نویس ، تاریخک یالکز صفحات مصیبتی قید ایتمز ، اونک اخلاقیات
وعلویاته تماس ایدر رنکین صحیفه لری ده آرار ، انظار عبرت وتقدره
وضع ایدر ... و بوصوله ، تربیه عمومی نه تزیه و بی طرف بر مرشد
و مریسی صفت فاخرینه استحقاق کسب ایتمش اولور ...

بر آینه عبرت اولان تاریخک خطوط اساسیه سنده ، حاکم اولسی
لازم کان ، اندیشه ، ایشه بودر ... و تاریخک تربیت فضیلتکاری سی
بونده در ...

سنت آینه عائد اولدینی سوبلن بوتاج ،
بودا (مجارستان) شاتوسی خزینه حکومتده
محفوظدر . بوتاج ، بر یزانس ایمپراطوری
طرفندن اون برنجی عصرده بر مجارستان
قراکه کوندلشددر . ایوم مجار قرالریک
حین تنوجلرنده قولاللقده در .
(شلومه زکره نظراً)

Couronne byzantine dite de
Ste. Etienne

یزانسک سلسله وقایع و حادثاتک بر معکسی اولان تاریخنده ،
پک چوق تقایصی واردر . معافیله ، اودورک ارباب قلمی ، بعض
مبالغه لدن صرف نظر ایدیلرسه ، بزم بعض ارباب فکر و قلمزدن ده
دوراندیش ، ده متفکر اولدقلرینه شبهه یوقدر . بزده ، بعض خصوصی
تراجم احوال دن باشقه حیات عمومی و اجتماعیه ایچون ماخذلر اندردر .
او خصوصی تراجم احوالده ده ، حیات خصوصی ایله حیات عمومی
آرمسنده بر آهنگ و ارتباط کوزده دیلمش ، فرضا مشاهدین برینک
حیات و آثار و مدوناتی ذکر ایدیلررکن ، اونک موقع اجتماعیهی

و مسلک سیاسی حقنده غرب متفکرلرینک دوشوندکلری کبی قلم
اوینادلامشدر . بونکچون بزم حیات ماضیه مز ، اکثریا شوراده بوراده
قلمش پریشان اوراقدن ، و قیود عتیقه رسمیه دن اخذ و تلفیق ایدلک صورتیه
اوکره نیله بیلشدر .

ایمپراطور ایوستینیانوس
(آرتمسنده کنیش برلیاس حکمداری)
L'empereur Justinien

باشده قیصرلر اولق اوزره ، یزانس حیاتک ، و مراسم روز مره نک
اک ایجه قهرمانه قدر ، بزی خبردار ایدن « کتاب المراسم » Le Livre des
Cérémonies ، بو خصوصه اک مهم ، اک موثوق بر منبع معلوماتدر .
سرای مقدسده امرار حیات ایدن قیصره روم ، دردنجی عصرده کی سلفلرینک
عنعنات و عاداتنه تمامیه رعایتکار اوله رق مدبدب و محتشم بر معیت استخدام
ایدلر ، و (راوهن) شهرنده کی معابدک شایان دقت موزایق لرنده حالا کورلیدی
اوزره ، مشارالیه ، پک کوز قاشدیریحی البسه کیرلردی .

ایمپراطورلر دورنده ، یزانه کلهرک مشهودات و مسعوداتی قید و ضبط ایدن غرب ارباب قلمنک بو

خصوصه اثرلرینه درج ایتدکری معلومات شایان دقتدر. ازجمله، رامبو Rambau نك [۱] ایمپراطورلر حقنده کی تدقیقات و تعریفاتی پک مهمدر. بناءً علیه ایمپراطورلره و مراسمه دار، بو ذاتکده معلوماتندن استفاده ایتدم:

ایمپراطوریه تهئودورا
(باشنده طلیسانی بر تاج وارد)
Theodora

ایمپراطورلر. — لباس ایمپراطورینک زینت و احتشامی، مراسمک دبدبه و وطنطه‌سی، اقامتگاه حکمدارینک درجه دارات و احتشامی حقنده بزه بر فکر ویره‌یلیر.

ایمپراطور، آرقه‌سنه بیاض بر خفتان (خلامیس، خلامیدوس) *Chlamyde* و *χλαμύς* کیردی [۲] بو خفتان، اوزون بر نوع جبه *Chasuble* [۳] اولوب، اوموزلری، قوللری اورتر ایدی. بو خفتانک اوزری سراپا آلتون ایشلمه‌لی و مجوهرات ایله پرزیب و رونق ایدی. اوزرنده کی تزینات اوقدرکیشف و بوندن طولای اغیر ایدی که،

وقتیله بزم یکچیری سقا اوسته‌لرینک ایام رسمیه‌ده آرقه‌لرینه کیدکری صوم صیره ایشلمی، اغیر و عادتاً قابوق کبی سرت لباسه مشابه ایدی. باشلرینه کیدکری تاج‌ده معدنی، و قیمتدار طاشلرله مزین ایدی.

بو تاجک ایکی طرفندن مجوهرلی طلیسان صارقاردی. آیاقلرینه، یوزی، سوزنی دیدکری نقوش ایله بزمش و صوم آلتونله ایشلنمش بر قارتال قوشی مرسوم، ارغوانی رنکده بر قوندیره کیرلردی.

بویوک مراسمه، ایمپراطور البته بعضاً بر کره مجسمه، بعضاً علامت عدالت اولقی اوزره بر آلت آلیر، بعضاًده

اسب سوار بر ایمپراطور
بامبرغ راهبرندن برینک مزارنده بولنوب
اوتخی عصرده ایشلنمش اولان بر قاش
اوزرنده کی رسمدن یاپلشدیر.
Empereur à cheval,
(D'après Cahier et Martin)

آلتون بر صلیب طوناردی.

[۱] رامبو (آلفرد - نیقولا) فرانسه‌نک، قاموس عرفانه قید ایتدیکی مورخیندن و سیاسیوندنر. آثار مهمه‌سی میاننده (قسطنطین پورفیروزه‌نوت = پورفیروبه‌نیطوس) نامی آلتنده کی اثری پک مهمدر. (۱۸۹۵) ده معارف نظارق مقامی اشغال ایتمدر.

[۲] اییوقامیسون (عربجه‌سی قمیس) در کوملک معنانه‌در.

[۳] *Chasuble*، پاپاسلرک اتنای آیینده، آرقه‌لرینه کیدکری بویوک چلیبالی مزین البه‌در.

مراسمه، قعود ایتدکاری تختده پک مشمع ایدی. بو تخته، بر قاج قدمه ایله چیقیلوردی. بو سریر، غایت قیمتدار قاشدن معمول بر پرده ایله اورتولوردی. ایمپراطور، تخته اوطورونجه، حرم آغلاری بو پرده یی آچارلار، بو ائشاده حاضر بولنان اکابر و رجال، صانکه کونشک شعاعی قارشوسنده کوزلی قاماشش کی، الریله یوزلری قاپایه رق، ایمپراطورک اوکنده سجده ایدرجه سنه یره قاپانیرلردی.

رسمی البیسه یله بر ایمپراطوریجه
(اون برنجی عصر)

Impératrice en costume
d'apparat (XIe siècle)

مراسم. — بیزانس سرای ایمپراطوربیسنده مراسم، غایت صیقی بر طاقم تشریفات و تکلفاته تابع ایدی. بو تشریفات و تکلفات دائره سنده، ایمپراطور، تزیناتی اعتباریله آغیر، وعیون آرا البسه ایچنده عادتاً مینه نش بر اوانی کی، محصور و محدود قالیردی. هر کونک، هر دقیقه مک صورت استعالی و کذارنی غایت صیقی اصول وقواعد تشریفاتیه ایله تعین و تحدید ایدلش ایدی. هر مراسم ایچون آری البسه واردی. حتی، اکثراً عین مراسم ائشاندن ایمپراطورک متعدد دفعه البسه ده کیشدیردیکي واقع اولوردی.

بو البسه، تنوج، ظفر تسعیدی، سفیر قبولی، واقیز، ازدواج و یاخود جنازه مراسمی کی اجتماعی و یا دینی مراسم و شئونک ماهیت و تنوعی نسبتده کثیر و مختلف شکل و ماهیتده ایدی.

بو مناسبتلرله ترتیب ایدیلن آلایلر پک اوزون سورده، و حقیقهً بارلاق بر صورتده دؤنادلش اولان شهرک سوقاق و میدانلرندن طولاشیر، و حائر رتبه شرف و قدسیت اولان مناسرت ویا کلبسالرک اوکنده بر مدت توقف ایدردی.

سرای قادینلردن بری
Dame de la Cour

جداً محترم و مهیج اولان و انظار ناسده دولتک قوت و مکننتک تظاهرینه بر وسیله تشکیل ایدن بو آلایلرک کذرکاهنده، قوردون تشکیل ایتک، و کوموشدن معمول ارغنونلرله ملی شریقلر، الهیلر تفتی و ترم ایدرک ایمپراطوری آفتیشلامق اوزره (فاقسیون) دیدکلی بر نوع ملی خاصه عسکرلری صف بسته احترام اولورلردی. مراسم، سرایده وریلن مکلف بر ضیاقله ختام بولوردی.

بو ضیاقله، مدعو بولنان اکابر دولت، اعیان مملکت، تعریف و تصویرک فوقنده مزین، کوزلر قاشدیرنجی لباسلریله حاضر بولنه رق، حکمداره عرض راسمه تبریک و تعظیم ایدرلردی.

طوغریسنی سونیک لازم کلیرسه، بیک کسور سنه سورده جداً بارلاق بر مدینتک صاحب اولوب، بو مدینتی بحر سفید ساحللرینه، آوروپای مرکزییه و سائر مه قدرایصاله واسطه اولان بر دولتک، محضاشرف وغرور ملیسنی کوسترمک ایچون بویله معظم تظاهراتده بولمنی چوق کورولمز.

اکابرک حضور حکمداری به صورت قبولی بر طاقم تشریفات و تکلفاته تابع ایدی . رتبه و درجه لری نه کوره ، بر بری متعاقب ، طاقم طاقم حضوره قبول اولنان ذوات ، حکمدارک حضورنده یرله اکیلرلردی . ایمپراطور ، بو تعظیلات و تکریماتی ، دیوارلری غایت نفیس و نظر فریب مزایقنرله مزین و موشح بردیوانخانه نك اورته سنده موضوع تختنده ، بویوک بر لاقیدی ایله ، یرندن قلد امانت مزین ، ساکن و ساکت قبول و تلقی ایدردی .

خاصه عسکرلرندن بر غروپ

Soldats de la garde impériale

بو مختشم و عیون آرا سراسمک اجراسندن مقصده ، حکمدارک قدرت و عظمتی انفار عبرته تجسم و تجلی آیتدیرمک ایدی . مع مافیه ، بو عظمت و قدرتی کوسترمک ایچون اکثریا ، قبا بر طاقم تظاهرات و نمایشلرده مراجعت ایدیلوردی .

سرای کبیر قیصری بخشده آیریمجه ذکر و تفصیل ایدیله چکی اوزره ، ازجه سفرائک رسم قبولنده ایمپراطور ، آلتوندن معمول و دالارنده کندیلکاردن صدا چقارر ، یعنی متحرک بالذات قوشلر قوندروشلر بر آغاجک آلتنه وضع ایدلش بر تخته اوطوروردی .

تختک ایکی طرفنده ، ماکنه لی آرسالنر طوروردی . بو آرسالنر ، مراسم دوام آیتدیکی مدتجه کند .

یسکرلرندن طوغرولورلر ، و تخوف صدالر چقاریرلردی .

بیزانسی ، سرای ایمپراطوری نی ایلک دفعه زیارت ایدن بر اجنی سفیری ایچون پک شایان حیرت ، هیجان آمیز بر منظره تشکیل ایدن بو تظاهرات ، قیصرلرک هر هانکی بر ظفردن عودتنده ، بر زمان الک قوتلی ، ذی حشمت اولان بر مغلوبک باشی اوزرینه بر آیاغنی باصوب ، النده کی غارغیسی ایله ده بی چارمه نك بوغازینه طیانمی قدر مدهش و مهیج اولسه کرک ...

ایمپراطورک ، بی چاره مغلوب حقنده کی شوحرکتی کوردن اکابر و رجال ، مغلوبلردن آلتان بایراقلری ، غارغیلری ، و قاقازلیله دوشمنش اولان زمینه ، و دیگر اسرایده بر صورت وحشیانه ده حکمدارک آیاقلری آلتنه آتارلردی ...

بو وحشیانه منظره قارشوسنده ، ایپودروموسک (آت میدانی) سردیولری اوستنده ویا فوروم اوکوسته نونک (آیا صوفیه میدانی) رواقلری آلتنده طویلانش ، باشلری چیچکلره مزین بیکلرجه خلقلک آلفیشلری ، تغناتی عوقوه چقاردی ...

سرای ایمپراطوری اکابر رجالدن بری (اؤن برنجی عصر)
اؤن برنجی عصرده یازلش یازمه بر
اؤردن استنساخ ایدلشدر (کتبخانه ملی)
Grand dignitaire de la Cour,
XIe siècle, (Bibl. nation.)

بویوک قسطنطینک باشنه کبیدیکی ذی قیمت احجار و اینجولره مزین تاج حکمداری نك ، ایکی طرفه شقاقلرک اوزرندن اوموزلره قدر صارقق شرطیه ، مجوه و اینجولردن مرکب بر طاقم قیصه حلقه لر علاوه ایدلدی .

قیصرلر ، سراپا صیرمه ایشله ملی ایپک انتارینک اوزرینه ارغوانی رنگده بر خفتان [۱] اکتسا ایدرلردی که ، بو خفتانک اولککی Tablion ، ایجه و ظریف ایجو و احجار ایله مزین و صیرمه ایشله ملی ایدی .

بو اولکک ، مأمورین ملکبه و علمیه مزک رسمی البسه سنک صیرمه ایشله ملی اولککنه مشابه اولوب ، یا خفتانه برابر ایشله نیر ، یا خود جوکره دن خفتان اوزرینه دیکلور ویا کثیریلوردی . تابلیون [۲] ، اعظم مأمورینک علامت قارقه و میزه سی ایدی .

سرای رجائیدن بری
Personnage de la Cour

قیصرلر ، آیاقلرینه ، یوزی باغلی پوپین کی قونجلی ارغوانی رنگده بر نوع قوندره کیرلردی . رسمی قبول کونلرند ، درت ظریف و لطیف ستونه استناد ایدریش ، قبه سی سراپا مذهب بر ایوانک آلتنده اوطورورلردی .

طاق ایواننده ، قنادلرینی آچش ، وسانکه حکمدارک باشنه قومق ایستورمش کی ، صاغ النده بر دفنه دالی طوتمقده بولنان بر بری ظفر تمثالی مرسوم ومنقوش

ایدی . سرای قیصریده جاری اصول تشریفاته تبعاً هرکیم اولورسه اولسون ، حتی اک یویوک رتبهده بولنانلر بیله ، حضور حکمداریده سجده ایدرجه سنه یرلره قاپانوب ، حکمدارک آیاقلرینی اوپمه دن طوغریلزلردی ، بو ، شرق ایبراطورانی سراینده ترک و اهلانه بروجهله مساغ اولمیان بر عنغه ایدی . قیصرلر ، سرایدن طیشاری حقیققلری زمان ، مزراقلری آلتون

سرای ایبراطوری اکابریدن بری
(اون برنجی عصر)
اون برنجی عصردن قله بر یازمه
اردن آلتشدر .

Grand dignitaire de la Cour,
XIe siècle (Biblio. nation)

قاپلامه ملی خاصه عساکریه محاط و محفوظ بولتورلردی . ییزانس اردوسی ، رومالیرک تجهیزاته مشابه اسلحه [۱] خفتان : فصیح عربجه سی : قبا اولوب ، روجه سی : (خلا میس) Khlamus, l'idos درکه ، کنیش واوزون بر انتاریدن عبارتدر .

[۲] زده ، مأمورین علمیه و مالکیه نیک البیه رسمیه لرینک سیرت وکوکس طرفلری ترین ایدن صیرمه ایشله ملر ، (تابلیون) ک برشکل معدنیدر . اونفورمه ملر ، سلطان محمود ثانیدن اعتباراً زمان زمان تحول ایش ، بعضاً کنیش بر ستره حالته قونش ، بعضاً بدن آشغایی قیرمه ل بر شکل آکش ، و ایام اخیرده اولدیگی کی ، دار بر ستره شکله کیرمشد . سلطان عبدالعزیز زماننده ، ضابطانک سترملری بدن آشغایی قیرمه ملی ، وکنیشجه ایدی .

مشارایله زماننده ، رسمی اونفورمه ملر ، فرانزلی تقلیداً ، صیرمه ایشله ملری اعتبارله دها آغیر ایدی . ستره نیک اوکی - یوقاییدن استکراه قدر ایک طرفی - ایشله ملی ایدی . علمانک اونفورمه سی دخی ، اوموزلری اورتمک و صریق ، منانه مشابه بر شکده ، اوتوز بش سانبه تره قدر قیلامق اوزره صیرمه لیدرکه ، وقتیه قیاصره رومک اوموزلرینه آلدقلری مزین و مذهب اوموز اورتوسی بو طرزده ، فقط ساده صیرمه ایشله ملی اولیوب ، ایجو و مجوهرلرله مزین ایدی . قیصرلرک اوموز اورتولری ، خفتانک اوزرینه آیریمه آلدیبنی حالده ، زماننیک اونفورمه لرند ، بو اورتو مقامنه قائم اولان صیرمه ملی قسم ، البسه نیک اوزرینه ایشله رک تثبیت قلتور . ایرانلیرک شمدیکی اونفورمه لری ، دور محمود خان ثانیده اولدیبنی کی ، یاقدن استکراه قدر صیرمه ایشله ملیدر .

و آلات ایله مجهز بولندی حاله ، افرادی کثیر اولان اجرتلی اجنبی عسکرینک (میلیس عسکری) کندی اسلحه و البسه‌نک استعمال و تلبسه مساعده ایدلسندن ناشی ، مذکور اردونک شکلا و هیئتاً منظره عمومی‌سی یواش یواش دیکشمکه باشلامش ایدی .

لیتانلرده ، (درومونوس) Dromons تغییر اولتور ، ایکی صره کورمه‌لی اوزون قادرغهلردن [۱] متشکل قوتلی بردونما هردم حرکتیه مهیا بولنوردی .

سرای امپراطوری اکابرندن بری
اون برنجی عصر

Grand dignitaire de la cour
(XIe siècle)

بوختانک اوزینه ، سوزنی صیرمه ایله انواع قفوش و مزینات ایشلمش ، و کرانها مجوهرات ایله دونادلمش ، طبق کوچوک چوجققلرک کنساری دانتله‌لی بیاض کوسکلکری کچی بر نوع اوموز اورتوسی آیلرل ایدی [۲] . خفتانک اوک طرفنده ، عین طرزده ایشلمش ، اتکره قدراین برده قوماش باره بولنوردی . بوکا (رداء یونانی : بالیوم) Pallium دیرلردی . بلرینه ، ذی قیمت احجار ایله مزین کنیش برده قوشاق صاراولردی . خفتانک اتکلری صیرمه ایشلمی بر صیوان (پرواز) ایله چوریش ایدی .

سرای امپراطوری قادینلرندن بری
Dame de la Cour

[۱] قاترغون = رومیه برکه اولوب ، کوره‌که محکوم اولانلرک جزالینی چمکه مجبور اولدقلری محل دیکدر .
[۲] اورتودوقس روم پاپاسلرینک حالا ، ایام رسمیه دینه‌لرده و بعضی مراسمهده بونلرینه کچیره‌ک ناحیه بطنه طوغری صارقتقلری بیاض دانتله‌لی و صیرمه‌لی اوستوفه اورتو ، و قاتولیک پاپاسلرینک پلیرینلری ، و دانتله‌لی اورتولری قدیم اوموز اورتوسنک تعدیل و بالنتیجه تخفیف ایدلمش شکلدر .

ایوم روم اوتودوقس رهبارلرینک مراسم دینه‌ده بونلرینه کچیروب ، یاقاره قدر صارقتقلری (ردای یونانی = بالیوم) pallium ، کرچه ، مجوهرات ایله مزین دکل ایشه‌ده ، صیرمه ایشلملیدر ؛ و علی‌الاکتر (اوستوفه) دینلن قاشدندر . اسلاف قیصره‌نک اوموز اورتولری ، تعدیل ایدیه ایدیه زمانه‌ده قدر کلسدر . (۱۲۴۲) تاریخچه قدر رجال ملکیه و علمیه‌نک کیکلکری کوزکارلرک باقا ، قول و اوموزلری او طرز قدیمک شکل معدل اخیریدر . بو کوزکارلرک اوموز و یاقارلری ورنکری ، رتبه و منصب و موقعه کوره ده‌کیشور ، بعضاً اوموزلری اورتی قیمی کنیش ، ویا دار اولدیگی کچی ، (بالیوم) دیدکلری اوک قسیده کاه‌کنیش ، وگاه دار اولور . بوتون بوتکلفات تشریفاتی قدیه ، عنعنیه‌ایله بزره قدر کلسدر . فقط شوراسیده شایان قید و تذکاردرکه ، فرانسه‌ده ، انکلتیه‌ده ، اوستریا و مجارستانده ، وایتالیه و اسپانیاده رسمی اونیفورمه‌لر بزدن چوق بارلاق و تکلفی در . بونلردن اوستریا و مجارستان رجالنک اکسا ایتکلری اونیفورمه‌لر شایان نظردر .

صول قولارینه ، پاپاسلرک اللرینه آلدقوری دستمال manipule کی بر قاش صارقیتیرلر [۱] ، و باشلرینه ده بر تاج D adème کیرلردی . بو تاج ، ایوم کوردلرک باشلرینه کیدکیری بیاض کچهدن معمول تپسی قبه واری (تختدب) کلاسه تمامیه مشابه ایدی .

بو کلاهلک طبلسانی pendeloque یوق ایدی . بیزانس رجاثلک تصویرلرلنده بو کلاهلک شکلی پک کوزل فرق اولتور .

ادرنه قپوسی قیرنده کی مشهور قعریه جامع عتیقنک ایچ قپوسی اوزرینده ، معبد مذکورک ایکنجی بایسی اولان (تئودورو مهتوحتوس) لک Théodore le Methohite رسمنده ، باشنه کیدیکی کلاهلک بیاض کچهدن معمول ، و بزده کی قدیم قضی دستارلی خواجکان دیوان هایون سرپوشلری کی ، اشاغی طرفی ، قناک قطری کنیشلکند ، و یوقاری قسمی اولدجه کنیش و شیشکین ایدوکی پک ای فرق اولتور . بو سرپوش ، کوردلرک کیدکاری بیاض کچهدن معمول کلاهلک جزئی فرقله عیندر .

بر بیزانس سواریری
(اون دردنجی عصر)

Cavalier byzantin. XIVe siècle

بیزانس جنکوری

(اون دردنجی عصر)

Guerrier byzantin, XIVe siècle.

تقریباً ، آلتش یتش سنه اولسکی مولوی کلاهلری همان بو طرزده ، فقط قطرا همان مساوی شکله ایدی . غلطه ، یکی قپو ، قاسم باشا مولویخانهلری قبرستانلرینده ، و مولویخانه قپوسی خارجنده درویشان مولونیک مدفون اولدقوری (دده مزارانی) نده ، بو شکل و هیئته پک چوق کلاه واردر . غلطه مولویخانهسی مزارلغنده مدفون ، فرانسز مهتدی ، خیمه چی احمد باشا Comte de Beauneval نک ، بک اوغلنده کی فرانسز سفارتخانهسی باغچهنده ، بر ستون اوزرینه موضوع ، یاریم طاش هیکلینک باشنده کی مولوی کلاهی ده بو طرز قدیمددر .

[۱] بو دستماللر ، و قتیله بزده ده قولانیلوردی . کندندن ایشلملی ، بروسه ، شام ویا حلب قوماشلرندن معمول اولان بو دستمالرک اوجلری صیرمهلی ویا بوسکوالی اولور ایدی . بردانهسی ، توقف اسلامیه موزسنگ (روقوقو) صائوننده ، قانونی سلطان سلیمان خانک زوجیهسی خرم سلطانة Roxelane عالم متروکاتک موضوع اولدینی (۳۰) نوسرولی جامکانه تشریف ایدلشدر . یشیل کزیدن معمول و کندندن ایشلملی ، یعنی قوماشک حین نسجنده ایشلمش اولان بو دستمالک اوجی صیرمه ایشلملیدر و پک ضریفدر . برنجی رتبه نشان قوردونلرینک منشا ای بو اولسه کرکدر . شوعدرکه ، بو قوردونلر صاغ اومرزدن صول طرف ناحیه به طوغری صاریلدینی حالد ، قیصرلرک دستماللری صول اله آلتوردی .

ایمپراطور یجه‌لرک طرز تلبس‌لرینه کئنجه: بولباسلرده، قدیم ایمپراطورلرک ملبوساتی کی مزین و عیون‌ارا ایدی. آرقه‌لرینه کیدکری مانطو ایله انتارینی، سوزنی ایشلرله و قیمتدار مجوهرات ایله تریین و تجمل ایدرلردی. البسه‌لرک بساطته باشلانیدینی بر زمانده، ایمپراطور یجه‌لر، طرز تلبس‌لرینده اسکی عرف و عادت و عنعنه‌لرینی هنوز تامامیه محافله ایدرلر ایدی.

بیزانس اصیلزاده‌سی
(اون دردنجی عصر)

Noble byzantin au XIVe siècle.

بیزانسیلرک حیات خصوصیه‌سی، طرز تلبس‌لری. — او تاریخلرده، الک زیاده تعدیلاته اوغرایان، طرز تلبس ایدی. اون دردنجی عصر میلادیدن اعتباراً، غرب اقوامی قیصه و دار البسه انتخاب و استعمال ایتدکری حالده، بیزانسیلر، اوزون البسه اکسساری اعتیادنندن واز کیمه مشلر، اسکیدن ناصل ایسه، اویله‌جه کینیرلردی... اکابر مأمورین ایله زنکینلر، اوزون قوللی البسه کیرلر، کویلرله عمله صنغ و عسکرلرده کذلک اوزون قوللی طار بر ستره، و چاقشیر اکتسا ایلرلردی. ستره‌نک قوللری ایشله‌ملی ایدی. و بللرینه چیفته قوشاق صارار، و مشلحرلینک بر اوجنی صاغ اوموزلری اوزورینه آتارلر ایدی [۱].

مشلحه مربوط طوقارک، اکثراً آشانی طوغری صارقار نجیرلری ده وار ایدی. صنوف اهالینک باشلرینه کیدکری سرپوشلرده پک متنوع اولوب، کیمیسی تاتارلرک و تورکستان اهالینک (قالوق و سائر اقوام) قالیقلری کبی، کورکلی، کیمیسی قلنسوه اولوب، بعضیسی ده کچدن معمول مدور قلنسوه کیرلر ایدی. بوقلنسوه‌نک، شکل اعتباریه کوردلرک کیدکری کچه کلاهه تامامیه مشابه اولدیینی یوقاروده سوییش ایدک.

بیزانس تیراندازی
(اون دردنجی عصر)

Archer byzantin au
XIVe siècle

آیاقلرینه قیصه قونجلی چوراب کیرلر، بو صورتیه بالدیرلری چیلاق قالیر ایدی. قوندزهرلی، اقوام ابتدائیه‌نک کی کبی، بعضاً پک زیاده یوزسز اولور ایدی. بوقوندزهرلر، یادردین، یا قاشدن پاییلور ایدی. ایمپراطورلرک آتیاق قایلری بولغار چوبانلرینک کی ایدی، و بر اوجنی قوندزهریه مربوط اولمق اوزده، چاپراست واری بر قایش، تا قالچه‌یه قدر، باجاقلری صارار ایدی. صاچلرینک آله‌کن قسنی کسرلر، و اکسبه تصادف ایدن طرطنی اوزاتیرلر ایدی.

زادکندن اولانلر، صقاللرینی اوزاتیرلر ایدی. مع‌مافییه، قیصر یوستینیانوس دن اعتباراً صقاللری ینه سیوری کسمکه باشلادیلر [۲].

[۱] جزایر، فاس، تونس و سوریه عربلری مشلحرلینی بوظرزه استعمال و اکتسا ایدرلر...

[۲] حضرت عیسی ایله مریمک رسملری، هر ملنک کندی طرز تلقی تلبس و ترنلرینه کوره ترسیم و تصویر ایدیلور. قاتولیکرله اورتودوکس کلیسازلنده کی تصاویر اعزیه دقت ایدیلورسه بو فرق کوریلور. بیزانسیلرده حضرت مسیح دائماً سیوری صقالی، سرپوده شرقه مخصوص قویوماری برلباس ایله تمثیل ایدیلورکه، بوظر ترسیم و تمثیل الک زیاده اییوستینیانوس دورونک خصوصیاتندندر.

قادیئرك البسمی ساده ، و هر درلو تكلفدن آزاده ایدی . بونلر ، غایت طار و بوكومسز بر انتاری کیرلر ، و كوكسك یوقاریسندن بر قوشاق صارارلر ، وانتارینك اوزرینه کنیش بر حروانی اکتسایدلر ایدی . قادیئر ، طرز تزیینه پك چوق مجوهرات قوللانیرلر ایدی . زنکین و كبار قادیئرلر ، برقاج صره ذی قیمت طاش و اینجورلره مزین کردانلق طاقارلر ایدی . برنجی عصردن اعتباراً [ایکنجی تیوره ریوس آپساریوس ایله ایکنجی یوستینانوسك ایکنجی دفعه دوره حکومتدن اعتباراً - بشنجدین یدنجی عصره قدر] البهك اوزرینه ، اینجو و مجوهرلره پر زب و رونق اوزون و کنیش بر دیا ایله نهایت بولان قیصه بر پله رین (حروانی) اکتسای عادت اولمش ایدی .

صاجلری ستر اینچون ، تاجلرینك بارلاق طیلسانلری اوزرینه بر باش اورتوسی آلیرلری . بو باش اورتولری ، بوینه بر دفعه طولاندقن صوكره ، قیوریلر ق اوموزه قدر اینر ایدی .

یایاسلرك کبیرکری البسه — بوباسلرك شایان دقت بر خصوصیتی وارسه اوده ، خفتانلرك اوزرنده لایمده صلیب مرسوم و منقوش بولنشی ایدی .

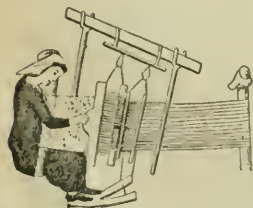
پیزانس سفره سی (اون دردنجی عصر)
بارس کتیخانه مبلینده ۱۳۵۰ نوسروده مقید روحیه یازمه
بر اوردن آلتشدر .

Repas byzantin au XIVe siècle
(Biblii. natio. No 435.)

غرب جنگاورلرینك طرز تلبسلرینه دهها مشابه بر طرز و شكلده کینمکه باشلادیلر . زیرا دور مذکورده کی پیزانسلیلر ، اعصار و ادوار سالفهیه نظراً غریبلرله دهها زیاده پیدای الفت و مناسبات ایتش بولنیورلر ایدی .

پیزانسلیلر ك پك پیشری . — پك سفره لری رومالیرده فصل ایسه ، پیزانسلیلر دهده اولیه ایدی . پیزانسلیلر ده ، سفرهك اطرافنه کره ده تیر ، و اورتمسنه طباقلر دیزدرلر ایدی . پكی بو کره ده وتلرك اوزرنده صول قوللرینه بالاسناد ، اوزاندقلری حالده برلر ایدی . قیصرلر دخی ، اوزاندقلری حالده ، پك برلر ایدی . شو قدرکه ، بونلرك سفره سنه قونیلان طباقلر ، غایت اینجه ، ظریف احجار ذی قیم ایله ، و مینا کاری رسملرله مزین ، و هیئت عمومیه سی فوق العاده عیون آرا ایدی .

اسکی روملر ، پكی ، الهلرینه قربان نذرینك بر تمه سی عد ایتدکلرندن طعامه بیدایته بر شکل دخی و بر مشردی . بونکچون ، پكی باشلامدن اول الهلرینه قارشى قصرعات و مناجاتی حاوی نشیده لر قرائت و اصولاری وجهله انلره شراب تقدیمی رسمنی ایفادن صوکره باشلارلردی .

قاش نسجیله مشغول بر پیزانس قادیی
(اون دردنجی عصر)

Femme byzantine tissant à
un métier
(XIVe siècle)

— روملر کونده اوچ دفعه یملک یرلر ایدی :

۱ — صباح قهوه آلتیسی که ، شرابه باتیرلش اتمکدن عبارت ایدی . *zōatisma* .

۲ — اوکله طوغری بول بر یملک یرلر ایدی *ἄριστον* .

۳ — اک مهمی ایشام یملکی ایدی *δευπνον* .

بیزانس کوبایی
(اون دردنجی عصر)

Payzan byzantin au XIVe siècle

مشهور (امپروس) که *Homère* انسال واحفادی ، اوطوردتلی حالده یملک یرلر ایدی . ادوار تاریخیده ایسه ، آناتولیده جاری اولدینی اوزره ، بر طاقم سیدرلره ، یاتاقلره یاصلانمش بولندینی حالده طعام ایتمک اصول وعادت ، کرید ، آردایاکی بعض مملکتلر مستنا اولمق اوزره ، بوتون یونانسانده تعلم ایشام ایدی .

رومالیلرده ، بو صورتله یملک یرلر ایدی . اولرده ، پاپوجارینی ، و آرقه لرنده کی خفتانلری ، باشلرنده کی سرپوشلری چیقارهرق و بالآ خره ، بیزانس قیصرلرنیک یملک اوطه لرینه علم اولان (توقیلینوس) *triclinium* دیدکلی مثک الشکل بر نوع دیوان ، یعنی سدر اوزرینه یاصلاندقلری خالده طعام ایدرلر ایدی .

یمکه ییورطه اکلیله باشلارلر ، موسمه کوره میوه لرله ختام ویرلردی . رومالیلره بیزانسیلرک یملک یه لرلنده شو فرق واردرکه ، بیزانسیلرده ، قادیلر آیری دائرلرده طعام ایتدکلی حالده ، رومالیلرده قادیلرله چوجقلر برلکده سفره بولنورلردی .

رومالیلرده ، یومیه اوچ نوبت یملک یرلردی :

۱ — جهنتاقولوم *Jentaculum* دیدکلی صباح قهوه آلتیسی

(ژمژوناره *Jejunare* آچ قارنه دیمکدر) .

۲ — پراندیوم *prandium* دیدکلی اوکله یملکی (*cibus meridianus*) .

۳ — (چنا) *cena* دنیلن ایشام طعامی .

ایشام طعامنه اوکلدن ساعت اوچه طوغری باشلارلر ، واسکی روملرده اولدینی کبی ، یمکدن سوکره اکلتجهلر *symposion* ترتیبیه طعامی اوزاتیلردی .

بیزانس کبکی
(اون دردنجی عصر)

Vaisseau byzantin au XIVe siècle

متأهل اولان قادیلر ، آیری دائرلرده *gynécée* طعام ایدرلر ایدی [۸] .

مدعوین ، کوزل قوقولی مایه لر سورونمش اولدقلری ، وکل اعتنا ایله کینوب ، باشلرینی تنظیم و تنویج ایتدکلی و آیاقلرنده کی صانداللری چیقاردقلری ، و اللرنی ایچه ییقادقلری حالده ، سفره یه اوطورورلر ، و اوزرلری آچیق اوله رق کنیریلوب ، کوچوک ماصه لره قونمش اولان طباقلرده کی یملکلی اللیله برلر ایدی .

[۸] یینه ، قادین مناسنه اولوب ، کیئو طوپلانمق دیمکدر . شوخالده ، قادیلرک طوپلاندقلری محل دیمک اولور .

يكدن قافاركن اللرى اكمك ايجى ويا خورله تميزلر ايدى . يك ائسانسده آژ ايجرلردى . فقط ، يكدن صوكره ، (سيمپوسيون) ديدكرى symposion برجنش ، ر اكلنجه ترتيب ايديلور ، ورقاب دروننده كي صوابه قاريشيق شراب و كچه ويا بويك قاشيقلرله وياخود (قانتاروس) ديدكرى ايكي فوللى مشربه ايله اشتهاي تهيج ايجون متاديا قرمى زنتارون (قنطرون) Canthare [۱]

ايجرلردى . مدعون ميانده ، قوال كي انتخاب ايتدكرى بر ذات ، شرابه قابله جق صوبك درجه سنى وهر قاشيقه دوكله جك (كي آتوس) cyathes مقدارى ، دور اقداحى ، اكلنجه لرى ، قونسرلى ، سويلنه جك شريقلى ، مصاحبه ي ، و الحاصل يكي تعقيب ايدن اكلنجه زماني تفرج و تسرير ايده جك اسباب نشاطى تنظيم و اداره ايدر ايدى . بو مدت نظر فنده ملي و عاشقانه شريقلر تغى ايديلور ، فلوت (قوال) ، رباب كي آلات موسيقه چالور ، بوصورته هپ برلكده جنبش

ايديلوردى . اسكى روملر ، منفرداً يك يكي سومزلردى . تنهالقدن منبعث سكوتى ازاله ايجون هپ برلكده يرلر ، شوقدركه ، عارفانه اصوله رعايه هر كس كندى ييه جكنى سبترل ايجنده كتير بر ايدى . روملك ، اصول و عاداته تماميه رعايتكار اولان اسكى روملردن بعض محللر اهاليلى ، ضياقلردن بك خوشلانيرلر ايدى ،

چوچي قوجاغنده يزانس قادي
(اون دردنجي عصر)
Femme byzantine et
son enfant

از جله (به نوسيا) Bote اهاليسندن بعضيلرينك عائله حياتدن قاجهرق ، بوتون ثروتلرني ، اخوان و ياران ايله برلكده يك يك و متاديا ضياقلر كشيده ايلك خصوصنده صرف و استهلاك ايتدكرى تاريخجه معلومدر . منفردا يك ينلميوب ، اخوان ايله و عائله افراديله برلكده طعام ايدلمى حتهده بر حديث شريف روايت ايديلور . سفره به كتيرين آتار كوچوك ماصلر اوزرينه قويلور ، وهر كس كوزى اوكنده كيلور ايدى .

صنایع و تجارت . يزانسده ذوق احتشام بك ايلرى كيش ايدى . بو حالك بر نتيجه طبيعي سى اولق اوزره ، حال رواجده بولنان صنایع مختلفه آرسنده بالخاصه ، قويمجيق ، مينه و صوات émail و صدف ايشاريله ايلك و انجه قوماش نسجى صنعتلرى شاين حيرت بر درجهده ايلرينش ، بالخاصه ، (تب) Thèbes و (فورمنت) Corinthe شهرلرنده بك انكشاف و ترقى ايتش ايدى .

يوسيتيانوس زمانده ممالكك باشليجه مرا كرنده بوجكخانهلر تأسيس ايدلش اولدينى حتهده ، يزانسليلر نا ايران حدودلرينه قدر كيدرلك اورالزدن خام ايلك مبايعه و جلب ايدرلر ايدى . خارجدن مبايعه ايديلن بو ايلكلر قسطنطينيه ده كي دستكاه قيصرى به نقل ايله بورالرده سراى قيصرى به مندوب و منحصرأ بو ايشه مامور ايديلن اسيرلر طرفندن تربيه و تلوين ايتدريه لرك حكمدارك سرايه لزومى اولان هر نوع اقمشه نسج و اعمال قنور ايدى . تجارتك ، ساو باجله اقسامى ايجونده ، يزانس تاجرلرى شرق ايله غرب آرسنده مبايعى وظيفه سنى ايفا ، و كاروانلرك كتيردكرى محصولات شريقه يي بحر سفيد ليانلرينه نقل و ايصال ايدرلر ايدى . صنعت نفيسه ، و علوم ادبيه نك انكشافى ، بعضيلرى حكومت طرفندن اداره اولنان مكتهلرك مقدار و عددى ، كتبخانهلرينك محتوياتجه قيمت و ثروت كي احوال ، آنتنج عصرده كي يزانسليلرك ، اوروپا نك اك مدنى و مترقى بر ملتى اولدينى كوستر حالات و حادثات اجتايه دندر .

تربیهٔ اطفال . — حیات اجتماعی ده اگ مهم مشغله ، اگ تربیه وظيفه جوجقلرک تربیه سی مسئله سی ایدی . قدیم روملرده ، جوجقلک مادی و معنوی تربیه سنه اعتنا اینک ایون ایچون بر مجبوریّت قانونیه ایدی . اسکی قانونلرده ، موسیقی و تربیه بدنیّه تدریساتی مجبوری اولوب ، مکتب داخلنده کی نظام و انتظامک استقراری ده ، بر طاقم قوانین ایله تعیین وتوشیق قلنمش ایدی . حکومت ، آلتی ویا بدی یاشنه قدر جوجقلی والده سی ویا سود ننه سی نزدنده براتیردی ، بو مدت ظرفنده حتی ، ملی ، وطنی ، دینی بر طاقم شریقلر ، وحب وطنپروری بی تمیه ایدم جک امثال و حکایات (ماصالیر) ایله تربیه ایدلدکن صوکره مکتبه وریلور ایدی . برنجی سنه ده ، جوجقل ادبی و موسیقی بر تعلیم و تربیه کوریر ، ایکنجیسنده تربیه بدنیّه تعلم ایدر ، تدریجاً او قومغه ، یازمغه ، و بالخاصه شاعر اومیروس ک اشعار و آثارندن انتخاب اولنان بارچهلری ازرملکه ، و معنا و مفهوم لری ایضاح و تقریر ایتمک آلیشدریلوردی .

جوجقل
Enfant

صوکره ، فلوت دیدکلری بر نوع قوال و(کیتارا) Cithare تسمیه اولنان آلت موسیقی چالغه ، شرقی سولسلکه ورقص ایتمک باشلار ایدی . بو خصوصده تدریجاً ملکه ورسوخ کسب ایتمکله برابر ، وجودی تقویه ایدم جک ممارسات بدنیّه ده آلیشدریلور ، آتلامه ، یوروش ، قوشو و یاریش ، یوزمه ، قرص ، مزراق و اوق آتقی ، طوب اوینامق ، فوجی چنبری یووارلامق کبی مختلف اویونلره وجودی تقویه ایدر ایدی . جوجقلر ، اون یش ، اون آلتی یاشنه کلنجه ، آرتق بونکچون نه مجبوری بر پروگرام ، نده معین بر اصول تربیه pédagogie واردی . بوندن صوکره ، تدریسات فنیّه ، منطق ، اخلاق ، فلسفه ، هندسه ، ریاضیه ، علم نجوم ، جغرافیا تدریساتی باشلاردی . بو اصول تدریس ، باخصوص آلتنجی عصردن صوکره هیچده ترک و اهل ایدلدی .

فقط ، کنج و طنرور اون آلتی یاشنده ، بو یوکسک تدریساتی اکال ایتمدن اول ، حکومتک مالی اولور ؛ واولا مبتدیلر قوله ژینه ، صوکرده بر درجه مافوق مکتبه épîhèbe وریلور . واوراده تحصیلنه حکومتجه بالذات اعتنا قلنور ، وعلی الخصوص اسپارطده جوجقل ، حیات عسکریه آلیشدریلق ایچون یورنجی برطاقم ممارسات بدنیّه سوق اولنور ایدی . وظائف عسکریه سی ایفا ایدن کنج ، آرتق ، بویوک خواجهرک تحت اداره لرنده بولنان مکتبلره دوام ایله تحصیلی اکال و اتمام ایلر ایدی .

بو صورتله تحصیلی اکال ایدن بر کنج ، وارلغنی مدرک ، مکمل بر ابداعی ، والحاصل فکرآ ، بدنآ یوکسک بر سویده ، علی الخصوص روحاً معالیاته ایریشمش ، و جناب قادر مطلق قدرت صمدانیه سی مقر و موحد بر موجود اوله رق یشمش بولنور ایدی .

کنجک تحصیل و تربیه سنه معملرجه او درجه اعتنا قلنور ، وقوای عقلیه و بدنیّه سی آرمسنده کی موازنت او رتبه عالمانه ، واقفانه تنظیم و تقریر ایدیلوردی که ، تعلیم و تربیه مدتی ظرفنده تام العقل ، زنده ، چویک ، جالاک ، احاطه سی سریع و مکمل ، روح و موجودیتک علویته قائل ، قانع ، مؤمن ، محاکمه عقلیه سی ،

منطقی برنده ، حساس و دائماً کوزه‌المرک ، بدیعانه ، ظرافت و انتظامه مقنون ، خلاصه کلام ، صنایع بدیعیه و نفیسه‌نک دقایق و حقایقه واقف ، و هو اعتبار ایله معالیه مجلوب و عاشق ، و بالتبیجه سعادت و سلامت فکریه و بدنیه‌سنه صاحب بر انسان اولارق حیات عالمه آتی‌لور ایدی . . .

معلم و مدرسلرینک، حب و وطن‌دوری‌یه، و معالیاته ساق و منجر اولان شو تدریسات و تلقیناتی سایه‌سند، خیرخواه و هر شیئن اول دیندار اوله رق ییشن کنج، محیطی دائماً شن و شاطر و پر امید و سعادت کور پر ایدی‌که، بر ملککک سعادت و سلامت آتیه‌سی‌ده بویله برتریه ایله ییشن کنج‌لرک صرف ایده‌جکی مساعی نخیانه‌نک محصله‌سنه تابعدر.

بیزانسیلرک یاتاغی
(اوز دردنجی عصر)
Lit byzantin

تاریخ کوستینیورکه ، انسال واحقاد ، اخلاقاً ، روحاً و تربیه
 ملیه جه ممتاز و مستثنا ، با کیزه نسب معلم و مدرسلرک حضور تلقین
 و تعلیملرنده بولدقجه ، استقبال وطن امنیه سی کندیلکندن حاصل
 اولش بولینور. بونکله برابر ، ینه بر ملتی ، درکه خسرانه سوق ایدن کیفیتک ، شتون و حادثاتک فلسفی
 جهتی تدقیق اچیرک کندی موجودیت اصیلانه سنده کی مخصوصات و محسوساتی ترک و اهل ایله ، اخلاق
 و طایعانه ضد اولان ، بناء علیه ، بنه ملیه سنک کوچ هضم ایدجکی احوال و حرکاتی تقلید ایتک اولدیفنی
 بر آینه عبرت اولان تاریخ نیجه نیجه اَلیم مثالرله انظار انتباهمه عرض ایدیور .

دردنچی بحث

بیزانس سربلری

Des Palais byzantins

بیزانسیک دورہ حکومتده، استانبولک مختلف موقعده انشا ایدیلن معلا و محتشم سربلردن آنجق ری قالدیلش، دیکرلری مرور زمان ایله وبالذات صاحبیلرینک اھمال و ترک و قسیدیلرله محو اولوب کیتمشدر.

سناتور (ایمانیه سربانی) Le Palais du Sénat. — و قیله بیزانس بلده سنکمدار شرف و معموریتی اولان مبانی عالیہ میاندہ، شہرک بانیسی اولان بویوک قسطنطین نامنه اضافہ ایدیلن فوروم ده (بایزید میدانده) جسیم و فوق العادہ محتشم براعیان سربانی واردی که، وقعه نویس زونارارس [۱]ک افادہ سنه نظرآ، طرز و اسلوب انشاجہ فوق العادہ مکمل بر اثر ایش. قیصرلر، بورادہ قونسولوسلق تاج و لباسی کیرلردی. بوسرای استانبولک فتحی تاریخنده ذاتاً خرابہ یوز طومش اولدیفندن، فاتح سلطان محمدخان، انقاضی اوزرینہ بوسرای پادیرمشدر که، شمیدیکی سرای بروننده، (سرای جدید عامره) نک انشاسی اوزرینہ بوراسنه (اسکی سربانی) دینلمشدر. سربانیک اطرافنه بر میل محیطنده غایت یوکسک برده دیوار، پادیرلدی.

مشارالہدن صوکره، سرای عتیق نامنی آلان بو محل، قادینگره یعنی خاصکیلرینہ و بالخاصہ اصول وراثتک سلطان احمد اولدن صوکره تبدیلی اوزرینہ ارتحال ایدن سلاطینک زوجہلرینہ یعنی والدہ سلطانلرله قیزلرینہ تخصیص و حرم آغالریلہ تبرداران خاصہ نک تحت اداره و نظارتلرینہ تودیع اولتیش ایدی.

بوسربانیک ختام انشاسانی متعاقب [۸۵۸: ۱۴۵۴] طوقشو سربانی پادیرلمشدر. [۸۷۷: ۱۴۷۲] ایله ۸۸۳: ۱۴۸۸ سنه لری آره سنده در [۱].

مورخ دوقاس [۲]ک بیانہ کورہ، یکی پاییلان سربانیک سققی، اسکی مناسترلردن، و مبانی قدیمہ سائرده آلان قورشونلرله اورتولش ایدی. بعض مورخ و وقعه نویس لر بحالی، آثار عتیقه نک تخریبی ماهیتده کوروب کوستیریورلرسده، بیزانسیلر ده اول بوکی تخریبانده بولنشلردر: از جلہ، یدی قلدہ کی بالڈزلی قبونک بر جوق لوازم تزینہ سنک قانتاقوزینوس ک دامادی ایوانیس پالہ نولوغوس زمانده [اون دردنچی عصر]، سراجخانہ باشنده بولنیش اولان فرق شہیدلر، و بویوک قسطنطین طرفندن انشا ایتدیریلوب،

[۱] ژان زوناراس (Jean Zonaras) اون ایکینچی عصرک بیزانس وقعه نویس لرنددر. Manuel d'histoire universelle سربلوحملی اثری اولدقہ کوزل، و شایان اعتقاد منابدن طولانہ رق یازلش برکتابدر. ۱۱۹۸ سنه سنہ قدر ضبط وقایع ایتمشدر.

[۲] Ducas, Dukas، شرق دولتی ایمپراطورلردن اون برنجی قسطنطین ایله بدنچی میخائیل، بشنی آکسیوس، و اونجی ایوانیس بوغانلہدن ظهور ایتمشدر.

شهرامینی قربنده کائن ایکن خراب اولان آیتوس موکیوس (دکتر آبدالی جامی موقننده ایدی) کلیسارینک حین انشاسنده قوللایش اولدینغی اسکی مورخلر یازیورلر ...

سرای عتیب مقننه اربلیای عیلمی ده کی تفصیلت: [جلد ۱، ص: ۱۱۸]

«ستاسر آب میات سرای عتیب»

ابوالفتح محمد خان صاحب طبع بر پادشاه ذی شان اولغله «آیا اسلامبولک هانکی صوبی لطیفدر» دیو جمله حکمانسی جمع ایله سؤال یوردیلر. آنلر دخی اسکی سرای داخلنده اولان عین شمعونی خفیف و معتدل و سریع الهضم بر آب حیات بولدیلر و بوبدن غیری عینلرک آب صافلری بشر مثقال اولوق اوزره پنهلرله برابر وزن اولغش آب رقیقلره انقا ابد ب مذکور پنهلر بشر مثقال صولری حذف ایله بالآخره پنهلری کونلشده قوریدوب جمله پنهلر وزن ابدلکده عین شمعونده اصلانان پنه، هپسندن خفیف کلک ایله قول حکما غایت لطیف صو اولدینغندن ابوالفتح حضرتلری دائما اول آب لذیدن نوش ایدر ایدی.

«الی هذا الآن» جمله پادشاهلر اوندن نوش ایدرلرکه کیلارچی باشی و طیش سقا باشی طرفلرندن اوچر آدم بهر یوم آلی کیشی اوچ سبب خانه یوکی یکر میشر قیه کلیر کومش کوکوملره اول آب نابدن لب بر لب ایدوب صو ناظری حضورنده کیلارچی باشینک معتمد علیه آدملرینک مهریله قیرمزی بلومی ایله مهرلنوب پادشاهه کتوردرلر. حالا اول چشمه حیوان اسکی سرائک شرقه ناظر قیوسی اوکنده درکه ابوالفتح سرای عتیبندن طشره اجرا ایدوب بو عین الحیات بنا ایتشد. حالا مشهور آفاق عین شمعون نامیله شهرتشار برناه کوثردر. بعده سلطان سلیمان بوسرای عتیب اوچ میل احاطه ایدر برسرای ایدوب اوچ قیو ایدی. دیوان قیوسی شرقه ناظر، و یازید قیوسی جنوبه ناظر، سلیمانیه قیوسی غربه ناظردر. و بو سرائک خارجه سلیمان خان بلغراد و مالطه و ردوس فتحی مالدن سلیمانیه جامعنی بنا ایتدی و مدارس و دارالحديث و دارالقرآن و مکتب صبیان ابجد خوان و بر سوق سلطانی و بردار الضیافه (عمارت) و برتاب خانه و برکاروانسرای (اوقاف موزه سنک آرقه طرفنده در) و بردار الشفا (الیوم عسکری مطبعه سیدر) و کندیله بر مرقه درپارناوار و برحام (دوکه جیلر حامی) و سوق حفافین (مدرسه لک آلی) دوکه چیان و زرکران (دوکه جیلر چارشوسی) بنا ایتدیردی. و مقبول سیاش باشایه بر سرای عظیم، و یکچیری آغلرینه مخصوص بر سرای قدیم [۱] (ملقا باب مشیختپناهی) و لالا مصطفی باشا ایچون [۲] و پیر محمد باشای قرمان ایچون بر سرای و ککیوزده جامع صاحب (چوبان) مصطفی باشایه و قیزی اسمیخان سلطانه کذا بر سرای یاپدیروب جامع خدمه سی ایچون بیک عدد حجره انشا ایدوب اسکی سرائک جوانباربعه سی طریق عام ایله آراسته ایدوب الان برجانیه اتصالی یوق برسرای عظیمدر. بالاده تحریر اولتان سرای وزرا، عمارتله، بالجمله سرای عتیب (بو یوک قسطنطنیک یاپدیردینی اعیان سرایدیر) زمیننه بنا اولغشدر.

اما اسکی سرای سلطان محمد خاتک بناسیدر. آندن یکچیریلر یورآلتش بلوکه و جماعته و سکیانانه یوز آلتش

[۱] بوراده وقتیه ییز تللیلر زماننده برسرای واردی.

[۲] بریمی کتابعک منظرلر بحثنده ذکر ایدلرکی اوزره: تحت القلمده نافعه ناظر استی ابراهیم ادهم باشا مرحومک فونانگ آرقه طرفنده قانچیه قانچی قره مصطفی باشانک بر چشمه سی وارد. چشمه نک اوزرنده کی کتابه دن آکلاشیلدینغه کوره، و فوننده باشای مشارالیه ک برسرای وارمش. اولیا چلی نک خبر ووردیکی سرای احتمالک بوسایدیر.

عدد او طه بنا ایلدی. بیک خانه، قلندر خانه، ترسانه و طوپخانه، کاغذخانه ده باروخانه و نیجه بونک امثالی عمارات عظیمه ایله اسلامبولک درون و بیرونی غزا مالیه ترین ایشمدر که هر برنی مخلنده تعریف و توصیف ایله جکزه.

اسلامبولک قره دکز طرفه و غلطیه و خلیجه ناظر بر مرتفع و هوادار محله پوزانطین (بیزانس) قیصری بناسی بر در قدیم واردی که، جوانب اربعه سی سورمثال، بدن بدن بر دیوار استوار ایدی. بودیرک جوانب اربعه سی، او یله چنزار و خیابان ایله مزین ایدی که، جناب رب عزت بر هوا طیران ایدن و بر زمین سیران ایلن و خوش و طیورک و حیوانات کونا کونک انواعی اول درخشان ایله جمع بیورمشدی، اول دیر ایچره پوزانطین و قسطنطین عصرنده اون ایکی بیک قیسین و راهب و راهبه صاحبه ریاضت و ارادی. [۳] سبب عمارتی اول ایدی که، حضرت عیسی خلیفه لرندن حواری شمعون اسلامبوله کلوب اول جای فرخفراده عبادتله مشغول اولوب [۴] جمیع و حوش ایله حسن الفت ایدوب اول مخلوقاته صو و یرمک ایچون زمینی حفر ایدوب اول قازدینی یردن بر آب حیوان ظاهر اولدی که، حقا که آب حیوان اولوب جمع حیوانات آندن دفع عطش ایدوب بعده شمعون خلیفه اول جای معهوده بر عبادتخانه انشا ایدوب مرور ایام ایله پوزانطین قرال اول عیون جاریه اوزره مذکور دیر کبری بنا ایلدی.

بعده ابوالفتح اول دیری فتح ایدوب یرینه (۸۵۸) سنه سنده اسکی سرائیک انشاسنه شروع ایدوب (۸۶۲) ده تمام ایدوب، برج و باروسز و دندان بدنسز و خندقسز بر سوردر. اما غایت متانت اوزره بنا اولوب جمله دیوار اوزره رصاص نیلکون ایله مستوردر. اول عصرده دائر آمادار جرمی (۱۲۰۰) آرشون ایدی، و شکل مربع کارکر بنادر. رکنی سلطان یازید، قرانچیلری (بیزانسیلر زماننده ده بوراده باقر اوازی و سائر صاتیلوردی)، کوشه سندن تامسکی صابونی بانه (ملفا مالیه نظارتی قرینده کی صابونچی خایدر) منتهی ایدی. آندن بر کوشه سی دلاک مصطفی پاشا سراینده نهایت بولنورکی. آندن بر رکنی کوچوک بازار سدی

[۳] رنجی کتابیزک منطقلر بچمنده یازلدی و جمله، سلیمانیه جامعندن، محترق شفتالی سوقاقی طریقه اوزون چارشو باشنه ایترکن محترق خانه عرصه لرده جاچا مخزنه، متین تملره تصادف ایدیلوردی. حتی، حق افندی نامنده برنک عرصه سنده اشارتلی طرغلر، منتظم مردیوله اینیلور مخزنر، غایت قایلن طرغلرله انشا ایدلش متین دهلیزلر کوردیم. بو دهلیزلر قسماً تحریب ایدیلرک برلرینه دکان و فووقه خانه پا دیلرشد ۱۳۴۱.

برده، دوکه، حیلر چارشو سنک آلت طرفنده، دیو اوغلی یوقوشنه کیدن سوقاقده یاز قیش آقار برصو واردی. بوراسی توبه طریقه قسماً کری چکدیکندن صوده غائب اولمشدر. مورتانک و نانی قدیمه استناداً بحث ابتدکی (تا - متانیاس) نام قیزلر مناسرتی بوراده ایدی. بومنا ترک موقی مرتفعه اولدیغندن خلیجه، بوغازه و چایچه نظارت فوق العاده سی واردر. غیره منتظم اعرجالی و مرور عبوره پکده مساعد اولیان بوسوقاق شهراسینی و کیلی استانبول والیهی اسبق علی حیدر بک همتله منتظم برجاهه حاله کتیریلدی. بوراده و قتیله صوبی یاز قیش آقار قبله چشمه سی نایله برچشمه واردی که، ۱۳۲۴ تاریخده کی آقهرای حریق هائل یوچشمه نک اوزرنده کی خانه دن ظهور ایشمیدی.

[۵] اوایا چلی نک بحث ایلدیکی حواری شمعون مسئله سنده بر اثر ذهول کور یوروم. بیزانس بلده سنک فردای تاسیسنده حواری بوندن (آیث س آندره آس) اسمنده برنک استانبوله کلرک بک اوغلی مرزافنده اقامت ایلدیکی و اوراده کوچک بر عبادتخانه یاهرق طاعتله مشغول اولدینی، و اونک طرفندن یابیلان صلیب بر زمانلر محافظه ایلدیکی حتی، قره دکزیه چیتیه کی کلرک طاققلری، س فردریاه چیتیه دن، بومزاراقده کی کوچک معبد کلرک دعا و تنی سلامت ایلدکاری و بو وقته نک، سالد ذکر آیا آندره آک فردرکزله موسقوا بلده سنک حامیسی مقامه کچمسه بادی اولدینی و بوباک خریدتیا نلرله آیئوش آندره آسک زمانه غائد اشارتلی بعض طاشلرک یکی کویده قره ملودورسک باغچه سنده محفوظ ایدوکی رنجی کتابیزک معلومات تاریخیه قسمنده [صحیفه: ۶] ذکر ایلدی.

وصهرنجی اوزره (تخته قلعه ده ادهم پاشا فوناغك آرقه سنده کی قدیم صهرنجدر ، الیوم صابونخانه اوله رق قوللانیلور ، شاکر افندی اسمنده برینک تحت نصر فنده در) قرار پولش ایدی ، حالا یکچیری سرانی (ملغا دائرة مشیخت) وسپاوش پاشا سرانی [وفا جوارنده کلیسا جامی آرقه سنده کی واسع عرصه محلدر] زمینی مذکور سرای عتیق محلی ایدی . و آندن برکوشه سی تا تحت القلعه اوستنده کی سددن [الیوم دیه اوغلی یوقوشنك اوست طرفنده مشهود اولان دیوارلردر] عبور ایدوب ینه قرائنجی تاحرلری کوشه سنه کاتنجه ، بر سرای عظیم انشا ایدوب ایچنده کونا کون قاعله و متعدد حرم حجره لری و مقصوره لر و جوض و شادروانلر پادیروب مطبخ کیکاکوس و کیلار خاصه و (۳۰۰۰) نبردان ، وئی کاکی خدامانه متعدد خانه لر بنا ایدی . و براوطه (آق آغا) و برده (قره آغا) بنا ایدوب جمله نك اوزرینه دارالسعاده آغاسنی حاکم ایدوب خصکیلرله قرال قزینی دخی بوسرای عتیقه قویوب هفته ده ایکی کره یکی سرایدن اسکی سرایه کلوب اول کیجه عدالت ایدر ایدی ...

۲ — تکفور سرانی Palais de Bélisaire . — بویوک قسطنطین طرفندن انشا ایتدیریلن اعیان سرایدن ماعدا ، محتشم بر سرای دها واردی که ، اکثر روم مورخرلی طرفندن و هلیساریوس = بلیزره) سرانی ، و تورکلر جه ده تکفور سرانی نامیه یاد ایدلمکده در .

آتیا تفصیل ایدیله جکی اوزره ، قره جهته ده تهئودوسیوس سورلری پاپلمه دن ، بوسرای شهرک خارچنده ایدی . قسطنطینادک افاده سنه باقیلورسه بوسرای ، بویوک قسطنطین طرفندن انشا وبالا آخره ایوستینیانوس معرفتیه بالتعیر (تهئودومون محکمه سی ، Tribunal d'ilebdomon تسمیه قلمشدر . [۱]

۳ — تهئودوسیوس سرانی Palais de Théodose . — الیوم بازید جامع شریفه ده احتوا ایدن (فوروم طوریس) داخلنده بویوک تهئودوسیوس طرفندن معلا بر سرای پادیرلشدی . سفرای اجنبیه نك رسم قبولی دایما بوراده اجرا ایدیلوردی .

سرای کبیر قیصری Grand Palais . — سالف الذکر سرایلرک هپسندن بویوک ، فوق العاده محتشم بر سرای دها واردی که ، محیطی داخلنده (خریسوتریفلینوس ، ماغناورا ، پورفیروس) ناملریله لطافت و احتشاجه بربردن فرقلی اوچ سرای موجود ایدی .

بویوک قسطنطین پادیروب (سرای کبیر) تسمیه اولنان بوسرای ، صره سیله ایراقلیوس ، ایوستینیانوس ، تهئوفیلوس فیلو قوزموس Théophile le Philocosme ایله دیگر حکمدار طرفندن توسیع و تزین قلمش ایدی . و محتشم سرای ، برنجی تیه نك الک یوکسک محلنده و تام آناطولی ساحنه قارشی برمو قعه انشا ایدلش ایدی که ، سلطان احمد جامع شریفی و مشتملاتی بوسرای عتیقک موقعی اشغال ایتکده در .

فصل مخصوصنده کوریه جکی اوزره ، بر طرفدن چاتلادی قیو ، دیگر هتدن آخور قیو جوارینه قدر امتداد ایدن بوسرای ، زینت و احتشاجه مثلی نادر بولور آثار عالیهدن ایدی . مکلف ضیافتلر بوراده وریلور ، سفرای اجنبیه بو دار معلا ده قبول ایدیلوردی .

[۱] تهئودومونک ، تکفور سراینده اولیوب مرقی کوبنده بولدینگی ، استانبول آثار عتیقه موزهلری فن مأموری ماقیدی بک اوزون تنبع و تحریات نتیجه سنده اثبات اتمشدر .

صناعت نفیسه‌نك دوره انكشافده ، سرای مقدسك تزینى مسئله‌سى ، بیزانس حكمدارلرینك مشاغل اساسیه‌سندن برینى تشكيل ایدیوردی . قیصر ایوستینیانوس Justinien دن صوكره ، سرائك صورت فوق‌العاده‌ده تزینى بت‌شكن Iconoclate نه‌توفیلوس زماننده واقع اولمشد [۸۴۲-۸۲۹]

بیزانس تخته توارث ایدن یكى سلاله حكمداری ، اقامتگاه قیصرینك تزینى خاطرندن بيله كیمرمه‌شدی . فی‌الحقیقه ، اوچنجی میخائیلی آیاماس مناسترنده اولدیرتن مكدونیالی برنجی واسیلوس [۸۸۶-۸۸۷] ، اسلافنك اوطوردقلری دائرله‌ده پك آز اوطوروردی . بناء علیه ، خریسوتریقلینیوس Chrysotricline دینلن تخت‌سالونك جنوب‌جهتده یكى دائره معناسه‌اولان كنونریون Chénourion [۲] ناميله بویوك رصالون یاپدیردی ، معاصر اولان بیزانس مورخلری بوسرائك رونق و احتشامی اوزون اوزادی‌ده تعریف ایدیورلر .

سرای مقدس . — Palais sacré . — سرای مقدسك طرز معماریی حقدده‌كافی درجه‌ده برفكر ایدینه‌یلمك ایچون ، سرای مذكورك وضعیت موقعیه‌سنی نظر دفته آلمق لازمدركه ، بوده اولدقچه مشكل برایش كی كورینیور . بونكه برابر شایان نمونیندركه ، بیزانس مؤلفلری بو سرایدن پك چوق بحث ایتش وقسطنطین پورفیرویه‌نیطوس‌ده (كتاب‌المراسم) نده ، بالخاصه اوتجی عصرده سرائك اقسام مختلفه‌سنه دائر وضوحه معلومات ویرمش اولدقلرندن ، بومعلومات دلاتبيله زماننز محرووقعه نویسلری ایچون سرای مذكورك احیاسی دائره‌امكانه کیمرمش اولسه كرك . بوبابده صرف مساعی ایدنلر میاندن بالخاصه لایارتك مساعی مصروفیه‌سی مشهوردر . وهرتقدر بوهمت (۱۸۶۱) سنه‌سنده واقع اولش ایسه‌ده ، سائرلرینه ینه رجحان و تقوی واردر . بونكه برابر ، مذكور سرائك بعض نقاطی حقدده ینه قید احتراز دریمان ایتكده حقمز واردر . چونكه ، مومی‌ایله ، ساحه‌مساعیسنده ینه اغلاقدن قورتولامامشدر ، مع مافیه ، هیئت عمومیه‌سی اعتباریله لایارتك اثری شایان نظر ومطالعهدر .

سرایك یولنی . — بوراده اول بولور بر نقطه‌نی نظردفته آلمق لازمدر . مكدونیا سلاله حكمداریسی دورنده‌کی سرای مقدس ، معلومز اولان اقامتگاه ایمراطوری‌یه هیچ بروجله بکزه‌مزدی . بوراسی ، نه (لوور) ، ونده (وهرسای) سرائلری كی متحد بردارندن متشكل وآهنكدار ومحتشم‌جبهلی برینا دكلدی . روسیه‌ده‌کی مشهور (قره‌ملین) سرائی ویاخود طوبقو سرائی ، وخاقان اسبق عبدالحمید خان ثانی طرفندن علاوه‌له توسیع قلنان ییلدیز سرائی ، بیزانس سرائلری حقدده برفكر ویره‌یلور .

[۲] لایارتك تعریفنه نظراً قبا صقالده ، بول سوقاده عفیف پاشا مرحومك تحت تصرفنده بولنان قوناغك برنده ویا قریبنده ایدی . سرای کیریك مختلف زمانلرده انشا ایتدیربان دوائر ومشتعلاندن ، ازجمله ، ایمراطورك بشاق اوطسی Coiton sacré ، فنار تراجه‌سی Héliacon du Phare ، فنارك مریم آناکلیسای ، بول سوقاده محترق بیطر مکتبیه قیاصقالده پولیس مدیری اسبق مرحوم آگاه آفندینك خانه‌یله حریقدن اول عائله‌مرك تحت تصرفنده بولنش اولان بویوك خانه ساحه‌سی داخنده ایدی .

قباصقال جامعك آلتنده برده آکازمه واردر .

خانه‌مرك مینی اولدینی لایارتك پلاندن اشارت ایدیلن واقمتمگاه حكمداریدن Domus impérial غلط اولدوق السنه ناسده (طوموز اوله‌لری) ناميله معروف اوج قاتلی بنا ، قبا صقال حریقندن صوكره هیئت عمومیه‌سیله میدان چیقدی . بوراسی فنار قله‌سی ایدی .

خریسوتریقلینیوس دینیلن ، سکز جهره‌لی ، سکز ضالمی محتمم تخت‌سالونی‌ده فنارك کری طرفنده ووضیعت‌طوبوغرافی‌یه نظراً ، قباصقال مدرسه‌سنگ موقفنده ویا جوارنده بولنش اولدق ...

بیزانس سرایلی، سال دیده آغاچلرک سایه حضارته التجا ایتش، وکلیشی کوزل قوندرولمش متفرق برچوق دوائر ومشمعاتدن عبارت ایدی.

بعض تدقیقاته نظرآ، بیزانس سرای مقدسی (۴۰۰.۰۰۰) متره مربعی بر ساحه اشغال ایدوب، برچوق کلیسا ومعابدله، سرای کیرک چورهسی داخلنده انشا ایدلش سکیزسرایدن ماعدا، ستونلره محاط ومزینیدی دهلیزدن Peristyles، سکیز داخلی حویلدن، عساکر خاصه نیک اقامتینه مخصوص درت قیشلهدن، بش بویوک دیوانخانه، بش قبول سالوندن، طقوز کوچوک کلیسا، واقینخانه، شهزاده لره مخصوص اون دأرددن، بدی خصوصی دأرددن، سرایک مختلف دأرلری بر بریه ربط ایدن اوچ مابین بولندن، اوچ نیک سالوندن، برکتبخانه، اسلحه حفظه مخصوص بر دهلیزدن، اوچ بالقوندن، بر جندی میدانندن Tzycanestérion، ایکی حامدن متشکل ایدی. حویلره، بالقونلره، تراجلره، مردیونلره، مختلف دوائر ومشمعاتی یکدیگرندن تفریق ایدن بانجه لره، باقیلورسه، بیزانس سرای مقدس نیک بر زمانده انشا ایدلدیکی آکلاشلور.

دوائر ومشمعات موجوده مابنده (حالکة) ایله (دافنه) سرائی محتوی بولان اسکی قسمی، ده منتظم بر شکل وهیت اراؤه ایدرایدی. قسطنطین طرفندن انشا ایدیلن (دافنه) سرائی (اسپالاتو spalato) [۱] ده کی (دیوقله یانوس) ک سرائنک پلاننه اولدجه مشابهی اوله جق کی. فقط، زمان کجده بویاک بناتک اطرافده بر آرز کلیشی کوزل بنار وجوده کتیریش وبصورته سرائ قدیم هم وسعتجه، همده طرز معماریجه کلی تحولاته اوغرامشدر. اونجی عصرده عین حال دوام ایتدی. بو مدت ظرفدهده یکدیگرندن متفرق بر طاقم دوائر ومشمعات انشا ایدلدی. بولرک برهیت متحده حاله افراخی ایله بدلرند آهنگ و ارتباط تأمین اصلا دوشونولدی.

سرایک طرز زینتی. — بوندن صوکره سرائ کیرک اونجی عصرده کی حالده اک زیاده نظر دفته چاریان شی، فوق العاده برزینت واحتشامی جامع اولسی ایدی. [۲]

ماکدونانی رنجی واسیلیوس [۸۸۶-۸۶۷] طرفندن انشا ایتدیریلن مباننک تعریف و توصیفنه دأراولان فقراتک کافهمسند، مبانئ مذکور هک هر طرفنده کوزلری قاشدیرمن بر بدبه واحتشامدن بحث اولتور.

[۱] spalato, spala'tro، اوستریاک (دالماسیا ایالتی) بر شهر و لیمانیدر. ۲۷,۰۰۰ نفوسی وارد. زیتون باغی اعمالخانه لری، ودباغخانه لریله مشهوردر.

اسپالاتوم، (۳۰۳) سنه میلادیمسند، دیوقله تیون طرفندن مستط رأسی اولان قدیم سالونه Salone نیک یاننده تأسیس ایدلش ایدی. موی الیک بوراده کی سرائی Palais de Diocletien مشهوردر.

[۲] فیصر تهوفیلوس [۸۴۲-۸۲۹]، بالاخره باطریق اولان فضالون ایوانیس لهقانونمادیی Lécanomante سفارت فوق العاده ایله بغداده کوندردک خایفه عباسی المأمونه عرض تعظیات ایش و (۸۳۵) سنه سنده سلطان احمد میداننده عرب طرز معماریی اوزره غایت مکلف ومزین بر سرائ یادیرمشدی. لهقانونمادیس، اسهنگ تحایله کنجه: (لهقانو) لهکن (لهکن)، (ماندیس) کاهن معنایه ندرکه، ترکیبی حالده (لهکنک) اینجندکی صوبه بافوق کشف اسرار و بیان ماقال ایدن آدم) دیکدر. عربلرک طرسوس بلده سی ضبط ایتلری [۸۳۱] واورتودوتسره کشیشلره فنا مامله واذا وجفال ایدلسی [۸۳۶]، و عربلرک Dazymène شاربه سنده فیصر عسکرکی مغلوب ایتلری [۸۳۹] بوقیصرک زمانه مهادندر.

مثلاً، دوائر و مشتملاتدن بولان بر كوچك معبددن بحث ايدر كن ، قسطنطين پورفرويه نيطوس ديورك: «بو معبدك چوره‌سی داخلنده اودرجه آلتون، كوموش و قمتدار احجار ابدال و ايتار ايدلشدی كه، كوزله كورولدكجه، درجه احتشامنه اينانيلمزدی.»

معبدك دوشه‌مسی صاواتلنمش صوم كوموشله قاپلانمش ایدی. صاغ وصول جهتنده کی دیوارلرده، زمینی، قمتدار طاشلرله پرتو انداز آلتون ایشلملی، بویوك ورقلی كوموشلرله مستور و مفروش ایدی. محرابك اوستنده کی قبه‌یه كلنجه، اوراده کی زینت و احتشامك درجه‌سی ناقابل تعریف و توصیف ایدی.

بودرجه وسعت و احتشامی اولان، و صناعت معماریه‌نك كافه تجملاتی جامع بولان برسرایك انقاضندن بيله اثر قالماسی، رجوق مناقشه‌ناه بادی اولمش، و حقایق تاریخی‌دن بی‌خبر اولان کیمسلر، بونك تحریب و احسانی عثمانی تورک‌لرینه عطف ایتلشدر. حال بوكه، برنجی کتابزك مقدمه‌سنده بیان ایدلدیکی اوزره بوسرای، زمان فتحه انتقال ایتمه‌مشدر. ژول لایارتك اعترافی وجهله، قسطنطين ك سرای قدیمی، هیچ شبهه‌یوق كه ترك، و یکیدن یکیه انشا ایدیلن مبانی قیصریه‌یه مالزمه تدارك ایدلك اوزره، تدربجاً هدم اولندی.

حتی، فلورانسه‌لی قریستوف بونده‌لموتی، فتحدن اوتوز کسور سنه اول استانبوله کلدیکی زمان، بوسرایه دائر هیچ برشی قالماش ایدی. کذلک (۱۵۵۰) تاریخنده، یعنی تخمیناً فتحدن یوز سنه سوكره قسطنطنیه‌یه كلش اولان پسرژیلده، - قسطنطين - ك سرای قدیمندن بر ایز بيله بولاماش ایدی.

بوتون بومشهودات و افاداتدن آکلاشیلوركه، دیلدرده داستان اولان سرای کبیر، بالذات یزانسیلیرك ترك واهمالیه محو اولمش، ویا لكز خاطراتی محافف تاریخنده منقوش قالمشدر...

تکفور سرایی

Tekfour-Sérai

قره جهتنده کی سورلرک شیمدیکی موقعنده انشاسندن اول، شهرخارجنده بولنش اولان بوسرایی [۱] بویوك قسطنطين یاپدیرمشدر. بالآخره ایوستینیانوس تعمیر و تجدید ایدرک، (نودومون محکمه‌سی) Tribunal d'Hebdomon توسیم قلنمش اولدینی یوقازیده ذکر ایدلش ایدی.

اسکی پلانرک تدقیقاتدن آکلاشیلدیغنه کوره، نودومون محکمه‌سی، تکفور سرایه متصل اولان بورجدر، بو برجه متصل اولان قپوده (ککروقو پورتا) Porte de Prokessus در.

تکفور سراینك یاننده کی برجك قریبده (روحانیون قپوسی) P. Assomation واردیكه، برنجی کتابزك (۲۳۰) نجی صحیفه‌سنده تفصیلاتیه مذکوردر.

ایمپراطور یجه (آنا) نك زماننده و مخدومی بشنجی ایوانیس پاله‌تولوغوسك هنگام حکومتنده [۱۳۹۱] -

[۱] اکثرروم مورخ‌لری بوراسنه (ده‌لیسار بوس - سرائی) دیورلر. میلادك (۸۱۵) سنه‌سنده سلطان سلیم‌ناتك همشیره‌سی خدیجه سلطانك معمار وه‌مندی (مهلینر) طرفندن تریم ایدیلن استانبول پلاننده چنبرلی طاشده عثمان بك مطبعه‌سینك رنده وه‌لیسار بوس سرائی خرابه‌سی نامیه برخرابه اولدینی کوردیلور. بوخرابه، مذکور مطبعه‌نك تاریخ انشایی اولان (۱۳۰۱) سنه‌سنه قدر طوروردی، والچی خانی دینکله معروف ایدی، محرر عاجز بوخرابه‌ی بیلیرم.

۱۳۴۱] الکسیوس آپوقافقوس Alex. l'Apocauche نامند ماضیی مجهول و طبعاً دنی، دساس و قانتاقوزینوس عالمه سنک خصم بی امانی اولان بر آدم، دو قالی موقعی غضب و احراز ایتدکن صوکره، قانتاقوزینوس که نه قدر اقربا و اوداسی و ارسه طوپایوب بوتکفور سراهه حبس ایتدیرمش ایدی. بو کیفیت توقیف و حبسدن بحث ایدن قصیر مورخ قانتاقوزینوس دیورکه: «آلکسیوس، بویوک قسطنطین صراخی عمومی حبسخانه یاقی تصورنده بولغله، اوراده کائن اولوب، ایوستینیانوس که قونانی دنیلن بویوک خانه ک نقدیر مدخل و مخرجی و ارسه جله سنی قیادتدن صوکره ایجروسی رطاقم حجره ره تقسیم ایله محبوسلری اوراده حبس و توقیف ایتدیرمشدی.» مورخین سالفه دن میخائیل دو قاس ده، عین وقعیه حکایه ایدرک، بوحب خانه بی (بویوک سرایک شاتوسی) یاد ایدیور.

یوقاریده ذکر ایدلدیکی اوزره، قانتاقوزینوس عالمه سنی اوراده حبس ایدن موسی الیه آپوقافقوس، ایشه و محبسه، محبوسین طرفدن بر صورت غدارانه ده قتل ایدلشدرکه، بوضورتله (الجزا من جنس العمل) سرتی تجلی ایتشد. آپوقافقوس که بوضورتله اتلا فندن صوکره، قانتاقوزینوس که احیا و اوداسی کندیسنه مکتوبلر یازمق علی العجله استانبوله کلسی لزومی اخطار، و محبوسین ده بویوک قسطنطین که سرائی قبضه تسخیرلینه کچیرمش اولدقلرندن استانبولی قولایجه آله بیه جکنی اخبار و اشعار ایتشدردی.

۱ - اوجنی آلکسیوس (طریزون ایمپاتور) ۱۳۵۰-۱۳۴۹ Alexis III empereur de Trébizonde
۲ - ایمپاتوریجه تئودورا (آلکسیوس که زوجیه) L'impératrice Théodora, femme d'Alexis III
ایکی رسم، طریزون جوارنده باناییا مناستردکی - ولی بویا رسملردن آلتشد. ۳ - غران دوقه آلکسیوس آپوقافقوس ۱۳۵۰ Le grand duc de Constantinople en 1350, Alexis Apocaukos
۴ - قانتاقوزینوس که راهب البه سیه رسمی ۱۳۵۸-۱۳۴۷ : ۵ - قانتاقوزینوس که ایمپاتور البه سیه رسمی L'empereur Jean Cantacuzène, en costume de moine, et de cérémonie.

فی الحقیقه، بشنجی ایوانیس قانتاقوزینوس (۱۳۴۷) سنه میلادی سنده استانبوله عودت ایدرک ناشیه حکومت، ایمپاتوریجه (آنا) ایله تألیف بین ایتکله، مایسک اون اوجنی کونی زوجیه سی آیرنی ایله برلکده، لاجر نه کلیسا سنده رسم تقدیرلی اجرا قلمشدر.

مورخیندن (قانتهمیر) Cantémir ك فكرنجه، مذکور سرائك اسمندن و (پالاتیون) Palation كله سنك تحریفندن ناشی بوجواره (بالاط) تسمیه ایدلش. فقط، مومی الیه، سرائك صوك قیصر لر طرفندن انشا ایدلدیكنی خبر وریوركه، خطادر، ذاتاً بوخطای برچوقلری ده ایشیدر.

قانتهمیر، تكفور سرائك روجهده (تو-کیریو) یعنی (افندی) لفظندن محرف، و حتی استانبول تعبیرینك ده كذلک روجه (ئس-تان-پولن) es tan Polin دن آلتش اولدینی، و قیصر تعبیرینك ده (سه زار) دن تحریف ایدلدیكى فكرنده در. حتی دیوركه: «استانبولك فتحندن اول، تورکریزانس امپراطورلرینه مملکتك حاکملى، صاحبلى دیمك اولان استانبول تكفوری دیرلردی.»

الیوم آثار باقیسی ارباب تدقیق طرفندن بویك برمراق ايله تماشا ایدیلن بوسرای، امثالی معدوم اولان (ملکی طرز معماری) architecture civile نك یکانه اثری اوله رق قاله یلمشدر. اثر خطا اوله رق (وه لیساریوس) سرائی Palais de Bélisaire، قسطنطین پورفیریو نیطوس Palais de Const. Prophyrogénète یاخود «مؤدومون سرائی Palais de l'Hebdomon دخی دیدکاری بونیا به بزورکر تکفور سرائی دیورز.

بوسرای مستطیل الشکل، ایکی قاتلی برنا اولوب تئودوسیوسك انشا کرده سی اولان ایکی سور آراسنده میندر. بوندن طولانی وضعیتی شایان تدقیق در.

الیوم مولوزله ملو و ملوث اولان زمین قاتی، و قتيله دوشمه سی، مرمر دیرکله استناد ایتدیرلش، متعدد قبه و کمرلی، اون یدی متره طولنده بر دیوانخانه ایدی. بر دیوانخانه نك شماله یعنی عادلشاه قالدین افندی جامعنه ناظر جهه سی الی جسیم مرمر ستونه مستند کر لرله مزیندر.

بوزمین قاتك یوقاریسی یعنی برنجی قاتی مستطیلی بویك بر دیوانخانه گشکیل ایدر، دیوانخانه نك شمال جهته ناظر جهه سنده کمرلی متعدد پنجره واردر. بوراسی مراسمه مخصوص بریر ایدی.

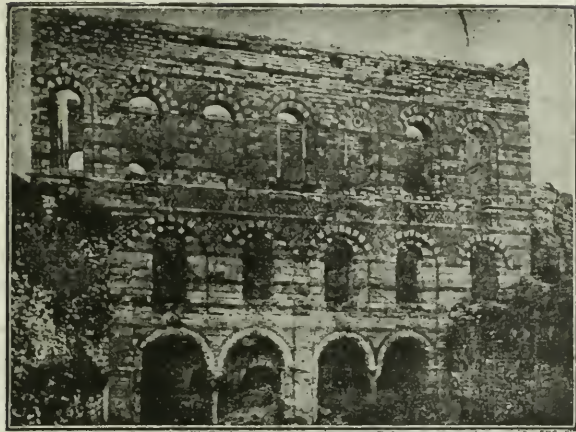
بونك اوستنده کی قاتده (۲۳) متره طول و (۱۰) متره عرض و (۶،۳۰) متره یوکسکلکنده جسیم برصالوندر. بوقسمکده لطیف ورنکلی طوغله لرله آوروولش کمرلی متعدد پنجره لری واردر. بنانك جهه سنده کی بالقون طیشاریه طوغری چیمش کر لر اوسته اوطوردلش، و جنوبه باقان بوزنده ده کوچک رکله شکلنده بر قسم، ده طوغری بر شاه نشین موجود اولوب، دیوانخانه نك داخلنه تصادف ایدن قسمی عادتاً بر حرایبه کی حقیقتی تشکیل ایدر. سرائك بوقاتی، اطرافى محاط اولان سورلرک ارتفاعندن یوکسک در، و قتيله اوزری بشیک اورنوسی دیدیلن شکلده بر سقف ايله قیامش ایدی.

تکفور سرائك [۱] اك زیاده شایان تدقیق اولان جهتی، خارجاً اولان تزینات فوق العاده سیدر. آثار اسلامی و عثمانیه نك رسم و پلانلری محتوی اولوب مؤلفات مهمه دن بولتان قورنه لیوس غورلیت Cornelius gurlitt ك مشهور آلبومنده بوتکفور سرائك الكاسکی و مکمل رسمی واردر. بو اثری نظر تدقیقندن کچیره نلرجه معلوم اولدینی اوزره، سرائك شکل ابتدائیسى حقیقه ظریف و محتشم ایش. اتصالده کائن اولوب، الیوم خراب اولان محکمه قله سنك Tour du Tribunal اوست طرفی ده، سائرلى کی حصار پجه لی ایش.

[۱] تکفور سرائك گوشه سنده کی بریدن آیوانسرایه طوغری اولان سورلری (۶۱۳) ده قیصر ایراقلیوس (۲۳) بویك قله ايله انشا و تحکیم ایتدیرمشدی.

موضوع مجسمه اولان کلبه، ده طوغریسی شاهنشینك اوزری وقتیه قبلی اولدینی مذکور آلبومده پک کورل کورینیور. اولک

جههسی، ویاں طرفلری متناظر اولوق اوزره بش جههلی، و جههسی کمرلی ایکی، ویاں جههلی ده بر پنجره. لیدر. و کرک استناد ایتدیکی کمرلی قونصوللر، و کرک شاهنشین کاملاً یونتمه طاشدن ظریف بر صورتده انشا ایدلش، بنانک هیئت عمومی. سه لطف و آهنگدار برک تشکیل ایتکده بولمدر. بنانک خارجی بیاض و صاری

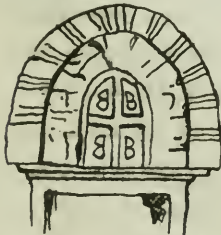

تکفور سرائی : شمال جههسی

Tekfour Serais (façade nord)

قونولش قمرلی طوغله لک هیئت مجموعه سی پک لطف اشکال هندسیه عرض ایدیور. زمین قاتک کرلرله پنجره لری ده مختلف رنگلی مرمرلرله انشا، و جههسی فوق العاده ظریف و لطیف اوق طوغله لره عادتاموز ایق طرزنده ترین اولمشدر.

بنالری خارجاً بویه رنگارنگ مالزیه انشایی ایله ترین ایتک طرز و اصولی معلوم اولدینی اوزره، یزانس صنعت نقیسه سنده یکی برشی دکل ایسه ده، شرق نفوذ و تأثیر ظرافت نمونی سایه سنده، بوراده آلدینی شکل وحه ایله اونخی عصردن اعتباراً، تعمم ایتکده باشلامش ایدی. حتی، دینی اصول معماری ده، یکنسق طرز انشادن قورتلره رق، بوده اوتاریخدن اعتباراً بنالرک جهه لری طاش، طوغله و خوراسانی خرجه انشا ایدرک بویه جه رنگلی لطف منظره لر حاصل ایتکده باشلامش ایدی. طوغله ایله انشا ایدیلن بعض بنالره جینی لر علاوه سیله اصول ترینک ده نظر قریب برحاله کتیرلیسی بیه کورلش ایدی :

تکفور سرائینده باله بولوغوسلره عائد مونوگرام

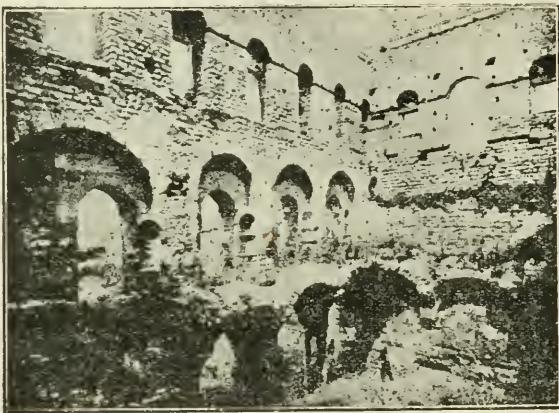
monogramme des Paléologues

تکفور سرائینه، و حرم سکونتده جریان ایتش بعض وقایع داتروم ایل حصارنده کی روبرو قوله ژ تاریخ معلمی موسیو آلساندرو میلینجنک (۱۸۹۹) سنه سنده نشر ایتدیکی انکلیزجه برائره [۱] مندرج بعض معلومات تاریخیه نکده بونحیه علاوه سنی موافق کوردم .

(پورتا اکیسلورکهر قو) نک باندنه تکفور سرائی تعمیر اولان خراب یزانس سرائی، پور فیه و نیطوس سرائی اوله رق معروف برامیراطور اقامتکاهی

ایدی . و تیه نك آشاغیسنده بولان بویوك بالاخرنا = ولاخرنا سرائنك ملحقاتندن برنی تشكیل ایدیوردی .
 فی الحقیقه ، کیلیوس ، P.Gillius بوراسنی ئودومون سرائی ظن ایشدیر ، و آنك بو فکری بداعت مادهیه
 رغماً ، علی العموم طوغری اوله رق قبول اولمشدر . لیکن ئودومون واروشونك مرمره دکزی ساحلنده
 کائن مقبری کوبنده بولندینی قضیه سی پك قوتلی در . و بناء علیه ، ئودومون سرائی اوجوارده آراماق لازم کایر .
 تکفور سرائی [۱] اصل بیرانس نامی اولدینی ماده سی ، ۱۴۵۳ محاصره سی زمانده تورک اردوسنك
 مختلف فرقلرینك اشغالی ایتدکلی مواقع ، قریتوولوس طرفندن تعریف اولنان وقعته نك صورت
 جریانندن باحث برجهلنده ذکر اولمشدر : و مؤلفك فکر نجه تورک اردوسنك صول جناحی خلیج جوارنده
 (اکسیلپورتا) دن [۲] پورفیویه نیطوسك سرائنه و اوردان خاریسیوس قوسنه (ادرنه قوسی) ممتدایدی . بویه ج
 پورفیویه نیطوس سرائنه عطف اولنان محل ، اکری قیودن ادرنه قیوسنه کیدن دیک یوقوش اوزرنده
 بولان تکفور سرائی محله معادلدر .

پورفیویه نیطوسك سرائنه دائر سائر کونا تلیحات ، بواقامتکاهک ولاخرنا سرائی جوارنده بولدیغنه دائر
 اولان اسم دلالاته توافی ایدر .

تکفور سرائی : داخلی قسی
 Tekfour Serais (intérieur)

مثلاً و جنجی آندر نیقوس
 ۱۳۲۸ تاریخنده حکومتی ،
 بیوک پدری ایکنجی آندرو .
 نیقوسك ضعف ال لرندن
 آلق ایچون سن رومانوس
 قیوسندن استانبوله کوردی
 زمان ، دها یا شلی حکمدارک
 (قانتاقوزینوس) اشغال
 لیتدیکی سرایه یاقین اولمق
 ایچون پورفیویه نیطوسك
 سرائی کندنده اقامتکاه اتخاذ
 ایتدیکی مرویدر .

[۱] تکفور سرائی ، تاجدار معناسنده بر فارسی کله دن مشتاق ایش . لوقلاویوس دیورک : توکرک ، ایمر طوره
 تکبر تعبیر ایدرلردی . تکفورک روجه (توکیریو) گه سندن مشتاق بولندینی ایسه معتبر دکدر .
 اکسیلپورتا تعبیری ایلك دفه اوله رق قانتاقوزینوسك ائرنده مذکوردر . استانبولک فتحندن بحث ایدن وقعه
 نویلر ، بوقیوی خلیج قرینده کوستریورلر ، که حقیقت ده بودر . بوقیو ، آبیوس قالینیقوس کوبرسنك کیرلی قیوسی
 نامیه آلتیچ ایکنجی بوسدنباؤوسك اواخر حکومتنه مصادف زمانلرده ذکر ایدیلور . [۷۱۱-۷۰۵] .
 سالف الذکر کوبری ، آبانسرای اسکسلیه دفتردار آرمه سنده و خاصکویه طوغری ممتدایدی . بوجهته دکرنک آتتنده
 بوکوبرینک طاش افاضنه تصادف ایدلکده اولدینی جوار سکته سندن ایشتمیش ایدم ، وقین زمانه قدر بوراده ، دکز
 اوزرنده بر اشارت موجود اولوب ، بواشارتی کورمن قایقر ، وایورلر بورادن یکمزلرایدی . رأی الامین مشهودیم اولمشدر .
 [۲] قره طرفنده کی (خلیج جهتی) سورلرک صوک قیوسیدر . بندن اوزیش ، یکری سنه اول ، بوقیو ایله برابر
 تئو فیلسك برکتبه سنی حاوی قه و ایراقیلوس سورینی دکزه ربط ایدن بر پارچه دیواره یقیدرلش ایدی .

ایکسچی آدرونیقوس ک ولاخرنا سراینده بولندینی شوندن آشکار اولبورکه، عاصی حفیدک شهردهخوله شاهد اولان کویلیلر، قوشوب وقعهینی ژیرولینی Portegiolimo, gyrolimné [۱] قپوسنده - طوغریجه ولاخرنا سراینه ایصال ایدن برقپو - بولنان محافظله خبر یرومشلردی . وینه پورفیرویو نیطوس سرائی ، ۱۳۴۷ تاریخنده ایوانیس قانتاقوزینوس طرفندن اشغال ایدلش ایدی . اوزمان ، طول ایمراطوریجه آننا Anne ابله کندی اوغلی ژان باله بولوغ س ک شریک حکومت اولهرق طانیسی ایچون مذا کرانده بولنیور ایدی . قانتاقوزینوس ، مذکور اقامتگاهه تصرف ایدنجه ، ایمراطوریجه ابله کندی غنومینک او زمان یاشامقده اولدقاری سراه هیچ برنجاوز وقوع بولامسی ایچون تلهاث شدید و قطعیه و برمشدی . فقط، قانتا قوزینوس طرافدارلری ، (آننا) نک اثلافه کلکده تردد ایتدیکنی خبر آلدقردن اونک امرینه انقبادایتمه ریک ولاخرنا ده کی قلعهینی ضبط ایتشلردر . بوقلعه ، (قاسته لیون) نامیه مشهور اولوب سرائی مدافعه ایتکده ایدی . ولاخرنا و پورفیرویو نیطوس سرائیلرینک یکدیگرینه قریب اولدینی آشکاردر . یدی سنه صوکره ، ژان چله بولوغوس شهری ضبط ایدنجه ، پورفیرویو نیطوس ک سرائی قرارگاه اتخاذ ایتدی . و قانتا قوزینوس ک استغناسی ایچون تدابیر لازمه به تسل ایتدی . [۱۳۵۵] بوخصوصه ده کی وقایعک تصویر و حکایه سندن یه آشکار اولبورکه ، پورفیرویو نیطوس سرائی ، (قاسته لیون) ک وولاخرنا سرائینک جوارنده ایدی .

ایشته ، بصورتله ماده تنور ایتکده ، بوجه بالاموضوع بحث اولان ییزانس حادثات تاریخیه سی تثبیت ایدلش اولبور . اوج قاتلی مستطیل الشکل بر بنا اولان سرائی ، پورتا اکسیلو کهرقودن خلیجه قدر قیسه بر مسافده اشانی طوغری اوزنان ، ایکی موازی حصار آرمسده بولونیور . مقابلاً شماله و جنوبه ناظر اولان اوزون طرفلری حصارله مائل اولدینی حالده ، قیسه اولان غرب و شرق جهتلری اینسچی قاتک حداسنده حصارلرک اوسته کلیر . طامی وایکی یوقاریکی قاتی ناهید اولمش ، آنجق بوش برطرف قلمشدر . شمال جهه سی ستونلر اوزرینه قائم اولوب ، بوتون سطحی کوچوک طوغله وطاش پارچهلرندن متشکل کوزل رموزاییقه مزیندر . بتارک متعدد پنجره لری مرمردن اولوب شرق و جنوب طرفنده کی دلشین بالقونلرندن سرائیک یوکسک وضعیتک حاکم اولدینی لطیف منظره لر تماشایه شایاندر . دشمن مرمرلیته اک زیاده معروض بولنان غرب جهه سی ، پورتا اکسیلو کهرقونک غرب طرفنده بایش جسم برقلایه ناظر اولوب بصورتله قسماً قپونک مدخلی قیامتش اولیور .

شمالاً برآز مسافده کی حصار ، اوزرلرنده سربک بایش اولدینی ایکی دیوار آرمسده کی ساحه نی کنیش میدان حالته وضع ایدرکه ، بومیداندن شمال شرقی گوشه سنده بولنان برقپودن شهره ، و غرب حصارنده کی قپوندده بارانیکیونه [۲] کیدیلور . صولده کی مدخل ، احتمالی که ، پوریه نیطوس ک کیزی قپوسی اولهرق طانیس اولان قپودرکه ، بورادن ژان قانتاقوزینوس نک قرق ایکی طرافدار ی ۱۳۴۱ تاریخنده شهردن فرار ایتلشدر .

[۱] نیکینوروس غره غوراس - ولاخرنا نک ایکی قپوسندن بریدرکه ، سور خارجنده کی بوستانلردن کوربولور . برقچ سنه اول ، استانبولی راکده طولاشه رق تدقیقانه بولندیم اناشسده ، متوفی دقتور شراده ریک افاده سنه نظراً ، بیرونی قیبری ، آزرکولینی (کوموش صوبی) کلکسندن مخفف ایش که کوموش کول دیک اولیور .

[۲] (تافرنر) Taftner ، شهردن سرائیک میداننه مدخل اولهرق اون عدد لطیف ستون اوزرنده بایش اولان برده لیزدن (پرویلوم) Propyleum بحث ایدیور .

(سالجہ نبرغ) ہ کورہ، سرای، طقوزنجی عصرک ایلک نصفہ عائد اولوب، امپراطور تہو فیوس ک اثری ایدی. لیکن بٹاک اسمی، امپراطور قسطنطین پور فیروینیطوس ک بنا ک دہ سی اولدینی ویناء علیہ، اونجی عصرک بریادکار صنعتی بولوندینی فکری تأییداید. قسطنطین پور فیروینیطوس، انشا ایتش اولدینی برطاقم سرایلدن طولانی اشہار ایتش ایدی. [۱] میدانک شمال غربی اوجندہ باشقہ براقامتکہ وارد. بونک پنجرہ لری کنیش اولوب، میدانک حالا خارجی دیواری اوزرندہ کورینور. جنوباً ایکنجی پنجرہ اوزرندہ پالہ ٹولو غوس ک عسکر لری حقندہ کی افسانہ ک مونو غرامی مقیدر .

دقتور پاسپائیس، بو بنائی، قانتاقوزینوس ک اثرندہ، مذکور (یدی صنف ملکرک مناستری) اولمق اوزرہ قبول ایدیور. لیکن بو مناستر، وبوکا اضافتہ تسمیہ قلنان قپو، استانبولہ دکل، (تسالونیکا) دہ ایدی .

دوقاس ک مقیدی اولان بولیالدوس Bullialdus، سرایدن بحث ایتدیکی صرمدہ دیرک: «پالہ ٹولو غوس لردن ایک باشلی قارتلی، قپولردن برینک اوزرندہ کورونور ایدی. بنادہ کی بللی باشلی درمکر، فرانسنک زانیق تمالر بلہ مزین ایدی. واورادہ پالہ ٹولو غوس لره عائد بر مونو غرام ایلہ برطاقم زرہلی قالقانلر کورونور ایدی.» بومزینات و تجملات، سرایک مختلف ساکنلری طرفدن اوردادہ بعض تعمیرات بابیلدیغہ دلالت ایدہ بایر. تکفور سرایک مال ماضری. — قسطنطین پور فیروینیطوس سرای دخی دینیلن تکفور سرای (۳۵۰۸۲) مترہ طولندہ (اسکی مقیاس ایلہ ۱۸ توازدور) بویوک و مربع الشکل برینا اولوب عادتا ارج قاتلی بر قدیہ مشاہد .

پالہ ٹولو غوس لره عائد اشارت
Monogramme des
Paléologues

بنانک جورہ سندہ کی مرمر قوشاق حالامو جودایسہ دہ، بنائی طونان مرمر ستونلردن اکثریسی ییقلمش، مرمر لک اوزر لرنده کی طبقہ مجلا اسکیش، زائل اولمش، ستونلرک باشقلرندہ کی اویہ وقبارت لره ایچرولرینہ توز طوپراق طولمش، خارجدہ کی کمرلر طوپراغہ کومولمش، وزمین قاتنک کمرلری، مصنع قہلری ییقلمش، خلاصہ، ہیئت عمومیہ سی معظم برکتہ اتقاض حالدہ قالمشدر .

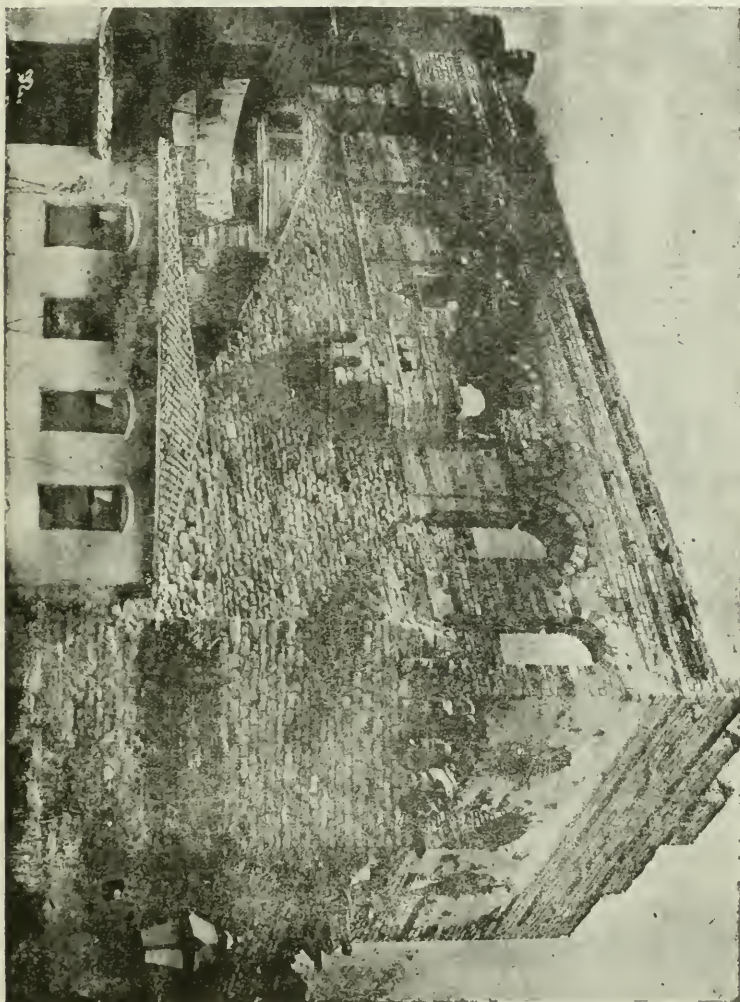
شمال یعنی پوراز جہتہ ناظر اولان جہہ سنک برنجی قات پنجرہ لرینک اوست طرفندہ مرمر لوحہ اوزرندہ شوایکی HIX حرفلہ برلکدہ ایک باشلی برقارتال قوشی رسمی محکوکدر. بو حرفلر، پالہ ٹولو غوس عائلہ سنہ اشارتدر. [۲] بعض اوروپالیر، بو حرفلر بویوک باسقالیہ گلہ سی افادہ ویناء علیہ باسقالیہ کنولری اراٹہ ایلدیکی فکرندہ درلر. اہل صلیب زمانندہ قونت بودوئن [۱]، ایشٹہ بو باسقالیہ زمانندہ استانبولہ مظفر اکیرمکہ، بوتکفور سرایندہ رسم تنوچی اجرا ایدلش ایدی .

[۱] بٹاک تاریخ اضافی تثبیت ایدلہ مشدر. دقتور پاسپائیس، ایکنجی تہو دوس یوس زمانندن دہا اسکی اولدینی ظن ایدیور. دقتور مورتمان، بو امپراطورک زمان حکومتہ عطف ایدرک، متخصص لره، بو محتاج حل بر مسئلہ در .

[۲] قسطنطینیاد - فرانزجہ طبعی، درسمادت: ۱۸۴۶ صحیفہ: ۵۴ .

[۳] برنجی بودوئن، ۱۱۷۱ دہ طومش، دردنجی اہل صلیبی ادارہ ایدن رؤسادن بریدر. (۱۲۰۴) دن (۱۲۰۵) قدر بر سنہ طرفندہ استانبولہ امپراطورق ایتشدر. ایکنجی بودوئن Baudoin استانبولہ طومش، (۱۲۲۸) دن (۱۲۶۱) قدر بورادہ حکمدارلق ایتش، و (۱۲۷۳) دہ بورادہ وفات ایتشدر .

کذلك برنجی (تریبونوس) [۱] لئونده Tribun, Léon Tribunus (۴۵۷) سنه سی شباطنک یدنجی کونی ، برنجی لئون Léon I Makellis عنوانیه بوسرایده قیصر اعلان ایدلش ایدی .

Telkfour Sırai, façade sud.

تکفور سرائی

[۱] تریبونوس Tribun, Tribunus دیکناری ، رومالیرده ، حقوق و منافع خلقی محافظه مأمور برحاکم ایدی .
مونلر بدایه ایکی کشیدن عارت اولوب ، قبل المیلاد ، ۹۳ سنه سنده یاترینجی لم مخالف برصف اولان پلےسیرک plèbe جیل مقدسه چکیلمسی اوزرنه احداث ایدلشردی .

استانبولک فتحندن صوکره تکفور سربانی ترک واهال ایدلشد. بر آرائق ایچروسنده برشیده فابریقه سی تأسیس اوله رق ایچه ظریف شیشه و اوانی ساثره اعمال ایدلش ایسه ده ، بالاخره بوشیده خانه ترک و سد اولنشد. تکفور سربانک اشاغی چتته ده ، اگری قویوه دونوله جک کوشه ده کی برج اوزرینه مورخ فراپچزی Frantzès، ایله فتحده قیصر قسطنطین ایله برلکده چقوب اردوی اسلامک احوالی ترصد و تجسس ایتدکری ادا ایدیور. بورحک دینده قالینقوس قیوسی وارد.

عافظه آثار عتیقه انجمنی تحریاتی ۱۳۳۳

عادلشاه قادیان حامی

[بونک برنده حضرت یحیی نامنه برکایسا واردی]

Emplacement de l'égl. byz. St. Jean Baptiste

[۱] جامی نامیه معروفه ولان بومعبدک قیوسی اوزرنده کتابة ده :

[۱] عادلشاه قادیان افندی (۱۲۱۸) رمضانک بشنده ارحمال ایدرک لالهلی تره سی خارجنه دفن ایدلشد. بخدوملری محمود باشا ، والده لریک روحیچون چشمه ومکتب یابدیرمشد.

بعض اثرلرده ، تکفور سربانک اوکنده روم مزارلغنک یری ، (شهودومون قرار . کاهی) نک برقسیمی Campe de PHebdomon اواق اوزره اراشه ایدیلبورسده ، (شهودومون) کماقری کوینده کائن ایدوکی استانبول آثار عتیقه موزه سی مأمورلرندن ماقریدی بک طرفندن اخیراً محل مذکورده اجرا ایدیلن حفاریات نتیجه سنده تظاهر ایتلشد. بناء علیه ، بوجهتک تصحیحی لازمدر. بوراده کی خندق ، قیصر قسطنطینک نظارت مخصوصه سی تحتنده لاتینلر قازمشلردر. (۱۴۵۲). بوخندقک اگری قیوسی ده یوقازیده ذکر ایدلیکی اوزره قیصر ابراقیوس قازدیرمشد. بو سربانک قربنده ، اولدنجیه واسع ، سکره میت اورتولی کوزل برجامعه ز وارد. عادلشاه قادیان افندی

« سلطان مصطفی خان ثالث کرم‌علی بیخان و خدیجه سلطانلرک والدہلری عادلشاد قادینک اثر خیری »

۱۲۲۰

وانسالندہکی مکتب صبیانک قوسی اوزرندهده :

« صاحبة‌الخیرات والحسنات جتیمکان سلطان مصطفی ثالث حضرت‌تلیرنک اوجنجی قادینلری »

« ودولتو بیخان سلطان عالیشان وعقلو خدیجه سلطان عالیشان حضرت‌اتنک »

« والدہ محترمه‌لری عصمتلو عادلشاد قادین حضرت‌تلیرنک اثر جلیله‌لریدر »

۱۲۰۹

..

عباره‌لری محرردر .

سعادالشاد قادین جامعنک بولندیفی رده، یزانسلیلر زماننده حضرت‌یحی St. J. Baptiste نامنه برکایساوارمش .

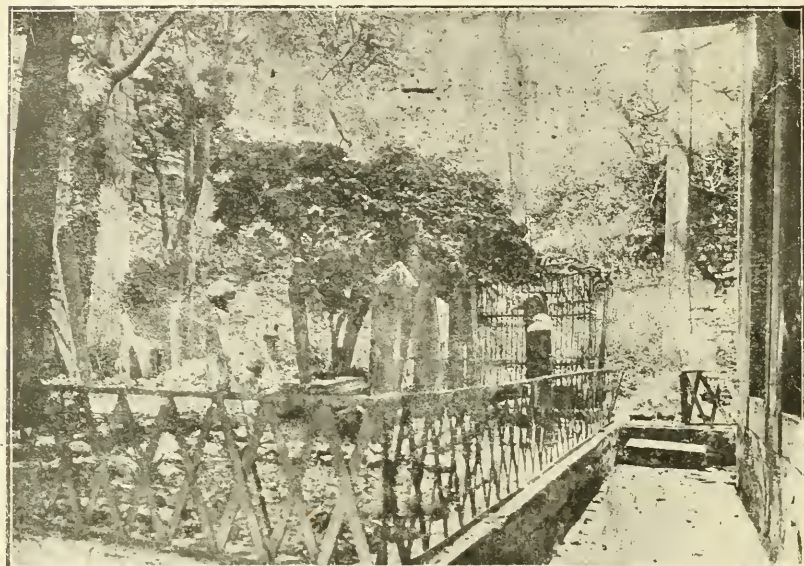
یزانسک فتحی متعاقب ، بوراسنی بر مسلمان بلده‌سی حاله قویق ایچون اسلاف واجدادیمزک متادی همتلری ، خدمت‌لری ملت نامنه شایان شکراندر . بوراده‌کی معابد اسلامیه‌نی لزومندن فضل‌کوره‌نله ، ویامالارینک مصادرہ‌سی قور قوسیلہ انشا ایتدی‌لر دیکنه قائل اولانله (دوروتہ‌ئوس) ک لوندیه کیدرکن ، سرکجی شمندوفر استاسیوننده ، اطرافنده کیره باغیره‌رق (استانبولک برخرستیان شهر) اولدیفی سویلیدیکنی خاطر لاتیرم . یو سوزلر ، ارباب اتباع ایچون قولاقرده ابدی کویہ اولسه کرکدر ، استانبول اوزرنده‌کی بوتون حقوئزک مدافعی ، بعضیلریمزک لزومسز عد ایتدیکی ایشته ، بوقبلر ، منارلر ، مدرسلر ، تربلردر ... والسلام

وقتیله تکفور سراینده چینی بوکا مائل آوانی اعمال ایدی‌لوردی . رئیس‌الاطبا عمر افندی دامادی ، وقته نویس کوچوک چلی‌زاده عاصم افندی ، راشد تاریخته یازدیفی ذیلده [طبع ۱۲۸۲ ، ص ۲۵۲] تکفور سراینده چینی اعمال ایدلیدیکی شوصورتله حکایه ایدیور :

ذکر بناء دار هانئ هاشمی کرانه در تکفور سراپی

صاحبقران سلاطین روم سلطان سام خان مرحوم شاه اسمعیل پراضایی تدبیر و تنکیل قصدیلہ غزم دیار ایران و صدمه قهر قهرمانی ایلہ اول صوفی بیجه اودیلینک کرسی حکومتی اولان شهر تبریزی بایمال ووران ایدوب هر صنعتک ارباب مهارتدن برقاج بیک مقداری اصحاب صنعتی استصحاب ایتلریله دیار روم بهجت رسومده صنایع بدیه‌نک ظهور و شیوعنه باعث و وسیله اولدقلرنده السنه جمورده مذکور و مشهور اولدینی اوزره برقاج نفر کاشی کرائی ازیق شهرنده اسکان و تمکین ایتمکین ، اول دیاری مزبورله قرائکاه تمین ایتلریله (چینی ازیق) دیمکله شهرت قرین اولمشیدی . لیکن بیجه زمان ارکان دولت ابد مدتک تراجم اکدار و تراکم اسفار سبیلہ تربین مساکنه عدم میل ورغبتلرندن ناشی کاشینک رواجی کاسد ، واول صنعت اربابنک ضمیر مایه تمیشلری فاسد اولمه ، اول پشه اصحابی بالکلیه پریشان و نابود و آثار صنعت و مهارت‌لری آنحق انبیه قدیمه‌نک جدار و دیوارلرنده مشهود اولسی تقدیمه همتلریله برناریجده دیار رومده منسوج کارکاه مشهود اولیان بیجه صنایع عجیبه‌نک حد و نظر التفات‌لری پیچیده منوال نسیان و امال اولان انواع معارف غریبه‌نک ظهور و شیوعنه باعث اولان صدر اهالی پرور کرم کستر حضرت‌لرینک (نوشهرلی داماد ابراهیم پاشا) غیرت طبیعتلرینه کران و همت والا نه‌مترلرینه ناجیبان کسکه مهره فن مزبورون بیغولہ خفاده منسی و مستور قالان برابکیسی تدارک و تحصیل ، و سنه مزبورده خلانده استانبولده اکری فیو قرینده واقع تکفور سراینده مجدداً (کاشی کارخانه‌سی) بنا و لوازم و مهارت‌لری بالجه اعداد و تکمیل خصوصنی مقدم و کارکذار بنده‌لرندن مصطفی آتاتک دوش اهتمامنه تحمیل بیوردیلر زمان قایلده قاش کاشی کی نقش و خوش قاش

اسلاف صانکه تهلکلی آنلریزی کورمشلرده ، بو بلده قدیقه تاریخیه بی ، بر مسلمان ، تورک شهری
حاله قویق ایچون اولانجه همتلری صرف ایتمشلردر ، اولره صدهزار تحفه منت وشکران !

طوقلی ابراهیم دده مزاری
Le Turbè de Toklou Dédé

کاشیلر یابوب فلرنده مهارتلی پیدا واول صنعت لطیفه بالکیله بلاد رومده منی وکنام اولمشیکن همت بی همتای آصف
یکتا ایله یکی باشدن ظاهر وهویدا اولدی ...

بو مصطفی آغایک ، احمد ناک و محمود اول زمانلرنده سرمعمار خاصه اولان ذات ، ویاخود آیوانسرایده طوقلی ابراهیم
دده خطیره سنده مدفون « سابقا سرکاجی مرحوم خطاط مصطفی ۱۱۵۷ اولمی ماحوظلدر . [برنجی کتاب : ص : ۲۵۰]
سرمعمار خاصه اولان موی الیه مصطفی آغایک اکری قبو ایجریسنده عوض افندی جامی جوارنده بر چشمه سی واردر .
اوزرنده کی کتابه ده « سرمعمار حاجی مصطفی ، تاریخ انشایی : ۱۱۵۵ - تاریخ تعمیری : ۱۱۷۹ ، ۱۱ » محرردر .
مصطفی آغا ، احمد ناک ، و محمود اول زمانلرنده معمار خاصه ایدی . [برنجی کتاب ، ص : ۲۵۷]

ولاخره سراپی
Le Palais des Blachernes

بیزانس امپراطور لرندن هرینک یکانه اندیشه‌سی، اخس املی، اقامتگاه حکمداریک تزیید رونق واحتشامی کیفیتی ایدی. بوشدید آرزویه بناء هریری اوسرای بر طاقم دائره‌له توسیع، ترینانی عقلره حیرت ویره‌جک درجه‌یه ایصال ایشلاردی. اوروپا سیاحلری، بوسرایک ترینانی، احتشام وطنه‌سنی مبالغه ایله تعریف وتصور ایدیورلر...

آنا رقدیمه‌نک تدقیقندن وآراقده استانبولی زیارت ایدن غرب علماسنک بیانات وافاده‌لرندن آکلاشیلورکه، اون ایکنجی عصردن اعتباراً، یعنی قومینوسلر دورنده، قسطنطنیه‌ک تأسیس کرده‌سی اولان سلطان احمدده‌کی سرایی معلا، نوعاً ترک واهال ایدلش ایدی. فی‌الحقیقه قومینوسلر، خلیجک آیوانسرای صرترلنده کائن ولاخره شاتوسنده، دها لطیف وذوق‌آور یکی راقامتگاه تأسیس ایتدیلر (۱۱۵۰) و اوراسنی کورولمه‌مش بدرجه‌ده تزیین ایتک هوسنه دوشدیلر. ولاخره‌نی، اون ایکنجی عصر میلادیده زیارت ایتش اولان غرب سیاحلری، بوسرای حقنده انسانی حیرتده برافه‌جق، کوزلری فاشدیره‌جق تعریفات وتوصیفاتده بولنشلردر. ایکنجی اهل‌صلیب محاربانه‌ده [۱۱۸۰-۱۱۳۷]، قرال یدنجی کنج لونی‌یه رفاقت ایدن (اودون) [۱] Odon de Deuil، ولاخره سراپنک هم شهره، هم اوویه و دکره حاکم وناظر، شایان حیرت موقع ومنظره‌سنی، آثار صنعتی مدح‌وشناده اطرا ایدیور، وخارجاً لطافت واحتشامنه هیچ برشیک مقیس اوله‌یه‌جفی سویلکدن صورکه ترینات داخله‌سنه نقل‌کلام ایله: «بوتی توصیف ایده‌جک تعبیر بولام»...

«سرایک ایجریسی سراپا مذهب ورنکارنک الواح وتصاویر ایله مزین‌در، دیدکدن صورکه، پک واقفانه بر صنعت ومهارتله مالزومه‌انشاییدن وباخود صنعتک ایجملکندن هانکیسی بوسرایه دها زیاده برلطافت و قیمت بخش ایلدیکنی بیله‌م» دیهرک حیرت وتقدیرینک درجه‌سنی آکلاتمق ایسته‌یور.

(توده‌لا) لی موسوی بنیامین [۲] Benjamin de Tudèle، بوسرای وصف ایدرکن: «ستونلره دیوارلری سراپا مذهب اولوب، التوندن مصنوع سریر امپراطورینک بالای طاقنده، بی‌ها و بی‌بدل مجوهرات ایله مزین آلتون برتاج موضوع ایدی. بواعتبار ایله قراقلق کیجده بیله پاریل پاریل بارلار، وموزاییقلره، صولی بویا تصاویر وتماثل، بو محتمل مجموعه ترینانی اکال وتویج ایدر ایدی». دییور.

بوسرای احتشام نمونک اطرافنده، برطاقم دوائر ومشمولات، زمینی مرمر دوشه‌لی وآلچیدن پایش حرقلر دروننده آقار صولری. حاوی حولیلر، دیوانخانه‌لر وآغاجلره سایه‌دار لطیف باغچلر، اقامتگاه قیصرینک رونق واحتشامنی جاذبه‌دار برشکه قویش ایدی. اودرجه‌ده‌کی، صانکه بوراسی بوتون صنعت نفیسه بشرک برمشهر لطاقی ایدی.

[۱] اودون، سن‌ده‌نی راهبی ایدی. ۱۱۰۰ ده طومش، ۱۱۶۲ ده (سن‌ده‌نی) ده اولشدر.

برنجی لونی‌نک شرقه سیاحتده دائر برتارخ قلمه آلمش ونشر ایتدیرمندر.

[۲] بوزات ابن بطولمه‌نک قسطنطنیه‌نی زیارت ایتدیکی تاریخده (اون، ایکنجی عصر) استانبوله کشفدر.

مقر امپراطورینک تبدیل محل و موقع ایتمی، یعنی سلطان احمدن (ایپودروموسدن) و لاخرنیه کچمی، سلطان احمدده کی سرای کیرک تدریجی صورتده خرابیسی موجب اولدی.

اون ایکنجی عصرده و لاخرنه سراینده نادرآ اوطوریلور، و بوراسی مرغی الحاطر محکومینه محبس اوله رق قوللانیلوردی...

ایشته بوندن طولانی، ده اونا و جنجی عصرک ابتدالرنده و لاخرنه سرائی پک زیاده خرابه یوزطوتمش ایدی. دائماً، بوتاریخلرده، شرق و غرب کلیسایرینک اعتزالی یوزندن ظهور ایدن نزاع و مجادله، غلطهده ساکن جنوزیلرله، استانبول طرفنده متمکن و ندیکلیر آره سنده کی آردی آره سی کیسه یمن اختلاف و مجادلات، و ندیک دونماسنک غلطه یی احراق ایتمی، جنوزیلرک استانبوله کی و ندیکلیری قتل عام ایملری [۱۲۹۶]. و بالتیجه و ندیک دونماسنک استانبولی تهدید و قضیق ایلمی، عثمانلی تورکرینک اناطولیده رلشملی، استانبوله کی قاتلانلرک قتل عامی (۱۳۰۷)، استانبوله بویوک برحریق ظهوری (۱۳۰۸)، سلطان اورخانک بروسه یی ضبط و استیلاسی (۱۳۲۶)، کی داخلی برطاقم غوائل و حادثات مهمه، اوزمان بیزانس تحتنده حکمران اولان ایکنجی آندرونیقوس پالهولوغوس، مملکتک مؤسسات عالیهنک حسن محافظه سنه و ادامه معموریته صرف مساعی ایتمک ایچون وقت راقیوردی.

بوتون بو حاللرک بر نتیجه طبعیه سی اوله رق، اونا دردنجی عصرده، پک بویوک همتلرله وجوده کتیریلن بوسرای معلابی تعمیر و ترمیم ایتمک ایچون خزینه دولته باردهه مفقود ایدی.

اونا یشنجی عصرک ابتدالرنده، بونده ملوخی، استانبولی زیارت ایتدیکی زمان، و قتیله استانبولک الک کوزل برخله سی اولان و لاخرنه یی بر خرابه زار حالنده بولمش ایدی.

ولاخرنه سرائنک تاریخ اناسی

اثریمزده اسمی مکرراً کچن، آیوانسرایدن اکری قپویه طوغری قیوریلان سورلرک تام زاویه سنده و یوکسک برقطهده مبنی اولان و لاخرنه سرائی [۲] ایلمک دفعه برنجی آناسطاس دیوقوروس [۳] Anastase I le Diacre [۴۹۱-۵۱۸] یارمشدی.

[۲] استانبولک ایله فتحنده، امپراطور قسطنطین، و لاخرنه سراینده کچهلمشدی.

ایکینجی یوستینیانوس ک اوغلی تیودوریوس Tibère، و لاخرنه کلیسائنده اولدیراش ایدی (۷۱۱). [۱۲۸۳] سنه سنده، و ایکینجی آندرونیقوس پالهولوغوس ک زماننده، بعض مسائل مهمه مذهبیته مک مذاکره سی ایچون و لاخرنه کلیسائنده بر مجلس ره این طوبلاشمش ایدی که، بونده آندرونیقوس روماکلیسایله شرق کلیسائک توجیدی فکرندن واز کچمش ایدی.

صالحه طومروق جوارنده کی مشهور قهریه جامه مک، یعنی قدیم حورا مناس. قترینک پانی نایسی اولان ته ثودو روس مته توخیتوس Théodore Metochite، ک بویوک لغو قتلک، یعنی قیصرله باطریق آره سنده ترجمانکی وظیفه سنی ایغابه ماموریتی، مذکور امپراطورک زماننده واقع اولمشد. [۱۳۱۶]

(قهریه جامی) نام اثریمده برتفصیل بیان ایدلیدی اوزره، قیصر ایوستینیانوس ک اثری اولان بومعبد قدیم مرور زمان ایله خراب اولدینندن، موی الیه ته ثودوروس، کیسه سندن برخیلی باره صرف ایدرک بونانی احیاء و الیوم منظوریمز اولان، نفیس و ظریف و بنا علیه قیمتدار موزایقارله تزین ایتدیرمشدی. سکرنجی ایوانیس پالهولوغوس ک زمان حکومتنه مصادف (۱۴۳۴) سنه سی کانون نایسنک بکری طقوزنجی کونی و لاخرنه کلیسائنده ظهور ایدن حریق، بوقدم تازیجی معبدی یاقش ایدی...

[۳] کوز بیکری باشقه باشقه رنکده اولدینندن بونام ایله شهرت بولمش ایدی.

بیزانس مۇرخلاردىن نىكىئاس ك قولجەمەمۇ خرا، امانوئىل قومىنىئوس [۱۱۴۳] اطرافىدە سورچىدىرمىش [۲] وسراي، اركلركك اقامتلىرىنى مەدوس ايىكى واسە دائرە علاودەسىلە توسيع، وبودا ئەرەك دىوارلىرىنى، تاوانلىرىنى موزابىق اصوللە كەندى غزا و محارباتى تصوير ايدىر رسملار تىسىم ايتدىرمىش ايدى. واسحاق آنكلوس دە ولاخرىنى شاتوسى قىربى غايت مەتبىن برقلە انشا ايتدىرمىش ايدى. تارىخ مذكور دىن اعتباراً، ايمپراطورلار ولاخرىنى مەلەسە نەقل مەكان ايتىشلار دىر. قانتاقوزىئوس، بو سورك حصارىنى (ولاخرىنى سىرايك شاتوسى) نامى وىرىيور، دىيوركە : « بوشاتو، درونىدە، يعنى حولىسندە بولنان خالەلە برابر، قانتاقوزىئوس ك دامادى بولنان ايوانىس بالەئولو غوسە قارشى آجىدىنى محاربە داخلىە انشاندە اھالى طرفىدىن استىلا وىنمايدىلمىش ايدى. مۇرخىندىن قودىئوس ك افادە سىندىن مەتبەئان اولدىنى اوزرە، بوسرايە (بويۇكلار ك سىراي مەلاسى = آيوانسراي) دىرلىرمىش. بوندىدە آكلاشلىيوركە، بوسراي كرك مەمۇئاً، كرك طرز انشاجە پە مەلاومخىشم ايتىش. زىرا، حونىادىس ك، ايمپراطور اسحاق آنكلوس Isaac l'Ange حقىندە يازدىنى براژدە، اولوقت (بولگىسك سىراي) دىيىلن ولاخرىنى سىرايندە بىر نەچچە دىن بىر نەچچە دىن سورلرك خارچىدە (فىلوتايون) ك [۳] يان طرفىدە اولان ترلار كورىئوردى .

(عيد تطهر) دە Fête de Purification، ايمپراطورلار، مەتبەئەندە تىر داران خاصە [۴] بولندىقلىرى حالەدە ولاخرىنى كىيىسانە كىيىلدى. بورادە اجرا ايدىلن آيىن روحانىدىن سوكرە، بومەيت عىسكەرلىرى، بالطلار اوموزلىرىدە اولدىنى حالەدە بويۇكلار سىراي قىيوسىندە صف بستە احترام اولەر قى حەكمەدارى بىكلار دى. بوموق، پالاندە [*] اشارىتەلە كوستىلىشىدۇر.

بومخىشم سىراي، استانبولك فتحىدىن براژ اول اسكىمى كىي، دقت واعتنا ايلە محافظە اولەنەمىوردى . چونكە مقام حەكمەدارىدە بولنان بالەئولو غوسلر بوراسنى افلىردىق دىن دور طوتمىلىرىدە. [۵]

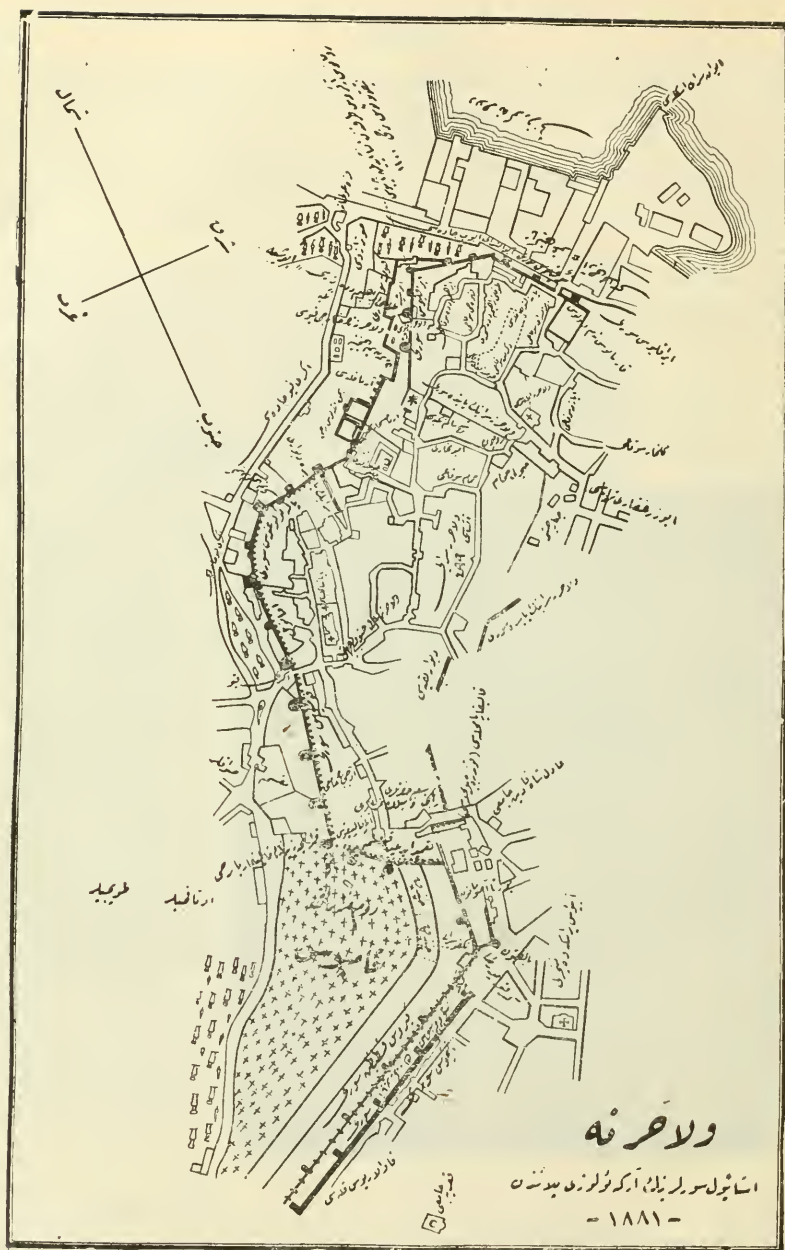
[۲] قرە دكزىدىن يعنى خىلچىدىن سىرەسە ساحلە قىر سىرور انشا ايتدىرىن قومىنىئوس ئالەسندىن مىخائىل دىر. بوسور استانبول آثار عىقىقە تارىخىندە (آناسطاس سورى) دىە مشهور دىر.

ايمپراطور بىشىنى لەئون (ارمنى) دە مىلادك (۸۱۳) سەنسىدە ولاخرىنى مەلەسەك اوكتە بىر سور مەتبەئە بىر مىشىدۇ. قرە جەتتىدە، نەئودوسىئوس ك پايدىرىدىنى سورك ولاخرىنى مەلەسە قىر اولان طولى (۵,۵۰۰) مەترە اولوب، بومخەدە داخلى اولدىنى حالەدە، خىلچى لىماشە قىر سورلرك طولى (۶,۵۰۰) مەترە بالغ اولوردى.

[۳] فىلوتايون Philoptation (زوودوخو پىنى) Zoodochlo Pighi يعنى باقتى اطرافىدەك اووہە فىلوتايون دىيىلىيور دى. بواوودە، ولاخرىدەن تەمىنئاً ايىكى ساعت بەدە و مەسافەدە اولوب روملر نەظرىدە پە محترم و مقدس طائىيور دى. [۴] (وارەنق) Varenques تەسمە اولنان بو تىر داران، بروتون، جىرمىن واسلاوردىن مەرك بىر قىر قە محافظە ايدى.

[۵] جلال اسەد بىك (اسكى استانبول) نامەندەك اترىدە ولاخرىنى سىرايندىن بىر ايدىركىن دىيىلور كە : « ايكنىنى تئودوس بىزانس شەرىنى بوپونك آيىون سورلى انشا ايتدىرىدىكى زمان [۴۱۳] شەرك خارچىدە شال غىربى جەتتىدە و خىلچە نەظر تەدە ولاكرە سىراي نامىلە يە بواسمىدە بىسراي واردى. ايمپراطورلر آوہ كىشەرى وقت، و بىضاً يازىن بوسرايە كىيىلر، وحتى بىر قىچ كون افەت دىخى ايدىلدى. تئودوس سورلى پايدىلىنى زمان بوسراي دىوارلرك خارچىدە قالدى. آتچى ايىكى عصر سكرە بوسرايك جوارى غلبەك كىشەجە ايمپراطور ھىراقلىئوس (ايراقلى) طرفىدىن ولاكرە دىوارلى پايدىلدى و بوسراي تەكچە ايدىلدى.

موسىو شەلوپە رەزەرە كورە، ھىراقلىئوس دىوارلى پايدىلدىن سوكرە آرقىدە آرتقى فامەسز قىلان تئودوس دىوارلى يىقىلىشىدۇر. »

بناه علیہ ، خراب و متروک بر حالده بولنان بوسرای فتحی متعاقب یقیدریش ، ویا لکز شاتونسک بر قسم سوری قالمشدر . آیوانسرای قپوسی جوارنده ، ودها یوقارو صرمده بوسورک بقایای حالاموجود و منظوردر .

ولاخرنه آایازمه سنک آرقه طرفنده و سداوزرنده کائن خنجرلی حمامه چیقارکن ، ودها یوقارولرده واکری قپویه طوغری قسماً خرستیان محلاق آرمهنده کوریلن سور بقایای و تمللر ولاخرنه سراینه عائددر .

وقتیله ، ولاخرنه سرایندن کلیسایه اینک ایچون برطاش مردیون واردی . بومردیون حالادخی . وجوددر ، سالف الذکر آایازمه سنک آرقه طرفندن خنجرلی حمامه ، شیخ سالم تکیه سنه و عوض افندی جامعنه بر مردیوندن جیقیلهرق کیدیلور .

خنجرلی حمامک بولندی بی یرده وقتیله (آیا باراسکوی Ste. Paraskévi کلیسای واردی .

عوض افندی جامعنک منی اولدینی سورک ایلک برجی اسحاق برجیدر . ایمبراطور ایکنجی اسحاق

آنکولوس = ملک [۱] طرفندن

یادیرلدینی بیان اولنان بو برج حالا ، منتظم بر شکل و هیئتده طور بیور . بو قله ، ولاخرنه سراینک هم حبس خای ، هم ده اقامتگاه اولق اوزره انشا ایدیرلشدی . شکل و هیئتی اعتبار یله استانبولک سارقه لرینه بکزه من ، و شکل حاضر نده پک رعنا آکلاشیورکه ، بوراسی ، دروننده اسکان ایدلک اوزره یادیرلشددر . بو قله نک ایوب سلطان ، اوتاقیلر جهتنه ناظر اوچ بویوک پنجره سی واردر . بو پنجره لر دن اورتده کی پنجره دیگر ایکی سندن ده بویوکدر . حونیادیس ک افاده سنه باقیلورسه ، اسحاق ، بو قله بی یادیررکن ، اوتاریخده ولاخرنه نک خارجنده کی

عوض افندی جامی

[۱] ملک لقیله مشهور ایکنجی اسحاق Isaac l'Ange (۱۱۸۵) ده ایمبراطور ایکن ، برادری آلکسیوس طرفندن (۱۰ نیسان - ۱۱۹۵) ده خلع ایدلش ، وکوزلرینه میل چکیدریش ایدی .

کلیسارک بعض مالزمه انشائیهلری بوراده قوللانش. بومالزمه، مرمر سستونلردن عبارت اولوب، حالا پنجره لک آلت طرفلرینه، دیوار آره لرینه ده غیر منتظم بر صورتده یرلشدیرلمشدر. [۲]

لونجه ده کی مریم آنا کلیساسندن آیوانسرای قیوسنه طوغری بروقتلر کومور مغازه لری اتحادایدیلن ایکی بویوک کمرلی قیو، مؤرخیندن ته توفانیس ایله سه دره نوس ک افاده لرینه نظر آ، ایمراطور موریس = موریکیوس ک Maurice ولاخرنده یاپدیردینی (قاری پن) Carien رواقلیدر. بو قیولرک دیوارلری اوستنه، موریوس،

فوطو جلال ارغون

ولاخرنه ک ایمرینه کیریلک قیو

Porte d'intérieur des Blachernes

کندی احرا آتی نقش و حکایتدیر مشایدی. مشارالیه، بالاخره بو رواقلرک مالزمه انشائیه سندن بر قسعی اورادن آله رق ولاخرنه ک عمومی حامنی یاپدیررکن قوللانش ایدی.

اسحاق آنکولوس بر جنک اتصالنده مشهور آنماس قله سی واردرکه، وقتیلهدولت حبسخانه سی ایدی. برنجی کتابکزک ۲۶۵نجی صحیفه سنده تفصیلاتی یکیدی.

ولاخرنه لر، حاکم بر نقطه ده در. اطرافنی محیط اولان سورک طولی وسط درجه در. بویوک بر قیوسی حالا بوستانلر آرقه سنده [برنجی کتاب: رسم صحیفه ۲۵۶] قیالی اوله رق کوریلور. بو

(۱۲۰۲) سنه سنده، اسحاق آنکولوس ک اوغلی اوچنجی آلکسیوس آنکولوس آتیلدینی زنداندن قله رق اهل صلیبه التجا ایش، ونده ک دوزی هاری داندولو Henri Dandolo نک واهل صلیک استانبوله ورودلری، ویزانلیلرک

اسکی بویوک فوسی ایدی. بوسورک اوچده قهسی واردرکه، انک بویوک والک مشهوری شمدی اسمی کجی آنه ماس قلسیدر. بوجوارده کی آيازمه نك بزانسلير زمانده نه بویوک شهرتی اولدیغی یوقا ریده سویلدک. (آیوس واسیلیوس ک آيازمه سی) La fontaine ste. de Basile نامیه تاریخده بر شهرت خصوصه یی حائز اولان بو آيازمه دن و حولیسنده کائ اوشیة الحدری یربه سندن برنجی کتابتزه [۲۴۸-۲۵۱] بحث ایتدک. اورایه مراجعت بیورلسون !

هنوزکی همانک قیرسی ارزنده مالو سر لوم معاصر :

طهرانده ابرر هفد ایرند

مضا بولور بو صمامه کیرند

ولاخرنه آيازمه سی، استانبول باطریقلرندن صوفرونیوس زمانده، اوقاق برکیسا حائده توسیع ایدیان دآره ایچریسنده در. ایچ قوسی بالاسنده کی مرمره حک اولنش عبارنه ک ترجمه سی بوجه آتیدر :

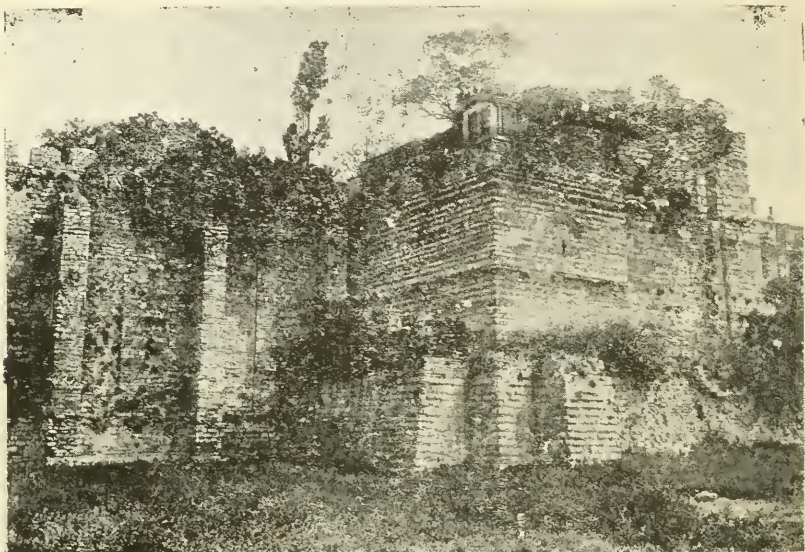
« ولاخرنه، وقتیه مقدس برعبادخانه ک اقسام داخله سی غایت مزین ومطرا اولمغه برابر زیاده سیله مختتم »
 « ایدی. بوندن طولانی، زواری، درون معبد کیرکن بهت و حیرت استیلا ایدرمش. اشبو بنا، اخیراً »
 « منهدم اوله رق برجته یی غسلخانه طریزه افراغ ایدمش، اهل زیارتده اورایه کیدوب بیقانیلرمش. برای »
 « عبادت کلنلره، بعدالغسل عرض تعظیلات ایتملی توصیه اولنورمش. اشبو عبادتگاه ۱۸۶۵ تاریخده باطریق »
 « صوفرونیوس زمانده، کیرید متره پولیدی دیونیسیوس. (بالآخره استانبول باطریق اولشدر) معرفتیه »
 « یورکی فوتادیس و آنکلو خریزوستوموس و دیتری نیقولوپوس ک نظارتلی آلتنده تأسیس اولنشدر. »

ولاخرنه سرانی، طولمه باغچه، ویاچراغان سرایلی کی برسق آلتنده متحد بربنادکلدی، بعضی امپراطورلر طرفندن مختلف زمانلرده علاوه ایدیلن دآره لرله برخیل توسع ایتمش ایدی. جلال احمد بک - اسکی استانبول - نده کوردیکم معلوماته نظرأ، بوسرای، (۳۰۰،۰۰۰) متره مربعنه قدر برساحه یی اشغال ایدرمش. شو حسابیه، کوره، اکری قو ایله ولاخرنه آيازمه سی آره سنده کی ساحه یی کاملاً اشغال ایدردی.

قیصر برنجی (امانوئل قومینوس ۱۱۴۳ سنه سنده، سلطان احمدده کی سرای کیری بوتون بوتون ترک ایدرک، کندیسینی ده امین برحطده بولندرمق اندیشه سیله، ولاخرنه سرایه کچمش اولدیغدن او تاریخن اعتبارأ بوراسی اهمیت کسب ایتمک باشلامش ایدی.

هنریت و مغلوبیتی اوزرینه، شهره تعرض ایدمش. ظهور ایدن حریق متعاقب استانبول اهل صلیب طرفندن آلتشدر. ایشته بواننده آلکسیوس فرار ایدرک، اسحاق آنکولس تخته افغان ایدمش ایدی. (۱۸ تموز - ۱۲۰۳)، دردنجی آلکسیوس آنکولس زمانده استانبولده بویوک قارغه شالقلر ظهور ایتمک نیقولائوس قانابوس Nicolas Canabé اسمنده بری امپراطور اعلان ایدمش ایدی. بوآراقی اسحاق آنکولس اولش، اوغل دردنجی آلکسیوسده، (آلکسیوس دو قلس و زورقل) Alexis Ducas Murtzuphle طرفندن اخناق ایدیلرک، برنه کندیسینی کچمش ایدی (۱۲۰۴) فقط اهل صلیب مدرر هجوم و صولتلی واستانبولک ضعیفی اوزرینه آلکسیوس فرار ایتمش ایدی. بووقمه اوزرینه (تئودور لاسقاریس) Théodore Lascaris بالنتیجه امپراطور اعلان ایدمش ایدی (۱۲ نیسان - ۱۲۰۴).

متين ويوكسك سورلرله جوريلش اولان بو سرايك ، داخلى متعدد واسع باغچىلرى ، مرمر و صوماكى ستونلى ، دهليزلى ، رواقلى حوليلرى ، حكمداره مخصوص سلاملق و حرم دائرهلى ، معيت عساكرينك قيشلرلىنى ، متعدد كوچوك كليسا و آيازمهلىرى واردى . . .

اسحاق آنكلوس و آناماس نهلرى (يكرى يش سنه اولكى رسمى)

Tour d'Isaac l'Ange, Tour d'Anéma

سرايك مېنى اولدينى اراضى ميللى اولديغندن ، استاد ديوارلىرى و كرلر انشاسنه لزوم كورولش وبونلرك اوزرينه شاهنشينلر بنا ايدلش ايدى . بوديوارلر ، و كرلر ، سور خارچى حالا موجود ومشهوددر .

دردنچى اهل صليبيك استانبوله تعرض واينكنجى حمليه ده بوشهر قديمى ضبط ايتدكارى زمان [۱۲۰۴ - ۸ نيسان] اسحاق آنكلوس ، اهل صليب رؤسانى بوسرايده قبول ايتش ايدى .

اوزمان يازلش تاريخلرك مطالعه مستندن آكلاشيلدينى اوزره ، رؤساي مذكوره ، باغچىلرك و سرايك لطافت واحشامنه ، ديوارلىرى تزيين ايدن موزاييكلرك ، مرمر ، صوماكى ستونلرك ظرافته حيران اولمشلرايدى .

بو آنزاده استانبولده بويوك برياقين ظهور ايدرك ، برجوق مباقي عاليه و خصوصيه ياتش ، وبونك نتيجه مى اولهرك شهر ياغا ايدلش ، وبو حالدن فوق العاده توحش ايدن يژانسليلر فرار ايتشلر ايدى . ايسته بو وقوعات متواليه اوزرينه ، فلاندر دوقهسى بودوئى Baudouin استانبولده لاتين امپراطورى اعلان ايدلش ايدى . [۸ نيسان - ۱۲۰۴] .

[۲] بو برچك ايجريسي ده كزدم وتديق ايتدم . طرز انشاسى منتظم ويك متيندر ، طوغلرك ترتيب انظامكاريسنه ذره قدر خلل كشميدر . ايجريسي قات قاتدر . فقط ، آزه دهكى اخشاب قاتلر بوكون موجود دكلدر . مدخلى عوض افندى جامه نك حويله سنده در . ايجريسي طوراقله طولش اولديغندن ، كوچا كچك كيريلور . (۱۳۳۲) سنه روميه سنده استانبول سلطانيسى طلبه سيله برآكهده بوراسنى زيارت ايتش ايدك .

رنكارنك مرمرلردن، آچيلردن بايبلش درهلردن آقان صولر، چاغلانلر سرايك لطافت طبعيه سنى آرتيران مصنوعات بديعه دن ايدى .

ايمراطور، اهل صليب رؤسانى، بوراده حضورينه قبول ايتديكى زمان، آنلك انظار تقدرينه وضع وتتمير ايديلن غايت قيمتدار ايشلملى قوماشلر، فوق المعاده مشعشع رسمى البسلر، آلتون وكوش اشيا واونى، فرنكلرك كوزلرني قاشدرمش ايدى . . .

پيزانس ايمراطورلنك، سقوطيه، استانبوله لاتين ايمراطورلنك تاسس وفلاندار دوقه سى برنجى بودوئن Baudouin I لك لاتين ايمراطورى اوله رق اعلاى [۲۳ مائس - ۱۲۰۴] اوزرينه سرايدن فرار ايتش اولان ايمراطور بشنجى آلکسيوس دوقاس، يقالانهرق شهرك مرهانكى موقعنده اولديغنى تحقيق ايدمه ديكى برستونك اوستندن يره آتيلش ايدى.

ايشته استانبوله لاتين ايمراطورى اعلان ايديلن بودوئن، بوسرايده اوطورمش ايدى . فقط، برنجى كتابخه مدخل قسمنده، برقصيل بيان ايدلديكى اوزده، باحيه ريس لك قولنجه، ولاخرنه سراي بودوئن زماننده، اودرجه خراب اولش، مطبخ دومان واپساريله او رتبه سيم سياه كيشلش ايدى كه، ايجريسنده اوطورلوق قابل دكلى، خلاصه، لايتنلر بوسرايك داخلنى برباد برحاله كتميشلردى.

بو حال خرابى، استانبوله ايكنجى روم ايمراطورلنى تكرار تاسس ايدنجه قدر دوام ايتشدر. سكزننجى ميخائيل پالهولوغوس ازنيقدن استانبوله عودت ايدنجه [۱۲۶۱] بوسرايك تعمير و ترتيبته اهم ايتش و ترميمك اكلنه قدر سلطان احمدده كى سراي كيبرده اقامت ايتش ايدى . بالاآخره آلتنجى ايبو آيس قاناقوزينوس، سلطان اورخان ايله عقد اتفاق ايدرلر، قسطنطيناده نظراً، استنبوله كيبرديكى زمان، ايمراطورنجه آنسا ايله اوغلنى بوسرايه حبس ايتش و فقط برآز صوكره (۱۳۴۷)، مومى الهيا نايه حكومت آنا ايله تاسيس مناسب و اشلاف ايتش ايدى . قاناقوزينوس، خايي پيزانس تاريخلرنده مذكور اولان، باش وكيل آپوقافقوسى Apocauque اعدام ايتدركدن صوكره، بوسرايده اوطورمش، و كنديسيله زوجىس ايرنى Irène نك رسم تقديسى ده ولاخرنه كلساسنده اجرا ايدلش . [۱۳۴۷] .

ايمراطورلر ولاخرنده اختيار اقامت ايتلرنيك نتيجه سى اوله رق بوراسى معمر اولش، سلطان احمدده كى سراي كيبر بالعكس خرابه يوز طوتش ايدى .

حتى فلورانسه لى خريستوف بونده لوتى، بو حادثاتك تاريخ جرياندن (۷۵) سنه صوكره (۱۴۲۲)، واستانبولك فتحندن اوتوز سنه دن فضله برزمان اول استانبولى زيارت ايتديكى زمان، قسطنطين سرايندن آرتق هيچ برشى قالماشدى .

ذاتاً قسطنطين لك تاسيس كرده سى اولان سلطان احمدده كى سراي، ايمراطورلر طرفندن ترك اولندقدن صوكره، يكيدن يكيه انشا ايديلن سرايله مازمه يتشديرمك ايچون، يواش يواش هدم ايدلش ايدى . . .

استانبولك فتحندن يوز سنه صوكره، يعنى قانونى سلطان سلیمان دورنده كلن [۱۵۵۰] مشهور پيروزيل، قسطنطين لك اسكى سراي همتشندن هيچ برار و علامت كورمه مش ايدى . بو ذات، آت ميداننده (ايبودروموس) فالان آتارى ذكر و تعريف ايديبور، وسراي كيبرك يالكز حدودينى بدرجه قدر تعريف و تعين ايديبور .

خلاصه کلام ، استانبولک عثمانلی تورککری طرفدن فتحنه قدر ایمراطورلر و لاخرنه سراینده اوطورمشره ، حتی پروایته کوره ، صوک حکمدار اون ایکنجی قسطنطین پاله نولوغوس ، فاتحک قرارگاهنی بوسرای معلانک پنجره لرندن ترصد ایتیش ...

عروضه افندی جامعی

ولاخرنه سراپنک مبنی اولدینی ساحه داخلنده کی مؤسسات دینیہ میاننده عوض افندی جامعی ده معمار سنانک آثار مهمه سندندر . بوجامع ، استحق و آنماس قله لرینک اوستنده کائن اولدیفندن سور خارجی ، هر طرفدن کوریلور . بوجامعک اوراده ، و قتیله بولمیش اولان آثارک موقعنده انشا ایتدیرلمسندنه کی حکمت ودوشونجه تفصیلدن مستغنی در .

عوض افندی ، علائیلی ، (مناو قاضی) دیمکه معروفدر . استانبول قاضیسی اولمش ، ۹۸۹ سنه سی شعبانک غره سنده آناتولی ، و بعد العزل روم ایلی قاضی مسکری نصب ایدمش و مأموریتده ایکن (ماتم اتقیا) = ۹۹۴ تاریخک ذی القعدة سنده ارتحال و قوعبولمشدر .

اثر خیری اولان جامعک محرابی اوکنده مدفوندر ، مزارینک باش و آفاق طاشیدی استوانه شکلنده ، فقط کتابه سزدر . کندیسلی علمادن اولدیفندن (هدایه) و (مفتاح تفسیر بیضاوی) حاشیه یازمشدر . قاضی عسکرلکدن انضالی اوزرینه ، زماننده بعض طرفا شومعنیدار تاریخی سولیشلردر :

خبر عزلی کتنجه مناوک اوغلنه دیر :

بنی اولدیردی بو غم قومادی جسمه ده حیات

بزه شمدنکرو قوز کستنه صائمق گورینور

دیدي تاریخی اوغلی (آبابا پستل صات)

شوجناسلی قطعیہ تاریخیه دن آکلاشیلدیغنه کوره ، عوض افندی حریص جاه و منصب و شهرت بری ایش .

عوض افندی جامعکک حوالیسندنه ، مشارالیهک اوغلی ده مدفوندر کتابه سی شودر :

قد انتقل المرحوم المغفور باقی جلای بن عوض افندی - الواقع فی شهر رمضان المبارک لسنة ست تسع وتسعمائة - ۹۹۶ -

جامعک قربنده واکری قیو جهتنده برچشمه دها وار . غایت قابا یازی ایله محرر کتابه سنده : سر معمار حاجی مصطفی ، ۱۱ ذی الحجه ۱۱۷۹ عبارله لرلی اوقونور .

عوض افندی جامعی جوارنده ، سوره یاقین چوقور محله ، باغچه اورته سنده « انتخاب کزیندن عبدالله الحدری » مدفون اولمق اوزره ، کوچک برتربه کوریلور . تاریخ هجرت : ۵۶ .

جامعک قارشوسنده کی چشمه بنی عوض افندی یاپدیرمشدر . تأسیساتدن مکتب ، مدرسه ده نامنی خیر ایله یاده وسیله در .

تاریخی چشمه

عوض افندی جامعك حولى قېوسى قارشوسنده كى چشمه نك اساساً پك قدیم اولدینی جمله تحقیقاتدر . اعصار دیده بر چنارك سایه حصارته التجا ایتش اولان بو چشمه محلی بیزانس تاریخندهده مذکوردر . حتی نیکفوروس فوقاس دیورک : « ایلک باله نولوغوسلر زماننده (اون ایکینجی عصر) بوسرای اوقدر اهل ایدلش ایدی که ، حولیسنک اورتسند بولنان چشمهده محله قادیلری کلوب چاشیرلری ییقارلردی... مؤلفین سالفه دن پاسیانی ده ، کندندن قدیم اولان مورخلرک آتارندن استیاد ایدرک ، بوچنارک سرای قیصرسینک حولیمی اورتسند بولنش اولدیغی نقل و روایت . ایدیور . بوچنار ، آندرونیکوس زماننده موجود ایدی . [اون برنجی عصرک نهایت] .

ولاحرنه سراینه دائر اخیراً ، استانبول روم مکتبی سابق معلملرندن پادوپولو طرفندن ، (شارل دیل) کوئدریلن بر مکتوبده دینلیورک :

ولاحرنه محله سنده اخیراً غایت مهم کشفیات اجرا ایدلشدر :

دیوارلره آنهاس قلهسی وعوض افندی جامعك قېوسى اوکتده کی اسکی چنار آردسند کی دار یول ، تسویه ایدیورکن ، الی متره دن فضله براوزونلقده پک مهم تملره تصادف ایدلشدر .

تملر آردسند ، هر نوع سرمر بارجه لرینه تصادف ایدلشدر . پرواز ، جرجیوه ، قیو اوست - سوکلری ، دیرک باشلق ، و هر طرفی برتمه طولنده فاعده لر میدانه جیقمشدر . دیرک اوست طبانیله ستوک کووده سی ۷۰ . سانتیمتر قطرنده ایدی .

بومتن . وعظیم تملر ، هر طرفی ، ۳۸ . کسمه طاش وطوغه لرله اورولمشدر . خرجی فوق العاده بر صلابته ایدی . اوزرنده بریازی بولنان طوغه لی الده ایتمکه موفق اولدم . یازیلر ، اولدجه تام ، هیچ بوزولماش ، مستشما برتیزلکده ایدی .

هیچ شبهه یوق که ، الکسیوس قومنینوسک سرائینک بقایای قارشوسنده بولنبورز : امپراطور آلکسیوسک سرائینک ، الیوم عوض افندی جامعیه امیر بخاری تکیه سنک موقعلرندن باشقه بر محله بولنق احتمالی اولدیغی ، ۱۹۲۲ سنه سنده کوسترمش ایدم .

ولاحرنه لر محله سنده اوچ طبقه سرای واردی :

۱ - قومنینوسلرک ولاحرنه لرده یلشملرندن اول موجود اولان سرائلرک ، کتاب المراسمده مذکوردر .
۲ - ولاحرنه لرک یوقاری قسمنده ، اولکی سرائلرک یاننده وغربنده ، سورلرک یقیننده کائن اولوب ، امپراطور آلکسیوس قومنینوس طرفندن انشا ایدیلن سرائلر .

۳ - امپراطور امانوئل طرفندن آشغی طرفده دکر کنارنده پایدیریلان سرائلر .

اهل صلیب رؤسای ، امپراطور ثمانوئل قومنینوسی ایلک زیارتلرنده ، اهل صلیب قرارگاهندن آتیان بر اوق ، امپراطورک تختی یاننده طوران برضابطی یازالامش ایدی . سرائک سورلرک پک یقیننده کائن و آتی ستر و محافظه ایدمه جهک بر حالده بولندیغنه بو بر دلیدر .

اسحاق آنکولوس ، ذانه اقامتگاه اولق و سرائی محافظه ایتک اوزره بالاخره ، اوراده برقه پایدیردی . بناء علیه ، اسحاق آنکولوس قلهسی حالا موجود ، و اخیراً اجرا ایدیلن کشفیات وحفریات قریندهدر .

د روضه ننگ پانایا کلیسای - آیازمه سی

Ste. Marie des Blachernes, l'Ajiasma des Blachernes

آیونسرایده ، لوبجه دینلین محله کاش و لاخرنه آیازمه سنک بزانس نارنجنده بویوک برشرتی ، اوراده ، بعض اکبر عیسوی نهک عظام و رمیم و سائر بعض متروکاتی Relique محفوظ اولمسندن طولانی خلق نظرنده مستثنایرموقع قدسی و اردی . بوتون اثرلرده ، برامیت مخصوصه ایله بحث ایدیلن و لاخرنه کلیسا و آیازمه سی حقنده مختلف اثاردن اخذ و اقتباس ایلدیکم معلوماتی بوجه آتی درج ایدیورم :

اونجی عصرک برنجی نصفنده استانبولده یاشامش اولان تئودوروس آناغوستیس (قراء معناسنده) ودها سائر بعض مؤخر وقعه نویسلرک افاده لرینه نظراً ، و لاخرنه کلیسای ، امپراطور مارکیانوسک زوجه سی پولکریا Pulchérie طرفندن ، زوجی ، مشارالیه امپراطورک بدایت حکومتنده ، [۴۵۱] نه مننده انشا ایدلشدر [۱] . پک متقی برقادین اولان پولکریا ، حضرت مسیحک اعلائی نام دشان ایچون کوچوک معبدلر انشا ایتدیرمش ایدی ، فقط و لاخرنده پدیدرینی پانایا کلیسای ، رنکارنک مرمرلرینک رونق و لطافتی اعتباریه ناخاصه شایان دقت ایدی [۲] .

مورخ پروقیپوسک نقل ایتدیکی دیگر بروایت کوره ، و لاخرنه کلیسای ، امپراطور برنجی ایوستیناوسک اثرهتی ایش . [۵۶۵-۵۲۷] . پروقیپوس ، هیچ اولمزه ، و لاخرنه کلیسا سنک طولانی شکلی ، مرکز قبه سنک آلتنده کی صره واری سستونلری ، و الیوم روم کلیسا سنک و مشهور آیازمه سنک بولدینی خلیج جوارنده کی موقعی ، ده اون برنجی عصرده قطعیه کوسترمش اولور . دیمک که ، بوکلیسا ، و قبیله بازبلیک طرزنده (غلطده کی عرب جامعی ، صلیبه امیراخور جامعی ، حکیم اوغلی علی پاشا قریبده ، پانایا غورغو تئپقوثوس ، فنارده باطریقخانه کلیسای ودها سائره کی) ایش .

اونجی بروایت نظرآده ، و لاخرنه کلیسای ، ایوستیناوسک سلفی برنجی یوستینوسک هنگام حکومتنده ، انشا ایتدیرمش . [۵۲۷-۵۱۸] [۳] .

[۱] تئبه رصوت : بزانس مقدسلی : ۹۲۱ .

[۲] Cf. Théodore Lecteur, Eccl. Hist. 4,5 Théophanes chron., éd. de Boor, p. 103

[۳] پروقیپوسک متنده ، برجه متزه کوریایورکه ، بوجه ، و اتقادکی بریازه آرده مندرجدر . بوعاره ، بوکلیسا ، برنجی یوستینوسک هنگام حکومتنده انشا ایلدیکلی اشراب ایدیور . کذلک برجموعه اشارده ، کلیسا نك بناسی برنجی یوستینوسه عطف ایدیور . بناء علیه ، بولیک شهادتی نظر دفته آله ق محکلیسا نك برنجی یوستینوس زمانده انشا ایدلش اولدینی نتیجه سی جیقاریله ییلوری ؟

[1, Papadopoulos, Aí Bvazéqva , Constantinople 1920, p. 49 s.]

بوفل وروایتله ، کلیسا نك بولکریا طرفندن انشا ایتدیرلدیکنه دائر اولوب پروقیپوسک معاصر ی بوانان تئودوروس طرفندن اخطار ایدیلن روایت آره منده برقصاد کوریایور . بوکلیسا ، اشاعیده کوریله جکی اوزره ، برنجی یوستینوس ایله برنجی ایوستیناوسک هنگام حکومتلرین اول موجود بولنش اوله جق . شو حالده ، بولیک حکمدار ، کلیسای نمیرایتمکله اکتمه ایش اولورلر دیمک .

ایکینچی یوستینوس [۵۲۷-۵۶۵]، بری شمال جهنمه، دیگرى جنوب طرفنده اولمق اوزره کلیسایه ایکی حجره Abside علاوه ایدرک اوتاریخدن اعتباراً معبد سلیب شکلی ویرمشد. [۱]

اون بشنجی عصر ابتدالرنده استانبولی زیارت ایش اولان اسپالی فلاویرونک افده سنه باقیلورسه، کلیساک اوچ قبهسى وارمش. مرکز قبهسى دیگرلرندن هم بویوک، هم یوکک [۲] دیگر ایکی قبهسى ایسه، دهالاق ایش. وایکی قبهک آلتنده کی داورلردن دهلیزل واسطه سله آصل بویوک قبهک مینی اولدینی مرکزی دائرهیه کیلورمش. کلیساک ایچریسندنه کی ستونلر «یشیل عقیق» دن Jaspe vert، قاعده لری ده بیاض مرمردن ایش. دیوارلر، نصف ارتفاعه قدر، مختلف رنگده عقیق طاشندن یاپش لوهرله مستور و مزین ایش.

مرکز قبه سنک تاوانی مرمرله تقسیم اولومش، وغایت ایجه آلتون ایله ترین قلمش ایدی. قبهک اوستی قورشونله اورتولش ایدی. عین تاریخده استانبوله کیش اولان سیاح (پتراندون) [۳] ده، بو کلیسای سلازلرینه اصلا قیاس قبول ایتیه چک بر قیامت و لطافت مرمرله دوشمش، داخله انواع نقوش و تصاویر ایله مزین رحالده کورمش اولدینی کتابنده یازیور.

تعریفات واقعه دن آلاشیلدیغه کوره، و لاخرنه ک باناییا کلیسای، اوچ قبهلى، و داخله طبقهلى بازلیک طرزنده ایدی. التنجی عصرک ایکینجی نصف اخیرنده کلیسا، صاب شکنده بر معبد خالده تعدیل ایدلش ایدی. بومعبدک، برنجی یوستینوس ایله برنجی ایوستینیانوس طرفلردن انشا ایتدیرلدیکنه داورلوان روایتله، یوقاریده اسمی کین تئودوروسک و دیگر بعض وقعه نویسارک بیانات و اخباراتی بربرینه اویئور. بونلر، معبدک بشنجی عصرک واسطنده انشا ایدلدیکنی سولیورلر.

بو مؤلفارک افاده لرینه باقیلورسه، ایمپراطور ریچه پولکدیا، و لاخرنه کلیسانی، ایمپراطور ماریکانوسک بدایت حکومته [۴۵۷-۴۵۰] یاپدیررق، اورایه حضرت مریمک کوملکنی محتوی صندوقه قی قوبدورمشد. بوکوملک، قدس شریفده کی (یهیانی) کلیسانده [۵] بولش، و بالاخره یزانسه کتیریشدر.

مریمک کوملکه داور استانبولده بررایت، کوملکک اولر محفوظ بواندیرقی مملکت، استانبول کیفیت واسطه ائقی.

بوکوملکه داور استانبولده، اولدنجیه مهم دیگر بر روایت دوران ایدیوردی: روایت ایدرلردی که، ایمپراطور برنجی له ثونک زمان حکومته [۴۷۴-۴۵۷] پاتریخچردن غالبیوس Galbius ایله قاندیوس Candius

cf. Theophanes Chron. p. 244 [۱]

[۲] استانبولده کی علی العموم کلیسال بو طرزده در: قهریه، زردک، فتحیه، فنارده، لاله ایده کی بدوروم نام قدیم معبدل ایله فنارده کی قالی کلیسا و سائر هب بوشکل و طرزده در. استانبولده کی قدیم کلیسارک داخلی بو طرز معیارده در:

Le Voyage d'outre-mer de Bertrandon de la Broquière, Paris, 1892, p. 168 [۳]

[۴] قدس شریفده یه یانی کلیسای L'église de Gethsémani à Jérusalem روایت نظرأ، حضرت مریم، صیدا معبدنده وفات ایتوب، یه یانی ده اتمحال ایش. تئودوروسک، ایویس اسحق ایله آکیلاوسک تاریخچه حیاته داور یازدینی ائرده بو خصوصه داور قضیلات وارد. پارس. ۱۹۰۲، ص: ۳۳-۳۴.

Ebersolt: Les actes de St. Jacques, et les acts d'Aquila, Paris 1902, p. 33-34

نامنده ایکی ذات حوالی مقدسه‌ی زیارت ایتمک مقصدیه فلسطینه کیمشلدی. جلیله Galilee [۱] قطعه‌سند کاش کفرناعوم Capernaum بلده‌سنه کلدکاری زمان، لباس مریمک بالتصادف خانه‌سند کجه‌لدکاری بریهودی عورتک یدخفظ واماقتنده بولندیفنه واقف اولمشلرد. لباسک محفوظ اولدینی تحت صندوقچه‌ک اولچوسنی الدقدن صوکره قدس شریفه کشلر، و اوراده، یهودی قاریسنک خانه‌سند کوردکاری صندوقچه کی بر صندوق پایدربوب، تکرار کفرناعوم بلده‌سنه عودتله، اولجه مسافر اولدقاری یهودینک اوینه نازل اولمشلرد. اوراده، بالتقرب، کوملکک محفوظ اولدینی صندوقچه‌ی الوب، یرینه قدسده پایدردقاری صندوقچه‌ی براقشدر، ومظهر اولدقاری حسن قبولدن طولانی اختیار یهودی قادینه کمال حرمت و زنا کتله وداع ایتدکن صوکره استانبول بولنی طوتمشلرد. بیزانسه کلدکارنده، بو اماتی ولاحرنه محله‌سنه براقشدر، وبوراده بالاخره حواریوندن پتروس - مارقوس [کوچوک مصطفی باشاده، عتیق مصطفی پاشا جامعیدر]، کلیسایی پایدیره‌شلرد [۲].

بو مسئله، استانبولده خلق بیننده شایع اولونجه، سالف الذکر پاتریخیلر، کیفیت کشفدن ایمپراطوری خبردار ایتمک قرار ویرمشلرد.

مسئله‌دن خبردار اولان له‌ئون، ولاحرنه محله‌سند برکلیسا پایدیره‌رق حضرت مریمک کوملکنی برحفظه دروننده اورایه وضع ایتدی. کوملکک اوکلیسایه وضعی کیفیتنی تذکر و تحظر ایتدیرمک مقصدیه، هرهنه تموزک ایکنجی کونی بویکی معبدده مراسم مخصوصه اجرا ایدیلوردی.

بناء علیه، اوتهدنیری دیلارده دار اولان عنعنیه نظرأ، حضرت مریم نامنه ولاحرنه‌ده ایکی کلیسانک موجود اولدینی صراحتاً آکلاشیلدور. برنجیسی؛ بویوک کلیسا دیدکاری بازلیک‌درک، «مادرالله کوملکنی

[۱] جلیله = غالیله، فلسطینک، اسکی براییالی اولوب، حضرت عیسا ک نبردات خصوصده‌کی تاقینات وارشادانه صحنه اولش برقلمه‌در.

باشلیجه‌شهرلری شولرد: ناصره Nazareth پیلوله‌مایس Ptolemais صفوریه Séphoris، قانا = کنعان Cana، که حضرت عیسی، اعتقاد مسیحونه کوره بوراده، کویلرده‌کی صوبی شرابه تحویل ایشدر.

قونیه‌ده، مکتب اعدادی مدبرلک‌کنده بولندیم زمان [۱۳۰۹]، مرکز ولایته بر بقیق ساعت مسافده (سه) قصبه‌سند برخرستیان عالیه‌سک درکونه دعوت ایدلش ایدم. عقدنکاح اصولاً وتماماً کلیساده اجرا ایدیله‌جکی جهته، بده مدعوین میاننده اورایه کیتدم. انشای عقدده باباس، فصیح برتورکجه ایله، حضرت مسیحک معجزاتی میاننده ایشه بومعجزه‌ی‌ده ذکر ایدرکن: «عیسی افندیم، کویلرده‌کی صوبی شراب ایلدی ...» دیه‌رک کاین وکوک‌ی تقدیس ایلش ایدی.

سده‌کی کلیسانک ایوسیتینانوسک زمان حکومتده، فقط آباصوفیه‌دن اول انشا ایتدیرلدکی روایت ایدیلور. مهم بربنادر.

بتولیه Bèthulie، کفرناعوم Capharnaüm ده بلاد مشهوره‌سنددر (کفرچفتلک متناهنه‌در). کفرناعوم، به‌سارده Genezareth کولک یقینده‌وادی‌الشریعه Jourdain قرینده‌در. کفرناعوم، وقته‌تجارنجه.

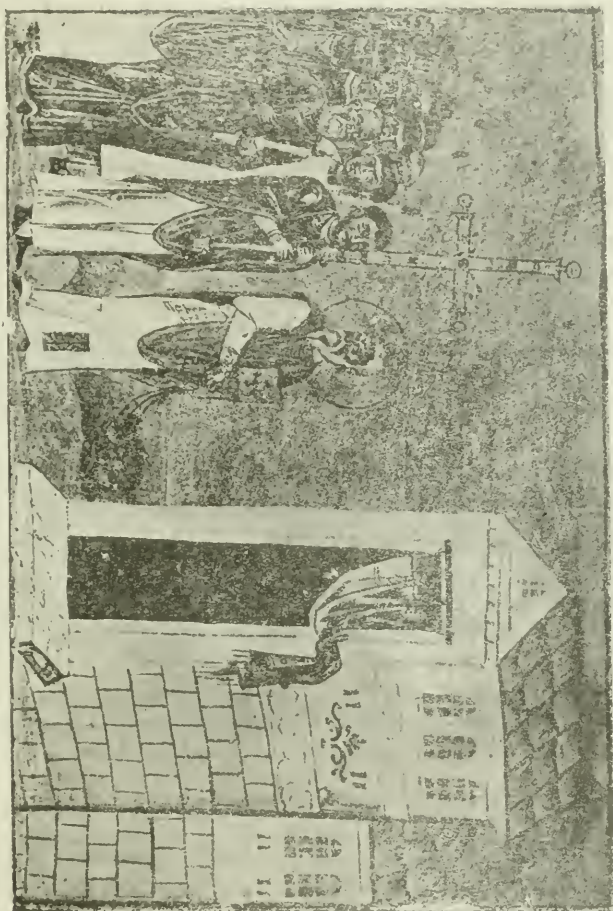
یک معمور ومترق یربلده ایش. حضرت عیسی، کتدیسنه نبوت‌تلبیه وتوجیه اولنده‌دن، بوراده برمدت اوطورمش ایدی. [۲] بعض اثرلده، مذکور پاتریخیلرک، قیس سیمی، یهودی قاریسنک اوند، بولدقاری غالیله قطعه‌سند کاش

قصبه‌ک اسمی اشارت ایدله‌شدر. فقط، استانبول کلیسانک برقوقنده کوربان دیگر برقره‌سند، [Ibid., p. 935, 31. août, syn. sel.] غالیوس ایله قانیدوسک قیسی، کفرناعوم بلده‌سندن کتیدکاری مذکوردر.

وقه‌نویسلرک روایتینه باقیولورسه، قیس مریم قدس شریفده بولمشدر.

Léon grammairien, Ghron. éd. Bonn, p. 114. Isel, Chron. éd. Bonn, p. 42; Cédrenus, éd. Bonn, t. 4, p. 614]

linceul حفظ ایتک اوزره ۴۵۱ سنه سند مارکیانوسك زمان حكومتده ، پولكهریا طرفدن انشا ایدلشدر . دیکری ده ؛ فلسطیندن کتیریلن لباس مریتك حفظی ایچون برنجینك زمان انشاسندن سوکره برنجی له ژون طرفدن [۴۷۴ ۴۵۷] یاپدیبلان معبددر . بولکیسا قبلی ایدی .

ولاحر نك سهر کلیسا سنه کیدن بر آلائی روحانی
ایکنتی وایک قوتجندن بر منیاور
[Procession à l'église de la Vierge des Hachernes
Miniature du Ménologe de Basile II]

(بالیون (اوکلک) ، اوموفوریون ، ویا مافوریون) [۱] ناملریله معروف اولان بولباس ، یکپاره ، یک رنك یوکلدن معمول ایدی .

[۱] بالیون pallion یاخود اوموفوریون ، یاخود مافوریون دیککاری آغر باشلی matrones بیژانس قادیلرینك اوموزلیشه آلدقلری اوزون برارقی ایدی . روم اورتودوکس باباسلریك اورتوندکاری omophorion دینلن اوزون قوماش یاره باشتهدر . تئوفانیس ایله دوغاز ، بوقوماش یاره دایر اترلنده ایضاحات وبریورل .

برنجی (له‌ئون) بولباسی، ارغوانی رنگده براییک بوغچه‌نک ایچریسنه قویش، واوزرخی مهرحکمداریسی ایله‌تخیم ایتدکن‌صوکره آلتون وکوموشدن معمول برصندوچه درونه‌وضع ایتدیرمش‌ایدی . بوسندوچه‌نک ایچریسنده ، پرانظه‌دن معمول ایکنجی برحفظه ، و بویکینجی محفظه‌نک ایچریسنده‌ده کوچوک برحفظه ده‌ا واردی‌که ، حضرت مریمک اباسی ایشته ، بونک ایچریسنده ایدی . بو محفظه‌دن بلا انقطاع لطیف بررایحه انتشار ایدر ایش .

بولباس، باشی و اوموزلی اورتی ، برنوخ قادین مانطوسی ایدی [۱] . لباسک بوکوجوک کلیساده محفوظ اولمسی ، برجوق هاجینک اوراسنی تهالکله زیارت‌لرینه بادی اولدی . هاجیلر بورایه کلوب مریمک لباسنی اوپر، کوزلرینه ، یوزلرینه سوره‌رلردی . کال خشوع ایله وقوع بولان یوزیارت ، استانبولک عثمانی تورکاری طرفدن قیچی آنه قدر بلا انقطاع دوام ایتشدر [۲] .

برایی دیوار پارچه‌سیله آیازمه‌سی قالدیلش اولان بو کوچوک مقدس Sanctuaire ، زمان فتحه قدر بایدار اوله‌بیلش ایدی [۳] .

یوقاریده‌کی تفصیلاتدن آکلاشیلاجنی اوزره ، و لاخرنه کلیسایی جفته برمعبد ایش . استانبولک مبانیی . جقنده برجوق قیمتدار معلومات اعطا ایدن (کتاب‌المراسم) ، مبانی مذکورده‌نک طرز انشاسنه واسلوینه ، و محتوی اولدقلری خزائن دائر مورخلرله سیاحین طرفندن ویریلن تفصیلاتی اتمام ایدیور .

بیزانس خاندان حکمداریسی ، حضرت مسیحک معبدته تقدیمی (ئی‌پانتیس) Hypapantis [۴] ، مراسمنک یوم اجراسی اولان ایکی شباطده ، جمعه مقدسده ، نوم مریمه [۵] مصادف اغتوسک اون‌بشنده و نهایت استحمام مقدس مذهبنک [۶] تجیل ایدل‌دیکی کونده بوکلیسایه کلردی . قودینوسک (اوفیچی) De office نام اثرنده مذکور اولدینی وجهله، اون دردنجی عصرده، ایمپراطور، یالکیز حضرت مسیحک معبدته تقدیمی و جناب مریمک وضع لباس [۷] مراسمنده (۲ تموز) حاضر بولتی اوزره بوکلیسایه کلردی .

آثارمقدمه‌ده ، پولکدریانک یاپدیرینی اصل کلیسا ، یعنی بازیلیک‌ایله برنجی‌له‌ئون طرفندن انشا ایتدیریلوب، حضرت مریمک قیصی محتوی اولان بویوک کلیسا نامیه معروف بنایله علاوه ایدیلن قسمک باشقه باشقه بنالر اولدینی و اختاً بیان ایدیلیور .

[۱] به‌لوس (اورتو) ، ینه‌کیوز آماتیوز (زنه لباسی) دیمکدر .

[۲] برجوق موسوقف هاجیلری حضرت مریمک کوملکندن ماعدا ، قوشاغده اوراده محفوظ اولدینی، نوغورودلی انطاوانده کوملکندن قوشاقدن باشقه ، باش و اوموزلی اورتک اوزره بر آتقنکده محفوظ اولدینی خبر ویریورلر . انطاوان ، بو آتقییه، مافوریون maphorion دیور .

[۳] باسیانیس: استانبول . ۱۸۸۷ . ص ۳۹۴ - ۳۹۰ . مورتان . Esquisse Topographique de Const. لیل . ۱۷۹۲ ، ص ۱۱-۳۸ .

[۴] Présentation du Christ au Temple

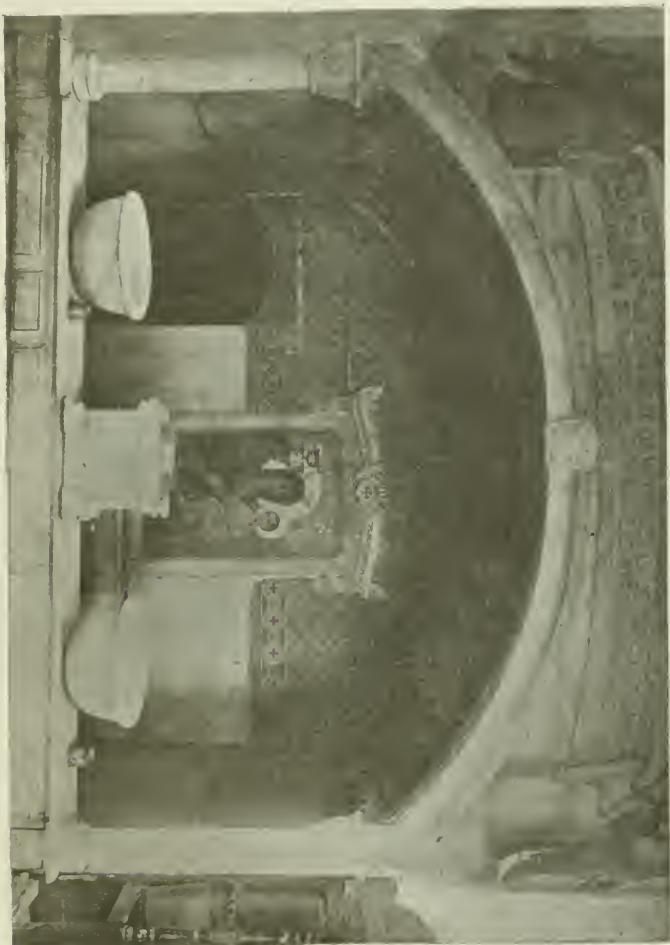
[۵] Dormination de la Vierge

[۶] rite du bain sacré اوز دردنجی عصرده، ایمپراطور یالکیز (ایپانتیس) دینان یورلی کوننده و لباسک

کلبایه وضعی کیفیتی تحطیر ایتدیرمک اوزره اجرا ایدیلن مراسم و آیینده کلیسایه کلردی .

[۷] Déposition du vêtement de la vierge

بوایکنجی بنا ، (صندوقه مقدس کلیسای) [۱] نامیه معروف اولوب ، برنجیسی کچی بازلیک طرزنده دکل ، یوقاریده سویلندیکی کچی ، داڭروی ، قبهلی بر بنا ایدی .

عاشقه : آتور عتیقه ائچی تریزاتند ۱۳۳۳

ولاجریه آازمه سی
L. Ajiaema des Hachernes

طرز معماریسی اعتباریه مبانی مهمه دن اولان بو کلیسانک برصوک جماعت مجلیس narthex واردی [۲] .

Eglise de la sainte-Châsse [۱]

[۲] ایمپراطور ، کلیسایه برلکده کیره که مجبور اولدی بایطریق ، صوک جماعت محلنده انتظار ایدردی . ایمپراطور ، مقدسده وظیفه دینه سنی ایفا ایتدکدن صوکره ، عینی طریقله یعنی صوک جماعت محلندن چیقاردی .

بوتون کلیسایارده کورولدیکی کی بویوک معبدک ایچریسنه (مقدس قیولر) [۱] دن کچیلوردی . وعظ ونصیحتہ مخصوص کرسی ده ambon کلیسایانک اورتہ یرنده موضوع ایدی .

بو واسع بازیلیکک فوقانی طبقه‌لری ، مقصوره‌لری واردی . بورالر صوگ جماعت محلنده بولنان بر مردیونله جیقیلوردی . بو طبقه‌لر کنیش ایدی ، وبر کوچوک معبدله ، ایمراطوره مخصوص بر حجره‌سی ، محفل واردی [۲] .

بو طبقه‌لر ، بویوک و کوچوک آیاصوفیه جامع‌لریه زیرک کلیساجامعنده اولدینی کی ، طرفینده یعنی جناح‌لرده کی قبه‌لی ده‌لیرلرک اوستنده مینی ، وجه‌لری مرکزی قبه‌یه ناطر ایدی . (محفظه مقدسه کلیسای) ندن طوغریدن طوغری به بویوک کلیسایه کچیلوردی [۳] .

بویوک کلیساده اولدینی کی ، بوندده مقدس قیولر ، مقدس sanctuaire ، برده محراب واردی . بونلردن باشقه ، برصوگ جماعت محلی [۴] و بویوک کلیسایانک یوقاری طبقه‌لریه اتصال ایدن مقصوره‌لری ده موجود ایدی . برنوع محفل اولان بو طبقه‌لرک ایمراطوره مخصوص یئک‌سالونی triclinium ، برده اوطه‌سی واردی [۵] . تعریفات واقعه‌دن مستبان اولدینی اوزره ، بو طبقه‌لرک اولدنجقه واسع اولسی لازم کلیر . صوگ جماعت محلیله ، مقدسیله [۶] ، فوقانی ده‌لیرلریه ، قیس مریمک محفوظ اولدینی کلیسا ، علی‌العاده برعبانخانه دکل ایدی [۷] . بوراسی ، حقیق برمعبد اولوب ، مدورالشکل و بویوک بازیلیکک یاصلانمش بر وضعیتده ابعادجه بوندن ده آز کوچوک اولقله برابر ، جسم‌متجه خاطری صاییلور بر بنا ایدی .

قبه‌سی ، بویوک بازیلیکک اولک طرفنی تشکیل ایدن قبه‌لری اورتن سسقه‌هان متصل ایدی . والحاصل ، طرز معماریسی اعتبارلیه بوجیفته کلیسا ، اسکی بیزانسلک معابد مشهوره‌سی میاننده الک مهم‌لرندن بری ایدی . بوراده متروکات مقدسه‌دن ماعدا ، غایت مهم تصاویرده وارد .

..

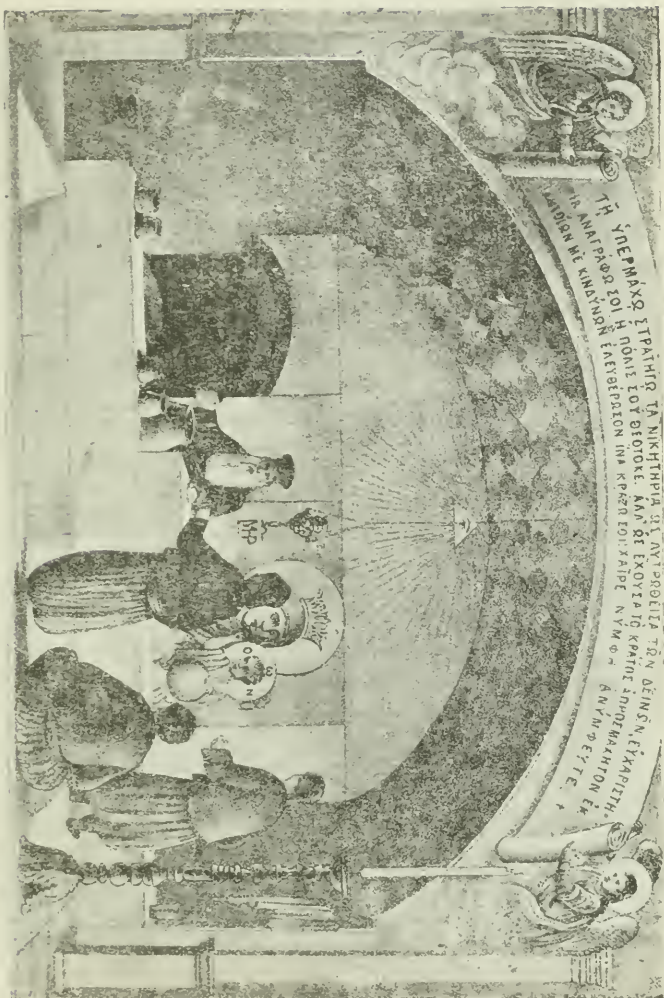
[۱] ایمراطور ، یاننده باطریق بوندیغی حالده ، کلیسایانک اورتہ‌سندن یوروپهرک ، کرینیک یانندن دولاشه‌رق محرابه کلیر ، ابواب مقدسه اوکنده طورور و بو واسطه ایلہ مقدسه کیردی .

[۲] ایمراطور ، محرابدن جیققدن صوکره ، کلیسایانک اورتہ‌سندن بالمرور صول جماعت محلنه داخل اولور . واوراده کی مردیوندن یوقاری طبقه‌لره جیقاردی . اوراده کی خصوصی مسجدده ، کلیساده اجرا ایدیلن آیینی استماع ایدر . و باطریق و پردیکی نان مقدسی ییگدن صوکره ، دائرة خصوصی‌سنه کچیلور ، و معینی مأورین و رجائنده عین وظیفه‌ی ایفا ایتلرلنه انتظار ایدردی . کلیسایانک یوقاری طبقه‌لره موصل اولان حلزونی مردیونی دیگر بارتزده‌ده مذکوردر .

[۳] ایمراطور ، بویوک کلیساده ادای طاعت ایتدکن صوکره ، مقدس محفظه‌ک موضوع اولدینی کلیسایه کیردی . [۴] ایمراطورلر ، قیس مریمک محفوظ اولدینی کلیسایانک صوگ جماعت محلنه کیرر ، ابواب هابوندن بالمرور محرابه داخل اولورلری .

[۵] بویوک کلیسایانک فوقانی بولنان ده‌لیرلرندہ ایمراطور ، بالاخره ، محفظه مقدسه‌ک تربقاینوسی طریقله کچردی . [۶] مقدس دیه ترجمه ایدیلن Sanctuaire جیقیتیلی محرابانک اوکنده کی تحت بوله‌در . بویوک آیاصوفیه مقدس ، منبرک اتصالده کی قبه ایلہ ، قارشوسنده بولنان محفلک آلتندہ کی کرملی قبه آرمسنی وصل ایدن بر بوله ایدی . بویوله معبدک جامعه تمویلی اوزرینه قالدیرلسندر . بویوله‌ک آرقه‌سندن بر ماصه autel ، بولنکه در کیریسندنه جیقیتیلی محراب abside قسیمی واردی .

[۷] نوغورودی اضواء ، حضرت مریمک ایاس و قوشاغتنک جناحده کی کوچوک کلیساده بر محفظه دروننده بوندیغی خبر ویریلور . انطوائک بوراده بحث ایتک ایتدیکی کلیسا محفظه مقدسه کلیسایدر .

بسیانہ کرائین

ولاجرہ آجاسمہ سی
1. ajlasmā des Blachernes

بت شکن بشنچی قسطنطین قوپرونیوسك دوره حكومتده [۷۷۵-۷۴۱] مغدوراً اعدام ایدیلوب اعزّه نصارا میانه اذخال ایدیلن کنچ آیوس استه فانوسك حیات خصوصیه سندن بحث ایدن استانبول کلیسای دیاقوسی استه فانوس ، بو کلیسایك دیوارلری ترین ایلین موزایقلردن مختصراً بحث ایدیور . بوموزایقلر ، حضرت مسیحك ولادتدن ، حادثه عروجه ، عید حسینه ، ودها بر جوق معجزاته متعلق صفحات تاریخیه تصویر و تمثیل ایدردی .

اسمی کچن بشنچی قسطنطین ، دینی ماهیده اولان بوالواح و تصاویری حك و تخریب ایتدیرهرك یرلرینه نباتات و حیواناتدن متشکل نقوش و تزینات اقامه ایلدی . بوتزینات ایسه ، آغاچلردن ، صارماشیق داللردن حیوانات و حشیه دن ، قوشلردن ، از جمله طورنا ، قوزغون ، طاووس قوشلری رسملرندن عبارت و متشکل ایدی . بو معلوماتی ورن دیاقوس دیورکه : « کلیسا بو حال و شکلیه بر سبزه باغچه سنه ، و بویوک بر قوشخانه یه بکزمهش ایدی . »

ایمپراطور ، اوچنچی رومانوس آرکیروس زمانده [۱۰۳۴-۱۰۲۸] مریم آنا کلیسای تعمیر و احیا ایدلدی ، و بو آئنده دیرهك باشقلری آلتون و کوموشله طلا و ترین ایدلدی .

مریمك معجزه نما تصویر

ایمپراطور زمانده کلیسایك تعمیری ائشاننده ، دیوارك بر رنده کی صیوا قازیلورکن آلتندن تحته اوزرینه ترسیم ایدلش بر تصویر میدانده چقمه شدر . بو تصویر ، مریمی قواغنده حضرت مسیح بولندینی حالد اراّه ایتمکده در .

بو تصویرك ، سالف الذکر بت شکن بشنچی قسطنطین قوپرونیوس زمانه پیوسته اولدیفنی ادعا ایدنلر بولنش ، و او قدر زمان حسن محافظه ایدلش اولمی موجب حیرت کورولمشیدی . فقط ، و لاخرنه کلیسای ، حضرت مریمك بر تصویر بولنش اولمسندن طولانی ، بالخاصه اکتساب شهرت ایتش ایدی . هرکس کایر ، بو تصویرك اوکنده طورور ، و پرورده ایلدیکی آمال و مقاصد خفه سنك تحقّق ایچون تضرعه بولنوردی .

بو تصویر ، معجزه نما بر تصویر ایدی ، و اوکنده بر پرده آصبلی ایدی ، و بوسورتله انظار ناسیدن تامیمه مستور بولنوردی . بعض زمان بو پرده آچیلور ، و اووقت تصویر مریم کوریلور ، و بر حادثه معجزه نما اولق اوزره کندیلکسندن تکرار قیایردی . . . اوزمانک خرسیتانلرنجه بودجه حائر شهرت و قدسیت اولان بو تصویر زرده ایدی . . . بو تصویرك پاتریچی ، اوچنچی رومانوس آرکیروس [۱۰۳۴-۱۰۲۸] طرفندن کشف و تعمیر و اصلاح ایدیلن رسم اولدینی ظن و تخمین ایدیه بیلیر . بو مشهور و نامدار تصویرك هر حالده بویوک بازیلیکک محرابنده بولنش اولمی لازم کلیردی . بو تصویر ، خلقجه او قدر معروف و محترم ایدی که ، بو شهرت قدسیت پرور یسندن ناشی اصل محرابه ، موقع احترامده بولنی اقتضا ایدرایدی .

طقوزنجی قسطنطین مونوماخوسك [۱۰۲۸-۹۷۶] زمانده ضرب ایدیلن برسکده کورولدیکی کی ، (و لاخرنی تیس) la Blachernitissa یعنی ، مریمك ، کوکسنده مسیحك رسمی اولدیفنی حالد نیاز و تضرع وضعیتمده کی

حالی مصورمدالونی دیمکدر [۱] فقط، کتاب المراسم کمتنده، ولاخرنه کلیسا سنده اولوق اوزره کوسریان حضرت مریمک بوتصوریدن معادا، مشارالیهانک نیاز وتضرع وضعیتنده Vierge orante باشقه برتصویری دهواوردی. بوتصور، کوکسند، برمدالون ایچریسند حضرت مسیحی تثیل ایدر و (ولاخرنی تیساً) دیه یاد ایدلیوب (نپیسکپس) Episkopsis نامیه معروف ایدی.

(مددرس) معناسنه اولان مریمک بوشکل و تصویری، برنچیسندن سوکره پاپش اوله جق، بونکله برابر، وده اوننجی عصرده معلوم ومعروف ایدی.

اوتاریخده، ولاخرنده اجرا ایدیلن استحمام مقدس آیین و مراسمنده بولنق اوزره، اورایه کیدن ایمراطورلر، وظیفه عبودیتی ایفا ایچون قیص مقدس کلیسا سنده کیر، محرابه داخل اولورلردی. اوراده وظیفه دینه لرینی ایفادن سوکره چقار (نپیسکپس) ه طوغری صاغ طرفه دوزلر، واوراده موم یاقارلردی. بوتعرفدن اکلاشایدیغه کوره، بوتصور مریم، مشارالیهانک لباسی محتوی بولان صندوقه نك محفوظ اویلمی مدورالشکل نباتک صاغ طرفنده کی قسمده بولنق لازم کلور. بناء علیه، بوراده موضوع بحث اولان تصور، بویوک بازیلیکک محرابنده بولان تصویردن بسبتون باشقه برشیدر.

ایمراطورلر، بوراده وظیفه عبودیتی ایفادن سوکره معیتلنده برچوق مأمور و خدمه بولندقلری حالده حمام مقدسه (آیوس توسما) αγίος λουῖσμα کیدرلردی.

واقفیز قورنه سنک piscine اوکنه کلنجه، اولاً، اوراده، کوموش چارچوبه لرله مزین اعنه تصاویرینه لازمه حرمتی ایفا ایدر، بعده قورنه نك صاغ طرفی تعقیباً اوخلده کی چشمه نك اوزرنده، اطراف کی کوموش لوحه لرله مستور (مادراله) ک تصویرنک بواندینی محرابک شرق [۲] جهتنه کچرلردی. بعده، صول جتی تعقیباً مرمره اویولش، و کذلک اطراف کی کوموش لوحه لرله مزین تصویر مریمک موضوع اولدینی محله دوزلردی.

بورادن، تکرار کلدکلی یره عودتله، ایچ قبه ده کی آییوس فوتینوس St Photeinos کیر، واوراده مرمردن مصنوع والرندن، ماء مقدس آقان تصویر مریمک اوکنده طوروب موم یاقارلردی. بومراسم دینه نك ایفاسندن سوکره، ایمراطور و ایمراطویجه برلکده واقفیز قورنه سنده کی ماء مطهره eau lustrale اوچ دفعه دالار، بعده البسه لرینی کینمک اوزره دائره مخصوصه لرینه چکیلورلردی. یوقایده کی تعریفدن اکلاورزکه، ولاخرنه نك حفته حجره مقدسه سی sanctuaire باننده مقدس وضوء ایچون برطام دائره لر واردی؛ اولاً، محراب کی چیقینتیلر محله برقورنه، و اوستنده بر چشمه موجود ایدی. بوراده، هر ایکی کلیساده موجودیتدن بحث ایدیلن تصویر مریمدن بام باشقه برتصویر واردی. فی الحقیقه، بوتصویرک اوزری، عین قورنده محافظه ایدیلن مرمردن معمول دست مریم کی کوموش قاپلاملی ایدی.

• •

[۱] بومدالون، دیکراکی قطعه (۲۹۵-۳۶۰) مدالونلرله برابر استانبول آثار عتیقه موزه سنده ۱۰۷ نومروده

میتددر.

[۲] Gonque: کلیسارده چیقینتیلر محرابک abside اسکی اسمیدر.

دیگر برجوق نسخهلرده مذکور اولان بوال ، برطاق متروکات مبانه داخلدر . استانبولده کی حواریون کلیساسنده ، بر مرمر پارچه سی کوستریلوردی که ، بونک اوزرنده حواری پتروس ک آیا ایزی ؟ ! صانکه بال مومی اوزرینه انطباع ایش کی مشهود ومنظور اولوردی . دیگر بر مناسرترده ، زیارت کله حاجیلره حواری باولوس ک ایاق ایزلری حای برطاش اراثه ایدیلوردی .

اعزّه نصارنک خاطراتی حافظه نامده باشاق آرزوی اتقا پروریسیله بونلرک طاش ، مرمر ، ویاطوغله اوزرنده آیاق ویا اللرینک ایزلری تمثیل ایتدیرمکده تردد ایدلزدی مسیحک خطوط و اشکال وجهیه سی ، زمان ایله سرتلشمش بر بالحق اوزرنده محافظه ایدلش بر شی دکی ایدی ؟ [۸]

وافتیز قورنه سنک بانده ، آییوس فوتینوس St. Photéinos نامیه آریجه بر علاوه واردی که ، بوراده مریم ک مرمردن مصنوع بر تصویر ذکر ایدیلور [۲] .

[۱] سکزنجی عصرک اواسطانده پنجنی قسطنطین قورونئوس ۷۷۵ - ۷۴۱ | خربوتریقاینوس ک بقینده ، فنارک مریم انا کلیسای نامیه معروف معبدی یابدیرمده سی . بو معبد یواش یوش سرای کبیرک الک زنکین ، واک شایسته حرمت و بیجل مابندن بری اولش ایدی .

اوتنجی عصرده ، بو کلیساده قیمتی تقدر اولنه یان بر . متروکات واردی : ماکدونیا سلاله حکمداریسی ، فتح ایتدیکاری مالنکده بولدقلری متروکات مقدسینی بورایه قویدیلر . ۹۹۴ سنه سنده رومانوس لاقاپه نوس ، قدرت معجزه نامی حسینله منشأ اعتباریله بوتون خریستیاناقی عالمنجه مشهور اولان وینجه زماندنبری آیانلوقده محفوظ نولان « دست بشرله باطاش تصویر وجه مسیحی » بزدن قالدردی . وفوق العاده مراسم ایله استانبوله کتیره رک فنار کلیسایه قویدی .

نیکیفوروس فولس ، ۹۶۸ ده سوریه صوک سفرنده ، آییوس ایوانیس و آپتینیس ک یخی لشمش قلله مام بر دوکوم صاجی ، وحضرت مسیحک دست بشرله باطاش صورتک منطبع اولدینی بر طوغله ی استانبوله کتیرمیش ایدی . امپراطور ، بو طوغله ی صورت مخصوصده ، آلتوندن یابدیروب ، قیمتهار مجوهرات ایله تزین ایتدیردیک بر ضدوجه ایچریسه قویهق سرائیک مریم انا کلیسایه وضع ایتدیرمیش ایدی .

دیگر بر روایت کورده ، ایوانیس جیمیسکی Jean Tzimisès ده ۹۷۴ سنه سنده حلب سفردن عودت ایدرکن

استانبوله بعض متروکات مقدسده کتیرمیش ایدی . سرائیک هالک دینان دائره سنده ک مسیح کلیسایه حضرت عیسانک آیاق قایلرینی (ساندالرینی) و بهرته Bèryte ک تصویرینی وضع ایتدیردیک . ک ، آییوس ایوانیس و آپتینیس ک St. J. Bapt. صاچلرینی ده سرائیک مادراله کلیسایه قویدیرمیش ایدی . سرای کبیردن بحث ایدرکن بوراده کی متروکاتی بکان یکان تدقیق ایده جکر .

[۲] بوراده موضوع بحث اولان اغلب احتمال ، وافتیز قورنه سنک جوازنده کوچوک بر کلیسا اوله جق . بوراسی قهلی آری بر بنا ایدی . بعض اعزّه خریستیانیک حیات و احوالندن بحث ایدوب استانبولده نشر اولانان بر قوتیک ۲۴ مایس تاریخلی نسخه سنده ساسریه لی آتیا فوتینوس St. Photine la Samaritaine , martyre اسمنده بر فداکار عیسویانک اسدی کیمور . فی الحقیقه ، بوعورودلی انطوان ، ولاخرنه کلیسای قرینده ، ساسریه لی آتیا فوتینوس ک بقایای عظامه نک محفوظ اولدینی بر آتیا فوتینوس کلیسایندن بحث ایدیلور . بو مظلوم عیسوی ، استانبولجه معروف اولوب ، مازنک بکرمنجی کونی نامه بورعلی یاپیلور .

اسمی یکن قوتیک بکری اغستوس نسخه سنده ده ، ولاخرنه قومی خارچنده مقدر و مظلوم فوتینوس ک بر کلیسایندن بحث ایدیلور . کتاب المراسیمه مذکور کلیسایک هانکیسی اولدینی تعین ایتک مشکدر .

استانبولک احوال قدیمه سی حقدنه بر اثر نشر ایدن قونداقوف ، [پترو غراد : ۱۹۱۵ : ۶۰ : ۱۰۹] آییوس فوتینوس ک وافتیزخانه اولدیفته حکم ایدیلور . اوراد کی تصویر کده چشمه اوزرنده کی تصویر اولدینی سوییلور . فقط کوموشدن معمول اولان بوقورنه نک اوزرنده کی چشمه نک اوزرنده ایدی . فوتینوس ده کی تصویر ایسه ، کوموشدن اولیوب مرمردن ایدی . کتاب المراسیمه متندن ، بوراده آری بر بنادن بحث ایدیلور کی ایسه ده ، بونک وافتیز خانه بناسی اولدیفته قطعیته حکم ایدله منر .

بو تصویر ، قبارتمه بر رسم ویا خود بر هیكل ایدی . ماء مقدس ، بو تصویر ویا هیكلك اللرندن نبعان ایدر ایدی . بو تصویرله برابر ، حضرت مریمك مختلف شكل و هیئته دها بر جوق تصویری واردی . ولاخرنه حجره مقدسه‌سی تشکیل ایدن سلسله مبانینك هر طرفه مریمك ، استشفاع واستمداد ایچون كلتره ، ایدای رح وشفقت و مروتی اوزاتش بر وضعتده تصاویری کوریلوردی .

الهی نویس یوسف [۱] ، لباس مریمك ولاخرنه کیفیت وضع و تودیعنه دائر طقوزنجی عصرده ، بر قانوننامه قلمه آلمش ایدی . اوراده ، ولاخرنهك حجره مقدسه‌سی وخسته‌لر ایچون بجای بز دارالصحه اولمق اوزره کوستریایور . مافوریون Maphorion دیدکاری هر درده شفا بخش بر منبع در .

اوراده موضوع اولوب ، مریمك متروکاتی محتوی اولان صندوقه ، غنوم واکدار ایله خلجانه کلن قلبری تنور و تسکین و خسته‌لرک تولید ایلدیکی کدورت وقسوتی دفع و رفع ایدن بر نور معنوی ایدی . [۲] بوخا صندن ماعدا ، قیص مریم «ملکه» بلادی حفظ وصیانت ایدن بر سد سدید و حصن متین مقامنده ایدی .

ولاخرنه لرك مریم تي
استانبول آثار عتیقه موزه سنده (۳۶۰)
نومرلی دفتر ده مقید قور شوندن مهر
Scean du musée de Constantinople (Inv. No 360) .
Type de la Vierge des Blachernes

ولاخرنه آیازمه‌سك مال ماضری Ste. Marie des Blachernes

ییزانس تاریخنده بویوک بر شهرت قدسیه‌سی اولان و لاخرنه آیازمه‌سك بیزانسیلردن قلمه کوچوک بر بنا اولدیفنی سوبش ایدک . لایتلر استانبولی ضبط ایتدکاری زمان قدیم موجود اولان کلیسای لاتین کلیسانه تحویل ایتشلردی . یوقازیده تفصیلاً بیان ایلدیکی اوزره بعض دینی مراسم بوراده اجرا ایدیلوردی . وقتیه اقدام غزته‌سنه تفرقه ایدیلن آلمانجه‌دن مترجم (هندلی پرنس یاخود بیزانسیک سقوپی) نام اثرده ، بو کلیسادن بحث اولتیور . عثمانلی کیلریله بیزانس کیلری آرمه‌سنده وقوعبولان بر محاربه بحریده کویا ، حضرت مریم معاونه شتاب ایتدیکندن غایت شدید بر روزگار جیقمش و تورک کیلریک کافه‌سی غرق ایتش ، وقورتیله بیلن مرتبات ، اخیراً ولاخرنه کلیسانه‌سنده واقیز ایدیلرک تنصر ایتدیرلش .

استانبولی هر تهلکدن قورتاران ، بو کلیساده رسمی بولنان مریم ایش ...
ولاخرنه کلیسای بایمشدر . حالا زیارتگاه اولان آیازمه‌یه بر ایکی آیاق مرمر باصافله اینیلور . تخمیناً ایکی متره ارتفاع و بر بچق متره کنیشلکندنه کارگیر کرلی بر دهلیزی واردر .

آیازمه صوبی بوگمرک تقریباً قرق الی آدیم ایچریسنده برمرمر طاشک دملیکردن جیقور ، بوسو ، اکری قپو جهتلردن صیمه صورتیله کلکده‌در . کارگیر مدخلک اوکنده بر آیاق اوزرینه اوطوردلش بیاض

[۱] Josephi Hymnographi depositio vestio in Bla chernis. Epigrammatum Anthologia palatina, éd Dubner, T. 1, 1 Paris, 1864, p. 45)

[۲] قبول وحرمت عامه‌یه مظهر اولش اعتقادك شایان نظر اولدیفنی درکاردر . حتی ۱۳۳۹ سنه‌سنده استانبوله کلش اولان فرانسیز ادایی مروفه‌سندن موسیو قلود فارمر ، دارالفنون قونفرانس سالونده ورمش اولدیفنی برقونفرانسه « باطل اعتقادلرک ، افسانه‌لرک بیه ، حد ذاتده شایان حرمت اولدیفنی » - یش ایدی . Le fétichisme est même respectable

برمرمر قورنەن piscine مشروبەلە سو آلتوب ایجیلور. آيازمنەنك قارشوسندە باصیق تاوانلی کوچوك برکایساده وارد. وقتیلە شهرت کیر آفاق اولان کلیسانك یری بوراسیدر. صوکره قپوسنك صول طرفندە کی دیوار وکر خرابەلری قدیم مەرم آنا کلیسانسە عائد بقایادنذر (رسم، حقیقە : ۱۳۴) ...

مذکور مەرم قورنەنك اوکندە ودیواردە جسامت طبعییدە فقط یاریم ، حضرت مریك بر تصویرى وارد. صولاندە، اوغلی مسیح کوریلور. بورسم پك اسکیدر، ومصنعدر. اوکندە مەرم آياق اوزرینە چیفتە باشلی برقارتال قوشی تمثالی وارد.

بیزانس مورخ ووقعە نویسارینك توصیف ابتدکاری تصویر مەرم بواولسە کرک ... چونکە ایشی پك اسکیدر. بتصویری برقاچ سنەاول جواردەکائن دیگر بروم کلیسانسە نقل ایتشلر. معافیە ولاحرنە کلیسانسك یوم مخصوصندە ، اونى موقە بورایە کتیروب خلقە زیارت ایتدیورلر...

اليوم معمور دین النصره زیارتگاه اولده دلاضره آبازمنندە حالاً محفوظ بعضی مترکات :

- غنغوریوس (الپسقیوس آغراغاندینون) ك قافا طامی
- تارك دنیا آیوس تەئودوسیوس کینو ویرحیس (هەشیشی یمکە مأذون ایدی) ك چکە کیکی
- آیوس خارالامبوس ك کیکلری
- اوسینا آکسەنك قبورغە کیکلری
- آیوس باندەلە بونك کیکی
- بومتروکات ، طولانی برجامکان ایجریسندە محفوظ اولوب ، هەرینك حناسندە صاحبزینك رسملری
- معاقدر. هر برینی یکان یکان تدقیق ایتدم .

سرایک اطراف وجواری

Les abords du Palais

ایمپراطور قسطنطین، یکی پانختی، عظمت و احتشاجه اسکی رومیاه معادل بر شکل و حاله قویقی ایسته دیکندن، اولاً سه پیموس سه و دروس (لوجیوس سه پیموس سه و دروس (Septime-Sévère) ک تأسیس کرده سی [۱۹۶] اولان ایودروموسی (آت میداتی) بر طاق آثار صناعیه ایله ترینه باشلادی. واوراده قاتیزمه Cathisma [۱] دینلن محفل ایمپراطوری انشا ایتدیدی. آت میدانک شمدیکی حالی، انک وضعیت طولانیسی پک کوزل کومترن ایکی دیکلی طاشله، ییلان قاری ستون، او واسع میدانک شکل قدیمی محافظه ایتمکده در.

مرمره دکزینه ناظر جهته، پهرژیلک زماننده اولدینی کی، طوغله کمرلی، یوکسک دیوارلر حالا دخی موجوددرکه، سلطان احمد جامعک اطهرله ناظر جههسی اوکنده کی سدن مرمره دکزی، وچانلادی قیو ساحلنه یاقین محله کوچوک آیاصوفیه دیدیکمز، قدیم سرکیوس وبا کوس کلیسای پک کوزل کورینور. قبال صقال حریقندن صوکره، قدیم سرای ایمپراطورینک تمللری، بو سرای طوتان قالین طوغله کمرلی استاد دیوارلری، دواژر و مشتلاندن اولان بر طاق مغارلر، دهلیزلر تمامیه میدانه چیقمشدر. بو انقاضی ایجه کوره بیلیمک ایچون قبال صقالک آشای طرفلرنده، بایرام فرونی، جان قورتاران سمترلنده، آق بیق حامی جاده سنده طوروب، صاغه، یوقاری یه طوغری عطف نظر ایتمک کافیدر.

بیزانسی سرای کیرینک انقاض تارمارای اوزرنده متقدمین، پک اساسی تدقیقاده بولشدر، وینه آنلرک تعریفات و بیاناتی اساس انخا ایدرک حقیقه اولدجه قریب پلانلر تنظیم و قروکیلر ترتیب ایتمشدر. سرای مذکوره دائر متقدمیند و لیساریوس ک کاتب خصوصی فلسطینی پروقیپوس ک (۵۶۲)، وقعه نویس باسقالک، تهوفانیس ک، اوزه پیوس ک، پهرژیلک و پردکلری معلومات پک قیمتداردر؛ بو معلومات، متأخرین ایچون، تبعلرینه بر رهبر، بر مفتاح اولشدر.

بو اساسی معلومات اوزرینه درکه، لایارت (۱۸۶۱)، ژان بهرصولت (۱۹۱۰)، استانبولک سرای کیری حقیقه مهم اثرلر نشر ایده بیلشدر. محرر عاجزده، بو ایکی فضلک تدقیقاندن استفاده ایندم.

قسطنطین، بر وقتلر دیلبرده داستان اولان سرایی آت میدانی دیدیکمز ایودروموس قربنده انشا ایتدیدی. سرایه محفل ایمپراطوری آرهنده بر کجید واردی؛ حکمدار اوراده تحفه اوطورمش اولدینی حاله، آت میداننده اجرا ایدیلن آت و آراهه یاریشلری سیر و تماشا ایدرایدی.

سریر قیصرینک موضوع اولدینی دائره نک یاننده متعدد صالون و دیوانخانه واردی. بونلردن بری (تریفلینوس) triclinos دیدکلری، ایمپراطورک ملک ییدیکی، بعضاً ضیافتلر کشیده ایلدیکی بر بویوک دائره

[۱] سلطان احمد میدانده ک آلمان ایمپراطورینک چشمهسی، محفل ایمپراطورینک موقننده در.

ایله ، آت میدانده کی آت یاریشارینک آن اجراسنه انتظاراً ، اوطوردینی و رسمی المبهسنی کیندیکی براوطه ایدی . بو اوطه ایله بویوک سالون آره سنده کوچوک بر سالونده واردی که ، توقف اوطه سندن بویوک سالونه بورادن کچیلوردی :

آت میدانک قیرنده ، آیاصوفیه معبدینک جناح لرندن برنده اوکوسته ئون Augustéon دینیلن بر میدان واردی . الیوم آیاصوفیه میدان دیکمز بویه ، امپراطور قسطنطین ، والده سی (اوکوستا ئه لانه) Augusta Héléne نك بر هیکلی وضع ورکر ایتدیرمشی .

(۵۳۲) سنه سنده ظهور ایدوب بویوک بر یانغینه بادی اولان مشهور نیکا Nika اختلالی [۱] متعاقب ، امپراطور اییوستینیانوس ، آیاصوفیه شیمدیکی شکل و هیئتنده تکرار انشا ایتدیردکن صوکره ، بومیدانک زمینی مرمرلره دوشدی واورته سنه ده آت اوزرنده کندی هیکلی دیکدردی .

بو هیکلک قاعده سی رأی العین مشاهده ایتش اولان ، اوکوسته ئون میدانک ، آیاصوفیه معبدینک جنوبنه طوغری امتداد ایدن شمدیکی آیاصوفیه میدانی اولدینی ایلک دفعه اوله رق بیان و تعین ایدن پیه رژیلدر . اکثر مورخلرده ، شمدیکی آیاصوفیه میدانک قدیم اوکوسته ئون میدانی اولدینی تأیید ایتشلر سده ، پاسپانی هر درلو بده ات و صراحته رغماً ، بومیدانی ، ایود روموسک جهت شرقیه سنده اولق اوزره کوستریور انک شو تقدیرینه نظراً ، سرای امپراطورینک احیاء تصویر ی خصوصنده کی بیانات و تعریفاتی ده بالطبع سهو و خطادن وارسته دکلدر . [۲]

ستونلره محاط و مزین اولان بومیدان ، پروفوپیوسه نظراً ، سرای امپراطوری و اعیان دأرته سی اوکنه طوغری ده امتداد ایدردی .

اعیان دأرته سی ، (شیمدیکی عدلیه بناسی) بومیدانک شرق جهتی اشتغال ایدر ایدی .

بویوک قسطنطین طرفندن طرفندن انشا ایدیلن بوبازیلیکک (اعیان دأرته سی) نهایتده محراب کبی بر چیقنتی abside ، بونک اوکنده ده بر رواق واردی . وقعه نویس باسقالک تعریفنه کوره ، بو رواق بر طاقم هیکلله مزین ایدی . [۳]

مومی الیه ، وقعه نویس ک بیاناتدن مستبان اولدینی اوزره ، (۵۳۲) حریقندن صوکره اییوستینیانوس ، بو چیقنتلی قسمی ، بیاض مرمردن الی ستونلی بر رواق اوزرینه اوطوردلش قبل اوله رق تکرار یاپدیرمش ، ویوقاری طرفلرینی عین رنگده مرمرلره و هیکلله تزین ایتدیرمش ایدی .

غرب جهتنده ، اوکوسته ئون میداننه کچیلک ایچون قبولر واردی . (مه سی) دیکلری ، و تایدی قله ده کی

[۱] و یقورتیا Victorias دینیلن فرقه نك باعث و بادی اولدینی حریق مدهش ، نه دوسیسوس طرفندن انشا ایتدیریلن آیاصوفیه ی و فوروم اوکوسته ئونک رواق لرینی ده یاقش ایدی . لابارت : استانبولک سرای امپراطوری : صحیفه : ۱۷

[۲] لابارت : سرای - صحیفه : ۳۳ .

[۳] باسقال : ص : ۲۵۸ - ۵۲۹

[۴] ماهر برجنال ایکن ۹۶۲ سنه ی آغستوسنک اون آلتیسنده امپراطور اعلان ایدیلن مشارالیه ، مسلمانلره حرب ایدرک کیلیکیایی ، قبرسی ، افلاکیایی ، و سوریه نك شمال جهتلرینی انلردن استرداد ایتش ایدی . (۹۶۴) استانبوله عودت ایدرکن ، طرسوس قلعه سنک قبولرینی ده برابر کتیرمشی . افلاکیه نك استردادنده بیزانس جنرالی Buzès نك خیلی مئی کورولمشی .

یالدرزلی قبودن بری، شهری باشند باشه قطع ایدرك، عمومی میدانلری اوکوسته‌ئون میداننه ربط ووصل ایدن دیوان یولی کلیر، بوجاده؛ آیاصوفیه وسرای ایمراطوری قربنده نهایت بولوردی .
اطراف رواقلرله محاط اولان بو دیوان یولی سرائك مدخلندن فوروم قسطنطین دیدیکمز چنبرلی طاشه قدر اوزانیردی .

فوروم قسطنطینك موقعی، الیوم مشهودیمز اولان قسطنطین ستونیه معین اولدینی اوزره، چنبرلی طاش موقعیدر . بویول، شاهراه ایمراطوری ایدی .

ایمراطورلر، هر هانکی بر سفردن عودتلرنده بو یولی تعقیب ایدرلردی . نیکیفوروس فوقاس، استانبوله مظفرآ دخوانده یالدرزلی قبودن اعتبارآفوروم قسطنطنیه قدر بویولی تعقیب ایتش و بورادن آیاصوفیه کیش ایدی .
برنجی واسیلیوس ده، یالدرزلی قبودن کیرهرك سرائك مدخلی اولان حالکیه قدر بو دیوان یولی تعقیب لیلدیکی کجی، ایوسینیانوس ده بو کذار کاھدن کچمشدر .

اوکوسته‌ئون جوارنده، ایمراطورلرک هیکلرله مزین (میلیون) Milion و Mílion دینلن بر آده واردی . بوسناك قبه‌سنه، حضرت عیسانك یالکر، ارادت بشیره‌سنه معتقد monothélète ایمراطور فیلیپیوس واردان Philippikos Bardanes، کندییی، و پاتریق سرکیوس آیاقده اولدقلری و اطرافنده بش مجلس روحانی اعضاسی بولندینی حانده، بویوک قطعده رسمی پادیرمش ایدی .

سرائك جهه‌سی، شمذیکی زمانك محتشم مبانسی کی یکپاره اولیوب بر حق دواړ ومشجلاک بریره گلندن حاصل اولمش ایدی . بوداژملر شو اسملرله یاد اولئوردی :

Triclinium	تریقلینوم :	یمك ضیافت او طه‌سی
Cubiculum	قوبیقولوم :	
Cotion	قوتیئون :	یتاق داڑه‌سی
Diabatica	دیاواتیقا :	مایین داڑه‌سی
Phiale	فیال :	اورته‌سی حوضی، شادروانی حولی

ایمراطور، پادیردینی بورسمله، آلتنجی مجلس رهبان [۶۸۱ - ۶۷۰] طانیماش اولیو . چونکه، بو آلتنجی مجلس روحانی، حضرت عیسانك سالف الیان صفتی قبول ایتیمور ایدی . فقط بالآخره، بو آلتنجی قونسلده، اوته‌کی بش قونسله التحاق ایتش ایدی .

کلیسارده‌کی تصاویرک شدتله علبنده بولئان بت شکن Iconoclaste بشنجی قسطنطین قوپرونیوس Constantin V Copronyme، سویه عرفانی هنوزانکشاف ایتشمش خام ارواح ایله، اجانب نظرندمه اورتودوس مذهبک بحران وتشتتی کوسترن بورسیمی بالآخره اورادن حک وازاله ایتدیردی .

میلیون دینار بنا ، اصل اوکوستهون میدانده اولیوب غرب جهتهده ، دیوان یولنک مبدأنده ایدی [۱]. آثار قدیمه نیک تدقیقتندن آکله شیلدیغه کوره ، زوقسیپوس حماملی ، فوروم اوکوستهونک خارچنده و بومیدانک غرب جهتهده کائن سرایک اتصالده بولنان وفورمه ناظر اولان (نومه را) دینلن دائرته متصل ایدی. دینی آلایلرده ایمپراطور، سرایه دوترکن اوکوستهون و سرایک حالکة Chalcé [۲] دینلن مدخلنه کلهدن میلوندن کچردی. آیاصوفیه نیک صولک جماعت محلندن narthex چقان [۳] موکب حکمداری ، فوروم قسطنطنیه کیمک ایسترسه ، مسمی [۴] دینلن دیوان یولنه کچمک ایچون مطلقا میلوندن مرور ایدرایدی . میلیون ابه سرایک مدخلی اولان حالکة آره سنده زوقسیپوس Zeuxippe حماملی واردی ، که ایمپراطور فوروم قسطنطنیندن سرایه کلرکن بعضاً بوراده طوروردی . سه پیموس سه وریوس = سه پیم سه وره ، طرفندن انشا ایتدیریان [۲۱۱ - ۱۹۳] وبلاخره بویوک قسطنطنین جانبدن ستونلله ، اطلف مرمرلر و قیمتدار هیکلرله ترین قلنان بوحام ، (۵۳۲) سنه سنده مشهور نیفا اختلالنده یانمش و متعاقباً ایمپراطور اییوسیتیانوس طرفندن تکرار انشا ایتدیرلش ایدی . بو حمام اییودروموسک قرینه و سرایک مدخلی حوارنده ایدی . فی الحقیقه ، نیفا اختلال کیرینه ظهور ایدن ، حریق زوقسیپوس حماملیله برابر سرایک دهلیزیده یاقش ایدی . زوقسیپوس حماملی اییودروموسه متصل اولیوب، آرهلرنده بر او واردی. [۵]

[۱] مایه ، اسکی یژانس شهرنیک قیوسی مقامنده ایدی . دوقنور مورمانک تعیننه نظرآ ، (میلر دور) ی آیاصوفیه نیک غربنده و زوقسیپوس حماملی نیک شالنده و شمعدنی دیوان یولنک برلشدنی برده آرامق لازم کلور . شو حاله کوره ، تپونک موقعی سلطان احمدده قدیم ملت بغچه سیله ، آیاصوفیه جامی آرهنده ، ده طوغریسی ترامواک یوقاری به قیورلدینی کوشده آرامق ایجاب ایدیور .

فی الحقیقه ، ۱۴۳۲ - ۱۹۲۶ سنه سی مارتی ایچنده ، صوق چشمه یوقوشندن یوقاری طوغری بر شرکت طرفندن لنم حفریاتی اجرا ایدیلورکن ، ترامواک قیورلدینی کوشده ، توتونجی عجمک کاکانی حسانده عایت متین تملار ، اویملی جیم مرمرلر ، متین طوغلار چقدیغی کوردیم . شیه دن بریدرکه ، اویملی ، اولوقی مرمرلر ، میلیه رک یاتمل طاشلری . یاخود ستونلرک قورنیشلری ایدی . متقدمینک مایه رک موقعی حقدنکی تمحیاتی بورونله تحققی ایش اولور .

[۲] سرایک حالکة دینلن قیوسی ، آیاصوفیه حمامنک موقعنده ایدی .

[۳] ایمپراطورلر ، آیاصوفیه نیک تراموا یولنه ناظر قبولدن ، اورتده کی قیودن چیقاردی . آیاصوفیه نیک بوراده کی حوالیسی وقتیه نیک واسع ایدی و تراموا یولنه ، بلکه دها کریمه طوغری امتداد ایدردی .

۱۳۴۲ - ۱۹۲۶ سنه سی ظرفنده لنم حفریاتی اجرا ایدیلورکن ، شفال چشمه سنک قارشوسنده تجارتدن عبود اخندنیک قولانی اوکنده ، خالص خوراسان و طوغله ابه آورولش متین تملار ، و بوتملر آرهنده میشه دن خطیلار ، بویوک لوفجه چیلرلی چقدی . بیک کسور سنه نیک بقیه سی اولان بواقاض آیاصوفیه حوالیسنک atrium تملاری ایدی . خطیلار اوزرنده خوراسان و کبره ج بولاشینی حالا طورییور . بوقایانک چقدیغی زمین رطوبتن عاری اولدینی ایچون خطیلار چوروه مهش ، صانکه بویوک دیوار آرهنه قونولش کی ، صاعلام ، متین ظهور ایتدیر . بواقاض ، زدیعه محفوظدر .

[۴] لابارت «سرای» سر لوله ای ائرنده میلیون Million ی اوکوستهون میداننک اورتسهنده کوستیریورکه ، بونده خطا ایدیور [لوحه : ۲ - نومرو : ۳] .

[۵] عروج عبی یورطیسنده ، ییمراطور (میلیون) ی کچمکدن صوکره ،

اورادن حالکة طریقه سرایه کیرهش ایدی . بویوک باسقالیه Pâques تعقیب ایدن بازار ایتسی کونی اجرا ایدیلن آلایده ده ایمپراطور بوطریقه سرایه داخل اولش ایدی . هراکی جهتهده ، ایمپراطور ، فوروم قسطنطنیندن کلرکن ، میلوندن کچمش ایدی ؛ فقط عروج عبی یورطیسی مناسبته ، آخیره نوس میلیون ابه حالکة آرهنده ذکر ایدلش ، سال بوک بویوک باسقالیه تعقیب ایدن بازار ایتسی کونی مراسمنده زوقسیپوس ذکر اولمشدر . بوراده عین موقعدن بحث ایدیلدی اغاب

وقعه نویس باسقال. ص: ۵۳۰-۵۲۹، پیژریل، استانبولک طوپوغرافیسی ص: ۷۹، دوقائز: خریستان استانبول. ریجی کتاب. ص: ۹۱

میلیون ایله حالکه آرسسند (آخیلهئوس) Achilles Ayıllefis. تصادف ایدیلوردی که، بونک ده باندنه بویوک برقیو واردی. آخیلهئوس ک، زوقسیپوس حامی جوازنده دیگر بر حمام اولسی محتدر. موضوع بحث اولان بویوک قیونک، غرب جهتند کائ اوکوستهئون میداننه آجیلور. قیولردن بری اولدینی شهبه دن وارسته در.

سرایک مدخلندن ایودوروموسه کچمک ایچون تعقیب ایدیلن کذرکاهلردن برینه، آخیلهئوس نامی ویرلش ایدی.

فی الواقع، امپراطورتهئوفیلوس، آلائی والا ایله سرایه دوزکن، آخیلهئوس یوللری تعقیب زوقسیپوس حاملری اوکندن مرور ایدرک حالکدن ایودوروموسه کیتش ایدی. بوراده بحث ایدیلن کذرکاهلر، اوکوستهئون میداننک اطرافنی تزین ایدن ستونلی محللردن بری اولدیغه شهبه یوقدر.

شو تفصیلاتدن آکلاش-بلدیغه کوره، اوکوستهئونک شالنده آیاصوفیه، شرقدن اعیان دأره سی بولنش اولیور. غربنده ایسه، بومیدانه کچلهجک قبولر واردی.

اوکوستهئون، یعنی آیاصوفیه میداننی قوروم قسطنطنیه، یعنی چنبری طاشه ربط ایدن دیوان پولی، مذکور میداننه نهایت بولوردی. یوقاریده ذکر ایدلیکی اوزره، بوجتهده، ایودوروموس ک جوازنده کی زوقسیپوس حاملری قریبده، برنوع طاق ظفر اولان میلیون واردی. دیوان بولندن میدانه کچمک ایچون بونک کرملری آلتندن مرور ایتمک لازمه ایدی. ایودوروموس قریبده وکتر جهتنه طوغری مبنی اولان اقامتگاه امپراطورینک اوکوستهئونک جهت جنوبیه سنده برقیوسی کوریلوردی.

بوجتهده، ایودوروموس دیدیکمز آت میداننک بویجه، میدان ایله هم سویه دوز اراضی بی قسماً، سلطان احمد جامی وکنیش حویلی اشغال ایتمکده در.

سلطان احمد جامنک حین انشاسنده [۵: ۱۰۲۶ م: ۱۶۱۰]، وقتیه سراپک اک قدیم قسمنک منی

احقادلر. امپراطور، بویوک قیو قریبده کی آخیلهئوسدن کچردی. ولادت عساده ایسه، حالکدن آیاصوفیه نک (اورولوجیون) Horologion دیدکری محله کایردی. آخیلهئوس ک بر حمام اولدینی روایت ایدیلور. آخیلهئوس ک بر حامی زوقسیپوس حاملری قریبده اولیوب استراته کیون Stra.égion ده کوستریلور. استراته کیون، باب عالی موقعنده ایدی.

آخیلهئوس ک بر باشقه حامی ده ذکر ایدیلور. سده، موقعی کوستریلور. بونک برهیکل اولدینی ده، روایت ایدیلور. فی الحقیقه، زوقسیپوس حامنک اطرافنده متعدد هیکلر واردی.

زوقسیپوس حاملری قریبده، کوچوک بر حامدن بحث ایدیلور که، کتاب المراسم ده مذکور آخیلهئوس حامی اولسه کرکدر.

یوقاروده ذکر یکن، آخیلهئوس قریبده کی بویوک قابونک، (نیقولا ميساريثيس) Nicolas Mesaritis ک ائونده موضوع بحث اولان، اوکوستهئونک غرب جهتند کی قیولردن بری اولدیغه شهبه یوقدر. [تأهوصول: استانبولک بویوک سراپی - صحیفه: ۱۷. حاشیه: ۲]

اولدینی اراضینک تسویه‌سنه مجبوریٔ حاصل‌اولمش ، قیاصقاله ، بول سوقاغه[۱] موازی آراسته دیدیکمز ایکی طرفی کمرلی چارشو ایشته اولوقت انشا ایدلشدرد .

پیٔژریل ، بوراسنی زیارت ایتدیکی زمان ، جامعلک بو ، یعنی شرق جهتی دکزه ضوغری خفیف بر میل‌الهامتداد ایدرمش . سرائک توسیعی عملیه‌سی ایشته ، بوجهدتن واقع اولمش ، و مختلف زماغلرده ، بو طرفده باغچلر اولرتیه‌سنده بر طاقم یکی انشائات وجوده کتیر یلشدرد .

سرای ایمراطورینک وضعیت موقعیه سی ، خارق‌العاده بر لطافت و احتشام عرض ایدر . بر طرفدن دکزه ، کشیش طاغنه و مرمره‌نک ماوی طالع‌لرینه کومولش آطه‌لره طوغری اوزانان منظره حقیقه شاهانه‌در ، علویدر . خیمچ جهته تمتد اولان منظرده باشقه بر ذوق و لطافت اویندیرر . ملتیم روزکاریله ویاخود بوغازلک لطیف وسرین روزکاریله مردم‌نازه حیات‌یاشایان ، سرای حکمداری سدلرنده ، ایمراطورلر ، دنیانک ایکی

[۱] قیاصقاله ، بول سوقاغده دارالعماده آغامی مصلی آغانک اسکی تورک طرز معماری‌سنده ، بر صره طاش ، بر صره طوغله اوزمعل فوقانی بر مکتبی و آلتنده بر چشمه‌سی واردر . مکتب قیاصقال حریقنده یاندی . چشمه‌نک صوینی یاز قیش آقار .

کتابه شودر :

حضرت آغای دارالسلطنت یعنی مصلی آغا اول فرخنده‌ذات

بنده جود و سخامی خاص و عام
غرقة بحر عطاسی کائنات چشمه بنیاد ایلدی الیمچون
نازه‌لندی چاررکن و شش جهات
خیر جاریدر اولان بی حساب یوم عتی‌باعث فوز نجات
دولتنده نالیا تار یخدر
کلدی آقادی چشمه‌یه عین حیات ۱۰۷۷

سپتیم سِوَر
Septime Sévère

علی اسکندر تهردار خاصه

قطعه‌سندن ، مختلف ومتنوع اشيا وامتمه‌ي پاتخت دوله نقل وایصال ایدن کیرلک سیروسفرنی مغرورانه تماشا ایله ذوقیاب اولورلردی ...

فوررم ، ارکوسته‌ئون : آياصوفیه میرانی

Le Forum Augustéon

فوروم آوگوسته‌ئون دیدکلی میدان آياصوفیه‌نک جنوب دیواریه سرائک شمال دیوارینه علاوه والحاق ایلمش بنالر اره‌سندنه شمالدن جنوبه طوغری متمد ایدی . بوضعیت تعین ایندکدن سوکره ، شرق و غرب جهتلریک تعیینی کیتی قالیر . میدانک شرق جهتده میدان آجیلور (مونوتیروس) Monothyros دنیلن تک قانادلی برقاوی حاوی سرائک سوری ، اعیان دایره‌سی و نهایت باقرجیلرک مریم آنا کلباسی [۱] واردی .

فسطاطین و والده‌سی قائلانی
آبناروزده!

واره‌مامق لازم کیلردی . اگر بویله اولمش اولسه ایدی ، فورومه‌ناظر اولان سرائک شمال‌سورینک ، ترقیلینوم Triclinium des candidats دیدکلی بنانک بوتون جبهه‌سنجه امتداد ایش اولسی لارم کیلردی . حالبوکه ، مذکور ترقیلینومک قولرندن بری ، ماغنورا = ماغنورا سرائینک بویوک ترقیلینومک Atrium قیوسنه‌قارش ایدی [۱] St. Marie Chalcoopratianna -- لایارت بوکلیسای شیمه‌دیک عدلیه دائره‌سینک اوک طرفلرده ، آياصوفیه جامی حویلینده ، اگری فاتحی سلطان محمد ثات ایله ، سلیم ثانی تره‌لریک موقعتده کوستریور . بعض مؤاظر ایله ، صغوق چشمه یوقوشنک آت باشنده ، زینب سلطان جامیله اوست طرفده لالاخیرالدین جامنک موقعتده تخمین ایدیورلر .

یوقاریکی تفصیلاتدن آکلاشیله جنی اوزره ، فورومك حدود شرقیه سی برخط ایله تعین ایتمش اولورکه ، بوخماك مبدأ نقطه سی ، آیاصوفیه الحاق ایدیلن مبانینك شرق منتهاسندن اون متره قدر بعد و مسافده بولور . اوکوسته ئونك غرب حدودی ایسه ، سرایك بوجته دکى حدودیله تعین ایتشدی که ، بوحود بوراده مینی (نومرا) Numéra دینلن دائرهیه قدر دایانیدی . نومرا دیدکری دائره فورومه ناظر وزوقسیپوس حاملریته

قسططنین ایله والده سی ثله نی
مدالیون

متصل ایدی . فقط بو حاملر ، فورومك حدودی خارچنده ایدی . فی الحقیقه ، ایمپراطور ، حالک دینلن قیودن چیقوب فورومه کچرکن ، خلق نومرالارک اوکته دیزیلرلر ایدی . ایودوروموسه کیتک اوزره ، فورومك جنوب غربی قیوسندن ، چیقار چیقماز زوقسیپوس حاملریته تصادف ایدیلیوردی . نومرالار ، فورومك داخلنده ، زوقسیپوس حامی ایسه ، اونك خارچنده بولدیغندن ، اوکوسته ئونی غرب جهتدن تحدید ابدن خطك مبدأ نقطه سی بواکی بنا ارسنه وضع ایدلشدر .

بعض آثار قدیمه نك تدقیقندن مستبان اولدینی اوزره ، اوکوسته ئون میدانی ، شمالدن جنوبه یوز قرق ، و شرفدن غربه یوز یتمش متره وسعتنده ایدی . شوقه دره کوره ، میدان حد ذاتنده حائر اولدینی اهمیته متناسب بر وسعت و جسامتده دکل ایدی ؛ نسبته دار ایدی . بونکه برابر ، آیاصوفیه ایله مرمره یعنی آخور قیو ساحلی آره .

سند کی ساحه نك اولدقجه دار اولدینی و اوکوسته ئونك عمومی بر میدان اولمقدن زیاده ، آیاصوفیه ایله سرای قیصریه ی مخصوص محفوظ واسع برحولی بولدیغنی نظر دقته آلتلی در .

فضله اوله رق ، اوکوسته ئونك شمالدن جنوبه طوغری تمتد اولان یوز قرق متره نك کوچوک جهه لرله یارسانه کی واندوم Pl. Vendôme میدانك وسعی مقایسه ایدیلیورسه ، اوکوسته ئون میدانك دهواوسع اولدینی آکلاشیلور .

میدانك ذواربعه الاضلاع بر شکلده اولوب اولدینی محتاج تدقیقدر . عجبا نیوستینیانوسك معمارلری ، میدانه بوشکلی می ویرمشلار ؟ !

بعض مؤلفلر میدانك دائره شکلنده اولدیغنی ادعا ایدیورلر . مؤلفین قدیمه دن قودینوس ، استانبولک

میانیندن [۱] باحث اثرنده ، میدانك دائره شكنده اولدینی خبرینی قبول ایتمور ، ومؤلفلرك بونده خطا ایندکارینی سویلیور .

مؤلفلر ، زوسیموسك، فقراته استناداً، اوکوستهئونك شكلی حقنده بیان مطالعات اینشلردی، حالبوکه، زوسیموسك بیانات وتعرفاتك ایوم چنرلی طاش دیدیکمز فوروم قسطنطنیه عائد اولدینی آکلاشلشدیرکه آیاصوفیه میدانندن جوق اوزاقده برمیدانر .

اوکوستهئون میدانك اطرافنده کی رواقلی بدایه بیوک قسطنطنین یاپدیرمشدی ، فقط ایوستینیانوس زماننده ظهورایدن مشهورینقا اختلال کبرنده بورواقلر محو وتخریبایدلش اولدیفندن اختلالی متعاقب ایوستینیانوس میدانی توسیع ، رواقلی تکرار انشا ایندیرمش ایدی . اووقت رواقلر، میدانك درت جههسنی ترین ایتمک اوزره چفته ستونلر اوزرینه اوپوردلش ایدی میدانك زمینی مرمر دوشملی ایدی . بر جوق مؤلفلرك اثرلرنده مذکور اولدینی اوزره، میدان متعدد قیمتدار هیكلرله دونادلش ایدی . بو هیكلر مختلف دورلرده ، میدانك آن خرابیسنه قدر پایدار اولانلردن اك مهملرینك ذکریه اكتفا ایندك ؛ فقط بونلری ذکر ایتمدن، ركزواعلا واحمالیدلش اولدیفندن میدانك اورتهسنه بولنش اولان (میلیه) Milliaire دن بحث ایتمکی موافق کوردك :

میلیه دیکلری، روما شهرنده؛

ایمپراطور اوکوست طرفندن شهرك وسطنه ركز واقمه ایدیلن برستوندن عبارتدر . بو ستون مبدأ نقطهسی ایدی . دولك بوتون بیوک بوللری ، ملی اعتباریه بونقطه دن حساب ایدیلوردی .

قسطنطنیهده ایسه ، میلیه ، درت طرفی کرلی برتوع طاق ظفر شککنده برآیده ایدی . عادتاً ، سلطان

احمد میداننده کی آلمان ایمپراطوری کییومك چشمهسی طرزنده ، وفقط درت جههلی ایدی . [۲]

بیوک قسطنطنین
Constantin le Grand

[۱] Codin; De œdificiis; Paris; p. 39

[۲] ۱۳۴۱ - ۱۹۲۶ سنهسی شهابی اینجنده ، استانبول بحرالینك برشرکت طرفندن انشایی مناسبتیه صفوقچشمه پوقوشی خنر ایدیلیورکن زینب سلطان جامعیه ، سقار چشمهسی آرهسنده کی ساحده ، اوج متره درنلکنده آیاصوفیه

(آنونیم) Anonyme ك تعریفه نظراً، بویوك قسطنطین ایله والدیه سی (ئله نی) [۱] Héléne ك، اورتا لرندە بر صلیب بولنان هیكلی، میلیرك قهسی آلتندە موضوع ایئت . قودینوس ده، انونیم ك افادە سنی تأییداً، مشارالیه مانك هیكلری او موقعده بولندی، سدره نوس ده، فسطنطین ایله والدیه سی ئله نیك هیكلری حای اولان مرك شرقه متوجه ایدوكنی خبر ویریور . بو مؤلفار، میلیری ذكر ایدركن یالكز بر كردن بحث ایدیورلر . فقط، نیکیتاس، كنج ائمپراطور ایكنیجی آلکسیوس عسکرلرله سزار = قیصر ایوانیس César Jean عسکرلری آره سنده حادث اولان مقاتله دن باحث فقره لرندە دیورک: « آلکسیوس ك عسکرلری، مخاصملری میلیردن دفع و طرد ایتدكدن صوكره، باندیرلری كمرلی ایچنه دیکدیلر؛ مؤلفك وجهلرله جمع صیغه سی قولانمش اولسندن آكلاشیلیوركه، میلیرك متعدد كری واردی . میلیرك، شرق جهتنده برکری بولندی قبول ایدیورسه، غرب جهه سنده دیکر برکر بولنی لازم کابر .

بوندن باشقه، (كتاب المراسم) ده، میلیردن بحث ایدیور، و دینیلوركه: « میلیر، آلتندە برچوق کیمه نك طوبلانیه چكاری كمرلی، قهرلی حائز اولدقدن باشقه، مختلف جهتلردن ایجروسنه کیره بیله چك صورتده اوتە سندن بریسندن دلیکری ده واردی ... »

بناء علیه، بویوك باسقالیه هفته سنك ایكنیجی كونی، آیاصوفیه نك واقفیز خانە سندن [۲] چیقان ائمپراطور، میلیری كچر، و آیوس قسطنطینوس [۳] معبد خصوصیتنك قارشوسنده، اوزرندە برصلیب مرکوز ستونه قدر اوکوسته تون میداننه قدر ایلورلردی . تبلیغ ولادت عیسی Annonciation یورطیسندنه اجرا ایدیلان مراسمنده ده، ائمپراطور عین بولدن كچردی . بومناسبتله اجراسی معاد اولان مراسمنده، واقفیزخانە دن چیقان، ائمپراطور فورومك شمانده بولنش اولور دیمكدر . ائمپراطور، فورومده، میلیردن دهآ آشانیده یعنی جنوب طرفندە بولنان آیوس قسطنطینوس ستونه کیتمك آرزو ایتدیکی تقدیرده، بوآبددن چكك ایچون شماندن جنوبه طوغری یول آتقی مجبوریتندە ایدی، بوندن باشقه بربول تعقیب ایدمه مزدی . دیکر احوالده ایسه، ائمپراطورك، میلیرك اطرافندن، مقابل جهتنن مرور ایتدیکی کورولمشدر . یعنی جنوبدن شماله كچدیکی کورولوردی . بوجله دن اوله رق (عید خسین) Pentecôte كونی، ائمپراطور، آیاصوفیه یه کیتمك ایچون حالكه دینیلان اقامتگاه حکمداری Chalcé دهلیزینك بویوك قیوسندن چیقار، شو حالده، شماله طوغری توجه

معبدینك قدیم طیش حویسینك Atrium طاش و قوبو قمرسی طوغله ایله اوروولش متین تملاری چیقیدی کی، تراموای خطنك دیوان یوانه دوندیکی كوشنده (توتونچی عجمك كوشه ده كی دکان) قالین قاین بیاض سرملر، برمه قالینلاندە قوبو قمرسی به یقین رنگده کوفکی طاشلاردن منشكل بنا تملاری کورولدی . بو اتفاق دلاتیه ده، فوروم اوکوسته تونك اوزرهنده مبنی اولدیغی آثار قدیمه ده مذکور میلیرك تملاری اولدینه شهه اتم .

چونكه، فوروم اوکوسته تون دینیلان آیاصوفیه میدانی شمعیکندن چوق واسع، دیوان یوانده کاش فیروز آغا جامعی قارشوسنده مبنی جوری اوسته مکتبی حذالریه طوغری تمت ایدی . ایشته، بالذات کوردیکم و تدقیق ایتدیکم بوتملار اومیدانك اوزهنده مبنی میلیره عائد اساسات اولدینه قناتن حاصل ایتدم .

— لخره —

[۱] قسطنطین ایله والدیه نك بویوك قیوسندن قدیم بر یژانس کلیسای اولان قانی کلیساده، یژانس دوزندن قاله باغلی بویا تصویرلری کوردیم .

[۲] آیاصوفیه جامنك سیبانه قیوسنك صاغ طرفندە، سلطان ابراهیم ایله مصطفانك وبض شهزاده لرك مدفون اولدقلى تربه و قتیله واقفیزخانه Baptistère ایدی .

[۳] Chapelle de st. Constantin . — لابارت ك پلاننه نظراً، دیوان یوانده جوری اوسته مکتبی موقع ویا قریبندە بولنض اوله جی .

ایمک اوزره جنوبدن حرکتله ، (اورولو کون) Horologion ك ديوآنخانه سنه كیتمك ایچون بوجهدن میلیه رایله اوکوسته توندن کچر و اورولو کیوندن [۱] کلیسایه کیردی .

ایمپراطور واسیلیوس استانبوله کیردیکی زمان ، فورومه جنوب طرفیله کیرمش ، وفوروده کی مریم آنا St. Marie مسجدنده قضرعه د بلندقدن صوکره ، میداڭ وسطندن میلیه رطوغری ایبروله یارک اورولو کیون طرفیله آیاصوفیه کیرمش ایدی . اورولو کیون ، فوروم ك شمال طرفنده مینی ایدی .

یوقاریدنبری ویریلن تفصیلاتدن آکلاشیلدینی اوزره ، اسباب مسرووده ، ایمپراطور میلیه ری ، جنوبدن شاهه طوغری تعقیب ایتش ایدی . بناء علیه ، میلیه رك فورومك وسطنده كاڭن درت طرفی کمرلی وهرکرك آرملری آجیق مستطیل الاشکل برنا اولدینی قبول ایدیله ییلور . مؤلفرك تعریفاتندن آکلادیغمزه کوره میلیه دینلن بنا ، آیاصوفیه حولیته ده کی شادروان ویاخود آت میدانده بولان آلمان جشمه سی طرزنده ، فقط بولردن دها کنیش برنا اوله جق .

سبوندن ماعدا ، کتاب المراسم اکثریا کورلیدیکی اوزره ، آیاصوفیه کیدرکن ویاخود کلیسادن چیقوب سیرایه عودت ایدرکن ، مختلف فرقهلرک و سیرق فرقهلری رؤساسنک تنظیمات و تکریماتی میلیه رك قبهلری آلتنده قبول ایدر ایدی .

ایمپراطور ، آیاصوفیه معبدینه کیدرکن معینده بولان اکابر دولت بعضاً میلیه رك ایچنده آتارندن ایترلردی . مذکور کتابك ، تئوفیلوس ك استانبوله صورت دخیلندن بحث فقره لرنده دنیلورکه : « ایمپراطور میلیه ر وارنجه ، بوراده اعیان آتارندن ایندیله ، وسرايك اکبر ضابطانیله صره لهرق ، جمله سی یایا اوله رق (بئرمقدس) Puits.Sacré » ة قدر حکمداری تعقیب ایلدیله ؛ واوراده ایمپراطور آتندن ایندی .

بالاده کی فقره لرندن آکلاشیلدینی اوزره ، بئرمقدسه ، اورولو کیون ، و واقیضخانه میلیه ر اولدجه یاقین و یونکله برابر ، اوکوسته تونه واصل اولق ایچون آره لرنده اولدجه برمسافه واردی .

آیاصوفیه میدانده ، میلیه رایله سرای ایمپراطوری آره سنده دیکر برنا دها واردی . بو بنا ، خصوصی برمعبد Oratoire ایدی و آیوس ایوانیس ؤوانکلیستیس St. Jean l'Evangeliste نامنه انخافا یاد ایدیلور ایدی (لابارت) نك پلانته نظرأ ، بومعبد آیاصوفیه میدانده ، عدلیه دائره سنك اوک طرفنده ولنش اوله جق .

بومعبد ، ایمپراطور فوقاس [۶۱۰ - ۶۰۲] طرفندن انشا و بدایه آیوس فوقاس نامنه انخاف اولنش ایدی . فقط آفریقا و الیسی ایراقلیوس ك ، دوتما ایله کلهرك ، ایمپراطور کیمرله استانبول اوکنده کی محاربه مجریه ده احراز غلبه ایتسی و ایمپراطور فوقاس ك سفینه ایچریسنده اعدای [۶ تشرن اول : ۶۱۰] اوزرینه مقام حکمداریه کچمسیله ، سالف الذکر آیافوقاس نامی آیوس ایوانیس ؤوانکلیستیس نامنه تحویل قلنمش ایدی . اسکی مؤلفرك آثارینك تدقیقندن ، ازجمله ، استانبولك آتیقه لری حقدنه اون یدنجی عصرده یازلش اولان (آنونیم) Anonyme ك مطالعه سندن پك صریح اوله رق آکلاشیلدیفته کوره ، بومعبد ، میلیه رك هان قربنده ، و فقط خارجنده انشا ایدلش ایدی .

[۱] و قتیله کلیساك و اتیترخانیه سی Baptistère اولان تره نك قیوسی اوکنه تصادف ایدن محل ، اورولو کیون دینیلن ساعت قله سی ایدی . آیاصوفیه نك تاریخنده پك مهم برشهرتی اولان (بئرمقدس) Puit-Sacré ده بوراده ، کتبخانه نك اوکنه مصادقدر .

مورخ ائمپراطور یدنجی قسطنطین پورفرویه نیطوس ده بومعبد دائر معلومات ویریور . بوذاتک افادانه نظر آ ، ایوانیس ثوانک لستیس کلیسامی ، (مونوتیروس) Monothiros دیدکری سرائک قرینده ایش . بوپودن میدان کچلیوری ، بوپو ، اعیان دائرهنسک قرینده ایدی . ائمپراطور آلکسیوس ایله سهزار César عسکرلی آرمسده ، آیاصوفیه میدانده وقوعه کن محاربه دن بحث ایدن تیکیتاس ده بومعبدک موقعی صورت قطعیه ده تعین وارانہ ایدیور .

خاطر نشان قازیندرکه ، قیصر لقبی آلان براناس Branas عسکرلیله کلوب [۱۱۸۵] ، سرایه تعرض ایش ایدی . بونلر میلیه ری اشغال ایتدکن صوکره ، شرق طرفنده کی رواقی اوزرننن ائمپراطور عسکرلینه اوق آتیشلر ایدی . فقط ، حکومت عسکرلی ، شفقله برابر ، سرایدن چقمش وموضوع بحث کلیسانی اشغال ایدهرک مخاصملرینی میلیه ردن دفع وطرده ایله اوراسنی ضبط ایشلر ایدی .

خلاصه کلام ، مؤلفین قدیمه نک بیانات وافاداندن آکلادیغمزه کوره ، سن ژان = آیوس ایوانیس معبدی آیاصوفیه میدانده ، سرائک سوری خارچنده ومیلیه رک قارشوسنده مینی ایدی . چونکه ائمپراطورک عسکرلی ، بومعبدک سقفی اوزرننن اوقلر آتهرق ، مخاصملرینی اوراسنی ترکه مجبور ایشلر ایدی .

بوکوچک بنا ، میدانک (دی اییون) Diipion نامنی آلان بری طرفندن انشا ایدلش ایدی . موقعک بونام ایله اشتهاری ایسه ، ائمپراطور فوقاسک اورابه وضع ایدیرمش اولدینی ایکی بارگیر هیکندن ناشی ایدی . (باندوری) نک (آنونیم) نده بویه جه مذکوردر . موقعک بونام ایله یاد ایدلسی ، معبدکده بالذات (دی اییون) نامیه اشتهارینه بادی اولمشدر .

اوکوسته ئونده کی آثار عالیه

اوکوسته ئون میداتی ترین ایدن هیکلر میانده اک مهمی ائمپراطور ایوستینیانوسک آت اوزرنده ، تونجین معمول هیکلی ایدی . [۱] پک صنعتکارانه یاپیلش اولان بوهیکل ، تونج قابلامه لی برقاعده اوزرنده ، وبیاض مرمردن معمول بدی قدمه لی برسطح اوستنده ، اعیان دائرهنسک قارشوسنده موضوع ومرکوزایدی . بوهیکل ، (لابارت) ک بلانده آیاصوفیه جامعنک جنوبه ناظر قیوسنسک [الیوم جامعہ کیریلن . میدانہ ناظر مضع قتادلی قپوسیدر] کیرکن صاغنده واقفیرخانه نک [سلطان ابراهیم و مصطفانک مدفون اولدقلى تره در] غرب استقامتده کوسترلديکنه باقيلورسه حوليده کی سلطان محمود اول شادرواننک بولندي یی رده بولنش اوله جق . ذاتا ، مورتان ده هیکلی بوراده کوستریور . شایان حیرت بر صنعت اثری اولاز بارکیرک یوزی شرقه متوجه ایدی .

بزه ، بومعلوماتی ویرن مؤلفین قدیمه دن پروقوپئوس Procope [۲] ، هیکلی شووجهله تعریف وتوصیف

[۱] صحیفه : ۲۷

[۲] پروقوپئوس — ارض فلسطینه کی قیصریه ده ، یسنبی عصرک نهایقنده طوغش ، ۵۶۲ سنه سنه طوغری وفات ایشدر . بوذات مشهور پژانس جزائی ولسایوس = بلیره رک کاجی ایدی . ائمپراطور ایوستینیانوسک محاربه سه وابدانه دائر براری ومحرر تاریخ Histoire secrète نامیه حکایه ردن متشکل برکتانی واردر .

ایدیور : « تونجد معمول اولان بوبارکیرک اوزرنده ایمپراطورک جسم برهیکلی واردر . بوهیکلده تونجنددر . هیکل ، البسه سی اعتبارله شایان حیرت برحاله ایدی . بوالسه آشیل = اخیلائوس ک البسه سنه مشابهایدی . لباس اشاغیه قدر اینج ، دیزلری جیلاق ایدی . آرقه سنده کی زره لباس ، قهرمانلرک کیدکیری زره کی ایدی . باشنده برمعفر واردی ... یوزی شرقه نومش [۱] صانکه عجل اوزرینه یورومکه مهیا روضعیتده ایدی ایمپراطورک صول آئنده برکرة مجسمه وار ایدی ، صاغ الی ده ، صانکه باربارله حدودلرینی تجاوز اتمک ایچون اوامر اعطا ایدیورمش کبی شرقه طوغری اوزانمش ایدی .

بوهیکل ، ایمپراطور تهودوسیوس ک ۷۴۰۰ لیره [برلیرا تقریباً ۱۵۰ درهم ، یاخود ۵۰۰ گرام ثقلنده ایدی] ثقلنده اولوب ، ایمپراطور ایوستینیانوس طر فندن آریدیان هیکلک رینه وضع ورکز ایداش ایدی . بوندملوتی دیبورک : « هیکلک قاعد مسنک ارتفاعی یتش قوده Coudées دن [تقریباً اوتوز متره] آشاغی دکل ایدی . [۲] قانونی سلطان سلیمان زمانده ، پیتریل استانبولی زیارت ایتدیکی وقت هیکلک قاعد مسی طور بیورمش ، فقط ، هیکلک پارچه پارچه ایدیلرک ، دوکوخنایه کوندرلش ایدی . اوتارینجده ، اوراده بعضی پارچه لری کورمش : تعریفاته کوره ، ایمپراطوری تمیل ایدن وجودک باجقلری پهرژیلک بویندن دها

[۱] سازه نبرغ ، آیا صوفیه حقنده کی بوبوک آرنده [لوحه ۹ - ۱۰] Alt Christliche Baudenkmale von Constantinople ، ایوستینیانوس ک هیکلی ، آیا صوفیه مبدینک صوک جماعت منلک Exonarthex اوکنده کی حویلده کوستریور سده ، بوتون مؤفلر ، بومشور هیکلی اوکوسته تونده اراشه ایدیورلر . فقط ، بونده خطا ایدیور . زوناراس ، کتابنده ، بو هیکلک بخت ایدرکن : « بوبوک کلیسایک اوکنده کی حویلده مرکوز ایدی ... » دیور ، فقط شو اسی محققدر ، و دوقانزک انظار دفته وضع ایتدیکی وجهه ، اوکوسته تون آیا صوفیه مبدینک باشایچه برحولی عدا ایدیلور ایدی . بوتون مؤفلر ، ایمپراطور ایوستینیانوس ک باشنک شرقه متوجه اولدینده متحد الیاندولر . شووضمته صانکه عجلری تهدید و آنلرک اوزرینه بورومک ایسته بورمش ایدی .

بو ، بوله اولدینی حاله ، موی اله سازه نبرغ ، ایمپراطورک باشی غربه متوجه اولورک کوستریور . بوباده کی خطایک ، بوندملوتی طرفندن استانبولک تعریفات و تصویرانه دائر یازیلوب ، مورخ سیناهه Cinname دن صوکره ، دوقانزک نصر ایتدیکی آردن منبعث اولدینده شبهه یوقدر . اوتارده شوسطرلر اوقونور : Ad occidentem cum avec situè a droite : یعنی :

بوندملوتی ، ایمپراطورک هیکلی کورمش ایدی . بروقیوسدن اعتباراً بوتون مؤفلرک بیانات و افا اته مخالف اولان شوقضاد زده ، اوندر غریب کلدی که ، دوقانزک طبع و نصر ایتدیکی بوندملوتی ک اثرنی مطالعه و تدقیقه مجبوریت حاصل اولدی ، کتبخانه ایمپراطوریده [Ancien fonds latin, N° 4825, fe 36] محفوظ بولونان بونلرک تدقیقنده کوردلکه ، اوراده دوقانزک طبع ایتدیکی وجهه ، Ad. occidentem ، دکل ، Ad. orientem . تعیری مذکور و محرردر . دیک ، بوندملوتی ، بوخصوصده بوتون یرانس مورخلرله هم فکدر . سهو ترتیب و یا طبعدن ایلرو کان شوخطا ، سازه نبرغک خطاسنک یکنه سببدر .

لا بارت : استانبولک سرای ایمپراطوری

حاشیه : صفحه ۳۵

[۲] Coudée — درسکدن بارمق اوچنه قدر ، یعنی یاریم متره دن عبارت اسکی راولچودر . مورخ کیناموس Cinname ی متعاقب دوقانزک نصر ایلدیکی بوندملوتی ک یازمه آئرلنده « کتبخانه ایمپراطوری ، اسکی لاینجه متن ، نومرو ۴۲۵ » ، « بونلک آشاغینده کوربان یدی بوز آرشوناق » Septigentorum Cubitorum alta videtur عیارلری مذکوردر . فقط بدیهدرکه ، آت اوزرنده جیسر اچنه برهیکلی حامل اولان برقاعده ک ۷۰۰ قوده (تخمیناً اویوز اوزن متره) ارتفاعی اوله مزیدی . بوی (یدی بوز) Septuaginta ده اوقومق لازم کیرکه ، بوندملوتی ک کتبخانه ایمپراطوریده محفوظ لاینجه دیگر یازمه بر آرنده [نومرو : ۴۲۴] عیارده بونله محرردر . اوچینی یازمه بر آرنده [نومرو : ۴۲۳] آینه (یدی بوز) Sedtuagintorum کله می اوقونور .

اوزرون ، بروی طقوز پوسدن [۱] زیاده ایش . باریکک طرناغی اولچیکه موقی اولمش ، اوده طنوز پوس ایش . شوتفصیلاتدن آکلاشیلورکه ، هیکل ، فوق الماده برحسامتمده ایدی . هیکلک ، تعیین ایتدیگمز موقی ، مؤلفین قدیمک بوباده کی بیاناتیه تمامیه مطابقدر ، آنلرده بوموقی کوستیریورلر .

پروقوپوس ، اوکوستهئون میداننده ، اعیان داره سنک اوکنده کوستیریور . (۱۴۲۳) سنه، سنده استانبولی زیارت ایتدیکی زمان هیکلی هنوز قاعده سی اوزرنده موضوع و مرکوز اوله رق کورمش اولان بوندلموتی ، بونک آیاصوفیه میدانک خازچنده جنوب طرفنده اولدیغی سویلیور . قاعده سندن باشقه برشی کورمه مش اولان پهریژیل ، بیانات و تعریفانده ده ا واضح ، ده صریحدر . بو ذات ، هیکلی ، آیاصوفیه معبدینک غربه ناظر زاویه سی قریبنده وضع وارانده ایدیور .

قسطنطنین سترنی

Colonne de Constantin

اوکوستهئون میداننده ، میله ردن ده آشایغیده ، یعنی جنوب جهتنده آیوس قسطنطنیوس نامنه برستون ، وستون معبد خصوصیی Oratoire نامیه دخی یاد ایدیان آیوس قسطنطنیوس معبدی Chapelle واردی . بو کوچوک کایسانک ، (ستون معبدی) نامیلده یاد ایدلسی ، فورومک جنوب قسمنده بالاسنده برصلبی حاوی صوما کیدن معمول بویوک برستونک آرقه طرفنده ، فورومده مبنی بولنش ایلستندن ناشی ایدی .

بو کوچوک معبدک ، اوکوستهئون نسبه ، غرب جهتنده کی وضعینه کلنجه ، بده ، برطاق اسرای اجنیه نک فورومده ایمراطوره عرض ایدلکاری تعطیلات و قظلماتدن باحت (کتاب المراسم) ک مباحث مخصوصه سنده اراشه تعیین ایدلشدر . بو کتابک ، مراسم مذکوره عائد فقره لری اوقونورسه ، فورومک شرقنده مبنی اولان اعیان سرائینک ، آیوس قسطنطنیوس دعاخانه سنک Oratoire مقابل جهتنده کائن ایدوکی آکلاشیلور .

مدینتک ترقیسیله برقاج عصر دئیری ترک ایدلش اولان مراسم مذکوره ، حد ذاته اولدجه شایان دقت و اهمیت اولدیغندن بعض اساسی تفصیلاتی قارئین کرامتک انظار دقتلرینه وضعی موجب استفاده کوردم : حالک Chalcé دینیلن دهلیز طریقله سرائین چقان ایمراطور ، (بثمدس) Puits - lacré طریقله آیاصوفیه کیردی .

اوراده ، حضرت مریمک اذکار جمیه و اوصاف عالیه سندن باحت اولان الهی لری دیکله دکدن وتضرعانه و عادات و طاعانه بولندقدن صوکره ، اورادن چیقار ، اوکنده ایمراطوره مخصوص باندرا بولندینی ومعنی رجالی کندیسینی تعقیب ایتدکاری حالده ، اوزرنده برصلیب مرکوز بولنان صوما کی ستونه طوغری یورور ، و صلیبک موضوع بولندینی قاعده نک اوستنده کی قدمه لی تراچه اوزرنده طوروردی .

باطریق دخی معینده بوتون رهبانلر بولندینی حالده ، ایمراطورک جیقیدینی قدمه لی تراچه یه چیقار ، فقط

[۱] پوس : Ponce الک ، آباغک باش بارمنی . قدمک اون ایکیده بری ، بارمق (تقریباً ۲۷ میلیمتره) .

صلی تقدیس ایتدکن صوکره قسطنطینوس دعاخانه سنه Oratoire کیردی ، و شوالده ایمپراطور صلیک بولندینی یرده یالکز قالیردی .

بو ائشاده ، الیری باغلی ، و مظفر عسکرلرک ایادی ، محافظه سنده بولنان اسرای حربیه اعیان دائره سیله محکمه Prétoire ایجریسنه دیزیلورلردی . دیگر بر طاقم عسکرده دشمندن اعتنام اولنان بایراقلر الرنده بولندینی حالده طورورلردی .

یوکسک رتبه لی دیگر بر ضابطه ده ، میدانک استیباب ایده یله چکی مقدارده اسرای فورومک پاورتنه سنه کتیرر ، دیزردی . هرکس یری رینه طوردقدن صوکره ، مغنیلرک رئیس ظفر مارشی تفتی ایدر و حاضر بولنان بوتون خلق ده هب بر آغزدن تفتی ایدرلردی . تفتی بیتدکن صوکره اسرای حربیه ایجریسنده الک یوکسک رتبه ده بولنانی ایمپراطورک اوکنه کتیریلور ، اوده ، سجده ایدرجه سنه یرله قنایردی .

بووضعت اوزرینه ایمپراطور ، صاغ آباغنی اسبرک باشنه قویار و النده طوندینی غارغی ب بوغازینه طایاردی . بو ائشاده ، بوتون اسرا یرله یانارلر ، و الارنده دشمندن آلدقلری باندیرلری طوتان عسکرلرده ، بو اسرای یرله سرلردی . اسرا ، بو مناسبتله تفتی ایدیلن شرقی بیتینجهیه قدر بو وضعت الیمده قالیرلردی . شرقینک هر طوراق یرنده ، خلق : « یارب مرحمت ایت ! » Kyrie eleison نیازینی تکرار ایدردی . صوکره راسمه اولمق اوزره ، باطریق : « سن ، خالق اعظم سک ، زیرا سن غفور و رحیم و انسانلره مشفق و محب سک ! » سوزلرله باشلایان بر دعا اوقودقدن صوکره ، اسرا ، یرلرندن قالفارلر ، و ایمپراطورک ، آیاقلری آلتنه آلدینی رئیس اسراده کری کری ، و باشی چوریمدن اولجه بولندینی یره کلیر طوروردی . متعاقباً اوراده طوبلاشمش اولان خلق ، ایمپراطورک مدح و ثنائی متضمن شرقیلری ترنم ایدرلر ، و ایمپراطورده ، فورومده کی پانیایا Pte - Marie کوچوک کلیسایه لباس ظفرینی برادقدن صوکره سراینه عودت ایتلک اوزره آتیه بینردی . باطریق ده اشکینه را کبا باطریقخانهیه عودت ایلر ایدی .

ایزوردم - ایپوردموس - آت میرانی

De l'Hisppodrome

قسطنطین ، دولتک یکی بر یاختی اولمق اوزره ، بیزانس شهرینی توسیمه قرار ویرمدهن اول ، روما ایمپراطوری سه پتم سهوهرک ، کندی ایله تحریب و اهالیسنی قتل عام ایتدیردیکی بوشهری اعمارده نشیت ایتدیکی زمان اول باول ایپودرومدن باشلامش ایدی . بوایش ، اوله اهمیتسز بر ایش دکل ایدی . بر آت میدانی ، و اوتارنجه انشا ایدیلن طاش ستوندن اعتباراً اقامت ایدلک اوزره قبالی کمرلی بنالر وجوده کتیرمک ایچون اولدجه واسع بر میدانه احتیاج واردی . بوندن ماعدا ، سه پتم سهوهر ، شمال جهته ، آت میدانک رأسنی تشکیل ایدن مستقیم الخطوط جهتی ، و یاریش محلنک صاغ وصول طرفلرنده کی مریدوه نلرک بویوک بر قسمنده اولجه انشا ایتمش ایدی .

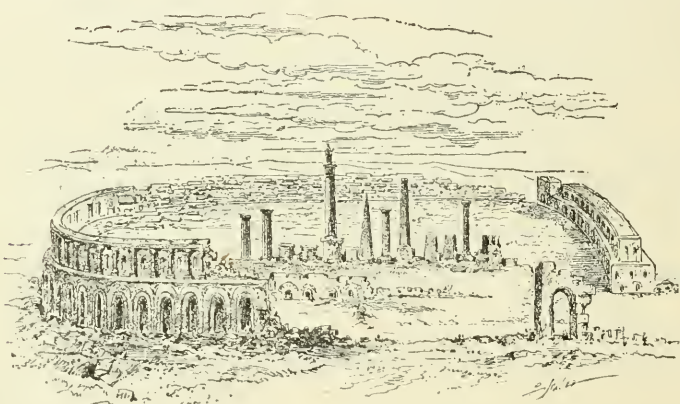
رومایه عودته مجبور اولونجه بو عظیم ایشی ناتمام اوله رق راقش ایدی . قسطنطین ایسه ، اهالینک اوطورمارلرینه مخصوص باصاماقلری و جنوب منهایسندنه کی دائروی قسسی اکل ایتمش و اسپینا Spina دینیلن ایمپراطوره

خصوص مخلی و آت میدانک شمال طرفه حدودی تشکیل ایدن مستقیم الخطوط دیوارک اوستنده موضوع اوپون محفلری انشا ایتدیرمش ایدی . اوزماندیری ، بویوک ته ته دوسیسوز زمانده اسپینا اوزرنده ، آت میدانک اورته یرینه غرایتدن معمول ، مصر دیکلی طاشنی رکز و اعتلا ایتدیلر . برمدت صوکرده عین استقامنده اسپینانک جنوب جهتی منتهاسنه طوغری کاملاً تونج لوحه لرله قابل بر دیکلی طاش وضع و انشا قلندی . مرور زمان ایله خیل خساره اوغرایان بویاکی دیکلی طاش الیوم موجوددر .

مصدرن کتیریلن دیکلی طاش آت میدانک مرکز نقطه سنی اشغال ایدر . و بو طاشدن ، ملغا تجارت نظارتی بناسنک اوکنده مرکوز ستونه طوغری برخط مستقیم رسم ایدیلورسه بویوک محورک استقامتی قطعی صورنده کوسترمش اولور .

سیرق اوپونلری رومالیرک حیاتنده بویوک بر اثر هیجان و سرور ایدی . ایپودرومده اسکی روماجهورینک فورومی مقامنه قائم اولمش ایدی .

آت میدانی بیوک حادئاتک محل جریان ایدی . خلق ویا اردو ایمپراطورک بو محله رسماً حکمدارلقی

ایپودروم
L'Hispodrome

اعلان ایتدکری کبی ، پایتخته بولدقنری زمانده ایمپراطورلر ، بالذات بومیدانه کلیر یاریشلی سیر ایتمکن کری قالمزلردی .

شوسبیلردن طولانی قسطنطین ایپودرومی انشائی ارزو ایتدیکی سرایه ربطوالصاق ایتمکه قراروردی . آکلاشیلورکه ، آو وقتندیری قسطنطنیک یاپدیره جفی بوتون مبانی و مؤسسات ، سه پتم سه وه رک ایپودرومه ویردیکی استقامت اوزره مبنی اوله جقدی .

قسطنطین اول باول ، ایمپراطورلرک یاریش اوپونلری باشلامدن قبول مراسمنی اجرا ایتدکری (قاتیزما) Cathisma نك آرقه طرفنده بر سرای انشا ایتدیردی . ایمپراطورلر ، سرایدن تحت حکمدارینک موضوع اولدینی قاتیزمایه چیقارلردی . یاریش میدانه ناظر اولان بوسرایک ایپودرومک بویوک محورینه برخط شاقولی

ایله مؤسس اولمی لازم کلیردی . اوتاریخده ، مقتضیات دینه ، حیاتک بوتون صفحانه ، حتی او یونلره بیه اشتراک ایدر ایدی .

قسططنین ، ایودرومک شمال جهینده کی دیواری اوزرینه (سنت آتیهن) نامه برکیلیا یاپردی مراسم عومیهیه هیچ برزمان ارککهرله برابر اشتراک ایتمه سرائ حکمداری قادینلری ، ایشه بوکلیساک پنجره لری آرقه سندن آت میدانک سروتاشا ایدر یولوردی . دیمک که ، « سنت آتیهن » کلیساکنک محوری آت میدانک محورینه شاقولی بروضیتده متساویاً بولنش اولیور .

قسططنینک ، آت میدانک قوبنده انشا ایتروروب دافنه سرائی Le palais de Daphni ده ، دکزی کوره یلمک ایچون عینی استقامت و وضعیتده ایدی .

بونک بویه اولدینی پروقوپوسک ، و یقطوریارلک عصیان منقبه سنده خبر ویرلیدی و حله ، سرائدن قتیزمایه کیمک اوزره قسططنینک یاپردینی یولاک برخط مستقیم اوزره بولنش اولمسه نابدر .

سرایک جادوسی Péripatos دینلن بویول ، اون طقوز یتاقلی یرقینوسک جنوب جهه سنه متصل ایدی . بونک بروضیتده اولدینی بنای مذکورک وضعیتده اولدینی بنای مذکورک وضعیتی کافی درجه ده تعیین ایدیور . خلاصه ، اون طقوز یتاغک اوکنده انشا ایدلس اولان بویوک یرتوریارلک سالونلریله دافنه سرائنک مدخلنی تشکیل ایدن حولیلرده ، سرائی امپراطورینک باشلیجه مبانینک استقامتمده بولنش اوله جق .

برآز جرأته سویلیه ییلرک ، سرایک فورومه (آیاصوفیه میدان) ناظر جهه سی ، ایودرومک بویوک محورینه بر خط عمودی اوله رق چیزیش ایدی . پک زیاده شایان دقتدرکه ، آت میدانک بویوک محوریه آیاصوفیه نک بویوک محوری تمید ایدیه جک اولورسه ، نقطه تقاطع لرینه طوغری برخط مستقیم تشکیل ایدر . یکی آیاصوفیه نک محورینه واستقامتی و یرملرینه سبب ، بر اثر تصادف دکلدر . بو برحقیتدر مسئله شوصورتله تنور ایشدر :

یقطوریا اختلالنده ، تهئودوسیوس طرفدن انشا ایدیلان آیاصوفیه کلیسای و فورومه متصل اولان دهلیز ایله سرایک مشتملاتی قورتیه یلمش ایدی .

قاتیزما سرائیله ، دافنه سرائی ، اون طقوز یتاغک بویوک یرقینوس بواقدن مصون قاله یلمش ، اوختلال کبر و حریق هائیدن مصون قاله ییلن بومانی ، یانغینله تارمار اولان مبانینک تکرار انشاسی ایچون پلانک تنظیمنده بویوک برتأثیر و نفوذی کورولمشدر .

دها واسع برپلان اوزرینه تکرار انشاسی لازم کلن کلیسایه کنجه ، ایوستینیانوسک معمارلری ، ایکی مهم نقطه نی میزان تدقیقه وضع ایتمک مجبور ایدیلر . بر طرفدن ، اوتاریخده کلیساجه قبول واتخاب ایدیلن اصول واداته اتباعاتاً ، مقدس Sanctuaire ، شرقه دونش اولقی لازم کلیور ، دیگر جهندن معبد فورومه ناظرأ سرائیه متوجه اولقی بولنقی ایجاب ایدیور . سرایک وضعیتی ، ارتفاعی فورومه ناظر اوله رق شماله . متوجه اولدینی جهنله ، معبدک مدخل اساسینی اورایه وضع وانشا ایتمک قابل دکل ایدی . معبدک بوجهه سی ، سرائیه ناظر و متوجه اولمش اولسه ایدی ، مدخلک جنوب جهته آچیلمی لازم کلیردی که ، بروضیت ، مذکورک شای استقامته متوجه اولمسی موجب اولوردی .

مقدس ، شرق طوغری دوندرمکه کلیسائک جنوب جهتده کی دیوارینکده سرای قیصریه متوجه متوجه اولسنی اقتضا ایده جک ایدی .

معمارلر حرکترنده تمامیه سربست اولمش اولسملر ، و بر سبب مقدم بولنامش اولسه ایدی ، تشکیلات رهبانیه تبعاً یکی کایسانی تمامیه شرقه متوجه اولهرق انشایدلر ، و باستقامته نظارده ، فورومه ناظر اولان سرائیه بویوک کایسانک استقامته متوازن راستقامت و برلردی .

فقط ، آیاصوفیه نیک محوری غربدن شرقه توجیه و ترسیم ایده جکلرینه آتی جنوبه طوغری میل ایتدیرمکه و بوضوئله مقدسه شرق ، جنوب شرقی بروضعت ویرمه که مجبور اولمشلردر .

بوحادثه یی ایضاح ایده بیلجک بکانه سبب ، یکی آیاصوفیه نیک انشاسی خصوصنه ایکنجی سبک اکالی سائق اولمی کیفیت ، یعنی معبدک جنوب دیواری فورومه ، سرای کبر قیصرینک جبهه سنه ، بوسرائیه متوازن راستقامته انشا ایدلسی مسئله سیدر .

شوراسی محققدرکه ، مادام که ، آیاصوفیه نیک بویوک محوریله ایودرومک تمتد بویوک محوری بر زاویه قائمه تشکیل ایدیور ، کلیسائک جنوب دیوارینه ناظر اولان سرائک تکرار انشاسی بو دیوار وضعیتده لازم کلوردی که ، بو وضعت ایودرومک بویوک محورینه برخط مسقیم استقامتده ایدی . شونیده آکلامق لازم کلورکه ایوسئینیانوسک معمارلی سرائک حریق زده اولان اقسامی بو استامته احیاء انشایه مجبوریتلر کورولمش و سرائک حریقندن مصون قالان اقسام مهمه سی آنلری بر مجبوریته تحتده بولندیرمش ایسه اومعمارلرکده قسطنطنیئک یاپدیددینی قدیم بنارک عین استقامت و وضعیتی اوزره بنالر یاپدیردقلرینه احتمال ویریلور .

خریستوف بوندملوتی ایله قانونی سلطان سلیمان دورنده استانبولی زیارت ایدن پهرژیل ، ایودروم حقتده ایچه معلومات ویریلورلر .

بونلر استانبولی زیارت اینکلی زمان آت میدانک طبقه لریله اطرافنی محیط اولان دیوارلری هنوز حال خرابیده و فقط بر چوق اقسامی موجود و میدانک چوره سی تمامیه مرسوم ایمش . شو بیاناته نظر آ ، آت میدانک طول و عرضی و اورادن اعتباراً فورومه و بورادن سربیه قدر مسافسنی تعیین ایتمک قابلدیر .

۱۵۵۰ سنه میلادیه سنده استانبولی زیارت ایدن پهرژیل دیورکه «سرایک سنوری خارچنده و سنوردن یتمش قدم اوزاقده بو سرائک سورینک قبولری واردر .

سرایک سنوردن اعتباراً ایودرومه قدر بوتون یوقوشلر خفیفجه میل لیدر . آیاصوفیه دن اعتباراً ، آت میدانی منتهاسنه قدر جنوبدن غربیه طوغری یدیوز قدمدن فضله طولاه . بر میدان واردر . ایودرومک اوزونلنی ایکی استاد و کنیشلکی بر استاددر . زمین طبیعه دکل ، فقط عمله ایله ایشلنشدیر .

مرمره دکنیزنه ناظر جنوب جهتنک اوج طرفده شرقه متوجه اوج یوقوش واردر . بو یوقوش غربیه طوغری غایت صاریدر . مرمره جهتده ، بو یوقوشلر ، مرور و عبوری چتین و اوچوروم اولدقدن باشقه آشاغی یوقاری (۵۰) قدم دیکلکنده و مرتفعدر .

آت میدانی، ایله مرمره دكزى ساحلى آره سنده ۴۰۰ قدم كنىشلكنده بر اووه و بو اوودنك اورته سته يا كوس - سر كوس معبدى واردر .

استاد دنيلن مسافه اولجيسى محل وملك و زمانه كوره ده كيشيور . پهرژليك بوراده بحث اينديكى استاد، استانبول مسافه اولجاسيدر كه ، بوده اولجپوس ايستانيدر . Stade olympique . بونكه برابر بو ايستاندك بعد و مسافى حقدده ائتلاف افكار يوقدر . ميل رومانى اليون ۱۴۸۱ متره ، ۷۵ سانتيمتره ، و ايستانده يو وارلاق حساب اوزره ۱۸۵ متره تخمين ايدلكدهدر .

بناه عليه ، ايستاندى ۱۸۵ متره اوله رق قبول ، و مركرده مركوز اولان غرانيث ديكيلى طاشك شماله ۱۸۵۰ متره جنوبه طوغرى ، ايبودروموسك بوبوك محورى اوزرندن حساب ايدمك اولورسقى ، ايبودروموسك طولنى بر درجه يه قدر محقق صورتده تقدير ايتش اولورز .

فلورانسلى خريستوف بوندملوتى ده ايبودروموسك وسعتى حقدده معلومات اعطا ايديور . بو ذات ديوركه : ايبودروم ، طولاً ۶۴۰ ، عرضاً ۱۲۴ قول وسعتدهدر . اكر اون بشنجى عصرده كي قول طولى شمديكي كچي ايديسه كه اوله اولمى تحتلدر ، بوندملوتى نك ۶۸۰ قولى ۳۷۲ متره ي كوسترييور ، ديمك كه بوده آت ميدانك طولنى ارايه ايدور .

حال بوكه پهرژيل بو مسافى ۳۷۰ اوله رق كوسترييور . ايكي ذاتك تقديري آره سنده كي ايكي قول فرقى شايلان اهميت دكدر .

ميدانك كنىشلكنه كلنجه ، بوندملوتى ، ۱۲۴ قول اولمى اوزره كوسترييور .

(بورخان ايجي و استانبول) اثرينك محرى اولان دوقور دديه ديوركه : استانبول ، ولاياتى يغما ايندى اما ، اجنيدرده بو مركز حكومتك ثروتى (آتار و آبدات رسايره ديمكدر) ادرجه صويدلر كه ، بو يغما نتيجه سنده بوراده پك آتار آثار عتيقه فاليه يامشدر . بونكه برابر ، بو عاميانه سوزلري بيوك بر قيد احتياطه تلقى ايتايدر . قسطنطينيه ؛ بقايى آتارنى ينه فخر و غرور ايله كوسترييلور . زيرا ، دنيانك هيچ رملكلى استانبولده كي آتار باقيه ايله قياس ايديله من .

بيرانسليلر زمانده اولدينى كچي بوكون دخى بوم بوش طوران بر ميدان وارسه اوده ، ايبودروم ديدكلرى آت ميداندر . آت ياريشلري وساير اويونلر هپ بو ميدان وسعيده اجرا ايدلديكي كچي ، بر جوق وقايه مهيمه انسانيتي لكدار ايدمك بعض حادثات خيجه ده ينه بوراده جريان ايتمشدر . (۲)

(۱) مشارالیه امپراطورك مدفن اولمى اوزره واقبو قوشنك اوست باشنده و وفا فرمه و غلخانه سلك طرفنده كي صوخرينه سلك قارشوسنده چنارلى قهوه خانه ك انص اللهه كي سوقا قند ايجرى كيريلنجه بيوك بر عرصه ك صولته تصادف ايدن ديواره ملاصق بر كنبد كوسترييلور ، عسكرى موزه سى و فتح قسطنطينيه نام اترك مؤلف و محرى احمد مختار باشا مرحومك تحقيقاته نظرأ ، قسطنطينيه ، صايره صولى مناسرتده مدفون ايتش ؛ بالقلله اولدينده سرودر .

(۲) از جمله برنجى لئون (۵۷۰ - ۷۴۰ شاط) بو ميدانده امپراطور اعلان اولنديكى كچي برنجى زوسنيه ك زمانده و ميلادك (۵۳۲) سنه سى كانون نائينسك اون اوچنه مصادف كونده حريق ظهور ايتش و اناسطاسك يكنى ايپاس Hippas بوراده امپراطور اعلان اولنش و بوراده اوتوزيك كشي و بوميانده ايپاس طوتيلوب اعدام ايدمشدر . بوقيامده ، ايوتيناوس و زرى مشهور و هليازبوسك پك چوق خدمتى كورلشدر . قيام كانون نائينك بكمري ايكيينده انحق فكين اوله ييامشدر . بو قيامده مشهور زوقوس حامى و سرايك باب كبرى اولان خالكده يامشدر .

ایودوروم ، بیزانسیک اسکې بر میدانی اولوب و قتیله دهاکوچک وسرای برونه یقین ایدی . بومیدانک تنظیمنه ایمپراطور سیوه روس باشلامش ، بیوک قسطنطین طرفدن اکال ایدیلرک استانبول شهرینک تاسیسنه مصادف هر سنه اجرا ایدلک اوزره (آت یاریشلی) نى احداث ایلشدی . بومیدانک اطرافنده اولجه آت نعلی شکنده یوکسک بر دیوار واردی . او یونجیلرله ، سیرجیلر بومیدانه اوچ قیودن کیرلردی .

بوقیولردن برنجیسی (انطاکیه قیومی) نامیله معروف اولوب ایمپراطورلرک دخولنه تخصیص ایدلشدی . ایکنجیسی (ده چیم) (اونجی دیمکذر . Décime) ، اوچنجیسی ده (باب مرده) [۷] نامیله مشهور ایدی . بومیدانک ایچروسنده دائراً مادر اوستلری کمرلی جرملر (رواقلر) و هر جرمنک ده مرمردن مریدونی واردی . سیرجیلر بومریدونلردن چقبوب کره وتلر اوزرینه اوطورورلردی و او یونلری بورادن سیر ایدرلردی .

کره وتلرک اوستنده و غرب جهتنده یعنی شیمدیکی دفتر خانه طرفنده یکرمی درت جسیم ستونه استناد ایتدیرلش محفل ایمپراطوری بولنوردی . ایمپراطور بتون معینی ارکاتیلرله او یونلری بومخفلدن سیر ایدردی .

جرملرک صاغنده وصولنده مشهور ودهشتناک و نه تلرله یشیلار طورورلردی . [۲] بویایکی کرهه متغیله ، افرادینک کثرتی حدیلرله ، اوقدر خشونت ، اودرجه وحشت اکتساب ایتدیلرک ، اکثر یاستانبول ایچنده اختلالرله ، محاربات داخلیه سبب اولدیلر . اوطوار متحکمانه لرنندن ناشی رومالیرک پره طوریه نلرینه ، موسوقه فلرک ایسترایچلرینه ، و بزم یکیچریلرله مشابه اولان وحریفلر ، اکثر زمان بیزانس دولتنک موجودیتنی تهلیکیه قویشلردر .

بواسع میدان صوکره لری کوجولدلشدر . زیرا برطرفدن سلطان احمد جامع شریفی و مشتملاتی ، دیگر جهتدن دفترخانه ایله آرقه سننده کی و یاننده کی بنالر ، بومیدانک اسکې وسعتنی خیلدن خیلی تقیص ایتلشدر . دفترخانهک بولندینی برده و قتیله کهستور یون Questorion دینلن واردات دولتی اخذوجایته مخصوص بر دائره ، دهاکو غریسی بر (خزینه هایون) واردی . مالیه دائرهمی دیمک اولان و الیوم دفترخانهک آرقه جهتنده کوریلن بنا یک قدیم اولوب ، بونی بیوک قسطنطین یادی رمشدری . بعدالفتح بوراسی دفترخانانی دائرهمی اولمشدر .

Porte morte (Nikra Pyli) [۷]

[۲] یشیلرله و نه تلر Venètes بر کرهه مفسدنجویان اولوب مالکک هر طرفته یابیشلر و منسوب اولدقلری فرقه لره نظراً مختلف رنگلی لباسلر کیمشلردر . بوفرقلر بعضاً برلشودلر و اکثر یا دخی آرزه لرنده بیل فرقه لره آریلرلوق استانبولده بیل اودرجه دهشت و یاغما و قتل نفوس کی جرائمه اجسار ایتلرلرکی ، برنسب مترایده ایله آرقهده بولنش اولان دهشتلری یک بیوک فلا کتره و نهایت بیزانس دولتنک سقوط و انقراضنه بادی و باعث اولمشدر .

آن میدانک قانونی زمانده کی حال

آت میرانده کی مینات قبرمه

آت میدانی ترین ایدن مختلف و متعدد ستونلره ، معبودلر ، قهرمانلر ، ایبراتورلرله مبارزلر ناملرینه مرکوز هیكلره و بونانستانكك بنام صنعتكارلری طرفندن وجوده كیتیش اولان آثار و مصنوعات نفسه مینانده باقردن معمول نقدر آثار واشیا وارسه ، استانبولك فرانمزله وندیكلور طرفندن (۱۱۹۲ - ۱۱۸۹ دردنچی اهل صلیب) ضبط واستیلاسی اتانسانده کافه سی آریدیش و بعدالفتح دخی رجوغی برلرندن چیقاریلوب بشقه محللره نقل اولمش ویا تخریب ایدلشدلر .

دوقور دهنه نك افاده سنه باقیلورسه میدانك شیمدیکی طولی (۲۵۰) ، عرضی ده (۱۵۰) قدم در . مؤرخیندن پهریزل ك تحقیقاتنه نظراً ، وقتيله بومیدان ، طولاً ایکی استاد (۳۷۰ متره) ، عرضاً ده بر استاد (۱۸۵ متره) ایمش ؛ شو افادله نظراً میدان كرك طولاً و كرك عرضاً صوكره لری ایجه كوجولشدلر .

آت میرانده کی دیکیلی طاشدر

آت میدانی وقتيله ترین ایدن آثار مینانده یالکز اوج دانسی قالمیشلشدلر . بولردن بری یكپاره غرانیدن معمول و منشور مربییه یقین دیکیلی طاشدر . ارتفاعی تقریباً آلتش قدمدر .

درت جهه سی هیروغلیف دینلن مصر یازیرلیه طولودر . بعض حیوانات واشیا و اشكال سائر تصویر و تمثالرندن عبارت اولان بویازیرفرعونلرك اجرا آتندن و مصر لیرك تاریخندن وسائر سندن باحثدر . تب شهرنده و مصرك بلاد سائرهنده کی معبدلره سرائلر اوکنده مرکوز بوکی دیکیلی طاشلرك کافهنده بولری ركز ایدن فرعونلر طرفندن معبودلره خطاباً برطاقم نذرلر و تضمرات محکوکدر .

بودیکی طاش ، بدایه آت میدانك وسطنی اشغال ایدردی ؛ و میدانك محوری ده ییلاقوی دیركه قسطنطنیه پورفیرونیطوسك اورمان نظارتی اوکنده کی دیکیلی طاش تشکیل ایدردی .
méta لردن بری بومحورك اوزرنده اك شمالی نقطه ده دیکری ده اك جنوبی نقطه ده ایدی .

مصر دیکیلی طاشی ویاخود برنجی تودوز ستونی ، مصر فرعونلرندن برنجی توموزیسك میلاددن (۱۶۰۰) سنه اول مصر سفلاده كائن هلیوپولیس دینلن مدینه الشمس ده ركز ایتدیکی ستونك یاریسیدر . [۱] بوستونك اون سکنزنجی سیلاله حکمدارلرندن اولان مشارالیه توموزیس طرفندن ركز

[۱] آت میدانندن متباق ، سرمدن معمول کره وتلرله سائر اوانی قانونی سلطان سلیمانك وزیر ومقبلی اولان خروانی الاصل یازغلی ابراهیم پاشا طرفندن سرائینك حین اتانسانده (م ۱۵۲۴) نقل و استعمال ایدلشدلر . بوسرای طولانی برصورنده یعنی جهه سی میدانه خاطر اوانی اوزره انشا ایدلشدی .

ابراهیم پاشا سرائینك اشغال ایلدیکی اراضیه ایوم دفترخانگی وایلیكخانه بنالری ، وایران خسته خانه سی وارددر . بوسرای ، صدر اسبقی کچه جی زاده فؤاد پاشا مرحومك تجدیداً انشا ایلدیکاری اوزون شجاع جامع شریفنه قدر امتداد ایدر . اوزون شجاع فاتحه کائن مجاهدیندن اولوب ، مذکور جامعك سرائلنده مدفوندر . ابراهیم پاشا

ایدیليکي اوزرنده کي محکوکدن آکلاشيلور . بوفرعونک رمان حکومتي مصرده ورمدينک باشلادی زمانه یعنی میلاد عيسادن بيک آلتی یوز سنه اولنه مصادقدر .

بوستون دیکر ستورلره برابر بل یعنی سش مبدی اوکنده مرکوز ایدی .

دوقور دمتیهنک روایتنه باقيلورسه ايکنجی قونسطانس ژولین، ورنجی تودوز، بونک استانبوله نقل کیفیتیه مشغول اولشلر فقط بونی شمديکي محله رکنه (میلاددن درت یوزسنه صله) آرقادوس موفق اولمشدر .

قسطنطينيادک افاده سنه کوره ده، ورنجی. تودوز ۳۹۰ سنه میلادی سنده غربا ايمپراطور لغی يدغصنه کچرن ماقسیمي فهر وتنکیل ایله نتیجه لن مظفریت عظیمه اوزرينه اولوقت استانبول والیسی بولان روفلوسک همتهله اوتوز ايکی کونده شمديکي محله دیکدرمشدر .

ارتقاي تخمیناً اوتوز متره در. (۱) قاعده سی ايکی متره اولوب اساس طاشنک ارتقاي ده بدی متره در. بوستون مرمر قاعده سی اوزرينه ، درت کوشه ده طونجدر معمول درت آياق اوزرينه اوطور دلشدر. دقت ایدیلورسه ، ستونک ثقای مرمر قاعده یی تضیق ایله ازمشدر .

بو قاعده نك درت جبهه سنده برطاق نقوش و تصاویر واردرکه، لطافتلر نه رغماً اوتارنخده صنایع نفیسه نك دور انحطاطه یوز طوطی یعنی کوستر .

مرور زمان ایله بوزولوق درجه سنه کلن بوتصاویر ، ورنجی تودوزله آرقادوس زماننده آت میداندنه جریان ایش رو قایی مصوردر ؛ بوتصاویردن اوچی ورنجی تودوزک وری ده آرقادوسک حیاته عا ئددر. جبهه نك شرق جهته نده یعنی سلطان احمد جامعه ناظر طرفنده ، ايمپراطور تهودوسیوس ، النده براکلیل وصاغنده وصولنده جوجقلى اوزور یئوس ایله آرقادوس اولدینی حالد بر حجره ایشروسنده آياقده طور یور. تحت ايمپراطوری اولوق لازمکلن بو حجره نك خارجنده وصاغنده وصولنده اللرنده مزراقلر برطاق ذوات حاضر . دها آشاغنده برطاق قادیلر رقص ایدیلورلر . ايکی قادین ده لیر (چنک) چالیور . بوجبه ده کي قاعده ده بش سطرلق برکتیه واردر .

جنوب یعنی اورمان نظارتی جهته ، ناظر جبهه سنده ، ینه تودوز تختنده اوطور مش یاننده جوجقلى وصولنده والای نین ، مقام ايمپراطورینک خارجنده صاعلی صوللی ، اللرنده قالقان ، مزراق برطاق ذوات طور یور ؛ برآز آشاغنده و تحت ايمپراطورینک اوکنده صاعلی و صوللی ايکی ذات ده آياقده طور یور وبوایی کیمسه نك طرفینده دیکر ذوات بولنیور .

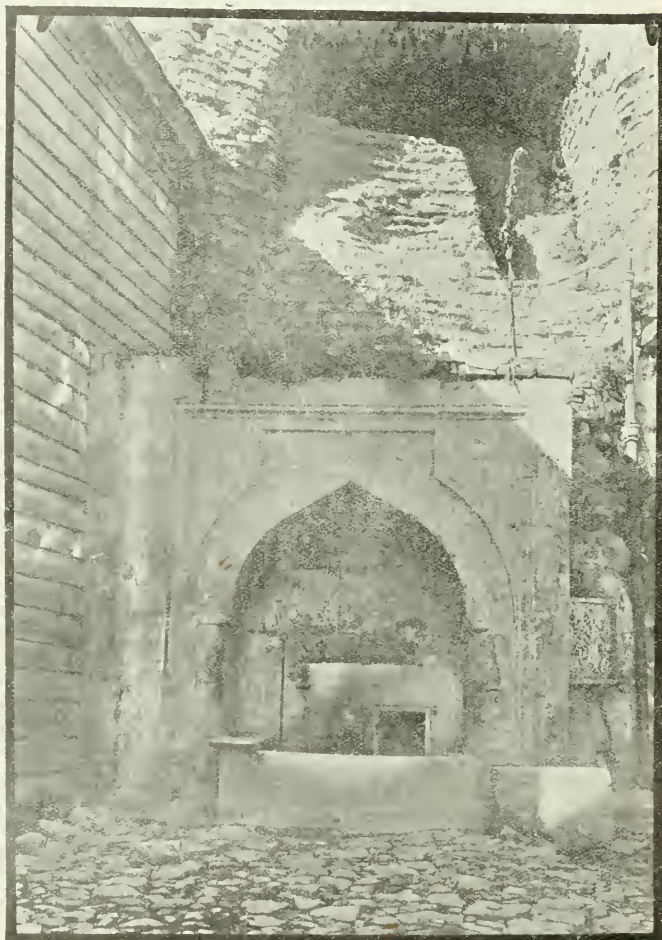
قانونی سلطان ایله مجارستان سفیردن عودت ایدرکن هوفن شهریه اوغرامش اورادن اغتنام ایتدیکی بافردن هرکول، دایا و آبولون هیکلری (۱۵۲۶) سنه سنده و تام سرایک قارشوسنه تصادف ایشک اوزره ، میداندکی آلتی مرمر ستوندن بری اوسته رکن ایتدیرمشدی حی باشانک بوهیکل رکنی مسئله سنند طولای شو:

«دو ابراهیم آمد بدیر جهان یکی بت شکن و یکی بت ناز»

یتنک ماضی اولمشدی . باشانک وفاندن صکره بوهیکلر اؤیدلش .

[۱] دوقور دمتیه ، قسطنطينیاد، بوستونک ارتقاي (۲۴) ترازو وجهلرینک هر برنی ده آلتی قدم کنیشلکنده اولوق اوزره کوستریور .

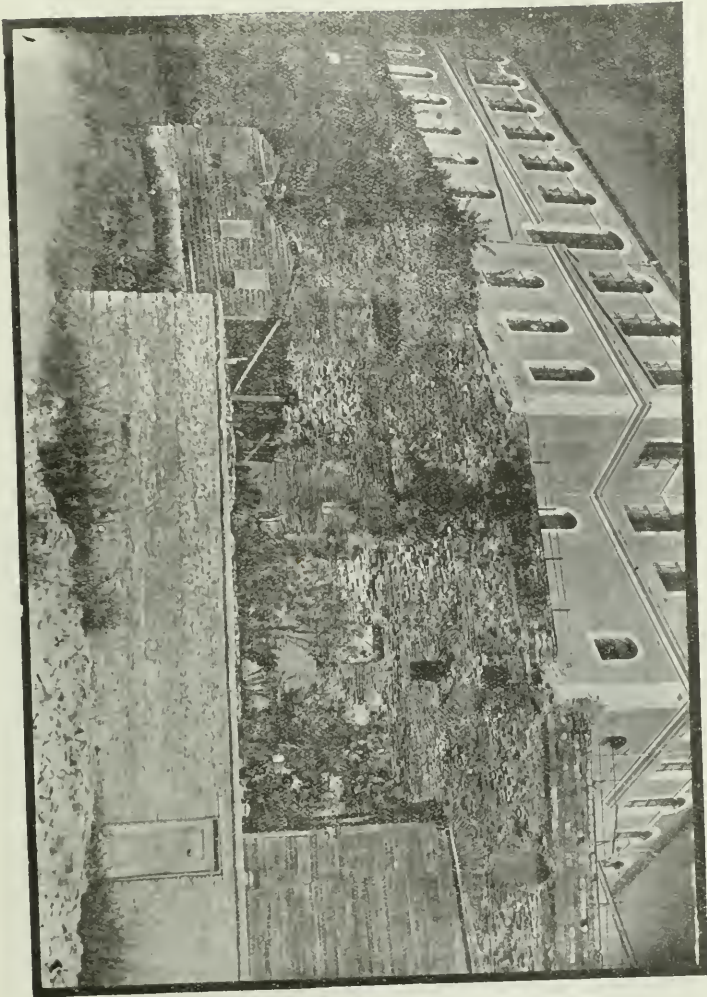
آشاغیده وقاعده طاشی اوزرنده آت یاریشلیری ، بردیکیلی طاش ، برده طاق ظفر وار . الك
آشاغیده ایسه ایکیشر تکرلکلی اوچر آتلی یاریش آرابه لری محکوک ومنقوشدر .

آت میدانی آتئده قدیم پیرانس سارنج

غرب یعنی دفترخان دأرہ سنہ ناظر جہہ سنہ ایسہ ، ینہ ایمراطور شودوزله صاغندہ وصولندہ
جوجقلری وصولندہ ، کندیسیلہ ازدواج ایتدیکی ابکنتجی ولاتی نینک همشیردی ، مقام ایمراطورینک
صاغندہ وصولندہ مزراقلی بعض عسکرلر طورپور .

آشاغی طرفدهده، آناطولی و روم ایلی قباثلندن بعض کیمهلهر آرقه لرنده حیوانات وحشیه

ملک زراعت نظارتک آلتیمه، ایوردروموسک اسفندونه دیکر یاسناد دیوار و کرلی

پوستلری، الارنده کاسهلهر بولندینی و جمله سی دیز چو کورک حکمداره اعرض اطاعت و انقیاد ایندکلیری
حالده تصویر ایداشدر .

دها آشاغیده روجه برکتبه وارددر .

دردنچی جبهه اولان آياصوفيه ناطر يعنى شال جبهه سنده ، ايمپراطور تختنده اوطورمش صاغنده وصولنده جوققلى اولدېني حالده (۴۰۰) سنه ميلاديه سنده طاق آلتنده وقوعولان انتخابات erection ي مصورده . قاعده سنده ده ، بوديكيلى طاشك صورت و كيفيت ركزىنى كوسترر رسملر ، برطاقم آلات وادوات واردر .

بوديكيلى طاشك تپه سنده وقتيله باقردن معمول بركره وارمش ، فقط تئوفيلك ايمپراطور ميخال زماننده واقع اولان حركت ارضده بوكره دوشورك پارچلنش .

قاعده طاشك جبهه لرنده ، برى لاتينجه ، ديكرى رويجه اولق اوزره ايكي كتابه بولنديفنى سويلدك رويجه كتابه نك ترجمه سى شودر :

« طوپراقده دائما ايكله مكده اولان منشور مريى بوستونى ، يالكز ته تودوسوس ركز ائمكه جرأت ، اينديكندن ، پوقلوسى بوايشه مأمور ايندى . وبوستون اوتوز ايكي كونده ركز اولندى ، اينكنجى آبديه كانجه : بوستون ، بربرينه ساريلىش اولان اوج ييلاندن متشكدر ، وطونچدن معمولدر ؛ ييلانلر باشلريله بويونلرى وقتيله بوستونك باشلغى تشكيل ايدردى ؛ بوستونك شمديكى ارتفاعى تخميناً بش متره قدردر . ييلان باشلردن متشكل اولان بوباشلق قيرديرلشدر ؛ بوييلانلردن برينك اوست چكه كيكي اليوم آثار عتيقه موزه سنده محفوظدر . [۱]

دوقتور ده تپه نك (بوغاز ايچي واستانبول) نام اثرنده دنيلوركه : دنيا نك مشهور بر آبديه سى اولان بو آبدى ايجه تدقيق ايندك و ويانه اقاده ميسى تاريخ مجموعه لى مياننده ، (دوقتور ده تپه ايله دوقتور مورتمان طرفندن نشر اولنان بيزانس الواح و منقوشات قديمه سنك ايلك نصي) سرنامه سى آلتنده نشر ايندك .

بو ستون (ده لفي) [۲] شهرندن بيوك قسطنطين طرفندن قالديرلوب بورايه كتيرلشدر ، بوستونك تپه سنده يك مشهور بر آلتون سپها وارمش ، ايرانيارله يونانيار آرمه سنده ميلاددن (۴۷۹) سنه اول وقوعه كابوب يونانيارك مظفر يتيله ختام بولان پلاته آخاربه مشهوره سنى متعاقب بوسپها ، صالامين و پلاته آ قهرمانلارى طرفندن ده لفي شهرنده كي آبولالون معبدينه نذر ايدلش ايدى . بو آبدى صرف يونان اثريدر . ابوالمور حين هرودوت ، بوييلانقاوى ستون ايله اوزرنده كي آلتون سپها حقه ده ديوركه :

[۱] بو ستونك اوج باشتندن برى ائناى فتحده قيريلش ، ديكر ايكبيى ده ، روملك روايتلرته نظرأ ميلادك (۱۷۰۰) تاريخلرنده كيچيلن چالنش .

دوقتور ده تپه دوزكه : بللى باشلى خصلمر نجه قناعت حاصل اولدى وبوكون هيچ شبهه ايدله مزكه ، بوستون پلاته آ مظفر يتندن صكره ، يونانيارك دهلف معبدينه ركز ايندكارى بر غنيمت حريبه در . و متحد حرب بلاد ، وقصبات قوتنك ، قوى الشكيكه ده سبوط بردول اوزرنده كي نفوذ و تأثيرينك برشانه سى اولان بوشيقه نك ، روملر نژدنده ييله بر عصردن برآز زياده مدت دوام ايدمه ميسى شايان تأسفدر ، بو آلتون سپها ، ماكدونىالى فيليبيله محاربه ائمكه اوزره كيدن عسرك معاشاقى وبرمك اوزره Hierosylis طرفندن قالدېرلشدى .

[۲] يونانستان قديم بلادنددر . فوكسيده قطعه سنده كاش ايدى . بوراده آبولونك محتم برمعبدى واردي ده لفي شهرى مېلاددن (۲۷۹) سنه اول غوللردن متشكل پراردو طرفندن ضبط ايدلشدى .

«روملر پلاته آ محاربه سندن صو کره جمع سیم ایده رلک بوکوشک اوند بیری دهانی شهری معبودینه آیدر دیر .
 بوکوشله بر سهپای زرین یاپدیر هرق معبوده تقدیم ایتدیر ؛ باقردن معمول اوچ باشلی ییلاک
 اوزرنده موضوع اولان بوسهپا قالیوپ معبدینک یقینده ایدی .

آت مبدانده کی طاشک سکان سنه اولکی حالی

«روملر اغتنام ایتدیکی مالک عشرینی بر طرفه آیره رق بونکه آلتون بر سهپا یاپدیروب آتیده کی
 عبارله لرله ده لئی به نذر ایشلاردو : « واسع یونانستانک خلاصکار لری ، بلاد وقضباتی براسارت دانشکارانه دن
 قورتاردق دن صکره ، بوسهپانی نذر ایشلاردو . »

پوزانیاس ده ، فوکیده قطعه سنده وقوعبولان محاربه مذکور ده دن بحث ایدر کن :

« روملر ، پلانه آمظفریتدن صکره ، باقردن معمول بر اژدر اوزرینه بر آلتون سپانذرا تمشلردر ، باقردن معمول اولان بونذر تحفه ، زمانزده موجود ایدی ، لکن فوکیده قرالری التونه داتر نهسی وارسه آلوب کتوردیلر »

بومیدانده کی آبدانک اوچنجهیی ملغا اورمان وزراعت نظارتی داتر-سنگ اوکنده مرکوز مربع جسم طاشلردن متشکل ستوندلر . آت میدانک بوجهدن حدودینی کوسترن بو آبدینی یدنجی قسطنطین پورفرویه نیطوس تعمیر ایتدیرمشدی بونک اوزری و قتیله یوقاربدن آشاغی به قدر یالدیزی باقرقابلی ایدی . ارتفاعی تقریباً (۹۴) قدمدر ستونک مبنی اولدینی مربع اشکل قاعدهده یدی قدم اوچ پوسدر . بومرمر قاعده اوزرنده کی کتابه شودر :

« تأثیرات زمان ایله دوجار خرابی اولان بومستطل اشکل وجیم بدیعینی ، رومانوسک پدری ، « دور حکومتک باعث شان و شرفی اولان قسطنطین شمدی ، اسکسندن دهاکوزل یاپدیردی . « ردوسده کی ستون فصل بر بدیعه ایسه بوراده کی بوباقرده اويله بر بدیعه در . »

دوقتور دهتیه دیورکه : جبهه سنده قبارتمه اولهرق بر طاقم تصاور بولنان بو طونج لوحلر ستون اوزرنده ایکی ییغی عصردن زیاده طورهمدی . زیرا استانبولی استیلا ایدن دردنجی اهل صلیب لاتینلری بولوحلری سوکوب کتوردیلر . شمدی یالکز لوحلرک ستونه مربوط بولنش اولدینی دهلیکار قالمشدر .

قسطنطنیاد ایسه ، بولوحلرک فتحندن صکره آاندیغنی یازیورسده ، اولکی خبرک سختی درکاردر ، چونکه لاتینلر استانبولده پک چوق تجربابنده بولنشلر ، پک چوق شی آشیرمشلردر . لاتینلرک استانبولی ضبط و استیلا ایتدکاری کوندنیری بومیدانده نه یاریش اولش ، نده س-اثر مراسم اجرا ایدنشدر . حتی اتصالنده کی سرای امپراطوری ده ترک واهال ایدلمشدر .

تورکارکده بونارینخی میداده آره صره او یونلر ترتیب ایلدکاری ، از جمله ایچ اوغلانلرینک بوراده جرید اوینادقلری واقعدر .

قسطنطین پورفرویه نیطوسک بیوک براعتنا ایله تعمیر ایتدیردیکی بو آبد ، اون بش یکرمی سنه اول بدرجه به قدر تعمیر ایدلمشدی .

آت میدانک قدیمآ احتوا ایلدیکی آثار مصنوعه نفیسه میاننده ، میدانی برجهتدن محیط اولان بارمقلقلرک اوست طرفنده ، اوزرلری آتون قابلی مشهور دوت بارکیر هیکلی واردی ؛ اهالی میدانده اجرا ایدیلن او یونلری بوبارمقلقلرک اوزرندن اکیلرک سیر و تماشا ایدرلردی .

آت میرانده کی وقایع اضره :

سلطان محمد رابع والدہ بی و کو پر باشندہ کی جامع معانک ایکنجی بانیہ سی ترخان خدیوہ سلطانک مصاحبہ سی اولان مایکی اوستہ ، (۱۰۶۶) اوائلندہ تحدرت ایدن (چنار وقعه) سندہ معهود آغاچہ آسیانلردن بریدر .

ہواوستہدہ ، سپاہی آغالانی پایہ سیلہ متقاعد اولان زوجی شعبان خلیفہ ، بردہ خواجہ بلال اسندہ سرای ہایون خداندن دیکر برکیہ سہ ایلہ برابر وزیرایہ مخصوص اولان عزل ونصب امورینہ مداخلہ ایدیورلر دیہ شہرت بولش اولدیفندن متجسسیر اللہ دوشوب قتل اولندقدن صوکرہ جٹہ لری سرنکون اولہرق معهود آغاچہ بردار ، واول درخت نامبارک آویختہ جٹہ لریلہ (نعما) نک قولنجہ شجرہ وقواقہ نمودار اولدی .

حتی استانبولک برشاعر پسندیدہ طرزی نظم آتینی اولوقت حالہ مناسب سویلشدر :

کوش مریخہ ایدوب طنطنہ جاہ وجلال
لرزہ ناک ایتدی بوغواکدہ آفاقی
اولدی مخور نیجہ مست مدام دولت
جام اقبالہ نہ طرح ایتدی بیلنمز ساقی
باغیان فلاک کینہ کذار ی سیرایت
آت میدانہ دکدی شجر وقواقی

مورخین قدیمہ دن (خونیادیس) ک افادہ سنہ کورہ ، بو آتلا ، یالیزیلی باقردن معمول اولوب طور و وضعیتری نارین وچوکید ی ، حارین و حشری نظرلرلہ بربرینہ باققدہ ایدیلر . بعضیلرینک ظن و تخمینہ کورہ ، بو آتلا روما اعیانی طرفندن یونانستاندہ کاٹن قورہ نت شہرندن رومیہ نقل ایایلہرک ابتدا نرونک انشا ایتدیردیک طاق ظفر اوزرینہ قولش صوکرہ اورادن قالدیہرک ایمپراطور (ترایان)ک طاقی اوستہ وضع ایدلشدی : بوندن صوکرہ (بعل) معبدی ایچروسنہ آلتیش ، مقر حکومتک رومادن استانبولہ نقلی اوزرینہ بیوک (قسطنطین) بونلری اورادن قالدیرہرق یکی تاسیس ایتدیک (قسطنطنیہ) بلدہ سنہ نقل ایلہ آت میداندہ کی بارہ قلعہ لک اوست طرفندہ یوکسک برمحله وضع ایتدیرمشدر .

بعضیسنک ادعا سنہ نظراً ، ایکی بیگ سنہ دن زیادہ ، زماندنبری موجود اولوب ، حتی بردانہ سی ہیکلتر اشلردن مشہور (لژیپوس) ، [میلادعیسادن اول دردنجی عصرہ یشامش بر ذاتدر] Lisyppe ک جیرہ دسی مہارتی ایش .

فقط ایمپراطور (الکسیوس قومینوس) ک (۱) دور حکومتندہ یشامش اولان مورخ (آنونیم) Anonyme و صکرہ (پاپیاس) Papias و (قودینوس) Codinos دیورلرک ، ہوبارکیرلر ایمپراطور

کنج (تودوسیوس) [۱] طرفندن ساقز اطهسندن استانبوله نقل ایدیلرک آت میداننه وضع ایدلشد. بوبار کیرلرک استانبوله نقاری حقنه بالا به نقل ایتدیگمز هر ایکی فکرک سختی مشکوکر ؛ هله برنجی خبر ، مهم برطاق ظن و تخمین اوزرینه درمیان ایدیلور .

ایکنجی فکر ومطالعنهک احتمالی ، حقیقته سالف الذکر مورخلرک بیان وافاده لرینه مستندایسه ده بواجحال ، بزناس مورخلرینک مبابت افکارندن وبرجوق احوالده ایتدکاری خطادن طولانی شهبلی اولیور بنا علیه ، (آنویم) ک فکر و مطالعه سی ، کرجه (بایاس) طرفندن تأیید ایدیلورسه ده ، (قودینوس) سوزنی اثبات ایده جک بروشفه بوله میور ، زیراکرک (آنویم) وکرک (قودینوس) تعمیق تدقیقات ایتمکسزین ، یازدقاری تاریخلره بشقه لرینک فکر و مطالعه لرینی درج ایدرک عفو اولونه میه جق خطالرده بولنلشدرد. ایشه مثلا ، آت میداننده کی دیکیلی طاشی کنج (تودوسیوس) عطف ایدیلورلر . شوالارده کوره ، آت میداننده و قتيله بولنش اولان بارکیرلرک زهدن کتیرلش اولدیفنک تدقیق وتعیینی کینیتی ، علم آثار عتیقه ایله متوغل ارباب معلوماتک دوش غیرت وهمنه قالمشدر .

وقتا که ، میلادک (۱۲۰۳) تاریخنده برنجی اهل صلیب ، وطنک دهشتلی بر داهیسی اولان (اسحاق) ک اوغلی (الکسیوس) ک نقابی آلتنده استانبولی ضبط ایدیلر ، (اسکیتلر) [۴] Scythes دها وحشی اولان بوآدلر ، حین استیلاده انسانیته صیغمایه جق یغما کرلکده ، وظلم وشناعته بولندیلر مورخیندن (خونیادیس) ایله (قروپولت) ، بولرک ایقاع ایتدکاری ظلم و وحشت وار تکاب ایدلکاری دنائی پک سوزشلی برصورتده نقل و حکایه ایدیور . ایشه بو استیلا اناسنده ونیدیکلرده برلکده استانبوله قدر ذی قیمت اشیا ومصنوعات نفیسه وارسه جمله سنی وبوقاروده ذکری کچن بارکیرلری ده قالدروب (وندیک) شهرینه کتوره رک (سن مارق) کلیساسنک قپوسنک قارشوسنه قوملشدر .

— قسطنطنیاد —

فرانسه حکومت جمهوریسی زماننده ، و (۱۷۹۷) سنه سنده فرانسرلرک ایتالیایه وقوعبولان سفرلرنده بوبارکیر هیکلاری ونیدیکدن قالدیریلهرق یارسه کتورلش واوراده علامت ظفر اولهرق رکز ایدلش ایدی ؛ بالاخره ایمراطور زماننده بوهیکلر (قاروسهل) Carrousel طاق ظفری اوزینه قوملش و فقط ناپولیونک (۱۸۱۳) سنه سنده (لایحقده) وقوعبولان مغلوبیتی اوزرینه ، دول متفقه عساکری فرانسه یی استیلا ایدرک یارس شهرینه کیردکارندن مجلس اعیانک قراریه مشارالیه تحت حکمداریدن خلع ایدلمسیله نتیجه لئن فلاکندن صوکره [۱۸۱۴ سفری] بوهیکلر یارسدن قالدیریلهرق تکرار ونیدیک شهرینه کتیریلوب اسکی برینه قوملشدر .

(۱) و قتيله اورویانک شاه شرقیسنده و آسیانک شال غریبسنده ساکن کوجه برقوم کثیرالافراد ایدی .

(۲) (مومیئوس) رومالی جنرال و فونسولوس اولوب یونانستان ی ضبط ایدرک بر روما ولایتی حالنه قوملش ومیلاددن (۱۴۶) سنه اولده قوردهنت شهرینی آلمشدر . جنرال جاهل وصنایع نفیسه دن بیهره اولدیفندن قدر ذی قیمت اشیا ، هیکل ، وازو ، رسم وقصاور وارسه کافه سنی رومایه کوندرمش ، حتی یوله ضایع ویلخود تلف اوله جق اولورسه قضمین ایتدیره جکینی نقل وایصال ایدلره تهید ایله بیان ایتشدی .

مشهور عالم اولان بوبار کیرلر باقر، آلتون وگوشله قاریشیق برخلیطه دن پایش ایدی. بوخلیطه (قورنت باقری) دیرلردی، زیر قورنتیلر، شهرک، رومالی جنرال وقونسولوس (مامیئوس) [۲] Mammius طرفندن ۱۴۶ سنه اول [ضبط واستیلا سندن اول بوخلیطه نك صورت اعمالی بیلورلر مش. مورخیندن (پلین) ایله (چیچرون) ده بونی سویلیور.

بوخلیطه، قدماجه پک زیاده حائز قیمت ایدی. فقط بالاخره ظهور ایدن احوال و یونانستانک فلاکتی انتساج ایدن حالات حسیله بوخلیطه نك صورت اعمالی اونودیلوب غائب اولمش، یالکتر بوبار کیرلر قالمشدر.

هونلرک، عجملرک، آفریقایلرک، واندالرک، غوطلرک غالبی اولان و یونانلرک مدار شان و شرفی دیه شهرت بولان و هلیساریوس، حفنده ایشته بو آت میدانده، اجرا آت سابقه و مظفر یاتنه لایق مراسم ظفر و دارات واحتشام یاپلشدی. معمایه تواتراً و عنعنه ایله نقل و روایت ایدرلرک، بدایتده بودرجه مظفر و بارلاق برصیت و شهرت و توجه مظفر اولمش اولان و هلیساریوس، بوزوالی قوماندان آرز بر زمان صوکره اعمی اوله رق سورینیور، و بو آت میدانده، بازوی مظفرانه و غالبانه سی سایه سنده بر جوق دفته قورناردینی او شانلی آبدلر آلتنده دینیرمش. [۱]

قسططنیناد دییورکه: «ایوسیتینانوس، بو عاقل و فضیلتکار حکمدار ایچون بو قهرمان حقنده بودرجه نانکورلک، بو قدر وحشی بر قدر ناشناسلق ایله وحشیلرک بیله ارتکابندن چکینه جکری برحاله جرأت ایله نامی، ناموس و شرفی ایداً لکدار ایلك ممکنسی؟!

فقط حقیقت حال ایله دکل! بیچاره و هلیساریوس، بر جوق محاسده و تزویراته هدف اوله رق منصب و اقبالندن، و بنا علیه ایوسیتینانوس ک نظر توجه و التفاتندن دور و مهجور اولدیغندن، معینده کی عساکر محافظه سیله یاورلری آلتش، لکن بر مدت صکره زوجہ سی (انطونیا ژوسته) نک A. tonia Zusté رجا و استرحای اوزرینه، تکرار ایمپراطورک نظر توجه و التفاتی قزانمش ایدی. هونلر استانبول قیولرینه طیانقلری زمان، (یسنجی عصر میلادی اواسطه طوغری) قوای دولت، ایتالیا، سوریه مصر و آناتولیده مشغول ایدی. بو ائنده و هلیساریوس اختیار تقاعد ایش، و اختیار اقدن بی بوکوش و ماضیده کی شانلی و ناموسکار وقایعک خاطراتیله مضطرب الافکار بولنش ایکن کنج ورنده بر دلقانی کبی ایمپراطور ایوسیتینانوس ک امر و اراده سیله استانبول ایچنده قاش اولان آرز مقدارده عسکر ایله هونلرک قارشوسنه چیقاردهق آنلری پریشان و فراره مجبور ایش ایدی.

آغاثیاس ک [۲] Agathias افاده سنه باقیرسه، بو محاربه، و هلیساریوس ک صوگ غزاسی اولمشدر. شان و ظفر جهده و آندالرله غوطلرک سفرندن اشاعی قالمامشدر.

سرای کبیر قبصری

مدخل

Le Grand Palais

قسطنطین ک شخصیتی

سرای کبیرک تفصیلاته کیرشمه دن، ایمپراطورک غریب وشایان دقت یوکسک شخصیتنه دأراسلاف مؤلفینک وبالخاصه اوزه پیوسک [۱] Eusèbe تدقیقات ومطالعاتی نقل ایتمکی لزوملی عد ایلدم. زیرا، تاریخ برآینه عبرت، بر درسرخانه حکمت اولدیفنه نظراً، بومعلوماتک نقلنده ارباب بصیرت ایچون پک جوق فوائد اجتماعی و اخلاقیه کوریلدی.

قسطنطین، مرکز حکومتی اسکی بیزانسه نقل ویکی مقری ایچون مرمره ساحل لرلی انتخاب ایتدیکی زمان وظیفه و مأموریتک و حائز اولدینی صفت روحانیه سنک بویوکلیکنه قانع اولمقدن متولد بردوشونجهیه مطابق و موافق اولوق اوزره اوراده برسرای یاپدیردی.

فی الحقیقه، ایمپراطور بر شخصیت مقدسه در. الوهیت ایله کندی آره سنده برواسطه یوقدر. بونقطه نظر دن، ایمپراطورک ذکا وفطانتی، جناب قادر مطلق، پرتو و ذکاسنک برعکسی، بر تجلیلی ایدی. [۲] قسطنطین ک ذات و شخصیتی انی تدقیق ایدنه لر دن اوزه پیوس، ایمپراطور حقنده دییورک:

« قسطنطین، مدت عمر نده، وسلطنتنده بر ماهیت قدسیه اولدیفکی کویسترمکه بذل قدرت ایلدی. قسطنطین، خرسیتیان کلیسانسک طرف آتمیدن منصوب بر راهی اولدینی جهته، سن سینودلری حلب ودعوت و جمع ایدرک، رهاپنک میانه لر نده اخذ موقع ایدر، سرایده، سر بر حکمداریسی اطرافنده جریان ایدن کافه مسائل اعتقادی و مذهبییه اشتراک ایلر ایدی.

جناب حقه بلاواسطه عرض حاجت و نیاز ایتمک اوزره [۳] هر کون معین ساعته لرده، سرائنک تنها بر کوشه سنه قیایر، و اواز و اکاده اظهار مافی الضمیر ایلر ایدی.

قسطنطین، اعیاد دینییه تقدیم کویسترم، فوق العاده رعایت ایدر ایدی. اوزه پیوس ک تعبیری و جهله، بومراسمه جان و کولکدن تسلیم نفس ایلر دی. دینی مراسمک اجراسندن بر کون اول، کیجه صباحه قدر جناب حقه نیاز و قضرع ایدر، و صباح اولور اولمز حلقه عطیه لر توزیع ایلر ایدی. « خلق الله»، ایمپراطورک سرائنه سر بیستجه کیرلر دی. اوزه پیوس، قسطنطین ک سرائ حکمداریسی حقنده «سلطنت یسوعیه نیک یر یوزنده بر تمثالی» دیمک ایستیور. دها اوتار یخده، اطرافنه، و عظمته

(۱) قبصریه یسوعی اولان اوزه پیوس، مشهور و قیمتدار بر کلیسا تاریخی یازمشد. بونده، کلیسانک تشکل و تأسیسی و ابلاک ترقیاتی منظم بر صورتده صره سیله تمای تمامنه نقل و حکایه انمشد (۳۴۰ - ۲۶۷).

(۲) فاسکت Gasquet: بیزانسه ماهیت دینییه اعتبارله قدرت ایمپراطوری. پارس ۱۷۸۹ - ص: ۳۸

(۳) Gasquet de l'autorité impériale en matière religieuse à Byzance. Paris 1879. p.38

pour s'entretenir seul à seul avec Dieu.

لايق بردبدنه واحشام قورمش ایدی. بونکچون، معینه آلدینی غلبهک برحدم وخشم، دائماً کندینسک مدح وثناسنی تکرار ایدر، وسمود وختیار اولسی ایچون ذاتی اوج دفعه آلفیشلاردی. آلتون ایشلملی وچیچکلره زه نمش ارغوانی رنکده بر لباس کینمش اولدینی حالدّه مواجهه ناسده عرض اندام ایدر ایدی.

باشنه قویدی تاج، عادتاً برهاله تشکیل ایدر. اقامتگاهنده، کندیسنه تقرب ایدنه نره نشر انوار ایدن بر کوشن کبی بارلاردی.

حکومت ارضیه، سلطنت سباهیهک برعکس ورتمثالی اولدینی ایچون ایمپراطور، کوز قاشدیریجی، محنتم برسایده اوطورمق لازم کایوردی کؤک قبه آلتنده، بویوک واسیلوس ک نختی قبه، باصافی ده روی ارض ایدی. مافوق الارض قوتلر، ایمپراطورک شخصی حفظ و صیانتّه مؤکل اولوب هیئت ملائک ملائکه مقربین اطرافنده برهاله نوار تشکیل ایدر. روحایلر، شهنشاهک اوصاف و محامدنی قنی و ترنم ایدرلر. ساهوی سراینک آشیکنده، ماهی قبهده، شمس و قمر و سیاهلر دور و سیر ایدرلر؛ سهاک قراکلی مناطقنه نشر ایتدکلی انوار ایلّه بوسیارات، صاحب کائناتک و اقامت ایتدیکی سرائک شان و شرف و شعله سنی اعلان ایدرلردی. روی ارضده، ایمپراطور، مبادیاً اوصاف و محامدنی ترنم و قنی ایدن بارلاق بر معیت و محافظلرله محاط اولدینی حالدّه سراپا آلتون و قیمتدار مجوهرلره مزین کوزلری قاشدیران برتخته قائم اوله رق عرض دیدار ایتک لازم ایدی ..

سرای، عیون آرا سرمرلرله موزاییقلر، کرانها مجوهرلر، صبرمهلی قاشلرله شعله یاش اولمق اقتضا ایدر ایدی. جناب حقک بر یوزنده وکیل و مرخصی اولان ایمپراطور، برطاق مهیب و مطمئن صور و اشکال، و کوزلری قاشدیریجی براحتشامدن طولانی کندیسنی بشریتدن رد رجیه قدر آیره مزدی.

قسططینک انشا ایتدیردیکی سرای کبیر، اخلاقی طرفندن برطاق علاولرله توسیع ایدبلرک حقیقی بر شهر حالی آلمش ایدی. بو مجموعه دوائر حقنده هیچ بر مؤلف تمام، منتظم بر اصول و ترتیب دائره سنده تعریفات و توصیفاتده بولنمیشدر. اکثر مورخلرله و قه نویسارک، شهری صیق صیق زیارت ایدن موسوقوف هاجیرلینک، سیاحارک، بو سراه دائر وردکاری پک قصه معلومات، بو اقامتگاه قیصرینک هیئت عمومی سنه و محتوی اولدینی آثار و آبداتنک طرز و سجه سینه دائر زه بر فکر قطعی ویره میور. بونکله برابر، بعض مؤلفلر سرائک احتوا ایلدیکی بعض مبانی عالییه دائر اولدق طوغری بیانات و تعریفاده بولنلشدر.

آلتنجی عصرک وقعه نویسارندن روقوپوس، (مبانی) Aedificiis نامنده کی اثرنده ابوسینیانوس ک نیقا اختلالی ائناسنده (۵۳۲) محترق اولان سرائک مدخلی، و اطراف و جوارینی صورتله تکرار انشا ایتدیردیکنی حکایه ایدیور عین دورده قوریپوس Corippus اسمنده برشاعر، ایتنجی یوسینیوس ک مدح و ثناسنی متضمن بر منظومه سنده، ایچنده امرار حیات ایلدیکی سرای قیصریه دائر پک قیمتدار معلومات ویرمیشدر.

دها سوکره لری ، قسطنطنین پورفیرویه نیطوس ک امریله یازیلوب ، تهؤفانیس ک اوچنچی کتابی تشکیل ایدن مؤافی مجهول برائده ، ایمراطور تهؤفیلوس ک طقوزنجی عصرک ایکنچی ربغده سرایده انشا ایتدیردیکي متعدد دائره لره دائر تفصیلات واردر .

یدنچی قسطنطنین ، (رنجی واسیلیوس ک حیاتی) سرلوحه لی اثرنده ، جدنیک تاسیس کرده سی اولان مبانی بی تعداد ، وباطریق فوتیوس طرفندن رسم آیینی اجرا قلنان (یکی کلیسا) نك حائز اولدینی رونق و احتشامی تعریف و تصویر ایدیور .

میلادک (۸۸۸) تاریخنده ایتالیا قرالی (بهرائزه) طرفندن یدنچی قسطنطنین وبالا خره نیکیفوروس فوئاس نزدینه کوندریلان (لونی پران) Luit Prand ، سرای کیرک ، ما کدونیا سلاله حکمداریسی دورنده کی دبدبه وداراتی کوزیله کورمشدر . تعریفات وتوصیفاتده ، صافدلانه ، یاخود ایخه لکلرله آزالفت ایتش غریب قبا برنششمزلیکی آشکار کوزه چارپیور . بونکه برابر ، سربایک بعضی سالونلری ، دیوانخانه لری حقنده کی تعریفات شایان حیرت بر وضوع وقطعیت افاده ایتکده در .

اون اوچنچی عصرک بدایتلرند نیکولاؤوس مesarits اسمنده برسرای راهی ، (۱۲۰۱) تاریخنده ، قومینیوس طائله سنه منسوب غاصب ایوانیس ک ، اوچنچی آلکسیوس علیه نه قیام ابله آیاصوفیه تاج قیصری بی کیکدکن سوکره سربای فصل الدله ایتدیکینی والحاصل بوتون وقایی رأی العین کورمش واوله جه تعریف و تصویر ایتمشدر . نیکولاؤوس ، (۱۲۰۶) سنه سی حادثه سنک فردای وقوعنده یازدینی رساله ده ، سربایک طوبوغرافی نقطه نظرندن ، مختلف نقاط ومواقی حقنده قطعی ماهیتده یکی بر طاقم تعریفده بولشور علی الخصوص اوزمانه قدر مجهول قالمش بعض آثار وابدانک موجودیتندن بحث ایدیور .

بوتون بوتعریفات سربای ایمراطورینک احیاسی خصوصنده مهم برافنده ی حائزدر . بونکه برابر ، یدنچی قسطنطنین پورفیرویه نیطوس ک (کتاب المراسم) ینه قیاس ایدیور سه نیکولاؤوسک تعریفات قسیمی وناممدر . دردنجی عصرده اولدینی کی ، اوتاریخده ده ایمراطور ، الوهیتک ریوزنده وکیل ومرخصی ایدی . قادر مطلق ، آتی - عیناً تعبیری قولانیورم - قالفانی آلتنه آلبر ، محافظه ایدردی . تختی کوش کی و نظر آلهی ، ذاته متوجه ایدی .

قسطنطنین پورفیرویه نیطوس ک تعبیری وجهله ، ایمراطور کره ارضده کی انسانلر طرفندن تعبد ایدلک اوزره برطاع اوسند قونولش ، بر آلتون هیکیل کی ایدی .

دها ، بویوک قسطنطنین زماننده ، سربای حیاتنده بویوک ومهم برموقی اولان مراسم و تشریفات ، سنه لر کچدکجه قاریتسیق برحال آلدی . پرتوقول ، کیت کیده ایمراطورک شخصنی احاطه ایتدی : فقط ، بودبدبلی مراسم وتشریفات مناسکنده مرشیدن اول دولتک دها حشمتی ، دها دهشتلی برحاله افراخی وسائلی یدنچی قسطنطنین ده آرانیلوردی .

قسطنطنین تعقیب ایتک ایسته دیکي مقصد وغایه یی (کتاب المراسم) نیک مقدمه سنده پک کوزل تعیین ایتمشده . بوذات ، دولتک باعث زینت و احتشامی اولان اسکی عنعناتی یا شائق ایسته یوردی .

ایشته بومقصده ، کندنن اولکی مؤافلرک اثرلرنده نه کوردی ایسه جهلنی، و وقایع وحدائق کوزلرله کوره نلرک بوتون نقلیات وروایاتی وبالذات کوردکلری شیلری مدققانه برسی ایله طوبلادی . مؤلفک بونده کی امل و غایه سی ده ، جناب قادر مطافک کائناته بسط ایلدیکی انظام و آهنکی ، قدرت حکمدارینک انظار ناسده شعله پاش اولمی، و سرای نفوذینک تبعه دولت ایله اقوام اجنبیه انظارنده ادامه ایتدیرلمسی کیفیتی ایدی .

ایشته ، بونقطه نظرندن بومراسم ، بالکیز مقتضای تزا کتک، دینی تشریفاتک برافاده سی اولوب، او مراسمه کی دارات و احتشام ، سرایک دبدبه وطنطه سی آلایلرک شاهانه ترتیب و اجراسی، تختنده اوطوران واسیلوس ک روحانیله مخصوص و قور و سرت وضع وهیئی ، بدنجی قسطنطین نظرنده دولتک قوت و مکتنتک ادامه سی و تزیید شوکتی ایچون ، برواسطه تظاهری ایدی . مراسم و تشریفات قاعده لرینی ، ابدی قیامق مقصدیله تعین و تقریر ایدرکن ، اوله برایش وجوده کتیرمش اولدی که ، بوایش، فکر و مطالعانه نتیجه کندیمی ایچون اعصار آتیه اوکنده ، هیچ بر کیمسیه نصیب اولیه جق یکی برسرنامه عزت و شرف احداث و ابداع ، و بیزانس دولتک شهرت و عظمتی ابدیه پیوسته قیلمش اوله جق ایدی ...

بزم ایچون کتساب المراسم ک ، دیگر بر فائده سی و اهمیتی ده کوریلور . سرایک تمادی دبدبه وطنطه سی نظرلرده احیا ایدرکن ، پر رونق اولان بومدنیتک سجهیه وی اولان جهتلرندن رینی پیش دفته وضع ایدیور ، و برجوق اخلاقی جهتلری و اجتماعی عرف و عادتلی ده میدانه قویور . مراسم و تشریفات بر مرکز تجلی ایتدیرییور . او مراسم ، پک مرقی برمدنیت حالنه کلش بر حیات اجتماعیته نک بر تعمیر و افاده سیدر . بومدنیتک طلوع و انکشاف اتمی ایچون بر محیط صنعتکاری لازم دزم . اوضاع و اطوار ، افعال و حرکات ، پروتوقوللرینک اصول سک و ترتیبی ، مذهب و مطنطن خارجی برواسطه ایله مترافق اولینه ججه هیچ بر قیمتی اوله منز . ایشته بو اعتبار ایله ، کتاب المراسم مدققانه بر صورتده ، سرای حکمداریده جاری اولان تکلفات و تشریفات قید و تعریف ایدرکن تحولات تمادییه سی ، وقایع وحدائاته ، و انسانلرک خصائل و عاداته و سجا یاسنه ، و طبایعنه صبق بر صورتده مربوط بولان لباس و کسوله لره دائره قیمتدار معلومات و بر مکه در .

حضورلری اوله دن هیچ بر مراسمک اجراسنه امکان کورولین مأمورین و رجال دولتی ذکر ایدرکن ، مؤسسات مختلفه نک تاریخی یازان مورخلره پک زنکین بر زمین تتبع و منبع معلومات احضار ایدیور . خلاصه کلام ، بوتون بواحتشامک انبساط و انکشافی ایچون خارجی بر قادرده لازم ایدی . یوقادرده ، امپراطورک آلائی والا ایله زیارت ایتدیکی کایسالر ، بعض اعتیاد مخصوصه ده عزیمت ایلدیکی سرایلر و بالخاصه اقامت ایلدیکی دائره ایدی .

امپراطور اوراده طوغان ، اوراده رسم تنوجی اجرا ایدیلور ، اوراده ازدواجی و قوعبولور ، مظفریتلردن صوکره اورابه عودت ایدر ایدی . فعالیت سیاسیته نک الهمهم قسمته سرای حکمدارینک سالونلری یخنه اولوردی . رجال و مأمورین دولته رتبه و منصب توجیهی هپ بوسرایده اجرا ایدیلوردی .

کل یوم امور حکومتله مشغول اولدینی یز ، سرایی ایدی . سفرای اجنبیی، و کبرای مسافریی اوراده قبول ایدردی . برای عبادت شهرک کایسالیینه بورادن حرکت ایدر ، ایلم رسمیه واعیاد دینییهده بوتون ضیافتلر بوسرایده وریلور ، یاسرایده اولور ، و محل مخصوصنه دفن اولنه دن اول ، سرایک الک محنتم برنده نعمتی شهر اولنوردی . بالاده کی تفصیلات و تعریفادن آ کلاشیلدینی اوزره ، مراسم و تشریفات بزی ، بالذات اقامتگاه حکمدارینک دائره حریمه قدر ادخال و ایصال ، و بردرجهیه قدر سرایک حیات خصوصیه سنه اشتراک ایتدیریور ..

بشنجی بچت

سرای امپراطوری

موقع وضعیتی - ساحه سی

سرای قیصری بی، محشم و معظم جہلی، کنیش، عمومی بر میدانہ ناظر منتظم سرا اوراق اوزرہ اوزرہ تصور ایتمہ ملی. بدایہ بویوک قسطنطین طرفدن انشا ونامہ اضافہ ایدیلان، وبلا آخرہ آلتنجی عصرده قسماً ایوستینیانوس طرفدن تکرار بنا اولتان وزمان زمان مختلف امپراطورلر جانبندن مهم علاوہارلہ توسیع قلنان بو سرا، ہیئت عمومی سی اعتباریلہ یکپارہ جهت بر بنا دکل ایدی مختلف زمانلرده یاپیلان علاوہارلہ بر مجموعہ دواژدن عبارت، فقط بو علاوہلر آرمہ سندہ اولدنجہ بر آہنک وارتباط تاسیس ایدیلان ایدی. بونکہ برابر، شونی نظر دقت اوکندہ بولندیرملی درکہ، بوراسی اوتنجی عصرده عادتاً مدافعہ حاضرلش، وبنہ علیہ بر سرا اواقندن زیادہ، قرون وسطادہ کی شاتولر، واسکی رومادہ کی قیصرل سرا بی کی، بر موقع مستحکم حالی آلمشدی.

سرایک تقسیماتی. -- سرا کی آری اوچ داژدن تشکیل ایدی :

۱ - برنجی داژدہ، مدخلی تشکیل ایدوب (حالک) Chalcée دینان بر دھلیزدن طولانی (حالک) تسمیہ اولنوردی. بورنجی قسمده، مذکور دھلیز ایلہ حضرت مسیح نامہ خصوصی بر معبد ایلہ حواریون نامہ کذلک کوچوک بر کلیسا، وبویوک قونسیستوریوم دیدکلی ریحفل روحانی، (نومہرا) [۱] دیدکلی برداژہ، تریقلینیوم، ومراسم وپورطی کونلرندہ ضیافتلر کشیدہ سنہ مخصوص بر سالون ودها بعض دواژ واردی. بورنجی قسمک قیوسی، اوکوستہئون میدانہ ناظر ایدی. بودواژدن ماعدا، حضرت عیسی نامہ بردہ کلیسا موجود ایدی. بوقسمک تفصیلانہ کلام؛

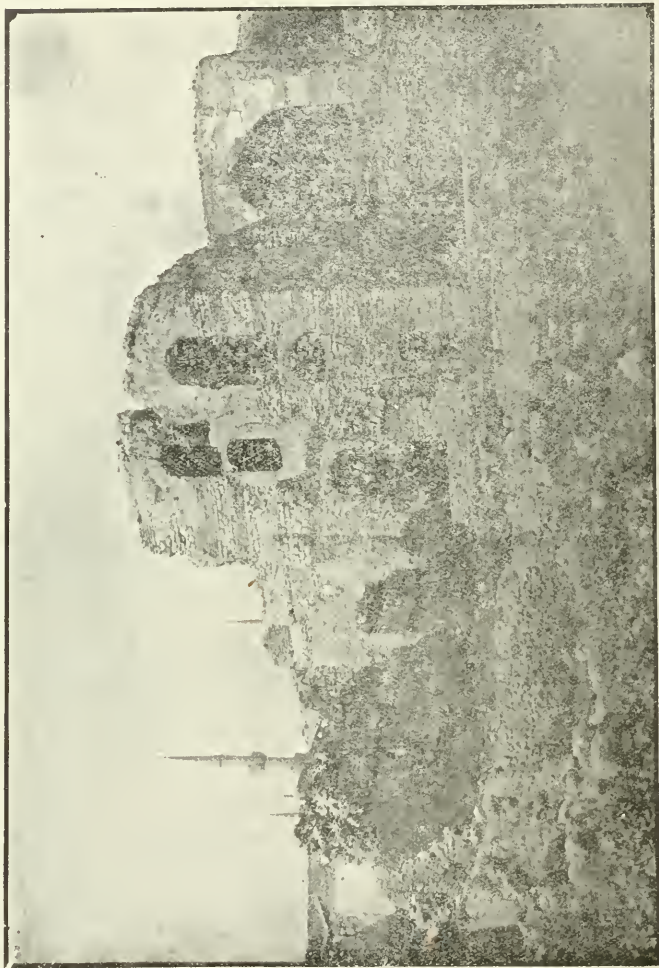
اوکوستہئون میدانہ ناظر، حالک دینان بورنجی قسم، اقامتکام حکمدارینک بویوک دھلیزی یعنی مدخلی تشکیل ایدر ایدی. بر جوق مهم دواژدن منشکل اولان [۲] حالک Chalcée اولان سرا یک بوقسمنہ، آیا صوفیہ میدانمہ کی، شیمیدیکی آیا صوفیہ حامی بولنان یردہ بویوک بردمیر قیودن کچنجہ بردھلیزہ کیلیوردی.

[۱] بویوک قسطنطینک طرفدن انشا ایتدیرلن بوداژہ، ایراقایوس کاسری اوزرینہ حبسخانہ اتخاژ ایدلدی. فقط یدنجی قسطنطین پورفیریوس، بونومرالک حبسخانہ اولدینکی ذکر ایتمہ یور. قناعتمہ کوردہ، بونا، بالخاصہ سرا کیبریک محافظہ سنہ مخصوص فرہ غولخانہ کی برخلدر.

Le tribunal des Lycenes, le triclinum des excubiteurs, le triclinum des candidats [۲]

1) grand consistorien

بو دهلیزك سقنى تونج كره میتلرله اورتولش ایدی . دهلیزك شكلى نصف دائرة ایدی ، و اوستى نصف قبه ایله اورتولش ، و مربى برىنانك مدخلنه قارشى مبنى بولش ایدی .

قصاصالده پزانس سراپانك غل كرلى

بو قسمك دوائر مهمه سندن رى اولان بويوك قوليسيتوريومدن Macon des Candidats دنييلن دائرة يه صدفدن معمول اوچ قبودن كچيلوردى .

حالكه نك شكل ابتدائيسى تعين ايتك ممك دكلدر . يالكز ، اوزه پيوس ، قسطنطين ك حياتنه

دائر یازدینی برآرد [۱]، الازنه بالین قلنچ بولندی فی حالده طوران محافظلرک، دائماً تحت نظارت و ترصدنده بولنان سربلک دهلزلری - تعریف و توصیف ایتمکسزین - ذکر و بیان ایله اکتفا ایدیور .

قیصر قسطنطین، سربله کیریهلک محاکم قیورلی اوکنده، کلوب کچنلرک انظار دقتنه چاربه حق یوسک برمحده، حصای کنبسییه اوزرینه صلیب احراز ایلدیکی غلبه نی مصور یاغلی بویا ایله بر رسم پادیرمشدی . بورسده، کایسانک دشمنلری برییلان صورتنده تمثیل وارانه ایلدیکی کبی، ایمپراطور قسطنطینده، ناشنده علامت ظفر، اطرافنده چوچقلری بولندی فی حالده تصویر اولمش، و ایمپراطورک آیانلری آلتنده سالف الذکر ییلان، بر طرفندن، او بر طرفنه براوق صاپلانمش، و جهنمه طوغری اتیلمش بروضعتده کوشتمش ایدی .

برروایت کوره، خالک، بویوک قسطنطین طرفندن انشا ایدلش . دیگر برروایته نظرآده، سربلک برنجی قسمی، برنجی آناستاسیوس، معماری (آناهیریوس) «*Anthérios*» پادیرمش .

همم طرفندنده اقتباس ایدیلن بویاکنجی روایت اغلب احتمال برالتباسدن ایلری کیشدر . وقعه نویس یاسقال کافاده سندن اکلاشیلدی اوزره ایمپراطور آناستاسیوسک زمان حکومتنده ظهور ایدن بر اختلال ائساننده [۴۹۸] ییشلار آت میدانک خالکسنی یاقشیلردی [۲] . دیملک، آت میدانک خالکسیله سربلک خالکسنی یکدیگرندن قهریق ایتمک لازمدر . آناستاسیوس، مذکور حریقندن صوکره، آت میدانک خالکسنی تکرار انشا ایتمش اولوق لازم کلیرک، مؤلفلرک، سربلک خالکسنی موحی الیه عطف واسناد ایتملری بوندن منبعتدر .

قدیم خالکسکی سقفی یالیزلی طونج لوحه لرله اورتولش ایدی . بقا اختلالی ائساننده بوسقف باندی .

[۳] بالاخره ایوسینیاتوس، ییزانس صناعت معماریسنه خاص یکی برصور و اشکال ایله تکرار پادیردی .

ایوسینیاتوس، بوراسنی ییزانس، صناعت نفیسه سنه خاص یکی اشکال معماریه اوزره تکرار انشا ایتدیرمش ایدی . پروقوپوسک روایتنه باقیلورسه، خالک، درت طرفی یوسک دیوارله محاط بردآره ایتمش . شمال و شرق جهتنده کی دیوارلری، دیگر طرف دیوارلرینه نظر آ آرمز قع اولدیفندن، بووضعیت بنایه بر شکل مستطیلی و برمش ایدی . داخلنده، دیوارله استناد ایدرک یکپاره برحال آلمش درت جیم آیاق اوزرینه او طور دلمش سکز کر واردی . مرکز قبه سی، بو کر لردن دردی اوزرینه بیدیرلش ایدی . دیگرلری، شمال و جنوبده کلر، خارجی دیوارله استناد ایدر و قبلری طوتاردی .

دائرته یوقاری قسملری، غایت انچه و خرده و غیر قابل قیاس و تنظیر موزاییقلرله عیون آرا و نظره پرا ایدی . دائره نکه هر جهتنده بر طاقم محارباتی، جنک وجدالی، ایتالیاده و آفریقانک شمال شرقی Lybie قطعه سنده فتح و ضبط ایدیلن بلاد و نمالکینی، و غاب و مظفر ایوسینیاتوس، اردوسیه عودت ایدرک واسیله موزه غنائم حربیه نی واسیر ایدیلن قراللری تقدیم ایلن و ایساریوسی مصور رسملر، لوحه لر نظره چارباردی .

Rusche, Viča Const. 114,3,p. 78,114 45,p. 84 [۱]

Chr. Pach, p.608,ef.p.701 [۲]

Chr. Pach, p. 621. Thiphaee,T.y,p.184 Cédrenus L.y,q.647 [۳]

بو تصاورك اورته سنده ، ايمپراطورله زوجهي ته تودورا ، اعيان اعضاسي طرفدن محاط اولديني حالده ، واندالارله غوطلر اوزرينه احراز ايديلن غلبه و ظفرك احتقالي اجرا ايدر بر ششكي و هينده تصور ايدلش ايدى . بو تصاورده سبالرك كافه سنده آثار مرور و بشاشت بليردى . جمله سي ، بر معبود كجي پرستش ايتدكلري ايمپراطورك مظفرت واقعه سندن طولاني مغرور و متبسم كورينورلدى . ديوارلر ، يوقاريدكه موزاييقلره قدر مرمرلره قاپلانمش ايدى . بو مرمر لوحه لر دن بعضيلري زمرده بكنزه ، بر طاقى ده آتش رنكنده ايدى . فقط اكنريسي ماوي طمرلي بيض مرمر دن متشكل ايدى . زمين كاملاً مرمر مفروش اولوب ، بونك اورته سنده صافيدن مدور بر مرمر كوريلوردى .

ايشته ، مناقب رهبانيه ي ارايه و تناظر مشعشعيني احتوا ايدن يوناني نقي نفوش اورا يه ايلك كيره نلرك نظرنده دولك ظفر وشوكتي نعيم ايتديردى . عصرلردن برى قيصيرلك مئادى همتايله جمع و توفير ايدلش اولان بو آثار بديعه دن طولاني ، بوداثره حقيقي برموزه حالنده ايدى . قسطنطين ، بورايه حضرت مسيحك تونجبدن معمول برهيكلى ركز ايتيرمش ايدى كه بوهيكلى ايساور يالى له تون [۸] ك زمان حكومته قدر اولديني يرده قالدى .

بت شكن ايمپراطورلك دوره حكومته قدر محافظه موجوديت ايدن صنعت هيكلاشي ، ايمپراطورله بر طاق ذوات مشهوره و معروفه نك هيكلاشي وجوده كنيرميشدى كه ، بونلر ميانده ، بونكه تودوسيوس ايله زاهد پولك ريانك ، زينون ك ، آدريانوس ك ، برنجي آيوستينوس ك ، آيوستينيانوس ايله ولساريوس ك ، تيودوريوس ك موريسك و ساثره نك هيكلاشي شايان نظر و تماشا ايدى .

بالآخره آتنلى آيريني طرفدن موزاييق ترتيبنده تكرار ترسيم ايتديرلش ايدى . بت شكنلرك ايكنجي برنجى وزلرنده بو تصور تكرار بوزديرلدى . زيرا ، راهب لازاري ، تئوفيلوسك و فاندن صوكره اورتودو قسلى يكدن اكتساب حيات و قوت ايتديكي زمان ، حضرت مسيحك تصويرى خالكيه تكرار رسم ايتيرمش ايدى . سهره نوسك افاده سنده نظراً ، طقوزنجي عصرده ، خالكه ، ايمپراطور برنجي واسيلوس طرفدن خسار زده اولان محلايى تكرار تعمير و ترميم ايتديرلش ايدى .

اونجى عصرده ، رومانوس لاقابه نوس ، خالكده ، حضرت مسيح نامنه خصوصى بر مسجد ياپيرمش ايدى .

ايوانيس جيميسكى Jean tzimiscès بوراسنى توسيع و فوق العاده ترين واورايه بر جوق ذى قيمت اشيا و بونلره برابر ، مسيحك چارميخه كريلديكنى مصور (بهريت) Bérýte ك ترسيم كرده سي اولان رسمله ، نبي مشارالهمك آياقلايه كيديكى صندال تعمير ايتديكمز اوستى آجيق آياق قابلرني حفظ ايتيرمش ايدى .

يومانوس ، وفات ايدنجه ، ترينته بذل همت ايلديكي بومعبدك ، و محتوياتى اولان اشياي مقدسه نك

[۸] اونجى له تون ۷۴۱-۷۷۷ L. l'saurien اناطوليده حميد ابلى سنجاغندودر .

بونك زمانده اوتوغون كتبخانه سي يانش (۷۲۹ كانون ثانى) ، موسوويلرله ، مونتافوس مسلكنى تعيب ايدنلره طام و اعتصاف ايدلش ، عربلر دوخا ايله استانبولى محاصره ايتقلاسه ده ، غره وروا آتفك تاثيريله دولتلى يانش ، اوردولرى رجمه مجبور اولشدر .

بانه دفن ایدلش ایدی . بادیه حقیقی بزموزه حالنده اولان حالیکه کونک برنده جنازه لرك دفننه مخصوص برخلد حالنی آلدی . بوتون بنانی ، کندی نامنه اضافه ایتدین بوشهور طونج قپو غیبا زرده ایدی ؟ طونج لوح لرك رونق وششمه سندن ، پاریل پاریل پارلایان یوکسک قبه لی ، محتشم ومعلا حولی زرده ایدی ؟....

کتاب المراسم ، مورخلرك تعریفات وتوصیفاتک بعض نقطه لرینی ایضاح ومعنا لرینی اکال ایدیلور . ایمپراطور ، یورطی کونلرنده کلیساره ویاخود شهرده کی سرایله کیتمک اوزره ، اکثر بارلاق ومحتشم برمعیتله حرکت ایدر ایدی .

حکمدارک تعقیب آیده چی یول ، اصول تشریفات دائره سنده کال دقت واعتنا ایله تعین وتحدید ایدیلور ایدی . یوله کیدر ایکن موکب ایمپراطوری بعض معین نقطه لره طورور ، ووراده شرق اعضایی طرفندن استقبال ایدیلرک سرفته تخی اولنان قصادی ، آلفیشلاری دیکلر ایدی سراه عودتده عین مراسم دائره سنده وقوعبولوردی .

اوکوسته تون میداندن سراه کیدرکن ، (حالککک باب کیری) نامیه معروف بویوک برقیویه تصادف ایدیلوردی ، که ووراده ایمپراطور برآز توقف ایدر ایدی . [۱]

سرایک خارجی قسمی طرفنده کی بو آغیر و جسم قپو ، سالف الذکر میدانک رواقلی جهته آچیلوردی . بوقپو کجیلکدن صوکره ، ایچریده بر بارمقلقه [۲] Cancellus zàγγελον تصادف ایدیلور ایدی ، که ، فرقلر ، حکمداری بو نقطه ده استقبال ایدرلردی . بو بارمقلقه کجیلکدن صوکره طونج قپویه کلیردی ، ایچری کیریلنجه بویوک قپونک آلتنده کی میدانلغه کیریلوردی . بو آغیر قنادلی ، کنیش و یوکسک قپو ، سراپک قپوسی ایدی [۳] . وورایه ده کیرکن انسانه برحس قدرت و شوکت القا ایدر ایدی .

سرای جهته ده ، حالکککک باشقه بر خراج و محوری ده واردی . بوراسی ، بویوک برقیو ایدی . [۱] بویوک باسقالیده و annonceiation یورطیسنده ایمپراطور ، آیاصوفیه کیتمک ایچون بوقپودن کیر ایدی . وکرک بویوک باسقالیده کرک Epiplanie یورطیسنده ایمپراطور سراه دوتزکن ، ایلاک کچدیکی قپو ، حالکککک بوباب کیری ایدی .

[۲] بویوک یورطیلرده ایمپراطور ، آیاصوفیه کیتمک اوزره ، سرایدن چیقیدی وقت ، بشنچی رسم قبول اوکوسته تونه آچیلان بویوک قپو اوکنده اجرا ایدیلور ایدی . [۳] منتر یوبارمقلق شکله دائر هیچ بر معلومات و برمیورل . غیبا یوبارمقلق کلیسارده اولدینی کی محرابه کلیساک کری فالان قسمی بکدیگرکدن آیران یوکسک بارمقلقی ایدی ؟ بارمقلق ، اوکوسته تون میدانه آچیلان بویوک قپو ایله طونج قپو آره سنده بولنسنده بر فائده کورولمور . بناء علیه ، بویوک یورطیلرده دردنجی رسم قبول ، حالکککک بارمقلقی خارجنده وقوعبولوردی . بشنچیده ، متعاقباً اوکوسته تونه کچیلان بویوک قپو اوکنده یایلیوردی . عودتده ، ایمپراطور بعضاً یوبارمقلق اوکنده استقبال ایدیلوردی .

خلافت عباسیه زمانده ، استانبوله کان هیئت سفارت ، حالککک کیرمک اوزره ، بو بارمقلق خارجنده آترلندن ایختلر ایدی .

[۲] بوقپور ، بوموقعه ، ایکینچی اسحاق آنکولوس (ملک) زمانه قدر قلدی . بوذات ، آنلری اورادن قلدیردی . Nicéas chron. de Isaac l'Auge III, p. 582. Labarte, Palais, p. 440

ایمپراطور بوراده استقبال اولنوردی . بو قپو (اسقولر) لرك دائرمنه آچیلوردی . اسقولر دینلن افراد ، سرائك محافظه‌سنه مأمور برنجی بلوك ایدی . بوسبدله ، بو قپویه اسقولرلرك Scholes بویوك قپوسی دنیلیوردی که بورادن خالکئك داخلنه کیلوردی .

ایمپراطورلر ، آیاصوفیه کیدرکن یاخود اورادن کایرکن هرزمان اوکوسته‌ئون میداننده کی بویوك قپودن کچمزلردی . خالکئك پارمقلنی Cancel کچدکن صوکره ، (بئرمقدس) Puits Sacré کیمک اوزره صاعدوزلردی بو بئر مقدس ایاصوفیه معبدینک جهت جنوبیه‌سنده ایدی [۱] . بئرمقدسه کیمک ویاخود اورادن کری کلک ایچون کوچوک بر قپودن کیلوردی [۲] . ایمپراطورلرك تعقیب ایتدکاری شو کدزراکلهک تعریفده بردمیر قپودن بحث ایدیلور . بوقپو ، برقه آلتنده ایدی . بو قبه‌ک ، خالکئك اوکندکی رواق اوزرنده بولنسی اقتضا ایدر . قبه‌ک ، ایوستینیانوس طرفندن اوکوسته‌ئون میدانک شرق جهتنده اعیان دائرمنک اوکند ، رواقلر اوزرینه انشا ایتدیریلن قبهیه اولدقه مشابه اولمی اقتضا ایدر .

بو قبه‌ک آلتندکی کوچوک ، یاخود «دمیر قپودن» ، سرائك بونجه امتداد ایدن رواق کیلوردی . ایمپراطور ایاصوفیه ایشته بورادن کچرایدی . [۳]

خالکدکن ایاصوفیه‌نک یوقاری طبقه‌سنده کچمک ممکن ایدی . بو تقدیرده ، اوکوسته‌ئون میدانی و بئرمقدسه برسویهده بولنان رواقلر تعقیب ایدلز ، فقط خالکدکن ایاصوفیه‌نک طبقه‌لرنی سرائیه ربط و وصل ایدن بر دهلیزدن چقیلیوردی [۴] .

ایشته ، اقامتگاه حکمدارینک مدخلنی تشکیل ایدن بنا بوجیهله ایدی . بناء علیه ، سرائك ایچریسنه کیرمک ایچون اوکوسته‌ئون میدانه ناظر اولان بویوك قپودن کیلور ، وقبه‌لی بر رواقدن کچدکدکن صوکره ، طونج قپویه کلک ایچون پارمقلدن بالرور ، خالکئك ایچریسنه کیریلوردی . بوحلک اورنه‌سنده بویوك بر قبه واردی . دیوارلری دمیر لوحه‌لرله و موزاییقلرله مزین و مطرا اولان بوحله دها کیررکن ، انسانه بر حیرت استیلا ایدر ، احتشامک درجه‌سنه مجلوب اولوردی . بورادن سرائك برنجی محافظلری اولان اسقولرلرك دائرمنه کیلوردی . فی‌الحقیقه ، سرای متعدد قطعات عسکریه طرفندن محافظه ایدیلوردی .

[۱] لاپارتک بلاننه نظراً و بئر مقدس ، دینلن قپو ، ایاصوفیه جامی حویلسنده سلیم ثانی ابله اکری فاتحی سلطان محمد ثالث زبهرلی آرقه‌سنده کی باغجده‌در ، بوقپو ایوم موجوددر . ویا‌ننده مستطیلی شکاده قدیم برده سرمر تکنه وارددر .

[۲] بویوك قپو ، اکری فاتحی سلطان محمد ثالث تره‌سنه قارشى اولان قپودر . بویوك اوکند آبدست آلمغه مخصوص سرمدن برصو خزینه‌سی ، برده طولومبا وارددر . برصو خزینه‌سی ، اسکی بریرانس لحدیدر .

[۳] نوتل یورطیسنده ایلک رسم‌قبول بو بئر مقدسده ، ایکنجیسی بودمیرقبونک قبه‌سی خارجنده ، اونجیسیده خالکئك ایچریسنده یاییلیوردی . بویوك یورطیلرده ایمپراطورلر اوکوسته‌ئون ناظر بویوك قپودن کچلردی . فقط عودنده ، نوتل یورطیسنده اولدینی کی ، برنجی رسم قبول بئر مقدسده ، ایکنجیسی دمیر قپوده ، اونجیسیده خالکئك ایچریسنده اجرا ایدلش ایدی .

[۴] بودهلیر ، احبالک ، رواق اوستنده ایدی . ۷۷۶ سنه‌سنه دردنجی له‌ئون ، اوغلی قسطنطینی اسرکومتیه تبریک ایتدی زمان ، ایمپراطوریمچه ایرینی بورادن کچمش ایدی . آیاصوفیه‌ک قاقه‌قومه‌نوس Catéchoumena دینلن یوقاری طبقه‌لرینه کچمک ایچون ایمپراطوریمچه خالکئك یوقاری قسمته جیقمش ایدی .

اثر کرده، حالکه جوارنده (نومرالر) دن بحث اولنیور. خلافت عباسیه زماننده، یزانسه‌کان هیئت سفارتک حین استقبالنده، موکب بر قسیمی طونجیقبونک باندۀ طورمش، دیگر طاقی پارتلغک خارچنده بعضیمی نومرالر طرفه [۱] و بر قسیمی ده (میلیون) [۲] طوغری احذموقع ایش ایدی. عننه ایله کن روایتۀ نظراً، نومرالر قسطنطنین پادیرمش، فقط صوکرلری استعمالدن ساقط اولدیغندن قیصر اراقلیوس ایله اخلافی طرفندن حبس‌خانهیه تحویل ایدلمشدر. فی الحقیقه، طقوزنجی عصرده، اوجنجی میخائیلک زمان حکومتده، واتنجی عصرده رومانوس لاقابه‌نوس دورنده حالکه ایله برابر ذکر و توصیف ایدیلن (نومرالر) محبوسین اقامه ایدیلن بر محل اولقی اوزره ذکر ایدیلور. نومرا دینیلن بر مفرزه ایشته بوراده طورورلردی. بونلرک باشلارنده رئیس domestique واردی. بونکده معیتده بر طاق مأمورلر بولئوردی. نومرا دینیلن دائره، زوقسیوس حماملری و میلیون جهندن، سرایدن اوکوسته‌ئون میداننه چیقلنجه حالکه‌نک صول طرفه تصادف ایدر ایدی.

یوقاریده سولندیکی وجهه، خلافت عباسیه زماننده یزانسه‌کان هیئت سفارتک مراسم قبولیه‌سی اناسنده، موکب، حالکه‌نک [۳] پارمقلنی خارچنده، میلیون قدر اولان مسافه بونجه میدانک رواقلری آلتنده طورمشدی. زیرا، بوجهده رواقلر دیر قیو ایله قیامش بولنیور ایدی. واتنجی امپراطور آیاصوفیه معبدینه کیده‌جکی زمان آجیلوردی. حالکه‌دن چقارکن صاغ طرفه تصادف ایدن رواقک بو قسمندن اهالی کچه‌مزدی، انلره مساعده یوقدی.

دیگر افراد عسکریه، اقامتگاه حکمدارینک اشیکنده طوروردی. حالکه‌دن سرایه کیررکن ایلمک تصادف ایدیلن محافظ بلوکی (اسقولهر) *Scolaires* دینیلن افراد ایدی.

دائره سرایی

Le Palais de Daphné

ایمپراطور قسطنطنین زماننده، سرایک وسطنده، دیگر دواژدن دهاییوک، ودها یوکسک بر بنا واردی‌که، بوراسی بالذات ایمپراطورک دائره‌سی اولقی لازم کلیور.

قسطنطنین بودائرنک طاوانک اورتیه‌سنه سراپا مذهب و قیمتدار احجار ایله مزین بر صلیب رسم و نقش ایتدیرمشدی. ایمپراطورک نقشی، آرقه‌سندۀ لباس ارغوانی، باشنده تاج ایمپراطوری بولندینی حالده، رونق و احتشام و ارتقاعی حسیله سائرلرینه فائق اولان بودائرنک اورتیه‌سنده، یوکسک بر محله

[۱] یوقاریده بیان ایدلیکی اوزره نومرالر ایمپراطور قسطنطنین طرفندن پادیرلش، بالاخره اراقلیوس بوراسی حبس‌خانه اتخاذاشدر. فقط مورخ ایمپراطور قسطنطنین پورفیریوس بوراسنک حبس‌خانه اتخاذایدلیکی کتابنده ذکر ایتیمور. حاصل اولان قناعتۀ کوره، بونا بالخاصه سرای کبیرک محافظه‌سنه مأمور قره‌غولانه‌کی بر محل اولاجی...

[۲] میلیون *Milion* آیاصوفیه میداننده، تراموای یولک یوقاری‌یه دوندیکی کوشه تام قارشوسته مصادفدی. اوکوسته‌ئونک قبولیه‌ده بوراده ایدی.

[۳] حالکه، آیاصوفیه حمام کبیرینک بولندینی محله‌ایده میلیه‌ر، آیاصوفیه میدانک اورتیه‌سنده، اعیاذ دائره‌سی اولان شمعدیکی عدلیه بناسنک تام قارشوسته ایدی بونک اوزرنده آبولونک اسکی بر هیکنی حاوی برستون واردی بوستونه، قسطنطنین نامی ویرلش ایدی.

موضوع تابوت ایچنده تشهر ایدلش ایدی . [۱] اطرافنده شمعدانلر یانان مذهب تابوت کجه و کوندوز محافلرک تحت نظارت و محافظه سنده بولنوردی ، اوزه پیوس Eusèbe ک دیدیکی کبی ، دنیا بارادیالی بویله معظم برمنظره کورلمهش !

قسطنطینک آت میدانی قریبنده انشا ایتدیردیکي بویوک سرایدن آت میداننه حلزون برمردیون ایله کیکلوردی . بومردیونله قاتیزما سرائنه جیقیلوردی .

کتاب المراسمک برجوق یرنده اقامتگاه ایمپراطوری یی ایودرومه ربط و الصاق ایدن بومردیوندن بحث ایدیلور . سرائیک آت میدانله اقبال ایدن قسمنه واقف نای ویریلیوردی ؛ بواسمه رومدن کتیردیلش بر پری هیکلندن کنایه ایدی .

دافنه سرائینک مراسم سالونلری ، کلیسالی دواثر و مشتملات سائرهمی واردی . بودواثر حقنده طوغری معلومات مفقوددر .

اونوپودیون Onopdoion ی ، آلتون ال رواقی کچدکن صوکره اوکوسته نونه کیریلیوردی . سرائه کیریلورکن برنجی و سرایدن جیقارکن صوکنجی دیوانخانه بوراسی ایدی . فوق العاده نظر ربا محتمم اولان بودیوانخانه ایمپراطورک نعشی قونولان دائرة محتممه اولسه کرکدر .

بشنجی و آلتنجی عصرلرده ، کتاب المراسمده بییه سرائیک اقسامندن اولوق اوزره مذکوردر ، بوداثره دافنه سرائینک اک مهم دواثرندن بری اولدیفنه شبهه یوقدر . ایمپراطورلرک مراسم توجیه سی بوراده اجرا ایدلشد .

رواقه آچیلان بویوک قبودن ماعدا ، اوکوسته نون ک دیگر مدخاری ، قپورلیده واردی . بویوک قپورلده ایمپراطور بودیوانخانه یه کیر کیرمز بوقپورل قبانیدی ، ایمپراطورک بودیوانخانه یه دخولنده حاضر بولنان ذوات طرفندن آلتیشلانیدی .

دیگر مبانی انشا اولندقدن صوکره ، سرای حیانتک مرکزی دکیشدی ، دافنه سرائیده قسماً متروک برحاله کادی کرجه ایمپراطورلر ، سائر یرلره ترجیحاً بوراده اوطورمز اولدیلر سنده ، معتاد و متعامل اولان بعض مراسمک اجراسیچون ینه بورایه کلیرلر ، فقط اوطورمز لردی .

اوکوسته نونک قریبنده دیگر بعض آثار و آبدات دها واردی . ایمپراطورلر قاتیزما سرائنه موصل اولان مردیوندن آت میداننه کچدکلری زمان اوکوسته نونی کچدکن صوکره ، بعض کره سنت آئین [۲] کلیسانه کیدرلردی . اوکوسته نون جوارنده بولنان وایلک مظلومک نامه یاد ایدیان بویوکلیسا ، سرای خارجنده ، آت میداننده ایدی . سرائیک سنت آئین کلیساسی (آبیالستفانی کلیساسی) ۴۲۸ سنه سنده ایکتنجی ثودوسیوسک همشیره سی پولککریا Pulchérie طرفندن ، سالف الذکر آبیالستفانینک صاغ النی وضع وتشهیر ایتک اوزره یاپدیرلشدی . بوال ، ایمپراطور یجه به قدس شریف بستیقه سی طرفندن هدیه کوندیرلشدی .

قسطنطینک صلیب کیری ، وروایتیه نظراً ، قبریسنده حواریوندن بارناواسک بقایای عظامی ایله برلکده بولنش اولان آییوس ماطیوسک ایخیلیده بوراده محفوظ ایش . بواخیل ایمپراطور زینون سرائیده آبا آئین (آبیالستفانی) کلیسانه وضع ایتدیرمشدی ، که سنه ده برکه بخشیه مقدس کونی زیارت ایدیلیوردی . آت میداننده اوینانان اوینلری ایمپراطور یجه ، معتبله برابر بورادن تماشا ایدردی .

بوکلیسانک شکل و هیئت معلومزد کلدر. [۱] هر حالده بیوک برینا اولمه کر کدر، چونکه بوراسی بعضاً سرایک آیاستفانی کوچک معدی دیه یاد اولنقددهر. دافه کلیسانی، سرایک الک مقدس معابدندن بری ایدی. امپراطور و امپراطور یچلر بوراده تاج کینمشلر و مراسم ازدواجیه لر ندهده کذلک بوکلیسانده باشلرینه اکیل قویملشدر. القای صلیب فی الماه بورطیسندن برکون اول، بطریق، امپراطورک حضورنده شادروان اوکنده صولری تقدیس مراسمی اجرا ایدردی.

بیوک مراسم دینیهده، امپراطورلر آیاستفانی کلیسانه کیده رک قسطنطینک صلیب کیرینی زیارت و تقدیس ایدرلردی. مذکور کلیسادن ماعدا، دافه سرائی داخلنده دها برطام کوچک معابده وار ایدیهده بونلرک شکل و هیئتلی معلوم کلدر.

بعض بورطیلرده امپراطورلر اوکوستهئونک دیوانخانه سنه کیرمه دن اول بوکلیساردن کچرلردی. دافه سرائی اکثریا برکچید محلی اولق اوزره قوللائش ایدی؛ دافه کلمسی بعضاً، کرک اوکوستهونه، و کرک استهفانی کلیسانه کیمک ایچون تعقیب ایدیلن بریولی افاده وارانه ایدر. فی الحقیقه برطام یوللر اوکوستهونه واستهفانی کلیسانه موصل ایدی. بنالرک اوستندن کچن دیرکلی و اوستی قاپالی بریولدن ایودر و ما امپراطور دائره سنه کیلور و اورادنده قاتیزما (سلطان احمد میدانده آلمانیا امپراطورینک چشمه سنک موقی) تعبیر اولنان حکمدار لوجه سنه قدر کیدیلدوردی. ایودر و مک بوقسمنده امپراطور کونلک البسه سی دکیشدر و رسمی البسه لرینی کیه رک محفل امپراطوری به کلردی. قاتیزما آیاستفانی کلیسانسک یاندهدر و زوقسپوس هاملرینه طوغری ایدی. بیوک سرایک بو قسی برچوق بانیه دینه ایله رسمی مجلسلره مخصوص دوائر و مشتملاتی احتوا ایتکده اولوب یکدیگرینه دهلیزلر واسطه سیله کچیلوردی و آثار و مباینک اوکوستهئون دنین مرکزی بردائرة نک اطرافنده بولندیفنه و کنیش بر ساحه اشغال ایتدکلرینه شبهه یوقدر. اویونلر اثناسنده امپراطورک استراحت و تنفس اجتماعی و اکابر ورجالی قبول ایلمی ایچون اوطلر دخی واردی. بومناسبتله سرایه کن اکابر ورجال سیدلرله کلرلر و بوسیدلری قپونک یانده کی محل مخصوصده براقیرلردی.

ترقیلینوس و اون طقوز یتاق محکمه سی — دهلفاقس [۲]

بالاده مذکور دوائر و آبداتک برنجیسنه، انشا و تاسیسی عنعنیه ایله برنجی قسطنطنیه عطف واسناد اولنان اون طقوز یتاق (آقوبیتا accubita = یک صوفه سی دیمکدر) دنیش ایدی، که ضیافتلر اثناسنده مدعوین رومالیلرده عادت اولدینی وجهله بونلرک اوزرلرینه یاصلایرلردی. (لوتی پرات) [۳]. کوره بوراسی غیر قابل قیاس و تنظیر بر لطافت و ظرافتی حائر یوکسک برینا ایش.

کوکچک باسقالیهده (ولادت عیسی یورطیسنده) امپراطورله مدعوین، یک یمک اوزره بورایه کلوب اون طقوز سفره نک اطرافنه اوطور و رلردی. بویکده یالکز آلتون طباقلر استعمال اولوردی. امپراطور اوطونک ایلچیی صفتیه (۹۴۸) سنه میلادی سنده استانبوله کن (قره مون) پستپوسی بو ضیافتلرده حاضر بولنشیدی، بو ذات دیورکه: هرکس یمکی یاریم اوزانش و همان یاتمش بر حالده ییوردی. یک قابلری هپ آلتوندی ضیافتدن صوکره، آلتون طباقلر ایچروسنده میوملر کتیردیلر،

بوتياقلر اوقدر آغيردى، كه الدہ كيتريله مديكندن اوزرلى ارغوانى قاشلارله اورتولاش ايكي تىكرلكلى ارايهلرله كيتريلىدى؛ سفرەنك اوزرىنه ترتيب آتى وجهله ايكي وازو قونىلىدى تاوانك دليكلرندن اوزرلى يالدىزلى مشيندن معمول و آتون خلقلى اوج ايپ صارقىلىدى، خدمەلر، بوخلقلىرى وازولرە كچيردىلر و تاولنده بولان متحرك برماكنه واسطەسىلە برلرندن قالدىرەرق سفرەنك اوزرىنه قويدىلر.

يدنجى قسطنطين پورفېرويه نيطوسك تزدېنه قرال برائزەنك سەفىرى سەفىتە كلن و بوضياقلردن برنده بولنش اولان (لوى پراند)، مائل انهدام اولان سقنك تعمير و ترميمندن طولاي بونىاي كورمش اولسى پك محتملدر. بودائزەنك سراپامذهب سقنى مرور زمان ايله خراب اولدىغندن يدنجى قسطنطين بوراسنى بيوك براعتنا ايله تعمير و جاجا سكز كوشەلى حجرەلر انشا و بوججرەلرى برطاق منغلر و آصەه دالارلە وياپراق آغاچلارنى تمثيل ايدن دانستەلا طرزنده مزىنات ايله تزيب ايتدېرمشدى.

دائەنك هر طرفى سرايا مذهب ايدى. ايشته بيوك ايمپراطورك نعتى بوختشم و نظر فريب سالونده تشېر ايدلش ايدى.

اون طفوز يتاق ديوانخانەسى باخلاصە بيوك ضياقلرە تەخصيص اولنش ايدى. بودائزە، برى ايمپراطورە ديكرى مسافرلرە مخصوص اولقى اوزرە ايكي قسەدن عبارتدى. برنجى قەم (۳۰۰) دعوتى يى استيعاب ايدەنك وسعتەدە ايدى.

فوق العادە برزىت و احتشامك تأثيريله حيرتدە براتقى مقصديله، مرعى الخطر اولان اجانبە بورادە پك بارلاق وكرم وسخا ايله ممزوج معاملە ايدىلوردى.

لوى پراند، بولمك سفرەسى حقتە كى حيرت صافدروناەسنى كيزلە ميور. ولادت عيسى يورطيسندە و القاي صليب فى المائە مراسمندە، ايمپراطورك بورادە برصرە ضياقت و برملرى معتاد ايدى. ايمپراطور، رجاك و مامورين دولتدن وشەرك محترم مسافرلى ميانندن اون ايكي كشى يى سفرەسە دعوت ايدر ايدى.

سفرەنك اطرافندە شيلتەلر اوزرىنه ياسالامش اولان مدعون، حواربونى تلميح ايدرلردى. ديوانخانەدە موضوع ديكر مندركلر اوزرندەدە، هر سفرەدە اون ايكمش كيشى اخذ موقع ايتەك اوزرە (۲۱۶) موعوين اوطوردى. بو حسابە كورە، اون سكز سفرە حاضر لانيردى.

بوسفرەلرك ياخود يتاقلرك سفرە ايمپراطورى اطرافندە نصورتلە موضوع بحث اولدىغنى كورەلم: سفرە مدور ايدى. وافتدېلرينك اطرافندە بولنان حواربونى تلميح و تمثيل ايتەك شرفنى احراز ايدن مدعون، سفرەنك اطرافندە، ايمپراطورك صاغندە وصولندە اخذ موقع ايدرلردى. ديكر سفرەلرەدە طفوز سفرەنك اطرافندە و ايكي صرە اوزرىنه وضع و ترتيب ايدىلوردى. بو مناسبتلرە ترتيب ايديلن زىت و احتشام اودرجە رونقى ايدى، ايمپراطور، مرعى الخطر مسافرلى اعزاز و اكرام ايتەك ايتىدىكى زمان، نول بورطيسسندن القاي صليب فى المائە يورطيسنە قدر كذران اولان اون ايكي كون ظرفندە كشيده ايلدىكى ضياقلر كى ضياقلر ترتيب و كشيده ايدرلى. مراسم ازدواجيلرندە، ايمپراطورلە ايمپراطورچەلرك بورادە كشيده اولنان ضياقلردە بولندقلى واقعدر.

بوديوانخانەنك مستطيل الشكل اولسى و جامەلر مزەدە كى محراب محلى كى طيشارى يە طوغرى نصف

دائرة رسمنده برقیقیندی بولنسی محتملر . بودائرة نك اولك طرفنده برواقده واردی . بوجیقیتیل محله برقاج آیاق مردیوه نله جیقیلوردی . سفره ایمپراطورینك بوججره محرابیده abside موضوع اولمی لازمکایر . ایمپراطور بوراده یتاغه یاصلاندینی حالده ، موقی برآز یوسك اولمندن ناشی سالونه حاكم برموقعده بولوز ، واطرانده حواریونی تمیل ایدن اون ایکی کشییه ریاست ایدردی . اوزه پیوسك افاده سنه باقیلورسه ، بیوك قسطنطین زماننده بوضیافتلر ، حاکمیت مسیحك حقیقی بر رؤیت وخیالی ایدی .

بویناك اوکنده اون طقوز یتاق محکمه سی واردی . مناصب عالییه ایمپراطورییه ، وزاده کالغه انتخاب مراسمی بوراده اجرا ایدیلوردی . بوتوجیه مراسمنده حاضر بولنه جقئر محکمه ده واون طقوز یتاغك رواقده طورورلردی . تریقلینوسده بولان ایمپراطور وایمپراطوریجه ، رواق طریقله محکمه یه کیدرلردی ، ایشته مراسم مذ کوره بوراده اجرا ایدیلوردی . محکمه دیلان محل اون طقوز یتاق سراینك اوکنده واسع برحولی وبونكده اوکنده برسد واردی . قیصرلرک و زادکلك امر انتخابنه ابدار ایدلك اوزره ایمپراطور رفاقتنده بطریق بولندینی حالده بوسده جیقارطوروردی . هرایکی طرفندن سده جیقيله جق برمدیون واردی . ایمپراطورله ایمپراطوریجه مردیوندن جیقارکن ، اعظم رجال مردیونك باصاماقورنده طورورلر دیگر حضارده محکمه ده اخذ موقع ایدرلردی .

ایمپراطور ، اوکوسته بونده تاج ایمپراطوری یی کیدکدن صوکره ، محکمه سذینه جیقار و اوراده مجتمع بولان خلق طرفندن آلقیشلانیردی ، بواشناده بعض رجال و اکابرده مردیون باصاماقورنده طورورلردی یکی ایمپراطوریجه ، سدك پارمقلقنه قدر ایلرولر و صلیب اوکنده طوران موملری یاقدی یی زمان کندیسنه عرض تعظیلات اولنور و رسم تنوجندن طولانی خلقك آلقیشلری استماع ایدردی ، بعده اوکوسته ونه عودت ایلردی .

اوکوسته ون سالوندن ، محکمه یه کیدرکن آنتون ال دیلان محلدن و اونوپودیون Onopodion کچیلوردی . بوراده ایکی سستون آره سنه اصلمش بر پرده واردی . بوراسی اونوپودیون محکمه یه کچيله جك بیوك برقوایدی . صوکره ، ایمپراطوریجه سده کچر ، اورادنده عین طریق تعقیباً اوکوسته ونه دوزدی . بناء علیه ، اونوپودیون طوغریجه اون طقوز یتاق محکمه سنه کیریلوردی . اونوپودیون ، اون طقوز یتاق سراینك اوکنده واون طقوز یتاق سرایی اونوپودیونك جوارنده ایدی .

بیوك باسقالیه ده بوسه مسالت baiser depaix مراسمك ختامنده ایمپراطورله ایمپراطوریجه ، رواق طریقله اون طقوز یتاق تریقلینوسندن جیقارق اونوپودیونی کچرلر ، اورادن هیئت رهبانك اجتماع ایتدکلی محله conistoire ایلرل وطریق معتادی تعقیباً ایاصوفیه کیدرلردی . آیا آپوستولی ایله بیوك قونسیتوار اوطنه سنه مکلف وفیل دیشی ایله مزین اوچ قپودن کیریلوردی . اوطنك نهایتنده یوسك بر محله ایمپراطورك تختی واردی . بناء علیه ، تریقلینوس ایله اون طقوز یتاق محکمه سی ، دافنه سرایندن پك اوزاق دکل ایدی . دافنه سراینك دوائر و مشتملاتی کی اون طقوز یتاق سرایده ایپودروم جهتنده ایدی .

بونک رونق و احتشامی کورمش اولان لوئی پراند سرایک شمال جهتند و آت میدانک یقینده بولندغی سولور محکمه کنبه ، بوراسی سرایک اوکنه طوغری نمند بر میدان ایدی . و سرایک محکمه سی دیه معروف اولوب ایمپراطور و ایمپراطور یجهرلک هیکلاریه مزین ایدی . بومیدان ایمپراطور اراقیلوسک زمانه قدر سیرک یعنی ایودرومک یشیلارله مایلرک رقص محلی اولمشدی . شوتفصیلاندن آکلاشیلدیغنه کوره ، دافه سراسیله آت میدانی جوارنده کائن اولان اون طقوز یتاق سراسینک اوکنده بر میدان واردی . بومیداندن اونوپودیون سدی واسطه سیله قانیدیالرک تریفلینوسنه کچیلوردی .

ده لفاقس دینیلن دائره دخی ، اون طقوز یتاق سراسی کی آت میدانک جوارنده ایدی . بونانک شکل و هیئتی پک معلوم دکلسده ، بشنجی عصرده موجود ایدی . آلتنجی عصرده ایمپراطور بوراده بعضی مناسب توجیه ایتیش و (۵۲۷) ده دخی ایمپراطور ایوستینیانوسک عجبه سی ییغنجی یوستینیوسک تاجنی بوراده کیینمش ایدی . بومیدان سراسیله و آت میدانک کچیلوردی . وهیچ شهبه یوق که ، ماغناورا سراسی کی بوراسیده معزز بردارده ایدی .

باله ساقره : سراسی مفرس

باله ساقره دینیلن ایچ سراسی قسمتک سیغما سی تریقونق Triconque وسائر ناملریله یاد اولنسی بوراسینک روحجهده سیغما دینیلن حرفه بکزره بر شکله بولنمسنندر . مابین ارکانی ، ایمپراطوری اوراده بکارلردی . بوراده بیوجک بر میدان واردی . اورته سنده کنارلری کوموشلی برحوض و بوحوض اورته سنده قیوق شکنده اتوندن برتکنه بولنوب ایچنه یش طولدیریلور و کان کچیلر اورادن الهرق یبرلردی . بو میدانن صوکره اونیش ستون ایله مزین بر ساسیانه کچیلور و اورادن ده درت مرمر ستون اوستنده بر قبه ایله مستور برخلده ایمپراطورک تختی بولوردی . ایام رسمیهده ایمپراطور بورایه اوطوروردی و مابین ارکانی بوراده قبول ایدردی .

ینه بو قسمده ، طقوزنجی عصرده تئوفیلوس طرفندن انشا ایدیش ایکی قاتلی برسراسی وارایش که بو سراسی بغداد قصرلری تقلیداً یاپدیرایش ایدی .

ایچ سراسی مهم قسملرندن بریده « خریسو تریفلینوم » دینیلن دائره در . ایمپراطور ایکنجی یوستینوس طرفندن انشا و خانق تیبه وه ریوس طرفندن توسیع و تزین ایدیلن بودارده ، سراسی مراسمه عائد کتابلرک هان هر بحیفه سنده تکرر ایدر . بوراسی سکز ضلعی بر بنا اولوب اوستنده بر قبه و قبه ناک اطرافنده اون اتی پنجره سی وارمش .

سکز ضلعدن هبری اوزرنده بر حجره محرابیه بولنوب بولردن بربرلینه کچیلورمش . قپونک فازشوسنه کان قسمده کی حجره کوموش قاپلی ایکنجی قیو ایله آیرایش اولوب برینک اوزرنده حضرت عیسانک دیکری اوزرندهده حضرت مریمک تصویرلی وارمش .

رسم قبولارده بو قپولر اولاقاپلی اولوب زیارتخیلار صالونه کیردکدن صکره سکون حاصل اولنجه . قپولر آجیلور و قسم محرابینک نهایتده یوکسک بر موقعهده ایمپراطور اوطورمش اولهرق و قیمتدان

طاشلاره مزین قرمزى مانطونى لابس اولديى حالد كوريلورمش باشى حذاسته حضرت مسيحك تصويرى بولنورمش .

زيارتچيلرك كافهسى ايمراطورك اوكنده اكيلوردى . بيزانسيلر مراسمه صوك درجه اهميت ووردكردن رسم قبوللر ، سرايه عايد ازدواجلر ، رسم توجله هپ بوسالونده اجرا ايديلور و پك مطمئن تشرافته تابع بولنوردى .

بو مراسمه اكثريى حكمدرلرنيك اصول تشرفاتلردن انشدى . موسيو غايه Gavet اثرنده ديوركه : تحت صالونى (معايده صالونى) سرايك قپوسنه متصل ايدى و اورادن طوغريجه بو صالونه كيريلوردى . ايمراطور بيوك بر رده نيك ارقه سنده بولنوردى . زيارتچيلره كنديسى كو - تره جكي وقت يو كسك بولنان تخنه او طوره رق اطرافنه عائله ايمراطوريدن اولانلرى ، وزراي و سراي اركانى ايلردى صكره و يريلن بر اشارت اوزرينه هان پرده اچيلور و ايمراطور تخنى اوزرنده كورينوردى . بو صالونك ارقه سنده ايمراطورك خصوصى دائره لرى واردى . بونرك بر قسمي يازلق و بر قسمي قيشلق ايدى .

ايمراطور توفيلوسك يازلق دائره سى بر زمين قانى ايله بر يتاق او طه سى و بر صالونى حاوى برنجى قاتدن عبارت ايش .

ايشته شو تعريفاتدن اكلاشيله جنى وجه اوزره ، بو سراي حقنده بيزانس مورخلى پك چوق شى يازمشلردر فقط سرايك شكل حقيقيى حقنده تمام بر فكر ايدنك براز مشكلدر . لايات ، تاريخلردن استدلالاً و بوكون موجود اولان بعض مباينيك موقعه استناداً خيالى بر پلان وجوده كتير مشدر . بونك نه درجه طوغرى اولدينى موجب تدقيدر بالاخره و شو زمانلرده فرانسه معارف نظارتى طرفندن مأموراً كوندريلن نه بر صولت ، و معمار آدولف تيرر بيوك سرايك شكلى حقنده موقعاً تدقيقاتده بولنهرق لابارتك تحرياتي اكلال و نصحيه چالشمشلر و بيوك سرايه دائر مهم بر اثر نشر ايشلردر (۱).

بيزانس ايمراطورلى طرفندن عصرلرجه اسكان ايديلن بو بيوك سراي اون ايكنچى عصرده ايمراطورلرك - امانوئل كومنينوس طرفندن توسيع و تزئين ايديلن - بلاط اوستنده كي ولا كره و تكفور سيرايلرينه نقل مكان ايتيلرني متعاقب مترك قالش ايسده ، نيه بستمون ترك اولميو ب اون اوچنچى عصرك ديابلرينه طوغرى اوچنچى الكسيوس طرفندن اسكان ايديليلوردى . بالاخره ياش يوش خرابه يوز طومش و اون دردنجى عصرده يعنى توركلر استانبولى فتح ايمدن اول ، بوسرايدن اثر قالمامشدى . فتح دن اوتوز سنه اول استانبولى زيارت ايدن فلورانسه لى مشهور بونده ملوتى بو سرايك يرنده بر قاج طاش بارچه سندن بشقه برشى بوله مدينى سويلور .

سرايك بعض قبولرى غايت مصنع فيلدينى ايشلمه و يا طونج قابلى ايدى بو قپوره آلان جامعلرده كورلديكى وجه اوزره ايشلمه لى پردملر آصيلمش ايدى ياقاقر غايت قيمتدار و ايشلمه لى قاشلاره

اورتولو اولوب یمک یرکن یاتق ایچون یاتاق شکنده کروهیتلرده موجود ایدی . بونلره بعض اسکی یونان و روما اشیارلنده کی اوج آقایی طونج ماسهلر ، و اویمه قولتوقلر علاوه ایدیلورسه بیوکسرایک اشیا سی و منظره داخلیله سی حقنده بر فکر ایدینهیلور .
بیوکسرایک حدودی :

بیوکسرای شمال غربی جهتدن ایودرومک دیوارلینه قدر طیانیدی . شمال طرفدن ایاصوفیه میدانی ایله محدود اولوب شمیدیکی سلطان احمد سبیلندن (۱) اشاغی اینن سورلرک محلنده بولنان دیگر بر سور ایله دکره قدر کیدردی . بودیوارلرک استقامتندن دکره قدر اینک اوزره (فورتین) دینلن کرلی یوللر واردی . (۲) سرای ، دکر جهتده بوسورک دکره اتصال کسب ایتدیکی محلدن چاتلادی قپو جوارلنده ، ساحلده شمدوفرک کچدیکی محله بکون بر خرابه کورلمکده در . بو خرابه نک اوکنه بوقوله تون لیانی دینلوردی که ، بوراسی سرایک لیانی ایدی . اوراده ساحله موازی کیدن سورلره عموماً ایکی حقیقتی وارد . بالاخره اییوستینیانوس زماننده کرک اوجت وکرک شرق جهتی بیودلدی . و یکی دیوارله تحکیم ایدلدی . بوتوسیمده سرایک حدودی غرب جهتدن کوچک ایاصوفیه یه یقین اولان ایکنجی حقیقتی به قدر بیودلدی و اولجه سرای خارچنده اولوب اییوستینیانوس ک پرنسکی زماننده اقامت ایتدیکی هور میزداس سرائی ایجری یه الندی .

- اسکی استانبول -

خلاصه کلام ، سرای کبر پک جسم و محتشم برسرای اولوب چوره سی داخلنده خریسو ترفیلنوس ، ماغانورا magnaure ، و پورفیروس porphyre ... الخ کی مکلف سرائلرده واردی . بو سرائی بیوک قسطنطین یایدردی . صوکرلری ایراقلیوس ، اییوستینیانوس ، تهوفیگوس Le philocosme Théophile ایله سائر بر جوق ایمراطور طرفندن علاوه لرله توسیع و تزین ایدلدی . بناء علیه بو سرای مختلف زمانلرده توسیع ایدلدیکی ایچون هیئت مجموعه سی هر نوع اسلوب و طرز معماریدن منشکل برکتله مبایندن عبارت ایدی .

قباصقالده عالمه مزک تحت تصرفده ایکن ، قباصقال حریقنده محترق اولان و محله جه قوناق دیه معروف بولنان جسم و فوقانی خانه نک فنار سدی اولدینی اسکی پلانلرک تدقیقندن آ کلاشیلور (۳) . بو داره ، تحتانی و فوقانی مختلف اوطه لرلن ، دیواخانه لرلن منشکلدی . حریقدن اول ، اقسام مهمه سی کوریلزدی . فقط شمدی ، مختلف دواثری حقنده پک کوزل تدقیقات اجرا ایدیلهیلور . بو سرای ده مختلف زمانلرده علاوه لرله توسیع ایدلش ایدی . بو علاوه لرک نه صورتله یاپیلدینی حریقدن صوکره آشکار بر صورتده کوریلور . بنانک سوقاق طرفی ده قديم و بر درجه قدر متین اولوب دکره ، آخو قپویه ناظر اولان قسمی ایسه ده صوکره یاپلشدر . اسکی بنانک صورت انشاسی

(۱) مشهور سلطان احمد چشمه سی .

(۲) بو یوللر ، عدلیه نظارتیه ، اسحق باشا حامی ازمهنده کی عرصه لده ، چاتلادی فپوده اییوستینیانوس سرائنک دمیر یولی جهتده ، سرای ایکنده ، دیکمخانه جوارلنده پک چوقدر .

(۳) دوققور مورتمانک اسکی استانبول پلاننه باقیلورسه بوراسی فنار سدی اوله جق .

بر صره طوغله بر صره طاشدر . حال بوکه صوکرده دن پاپلان علاوه منحصراً طاشله پاشدر .
ایچرودن و طیشاریدن دقلیجه باقیلورسه بو علاوه فرقی ایدیلور ، عادتا هر ایکی قسمک آره لرنده
الضاق یوق کیدر ، صانکه آری آری بنالردر .

بو دائرة داخلنده یوقارو قادن تا آشایه ، زمین قاتنه قادار اینک اوزره حلزون ، میللی
وباصامقیز بر مردیون وارد . بو مردیون امپراطور ماکدونالی واسیلیوس پادیرمشدر [**] .
بونکچون ماکدونالی واسیلیوس ک مردیونی دیه مشوردردر .

بو مردیون تا بانچه قدر اینر واورادن اوستی کمرلی بر یول ابه یته عالمه من ارکاندن راسخ بک
مرحومک ایرام فرونی مکتبی قارشوسنده وچشمه اتسالنده کی خانمی اتسالنده بولنش اولان ،
اغلب احتماله کوره (تانه) Tanéa کلباسنه کیلورمش . بو کلباسنک موقعی مذکور مکتبدن اعتباراً
وزنه دار باشی مرحومک سد اوزرنده کی قوناغک دکره ناظر جهه سنده کی سیدینه قدر طیانبرمش .
مذکور مکتبک قارشوسنده کی چشمه نک اتسالنده و آرقه سنده محرق خانلر عرصه لر ، مخزنلر ، کمرلر
واردردر . سرایدن بو کلباسیه کچمک ایچون بوز طغان کمری طرزنده بر یول وارمش . یولک بوز طغان
کمری طرزنده انشایی ده یولک سوبه سی یوکسکتمک ایچون ایدی . کلباسدن سالف الذکر سده کیلوردی .
بورانک منظره سنک پک لطیف ، پک علوی اولدیغنی یزانس مورخلری یازیورلر . فی الحقیقه اوله در...

بو تاریخی قوناغک آلت قاتنک بر قسمه حجر قادین نامنده بر زنجی متصرف ایدی . بو قادینک
اقامت ایندیکی قسمک کرآلنده کی قپوسنه بر قنادلی قپو معناسنه اولان porta monotyron درلردی .
بو قپو یری حالا موجوددر . بو قوناغک بانچه سنده پک قدیم برده قپو واردردر .

قبا صقال حریفندن صوکره ، بو قوناق محلی شهراماتی استملاک ایتشدردر .
قوناغک آلتی کمرلی دائرة لردر . بو دائرة لردن برینک وقسماً صو خزینه سی ایفا ایتش اولان
مخزنک سلطان احمد جهته طوغری کمرلی یوللری واردردر . بو یول ، دها یوقارولرده بولنش اولان
(دافنه) سراینه ویاخود اصل پاله ساقریه کیدرمش .
بو قوناغک قارشوسنده مطبخ عامره مدیری عبدالله افندی مرحومک خانمی عرصه سنده
ودروملر ، مخزنلر واردی .

اشلاف مربع محاربه سندن اول استانبولده کی روس آثار عتیقه مؤسسه سی بو سرای محلنده
تدقیقات و تحریات اجرا ایدرک دیوانخانلردن برنی تمیزلدرمشدی . بو حفریات اشناسنده برطاقم کمرلر ،
طرفینده پنجره کمرلری ، مدخللر میدانه چیقمشدر . حفریاته دوام ایدیلورسه دها بر چوق آثارک
میدانه چیقمسی پک محتملدر .

هائو سردر نشکل اولوب بیدون خله مخالفه و ابرو

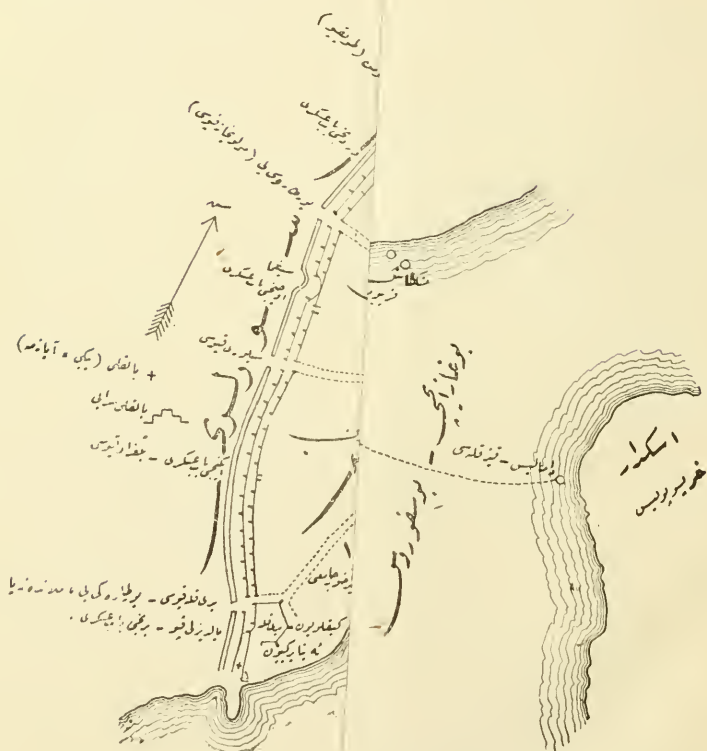
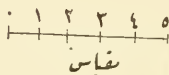
فرزین و سعادۂ ابری

مضرب فی افسانہ ہادی

ماورین نے اٹھانہ ابری " ووتہ ما "

بِرَّ نَحْيِي نَوْرًا

دو

بو سرائك، انقاض وبقایاسی قبا صقال حریفندن صوكره . جابجا كورلمكده در . از جمله ، قبا صقال جامع شریفی آلتنده قدیم بر آيازمه كشف اولنهرق، مكنتب صنایع رسم معلی موسو ارنست مامبوری طرفندن پلانی جیقاریلشدر . بو آيازمه‌نی كوردم . جامعك محرابی آلتنه تصادف ایدیور . اوزری پك منتظم طوغه ایلد اورولش اولان بو آيازمه‌یه اینك ایچون سائر یژانس مبادیسنده اولدینی كبی ، حلزونى بر مریدون وارددر . صونى قاینق وپك مبذول ایتش . قاینق محلی بالآخره طوپراقله طولدیغندن صویك نه طرفه كیتدیكى بللی اولیور . بو آيازمه‌ده سرائك آيازمه‌لرندن بری اولق كركدز .

•••

بول سوقاقدە ، احمد عقیف پاشانك قوناغی یژانس دورندن قالمه بر دیوار اوزرنده اولدینی كبی ، یارام فرونی مكنتبك آرقه‌سنه قدر امتداد ایدن ، قبا صقالده‌کی پولیس‌مدیری آگاه افندی مرحومك خانه‌سی‌ده یژانس دیواری اوستنده در .
بتون وجوار .وسرای كیرك انقاض وبقایاسی محتوی وخطرات تاریخیه‌سی هم زنکین وهم خزیندر .

•••

تانه آكلیسایى بش قبه اوزرینه مینی اولوب ، قبه‌لك اوزری یالدىزلی طونجه اورتولش ، ایچ طرفلری‌ده موزاییقلره تزیین واورته‌ده‌کی قبه‌ده‌ده حضرت عیسانك تصویرى مرسوم بولنش ایدی . قبه‌لك دیلرنده الارنده مزراقلر حضور ملكلری مرسوم ایدی . بو تصاویردن ماعداء، حواریونك، شهدای عیسویونك ، انبیانك وپیترقلرك رسملری‌ده واردی .
كلیسانك دیوارلری كاملاً رنگلی مرمرلره‌مفروش، دوشمه‌سی‌ده سراپا مرمر ایدی . بو مرمرلر ، اودرجه لطیف ، او نسبته‌ده نظر ربا ایدی‌كه ، صانك صیدا شهرینك ایلك ویا قاش منسوجاتیه دوشمنش كبی ایدی [۱]

رنگارنگ مرمر صفحهلرینك اطرافى موزاییق چارچیره‌لره محاط و مزین اولوب هربرنده حیوانات رسملری و تصاویر مختلفه منقوش ایدی .

كلیسانك محرابی‌ده سراپا كمش ، آلتون واینجو ایله پرزیب ولطافت ایدی . نوغورودلی راهب آنطوان ، (۱۴۰۰) سنه‌سندە كلیسانك محراب جهننده‌کی قبولی اوزرنده قسطنطنینك صلیبی وقاقه‌ایله مزین ایقونوستاز Iconostase [۲] دینیلن باراوانانك اوزرنده ایمپراطورك قالقانی كورمش . كلیسانك ، لطیف ، فوق‌العاده نظر ربا مرمرلره دوشمنش برده طیش حویلی واردی . بو مرمرلر یكدیكیرینه اودرجه صنعتكارانه مرتبط وملصق ایدی‌كه ، زمین عادتاً یكپاره كورونیوردی ...

بو حویلده ، بری جنوب طرفنده ، تحیکری شماله ایکی شادروان phiales واردی . جنوب جهننده‌کی ، مصرك قرمزى صوماكسندن یاپیش واطرافنه اثردر هیكلاری وضع اولنش ایدی . قورنهنسك اورتەسندە ، مرمردن بر دال ، دالاک اوزرنده‌ده هرطرفنه ده‌لیكدر ده‌لنش كذلک

[۱] صیدانك نفیس وظریف قاشلری بوتاریخنده‌ده بیوك بر شهرت قازانمشى .

[۲] ایقونوستاس ، محراب جهننده اوج قبولی بر باراوانا ولوب اوزری اعزەنك تصاویرله مزیندر . بونك ارقه‌سندە یاپاس ، مراسم تقدیسى ایضا ایدر .

مرمردن چام فیستیقی قونولش ایدی . دائرة شککنده قونولش بیاض کوچک ستونلرک اوزرنده ده مدور بر پرواز واردی . شال جهننده کی چشمه ایسه ، صدفی مرمردن ایدی . و بونکده اورته سنده کذک مرمردن بر دال اوزرنده بیاض مرمردن چام فیستیقی واردی . [۱] فیستیقک ده لیکنردن صولر آقار ایدی .

حضرت الیاس نامنه تموزک یکر میسندده اجرا ایدیلن مراسم روحانیده ایمپراطور بو کلیسایه کلیر آیدنده بولنوردی . تشرین ناینک سکرندده ، میکائیل نامنه مراسم مخصوصده بوراده بایلیوردی . بو کلیسایک مرکز محرابی حضرت مریم نذر ایدلدیکی کی (مریمک رسمی محرابده مرسوم ایدی) ، مریمک وسائر اعزهنکده آیری آیری محرابلری اولوق لازم کلپور . بناء علیه ، مرکز محرابی ، حضرت مریم نامنه اتخاف ایدلسنه نظراً کلیسایک حضرت عیسی به ، الیاسه ، نیقولایه جبرائیل و میکائیل ناملریهنده بش مقامی بولتوق اقتضا ایدپور .

حضرت الیاس نامنه معبد [۲]

ایمپراطور واسیلیوس ، بویکی کلیسادن بشقه بش مسجددها یاپدیردی . سرایک جهت شرقیه سنده حضرت الیاس نامنه غایت مزین بر معبد یاپدیرمشدی . بومعبد سالف الذکر ، یکی کلیسا دروننده الیاس نامنه نذر ایدیلن محرابدن بشقه در .

حضرت الیاسک یوم مخصوصی اولان یکریمی تموزده ایمپراطور و ایمپراطوریجه یکی کلیسایه کیتمه دن اول ، فنارده کی مریم آنا (قبا سقالده چشمه سواغلتک منتهاسنده کی کرلی بوکسک محل اوله جق) کلیسایه کیدر و بورادن الیاس کلیسایه کچردی .

ایکینچی دیاقوسده انده صلیب احتفالی اولدینی حالده ، باب قرالی به یعنی کلیسایک جمله قیوسنه کوردی . بوراده رسم آیین موجبجه ایمپراطورله ایمپراطوریجه انجیل ایله صلیبی اوپرلردی بونی متعاقب ایمپراطور بطریقله برابر کلیسادن جیقارک ، فنار کلیساسندن بلرور تراچه اوزرینه آجیلان قپودن کچردی . بوتراجه بی کچدکن صکره یکی کلیسایه والیاس مسجدینه ایتردی . بناء علیه ، حضرت الیاس معبدینک بر دهلیزیده واردی که ، بدهلیز فنارک مریم آنا کلیسایه متصل ایدی . الیاس مسجدینه کیتمک و یاخود اورادن قیقمق ایچون بورادن کچیلوردی .

(نیقولا مساریتس) . Nicolas Mesaritits باقیلورسه ، اون اوچینچی عصر میلادی اوائلنده حضرت الیاس معبدی صنعت نقطه نظرندن داخل بر نمونه لطافت و خارجاده غیر قابل قیاس و نظیر برانموزج احتشام ایش .

بومعبد مدورالشکل اولوب اطرافنده یدی محرابی واردی ، اوزری قبلی ایدی و برآز دها کوچک اولوق اوزره جوارنده کی خریسو تر قیلنوسه بکنه ردی . فنارک مریم آنا کلیسایه کی ، تخت صالونک جهت شرقیه سنده کی سد اوزرنده مبنی اولوب مذکور مریم آنا کلیسایه کس اتصال ایش ایدی .

[۱] بزم اسکی قوناقمرمردنکی سقیه لک اوزرلی هپ بوبله ایدی .

[۲] الیاس معبدینک محراب جهننک جنوبنده ایاقله مان معبدی ، جنوب شرقیه سنده حضرت عیسی نامنه کوچک

بر معبد واردی . فنار ، حضرت الیاس معبدینک شرق جنوبیه سنده ایدی .

آبادیه مانه کلیسایی [۱]

واسیل، آنقره افسقپوسی، مظلوم و مغدور آیوس قله مانوس نامنه ده بر کلیسا یاپدیرمشدی. بو کلیساده مومی الیه قله مانوس ایله دیگر بعض فدا کارانک از جمله قله مانوسک رفیق آغانانک کولوسک متروکات مقدسه لری محفوظ ایدی. بوا یکی فدا کارک متروکاتی کوموش صندوقه ایچروسنده حفظ اولنوردی.

بو مبانینک جوارنده، واسیل، حضرت عیسی نامنه بر معبد Oratoire یاپدیردی. بونک زمینی صاواتلا تمش قالین کوموش طبقه لیه مفروش، دیوارلری ده التون قاپنی کوموش، ایخو و احجار قیمتدار ایله مستور و مزین ایدی. کلیسایک محراب اوکنده کی بولمسی Cancel کوموش اوانی ایله وهندستانک بتون مزیناتیه پرزیت و لطافت ایدی، مختلف محللرنده مینا کاری، تصویر عیسی واردی. سرایک دیگر برجه تنده، سالف الذکر ایمپراطور واسیل، حواریوندن آیوس پاولوس نامنه ده بر معبد یاپدیرمشدی که، زینت و احتشاحجه سائرلرندن آشاغی قالزدی؛ آیوس پطرس نامنه ده بر مسجد و اتصاله میکایل نامنه ده دیگر بر معبد یاپدیرمشدی. بونلرک ده یوقاروسنده حضرت مریم نامنه بر کلیسا واردی.

(کتاب المراسم) ده یالکز پتروس کلیسایسندن بحث اولنور. آیوس دیمتریوس یورطیسنده ایمپراطورلر، آیوس دیمتریوس کلیسایسنة کیتمه دن اول، پتس کلیسایسنة کیدرلردی. یوم مذکورده اجرا ایدیلن آینده، بطریق محرابه کیدرک آیینی احرا ایدر، صوکره التده ایخیل و رفاقنده کی ایکنجی دیاقوسک التدهده صلیب بولندی حالد باب قرالی به کوردی ایمپراطور و ایمپراطوریه بوراده ایخیل تقدیس ایدرلردی.

آیوس پتروس معبدیه کیتمک ایچون موکب ایمپراطوری خریسو تریقلینوسدن چیقار، تریپه توندن، لوزیا قوسدن، ژوس تیانوسدن اسکیلایا Skyla و مارسیه نکه خارجی کیدرلردن بالمرور آیوس پتروس معبدیه کلوردی. آیندن صوکره خریسو تریقلینوسه عودت ایدردی.

ماغناورا سیرایی رهراری [۲]

Magnaure et ses abords

سرایک جوارنده دیگر بر بنا ده واردی که، لوی پرات، بونک جسامت و رونق و احتشامنه حیران اولش ایدی. بو بنانک انشاسنی قسطنطنیه عطف و اسناد ایدورلر.

[۱] قبا صقاده چشمه سوقاغی طرفلرنده ایدی.

[۲] ماغناورا سیرایک بیوک تریقلینوسندن فنار سددیه قدر اولان زمینی مرمر دوشه لی بر بول واردی. شهراماتی محاسبه جیسی مرحوم رشاد بیک قوناغله قبا صقاده فودله کابینک خانهمی آره سنده کی ساحه ده (خریسو تریقلینوس) دیان دائرة محتممه وارمش.

طبعه عامره نکه بولندی بر آبالازار کلیسای ایدی.

بو دایره، ماغناورا دیدکلی تخت سلیمانک موضوع اولدینی بیوک تریقلینوس ایدی . تخت انجیلیه بعض مشایق اولان بو سریر سلطنته الی باصاماقله چیقیلوردی . تختک ایکی طرفده ارسلان واردی . تعامل قدیمه توقفاً ، ایمپراطورلر سفرانی و مرعی الخاطر مسافرنی بوراده حضورینه قبول ایدرلردی . تختک یاننده التون بالدیزی طونجند مصنوع و دالارینه قوشلر قونمش اغاچلر واردی . سراپا مغنپ ایری جتهلی ارسلان هیکلری تخت حکمداریه نکهبان اولورلردی .

قبول مراسمنده وارسلانلر ، وقت وقت یرلندن قالقار ، فیروققریله یری دوکرلر واغزلرنی آچهرق مخوف صدار چیقاریرلر ، دالار اوزرنده کی قوشلرده نغمه ساز اولورلردی . سریر حکمدارنیده بر آلت واسطه سبله هوایه طوغری قالقاردی .

اسمی کچن لونی پرانت ، بر رسم قبولده ایمپراطورک حضورنده یرله قیاندقدن صکره باشی قالدیرنجه ، حکمداری ، تختنده اوطورمش اولدینی حالده تاوانده ، بوکسک برمحله کورمشدی .

بوکی مراسم مناسبتینه ، ماغناورا سرابی محشم وفوق العاده ترین ایدیلوردی . تخت ایمپراطوری صالونک اورتسندنه طوروردی واوزرنه مردوبله چیقیلوردی . ماغناورا سرابی ، اوچ قبهلی یازلیک طرزنده ایدی ، و جهت شرقسندده بر حجره محرابیه Abside بولنسی لازمکیوردی . احتماله نظراً یاننده درت جسم سستون واردی . بو ترتیبه کوره ، حجره محرابیهک اوسقنده بیوک برکر صاغنده وصولندده ایکی کردها بولنوردی . بویکی کردن بری صاغده کی قبهیه ، دیکری ده صولده کی اوطیه آجیلوردی . صالونک مدخی غرب جهتنده ایدی ، یاننده بولان ایکی قیونک اوزرنده ایکی پرده آسیلشدی . صالونه کیریلورکن بوپردلر چکیلوردی . قبوله باصاماقله چیقیلوردی . بنساک قبهلی اولان اورنا قسمنه بیوک بر قیودن کیریلور و جهت غربیه سنده کائن رواقینه بو قیودن کچیلوردی . ماغناورا سرابنک اطرافنده مدور برسد واردی که ، بسد (۵۹۶) سنه سنده ایمپراطور موریس طرفدن انشا وهیکلنیده قویدیردی . قبول مراسمنده بو سده غایت قیمتدار عجم خالیرلی دوشه نیردی . ایکی ستونه استناد ایدن برکرده ماغناورا سرابنک جوارینی ترین ایدردی .

ایمپراطورله ایمپراطوریمهینی آلفیشلامق ایچون آصمه چارداغنده ده نوبخیر طورور و دافنهک آیسوس استه فانوس کلیداسنده مراسم ازدواجیه لرندن صوکره ماغناورایه ، زفاف اوطه سنه کیردکلی ائشاده کندیلرینه رفات ایدرلردی . زفاف اوطه سنده خلزونی بیوک برصد شکلنده بر محل مخصوص واردی . ایمپراطور و ایمپراطوریمهک باشلرینه راهب طرفدن قونولش اولان تاج ایمپراطوری ایله کاین وکوک اکیلی بو محل مخصوصه براقیرلردی . صوکره اون طفوز یتاق تریقلینوسنده کشیده اولونان ضیافت عروسیده بولنورلردی . زفاف اوطه سنک موقی ، قطی بر صورتده تعین ایدیله یلور .

دافنه سرایندن ماغناورایه کیتمک ایچون کلینه کوکی (من دور) main d'or دن اونو بودیون

اودوکه تریا Fiodogetria دینلن کلبا ، کلخانه خسته خانه سنک موقی اوله جق .

ایکی باب هاپون اوکنده کی ، سلطان احمد چشمه سندن اسحق باشابه ، اخور قیویه کیدن بوقوش بزاسلیلر زماننده ده موجود ایدی .

سرای ایچنده فشکخانهک بولندینی موقعه خزینه ایمپراطوری ، بونک یاننده ده البسهک حفظه مخصوص بدایره موجوددی .

onopodion دن قونیسستواردن Consistoire قائدیدالرینک تریقلینوسندن کچرلردی. مشارالیهما بویولن کچرلرکن گذرکاهد بولنازئر لغنی ایدرلر وارغوانلرده نشیف اذان ایدرلردی. ماغنورایه چقیله حق مردبولنک یاننده نوتجیلر faction طورور وایمراطورله ایمراطوریجهنی تعقیماً ماغنورا سراینک چارداغی اوکنه کلدکبری زمان آقیشلارلرورزفاف اوطنهسنه قدر کندیلرینه رفاقت ایدرلردی.

قائدیدالیرلر تریقلینوسندن چارداغه [۱] منتهی اولان مردیوهنی جیققدن صکره ماغنورا سراینه کیریلوردی. ماغنورا سرایندن برکجد واسطهسله آياصوفیه معبدینه ده کچیلوردی. بوکجد، لوئی برانده، ک دیدیکی کی سرایه متصل ایدی. ماغنورانک اوکوستهون میداننک جهت شرقیهسنده بولنش اولسی لازمکیر. سرای جهتندن ماغنورا، حضرت عیسی نامنه اولان کلیسا ایله اتصال پیدا ایش ایدی بو کلیسادن سالفالذ کر کجده (دار یول) کچیلور و بورادن ده برایی داتره (Sacellè et oaton) کچلکدن صکره، ماغنورا سینه جیقیاوردی. ماغنورا سرایی کی، Oaton یده ایمراطور قسطنطین یاپدیرمشدی. بوداتره نک بونام ایله توسیمی ovatum اوزرنده کی قبه دن ناشی اولسی محتمادر.

علی الاکثر oaton oatos دنیلن بو داتره یه اکثریا قبه نک تریقلینوسی triclino de la coupole ویاخود بیوک سرایک قبه سی دخی دنیلیوردی.

بوسرای کبرک وقیله مجلس رهبانک اجتماع ایلدیکی داتره سنده ده Truilles ۱۱۸۰ سنه سنده ایکنجی الکسیوس قومنینوس ایله فرانسه لی آیه س ک مراسم ازدواجیلری اجرا ایدلمشدی. oaton ایله حضرت عیسی نامنه اولان کلیساک آره یرنده بولنان ساجله sacellè دنیلن داتره ده خزینه واوراق حفظ ایدیلوردی. بوجهته برآخور، برحام و آياخریستین نامنه برده کلیسا واردی. خریستین، فداکاران خریستیانه دن برقادیندر. ۲۴ توزه یورطیسی واردر.

سرایک مختلف هاملری واردی. برنجی واسیلیوس، فنار سدی جوارنده برحام یاپدیردی. روایت نظرآ، قسطنطین سرایده ایکی حام یاپدیرمش؛ بری ایقونومیوس Iconomius هامیدرکه، جیقانیسته ریون (آخور قیو - آق بیق جوار) جوارنده ایدی. ویدی داتره یی، اون ایکی رواقی و بریوک حوضی واردی بوحام، نیکفوروس فوقاسک زمانه قدر یاپدار اولمشدی. آیبوس جییمسکی Jean zymicès بونی یقیدیرورق انقاصیله خالک سراجی انشا ایدیردی که، کندیبی ده اورایه دفن اولنمشدر. اییوانیسک دفن اولندیقی محل، خالک سراجی داخلنده حضرت عیسی نامنه اولان معبدرکه، بوراسنی یانی توسیع ایشدی.

ارمنی لئون زماننده، (بیتی کیون: کوچک میمونلر) نامیه معروف برحام دها واردی ککه میخال ایمراطور علپنده بولنقی تهمتیه آز قالدی که، بوحامک کاخانه آتیلوردی. بوحامله اوچنجی رومن آرکیرک Ro. III Argyre ۱۰۳۴ - ۱۰۲۸ ایچنده بوغولدینی دیگر برحامک موقی معلوم دکدر. سرایک یاننده متعدد آثار و آبدات واردی. هپسندن بیوک واک مجتشی اولوب باغچه لرله سدرلک اورته سنده کائن ماغنورا سرایی ایدی. بورادن دکتر طرفنده برحامه و آيا خریستین نامنه انشا ایدلش

بركلسايه اينبولدى . سرايك ده يقينده، يوقاروده اسمى كچن قه تريفليونسله برابر sacellè oton ايله اردى كه، برطرفدن ماغورايله ديكر جهتن حضرت عيسى كايسانه اتصال پيدا ايتش ايدى .
 ماغاورا سرايى، آياصوفيه معبديله خلكه دنياي آياصوفيه (حام سلطانيسى) موقعنك آره سنده،
 وماغا عدليه نظارتى دائره سنك بولندينى موقعدن اسحق پاشا حمامه قدر اولان ساحه داخلنده ايدى .
 عدليه نظارتى دائره سنك اوكنده انشا ايديلن توقيفخانه نك تمللرى قازيلور كن، اوزرلى يازيلي
 صليبي واشكالى حاوى يوزلرجه طوغله بولمشر .

عدليه دائره سيله اسحق پاشا حامى آره سنده كى قسم، اوزرى كرلى يوللر، پك منتظم قهبلر
 Coupole par assises و كرلى دوائر ميدانه چيقمشر . بو دائره لك برنده عدليه يعنى آياصوفيه
 طوغرى بيوك كرلى ريولر كورولدى . بويلى صكره دن، بو دائره نك اوزرنده حريقدن اول بولنش
 اولان خانه صاحي اورديرمشر . بوبولن بشقه عدليه دائره سنك اتنده منتظم كرلى برصو بولى ده
 چيقمشر . بويول عدليه نك اتندن آياصوفيه ميدانه كيديور، شيمدى بويول، يكي توقيفخانه نك،
 عدليه يقين آرقه ديوارى آلتنده قالدى .

توقيفخانه نك جاده به ناظر ديوارى انشا ايديلور كن، اساسى اوست طرفى طوغله دن برصرد اوزرنه
 يدى آياق ظهور ايتمشر . طوغله لك اوزرنده ايكنجى تودوز اشارتى كورلمشر . تدقيقاته نظرأ،
 بو آياق لك بولندينى محلى، شهرامنى قسطنطين ياپديرمش .

خرسوتريقلنوس رهورى (۱)

Chrysotriclinos

خرسو تريفليونس ياخود التون تريفليونس Triclinos d'or اسميه ايديلن بو دائره يي ايكنجى
 ژوستن ياپديرمش، ايكنجى تيمر فوق العاده ترين ايتمشر . لوئ پراونك افاده سنه كوره، بوراسى
 سرايك اك مهيب و محتشم قسى ايتش .

ايكنجى عصرده، امپراطور رنجى رومن، باجناحى يدنجى قسطنطين ايله مخدوملرى استافوسله
 قسطنطينه سرايك ديكر اقسامنى تخصيص ايتديكى زمان، كنديسى ده خريسوتريقلنوسده اوطورمشر .
 خريسوتريقلن انشا ايدلكن صكره، اقامتگاه حكمدارينك طوبوغرافىيائى خليلدن خيل تعديله
 بادي اولمشر . او وقته قدر سرايك مركزى دافه سرايى ايدى . خريسوتريقلنك انشاسندن صكره
 مركز دكيشدى . جسامت و احتشاميله بتون دوائر فوقنده اولان بو دائره، صكره لرى فوق العاده
 و محتشم مراسم احراسته تخصيص اولدى . بوداژه يدالهي ايله سوق و اداره اولنان مقدس امپراطورك
 تاريخچه حياتنده پك مهم بر موقع اشغال ايتمشر . خرزوتريقلنوس اوزرى قهلى، سكز ضلع
 بر دائره ايدى . مربع الشكل برنا اولان بو دائره نك رقبه سى و اجيق بر قوسى و تانهايتده قبالى
 [۱] آياصوفيه ده شهراماتى محاسبه جيسى مرحوم رشاد بك خانسهيله فباصقالده فودله كاينك خانسهيله ايره سنده كى
 ساحه ده بولنورمشر .

بر قبوسی و قبه‌نک اون التي پخره‌سی واردی . قبه‌نک اورنه‌سند بر آوزه معلقدی . دیوانخانه‌نک بیوک بر حجره‌سی واردی . قبه سکن کر اوزرینه مستند ایدی ، شرق طرفنده‌کی کر ، محراب قبه‌سنه آچیلوردی . طرز معماریسی اعتبارله بو دیوانخانه‌نک التنجی عصرک مؤسسات مذهبییه‌سیله راهون شهرنده‌کی سن ویتال و استابولده‌کی کوچک ایاصوفیه معبدلریله بدرجه‌یه قدر مشابهتی واردی . بونکله برابر ، خریزو تریقلینوسک قبه‌سی بو ایکی معبدک قبه‌سنه بکزه‌مزدی . بو قبه‌نک اون التي پخره‌سی بولمیسنه نظراً ، اون التي دیلمی بولنقی اقتضا ایدر . کوچک ایاصوفیه قبه‌نک اون التي اتکی واردر . یالکیز مثنی الاضلاعک بیوک کرلری اوزونده‌کی سکنز دیلم‌دهده پخره‌لر واردر . دیگر سکنز دیلم محجوف سطوحدرکه ، مثنی الاضلاعک سکنز ستون اوزرینه استناد ایتشدر .

بویکی معبدکی ، خریزو تریقلینده ، سکنز کوشلی بر بنا ایدی . بونک شرقنده‌کی کر نصف دائرة شکلنده بر حجره محرابیه‌یه abside مربوط و ملتصق ایدی . حال‌بوکه دیگر بدی کر سن ویتال کلاس‌سند کورلیدیکی کبی ، نصف دائرة شکلنده حجره‌لره آچیلوردی ، یاخود معمار بو خصوصده کوچک ایاصوفیه معبدنی نمونه اوله‌رقی اتخاذ ایتدی؟ که ، بومثنی الاضلاعک درت ضلع مائل حجره‌لره منتهی و موصلدر . شوراسی محققدرکه ، سالف‌الذکر بدی کر ، بربرینه مشابه سن ویتالده کورلیدیکی کبی ، صالونی دائرة امدار احاطه ایدن حجره‌لره آچیلوردی . سکنزنجی کر ، یعنی شرق طرفنده‌کی کر ایسه ، صدف شکلنده برمحروط ایله منتهی اولان حجره محرابیه‌نک نصف دائرة قبه‌سنه آچیلوردی . سائر معابده اولدینی کبی ، چیقینتی‌نک بونصف دائرة‌سی ایچنده خریزو تریقلینک حجره محرابیه‌سی واردی که ، تحت ایمپراطوری بوراده موضوع ایدی . ایمپراطور بونختده اوطوردینی زمان ، معینی ارقه طرفنده ، نصف دائرة‌نک چوره‌سند دائرة شکلنده طورورلردی .

تختک صاغ و صولنده ، ایمپراطوره مخصوص اوله‌رق دیگر برقولتوق ایله تخته اشتراک ایتش اولان ایمپراطورلره مخصوص اولمق اوزره سائر قولتوقلرده قونیلوردی .

قدس شریف قرالی برنجی آموری (۱۱۷۱) سنه‌سند ایمپراطور امانوئل قومنه طرفندن قبول ایلدیکی زمان ، اوزرلری صیرمه‌لی قاشلرله مستور و مزین اولان بو قولتوقلردن برینه اوطورمشدی . بو قرال ، ایمپراطورک قعود ایتدیکی آلتون تختدن براز الحاق برقولتوغه اوطورمشدی .

بونو متعاقب ، تحت ایمپراطورینک اوکنده آسیلی بولنان اییکدن معمول و سراپا التون ایشلمه‌لی واینجو و مجوره‌له مزین بیوک ر پرده اچیلدی وایکی ایمپراطور عرض دیدار ایلدیلر .

..

حجره محرابیه‌نک اوستنده‌کی نصف قبه‌ده حضرت مسیحک برتخت اوزرینه اوطورمش تصویری واردی ایمپراطور و ایمپراطوریه‌ده دائرة‌لندن چیقده‌قلری و یاخود دائرة‌لینه کیردکاری زمان بو تصویرک اوکنده طوروب عرض تعظیبات و دعا ایدرلردی .

ایشته پرده آچیلدینی زمان بتون عظمت و احتشامیه حاکم لاهوتی ایله انک ریوزنده‌کی وکیلی انظار عامه‌ده عرض ششمه ایدردی .

سریر حکمدارینک اوستنده منقوش اولان بو تصویری ، بت شکن ایمپراطورلر تخریب ایتشلردر . اوجنجی میخال تکرار یاپدیردی ، دروننده کی آلتونک مبدولیتدن طولای (خریزوتریقین) دیان بوداثریه بالاخره (تحت یسوع صالونی) دنیادی .

اوجنجی میخال ، بوراسنی موزاییق تصاویریله ترین و صالونک مدخل اوزرینه مریمک رسنی ترسیم ایتدیردی . تصویر مریمک یاندهده ایمپراطورله بطریقک و رفقای مساعینک تصاویری نقش ایتدیردی . اقامتگاه ایمپراطورینک اطرافندهده ، نکهبان اولق اوزره حواریونک ، مارتیرلرک ، پستوسلرک میکائیلک رسملری منقوش ایدی .

قسطنطین پورفرویهنت ، خریزوتریقینی غایت انجه و الوان مختلفهده موزاییقلرله ترین ایتدی ، بوموزاییقلر اوقدر نظر ربا وعیون ارا ایدی که ، کورنلر بوراسنی عادتاً برچیچک باغچه سی صانیرلردی موزاییقلرک اطرافی سیم ترینات ایله پرزب و لطافت ایدی .

صالونده پک فیمتدار اشیا و آثار واردی . توفیل طرفندن انشا ایدیان بش قهلی برکنیش دولابک بولمزلنده ، رسم قبوللر اثناسنده مختلف اشیا شهر ایدیلوردی .

ایمپراطورله مخصوص تختلر ، استراحت یتاقلری ، سیمه غرق اولمش برسفره ، قلمکاری پک طاقلری ، اکلیلر ، میناکاری اشیا و اوانی ، آویزملر ، کوکرچین شکلنده اوانی مقدسه (وازولر) ، صلیبلر ، ملبوسات حکمداریه ، ... ایشته بتون بوذی قیمت اشیا اجانبک نظرلرینی قاشدیرق ایچون سرایک کلیساسندن جلب ایدیلوردی . بواشای نفیسه ونادره ، سرای ایمپراطوریده عصرلرک برکدریکی شمر ایدی . خریزوتریقینک ، پک زباده رونقدار اولان کوموش قبولرینیده قسطنطین پورفرویهنت یاپدیرمشر بوداثره نك غرب جهتندهده صالونه کیرمک ایچون کوش قبولر واردی ، بو قبولر ایکی قنادلی ایدی و اوستلرینه ذی قیمت پردلر آصیلمشدی . بیوک مراسیم ایچون ، باخصوص خلفای عباسیه طرفندن کوندلرش هیئت سفریه ایچون ، اوکنده کذلک بر پرده معلق اولان صوکنجی بر حجره دها واردی که (پانتئون) دنیان برحله موصل ایدی بونکده تربیه تون کبی بر دهلیز اولمی محتملدر . تربیه تون مثالو بوده خریزوتریقینک باشلوچه مدخللرندن بری ایدی .

ایشته بوصورتله دیوانخانه نك اطرافنده بولان بویدی حجره پردلرله مزین . بودیوانخانه نك شرق جهتنده برپرده معلق ایدی که ، بونک ارقه سنده تحت ایمپراطوری موضوع بولیوردی .

..

ایمپراطور ، سریر حکومتنده قاعد اولدینی حالده ، مأمورینی حضورینه قبول ایدرک مصالح دولت حقتده آنلرله مذاکره و حضوره کیرمک اجنبیلری قبول ایدردی .

بو قبوللر ، صوک درجه بردقت و اعتنا ایله تعیین ایدلش مراسم دائره - نده ایفا ایدیلوردی . فی الحقیقه تحت صالونی ، کونک بعض معین ساعتلرنده کال اعتنا ایله تنظیم اولنش اصول وقواعد توفیقاً اچیلوردی بعض مراسم دیدیه اجراییچون ، کیده چکی محللره ایمپراطورلر بورادن حرکت ایدرلردی اکثر مأمورینک نصب مراسمی بوراده یاپیلوردی و بونیده مأمورین برموهبة الهیه اوله رق تلقی ایدرلردی .

~~~~~

مأموریتہ نصب اولنہ حق ذات کبیر ، سریر ایمپراطورینک باصاماقلری اوکنده سجدہ ایدرجہ سنہ برلرہ یرلرہ قیابیر . ایمپراطورک آباقلرینی و دیزلرینی اوپر ، بواشاده ایمپراطور مأموریتہ مخصوص علامتی کندیسنه ویرر و یاخود او مأموریتہ تعین ایدلدیکنی سوبلردی . مأمورده ، نشانه شکران و منت اولمق اوزره ایمپراطوره پرستش ایدردی .

باسقالیا یورطیلرنده ، متعدد مراسم و یوک ضیافتلر اجرا و کشیده اولتوردی .

ولهوم -- Véluq باسقالیانک یخشنده سنده بطریق ، خزیزو تریقلنک کوموش قپورلنک صاغنده بولنان برقراره ایچنده « ولهوم » دنیلن پرده آرفه-نده اوموفوریون (یکنسق) Omophorion دنیلن البسه سی کبیر ، ایمپراطور طرفندن کشیده اولنان ضیافته آندن صوکره کیدردی . ضیافتی متعاقب بو البسه یی ینہ بوقارمه قوردی .

اقامتگاه ایمپراطوری برقاج دائرهدن متشکل اولوب ، بونلرک برنی فوقاس یاپدیرمشدر (۶۱۰-۶۰۲) صکره قسطنطین پورفیروبه نیت ، تصورلرک بولندی بونلرک دهلزینی رنک و صنعت ترسیم اعتباریلر شایان دقت موزایقلرله ترین ایلدیکی کی ، اطرافیی بجلا مرمرلرله مزین صما کیدن برده شادروان یاپدیرمشدی . صوبک فیشقریدینی بورونک اوستنده کوموشدن برقارتال قوشی واردی . باشی برطرفه متوجه ، غرور و عظمتله شکاری کوزه تلین برقارتال یخچلری آرسنده بریلانی اولدیرر وضعیده ایدی . خزیزو تریقلنک جنوب جهتده ایمپراطور یخچنک دائرہ سی واردی . ایمپراطور یخچه تولیددن سکزر کون صکره نوزادینی یانہ قبول ایدردی . شویله که :

بومناسبته اوطه ، خزیزو تریقلنک صیرمه لی اورتولرله و آوزرله ترین ایدیلوردی . بشیکده کی نوزاد ایلرله والدہ سی ، صیرمه لی قاشلرله اورتولوردی . ابتدا رجلاک حرملری ، ایمپراطوره تقدیم اولنق اوزره ، الارنده بر طاقم هدیه لر بولندی حالده ایچری کیرلر و عرض تبریکات و تهنیت ایدرلردی . اولنلردن صوکره ، عرض تکریمات و تمنیات ایلک اوزره رجلاک داخل اولورلردی .

لوزیاقوس -- Le Lausiacos بودائرہ یی ایکنجی ژو-تی نین [*] یاپدیرمشدر . بالآخره طقوزنجی عصرک ایلک نصفنده ، توفیل بوراسنی آلتون زمین اوزرینه موزایقلرله و برجوق دیرک باشلقلرله ترین ایلدی .

بت شکن ایمپراطورک ، تصاویر حقنده ، برادری توفان ایلرله مجادلری ایشته بودائرده واقع اولدی . و برادرلرینی لوزیاقوس باغچسنده دکنکرله ضرب و تادیب ایتدیردی . توفیلک اخلافندن بشنجی ارمنی لئون مصالح دولتی رؤیت اتمک ایچون لوزیاقوسه کیتکی پک سوهردی .

بویکی دائرہ تخت اوطه سنه یقین ایدی ، تریه تون یاخود خزیزو تریقلنک رواقندن و اورولوجیوندن (ساعت قله سی) لوزیاقوسه کیتک ایچون طونج قنادلی برقیودن کیلوردی . ایمپراطور ، مراسم فوق العاده ایلرله خزیزو تریقلندن چیقارکن بو قپوده طورور ، خلق کندیسنه پرستش ایدردی . معینی خلقی ایسه ، تریه توندن لوزیاقوسه منہی اولان قبودن اعتباراً ژوستینیانوس دنیلن انصالنده کی سالونه آچیلان

قوپیه قدراولان مسافده، لوزیا قوسده ایکی صره لی دزیلورلردی . وعودتده ایمراطور، حرزوتریقینه تریپتون طریقیه کیرکن ، کذراکده طوران ذوات طرفندن ینه لوزیا قوسده آلتیشلانیردی .

لوزیا قوسدن تخت سالونه، بوسالونک باشلیجه مدخلندن کیلوردی . ایکنجی ژوستی نین، لوزیا قوسک یانه بردارنه ده پایدیمرق ، بوکا کندی اسمنی ویردی . (ژوستی نیانوس) دنیلن بودارنه ، (۶۹۴) سنه سنده انشا ایدلدی ؛ توفیل ، لوزیا قوسی موزایقارله ترین ایدرکن بوراسنی زینتلندردی . ژوستی نیانوس ، جسم بردارنه ایدی . دیوارلری ، آلتون زمین اوزرینه موزایقارله دوشمه سی ده رنگارنگ مرمرلرله مفروش و مزین ایدی . رشاعرک دیدیکی کی، کره ارض اوزرنده بویه برکوزلک کورله مشدر . (۱۲۸۹) سنه سنده بطریق اطاناسیوسک ، ایکنجی آندرونیکوس پاله نولوغوس طرفندن مراسم نصی بو دائرهمده اجرا ایدلشدی .

ژوستی نیانوس دن لوزیا قوس دنیلن دائرهمه برقیودن کیلوردی . بوراسی مأمورین ورجالک دائرهمی انتظار سالونی ایدی . بعضی مراسمه دینی احتفاللرده بولغق اوزره کان ذوات اکثریا بوراده طوباندقنلردن (ژوستی نیانوس) . مراسم تریقلینوسی درلردی .

تریقلینوس کی ، ژوستی نین تریقلینوسی ده ایمراطورلرک ضیافت سالونی اولمشدر . برچوق دینی وغیردینی یورطیرده ، مراسمه اکثریا بوراده ضیافتلر ، ایمراطور ، مدعوین ایله برلکده سفرهمده اوطوروردی .

استانبوله کلش اولان عرب هیئت سفارتیه پرنسس اولغایه بوسفرهمده ضیافتلر کشیده اولنشدی . بومکلف ضیافتلر ائشاننده او بولش کوموش طاقلر قوللانلشدی . موسقوف ایمراطوریمجه سی بوسالونده اولجه یدنجی قسطنطین پورفیریونه نک زوجهمی هلنا طرفندن قبول ایدلشدی .

لوزیا قوسه متصل اولان ژوستی نین تریقلینوسدن ، اغلب احتمالله کوره ایکنجی ژوستی نین طرفندن انشا ایدیلن اسکایلا Skyla واسطه سیله آت میداننه کیلوردی .

(اسکایلا) لر ژوستی نیانوسک برجهته متصل اولوب ، بورادن آت میداننه برقیودن کیلور و بورادن ده طوغریجه اسکایلاه کیریلوردی . بوقپویه (خالک) دینیلوردی که ، سراپک بیوک قپولردن بری ایدی .

بیوک مراسمه ایمراطورلر بعضاً بوقیودن کچرلردی ، اکثریاده مأمورین ورجال اسکایلاه و ژوستی نیانوسه آت میداننده کیرلردی . تریقلینوسدن آت میداننه کیلوردی ، بوندن آکلاشلدیفته کوره ، اسکایلالر ژوستی نین تریقلینوسی ایله آت میدانی یکدیگریته وصل ایدر برنوع کچید ، بردهلیز ایدی . بودهلیز دائره شکلنده ایدی . بوراسنک دیوارلری غنائمن اولان اسلحه و متروکات ایله مزین اولدینی ایچون اسکایلا Skylas دیه شهرت بولش اولسی محتملدر . بودهلیز ژوستی نین تریقلینوسنک غریبنده کاش ایدی . اسکایلا دنیلن قسم کچلکدن صکره ژوستی نیانوس دائره سنک غرب قسمه کیریلوردی . بوسالورده بویلی بویه قلع اولدقدن صکره ، شرق قسمه کلنوردی که ، بورادن اوتهمی واسع برلغانجه ایدی . شو حاله کوره ، ژوستی نین تریقلینوسی غرباً اسکایلالرله ، شرقاً اوستی آچیق بر حولی ایله محدود ایدی .

بوداږه ، بر طرفدن خریزوتریقلینوسک غرب جهتده کی لوزیا قوسه بئیشیک ایدی . بناء علیه ، سریر حکمداری آت میدانندن پک اوزاقده دکلدی . آت میدانندن خریزوتریقلینوسه کیتمک ایچون اسکیلارلی ، ژوستی نیانوسی ولوزیا قوسی کچمک لازمکلبردی . بناء علیه ، آت میدانی جهتده فوق العاده محتشم ایکی دیوانخانه یه کچیلور برقیو واردی . بودیوانخانه لری ایکنجی ژوستی نین پادیرمشدی . بوایکی دیوانخانه ده ، لوزیا قوس ایله ژوستی نیانوس داږم لری . بوداږم لر تحت ایمپراطورینک موضوع اولدینی صالونه آت میدانی بربرینه وصل ایدر ایدی .

فناږک مریم آنا کلیسای

L'église de la Vierge -du-Phare

اون سکزنجی عصرک واسطنده بشنجی قسطنطین قووپرونیوس (۷۷۵-۷۴۱)، ایکنجی اییوستینیانوس طرفندن پادیریلان مبانیه علاوه فنار اوزرنده ، یکی برنا ، یکی برکلیسا انشا ایتدیردی . برعصر صوکره ، اورتودوقساک غلبه قطعیه سندن صوکره ، اوچنجی میخائیل ۸۶۶ده کلیسایک بانسی اولان ذاتک جسدی مزارندن چیقارتدی . ودکنسکرله ضرب و احراق بالنار ایتدیردکن صوکره بو بت شکن ایمپراطورک مدفون اولدینی یشیل مرمردن معمول و مصنوع صندوقه نك فنار کلیسایسده قانسئل Canceil دنیلن محل مخصوصک اعمالیچون بیجلمه سنی امر ایلدی . نامنی کلیسایه اضافه ایدر فنار ، برقله ایدی . کیجه لین کمجیلر ضیا سندن استفاده ایدرک سفر ایدرلردی . بوبرشارت موقی ایدی ، سرای ایله آناطولیده کی آیالات ارسنده ، مسافه بمسافه یاقیلان آتشرله تأمین مخبرات اولنوردی .

آناطولی خطی اوزرنده ، ایلاک فنارده S' Auxence جاملیجه طایغی اوزرنده ایدی . فناږک سدی اوزرنده کیجه وکوندوز ترصده مأمور بکجیلر واردی . بورادن منظره ویتی نیه (بروسه طاغریته) طوغری تمتد اولور .

فناږک مینی اولدینی سد اوزرنده حضرت مریم (سیده البیت) نامنه برکلیسا واردی . اقامتگاه ایمپراطوری بونک حایه معنویه سی آلتنده بولنیوردی .

خریسوتریقلینوس دنیلن داږه ایمپراطوریدن بوکلیسایه تخت صالونک شرق جهتده کی قبولرندن ویا مذکور سد ایله خریزوتریقلینوسک جنوبنده کاڭن دواڭر ایمپراطوری به متصل دهلیز واسطه سیله ویاخودکه صالونک شال جهتده کی برقنادلی قیوسندن کچیلوردی . بصورتله بوکلیسایک تخت صالونیه و اقامتگاه ایمپراطوری ایله طوغریدن طوغری به برارتباطی واردی .

سرای ایمپراطوریده اجرا ایدیلن مراسمه بوکلیسایک پک بیوک اهمیتی واردی . ایمپراطورلرک پرنسارک ، پرنسارک مراسم ازواجیه لری بوراده اجرا ایدلش ، دینی یورطولرده الای ایمپراطوری اکثریا بورادن بدأ ایدر ایدی . اصول تشریفاته مذکور بعض مراسم دینه اجرا سیچون ایمپراطورلر بویا به کلیرلردی .

بوکلیسانک دیوارلرنده و قلیع انجیلیه متعلق تصاویر مقوس ایدی . از جمله ، ولادت ، تمیدعیسی و معجزات مسیحیه و سائرده دائر تصاویر شایان دقت ایدی .

بوتریتیانک ، کلیسایک حین انشاسنده موجود اولمدینی محققدر . نه بشنچی قسطنطین ونده بت شکن امپراطورلر و اخلاقی ، انسان تصویری مبذول اولان تزیناته سرای داخلنده مساعده ایدمه مشلردی . بوتریتیانک قدم تاریخیسی ده اولره ، طقوزنجی عصرک واسطنه قدر چقار .

اون اوچنچی عصرک ابدالرنده فنارده کی (قباصلالده) مریم آنا کلیسای ، سرای امپراطورینک اک ثروندار ، اک مقدس معابدندن بری ایدی . جسامتجه پکده بیوک دکلدی . شرقه متوجه اولان بوکلیسا ، سربایک خریزوتریقین دنیلن دائر مسندن اوزاقده دکل ، فنار جوارنده و دکره حاکم سد اوزرنده مبنی ایدی ؛ بناء علیه دوائر امپراطوری قربنده بولنیوردی .

حضرت مریمک تصویری که ، بو معبدانک نامنه تذکر و انشا ایدلش ایدی - محرابک اوزرنده کی نصف قبهده امپراطورک شخص مقدسی حمایه و اکا نظارت ایدی !

بوکلیسانک زروسیمدن عبارت اولان تزیناتی فوق العاده و غایت قیمتدار ایدی . قبولرندن ، صوگ جماعت محلنه کیریله جک مدخلک کوشدن معمول ، بارمقلقی ایکی قنادلی قپوسی واردی . معبدک سور ایله محاط بر حولیسیده واردی ، بورادن فنارک قلهسی کورینوردی . کلیسانک اوچ محراب محلی واردی ؛ محراب اوکنده کی قسم مخصوصده autel موضوع سفره مقدسک اوزرنده آلتون و کوموش قابلی درت عدد ستونه استناد ایتدیرلش کوموشدن و اهرامی الشکل بر قبه ciboruim واردی . محرابک اوکنده کی مقدسده Sanctuaire بولنان صلیبلر انجو و سائر ذی قیمت احجار ایله پرزیب و رونق ایدی .

بو سفره نلک اوزرنده مات آلتوندن معمول کوکرچینلر ملحق ایدی کوکرچینلرک قنادلری ذی قیمت احجار و انجو ایله مرین ایدی . کوکرچینلر اوله بر وضعیتده یاپلشدی که ، کوره نلر استراحت ایتک ایچون قنادلرینی ایندیرمک اوزره ایتمشلر صایرلردی ؛ اغزلرنده آلتون صلیبلر واردی . بو مزینات ، سنلردنبری جمع ایدیه ایدیه طوبلاشمش ایدی . قسطنطین پورفرورنهت ، بومعبده بیوک برصلیب وضع ایتدیرمشدی . کلیساده کی کوکرچینلر تاجلر و سائر مزینات بیوک مراسمه خریزوتریقینلک تزینی ایچون النوردی . بو مزیناتدن بشفقه ، بوراده بر طاقم نقایای مقدسده واردی ، از جمله مقدس قارغی ، حضرت عیسانک ، (انسان الندن چیقماش) تصویریده بوراده محفوظ ایدی .

تریقونق

Triconque

طقوزنجی عصر میلادینک ایکنجی ربعنده بت شکنلرک صوکنجیسی اولان تهوفیلوس سرای حکمداریده بر جوق دوائر یاپدیردی که ، اک مهمی تریقونق ایدی . بوراسی یکی بر اصولده یاپلش بر بنا ایدی . بونک اوزری یالیزی بر سقف اولوب شرقه ، شماله ، جنوبه ناظر اوچ حجره محرابیهسی واردی . غرب جهتنده ایکی ستون آراسنده اوچ قپو کوریلوردی . مرکز قپوسی کوموشدن ، دیگر ایکیمی

نجلا طونجند معمول ایدی. بو قولر واسطه‌سیله تریقونفدن کیرلهرک سیغما دنیلن نصف دائره شکلنده بر دیوانخانه کچیلوردی. بو دیوانخانهک دیوارلری، تریقینوسک کی کچی رنگارنگ مرمرله مزین ایدی. وکوزلری قماش‌دیرجی درجه‌ده پریزپ ولطافت اولان سقفی اون‌بش ستون اوزرینه اوپوردلش ایدی. سیغمانک قربنده، اوزری آجیق واسع بر حولی واورته‌سندده بر شادروان واردی. بو شادروانک قورنسنک، حوضنک کنارلری کاملاً کوموش قابلی ایدی. صو، بورادن قوزالاق شکلنده بر بورودن فیشغیردی. قبول مراسمنده، شادروانک قورنسنی میوه‌لره طولدرلر و قوزالاقردن معطر شرابنر آقیدبرلردی.

سیغما جهتنده ایسه، صو، طونجند معمول ایکی ارسلانک اغزندن فیشغیرر وبتون سیغمایه طراوت بخش ایدردی. سیغمادن، مرسه اطه‌سنک بیاض مرمرلندن یاپلش مردیونه شادروانک اولدینی یره اینیلوردی.

مرمر باصافلرک اورتسندده ایکی اوفاق ستونه استناد ایتدیرلش بر طاق ظفر واردی. یوقاروده ذی قیمت احجار ایله مزین، التون تحت اوزرنده ایمراطو اخذ موقع ایدردی.

کونوربون

[1] Le kénourgion

وسطنطین پورفرویه نیطوس، یوقاروده اسمی کچن بنالردن کونوربون تسمیه ایدیلن دائره‌نی کتاب‌المراسمنده ذکر و تعریف ایدیور. طقوزنجی عصرک نصف اخیرنده، سرای ایمراطوری دائره‌سی داخلنده برطاقم دوائر انشا ایدلدی که، بونلرک بانیسی ماکونیا سلاله‌سنک، مؤسسی اولان برنجی واسیل‌درپودوارک الک مزین، الک محتشمی کونوریون (یکی سرای دیمکدر) دنیلن دائره ایدی. [۸۸۷-۸۹۷] بردائرة اون آلتی ستونه مستند یازیلینک شکلنده بر دیوانخانه ایدی. ستونلردن سکزی تسالیادن (موره یکیش‌رندن) کتیرلش یشیل مرمردن، دیگر سکزی اوزرلری ایشلمش طمرلی عقیقدن ایدی. بونلرک آلتیسی اوزوم دال ویاپراقری و حیوان رسم‌لرله مزین اولوب دیگرلری اوزرنده طولامباجلی برطاقم تصاور منقوش ایدی، که بونلرک تنوعندن طولایی اورابه برکزه منعطف اولان نظر، اورادن پردورلو آریله‌مزدی. ستونلرک اوزرندن طاوانه قدر دیوارلر وشرق جهتنده کی یاریم قبه Conque آلتون زمین اوزرینه موزایق‌لره مزین ایدی. طاوانده ایمراطور برنجی واسیلک تصویری واردی؛

[۱] قدیم پلانلرک تدقیقندن اکلاشلدیتنه کوره، کونوربون، فنار مریم آنا کلیسای، حضرت الیاس، آیا قله‌مان ممبرلی قیاصتالده چشمه - سواقندده کائن محرق آگاه ووزنه‌دار باشی قوناقلرینک موقعنده بولنورمش، فنار سدی، عائله‌لرک تحت تصرفده ایکن محرق اولان قونالک کردر.

ایمراطورک یتاق اوله‌سی‌ده بوجوارده ایدی بتون بومبانی قبا سقالدن یول، سوراق اراسته، نعلبنده قدر اولان ساحه‌نی اشغال ایدردی.

قیاصقال جامعنک‌التنده کی آیازمه‌نک حضرت الیاس معبدینک موقعی املق اغلب احمالدر، چاتلادی قیواسق‌استمندده حضرت عیسی (منجی) نامنه کوچک برمعبد واردی.

ایمپراطور جنرالری، پیکری، رکابدارلی ایله محاط اولدینی حالدده اوطورمش، فتح وضبط ایدیلن ممالک و بلدانک اناختارلی سالف الذکر ذوات طرفندن کندیسنه عرض و تقدیم ایدیلور بروضعتده تصویر ایدلش ایدی.

دیوارلرده، طوانک سائر جهتلرنده ایمپراطورک برطاقم مناقب قهرمانانه سی، اجرا آتی، محارباتی، مظفریاتی منقوش ایدی.

بودیواخانهک اورتسندده و برده میلاس طرفلرندن جلب ایدلش مرمردن معمول بر دائره ایچنده موزاییقندن بر طاووس قوشی مرسوم ایدی. بو دائرهک اطرافندن دها بیوک بردارمه منتهی اولوق اوزره عین مرمردن معمول شعاعات منتشر ایدی. بو دائرهدن مرمرک درت زاویه سنه یعنی درت گوشه سنه طوغری قارنال قوشی منقوش اولوب، بونلر صانکه هوالانلق اوزره ایدیلور. رنکارنک بلور لوحه لرله مزین اولان دیوارلری نظرلره برجیچک باغچه سی کبی عرض لطافت ایدردی.

آلتون مزینات دائرهک آشانی قسمی یوقارو قسمندن تفریق ایدردی. تاوانده، آرقه لرندده لباس ایمپراطوری، باشلرنده تاج حکمداری بولندینی حالدده ایمپراطورله زوجه سی ثودوقسیانک موزاییقندن تصویرلری واردی. بوموزاییقلک زمینی سراپا مذهب ایدی.

آلای لباسلری لابس، اکلیل حکمداریی حامل اولان مشارالهما بیلدیرلر کبی پارل پارل بارلاردی والرنده انجیل شریف واردی، بو اوطه نک درت دیواری بو تصویرلره مزین و مذهب ایدی. دائرهک تاوانی بر آز آلجاندی، اورتسندده یشیل بلوردن بر صلیب واردی، ایمپراطورله زوجه سی و چوچقلری بوسلیک اطرافنده الارینی سما طوغری قالدیرمشلر دعا ایدر وضعتده ایدیلر.

دیوارلرده ابون و چوچقلرک تضرعاتی منقوش و محرر ایدی.

ابونک تضرعاتی شوصورتله ایدی:

« یك مرحمتی و پادشاهلر بادشاهی اولان الله ! سنك انعام و احسانكك شكری اولان چوچقلرله »
 « بزى محاط قیلدیقندن طولانی سكا حد و شكر ایدیورز. بو چوچقلری ارزوی آلہكك وجهله حفظ »
 « وصیانت بیور. بونلرند هریری سنك امر و ارادهك خارجه چیقمسون، تاكه بوندن طولانی ده، »
 « سنك لطف و عنایتكه عرض شکران و منت ایدلم .. »

چوچقلرک نیاز و تضرعاتی ده شووجهله ایدی:

« ای حکمه الله ! بابامزى داوودك فقر و ضرورتندن تخلص ایتدیکندن و ره حکه تدهین ایتدیکنندن »
 « طولانی سكا عرض شکران و منت ایدیورز. ملکوت سما لایق کورمک پدر و والدہ مزى و بزى قدرتکله حفظ وصیانت ایت . »

..

ایشته رنجی واسیلاک یاپدیردینی یکی بنا، شرق جهتده نصف دائره شکلنده برجیقتی ایله محدود یازیلیک شکلنده بر مراسم دیواخانه سیله بر حجره مقدسه دن عبارت ایدی.

..

مراسم دیوانخانه‌سی، خریزوتریق‌لینک جنوب جهندن دواثر ایمپراطوریه ایله کسب‌اتصال ایلش ایدی.

...

پرنسس اولغابک ژوستینیئن تریقلینوسنده رسم قبولندن سوکره ایمپراطوریمچه هلنا تختندن قالدقهرق لوزیا قوسدن Lausiacos تربیه‌تون Tripeton کچهرک کنورونه داخل اولمش و اورادن اوطه‌سنه کچمش ایدی. موسقوف پرنسسده عینی یولی تعقیماً ژوستینیانوسدن، لوزیا قوسدن تربیه‌توندن بالمرور کنورونه کچمش واوراده برمدت توقف ایلش ایدی. سوکره کنوروبندن یدنجی قسطنطنینک، ایمپراطوریمچه ایله جوجقلرینک نزدینه ایصال ایدلمش ایدی.

کذلک خادان ایمپراطوریدن پرنسسک تولدنی متعاقب، رجالک حرملری ایمپراطوریمچه‌نی تبریکه کیدرلردی بونلر کنوروبندن ایمپراطوریمچه‌نک اوطه‌سنه ادخال وایصال اولنورلردی. تربیه‌تون یعنی خریزوتریق‌لینک غربنده کاش دهلزدن طوغریمچه کنورونه کیریلوردی. بورادنده ایمپراطوریمچه‌نک اوطه‌سنه داخل اولنوردی. ایمپراطوریمچه‌نک اوطه‌سی خریزوتریق‌لینک جنوب جهتنده ایدی، فقط بو اوطه، کنوریونه متصل و مربع‌الشکل بر اوطه دکلدی. بو اوطه‌نک ایمپراطورک دواثری مشتملاتندن معدود اولدینی محتملدر.

بوصورتله برنجی واسیل، تخت سالونک جنوب طرفنه ایکی محتمم سالون دها انشاسیله دواثر موجودینی تکثیر ایتدی بو سالونلرک درت دیواری سراپا، فوق‌العاده ظریف، عیون آرا موزاییق مرمرلرله مفروش و مزین ایدی. بوموزاییقلر اوزرنده ایمپراطورک وقایع و بلندی‌شانه دلالت برچوق الواح و تصاویر منفوش و مرسوم ایدی.

یکی کلبا [۱]

سالف‌الذکر دواثر عالیّه محتمم‌ه‌دن معادا مومی‌ایله برنجی واسیل سرای داخلنده کوچک برمعبد دها یاپدردی که، یکی کلباسیه مشهور اولمش ایدی. بونک کشاد مراسم مطنطه‌سی (۸۸۱) سنه میلادی‌سی مایسنک برنجی کونی‌اجرا ایدلدی. بومراسمه ریاست ایدن بطریق فونیوس بومناسبتله مفصل برنطق ایراد ایدرک سرایده برنجیم تابدار کبی بارلایان بوکلیسانک لطافت و احتشام‌ندن بحث ایدلی. بوکلیسا حضرت عیسی‌ایله مریمه و الیاس ایله افسقیوس نیقولایه و ملائکه مقربیندن مکائیل ایله نجبرائیل نذر ایدلمش ایدی.

قوجه معمار سنانک زاده دهاسی اولان بوجامع‌معلا، هجرتک (۹۸۸) و میلادک (۱۵۵۵) سنه‌سند قانونی سلیمان خان طرفندن کریمه محترم‌ملری مهرماه سلطان نامنه یاپدیرلمشدی. یوقاروده، نه فکر و مقصدله انشا ایدلدیکی بیلدیرلمشدی. شوکیفته بناء، بوجامعک بزجه پک بیوک برقیمت تاریخی‌سی معزز بر خاطرّه ملیه‌سی وارددر.

شووطنه مربوط اولان هر مسلم عثمانینک بومعبد محتمشی زیارت ایتسی بروجیه‌در. چونکه اورایی زیارتله، عالیجناب اجداد مزک خاطرات جلادت شعاریلری یاد آور شرکان اولور.

[۱] قبا صقال ایله اسحق یاشا ارمنه تصادف ایدردی. بومعبدک حویلینده محتمم شادروان و سراپایله معبد ارمنه‌سند فوفاقی برکچید وادی؛ ایمپراطور سرایه، بوکچیدد کچردی.

بوجامعك ، موقى يوكسك ، هيئت عموميه‌سى معلا اولديغندن ، هر طرفدن كورينور . هله شيشلى طرفلاردن نظر ايديله‌جك اولورسه ، پك مهيپ ، غايت محتمم برهيتده منظور اولور . خلاصه بوجامع توركلكلك بو شهرده‌كى معظم آبداتى مياننده آريجه برموقى واردور ..

جامعك دروننده‌كى درت عدد جسيم ويوكسك غرايت ديركار پك قيمتداردر .

بيزانس مورخلرينك افاده‌لرینه باقيلورسه ، بوستونلر ادرنه قپوسى قرينده وقيله موجود بولنش اولان (حضرت يحيى) نامنه مؤسس كلاسادن آلتش .

معبد لطف و قدسيت نثارك حوليسى پك كنيشدر ، وداثراً مادر مختلف رنگده مرمر و غرايت ستونلى رواقوله مزيندر . ايكي مدرسه‌سى واردى . فقط بيك اوچيوز اون سنه‌سنده وقوعبولان شدتلى حركت ارضده ، هم جامع ، وهمده مدرسه ، مكتب و تره خراب اولمشدى . جامع ، طرخان پاشانك ومؤخرأ مستشار اسبق مرحوم محمد على پاشانك اوقاف نظارتلى زماننده مكملاً و بر جوق يرلى تجديداً تعمير ايدلش ايسهده ، مدرسه و تره على حاليه بر ايقامه‌شدر ؛ بو تعميردن صوكره ، ينه خفيف صورته و قوعبولان حركت ارضدن ، جامعك يان ديوار و كمرلردن بعضى تكرر چاتلامشدر .

شرق جنوبيده‌كى بوجاتلاقلردن اكلاشيلديغنه كوره ، حركات ارضيه ، بوموقعهده دائماً عين استقامته تاثيرينى كوستيريور . مكتبي و چفته حامى اولدجه معموردر .

حامك اصالنده برده چشمه واردور .

جامعك شرق جنوبى ههنده‌كى ترهده ، صدراعظم رستم پاشانك دامادى ، وزير اعظم احمد پاشا ايله تعلقاتندن بش اون ذات مدفوندر . بونلك مرمر صندوقه‌لى ، باشلارنده‌كى طولامه قووقلىرى پك مصنعره ، نادر بولنور مرمردن بايلديي ايجون قيمتداردر . تأسف اولنوركه حركت ارضدن خراب اولان بوتربه اره‌دن سنه‌لر كچديكى حالده ، ايجروسنى خس و خاشاك ايتيلا ايتمشدر .

جامعك مشتهلاتندن اولان مكتبك پنجره‌سى اوكنده حليه صاحبي خاقانى محمد بك مدفوندر كه ، كوزجه رستم پاشانك كريمه زاده‌سى و ايوبده تره شريفه‌نك بوستان اسكه‌سى قپوسنك ائصالنده ، رئيس الكتاب اسبق مصطفى [۱] افنديك قبريتك صاغ طرفنده اطرافلى آجيق و ستونلى تره دروننده مدفون صدر اعظم آياس پاشانك دخى افراسندندر .

جامعك صاغ جناحنده‌كى مدرسه اوطله‌رينك اوكنده بريوك اغاج دينده باش و اياق طاشلىر مدور بر قبر داها واردركه ،

[۱] طاووجى رئيس ديكلارى مصطفى افنديركه ، بوغاز ايجنده روم ايلي حصارنده قبالده بايلى ، باغى ، باغچه و چشمه‌سى واردى . چشمه‌سى ، (۱۳۳۲) سنه‌سى مائس طرفنده ساحل بجرده‌كى بوستان قطع ابدلبيكى زمان هدم ايدلش بعض امثالى مثلو برده بايلامشدر .

استانبولده ، مال حاضرده کی روم کلیساری

استانبولده الیوم موجود اولان روم کلیساری - قانلی کلیسا Mougouliotissa مستثنا اولدینی حالده . دیگرارینک سقفرلی اخشایدر . معابد مذکوردهن اگ مهملریده بوجه آتی ذکر ویان ایسیورم . اولاً ، فنار کلیسایدرکه ، و قتیه بزانشلیار زمانده (پامماخاریست) Pammakariste دیه معروف اولوب الیوم فتحیه جامی دیه یاد ایدیلان کلیسا ایله آیایورکی کلیسانک [۱] احواتی خواطری مقصدیه انشا ایدلشدیر . یوقاروده فتحیه جامی بختنده تفصیل ایدلیکی اوزره ، سلطان مراد ثالث دورنده پطریقخانه اولان پامماخاریست کلیساسی جامعہ تحویل اولدینی زمان ، پطریق وکالتنده بولنان (نیمه فور = نیکیفوروس) بو کلیساده مدفون ذواتک بقایای عظامی وحضرت مریمک موزاییقندن تصویری آلهرق بوفنار کلیسایه کتورمشدی .

(پامماخاریست) حضرت مریمه وریلان صفتلردن ری اولدیغنه بناء فتحیه جامی ده بدایت انشاسنده اونام ایله توسیم ایدلش و تصویر مریمده اوراده معلق بولنش ایدی . فتحیه ، جامعہ تحویل اولونجه نصورده اورادن آلهرق فنار کلیسایه نقل ایدلش و بناء علیه بو کلیسانک ونام ایله یادینه قرارورلش ایدی . استانبول وتوابی روم پطریقنیک دائره مخصوصه لری بو کلیسانک افضالنده در . کلیسای مذکور (۱۶۱۴) سنه میلادی سنده قپو طاغلی پطریق (تیموتو = تیموتوس) ک زمانده توسیع و تعمیر و (۱۷۲۰) سنه سنده مصادف پطریق اوچنجی (ژهرده می = ایهره میاس) نک زمانده ده روم جماعتی طرفندن تجدیداً ترمیم قلمشدی .

۲ - قدس شریف پطریقخانه سی کلیساسی

بو کلیسا الیوم فنار جوارنده ، پتریون محله سنده کائن اولوب و قتیه آیایورکی نامنه انشا ایدلشدی . روایتہ نظراً بوراسی و قتیه ، اولاح بکری بولنان قانتاقوزینوسلرک - کوچک کلیسالی برخانه ایش . صوکره قدس شریف پطریق ثوفانوس طرفندن ساتون آلتش (۱۶۴۰) سنه سنده یانمش مؤخرأ کورکچی اصنافنک اعانه سیله تکرار پایدیرلشدیر ، یه یاندیغندن (۱۷۲۸) سنه سنده مجدد انشا ایدلشدیرکه حالا اوشکل و طرز اوزره طورریور .

۳ - طریقنا کلیساسی

بو کلیسا بلاطده و فنار جاده سی اوزرنده کائن اولوب L'Eglise du Mont sinai حضرت یحیی نامنه انشا ایدلشدیر . اساساً غایت کوچک و دار برکلیسا ایکن ، (۱۶۴۰) سنه سنده ظهور ایدن بر حریقده یانمش ، و سفردان برینک [روسیه سفیری اوله حق !] توسط و مراجعتیه برخانه طرزوشکندده پیدلش ایدی . برمدت صوکره ، بعض عوارضک تأثیریه خراب اولدیغندن (۱۷۲۹) سنه سنده طومیناده ساکن خرسدیانلر طرفندن پایدیرلشدیر . و قتیه فنار زادکانیه باش ایسقفوسلرک رئیس ، آیین روحانی اسباع ایچون و کلیسایه کورلرملش [۱] .

[۱] بونلرک اجدادی اساساً فنارلی اولوب ، جانب بابعالیدن اولاح بقدان بکلکریته نصب و تمین بیورلشلردی . استانبول تاریخی - ۱۴

استانبول فتحندن صوکره، مختلف زمانلرده یاپیلوب زمانمزه قدر بادرارولان سائر روم کلیساری یوقاروده اسمی مذکور mougouliotissa کلیسا-سیله ایوانسرایده کی مریم آنا، آیا یورکی، بلاطده ملائکه مقربیندن میکایل دیگر مریم، Viarge de Paline، اودون قپوسنده آیا دیمتری، کلیساری و بیزانس مورخلرینک افاده-سنه کورد، حضرت مریمک تصویر مه جزه نماسنی حاوی اکر یقوده حضرت مریم Ste V de Cyrus، و تکفور سراننده خنجرلی مریم آنا [۱] و ادرنه قپوسنده آیا یورکی کلیسارلندن عبارتدر.

میلادک (۱۵۵۶) سنه-سندده قانونی سلطان سلیمان خانک کریمه محترمه لری مهر ماه سلطان، پدر والا کهرلری زنده سبق ایدن بناء و استرحای اوزرینه، ادرنه قپوسی قرینده Porte Polyandrie کائن آیا یورکی نام قدیم کلیسای المش ایدی. شمدیکی مهرماه سلطان جامع محترمنی بو قدیم کلیسانک رینه یاپدیرم شد. آیا یورکی کلیسای ده - شمدیکی رنده اشا ایداشدر. بو کلیسا ایوم ادرنه قپوسنک تام قارشوسنده کاشدر.

بو کلیساده محفوظ اولوب، بارشومن یعنی کودری اوزرینه یازلش بر انجیل نسخه سی، (۱۴۳۸) سنه میلادی-سندده قنیه لی (آرسن = آرسه نیوس) بر راهب طرفندن ایاصوفیای کبیر کلیسا-سنه وضع ایدلش ایدی. بو انجیل، شرق و غرب کلیسارینک توحیدی امنیه سیله، ایتالیا ده کائن (فرار) قصبه-سنه کیتش اولان استانبول بطریق (یوسف) اوراده ایکن ویرلش. معلومدرکه، مذکور ایکی کلیسانک توحیدیه اورنده کی نزاع مذهبینک رفع و ارالسه ایچون مذکور (فرار) قصبه-سندده بر مجلس روحانی عقد ایدلش ایدی. (۱۴۳۸) بو مجلسی اجتماعه دعوت ایدن بابا دردنجی اوژنه ک شو تشبثندن ده بر نتیجه حاصل اوله ماش ایدی.

مومی الیه بطریق یوسف بو انجیل استانبوله کوندردی و بوراده ایاصوفیه معبدینه قوندی؛ که، ایاصوفیه معبدینک اوزمانکی خزینه اوراق محافظلی ذخیره کورده بوممه بده وضع ایدلیکنی خاتمه-سندده قید و ذکر ایتشد.

فقط اکلاشیلان، استانبولک حین فتحنده بو انجیل شریف قسطنطینک اوغلی امانوئل-سندده رینک الیه کچمش اوده، (۱۵۶۸) سنه-سندده، اون ایکی سنه صوکره بایلان سالف الذکر اسکی کلیسانک خاطراتی ادامه ایتک اوزره بایلان آیا یورکی کلیسا-سنه وقف و تبرع ایتشد. بالاده مذکور کلیساردن ماعدا، طوبیقه-سندده کائن آیانقولا، وصایه جوارنده آیا یورکی St. George des Cyprès کلیساری ده وارد. آیا یورکی کلیسا-سی پک قدیم و اسطوانی شکل قبه لی ایدی. بو کلیسا کوچوکلکی حسینیه بعد الفتح روملرده ابقا ایدلشدی. بوراده استانبول رجالدن بر چوق کیسه مدفون بولدیفندن طرف امپراطوریدن تخصیصاتی واردی. یوقاروده مبحث مخصوصنده ذکر ایدلیکی اوزره بوجهت کلیسانک نظامنامه داخل-سندده مقیدر.

[۳] بو کلیساده حضرت مریمک کوکسندده بر خنجر صابلی اولدینی حالدہ نجم ایتدیرلش بر تصویر واری.

کلیسای مذکور (۱۸۳۲) سده‌سنة قدر پاپدار اولمش ايشه‌ده اوتاريخده ظهور ایدن بر حريقده يانوب کول اولمشدی . صابته‌ده آيا يورکي کليسا-سي‌ده اوتاريخده محترق اولمشدر .
 (۱۸۳۲) سده‌سنة و مأخذه اولان اثرک مؤلفي بطريق (قسطنطين) زماننده بو کليسا ، شمديکي شکل و هيئي اوزره قبه‌لي اوله‌رق ياپيلمشدر .
 بوکليسا‌ده بارشومن يعني تيرشه اوزرينه يازلمش ايکي انجيل نسخه‌سي واردر . دېکر برچوق‌کتاب مرور زمان ايله ضايع اولمشدر .

بالقي کليسا سي و مريم آنا پياري

Ste-Marie de la Source

ايمپراطورلرک کال شوق و خضوع ايله کيندکاري يالکيز ولاخرنه ايله باقيرجيلرک مريم آنا کليسالري دکل ایدی . پيکارک مقدس مريمي‌ده ، خلقت اکثريا زيارت ايندکاري بر محل ایدی . عروج عیسی يورطيسنده ايمپراطورلر بورايه کليز ، و کليسانک محرابته‌کي طبله‌مقدسه اوزرينه عطيه‌لريني قويازلردی . بو کليسانک مشتملاتندن اولوق اورره ، ايمپراطوره مخصوص بر دائره‌ده واردي .
 ايمپراطور ، بوراده يك پيرکن ، فرقلر ارکانی ، اشاغیده ، حويلده طورور و زمين وزمانه مناسب منظومه‌لر اوقورلردی .

بو فرقلردن ماويلر : ایدی ايرمق ! مقدس پيکار ، بز ، خرستيالر ، سني بولوق ، کوردک پک عزيز و مقدس مادراله ، سندن متبادياً نیاز و تضرع ايدييورز ... مستحق اولديگ قدر سني مدح و ثنا ايدييورز ...

بو آواز ثنا کاري اوزرينه يشيللرده : روماليلرک منبع حياتی ، مادراله اولان مريم ، ارغوان ايچنده طوغمش وسندن تاج کيمش اولان ايمپراطورلری سوق و اداره ایت ؛ سـنـک حمایه‌کي طلب و استرحام ايدييورز ، حمایه‌کار اولان قنادلرکه بزى قوشات ... ديه جواب ويرلردی .

ولاخرنده اولديني کهي ، بو مريم آناه ده دخي مقدس بر پيکار ، و برکليسا و کتاب‌المراسمه کورولديکي اوزره ، بو کليسانک برحوليسی ، طبقه‌لي برده صولک جماعت محلی واردي .

طقوزنجي عصرده ، بر آبه‌ده ، مورخ نيکيفوروس [۱] ، بو آبه‌ده نك طرز بنا-سنة دائر معلومات متممه ويريور و ديورکه : بو آبه‌ده ، شهردن تخمیناً بر استاد [۲] بعد و مسافه‌ده ، چنار و سروی اغاجاريله سايدار و جابرله محاط و محدود ، لطيف بر موقعه کائن ایدی .

ايمپراطور برنجي لئون [۴۷۴ - ۴۵۷] ، پيکارک اولديني برده مادراله نامنه برکليسا ياپيدردی : بو پيکار ، کليسانک سقفی آلتنده ميني ایدی .

بو بنا ، علی‌العموم بر مستطیل شکنده ، طولی ، عرضنک بر مثلی مقداريني کچردی .

بنانک اطرافنده درت رواق واردي . درت رواقدن ايکيسي ، شرقدن غربه و يوقاري‌به‌طوغری مستقلاً اوزانمش هيچ بيره استاد ايتمه‌ش، ديگر ايکي رواق‌ده ، شالدين جنوبه طوغري جوارنده کي ديوارله متصل بولنش ایدی .

رواقلرك قسم بالاسى مدور بر دائره شكلنده اولوب ، پنجره لرى ده واردى ؛ بو پنجره لردن ، پيكاره و كليسيه مبدولاً ضيا نفوذ و انتشار ايدردى . بئلك اوزرى منورالشكل بر قبه اور ترايدى . قبه نك انجيريى اودرجه روتقدار ايدى كه ، عادتاً مكمل بر ساي منور و بر آتش سوزان حالنده مشهود و مرئى ايدى . و الحاصل ، قبه نك هر طرفى آلتون ، موزاييقلره پريزب و لطافت ايدى . كليسانك ديوارلى بيض مرمرلره مفروش و مزين ايدى .

پيكار ، هان هان كليسانك اورته سنده ايدى . مربع الشكل و مرمرلره مفروش ايدى . قولب و پايسز قورنيه ايكي طرفدن مرديونه ايندليوردى . صو ، اولدنجق درين بر قورنه اينجه آقاردى . بو قورنه نك كنارلرندە دليكار واردى . صو او دليكاردن فيشقيردى .

بو معلوماتى ورن نيكيفوروس ، علاوه مقال اوله رق ، كليسا ايله پيكار مقدس آرمه سنده ماسبق تاوانلى بر قبه ، بواندينى ، و قورنيه قولايقله اينلنك ايجون مرمردن ايكي مرديونه موجود ايدوكنى ده سويليور .

بالادى تعريفادن اكلاشيلدينى اوزره ، مريمك كليساسى ، صورت ترتيب و انشاجه پك نوايجاد بر بنا ايدى . شكل عمومى مستطيل اولوب ، غرب جهته ده بر صوك جماعت محلى ، شرقه ده بر محراب ، شرق و غربنده كمرلى بر صره ستونلى واردى .

كليسانك بابسى حقدەكى معلوماته كلنجه : نيكيفوروس فاليتيس Nicéphore Calliste ه كوره . كليسانى برنجى لئون ياديرمش ، فقط بالاخره برنجى ايوستينيانوس ، بوراسنى پك كوزل بر معبد حاله قومشدر . پروفوپيوس ايله ديكر وقه نيسلر ، بوكليسانك ايوستينيانوس طرفدن انشا ايتديرلديكنده متفق ايلاندلر .

كليسانك بايلى حقدەكى اختلاف شو صورتله تأليف وتوثيق ايديله ييلوركه ، مريم آنا كليساسى آبرى آبرى ايكي بنادن ممشكل ايدى . قبه لى ، اطرافى ديواره محدود اولوب كندى باشنه كوچوك بر بنا تشكيل ايدن اصل پيكاردركه ، بشنچى عصر ميلادينك ايكنچى نصفنده ، مياه مقدسه نى ستر و محافظه ايتك اوزره ، برنجى له تون طرفدن ياديرلش ايدى .

التنچى عصرده ، امپراطور ايوستينيانوس ، بو پيكارك اوزرينه معظم بر بنا انشا ايتديرمش ايدى . پيكارك كليسانك عمومى پلانى مربع الشكل اولوب ، دينده چشمه ، ينى پيكار واردى . پيكارك ، اطرافى رواق و ديوارلره محاط اولوب ، كليساسى ده بويوك قبه لى ، كرسيلى ايدى . پيكارده بو قبه نك آلتنده ايدى .

خلاصه كلام ، پيكارده بويوم كليسانك سقف معظمى آلتنده ايدى .

كليسانك امپراطور ايوستينيانوس طرفدن انشا ايتديرلديكى شووقه ايله ده ثابت اوليوركه ، كونك رنده برنجى ايوستينيانوس ، صيد و شكار ايجون تراكيابه كيتش ايدى .

قيده ، بر جم غفيرك كوچوك بر مبددن چيقدقلىرى كورمش و سؤال ايتمش ، معبى اركانندن بر ذات : « اوراسى خسته لنى شفاياب اولانلرك پيكاريدر ، جوابى ورتجه ، امپراطور كليسانك درحال انشاسنى امر ايتمش ، و آيا صوفيه نك انشا آلتنده قولاييلان مالمه لرك بقاياسيله كليسا ياديرلشدر .

بالقلى نك مریم آنا کایسانی ، مختلف زمانلرده تعمیر ایدلمشدر . برنجی دفعه اوله رق ، سکنزنجی عصرک نهایتنده ایمپراطور یچه ایرینی و غنوصی التنجی قسطنطینوس طرفندن برزلزله یی متعاقب ، ایکنجی دفعه اوله رقدده طقوزنجی عصرده برنجی واسیلیوس طرفندن ، و بالاخره ، حکیم اقبیله ملقب التنجی لهئون طرفندن تعمیر ایدلمشدر . بو آبدنك ترینات و مجتمعاتی فوق العاده برطرزده ایدی . بیکیفوروس افاده سنه کوره ، دیوارلر کاملاً مرمرلره مفروش ، قبهده موزاییقلره مزین و زرین ایدی .

کلیسانك هر طرفی ، حضرت مریم ایله مسیحك رسملره ، و محل مریمی ، و مسیحك معبدده رسم تقدیمی و کور و صاغرلرک صورت شفا و نداویسنی ، و مسیحك چارمیخه کریلینى والحاصل ، قبهده معراج مسیحی کوسترر تصاویر ایله مزین ایدی .

فقط بو کلیسانك اصل جاذبه دار اولان ههتی ، پیکار ایدی .

اون دردنجی عصرده ، امانوئل فیلوس Emanuel Philès تظم ایتدیکی شعرلرده ، «پیکارک ابقونی» مکرراً مدح و ثنا ایدیور : «مریم بن ، سنده منبع حیات کوریوروم ، سن قضا و تهلكه نك شدت و حرارتی تهوین و تسکین ایدیورسك ، غریبه لرکله سن ، نی احیا ایدیورسك سن که ، سینه کده لایموتلق منبعی حفظ ایدیورک ... دیور .

منبع حیات اولان مریم ، ایکی آیینك تقاربندن حاصل اولمش ایقونوگرافیک بر تپیدر : بوتیک بری مریم ، دیکری ده میاه معجزکاردر . مریمك قوجاغنده طفل مسیح اولدینی حالده برقورنه ایجریسنده تمثیل ایدلمشدر . مریمك بو تمثیلی بیزانس دولتلك صوگ دوره سنده هر طرفده شایع اولمش ، و عصر اخیرده قدرده بو شکل اوزره تعمم ایتمشدر .

مریمك تصویرینك بولندینی قورنه نك اطرافنده بر طافم انسان ، قادین ، ایمپراطور ، باطریق ، پاپاس ، خسته ، مبتلا ، گرفتار و مجذوب رسملری ده وارد . بونلر ، هپ شفا طلب ایتمک ایچون بورایه ککشلر .

اون دردنجی و اون بشنجی عصرلرده ، بروس هاجیلری ؛ کندی افاده لری وجهه ، مریمه تعبد ایتمک ، معجزکار مقدس صوئ ایچمک و انکله بیقانع اوزره بالقلیه کلیرلردی .

بالقلى زیارت ایتمک خصوصنده کی تهالك زمانمزه قدر دوام ایتمکده در .

بالقلى کایسانی ، یکی بر بنادر . مکرراً تخریباته اوغراشمشدر . بالقی موقی ، ساخورده اغاجلرک سایه سکوتنه التجا ایتمش ، لطیف بر چنزاردر .

ابراهیمیلر مناسرتی

بو حوالیده ، وقتیه ، برکوچوک معبد واردی که ، ایمپراطورلر آلاى والا ایله بورایه کلیرلردی . نیکیفوروس فوقاس ۹۶۳ سنه سنده ، رسم توجی اجرا ایدلمک اوزره یدی قلهده کی یالدرلی قپو طریقله استانبوله کبرمه دن ، Vierge Acheiropoëtos نامیه معروف ابراهیمیلر مناسرتنده mo. des Abramites توقف ایتمش ایدی .

رنجی واسیلیوس ده ۸۳۱ و ۸۳۷ سنه لرده کی سفر لرندن مظفر آعودتیده ، بالدیزلی قیونک طاق ظفیری آلتندن کچمه دن ، دعا و نیاز ایجت ، و موم یاقق اوزره ابراهیمیلرک مریم آنا کلیساسنده ر مدت توقف ایتمش ایدی .

بعض دفعه ، مریم آنا Ste. Marie - A. cheiropoiëtis و بعضاًده ابراهیمیلرک مناستری دیه یاد اولان بو مناسترک انشاسنی قسطنطنیه عطف ایتمش ایدی ، بو ایمراطور بومناستری ، آبرامیوس Abramios تیجون تأسیس و انشا ایتدیرمشدی . بو مناستر ، مادر آللهک ، طفل مسیحی صاغ قوی اوزرنده کوستر وضعیتده بر رسنی محفوظ اولسندن دولایو تجیل و تسعید ایدیلوردی .

محیط و جوهره سی داخلنده ، حضرت مریمه نذر ایدلش اولان بر کلیسامنی اولان بومناستری بالدیزلی قیو قربنده ، فقط سور خارچنده کائن ایدی . مریمه نذر و تحاف ایدلش اولان بو کوچوک معبد Sanctuaire (یکی قدس) Nouvelle - Jérusalem نامیه دنخ معروف ایدی .

اون الی اغستوسده ، اوراده بر مراسم روحانیه آلائی اجرا ایدیلوردی . بالدیزلی قیونک ایچ طرفنده قدس شریف نامیه دیگر ر مریم آنا کلیساسی ده واریدی . سورلرک داخلنده مبنی اولان بو کلیسانی ، سالف الذکر کلیسادن تفریق ایتمک لازم کلیر ، بو کلیسا سور خارچنده ایدی .

سور داخلنده ، قدس شریف نامیه معروف مریم آنا کلیساسنده آیوس دیومیدیس St. Dionède نامنده بر عزیزک مزارای واریدی . ایمراطور بو صوک معبدده اغستوسک اون بشنجی کونی اقامشی کلیر ، و راهبده ، ایتسی کونی شهرک خاطره سنی تذکار ایدر ایدی . بنا علی ذلک ، بو مریم - قدس شریف کلیساسی ، بعض بیزانس مؤلفلرینک آیوس دیومیدنس دیدکلری عین کلیسامیدر .

دیمک که ، آیوس دیومیدیس کلیساسی ، مریم - قدس شریف کلیساسنک بر مشتملی اولوب ، بالدیزلی قیونک داخلنده کائن بر مناسترک سوری ایجریسنده مبنی ایتمش .

وقتا که ، مستقبل رنجی واسیلیوس ماکدونایی ترک ایله اودرجه بارلاق موفقیتمل اجرا سنه مجبور اوجنی ، استانبوله کادیکی زمان بالدیزلی قیونک کیرمش ایدی . بالدیزلی قیونک کچدکن صوکره ، اثنای سیاحتده پک زیاده یورولش اولدیفندن بالدیزلی قیونک هان یاننده بولان ، آیوس دیومیدیس ک قیوسی اوکنده اوپو قالمش ایدی .

کیجه رؤیاسنده ، آیووس دیومیدیس مناسترک higoumène باش راهبنه کورونمش و آکا ده قیویه کیت ، اوراده طوران آدمی ایجری آل ، و آکا باق ، خدمت ایت ، زیرا ، بو آدم کونک رنده ایمراطور اوله جقدر ، دیه امر ایتمشدر .

واسیلیوس جالس سزیر حکمداری اولونجه ، اخبار و تبشیری تحقق ایدن عزیزه قارشو لازمه شکران و محمدی ایفا ایتمش اولق ایجون کلیساسنی توسیع ، و درونی فوق العاده محتشم و کرانها اشیا ایله تهیز ایتدی .

بر روایت کوره ، کایسا ، بویوک قسطنطین دورنده انشا ایدلشد . شوراسی محققدرکه ، بومعبد ،
التنجی عصرده اییوستینیانوسک زماننده موجود و مؤسس ایدی .

ایمپراطور دیوقله نینوس [۱] Diocletien [۲۸۴] زماننده اعدام ایدیلن بو عزیز دوقور نامه
بایلان آیین دینی هر حالده استانبولجه اولدجه قدیم ایدی . بر ماصاله اینانیلورسه ، عزیزک بقایای عظامی
په ترونیا Petronia نامنده کی قاریسی طرفندن قالدیریلوب استانبولده کتیر ایلشد . ۱۱۵۰ تاریخنده ، بونک
بر قولی حواریون کایساسنده کورولش ایدی .

۱۲۰۰ سنه سنده ، نوغورودلی انطوان ، یالدرلی قپو قربنده کی دیومیدیس کایساسنده ، عزیزک
بقایای عظامی کورمش .

بو عزیز دوقور ، وفاتندن صوکره ، بر چوق خسته قلری شفا یاب ایدمک تاثیرات معنویه
کوسترمش ...

ایشته استانبول قبولرنده حصرت مریمه نذر و تحاف ایدلش متعدد معبدلر واردی .
استانبول شهری خارچنده ، بر معجزه نما منبع اوزرنده بر رسم عبادت تأسیس ایدلدی . یالدرلی
قپو دیدکاری مدخل غالی قربنده ، سور خارچنده ، مریمک بر رسم و تصویر یی یک قدس شریف
کایساسنه بر چوق اصدقای خرسیتیانه جلب و دعوته وسیله اولمشدی .

سورلرک داخنده ، ابواب ظفریه یقیننده ، بر عزیز شفا کار نامه بایلان کوچوک بر معبدن
طولای مریم - قدس شریف کایساسیده مظهر تجیل اولش ایدی .

...

حضرت مریم نامه نذر ایدلش کوچوک معبدلر میاننده ، حضرت مریمک متروکاتی احتوا ایتمک

روما ایمپراطورلر ندر . دالماچیاک باغچی اولان سالونا شهرنده ۲۴۵ سنه سنده طوغمشر .
۲۸۴ دن ۲۰۵ ه قدر اجرای حکومت ایش ، و ۳۱۳ ده مسقط رأسی اولان سالونا شهرنده اولمشدر .
بر کوله زاده اولوب ، بر فرقه ده خدمت ایش ، بالاخره ایمپراطور اوردایهن Aurélien طرفندن [۲۷۶-۲۷۰]
قونسولوس تعیین و نومریانوسک Numérien وفاتنده ایمپراطور اعلان ایدلشد . فمال ، جوال ، ذکی بر حکمدار
فقط نهایت درجه ده مستبد ایدی . ۲۸۶ ده ماقسیمیانوسه اشتراک ، و ۲۹۲ ده غرب حکومتی قسطنطینس قلوره
Const. Chlore و غالره Galère ترک ایددی ؛ بو ترک حکومت وسیله سیله tetarchie اصولی تشکیل و تأسیس
ایش اولدی .

ایمپراطور غالرهک اصراری اوزرته ، خرسیتانلره اذا و حفا ایتمک باشلادی ؛ بو سیله ، خرسیتانلر ، بونک
اواخر سلطنته (شهیدلر دوری) نامتی وردیلر .

غالباً قطعه سنده ظهور ایدن باغوت Bagaudes لک دهشتلی عصبانی بونک زماننده اولمشدر . [۳۱۱-۳۰۳]
اخیارلنده سلطنتدن اکراه ایتمک ، سلطنتدن رسماً و علناً فراغت ایدرک سالونایه چکلمشدر . اوراده ، رأس
حکومته ایکن کوستردیکی استبداده نظراً حیث خصوصیه سنده فوق العاده بر سادلاک و نواضع کوسترمشدر .
اوراده باغبله ، غمجه سیله مشغول اولش ؛ و تکرار سلطنتی الدایتمی ایچون کندیرینه تکلیفانده بولناتره قارشی
« سالونایه کلیمیز ، اوراده مارول و صلاته یقیدیرمکدن حاصل ایتدیکم ذوق و نشه یی بالذات کوروب تقدیر
ایده جکسکز . »

حتی دیوقله نینک بو سوزلرندن کنایه اوله رق : سالوناده دیوقله نین ، یاخود دیوقله نینک مارول و صلابه لری
faitue سوزلری پک معهور اولمشدر .

اوزره اك مهمى ايكي ولاخر نعلره باتيرجيلرك حلقور اتيا كليسالرى ايدى، فقط، تصويرلر، رسم و آيين مذهبيده پك چاقوق، بر موقع مهم اشغال اينديلر .

ولاخر نيئيسا La Blahernitissa ايله Hagiosritissa، حضرت مريتك متروكآتى درجه-سند-مظهر حرمت و بيجل اولمش تصويرلر، ايقونلر ايدى . تصوير، متروكادن زياده، عزيزك حاطراتى دها زياده كوزاو كنده تجسم ايندير دى . باخصوص، دست بشرله يانلامش رسملرك Les Achei ropioètes ظهورى نارنجندنبرى .

بوقزیده ذكر و يان اولدینی اوزره، يزانس مريم قدش شريف كليسا-سند، بالذات مريم طرفندن ياپديرلش بر تصويريه مالك اولدینی ظننه ايدى . بو كليساده، انجيلي يازانلردن لوقاس طرفندن رسم ايديلش بر تصوير مريمده واردى .

بر روايته كوره، ايكنجي ته اودوسبوس سك [۴۵۰-۴۰۸] زوجيهسى اودوكيا بوتصويرى، قدس شريف زيارتنده كورمش و استانبوله، ايمپراطورك زاهد همشيريهسى پولكربابه كوندر-شدر .
بو قادين، رهبرلرك مريمى كليساسنى تاسيس ايندى كه، (رهبر مريم) تصويرى مناسبتيله بو كليسا اشهار ايندى .

(رهبر مريم) لك اصل صورتى، مدر آلمى، آياقده، و طفل مسيحي، صول قولى اوزرنده كوسترر بر وضيتده ايدى . استانبولك اك زياده تقديس اينديكي ايقونلردن برى ده بو ايدى .
ايمپراطورلر سفره كيتكارى زمان بو رسمى برابرلرنده كتورلر، و آنكه آلاى و آلا ايله استانبوله عودت ايدرلردى .

شهز، بردشمن طرفندن تهديد اينديكي زمان، بو رسمى رسنچاق كى، سورلر اوزرينه ديكرلر ايدى . بوتصويرك بولندي، برهناسترك مشتملانندن ايدى . بورابه رجوق هاجيلر كايرلردى . بو هاجيلردن برينك ديديكى كى، ورايه نقدر خاقلق، و سائر بلاد اهالي-سنگ طوبلاندیقى كورمك حقيقه شايان تعجب ايدى ... ديكر برى ده، اك، كال زهد و ايمان ايله كيم ياقلاشورسه صحت و عافيت بولوردى؛ دييور .

اوجنچى بر هاجيده، بت شكنلر حادثه-سند، بو تصويرى زيرك كليسا جامى دروننده، ديوار ايجريسند صاقلاديلر و او كنده بر موم ياقديلر كه بوموم التمش-سنة هيچ سونمده بانشدر . دييور .
هاجيلرك روايته باقيلورسه، بو تصوير مريم اوقدر بويوك ايشك، كليسادن چيقارلق لازم كلديكي زمان درت آدم آنجق كوتوره-بولورمش ...

كليسانى موزاييقلرله و مشهور تصور ايله مزين اولهرق كورمش اولان فلاويو، بو تصويرك مريع بر لوحه اوزرينه مرسوم و ايكي ايلاق اوزرينه موضوع اولدينى سويلور . بولوحه كوموش قابلاملى ايش . لوحه ياقوت، نرود تورقواز ديدكارى فيروزه انجه انجولر و دها بر چوق قيمتدار قيمتدار طاشلرله مزين ايش .

بو تصوير، دمير بر صندوق ايجريسند محفوظ اولوب، هر سالى كوني، بونك حقتده بويوك حرمت و مراسم اجرا اينديليورمش .

بو تصویر ، ۱۵۵۳ سنه سنه قدر تحیل و تقدیس ایدلش ، او تاریخدن اعتباراً کورونمز اولمشدر . آیاصوفیه نك شرفنده و آیاصوفیه دن دکره این (اسحاق پاشا یوقوشی) یولک صاغنده کائن مناسترده کوزدن نهان اولمشدر . [۱]

ایشته ، خرستیانلک مهد ظهوری اولان ارض فلسطینک استانبولده بر چوق حاطراتی واردی . بوراده ، قدس شریف و یکی قدس شریف نامرلیله کلیسارله تصادف ایدیلور ایدی . بعض مسائل اولانلرکده استانبولده بر مناسترلی واردی . آیا نله نا طرفندن تأسیس ایدلیکی سوبلتن بر مناستر (بیت اللحم) نامی المش ایدی . تأسیس و انشاسنی قسطنطینک والده سنه عطف ایتدیکری آییوس قاریوس - واپلوس Sts - Garpus - et - Papyus کلیساسی ده حضرت عیسانک صندوقسی طرزنده انشا ایتدیرلش ایدی . ارض فلسطین ، یزانسه معبدلرنک موده لرلی الهام ایتمکله قالیوب ، برچوق خزائن ، تصاور و باخصوص حضرت عیسی نك مریمک ، حواریونک متروکات و بقباسنی ده وقف و تسلیم ایتشدکره ، بونر استانبولک ایمراطور و تبعه سی طرفندن کال حرص و طمع له ارنلشددر .

۴ - بلغرادده کی آبا مریم کلیساسی

بو کلیسا ، بلغراد قیوستک ایچ طرفنده و آغاج قاقان جاده سی اوزرنده در . قانونی سلطان سلیمان خان ، میلادک (۱۵۲۱) سنده بلغراد اوزرنه احرا ایدلیکی سفر نتیجه سنده بلغراد قلعه سی ضبط و تسخیر ایدلکدن موکره ، اوراده متمکن خرستیانلری استانبوله سوق واعزام ایلش ایدی . خرستیانلر ، بلغراددن چیقارکن بر طاقم تصاور ایله آیینلرده استعمال اولونان قاپ ، کاسه کی اوانی و بو میانه (آبا پراسکوی) نك ده جسدینی برابرلرنده کتورمشلردی . (مذکور جسد الیوه بغداد ایالتی داخلنده یاش قصبه سنده بولنقده در) .

قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلری ، بلغراددن هجرت ایدن صربیلرک بالقاس یاخود سیلوری Pighi ، یدی قله و صتیبه قبولی آرمه سننده کی محلاتده اسکان و یوقاروده اسمی مذکور آبا مریم کلیساسی ده انشا ایتملرله مساعد ایتش اولدقلرندن ، بونر بلغراددن برابرجه کتوردکری تصاور ایله (آبا پراسکوی) نك جسدینی ده بو کلیسا درونه وضع ایتدیلر . حال بوکه ، اولوقت روم بطریق بولنان (ژمره می آیه ره میاس) ، مهاجریندن اولان مذکور صربیلره بر مقدار باره و یروب جسد مذکوری یدلرندن آله رق - او تاریخده بطریقخانه اولان - مذکور صتیبه کلیساسنه وضع ایتدیره شدی . بو کلیساده بعض تبرکات قدیمه میاند ، جنتمکان سلطان محمود خان عدلنک اهدا بیورمش اولدقلری راهبندن تحقیق ایتدیکم بر ایکی اعزّه تصاویری کوردم بو کلیسانک برد آیازمه سی واردر .

بلغراددن هجرت ایدن دیگر صربیلره کلنجه ، بونلرده - ارزان بیوریلان مساعدۀ سنیه اوزرنه - بندلر جوارنده اسکان ایشلر ، وقدر ماوالرینک خاطرۀ ابدنونی اولقی اوزره ، حالا موجود اولان بلغراد ایشته او تاریخده تأسیس ایتشددر .

مورتمان ، (استانبولک طوبوغرافی طاسلاخی) نام اثرده : ص : ۵۲ . بو حوالده ، بر آیازمه بولندیغنی سوبلیورکه ، بو آیازمه پاتویاده ذکر اولتان منبع اولسه کرک .

بالاده مذکور هيسادن ماعدا ، صابيه ده : (آيئوس پوليقارپوس) ، (عروج عيسى) ؛ آلتى
مرمرده : (مريم آنا) ، لانغه ده : (آيئوس تئودوروس) قدرغه ده : Condos Kali (اميد) ينه
محل مذكوره : آيتا كيرياكى ؛ جباليد : (آيئوس نيغولاؤوس) ؛ صاله طومروقده : (پائاليا =
مريم آنا) ، محله سنده (آيئوس ديميتريؤوس) [۲،۹۱] كليسالرى ده واردى .

(قسطنطينياد) افاده سنه كوره ، استانبولك عثمانليار طرفندن ضبط واستيلاسى متعاقب ، حضرت
فاتح طرفندن بطريق نصب و تعيين بيوريان (اسقورلايئوس كناديئوس) ، افلاطونك مسلك ومذهبي
اوزرينه بازيلس برجوق كتابى آتشده باقدينى كي ، برطاقم رهبانلر ، حریت افكاره مانع اولمق ايجون
درلو درلو تدابير مانعه اتخاذ ايتمشردي . . . .

[۱] (لطف الله) مناسبه در .

[۲] اسكى يونانيلردن خريستيانلره انتقال ايتمش براسمدر .

آرتیجی مجت

استانبول جواری : ابوب قصبی

وقتیله (باب قرالی) دیدکاری Porte royale ou Palatinienne بلاط قپوسیه و لاخرنه قپوسی آرمسند ، سورلرک خارجنده کی ساحه وسیعیه ازمئه قدیمده (صیاد) معناسنه اولان (کینی غوس) Kynigos دیرلردی که ، وجه تسمیه سی ده پک یقیننده (کینی غوس) قپوسی بولمسندن ناشیدر . و لاهرنه نک خارجنده بولنوب ، آیوانسرای دن ایوبه قدر متمد اولان محله ده ، قبل القح (قوزمیدون) Cosmidion تسمیه اولونوردی .

(قوزمیدون) دینلن محله ، و لاخرنه قپوسی یقیننده ، وقتیله (آلیا فوطینی) و Egli. de Sainte Photini اليوم فسخانه نک [ ] بولندینی محله ده ، (آیا پانه له مون) St. Pantélémon یا خود تئودورا نک کلیسا و شاتوسی واردی که ، بونلر (یوستینیانوس) ک زوجه سی ، امپراطور یچه تئودورا Theodora یادیرمشدی . ب مبان ، طاش کوپرونک قربنده اولوب ، دوققور (دتمیه) نک کشف ایتدیکی بر کتابه مآله نظرآ ، غوط عسا کر معاونه سنک ایتم و ارامنه ترک ایدلمشدی . بو کایسادن بر آز اوتده شمیدیکی دفتردار موقی قربنده ، اخشاب بر کوپری وار ایدی ، بونی قیصر (یوستینیانوس) ، بالاخره اون ایکی کمر اوزرینه کارگیر اوله رق انشا ایدیرمشدی . اهالی ایوب جه متدن قارشویقه یعنی سودلیجه طرفلرینه بو کوپروندن کچرلردی .

حتی ، مورخین قدیمده دن (اسکیزلی) Skylitzi بو کوپرو حقنده دیبور که :
« از باب بنی وعصیاندن (بریه نیئوس) Bryennius ک معیتی عسا کری و لاهرنه سورلرینه یاقلاشدیلر ، و بر ایکی مصادمه دن صوکره رجعته مجبور ایدلنک لرندن (آیا پانه له مون) ی کچدیلر و بتون جواری آتشدیلر . »

بو کوپری یه بروقتلر ، (قامیلویه فیرا) Kamiloyé phyra یعنی (دوه کوپریسی) دیرلرمش .
بو کوپردی کینجه ، وقتیله بر سرای ایله (آیاماس) ک کوچک بر لیانی (کورفر) واردی .
بو لیان محلی اليوم دفتردار اسکله سی نامیه معروفدر . بو سرای فاطمه سلطان سرایدیر که ، فسخانه عامره بو سرائک اراضی وسیعیه نی اشغال ایتکده در . حتی اولیا چلی سیاحتنامه سنک (۱) جلدنه (شارل) Charles du Fresne ، استانبولی تصویر ایدرکن ، ترسانه لره کوچک لیانلرک ذکر و تمه دادی میانده ، خلیجده (هپتاسکالون = یدی اسکله) Heptascalon نامیه بر ترسانه موجود اولدیفنی سویلیورسه ده ، بونده آلداتیور . زیرا ، مورخ (قانتاقوزینوس) ، تاریخنک دردنجی کتابنده ،

دفتردار اسکله سنک ارقه طرفلرینه مصادف زالم محمود پاشا تره سی جوازنده سلطان مصطفی نک بدایت جلوسنده یکچیری اواجی باش چاوشی قره مزاح بوراده برمولویخانه تأسیس و انشا ایتش ایشده رسم کشادی اجرا ایدلده دن اول - و قوعبولان بر حرکت اوشده کیجه لین یقیلوب خاک ایله یکسان اولمش و بردها پایلعماشدر .

(ٲٲاسقالون - باخود - قوندونسقالون [۱] دٲٲٲلن موقعده بر ترسانه موجود اولدٲٲٲى مكرراً ذكر و بٲان اٲدٲٲور . شارلك خبر وٲردٲكى ترسانه ، (قوندونسقالون) حوارنده وقٲله (صوفٲلر لٲانى) نامٲله معروف اولوب ، الوم قدرغه لٲانى دٲٲٲلان كوچك بر لٲان اولمى مٲٲلدر .
موسى الٲه ، (قانتاقوزٲٲوس) - الف الذ كر تاريخك دردنجى ككتابك ٲكرمى اٲكنجى مٲٲشده شو وجهه بسط مقال اٲدٲٲور :

« بو كوچك لٲان مرور زمان الٲه اولٲه برصورتده طولمشدركه ، كمٲلر لٲامه قولالٲله كٲره مزاولدى . ، قانتاقوزٲٲوس ، ٲك جوق مزاجم ومشكلات الٲه وعظٲم . بلٲ صرفٲله لٲانى قٲلٲم . موفق اولدى . و بو سارٲده ، لٲان اٲٲروسنه مٲمٲد سفاٲن الٲه اوچ صره كوره كلى قدرغه لٲده كٲره بٲلدى .
محل مذ كورده و اٲكنجى تودوس-سٲوس زمانده بٲٲاره (پاولٲٲوس) Paulin طرفدن تأسٲس اٲدٲٲوب اهل صلب زمانده (بوٲمونډ) Boemond جانبندن اشغال اٲدٲٲلن مناسٲرك باندٲه ، ستونلره مزٲن كرلى بر دٲوانخانه وٲرده (آت مٲدانى) دٲٲٲلان اٲٲودروم واردى . بو مٲدانٲ اطرافى تٲٲه پارمقافله چورٲلش اولدٲٲندن Xylocirque xylocercos [۲] دٲه شهرٲ پوش اٲدى . اٲٲراطور بٲوك لئون طرفندن ساحل بٲرده انشا اٲدٲٲلان (اٲدٲوس ماماس) Il.Mamas مناسٲرى ده بوراده اٲدى . بو مناسٲر يالاخره مٲلادك (۱۱۸۵ سنه-سندن ۱۱۹۵) سنهسنه قدر اٲراى حكومت اٲدن و (ملك) صقتٲله توصٲف اولٲان اٲكنجى (اسحق) طرفندن تمٲٲر و تٲٲد اٲدٲلش اٲدى [۳] . اٲٲراطور مشارالٲه ، مٲلادك (۱۱۹۵) سنهسنه مصادف نٲسانك اونجى كوفى برادرى اونجى (آل-كٲٲوس) Alexis III l'ange طرفندن خلٲ اٲدٲلهرك كوزلرٲنه مٲل چكدٲرلش اٲدى .
مٲلادك [۵۸۲ سنه-سندن ۶۰۲] تاريخنه قدر اٲراى حكومت اٲدن اٲٲراطور (مورٲس) الٲه زوجهسى و جوققلى اٲشته بو مناسٲره دفن اٲدٲلش اٲدى .
مورٲس [۵۸۲] سنهسنده تٲٲٲروسك قٲزى قسطنٲنٲا الٲه ازدواج اٲش اٲدى .

[۱] قدرغه لٲانى

[۲] اودون سٲق دٲٲكدٲر :

[۳] مورٲس ، (۵۸۲) سنهسنده تٲٲٲروسك قٲزى قسطنٲنٲا الٲه ازدواج اٲش اٲدى . استانبولده ظهور اٲدن قازغشه لٲده مورٲس اٲالى طرفدن تٲٲٲر اٲدٲلٲكدن و اردو اعصاب اٲدرك قوفاس قٲٲر اعلان اٲدٲلٲكدن مورٲس فرارده بٲورا اولٲدى . مشارالٲه ، (۶۰۳) سنهسنده مٲٲدوملرى (تٲدٲٲوس ، ٲٲرو ، پائوس ، بوسٲٲٲوس و بوسٲٲٲانوس) الٲه رلكده قاضى كوى جوارنده قلامش كورفرنده Ports Europe اٲدام اٲدٲلش اٲدى .
سالف الذ كر (مورٲس) ك زمان حكومتنده مٲٲلره مٲٲاره اٲدٲلهرك آنلر مغلوب اٲدٲلشدر . (آوارلر) له اٲدٲكى مٲٲاره ده كره . مشارالٲه اٲٲراطور غالب كلش اٲدى . ظهور اٲدن قٲام عسكردٲه خلٲك هدف تٲٲٲرى اولٲش و (آوارلر) له تٲكرار مٲٲاره اٲدٲك اوزره (مورٲس) ، برادرى جنرال (ٲٲرو) نى مٲدان حربٲ سوق اٲش اٲدى ، عسكٲ اختلال اٲدرك قوفاسى اٲٲراطور اعلان اٲش ، واستانبول اوزرٲنه بورومشدر . بو آنلٲى استانبولده اختلال ظهور اٲدٲلٲكدن زواللى (مورٲس) سر اٲدن فرار اٲلشدر . بو احوالك نٲٲجهسى اوله رق مٲلادك (۶۰۲) سنهسى قٲٲر نائٲسك ٲكرى اونجى كونده سالف الذ كر (قوفاس) آت مٲدانده رسماً اٲٲراطور اعلان اٲدٲلشدر . سنه مذ كوره قٲٲر نائٲسك ٲكرى آٲٲنى كونده ده مشارالٲه (مورٲس) قاضى كوى حوارنده (اٲٲٲرو و س) Prta Europe اٲٲانده ، شمدٲكى قلامش كورفرنده ، بش اوغلى (تٲٲٲٲٲٲوس ، ٲٲروس ، پاولوس ، بوسٲٲٲوس ، اٲٲٲٲٲٲانوس] الٲه رلكده قتل و اٲدام اٲدٲلشدر .

مورخ، قیصر (قانتافوزینوس) مذکور مناستردن بحث ایدرکن (آیدیوس ماماس) St.Mamas مناستری، کړک موقعنک لطفانی و کړک شهرک ولوله و شاتندن اوزاقلنی و بو اعتبارله ایله سکون و تنهایی حسیلله، روح و فکرک نجات و سلامتی و معاضی سابقه‌دن توبه و استغفار مقصدیله، جناب حقه عبادت و طاعتده بولنانلر ایچون پک موافق ر محلدز، « دیور .

مورخیندن (قودینوس) ده، شیو صورته بسط مقال ایدیور : « (ثون ماکلوس) Léon Macéus، (آیدیوس ماماس) مناستری ایله قارشوسنده کی سرای (بوسرای اواناجیلر جهته ایدی .) و دورنده، ایمراطورلرک آرا به‌لرله یاریش ایندکری میدانی انشا ایتدیدی .

موی‌ایله (قودینوس) ک روایتنه نظر آ، ایمراطوریمه (أیری) ک اوغلی (قسطنطین)، ایلك زوجهمی (مازی) نك حال حیاتده الفته کروهندن (تودوتی) اسمنده بر قاین ایله - مذکور سرایده ازدواج مراسمی اجرا ایتدیرمش؛ ایمراطور ماکدونیاالی برنجی واسیلده، میلادک (۸۴۲ سنه‌ندن ۸۶۷) تاریخنه قدر اجرای حکومت ایدن سفهاندن اوجنچی (میخائیل) ی بو (آیدیوس ماماس) سراینده و میلادک (۸۶۷) سنه‌نه مصادف ایلولک بکرمی دردنجی کونده قتل و اعدام ایش ایدی .

سالف‌الذکر سرایدن براز اوده، وایوب جهته، آنارکیرلرک (Côme Daminn) کلیسایده واردی. بو کلیسا عالم و متجر، و معلا (پاولینو) [Pavlin] طرفندن تأسیس و بالاخره (ایوستیناوس) طرفندن تجدیداً انشا اولمیشدی. چونکه، قیصر یوستیناوس، مهلك بر خسته‌لقدن قور تولدیقدن، نشانه شکران و محمدت املق اوزره کلیسای تجدید ایتدیرمیشدی .

مورخیندن قیصری‌لی (پروکوپس)، بو کلیسای تعریف ایدرکن دیور : « خلیج جهتندن بو کلیسایه کیدنلر، اونی، قارشولرنده آیریمه برته (آقروپول) کی بولورلر. « مؤرخک، آقروپولدن مقصدی، « کلیسا، او درجه تحکیم و اطراف یوکسک دیوارلرله او مرتبه تحدید و محافظه ایدلش ایدی‌که، اوزاقدن کوره‌نلر بوراسنی عادتاً بر موقع مستحکم ظن ایدرلردی. « دیمکدر .

حتی، اهل صلیب محارباتی زمانده، بو کلیسا، بالاخره قس شریفک تخلیه‌سنه کیدن پارس (بوئموند) ک Beëmond موقت بر اقامتگاه اولدیقدن طولانی (فرانزیرلرک شاتوسی) دیده شهرت بولمیشدی .

زمانمزه، سالف‌الذکر درت کلیسا ایله سرایدن اثر بییه قلامشدر. زیرا، ابتدا بلغارلر دفعاتله استانبولی استیلا ایندکری زمان بو مبانی نیه و غارت و احراق ایندکری کی، بو اقوامک ایلادی تخریبندن قورتیلان بقاییه، بعض روم‌مؤرخلرینک افاده‌لرینه کوره، بالاخره یعنی انشای فتحده تخریب ایدلمشدر. حتی فاتح حصر تلری ایا ایوب انصاری جامع شریفک حین انشاسنده مبانی مذکوره انقاض و بقایاسندن بر قسمی قوللانمش ایش .

* [معلم موی‌ایله عادی و اساسی بر شبهه اوزرینه ایمراطور کنج تودوسیسوس طرفندن قتل و اعدام ایدلش ایدی .

م. ج. بحث

سر منبرى Des Sources

بالقى كلباسى - اوار نارغيسى . خارج بلده ده ، مرمره دكزندن تخمیناً الی استاد [بر استاد اسكى روملرده آلای یوز قدم طولنده ایدی] بعد و مسافه ده معلا و محشم (پیکی = آیازمه دیمکدر) Pighi, Πιγή κلباسیله Pighéa, Πιγαία نامیله معروف غایت لطیف و مکلف سرایلر واردی . (پی) Spigé جمع صیغه - یله پیکارلر دیمکدر که قاسم باشاده ایدی . (پی) مفرد اوله رق (بالقل) در . (مورتیان) مذکور (پیکی) کلباسنده کی آیازمه ، روملر نظرلنده پک مقدس ایدی و حالاده اویله در . محررین مشهوردن (نیکیفوروس اوقالیتوس) Nicéphore le Calliste بو آیازمه نك کرماننه دائر برخیلی توصیفاتده بولندی کی ، (ایوآنس) Euchaïton ایله (اماوئیل فیلس) Emanuel Philes ده خواص سحرکاریسندن باحث پک زنکین شعرلر یازمشدر .

پیکی (بالقی) کلباسنی پادیران (ماکلوس) [Macélus] لقبیله شهر تشعار ، ایمپراطور بیوک لئون در . [۴۸۴ - ۴۵۷]
لئون ، بو کلباسنی بر وقع خارق العاده اوزرینه انشا ایتدیرمشدر . کویا بو کلباسا دروننده کی آیازمه نك صوبی بر امانك كوزلرینی انی ایتدیکندن ، ایمپراطور بو وقعینی تذکاراً و نشانه شکران اوله رق پادیرمشدر .

بو کلباسا ، بالاخره ، ایمپراطور (ایوستینیانوس) طرفندن توسیع و تزین ایدلشدی . بوتاریخدن ایکی یوز سنه صوکره ، کلباسا شدتی بر حرکت ارضدن ییقلمش ، بونک اوزرینه ایمپراطور دردنجی (لئون قازارا) Léon IV de Khazare [۷۸۰ - ۷۷۵] زوجہ سی (ابری) نك نقد و محمیتله تکرار پادیرمشدر . ایمپراطور مشارالیه کلباسالرده کی قصاویرك شدتله علینده ایدی .
بر مدت صوکره ، ینه بیقلدیغندن ماکدونیا لی برنجی (واسیلیوس) [۸۸۶ - ۸۶۷] طرفندن تکرار انشا ایتدیرلدی .

ایمپراطور برنجی (رومانوس لاقاپنوس) Romanos Lacapenus زمانده ، بلغار قرالی (سیمه ئون) Symeon استانبول اوزرینه یوروپه رك بیزانس اردوسنی (پیکی) - بالقی - سحراننده مغلوب و پریشان ایتدکن ضوکره ، هم کلباسنی و همده سرائی یاقشدی . [میلاد : ۹۲۱] بولغارلر ، ترقوسدن ایندیله بندلرده ایمپراطور یوستینیانوسك صوکرگی جوازنده ماقلاوا اوده سنده قرارگاه تأسیس ایلدیلر ، اورادن علی بك کوبی اوزرندن قاسم باشایه قدر کلا بیلر .

[۱] ماکلوس ، لاتیجه macere فیلندن مشتقده ، اولدیرمك مناسنه در ، زیرا بو ایمپراطور آسپار اسمنده برنی و آردا وورپوس adavourius نامنده بر دیگرینی اولدیرمکشدی .

فقط رومانوس، کلیسای و سرایی در حال انشای مسارت ایتش در که خدومی (خریستون) ک
کریمه سی (ماریا) نک - بلغار قرالی و سالف الذکر کلیسا و سرایی تخریب ایدن (سیمه ون) ک اوغلی
(پترو) ایله ازدواجی ایشه بو بالقلی کلیسا سنده اجرا ایتدیرمشد.

ایمپراطور (قانتاقوزبنوس) کریمه سی (هلنا) ایله ایمپراطور کنج (آندرونیکوس) ک اوغلی
(ایو آتیس پاله نولوغوس) ک نشانلامه مراسمی سالف الذکر (ایو آتیس) ک والدسی ایمپراطور یچه
(آنا) ایله بتون ارکان و رجال دولت حاضر اولدقلری حالده - بو کلیساده مدبب برصورتده یاپدمشد.

یزانس ایمپراطور لری هر سنه، (عروج عیمی) یورطیسنده آلائی والا ایله (پیکی = بالقلی)
سراینه کلرک، اوراده بر قاج وقت تبدیل هوا ایدرلردی. بو مراسم فوق العادیه او وقت (نقل
ریبی) دبرلردی.

(پیکی) سرایلی ما کدونایی (واسیلیوس) طرفندن تأسیس ایدلش ایدی. موقعنک فوق العاده
کوزللیکی، و اطراف و جوارینک حضارت و لطافتی حسییه، مشارایله ایمپراطور دن سوکره بر جوق
ایمپراطور بوراسنی تعمیر و تزیینه بذل همت ایتدیلر.

بو سرایلیک بولندینی ساحیه (یالیزلی قپو چایری)، و یاخود واروشی و (فیلوپایتون میدانی)
Hippilation Philopatation دیرلردی.

مؤرخیندن قیصریله (پروقوپیس)، بو کلیسانک موقعنک لطافتندن بحث ایله دییورک: «بوراده،
برسرویلک و شکوفه لرله مزین بر چایر، و طاطلی و براق برصو فیشقران برده، پیکار واردی.»

کذلک وقعه نویساندن (قسانتوپولوس) ده: «بتون بو حوالی صاف بر جریان هوایه معروضدر،
برجوق متنوع آغاجلر واردر. چنار آغاجلرینک تساطری، سرویلرک قامت بلندی، بورایه لطیف
برمنظره بخش ایتکده در. بورانک طوپراغی یاغلی و منبتدر و واسع اوتلاغی واردر.» دیه توصیفانده
بولنور. ایو آتیس اسمنده دیگر بری ده دییورک: «شهرلرک ولوله و نمایندن اوزاق طور مق ایستینلر
تأمین ایلدیکی حضور و سکوندن، و کرکک موقعک حضارت و نصارتندن ناشی بوراسنه Philopatation
دیرلردی. حقیقه بتون حوالی سایه دار و کاملاً یشیل کلرله مستوردر.»

تاریخک، وقعه نویسرک، بوجه بالا تعریف و توصیف ایتدیکی بومابینک الیوم الک اوافق اثناری
سیله قالامشدر؛ روایتیه نظراً بقایای آثاری دیگر بعض مابینک انشاینده قوللاشدر. مع مافیہ وقتیه
یادار اولان جسم مناسرتک اورتاسنده کی کوچک (پیگی) Pighi کلیسای، یعنی بالقلی کلیسای حال
طورییور، وروملرجه مقدس و بنا علیه زیارتگاهدر مورخ دوقاسک روایتیه باقیلورسه قیصر روم اماوئل
پاله نولوغوسک زمان حکومتنده [۱۴۲۵ - ۴۳۹۱]، سلطان مرادخان ثانی استانبول اوزرینه بورودیکی
[۸۲۶]، اتاغ هایون سالف الذکر بالقلی کلیسانک حویلسنه رکز و اقامه ایدلش، کرکک بومناستر،
و کرکک کلیسا ایله سرایلر ایشه بوهنکامده تخریب ایدلش؛ بقایای ده اثنای فتحده خراب اولمشدر.

سلطان محمود خان اول زمانده ، (ميلاد : ۱۷۳۲) صدر اعظم قباوقلاق ابراهيم پاشا ، آلتی مرمرده برارمی معماره برجامه پايديرمشدی . معمار ، صدر اعظمك كندی حقنده کی وجهندن بالاستفاده بالقليده کی چشمه مقدسك (آيازمه) رومردن آلتورق ارمنيده ويراسی رجا ايتش ايسده ، روم جماعتی طرفندن حاكیای شاهانه وقوعبولان نیاز واسترحام اوزرينه آيازمه يته رومله براغيلمش ایدی .

ميلادك (۱۸۳۳) سنه سنده ، حكومت سنیه عثمانیه جانبدن ويريلان مساعده اوزرينه ريفين انقاز حالنده بولان بالقی کلیسایي تکرار انشا ايدلمشدر . انشای انشا آتده انقاز ايله مستور ميدانی تيزلر كن ، اسکی (پي) کلیسا سنك ، زمینی طوغله ايله مفروش جمله قیوسنك اوكننده کی میدان كشف ايدلمش اولدينی كی ، کلیسا نك مدخلنك اورتیه نده کی بیاض مرمردن مصنوع باب كیبری ده میدانه جیقه مشدر . روايته كوره ، سلطان یازید جامع شريفك حین انشاسنده بالقی ده کی مبانينك بتون انقازی نقل اولندينی زمان ، بوقیو قسماً يقيدير يارق اولدينی رده ترك ايدلمش . چونكه غایت جسم پارچه لر دن مشكل اولديغندن كاملاً نقل ايديله موش .

انقاز وبقایای سائرمیه كنجه : بونلردن يالكز تملری كشف ايديله رك ، پھريق برنجی قسطنطينوس زمانده ، روم جماعتی طرفندن ويريلن باره ايله او تملر اوزرينه شمدينی بالقی کلیسایي پايديرلشدر . بوانشا آت انشاسنده كوچك کلیسا ايله ، پيكار یعنی آيازمه ده تعمير وتجديد اولمشدر .

دارد پاشا مهنی

رسم ومعمار مليتفك افاده سنه كوره ، ايوب سلطانك بولندينی محل Ebdome موقع قديميدر . حالبوكه ايوب موقعه وقيله قوزميدیون ديرلردی (نودوم) ادرنه قیوسی جوارينه وبالخاصه دوفتور مورتنامه كوره ، نودومون محكمه سی ديه تكفور سراينه ديرلردی .

بیزانس تاريخنده بوموقع يك مشهوردر شرق ايمپراطوری بوراده حلوس ودر سعادت پھريق ييدن تاج ايمپراطوری يي اخذ ايدرلردی . ادوار مختلفه ده جاری اولان اصول وعادات آرزچوق تخالفه دور ونسلسل ايدكه ديكديكندن شرق ايمپراطور لغنده جاری اولان بوقاعده توج سلاطين آل عثمانه ده انتقال ايدرك تحت عالی بخت عثمانیه جلوس بيورن پادشاهان عظام حضراتده تقليد سيف رسم عاليسی ايوب سلطان جامع شريفنده اجرا بيورمقدمه درلر . ديمك كه ، بوبرعنمه متواتره تاريخيه ايش .

ايوب قصبه سنك غرب جنوبی جهته مصادف صرقلر ، تپلر داوود پاشا جهتی تشكيل ايدر . معلوم اولدينی اوزره ، سلطان يازید ثانیك صدر اعظمی داوود پاشا ميلادك (۱۴۸۳) سنه نده بوراده اليوم موجود ومعمور ارلان جامع شريفی ، مكنتی عمارتی پايديرمشدی . مؤخرأ بورايه رده جسم قشله انشا ايدلمشدر .

داود پاشا صحرامی تاريخ عثمانیه يك مهم خاطرات حماسه جولانكاه اولمشدر . فاتح سلطان محمد خان خضر قلری ، بوجوالیده احيای عثمان سلطوت بيورد قلری كی ، روم ایل جهته سفر همایون واقع اولدجه ، سلاطين عظام حضر اتنك ، مبدأ حركت اولق اوزره ، بوراده نصب خيام اجلال وشوكت

ورکزرایت اقبال وسطوت بیورملری معتاد ایدی. [۱] الك صوك بروقه اوله رق شونیده سولیه مک: داود پاشا تپسی، بیزانس دولتی زماننده (فضائل) معناسنه اولان Arétai تسمیه ایدلشدی. استانیوک جورنده، وهواجه صخته نافع وخادم، وجید هوا به معروض بروقهده بولنمسی اعتبارله، ایمپراطور دردنجی رومانوس [۱۰۷۱-۱۰۶۷] [*] بوراده غایت کوزل ومکلف کاشانهلر پادیرمشدی.

میلادک [۱۱۱۸-۱۰۸۱] سنه قدر اجرای حکومت ایدن آلكسیوس قومینفوس، داود پاشا صحراسنده تأسیس قرارگاه ایدرهك استانبول اوزرینه یورومش، وشهره کیرمش ایدی. [**]

علی بك كونی - باغرخانه روماری

Ali-Bey Keuī Eau-x-douces d'Asie, Kiat-Hané

ایوبدن بهاریه ستمی طریقیه کاغد خانه یه طوغری کبدلدهکده علی بك کونیه قصادفایدیلور. بوراسی بك لطیف بروقهدر. حضارتما، ساخوردده آغاچلرک سابه سکوتنده. رحیل زهتفزادر. کاغد خانه، بوموقعدن برآز اودهدر. سلطان احمدخان ثالث اکثر زمان کلوب صفار سورنیک جای دلکشادر.

[۱] سلطان محمود خان ثانی، روم ایلدن پایتخت سنبهلیته آتای معاودترنده بوراده برمدت ارام بیوره رق، استقبال شاهانه لریته شتاب ایلین اعظم رجال دولتی و اسرای بنام عسکریه یی وعلما ومشایح کرای بوموقع تاریخیده حضورلریته قبول بیورمشاردی. حتی مستقبلین میاننده قندقلی درکاهی شیخی مرحوم یونس افندیك بولنه یی نظر نظر دقتلری جلب اتمکله قراندن ریدن واقع اولان استیضاح هایونلریته: شیخ مشارالیهك راحتز اولدقلری جوانی و برلی اوزرینه، اورادن اسپسواو اوله رق سرائی هایونلریته آتای معاودتده. الیم مجلس مبوعوان دائره سی اتصالدهک قندقلی درکاهی اوکنه کلدکلرنده راکب اولدقلری بازکیرک بلطنی چکدرک - قرینلری واسطه سیله شیخک استفسار خاطرینه بذل مروت بیورمشاردر.

عاجزلریته، بوقعه یی نقل ایدن یکی قیو مولویخانه سی پوست نشینی مرحوم جلال الدین افندیکن یه مسموم اولمشدی که، شیخ یونس راحتز دکش، حتی مراسم استقبالده بولنه ییته ده - مشایخک اساساً وظیفه لری دعای دین ودولته وتوافر عمرو عافیت پادشاهیه مشغولیت اولوب بویه صوری وظاهری وریایه بمجمل اوله یله جک سراسمدن مستغنی بولدقلرندن ناشی ایش. فقط سلطان محمود خانک شدت طبعی ده معلوم اولدیفندن - قرناسی، بومستله یی حکایه ایدلکی وجهه حسن اداره ایشلر، وحتی، داود پاشا صحراسنده جریان ایدن سوزلردن شیخی علالمجله خبردار ایتلرله شیخه آلدینی تعایمه توقیفاً فراش استراحتیه چکلمش ایش.

[*] دردنجی رومانوس (دپوزون) (۱۰۷۱) سنه میلادی سنده آغستوسک بکری آلتینسده (منازکرد) Manziécourt محاربه سنده سلجوقلره مغلوب اوله رق اسیردوشمش ایشده بالاخره آب آرسلانک (۴۶۳ هـ) مساعدت مخصوصه سی اوزرینه صالیوریشدر. رومانوس، استانبوله عودت ایش ایشده برنه بدنجی میشل دوقاس (۱۰۷۱) ایمپراطور اعلان ایدلشدر. مشارالیه اطنه ده ایکی دفعه مغلوب ومحاصره دخی ایدلشدی. اوراده مجروح اولغه استانبوله کیرمیش و جریجه لرندن متأثراً سفر مذکورده قالی Proti آطه ده وفات ایشدر.

[**] مشارالیهك زماننده نورمالرله محاربه باشلامش، روم سلجوقلری آفناکبکی، سینوبی ضبط ایشلر، قلعج آرسلان آرتینقه اجرای سلطنته ابتدار ایش، [۱۰۸۵]، صلیب سفرلری بودورده باشلامش [۱۰۹۵] سرکرده لری غودفرووا، و(پهرله ریمیت) اردوسیه استانبول اوکنه کش [۱۰۹۶] یزانیلرله آره سنده مجادله ظهور ایش، غودفرووا، مراسم مخصوصه ایله ایمپراطور الکیوسک یدضبطنه یکمش، [۲۰ هزاران: ۱۰۹۷]، آلاشهرده سلجوقلرله محاربه ایش [۱۰۹۷: ۱۰۹۷] قدس شریف ضبط اولنش [۱۴ تئوز: ۱۰۹۹]، بونه موند، آفناکبک برنلکنی اعزاز ایشدن صوکره، ایتالیا به عودت ایدرک آلكسیوس ایله محاربه باشلامسدر.

خافان مشارالیهام داماد و صدراعظمی نوشهرلی ابراهیم باشا آوروپا اسلوب و طرزنده حقیقه طریف و لطیف برجوق کاشانه‌ار، قصر لر یاپدیرمش، و میلادک (۱۷۲۳) سنه‌سندده طاغیردن تیه‌لردن بولوب کتیردیکی مبذول‌سورله شلاله‌له، چاغلیانلر تاسیس ایدرک موقعک لطافت و حضارتی ترین ایش ایدی .

خاطرات ذوق پرستانه‌سندن اولوق اوزره اورایه حالا (خسر و آباد) دیرلرکه، بونای اورایه ورن زمانک شعرا و معروفه‌سیدر . سلم‌ثالث کاغذخانه ساحلنده متعدد کوشک و صیفیه انشا ایتدیرمشدی . بورایه کلیر و حرم هایون ایله برلکده بر آی قدر اوطوروردی جرید اوینلرینی سیر و تماشا ایچونده کلیرلری .

علی‌بک کویندن سوکره ، وروملرجه Drépanicon دیزیلن موقع کچیلنجه، مورخ فانتاقوزینوسک روایتنه نظراً، (پیدا) pissa موقعی کلورکه، بزبوراسنه (کاغذخانه) دییورز . (وورویز) Vorvyz ایله (سیداروس) Cydarus ایرماغی ایشته بوراده یکدیگرینه ملاقی اوله‌رق کخلیجه منصب اولور .

فره‌آغاجده‌کی اماکن عسکریه ایله - رسبادتن حصوله کلان اطه‌جق آرمسند و دکر سطحندن کوریلور مرمر برستون واردرکه ، بوراسنه عرضحال طاشی تسمیه ایدرلر . وقتله بوراده ساحلمسرای هایون وارکن اصحاب حاجات عرضحالارینی کتوروب بوطاش اوزرینه قویارلرمش . بوعرضحال قرناى پادشاهی طرفندن بورادن آلتوب عرض و تقدیم اوله‌رق ایجابی احرا ایدیلورمش .

سورلیم قصبه‌سی

سودلیجه قصبه‌سئه بیزانسلیلر زماندهده ((غالا قریینی) (سود منبی) دیرلرمش . سودلیجه قصبه‌سندن استانبول بطریق متصوفه‌دن (نیقولا) بر مناسرت یاپدیرمش ایدی . ایمپراطور التنجی لئون زمانده و میلادک (۹۰۱) سنه‌سئه مصادف مارتک رنجی کوندن بطریق نصب ایدیلرکه بو ایمپراطورک خلفی بدنجی قسطنطین زماندهده [۹۱۲-۹۵۹] بومقامده بولنش ایدی . بطریق مومی‌ایله (۹۲۵) سنه‌سندده وفات ایتمکه اثر بناسی اولان بو مناسرتیه دفن ایدلش ایدی .

اولیا چلی سودلیجه‌دن بحث ایدرکن دیورکه : « سودلیجه ایکی یوز قدر معمور و آبادان باغ ارملی سراپلر (کاشانه‌ار یالیراوله‌جق) و عالی بنالره مزین شیرین برقصه‌درکه لسان عجمده اسمنه (کندشیر) دیرلر . لسان عربده‌کی اسمی ایسه (ربطه‌لین) در روجه‌ده (غالاته) دیرلرکه جمله‌سیده سود معناسنه‌در . بو قصبه‌یه سودلیجه دیمشک سببی نباتات و هواسنک لطافتی اثری اولاراق سودینک خالص اولمیسدر . بوراده ایوب سلطان قاهرله کچیلور . ارده‌سی صیقلق اولدیفندن بیوک کلیر جه‌مز . زمان کفارده بو محله زنجیر اوزره بر بیوک کوپری ولرمش . حالا آثار بناسی مشهوددر . »

اولیا چلی‌نک زنجیر کوپری دیدیکی یوقاروده دفترداراسکله‌سی جوارنده بیان ایدلیکی وجهله قدیم موجود اولوب بالاخره یعنی ینه بیزانسلیلر زمانده (ژوستینی ن) طرفندن کارگیر اوله‌رق انشا ایتدیریلان کوپرودر . . .

سودلیجه قصبه سنک مؤسسات مشهوره قدیمه سندن بری ده لب دریاده قره اغاج یالیزی ایدی . که قره اغاج قوریسیله چوریش لطف بر یالی ایش . مقدما دفتردار زاده ابراهیم باشانک باغچه سی ایش . باغچه نك لطافتی ، موقتک فوق العاده ذوق آور اولمی فاتح بغداد سلطان مراد رابعک پک زباده خوشنه کیتدیکندن ، بورایه دائماً کلیر خوش دملر کچیرر ایش . . .

شیخ الاسلام مشهور ابوالسعود افندی نك باغچه سی ده قره اغاج یالیزنه متصل وچام آغاچلریله مزین کلی بلبلی بر حقیقه فرحزا ایش . مشارالیه ابوالسعود افندی تفسیر مشهوری بوباغده تالیف ایشدر . صدر اسبق صقوالی محمد باشانک مخدوم کزنی (ابراهیم خان زاده بالیزی) ده پک مشهور ایدی . بو یالی بالاخره یانمشدر . یری حالا سودلیجه اسکله سنک قره اغاج طرفنده و ساحلده در . صدر مشارالیه ک حفیدی ووقتی متولسی مرحوم عبدالکریم جودت بکدن ایشدیکمه کوره ، بویالیده صقوالی مرحومک قلنجی وارقسنه کیدیک کومک محفوظ ایکن ، یالینک احتراقیله برابر یانمشدر . صقوالی به عاقد مهر صدارتده بو یالینک محترق اولدینی اشاده ضایع اوله رق - بش التی سته به کلنجه به قدر نه اولدینی معلوم دکل ایکن ، هر فصله او جوارده برینک انه کجوب مجلس مشایخ رئیس و سودلیجه دعدی درکاهی شیخی الیف افندی به ورلش او ذاتده متولی بکه تسلیم ایشدر . بن بومهری کورد . اوزرنده شو عیاره لر یازیلیدر :

اساساً صقوالی محمد باشایه عاقد اولاق بویالی پک مزین و مکلف اولدینی کجی باغچه سی ده کونا کون میوه اغاچلری ایله و درلو شکوفه لرله ملو و اراستده ایش .

سودلیجه ده معمور و مشهور اولان درکاهلر دن سعدی درکاهی واردر که (جزیره مثنوی) مؤلفی عظمای طریقت علیه مولویه دن و سابقا ادرنه مولویخانه سی شیخی سینه چاک یوسف دده بو درکاهک قبرستانده مدفوندر .

الیوم طریقت علیه بک تاشیه درکاهی اولان جعفر آباد تکیه سی قانون سلطان سلیمان خانک خدامندن جعفر نامنده بر ذات یاپدر مشدر . بوتکیه قصبه نك مرتفع بر یرنده کائن اولدیندن فوق العاده نظارتی واردر . قانون سلطان سلیمان خان مرحوم بعضاً بو درکاهه کلیر قالمیش . حتی اولیا چلبی نك افاده سنه باقیلورسه ، خاقان مشارالیه بو درکاهده بولندینی بر زمان هندپادشاهندن کلان ذی قیمت بر جوق هدایایی بو تکیه به وقف و تبرع ایش .

تکیه نك دیوارلری عجمکاری نقش و تصاویر ایله مزین ایش . بو تصاویر عجیبه نك رسامی و نقاشی (اغا رضا) اسمنده واسمندن آکلشدیفنه کوره بر عجم ایش . دیواره سیاه قلم ایله بر وحشی کیلک جسم بر قیا اوزرنده بولندینی حالده تصور ایش . بونی اولیا چلبی پک مدح ایدیور و بهزادمانی قلمی چکمکدن عاجزدرلر دیور ! . . .

(حسن آباد تکیه سی) ده وقته پک مشهور ایش . سلطان مراد رابع زماننده اون قبائی طرفنده ساکن پرویز اغا اسمنده زنکین بر آدامک کوله سی حسن نامنده بری یاپدرمش .

سلیمانیه جامع شریفنده کی جلی خطاری یازان خطاط شهر قره حصارلی احمد دخی بوراده ، چاوش باشی جامعده قویه ناظر محله مدفوندر . تره سنده قبه یوقدر . مدفی اوزرنده مر مرصندوقه واردر . مزاری طاشنده کی یازیلی کندی یازمشدر .

قانونی دوری شعراسندن حیثی ده ، جعفر آباد تکیه‌سند مدفوندر . سلطان سلیم اولک بدماسندن ایدی . زنکین برخیل اشعاری واردر . کندیلی جعفری مذهبنده اولدیقتنر جعفر آباد تکیه‌سند دفن وصیت ایتدی دیه ، حقنده زماننده برخیل سوزلر سویلنمش .

یوقاروده موضوع بحث اولان مناسرتک جوارنده وساحل بخرده و قتیله (آیا آنتیموس St. Anthime کلیسای واردی که ، بوراسی وقعه نویاسندن (پروقون) نک افاده‌سنه نظراً ، ایمپراطور (ژوستین) طرفندن انشا فوق‌العاده ترین ایدلمش .

حالا بوکلیسانک موقعی خاصکویده کی طوطی مکتبی وقشه‌سی اشغال اتمکده در .

ماسکری

Haskeyu

سودلیحه قصبه‌سندن صزرکه خاصکوی کلورکه ، بوقصبه جسمه و قتیله بزانسلیلر بیننده :

مناسرتی واردی . بومانستر ، ایوانسرای جهتده کائ و کتابکز یوقارو طرفلنده تفصیلات و تعریقات مذکور مشهور و لاهرنه سرانک تام قارشوسنه مصداق ایدی . بو مناستری ایمپراطور ژوستینی بپدیرمشدر . بومانستر بالاخره تعمیر و قسماً تعدیل ایدیلهرک الیم‌دپوری حاننده قوللاقتده در . کتابمزده کی رسمنده کورلدیکی اوزره ، کارکیر وقعه‌لری منشور شکیده قبه‌ی حاویدر . وساحل بخرده در .

خاصکویه (آراند) Aarabind قصبه‌سی دخی به اوراده بونامده برمکت خواجه‌سنگ خانسی ، حاملری ایله (آپراشکوی) St. Praskier نامنه کوچک رکلیسا بولمسنندن ناشی ایش ... بوکلیسا بعدالفتح فاتح حضرتلری طرفندن روملره ترک واعاده بیورلمشدر .

یتیش سکسان سنه اولنه کلنجه‌یه قدر بوکلیسانک ایجروسنده اسکی برطاقم کوچک هیکلر موضوع ایش . بو هیکلر یوقاروده اسمی مذکور حاملره مؤسسات سازنه‌ک درون و بیرونی ترین ایدرمش . مأخذم اولان قسطنطیناد دیورکه : «... فقط بو هیکلر رزمادنبری اورته‌دن غائب اولدی . بناه علیه ظن ایدرز که ، اسکی یونانستانک بونجه علوی و محتمم بقایاسی اوزرینه ابادی تحفیری ، دست کفر آمیزی اوراتهرق اجدادمنک بدایع اناری دایما سیسی رسا آلتنه نقل ایدن (مدنی آوروپالیر) سالف‌الذکر کلیساده موضوع هیکلری ده - معتادری اولدینی وجهه - کرک پاره و یردرک و کرک اعمال حکم و نفوذ ایله‌رک - آلوب کتورمشلدر .

خاصکویده کی روم کلیسای ، تاریخی رکلیسادر . و (۱۸۴۰) سنه‌سنه قدر روم باطریقاری اولاح و مولداویا بکری مذکور کلیسا حویلسنه دفن ایدلمشدر .

خاصکویک یوقارو طرفنده کی تیه‌لرده - بیزانس دولتی زماننده دخی - موسوی مزارلری واردی . حتی مورخیندن (خونادیس) ، ظلمه حکمداراندن (آندرونیقوس) ک زمانندن ناحث کتابنده بومزارلقدن شو جله‌لره بحث ایدیور : «اونی (پره‌آ) (خاصکوی) به کتوردیلر ، بوراسی موسویله مخصوص مقبره‌در...»

مورخك بو جمله ده بحث ايتديكي كيمسه (آندرونيقوس دوقاس) دركه، قيصر و ظلمه مشهوره دن برنجي آندرونيقوس قومينوس، اتي بوموسوي مزارلغه كتوره رك اوراده قازي قلا مش ايدى. غريديركه قيصر مشاراليه، ميلادك (۱۱۸۵) سنه سي ايلولنك اون ايكنجى كوني يقالانه رق اهالى طرفندن پك خييج صورتده قتل واعدام ايدلشدى.

آيينى قرايه قصر لهرابونى

اليوم آرايه جيلر جاده سنده آيينه لى قواق دينلان محله و قتيله قانونى سلطان سلېمان خان طرفندن باديرلش غايت مكلف برقصر وارلش. بوسراى سلاطين متأخره طرفلرندن ترين ايدليكي كچي سلطان احمدخان ثالث زماننده ده تجديداً تعمير و فوق العاده تزئين و آيينه لى قواق توسيم ايدلش ايدى. استانبولده كوپرى باشنده كائن والده (يكي) جامع شريفنك بولندينى يرده و قتيله موسويلر مخصوص برسيناغو بولمش اولديغنى، برنجي كتايمازك قبول بختنده سويلمش، حتى باغچه قپوسنه چيفوت قپوسى دنيلديكى ده علاوه ايلش ايدك. والده ياخود يكي جامع شريفك تاريخ بناسى اولان (۱۰۷۴) تاريخندن اول بوجوارده بيوك بريانفين ظهور ايدرك شهود ياخود چيفوت قپوسندن اميجرى طوغرى بتون يهودى اولرى يانديغندن سيناغونك بولندينى يره ششمديكي جامع معلا و محتشم باديرلش اولرى يانان يهوديلرده خاصكويه نقل ايدلش ايدى. مع مافيه خاصكويك اوست طرفنده كي يهودى مزاراى - تاييزانس دولتي زماننده ده - موجود ايدى.

بوندن اون پش، يكرى سنه اولته كلنجه به قدر ميدانچق جوارنده، حميديه مدرسه سنك ييلديز حمامك آرقه طرفلرنده برطاقم موسوى خانه لرى واردى. حاشيه — مرويدركه سلطان سليم تحت سلطنته پناهاده اولدقلرنده (۹۱۸) مرحوم تاج زاده ركاب هاپونه رفع ايتده كي قصيده مك مطابع طخير نمونى كه:

بيت:

جان آفرين كه ركف ما بقدجان نهاد بهرشار مقدم شاه جهان نهاد) ده. مطابق واقع الحال اولدينى روزغم اندوزده شهرده كللى احتراق واقع اولوب سلطان آقا ق حضر تلى متأسفانه بو اتش بيچاره تاج روائك كانون درونندن ربانه كش اولمش ايشدر «دو اظهار ندامت بيورديلر. غلظه حدودندن بلاط قپوسى مقابله سنه دك ترسانلر باييلوب هر برينه راييخ في الوقت اللشمر بيك عثمانى خرج اولدينى دقتر ديواننده درج اولمشدر. في م روضة الابرار صحيفه ۴۰۴.

بو قصر دلارايه آيينه لى قواق دينسك سبيله كلنجه: سلطان احمد خان ثالث (۱۱۲۷) تاريخنده موره ني قنچ و تسخير ايدرك و نديكيگري اورادن طرد و تبعيد ايلش ايدى. مصالحه عقد ايدلكدن وكره و نديك زادكاني ذات حضرت پادشاهينك توجه و محبتي قازانوب كچمشتى اونوتديرمق ايجون اولوقت ديك شهرنده اعمال ايدلمكده اولان غايت مكلف آيينه دن برجوغنى سلطان مشاراليه تقديم ايتدكلرندن بو قصر مذكورك اندرون و دواړ سائر سنى ترين ايتك اوزره اورايه وضع و تعليق قلمنش ايدى. اسنولك اك اسكى مبانيسندن برى ده بو آيينه لى قواق قصريدر.

قریم قطعه جسیه اسلامیه سنک روسیه ترکی متضمن اولان مشوم معاهده نامه یی ، جنتکان سلطان سلیم خان ثالث کوزلرندن اشک تأثر آقیده رق بو آینه لری قواق قصرنده وضع امضا بیوردقیری کی - ناپولیونک برنجی قونسولوسانی زمانده ، مشارالیهک بر نامه سی حامل اولان جنرال سیاستیانی ، نامه مذکور ی خاکپای بادشاهانیه بالذات تقدیم ایتمک ایچون اصرار ایتمش اولدیقدن او زمانه قدر جاری و مرعی اولان اصول و تشریفات سنیه خلافنده اوله رق جنرال مومی الیه هوسار آلانی اونفورمه سی لابس و قلیجی حامل اولدینی حالد حضوره کیرمش ، حتی آرقه سنده کی رسمی کورکلی بالطوی بیه جیقارهرق انتظار اوطله سنده برافش ایدی .

حالبوکه وقتیه شارل کن ایله اون دردنجی لوتی طرفلرندن کوندریلان مرخصلر ، تمامیه تشریفات عثمانیه متابعت ایتمشدری !
تشریفات دولته هنوز کورلیان بو طرز وقیافت و طورده حضوره داخل اوماق مسئله سی حسن طداره خصوصنده قیودان باشانک حسن تدبیری کورلمشدر .
حدیجه سلطانک رسام و معماری ملیغ ، جنرالک حضوره بو طرز قبولی باب عالینک ، فرانسه یه قارشو بر اثر عجز و ضعیفی دیه تلقی ایدیور .
سلطان سلیم اولک « بواتش تاج زاده نک کتون دروندن زبانه کش اولمشدر » دیمی تاج زاده نک قلتی انتاج ایدن بروقه مؤسفه تلیحدر شویله که :

یاوز سلطان سلیم آماسیه وضع و سادۀ ارام اولملری زمان یکجیری طاقه سی آیین دیرنلری اوزره نفه بی آهنک کستاخچی سر آغاز و برهانه ایله معل سلطانی عبدالحمیم و وزیر پیری پاشا خانلرینه اطالک دست تعرض ایتمش ایدی ، حصول اُمول ایله استانبوله وصول میسر اولدقده براهین عقلیه و نقلیه ایله اول طاقتۀ غیر خافیه یی محرک وزیر اسکندر پاشا و صدر اناطولی تاج زاده مولانا جعفر چلبی و سکیان باشی ایدوکی مقرر اولوب عسکری وادی عصیانۀ سوق ایتمک ایله مصالح ملکیه سبب عون اولان کسینه شرعاً نه لازم اولور دیو قاضعسکردن استفسار اول دخی بعدالنبوت قتل لازم اولور دیو افتا ایتمکین اوچی دخی سرینجه شمشیر کلوکیر متبلا اولدیلر . فی جاذی الاخر ۹۲۱

استطراد — سمنده سنجانی داخلنده کاش پساوفچه قریه سنده عقد اولتان معاهده یی متعاقب اوستریا حکومتیه اعاده صلح و تجدید مصافات اولندقدن صوکره کرجه دولت براسایشه کیروب اعمارات داخلیه صرف اقدام اولندیسه ده ، صدر اعظم مقبل ابراهیم پاشایه . کوپرلی حفیدی نعمان پاشایه تزویج بیوریلان خاتم سلطانلر ایله شهزادکانک پک مطمئن صورنده اجرا قلنان ختان جمعتری بودور اسایشک وقایع مهمه سندن اولوب برطرفندنه بوغاز ایچی مسیرلرندۀ ، کاغذخانه و (آیینلی قواق) قصرلرنده ذوق و تزه علملری رواج بولدی . (آیینلی قواق) ده بر سند امضالشمشدرکه - مواد مندرجه سی قینارجه معاهده نامه سنک بعض ماده لری تقیح ایتمکده در . بوتقیحنامه نک برنجی ماده سنک بر فقره سنده : « قینارجه عهدنامه سی بشقه ایکی قطعه سنده مسطور ایکی ماده متفرده سیله معاً قوت کامله سنده عبارتتا ، بعینا نصی اوزره اشبو معاهده جدیدۀ ایله تصدیق ایدرز . » دینیلور .

[اون ایکنجی عصر هجری اواخری] بو آیینلی قواق تقیقنامه سیله شاهنکرایک قریم خانلی تأیید ایدلمشدی .

تاریخلاردی مذکور اولدینی اوزره ، سفارتنامه سیله مشهور اولان باب عالی رجاندن (۲۸) محمد افندیك فرانسه قرالی اون بشنجی لویئ زدینه سفارتی بو تاریخله مصادف اولوب عودتده ، اوراده زیارت اتیش اولدینی اوندردنچی لویئك وحفیدك جولانكاه صفای اولان وه رسای سرای و باغچه لرلی تقلید آکاغده خانه چاغلایان و قورورلی وجوده کتیرلش ایدی . اوروپادن جلب اولان لاله چیچکی پک نادیده کورلدیکندن هوسلیری آره سنده زیاده سیله مقبول طویلوب تاریخلرمزده مشهور اولدینی اوزره صوغانلریك ۹۹۲۲ قدر فندق التون قیمت ولسی بو دور صفا و احتشامک نظاراندنر .

ترسانه ، قاسم پاشا — Kassim Pacha, l'Arsenal maritime ترسانه ك بولندینی ساحه وسیعه و قتیله قبرستان ایش . سلطان سلیم خان اول زماننده میلادك (۱۵۱۵) تاریخنده ترسانه تحویل واوراده کی مقابره اخر محله نقل ایدلمشدر . قانونی سلطان سلیمان خان زماننده ترسانه وقاسم پاشا جهتک اعمارینه تشبث اولمشدر .

سیاح شهر اولیا چلی کتابك برنجی جلدنده دیرکه : « بوقاسم پاشا زمان قدیمده معمور برمناستر اولوب بین الکفره (آیالوقه) نامیه مشهور ایش . بعدالفتح مزارستان امت محمد اولسی فرمان اولنور . زیرا (عبدالؤمن ملک) خلافتنده مسلمنه و ابایوب انصاری واسطه سیله ، و صوکره لری هارون الرشید و سیدرم بازید زماننده استانبولک یر قسیمی و غلطه ك نصف فتح اولندقدنه ینه بوقاسم پاشاده ترسانه آرقسیمی جمله مزارستان اولوب صحابه کرام اولاد ذوی الاحترام مدفون اولدینی مثبتدر . حالامزارستانده کی مزار طاشلرینده کوفی خط ایله تحریر اولنش علامتدر وارد . بونک ایچون فاتح تعمیرینه بذل همت ایدوب برقاج کوز ترسانه و دیوانخانه قبودان پاشا و برجامع انشا ایتمشدر . صکره ایام دولت سلیمان خاده استانبول شهری بر آدم دریایی کسیلوب اوموز اوموزی - و کوز اولنجه ، وزرادن آناپولی فاتحی قاسم پاشایه ، ساقز فاتحی پیاله پاشایه ، اخسجه فاتحی فرهاد پاشایه ، علاءالدوله فاتحی آپاس پاشایه فرمان پادشاهی صدور ایدرک قاسم پاشا شهرنی معمور ایتمه مأمور اولدیلر . ویکلرحه اعیان دولت دخی صرف مقدرت ایدرک او شهرنی حقیله معمور و آبادن ایدیلر مرحوم قوجه پیاله پاشا چیره دستنی جهادی اولهرق اون ایکی بیک اسیره مالک اولدیغندن قاسم پاشانک تا نهایتنده برجامع و مدرسه و تکیه انشا ایتدیرمشدر . لکن جامعلک جماعتی اولدیغندن جماعت پیدا ایتک ایچون عتیق ترسانه بوغازنده دریایی کسوب تاجامعه قدر بر ساعت یره دریایی کتورمشدر . اوزمان خلیجک ایکی طرفی باغ و باغچه لی اولرله طولی و جامعلک اطرافی معمور اولهرق جماعتی جوغلشمشدر . لکن پیاله پاشانک وفاندن صوکره حلبچ تطهیر اولنیهرق باران رحمت سیلنک کتورمویکی حس حاشاک ایله پر اولوب قایقارک کوروب چیقمسیمی معطل اولدقدنه هرکس خانه سنی ایلری بنا ایدوب حالا خلیجک اوطرفی معطل قالمشدر . لکن پدرمک حکایه سنه کوره ، قاسم پاشانک چارشوسی ایچنده درت آغزلی دینبلان قبولره قدر دریا کلیرمش . » هجرتک (۹۲۲) سنه سی ربیع الاخرینک اون ایکنجی ومارتک اون سکیزنجی کونی ترسانه طامره کلیولیدن درسمعاده نقل ایدلمشدر . ترسانه امورینک تنظیم و اصلاحی خصوصنده سلطان سلیم خان

ثالثك پك بيوك خدمت وهتي سبق ايشلدر . اولوقت فرانسر ايلجيسى بولنان شيووازل غوفيهك توصيه سي اوزرينه ، طولون ترسانه سنه مأمور مهندس (لوروا) Le Roi درسماعده جلب ايديلهرك ترسانه امورخى تنظيمه باشلامشدى . قيودان دريا حسين باشانك همت وغيرتيله آرز زمان ظرفنده (۷۴) طوطي حامل بيوك برسفنه انشا ايديلهرك دريايه تزييل ايدلمشدى .

حسين باشانك ترسانه امورخى اصلاح خصوصنده پك جوق خدمتي سبق ايتمشدر . مشاراليه آرز زمان ظرفنده تجهيز ايدليكى بر فيلو ابه اطهر دكزينه چيقارق تصادف ايتديكى سفان اجنيه قيودانلريله كوروشمش ودرسماعده عودنده سلطان سليه بر اصلاحات لايحه سي تقديم ايشلدر .

بو آرائق فرايه حكومتى (برون) Bruni اسمنده بر مختصصى درسماعده كوندردى . مدت مديده آوروپاده بولنوب عودت ايدن اسحق بك قيودان باشاه دست معاونتى اوزاترق آرز زمان ظرفنده يكرمى قطعه حرب سفينه سيله اون بش فرقتين ، اون قوروه انشا ايتديرهرك ترسانه ليماني تزيين ايدلى . قيودان باشانك واسحق بكك همترى بوتلره منحصر قاليوب برده بحريه مكنتى تاسيس ايدلى . اوروپاد جلب ايديلان معلم واسطه سيله تدريساه انتظام تام ودرلى . هر طرفده كوريلان انتظام تام وفعاليت ايشلرى تسهيل وتسريع ايدلى ترسانده كيليرى وقدرغهرلى چكك اوزره اوستى قپالى محللر ، ريختيم بارلر انشا اولندى .

حتى قيودان پاشا سلطان سليه ساحلده كي دائره لر دن برنده مكاف صياقئر بيله كشيده ايدلى . قيودان باشانك بو خدمته مكافاة صهرت سنه پادشاهى يده مظهر اولدى .

غلطه -- غلطيه پزانسليم زمانده (اخير) معناسنه اولان (سيكه) Sykai ديرلردى . زهرا ، بوراده پك جوق اخير آغاجى واردى ، Aimpfharūs معبده مشهور ايدى . بوحواليه بالاخره (غلطه) دينامشدر . مورخين قديمه دن ايبؤ آتيس Jean Szesse ابه (كيلوس) ك روايتلر نه باقيلورسه ، ميلادن (۲۷۰) سنه اول غاليليلك (برهنوس) Brenus ك تحت قومانداسنده حالده بورادن چكمرندن طولاني بوراسنه غلطه دينلشدر .

كتابمرك مقدمه سنده ، منطقه لر بحثنده كورلديكى اوزره غلطه استانبولك اون اوچنچى منطقه سنى تشكيل ايديدوردى . غلطه ، بالاخره توسع ايتمش و ايمپراطور برنجى (ژوستينين) [۵۶۵ - ۵۲۷] طرفدن بر جوق مباني ومؤسسات انشا علاوه سيله توسيع ايديلهرك نامنه اضافه (ژوستينيانوپوليس) يعنى (ژوستينيانوپوليس) يعنى ژوستينين بلده سي ناميله معروف اولاش ايدى . ميلادك (۵۲۸) سنه سنده ايمپراطور مشاراليه Sykai يعنى غلطه سورلرني تكرار انشا ايتدريمشدى .

ميلادك [۱۲۸۲ - ۱۲۶۱] سنه سنده اجراى حكومت ايدن سكزنخى (ميخال) پاله لولوع زمانده جنوزليلر ، منافع تجاريلهرك نامنى ايجون ايمپراطور مشاراليه مراجعت واسترحام ايدرك استحصال ايدلكارى مساعده مخصوصه اوزرينه ميلادك (۱۲۶۱) سنه سنده مصادف آغستوسك اون بشنده ملت مذكوره غلطه ده برنوع مستوره تاسيس ايتمشلردى .

یوقاروده بیان اولندینی وجهه ، جنوزیلیر غلطهده یرلشدکن ، و تجارتلری تا (دون) Tanaïs یری منصبه قدر توسیع ایلیرک عظیم ثروت تأمین ایلدکن صوکره میلادک (۱۲۷۶) سنهسنده ولی نعمتلی اولان ییزانس دولته قارشو رفع لوای عصیان ایتشلردی . بناء علیه جنوزیلیری ، پاختنک آغوش حایتنه امش اولان میخائیل پاله ثولوغوس ، کافر نعمت اولان بوعاصیل اوزرینه قوه عسکریه سوق ایدرک آنلری تادیبه موفق اولمش ایدی . اوتارنجده غلظه نك اطرافنده هنوز سورانشایدلمش اولدیقندن ایمپراطور تأدینی سهولته اجرا ایدمیش ایدی .

فقط برمدت صوکره ، اختیار لغیه معروف برنجی آندرونیکوس ایله کنج یعنی ایکنجی [۱۱۸۳-۱۱۸۵] آندرونیکوس پاله ثولوغوس ، ویاتی ابیوائیس قانتافوزنیوس زمانلنده بونانکور و مضر جنوزیلیر ، ایمپراطور لرلرده دوام ایدن نزاع و فزاعدن ، و حکومتک صنفندن بالاستفاده تکرار سلاحه صاریلوب غلظه نك اطرافنده سورلر و قلهر انشا و اعلا ایتشلردی .

مشارالیه ایکنجی آندرونیکوس پاله ثولوغوس زماننده ، و میلادک (۱۲۹۶) سنهسنده وندیکاولره غلطهده ساکن جنوزیلیر آرهسنده ظهور ایدن اختلاف و مجادله اوزرینه وندیک دوتنمسی کلرک غلطهیی یاقش ایدی . بونک اوزرینه جنوزیلیر سلاحه صاریلهرق استانبولده تقدیر وندیکلی وارسه جهلستی بوزلا مشلردی [۱] .

ایشته بو ائشاده عثمانلی تورکلری اناتولیده یرلشمشدر . [۱۲۹۶]

وندیکلیرک قتل عامی اوزرینه (۱۳۰۲) ده برونیک دوتنمسی کلرک استانبوله هجوم و تعرض ایتشد . اسپانیاده کائن (قاتالانیا) رؤسایسندن (روژه) Roger Seflor اسمنده بری ایمپراطوره عرض خدمت مقصدیه استانبوله کلش [۱۳۰۳] ، و ایمپراطورک یکنی (ماریا) ایله ازدواج ایتش ایدی بو ائشاده ، استانبولده کی جنوزیلیرله قاتالانیلیر آرهسنده دهشتلی بر قتال وقوعه ایتشد . قاتالانیلیرله عثمانیلیر آرهسنده میلادک (۱۳۰۵) سنهسنده آلاشهرده وقوعولان محاربهده عثمانیلیر مغلوب ایلهرق قاتالانیلیر کلبیلید یرلشمشدر . (بهرائزه) Etença نامنده بری ده اوراده نصب و غران دوقا تعیین ایلشدی . [۱۳۰۶]

(۱۳۰۷) ده سالف الذکر (روژه) قصر اعلان ایلمش ایدی ، ادرنهده ایمپراطور میخائیل پاله ثولوغوس ک مواجههسنده قتل و اعلام ایتشد . ایشه بو ائشاده استانبولده تقدیر قاتالونیالی وارسه همی قتل و اعدام ایلشد . غران دوقا بهرائزهده ، مرمره دکزی سواحلیله ادرنه ولاتی و حوالیسینی Thrace تخریب و یغما ایتش ایدی ، جنوزیلیرک دام اسارته دوشهرق غلطیه کتورمش ، اورادن طربزونه ، و بالاخره جنوبه اعزام قلمشدر .

[۱] صحیفهده بووقهده دائر تفصیلات ویرلش ایدی .

(روفافور) کلیولی آجیقزلنده ییزانس دوناتماسیله قارشولشهرق روملری معلوب ویریشان ایتش ایدی [۱۳۰۸] بالاخره دام اسارته کرفار اولمش وایتالیاه کوندربلرک اوراده وفات ایتشدر . یوتاریخده استانبولده بیوک بریاغین ظهور ایتشدر . بووقوات متادیه اوزرینه قانالیالیلر یونانستانه آقین ایتشدر . [۱۳۱۱]

[قمریه جامع شریفی] نام اثرده برتفصیل بیان ایدلدیکی وجهله [۱۳۱۶] سنهسنده ، متصوفه مسیحیدن (تودور مهتوحیت) خدمات برکزرهسنه مکافاة (بیوک لغوفت) عنوان ویمسنه نائل اولمشدر . مهتوحیت ملادک (۱۳۳۲) سنهسنده وفات ایتشدر .

استانبول سورلرینک تعمیری ، و ایاصوفیه بعدطالیسیله یوستینیانوس ستونک ترمیمی هب بوزمانه مصادفدر [۱۳۱۷] .

ایمپراطور طقوزنجی میخائیلک وقوع وفاتی اوزرینه [۱۳۲۰] اوغلی اوچنجی آندرونیقوس ، ایمپراطور اختیار برنجی آندرونیقوس علیهنده بر مسوء قصد ترتیب ایتشدی . کنج آندرونیقوس استانبولدن فرار ایدرک طرفدارلرینه التحاق ایتدکندن صکره استانبول اوزرینه یوروشدر . [۱۳۲۱] ؛ ۱۳۳۲ ده ایکی آندروینک بیتنده بر معاهده عقد اولهرق کنج آندرونیقوسده ، حکومته اشتراک ایتدبرلمشدی . بولغارلرله محاربه ایشته بوزمانده واقع اولمشدر . [۱۳۲۳] ده تانارلر ، ترا کیا دینان ادرنه وحوالیسنه کچمشلر . کنج آندرونیقوس داواوا خاندانه منسوب (ژان) ایله عقد ازدواج ایتشدی . [۱۳۲۶]

سلطان اورخان غازی خضرترلرینک بروسنی ضبط و تسخیری بوهنگامه مصادفدر [۱۳۲۶] . سالفالذکر آندرونیقوسلر ندایه آرهلرند زهور ایدن اختلاف و مجادله اوزرینه برمدت عقد متارکه وتاسیس مواحه ایتشلردی [۱۳۲۲] ؛ فقط [۱۳۲۷] سنهسنده بیتلرند تکرار اختلاف افکار ظهور ایتمکله کنج لقیبله مشهور اولان ایکنجی آندرونیقوس بر جوق شهرلری ضبط ایدرک میلادک [۱۳۲۸] سنهسنه مصادف مایسک یکرمی دردنجی کونی استانبول شهرینی اشغال ایتشدی ، وایشته بواشاده ، اختیار لقیبله معروف اولان برنجی آندرونیقوس خلع ایدلش ایدی .

یکیکچیلرک تشکیلی ، ایمپراطور اوچنجی آندرونیقوسک زمان حکومتنه مصادفدر [۱۳۳۰] سلطان اورخان ایله ییزانس دولتی ارهسندهکی معاهدده [۱۳۳۱] سنهسنده امضالشد .

برقاروده تفصیلاً بیان ایدلدیکی وجهله غلطده ساکن حنولهیلر ، قصبه مذکورینی سورلرله قهلهلرله تحکیم ایتلری ارزرینه ، ایمپراطور بشنجی یانی قانتا قوزینوس ، غلطهک تحکیمندن تولد ایده جنت مخذورلری نظر دقتدن دور طوتامش ایدی ، بجرأ انلره فائق بر قوتده اولمدیقندن انلرله عقد مساواة و مصالحیه مجبور اولمش ایدی .

ایمپراطور مشارالیهک قاین برادری یانی باله تولوغک زمان حکومتده جنولهیلر جرآن وجسارتلرینی اودرجیه

کتیردیلرکه اکثریا استانبولی طوپله دوککه باشلادیلر . کتایبک مؤافی دییورکه : « بونکله برابر هپسندن زیاده المناک اولان شی ، بیزانس حکومتی کرک داخلی منافسه و منازعه لردن و کرک خارجی دهشتلی دشمنلرک رقابتلردن طولایی کوندن کونه ضعفه دوچار اوله رق حرج اداره نک و زولمغه برطومتسی ایدی . » بونکله برابر کندیلرینی دکزلرک حاکم مطلق فرض ایدرک موفقیات تجارته لردن و قره دکز بوغازنده کی قوت و اقتدارلردن طولایی تکبیر ایدن و رومله قارشو کندیلرینی آرسالان فرض ایلین و فقط کوندن کونه قوش و مکتلری افول ایدن جنوزلیر یعنی جنوزلر، عثمانلیرک مزاید برصورتده کی ترقی و قوتلردن ناشی ترمه مکده ایدیلر . بونکچون میلادک (۱۴۴۶) سنه سنده غلطه نک سورلرینی یوکسته رک انری تحکیم ایدیلر . بونحکات نتیجه سی اوله رق غلطه سورلرینک نقاط مختلفه سنه اون ایکی قیو آچدیلر .

ایام متأخره ده استانبولک عثمانلیر طرفندن حسین محاصره سنده جنوزلر قورقورلردن تلکی حبله لرینه مراجعت ایدیلر . وکاه اشعاره وکاه کیزلیجه فاتح سلطان محمد خان حضر تلیسه عرض معاونت ایدیلر . وطن ایتدیلرکه بوصورتله - رقیلری اولان بیزانسلیرک مجو و اندراسندن صوکره ، غلطه به آکرار حاکم متصرف اوله جقلر و بیزانس دوائی زماننده اولدینی کی تجارتلرینک ثمراتی اقتطاف ایده جکلر ! فقط حضرت فاتح، عاقل و دوراندیش برسیاسی اولدیغندن استانبولک فتحی متعاقب جنوزلری ده غلطه دن طرد و دفع ایش ایدی .

ایشته جنوزلر ، غلطه دن طرد ایدلکدن ودال بوداق سالان تجارتلری ده کوکندن قلع اولندقدن صکره ، قره دکز بوغاینک اوروبا سفانته مروری قطعاً سد و منع اولندی .

بیزانس ایمپراطورلری زماننده غلطه ده متعدد حمام ایله آرقادیئوس چارشوسی، برتیا ترو ، برترسانه ، آیا میخال کلیسای ، محابیلر کلیسای ایله Rglise Dse Machabées ، اشموئیل علیه السلام، مریم انا و آیا ایرینی ناملرینه کیسالر موجود و معمور ایدی . آیا ایرینی کلیسای و قتیله بت پرستلره مخصوص برمعبد ایکن ایمپراطور بیوک قسطنطین بوراسنی کلیسایه تحویل و (ژوستی ئنن) ده مکمل صورتده تعمیر و تزین ایلشدی .

بوکلیسا، الیوم طوبخانه عامره نک بولندینی یرده ایش .

بومباینک کافه سی مرور زمان ایله محو و کتنام اولمش یالکز الیوم [عرب جامی] دینیلان قدیم لاتین کلیسای پاپدار اوله بیلمشدر . (بارت) ک روایتنه باقیلورسه ، بوراسی (آیا آرمو به ندوس) Saint - Dré - obindus نامه انشا اولمش اوافق بریزانس مسجدی ایش بوراسی اون یدنجی عصرده جامعه تحویل اولنمش . بناء علیه (۱۸۰۳) تاریخنده محترق اولان اسکی بنا بیزانسلک عربلر طرفندن دردنجی دفعه محاصره سندن و غلطه نک سکزننجی عصر ابتدالرنده فتح و استیلا سندن صوکره عقد اولنان مصالحه نی متعاقب عربلر ترک اولنان برمعبد اسلام اولمی محتمل دکل ؛ زیرا اسکی مورخلرک افاده لرینه کوره ، بوجامع بالذات عربلر طرفندن یاپدرلشدر . عرب جامی اسمی ذاتاً (آرمو به ندوس) نامنی تذکار ایدیور . . .

غلطه‌نك دكز طرفده‌كى سورلرله غلطه قله‌سى ازمئه قديمده (عيسى قله‌سى) ناميله معروف و مشهور ايدى . قصبه مذكورنك قره طرفده‌كى سورلرى استانبولك فتحندن ايكي هفته صوكره ، فاتح حضرتلرينك امريله بيقدريشدر .

فقطه قيسى — بوقله ميلادك (۵۰۷) سنه‌سنده ، ايمپراطور رنجي (آناسطاس) Anastase le Diocore طرفندن ، قره‌دكز ساحلندن [يعنى سراى برونندن] مرمره ساحله طوغرى سورلر انشا ايندرلديكى زمان پايدريشدى . بوسوزلر [آناسطاس سورى] ناميله مشهوردر . مؤخرآ ميلادك (۱۴۴۶) سنه‌سنده جنوه‌ليلر بوغلطه قله‌سنى توسيع ايتشادر .

ميلادك (۱۷۹۴) سنه‌سنده و سلطان سليم ثاني زما‌ئنده — اولجه بر حريقدن خسارزده اولان بوقله تعمير ايندش ايدى ينه بر حريقدن رخنه‌دار اولديغدن سلطان محمود خان ثاني طرفندن (۱۸۲۴) تاريخنده يكي‌دن انشا ايديلورجه‌سنة تعمير و ترميم ايندشدر . غلطه‌ده اقامت ايدن جنوزيلرلك رئيسك كوشكى وويووده جاده‌سنده در .

غلطه حقينده معلومات تاريخيه ملوك امويه‌دن معاويه‌نك زمان سلطنتنده و هجرت سنويه‌نك فرق اوجنچي سنه‌سنده استانبول محاصره ايندش ايدى فتح اوله‌ميه‌رق يالكيز بعض مال غنائمه اكتفا ايديله‌رك عودت اولونمشدى .

هجرتك (۵۳) نجى سنه‌سنده امويلردن عبدالملك زمان حكومتنده مسلميه و حضرت ابا ايوب انصارى و عمر بن عبدالعزيز قومانداسى آلتنده ايكي يوزيك كشيلاك . براردو ايله استانبول برآ ويحراً محاصره ايديلوب غلطه‌يه امان و يرميه‌رك فتح اولندى . بواردو قره‌دكز طرفند قسطنطينه طرفه كچمش ايدى .

اوليا چلي سياحتنامه‌سنده ، عرب جامعي عمر بن عبدالعزيز بنا ايديكنى بازيورسه‌ده — بوراسنك قديمآ و اساساً لاتين كاپيساسى اولديغى بزانس مورخلرينك اقاذه‌لرینه عطفآ يوقاروده سويلش ايدك . عمر بن عبدالعزيز بوراسنى تعمير و جامعه تحويد ايتش .

بوراده‌كى يكي جامع ، سلطان مصطفى ثاني ايله احمد خان ثالث والده‌سى رابعه سلطان طرفندن ميلادك (۱۶۸۰) سنه‌سنده اسكي برلاتين كاپيساسنك تمللرى اوزرينه انشا ايندشدر .

ينه اوليا چلي‌نك روايتنه نظراً ، غلطه‌نك شمال جهتنده عمر بر عبدالعزيز برقلعه انشا ايندريور اسمنى (قلعه قهر) قويمش بونكهچون بعضيلرى غلطه‌يه (مدينه‌القه‌ر) ديشلار . حالا قورشونلى محزنك بولندينى محلى دخى انلر بنا ايتشلر .

بك اوغلى — بو محله‌يه بك اوغلى دينلمسى ، طرزون ايمپراطورى (قاويانى قومن) ك اوغلى پرنس (الكسيس) ك بوراده برمدت اقامت ايتش اولمسندر .

كرجستان قطه‌سنگ حضرت فاتح طرفندن ضبط و استيلا سندن صوكره ، موسى‌اليه پرنس (الكسيس) ، عجميه‌سى و طرزون ايمپراطورى (داود قومينوس) ي استابوله جلب ايدرك الكسيس بك اوغلنده اقامت ايندريش ، عجميه‌سى بولنان مشاراليه داود قومه‌نى‌دى جوجوقلريله برابر ادرنيه كوندرمشدر .

فقط سوکره لری ، آق قیونلی حکمداری اوزون حسنک زوجه سی و مشار الیه داود قومینوس نک قونداش قیزینک کندیسینی کلوب کورمک اوزره آلیکس ایله مخاره ایلدیکنی خبر آلدیفندن - تملقاتیه برار قتل ایتدیردیکنی روم تاریخلری یازیورلر . [قسطنطینیات - نام اثر]

طوبخانه - غلطه دن طوبخانه دوزکن و قتله بررون وارمش . بورونه ، ییزانسی مورخ (دهنی) نک روایتنه نظر آ (مه توپون) Metopon دزلمش ، بورونک بولندینی یره ، حالا لطافت و احتشامنه حیرات اولدیمز سلطان احمد خان ثالث چشمه دلاراسی یاپدیرمشدر .

غلطنک قیورلی

۱ - - غرب طرفنده قاسم پاشا ترسانه سنه ناظر حصار ییچیمنده میت قپوسی - الیوم میت یوقوشی دیه معروف اولان یوقوش التنجی دائرة بیده دن اشاغی این و اون قیانی کپروسنه منتهی اولان جاده در . بوجوار اولکی سنه یه کنجیه قدر [۹۳۲۶ رومی] قبرستان ایدی . اوقاف همایون ناظری مصرلی متوفی حلیت حماده پاشا زماننده و شیخ الاسلام صاحب منلا بکک هنکام مشیختنده ، قاسم پاشا یه طوغری امتداد ایدن مقابر مسلمین فسح ایدیلرک طاشاری الیوم موحود و محتاج تعمیر بر حالده طوران کارکیر (صالحه خانوم) تره سنک ناش طرفنده احضار ایدیلان جسم برحقوره کومولمشدر . فقیر کوردم . بو صالحه خانوم مدفن میت زاده قبری دیه معروف ایدی . اولیا چلبینک روایتنه باقیلورسه ، بوتربه ده مدفون اولان ذاتک پدری سلطان محمد رابع ایله مجارستانده کان (اکر) Erlau فتحنه متوجه اولدینی زمان بوسالجه خانوم حامل ایتمش . پدری استابولدن حین مفارقتنده : زوجهی بطننده بولنان چوجغنی حافظ حقیق اولان حناب حقه امانت ایدرک یوله چیغمش . حال بوک قالدین وضعی حل ایتمه دن اول وفات ایدرک دفن ایدلمش فقط قبرده وضع حل ایلمش . معصوم والدیه سنک ۴۴ سنه پلشوب امرمش . پدری سفردن عودتله زوجه سنی صورمش وفات ایتدی خبری و رلمش . معتقد والدیه سی هان : « بن آنک قرننده کی کارهانه صاحبنه امانت ایلمش ایدم چابوق اهلمک قبرنی بکا کوسترک » دهرک در حال قبره وارمش . قبردن برچوجق صداسی کلدیکی ایشیدیلکله قبردر حال آچیلهرق معصومک هنوز بر حیات اولدینی کورلمسلیه اورادن النوب خانه پدره کتوریش و بیودیلوب تعلیم و تربیه سنه اعتنا ایدلمش بوجوجق بالاخره افاضل علمادن اولمش سلطان احمد خان زماننده ارتحال ایتمشدر ، والدیه سنک یانه دفن ایدلمش حالا اوزرنده قالین طاشلردن یاپیش قبه لی برتریه واردر . دروننده واورتده والدیه سی صول طرفنده اوغلی مدفوندر . والدیه سنک مزاری اوزرنده جویردن معمول پارمقلق واردر . اطرافنده یازیلر موجوددر . تره سنک قپوسی اوزرنده کی مرمر لوحده یازیلر وارمش فقط سوکره دن سیلنمش ؛ حالا یازی اولدینی فرق ایدیلور .

سیاحتنامه سیله معروف اولیا چلبی نک پدری دوریش محمد ظلی ، والدیه سی ، دده سی تیمورچی قره احمد ، دده سنک دده سی یاوز اوز بک ایله اولیای موسی الیهک والدیه سی مذکور صالحه خانوم تره سنک قبرنده برصفه کارکیر اوزرنده مدفون ایملر . کچکی تحرییده بونلرده کنام ایدلمشدر .

- ۲ — جنوبه ناظر و لب دریاده عزب قپوسی . بوراده قانونی سلطان سلیمان خاټك صدر اعظمی مشهور صقواللی محمد باشاټك تأسیس کرده سی اولان مكلف برجامع واردر . معماری معمار سنادر .
  - ۳ — جنوبه ناظر لب دریاده کورکی قپوسی .
  - ۴ — باغ قپانی طرفنه اچیلور لب دریاده باغ قپانی قپوسی .
  - ۵ — لب دریاده جنوبه ناظر باقی بازاری قپوسی .
  - ۶ — جنوبه ناظر قره کوی قپوسی .
  - ۷ — شرق جهتنده لب دریاده قورشونلی مخزن قپوسی . که روملر بو قپویه (آیانقو) قپوسی دیرلر چونکه بوزاده جوار یون ایازمه سی ورمش .
  - ۸ — جانب شرقده دریاه ناظر کرچ قپوسی ایله خلیجه اچیلور تیمور قپوسی .
  - ۹ — قرهیه ناظر طوپخانه قپوسی .
  - ۱۰ — قره طرفنده شماله ناظر کوچك قله قپوسی .
  - ۱۱ — شماله ناظر بیوك قله قپوسی .
- بالاده مذکور قاپوردن سكری دكز كنارنده ایدی . متباقی قپولر قلعهنك اطرافنده طوپخانه و قلعه قپولری قرهیه ناظر ایدی .

بونلردن بشقه درون قلعهده کی بوله حصارلركده قپولری واردی که آنلرده شونلردر : كوچك قره کوی قپوسی ، كوچك قلعه قپوسنك ایچ یوزنده میخال قپوسی ، میدانچق قپوسی کییا قپوسی ، ایچ عزب قپوسی ، صادق قپوسی . در . بو قپولردن اوچی جادهیه ناظر ایدی .

طوپخانه چشمه درازی

عثمانلی طرز معماریسنگ اك لطیف برنونه ذوق آوری اولان بو سلسیل دلارا و محتمم حتمكان سلطان احمد خان ثالث هنكام سلطنتنده و [۱۱۴۳] تاریخ هجریسند یاپدرلشدر . [۱]

خاقان مشارالیه زماننده انشا ایتدیریلن چشمه لرك اك لطیف ، اك محشمی ایاصوفیه معبد قدیمی جوارنده و باب همایون قارشوسنده کی سیدلر .

غلهطده عزب قپوسی جوارنده کی چشمه ایله اسکدارده اسکه میدانده کی سیدلده سلطان مشارالیه جمله آثار مشكوره سندن و عثمانلی اسلوب معماریسنگ انموزج بدایغ پرویسندن والحق استانبولك ده طوغرنلی عثمانیلرك باعث افتخاری اولان مبانی كزیده سندندر .

فندقی

فندقینك بیزانسلیلر زماننده کی اسمی (كوش بلده) معناسنه اولان (آركیروپولیس) فندقینك بونام ایله تسمیه سندن اول Aiantion نامیه مشهور ایدی زیرایزانسلیلر اوراده (تلامون) ك Telamon [۱] سلطان مشارالیه (۱۱۴۳) سنه سنده وقوعبولان خلی اوزربنه ، (۱۱۴۵) ده سلطان محمود خان اول طرفندن اكمال ایدلشدر .

اوغل (آژاقس) Ajax نامه بورطیلر اجرا ایدرلردی . بر روایت کوره ، فندقلی وحوالیدی کاملاً فندقلی آغاچلرندن متشکل اورمان ایش .

Argyroupolis بژانس مورخلرینک افاده لرینه نظر آ حوار یوندن (آیا آندره) ، بژانس لیلرک محضر نده حق کلامنی یعنی دین عیدوی به متعلق احکامی - بوراده اعلان و تبلیغ و برکلیسا انشائیتدکن صوکره استانبولک ایلك پاپایی اولان (آستاکیس) Stachys ی (تقدیس) ایشدر .

فندقلینک لطافت موقعیه سندن طولانی - ایمراطور (آرقادیوس) زماننده بطریق (آتی به نس) Attiens بوراسته بالاده مذکور اولدینی اوزره (آزکیروپولیس) نامنی ویرمشدی .

حتی مورخیندن (سوقوات) ک افاده سنه باقیلورسه « بطریق مومی الیه ، فندقلی موقعنک لطافتنی کوره ک بوراسته (آزکیروپولیس) دیملی دیش و بواسم اورایه علم اوله رق قالمشدر .

فندقلیده صالی بازاری دینلان موقعده سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینک همشیره محترمه لری فیض الحدرات ، تاج المستورات عادلده سلطان مرحومه نک ساحلسرابلری واردر .

طول باغچه

طول باغچه نک زمان قدیمده کی اسمی (ژازوینئون) Jasonion بدی . بووجهله تسمیه سنه سبب ایسه ، یونان قدیم تاریخنده مشهور اولان (آرغونوتر) ، سرکرده لری اولان (ژازون) ایله برلکده کرجستانه سفر ایدوب حین عودنده طول باغچه یه یناشمش اولمایدیر . معلومدرکه ، یونانستان تاریخ قدیمده (آرغونوتر) سفری دیه مشهور برسفر واردر . بونلر (آیرغو) اسمنده کی سفینه لرینه را کبا و (آتئون پوستی) toison d'or الملق اوزره کرجستانه کیشملردی بونلرک قطعه مذکوره یه تاریخ عزیمت و سفرلری معلوم دکدر . ده طوغریسی بو قعه اساطیر یونانیه دورینه عائد اولدیفندن - مبالغه دن حالی دکدر . روایت نظر آ بونلر اللی کشی ایش . هیچ شبهه یوقدرکه ، بونلر برطاقم آمال و ثروت پیشنده قوشار آدملر ایدی و کرجستانده برچوق ثروت و سائر اسباب سعادت موجود اولدینی خبر آلمش اولدقلرندن قایقلرینه را کبا قطعه مذکوره یه کیشملردی بونلر عادتاً قورسان ایدی ... حتی الیوم فرانسه ده (آرغونوت) تمیری ، برطاقم چتین و جراتکار و ساطله مشکل برتیجه یی الله باقمکه عزم ایدن ، بو صورتله نفسلرینی تهلکیه القایلین کیمسه لره علم اولمشدر .

وقتیله طول باغچه ساحلنده برکوشک وارمش . بوقصر دلارا ، چین خاقانلرینک مکلف کاشانه لرینی تقلیداً یایمش .

طول باغچه اسکیدن سزولی بریاغ ایش . سلطان عثمان ثانی فرمانیه بتون دونما کیلری صندالره ، فلیقه ، فرقه لری استانبولک یکریمی بیک قدو فرمه ، قایق معونه لری جمع اولوب طاشلر طولدیریلوب اوکنده کی دریاه دوکولوردی لیان کبی ربوغاز ایکن طولدیریلوب اسمنه (طول باغچه) دئیلدی . وقتیله درت یوز آرشون تربیعنده بر میدان وارمش سلطان عثمان اوراده جرید اویزارمش . سلطان سلیمک برقصری برده حوضی وارمش .

[اولیا چلی]

شکطاش

بشکطاشك براسی (رودی بن کوریسی) Pont de Rodiens اولوب نام قدیمی ده (دیپلوکیونیون) Pidlokionion ، (زنه نفا کیونیون) Zengakionion ایدی که (عمود مجتمعه) معناسنه در. ووجه تسمیه سبب ده ، ایمپراطور برنجی رومن [۹۴۴ - ۹۱۹] Romain le Vieux اوراده برطاق ستونلر رکز واقعه ایتدیرمش اوله سیدر . بو عمودلرک تپه سنده بر صلیب واردی .

استانبولک فتحنده ، عثمانلی دوتخاسنی تشکیل ایدن کیلرک - خلیج درسعاده بشکطاشدن نقل ایدلرک لرخی یزانس مورخلرندن (دوقاس) ایله (فرانچجری) Frantzi اثرلرنده ذکر و حکایه ایدیورلر. [" (قسطنطیاد) نام اثره کوره ، حضرت فاتحندن اولده بویوله اوچ دفعه خارقه لراجرا ایدنلر اولمش ازجه :

۲ - طقوزنجی عصر میلادیده ، ایمپراطور ماکدونیالی واسیل زماننده باترینجی آمیرال (نیکیتاس اورپا) Nicéas Orypha ، برکیجه ایچنده بتون دوتخاسنی قورنت برزخنک دیکر جهتنه قره دن کچرهرک بوسایده ، کریده کاش قنده (خندق) بلده سنده قلش آره صره . مورده شهباز برمنک سواحل غریبه سنی یغما و تخریبدن حالی قالیان عربلرک کیلرینی محو واقعا ایتشدیر .
برنجی وقعه بودر .

۲ - ایکنجیسی اهل صلیب محارباتی زماننده وازینقک محاصره سی ائشاننده اولمشدر . اوتاریخده ازینق شهری قونیه سلجوقلریک زیر اداره سنده بولنیوردی . استانبول ایمپراطوری ده الکسیوس قومینوس (ایدی . ۱۰۹۷) اوئانده ، اهل صلیبک کیلری (قدرغعلری) کملیک کورفنده بولنیورمش محاربیلر قدرغعلرینی قره طریقیه ازینق جوارنده کی کوله golfed'ascanie آشیرمشلر بوسابه ده ازینق بلده سنی قولایقله ضبط ایتمشلردر .

۳ - اوچنجی وقعه ایسه - استانبولک فتحندن اون درت سنه اول واقع اولمش و حضرت فاتحی ده بویوله تشویه سبب تشکیل ایتش ! شویله که :

میلادک (۱۹۲۹) سنه سنده ، وندیکولر میلات شهری دوقه سیله دیکر ایالتیا بکلریله حال حربده بولنده قلمری هتکامده کیلرندن برقه سنی وندیکدن (غاردا) کوله قره طریقیه کچیره رک بو صورته مذکور کولک ساحلنده بولان بلده لری مدافعه یه قیام ایتمشلردی . زیرا اوتاریخده سواحل مذکورده کی

ایمپراطور الکسیون قومینوسی زماننده سلجوقلرله یزانسلیلر اده سنده بک مهم وقایع حربیه جریان ایتشدیر . شدتلی برحاربه دن سوکره ایتالیا سلجوقلر برضطنه کچدیکی کی (۱۸۰۵) ، سنیوده آلمشلردی . بواننده الکسیوس ، ازمیدی استراد ایتش ، قلنج رسلانده ازینق آلمشدر . (۱۸۰۶) . تاریخنده . استانبولده بیوک برزله اولمشدر .

استانبول اوزرنه اهل صلیب سفری بواننده باشلار (۱۹۰۵) صلیبونک پشوا و سرکرده سی اولان بترو اسمنده کی راهب استانبول اوزرنه بورور فقط اردوسی اناطولیده ساچوق تکرلی ترقتدن یریشان ایدیلور . (۱۰۹۶) ، صلیبوندن (غودفرووا) بلغارستان طریقیه استانبوله کتیر ، اهل صلیب ایله یزانس عسکرلری اده سنده مجاده ظهور ایدر ، (غود فرووا) ایمپراطور الکسیس طرفندن صورت رسمنده سرایده قبول ایدیلور . بوتک اوزرنه (غود فرووا) اناطولییه کچر (۱۰۹۷) . الکبیس ازینق اوزرنه بوکلهرک سنه مذکورده جز برانک بکرمنجی کونی شهری ضبط واسقیلا ایدر ، تئوزک برنجی کونی ده اسکیشهر جوارنده قلنج ارسلانک اردویله بیوک برحاربه واقع اولور . (۱۹۰۷) بوجاربه ده سلجوقلر مغلوب اولمشلردر .

شهر وقصبلر ونديكلرلك دشمنلری اولان ايتالانلر طرفندن فوق العاده تهديد و تقديق ايدلمكده ایدی...
روايته كوره ، كيلرك ونديكدن (غاردا) كوله نقانی تسهيل واجرا ايدن قنديلی (لوربول) Lorbule
اسمده بر روم ايمش . بو آدم كيلرك ونديكدن مذكور كوله نقلی ايجون بك جوق متراحم ومشكلات
چكش وبوزميل مسافهده كي بولی بوصورته قطع ايتدكن حوكره امنه موفق اولش وبوزدن ونديك
زادكانلغك دشمنلريته بيوك ضايعاب وترديرمشدر .

اثنای فتحده دونمای همايونك بشكطاش طريقيه خليجه نقلی

حقنده تدقيقات و ررايات تاريخيه

(ديلوكيونون) دينلن بشكطاشك براز اوتسنده چراغان سراي محتشی واردركه ، زينان
داخلهسي اعتباريله عرب اسلوب معماریسك برانموزچ لطافت پروری ایدی . چراغانده كي سرايك
تاريخيدر . « بوساحلی كاه اوله لوح صفاخان سلطانه » چراغان سراي جتمكان سلطان عبدالعزير خان
حضر تلری پاديرمشلدرد . بوسراي بر آره لاق مجلس مبعوثان دائرهسي اولمشكن (۱۳۲۵) سنهسي
كاتون ثاينسك التنجي و (۳۲۷) سنهسي محرمك يكرمی طقوزنجي كونی طوان آره سنده حريق
ظهور ايدرك اولئاده شدته وزان اولان كون طوغيشی روزكارينك يارديميله برايكي ساعت ظرفنده
او محتشم سراي منقلب رماد اولوب محو اولمشدر . [۱]

شايدان دقتدر كه مجلس مبعوثات استانبولده اسبي اوقاف وشيمديكي عدليه دائره لنده اجتماع ايدركن ،
اوراسنك وسعت كامله يي حائر اولماسی سببي ايلرو سوريله رك مجلسك چراغان سراينه نقلی ارزو
ايدليكي ائانده ، شيخ الاسلام بولنان صاحب منلا بك بونقله شدته ممانعت وحتي اولوقت مجلس مبعوثان
رئيسی بولنان احمد رضا بك بومسئله دن ضولاي ايجه سوزلر سويلش ايسده - مكلف محتشم بنالرده
اوطورمق غرور وهوسى بوبابده كي محق مطالعاتی تأثيرسز براقش وبو صورته حالا سبب احتراقی برده
ظلمنده قالمش اولان قوجه چراغان سراي يانوب كول اولمشدر !

[۱] چراغان سراينك بولنديني ساجدهه وقتيله سلطان محمود خان ثاينك رصيفهسي وارمش . چراغان سراي ،
(۷۵۰) متره طولنده برساحه تشكيل ايدر داخلينك زينت واحتشاشی اعتباريله طولمه باغچه سرايی فرسخ فرسخ
كريده براقشدر . طولمه باغچه ساحلرينك جبههسي (۶۵۰) متره در . طولمه باغچه سراي كرك بناسنك احتشام
وعقله حيرت ويرهك درجهده وسعت ومهابتي وكرك زينتي اعتباريله اوروباده كي مبانينك اك محققي در . دور محمود
خان ثاني ، عثمانلي طرز معماریي ايجون يكي در دوره در . تطبيق واستعمال ايدلمك باشلان يكي اسلوب معماری
سرايلر انشائنده ، جبهه لك ظرافت و احتشاشی ، واولدجه لطيف وصاف برذوق ايله ، كثرت زينتات ايله تميز
ايتشدی ؛ عصر اخيرك الی صوك سنهسي ظرفنده انشا ايديلن مزين ومحتشم جبهه لك مباني مظم و مكلف طولمه
باغچه ساحراي هايوني تشكيل ايدر . بوسراي عطا خاقان مشارالیهك دور سلطنتنده ابتدا ايدن يكي طرز زين
ومعمارينك باشلانجيك ايلك نمونه سيدر . بوسراي محتشم سلطان عبدالجيد خان طرفندن ياديرلمشدر .

— بارت —

بشکطاشه مولوخیانه-سی

بشکطاش مولوخیانه سی ، قیودان دریا داماد شهر یاری اوخربلی حسین پاشا طرفندن (۱۰۳۱) ده چراغان سراینک بولندیی رده تأسیس ایدلش و ایلک پوست نشینلکنده ، قیودان مشارالیهک رجا و نیازی اوزرینه کلیبولی مولوخیانه سی شیخی اعظم عرفای مولوبدن یکیچری اغای زاده محمد افندی تعیین واعزام قلندشدر . افندی مشارالیه هرایکی مولوخیانهک مشیختی عهده-سندده جمع ایش ایدی . مولوخیانهک اولدینی ره چراغان سرایی انشا ایدلکیندن ، تکیهده بالطبع هدم ایدلش و (۱۲۸۶) سنه سی شوالنک یکرمی یدنجی چهارشنبه کونی ماحقهده برمولوخیانه انشا وکشاد اولمش ایدی .

فقط بش سنه صوکره ماحقهده تأسیس اولنان مولوخیانهکده یرینه ایوم بارچای مهابت اولان قشله هاپون انشاسنه لزوم کوروندیکندن ، درگاه اورادنده قالدیرلش ایدی .

عمرت منیهک (۱۲۹۱) سنه سنه مصادف ذی الحجهک اتوز برنجی بازار ابرتسی کونی بهاریه مولوخیانه-نک وضع اساس رسمی اجرا قلدرق (۱۲۹۴) سنه سی ربیع الاولک اون سکننجی چهارشنبه کونی ده اکل انشا آتیه رسم کشادی اجرا قلندشدر بشکطاش مولوخیانه سی پوست نشینلرندن یکیشمرلی شیخ نظیف دده افندی بشکطاشده ارتحال دارفا ایش اولدیفندن اوراده کی تربیه دفن اولمش ایدی . فقط تکیهک هدمی مناسبتیه مشارالیهک نقش غفران نقشی مودوع اولدینی لحددن چیقاریلر ق ماحقه تکیه-سنه کوتلش ، ماحقا درگاهک هدم وقلندن طولایده . تکرار مزارندن چیقاریلر ق-رشمیدیکی بهاریه مولوخیانه-سنه نقل ابله سماعخانه دروننده کی مدفن مخصوصه ودیعۀ لحد غفران قلندشدی .

ایوم چراغان سراینک بولندیی محله بر تربه مخصوصه موجود اولوب دروننده درگاه مذکور پوست نشینلرندن اون ذات ودرت قادین مدفوندر :

بشکطاشه صاحب-مرای ههابونی ، سلطان سلیم خانۀ ثالث مقر صیفیسی

جنتمکان سلطان سلیم خان ثالث یازموسملرنده بشکطاش ساحلسرای هاپونده اقامت بیورلردی . بوسرایک تعریف وتصویرینه کیریشمهدن جوارى حقنده بعض معلومات ویرهلم :

ذات شاهانه به مخصوص اولوق اوزره طولیه باغچه طرفنده قالین قازیققر اوزرنده موضوع اوچ کوشک واردی ، بونلر اولصورته انشا ایدلشدی که ، پیچره قنادلرندن برینی قالدیرنجیه ، پادشاه حضر تتری اوطوردینی یردن قلندمهدن اولطا ایله بالق طوتا بیلیرلردی .

بو قصر ، ذوق سلیمی تمامیه اوقشایه حق صورته نقوش خرده کاری ایله ترین ایدلش ، هله درودیارلری شرق احتشامی اوزره چیچک رسملریله پرزینت وزیبا اولوب بنارلک هیئت مجموعه سی طراوت ولطافتدن متشکل منظره لر تشکیل ایتکده ایدی . ذات شاهانه به مخصوص بو قصر لرله حرم دائره سی ارمه-سندده لطیف ونظره پیرا خیابانلر واردی .

بونالر ، طرز انشالاری اعتباریله دیگر مسا کن خصوصیه دن فرقی دکلردی ، یالکز پنجره لری غایت یوسک و قفسلری ده پک صیق ایدی .

سرای مذکورک صورت ترتیب و تقسیمه کلنجه بیوک دائره نك برطرفی زمین قانندن عبارت برنا اولوب (غوتیق) طرز معماریسده ستونلره مزین برده لیزی واردی حرم دائره سیله اقامتگاه هایونه بورادن کچیلور ؛ بوغاز ایچی کبی بتون محاسن شرقیه یی جمع ایتش بر محله دیله اجنی طرز معماریسی اوزره مزینات و تجملات بولنسی نظرلرده عادتاً بر تضاد تشکیل ایدردی .

بیوک برده لیزک اورته سنده عرض چهره احتشام ابدن بوقصر لطیف ودلارا ، خدیجه سلطانک معماری اولان موسیو ملیتغه جتیمکان سلطان سلیم خان ثالث طرفدن یایدیش ایدی . مذکورده لیز صاع طرفی تشکیل ایدن والده سلطان دائره سی ، لطیف و بوغاز ایچنه لطافت بخش بالقونیه مزین اوجیوز قدم طولنده کی ریختیمده معمار موسی الیه ک محصول همتیدر .

قصر دلارا ، اخشاب اوله ورق یاپیش و جبهه سی و بتون ریختیم بوخه امتداد ایتک اوزره (ایونیق) طرز معماریسده غایت بیاض و لطیف سکنز عدد مرمرله ترین ایدلشدی .

قصر عالینک ده لیزی (قورتیق) اسلوب معماریسده انشا ایدلشدر ؛ اوروپا صنایع نفیسه سی نظر ترجیح ایله کورن سلطان سلیم خان ، انشا ایتدیردیکی بنالرده دائماً بو طرز معماری یی تطبیق و استعمال ایتدیرمیشدر .

موسیو ملیتفک بو خصوصده کی خدمات مقبوله سی نزد شاهانه دن قرین تقدیر و تحسین اولدنی ایچون موسی الیه او وقته قدر سفرايه و خدمت ملوکانه لرنده بولنانلره بخش و احسان بیوریلان سمورکورکلردن بر دانه سی احسان بیوریش ایدی .

بوقصر فرحفرانک صاغ طرفنده یعنی طولمه باغچه جهتده عجم طرز معماریسی اوزره کار کیردیگر برکوشک ده ا واردی که زمین قانندن اعتباراً یوقارویه قدر خارجاً الک لطیف ، غایت نظربا چینی لره مزین ایدی .

بنانک جبهه سی ، یکدیگری ایچنه دوکولمک و فقط قطراً یوقارییه طوغری کوچولمک شرطیه ، مرمردن وعادتاً صدفکاری قبوغه مشابه سلسیللره مزین ایدی . بو صورته یوقارودن دو کیلان سولر بوقورنه لره آق قرق لطیف شیرتیلر حاصل ایدردی .

اصل بنانک اورته سنده مرمردن بیوک برحوض واردی که ، متعدد یرلرندن سولر فیشه قیرردی . بنانک طوانلری ، طوان کنسارلری خردکاری نقوش و مرصعات ایله مزین ایدی ؛ بونقوش اودرجه صنعتکارانه یاپیش ایدی که ، انسان تماشاسنه حیران اولوردی .

بشکطاسه منفده بعضه معلومات منمده

سیاح شهر اولیا جلی دیورکه : زمان قدیمده بوشهر (قونه پترو) اسمیه یاد اولتوردی که معناسی (طاش بشیک) دیمکدر . بوگا سبب ده بو شهرک زمینی چنکستان و خیابان ایکن (باشقه) اسمنده برراهب بوراده بریوک کلیسا بنا ایتش ، حضرت عیسی علیه السلامک بشیکنی قدس شریفده کیت اللحم

نام مجلدن کتوروب کلیسا سنه قومیشدر . حضرت عیسا ابتدا صباوتنده غسل اولندیقی وقت بوطاش تیکنه یعنی بشیک ایچنده یونمشدر . بکا بناء روحیده بشکطاش اسمیه بوکایا شهرت بولش، راهب اولنجه بوطاش بشیکی هراقلیوس لک اوغلی ایلیا نام قرال آیاصوفیه دیرکنک صاع طرفنده کی طبقه قویدرمشدرکه ، حالا زیارتگاهدر . بونک اوزرینه اسلامارده بونمیره بشکطاش دیشلردر .

(بشکطاش باغچه سی) بازید خان ثانی عصرنده وزرادن برینک یالیزی ایش قات قات قاعه لری شاهنیشلربله مشهور ایش .

بشکطاش ، قبودان دریای اسبق بارباروس خیرالدین پاشانک مدفن عالینی احتوا ایتمکله، تورکار نظرنده لایق نظره توقیردر . مشارالیه ک تربه معالسی واپر اسکله سی قرینده و قدیمآ ساحل بمحرمه ایدی .
مشارالیه ک ارتخاله تاریخ شودر :

« طالیدی رحمت دکزیته قبودان ،

— ۹۷۰ —

دیگر تاریخده بودر :

مات رئیس البحر

— ۹۷۰ —

اق دکزده تورک لک ، قانونی سلطان سلیمانک یوزنی آغارتان ولوی شوکت احتوای اسلامک شانی اعلا آیلین بارباروس خیرالدین پاشانک تربه سنی قوجه معمار ستان یامیشدر .

سلطان سلیمان قانونینک سود برادری ، طریزونی شیخ یحیی افندینک مرقد منوری ده چراغان سراینک ارقه طرفنده و طاع اتکننده ولطیف خیابان ایچروسنددر . وفاته تاریخ شودر :

لیله عید انخی

— ۹۷۸ —

اورته کوی قریه سنه روملر (آیافوقاس) دیرلر . روایته نظراً بوراده ایمراطور پیه میخال [۸۲۹ - ۸۲۰] Michel le Bègue زمانده بر cubicularius اقامت ایدرمش فقط اوراده کی (آیافوقاس) مناسترنی ما کدونالی برنجی واسیل یاپدیرمش [۸۸۶ - ۷۶۷] واتصاله برطاقم دائرملر وعقار علاوه سیله توسیع ایلسدر .

استانبولک فتحندن صوکره بومناسترنک یرینه کوچک برکلیسا اقامه ایدلشدر .

اورته کوبده سلطان عبدالعزیز خانک انشا کرده سی اولان معلا ومحتشم جامع شریف جوارنده سلطان احمد ثالثک دامادوصدراعظمی نوشهرلی ابراهیم پاشانک کوزل برچشمه سی بولندیکی کبی قوری چشمه طریق اوزرنده و سلطان سرایلری دیوارینه ملاصق اوقاق چشمه کتاهه سنده (۱۱۳۰) تاریخی ووزیراعظم ابراهیم پاشانک خزینه داری ، صهریاکی مصطفی اغا عبارملری محکومدر .

اورته کویدن قوری چشمه‌یه دوزنکن الیوم دفتردار برونی دینیل محل کوریلورکه، بوراسنه و قیله (قلیدیون) Kilidion درلردی. (قلیدیون) کلید دیمکرکه، دکره طوغری عادتاً برکلیدشکنده اوزامش وبوصورتله بوغازک منظره سائرهنه حائل تشکیل ایتمکده بولشدر.

دفتردار برونده کی جامعه ساحسرایک بایسی دفتردار ابراهیم پاشا اولدیفندن نامنه اضافه اشته ارایلشدر. سلطان احمد ثالث زمان سلطنتلرنده بورایه برساحسرای یاپدربلهرق (نشادآباد) دنیلهدی. بونک جوارندمکی جسم سرائیده سلطان عبدالحمید خان اول دوری رجالتدن سلیم افندی تجدیدوتربین ایدرک سرائ ایله ساحلخانه ازهنه برسد، چشمه وبرنمازگاهه یاپدیرمشدی. سلطان سلیم خان ثالث همشیره محترمه لری خدیجه سلطان مذکور ساحسرای برادر محترمه لردن آلهرق طررز نوین اوزره تجدید وتربین ایتدیردکری کی بالاخره اوچ توغله وزیر اولان سالف الذکر سلیم افندی (سلیم پاشا) یایسیده صانون آلهرق توابعنه تخصیص ایشلردی.

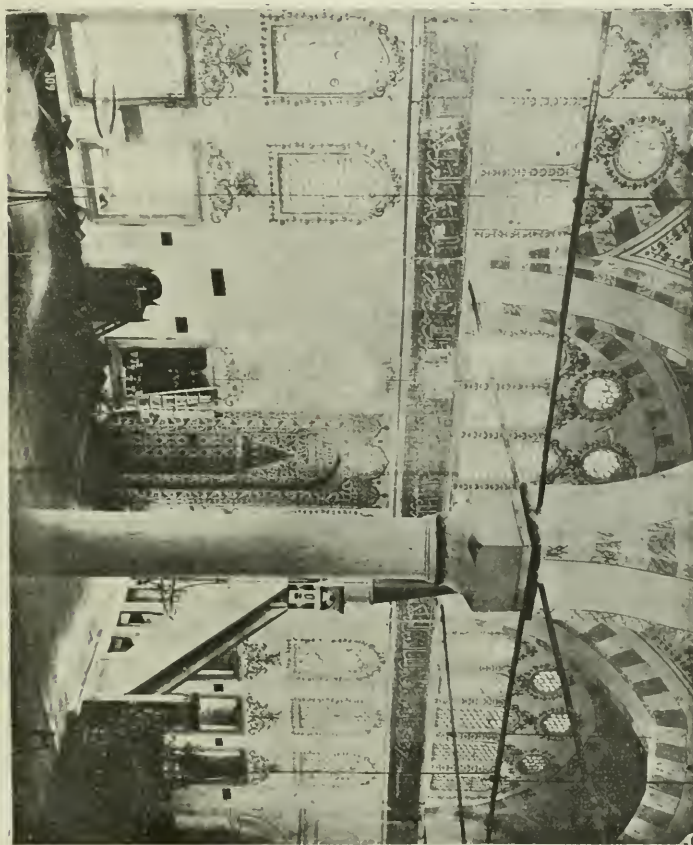
سلطان مشارالیهانک وفاتندن سوکره بوبالی خطاط شهر قاضی عسکر مصطفی راقم افندی به انتقال ایش ایدی. دور سلطان عبدالحمید خان ثانیده بوجسم ساحلخانه نک برینه آری آری ایکی یالی انشا ایدیلرک کریمه لری نعیمه و ذکیه سلطانله تخصیص ایدلشدر. بحریه ناظر اسبقی اکریوزلی مرحوم حسن حسنی پاشانک یالینسک یری ده خطاط مشارالیه مصطفی راقم افدینک بالیسی ساحسی داخنده ایدی.

دفتردار برونده خدیجه سلطان سرائی — رسام و معمار ملینغ

خدیجه سلطان سرائی حقنده تفصیلات اعطاسندن اول، رسام و معمار ملینغ سلطان مشارالیهانک سرائیه صورت انتسابه دائر اثرنه درج ایتدیکی تفصیلاتی خلاصه ذکر ایدیم: سلطان سلیم ثالث همشیره محترمه لری خدیجه سلطانک، صنایع نفیسه و بالخاصه آوروپا طرز معماریسنه و اصول ترین و تحمینه پک زیاده میل وهوسی واردی. برکون، بیوکدرده دانیارقه مصلحتگذاری موسیو بارون (هوبش) B. de Hübsch ک یاپدیرمش اولدینی لطیف کاشانه سیله، حدیقه فرحفراسنی زیارت و تماشایلش ایدی. باغچه نک طرح وتنظیم وتزییده کی حسن ترتیب ولطافت خدیجه سلطانک پک زیاده نظر تحسین وتقدیری جلب ایدرک اوراده کی محسن طبعیه نک مقتونی اولدیفندن، آنک کبی برکاشانه، و باغچه انشاسنی تصمم وتصویرایش ایدی. فقط بویه برسرائی انشاسنه مقتدر استانبولده معمار بولنه مدیفندن سالف الذکر بارون (هوبش) ک توصیه ودالاتیه رسام و معمار موسیو ملینغ خدیجه سلطانک سرائیه آلدی. فقط پرقاج کون سوکره، سرائیده کی بعض مقریینک القا آت مفسدت کارانه سیله معمار موسیو الیه داترهدن تباعد ایتمک مجبور ایدلدی. فقط، خدیجه سلطانک طلب واصراری اوزرینه، برکون سچلیاتین سفیری قونت لودولف Ludolf ک بالوسنده ایکن کوندریلن برالبالهجی موسیو ملینغ تکرار سرائیه دعوت ایدلدیکنی ایلهجیه تبلیغ ایتمکله، موسیو ملینغ دعوت واقعه به اجابه تکرار خدیجه سلطانک خدمته داخل اولدی. موسیو ملینغ، ترکیه اوقوبوب یازمق حتی قونوشمق بیلمدیکندن، معیتنه برده ترجمان ویرلش ایدی. موسیو ملینغ آز زمان ظرفنده ترکیه کی اوکرشمش، حتی سلطان مشارالیه

ایله ترکیه عباره ، فرانسه‌جه حروف ایله عباره و مکتبه ایتمک بیه باشلامش ایدی . خدیجه سلطان مومی‌ایله موسیو ملنیقندن فرانسه‌جه اوقومشدر .

خدیجه سلطان ، اقامت ایتمکده اولدینی سربایک تزینات داخله‌سی دیکشدرمک ایستوردی . بو آرزو-نی موسیو ملنیقه بیلدیردی . مومی‌ایله ، بال مومی ایله قبارتمه رسملر یاپه‌رق مشارالیه‌ایه‌رض

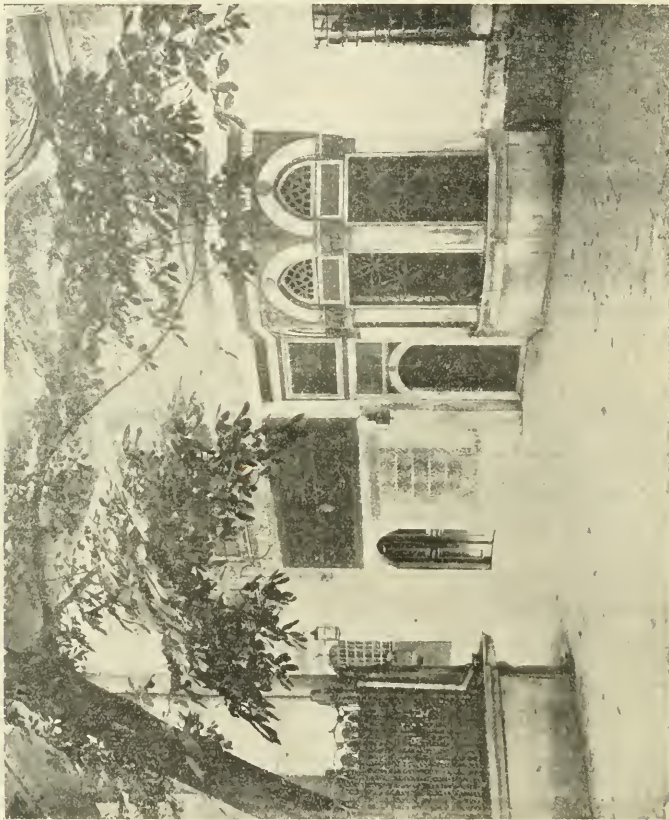
موزه‌ی قیو داغ یازما-سالمی

وارائه ایدرک ، موجب تحسین و تقدیری اولدی . ملنیق چالیشدی ، سربایک تزینات داخله‌سی دها ذوق آور برحاله افراغ ایلدی ، باخصوص کوزی دائمًا یوران التون ویلا-بزیل تزیناتی دیکشدرمک رلرینه الوان اقامه ایلدی .

سلطان سلیم ثالث ، اکثر زمانلر همشیره‌سی زیارته کلیردی ، اوراده موسیو ملنیق خدمات

کزیده سنی کوره رڼك تقدیر و تلطیف ایدر ایدی . حتی بردفعه سنده كندی سنی غایت قیمتداز بر سمور كورك ايله تلطیف بیورمشاردی . بو كورك سفرا ايله خدمت شاهانه ده بولنان اجانبه احسان اولنوردی . سلطان سلیم ، ملینك ایشلرندن صوك درجه ده محظوظ اولدیغندن ، اقسام داخلیه سی اوروپا طرز معماریسنده مزین ، بشكطاشده برسرای انشاسنی اراده بیورمشار ایدی . همشیره لری ، برادر محترملری

ایوب سلطان یزانی نازیمیه سی

دائما نظره پراشیلرله خشنود ایتك ایستدیكندن ، ملینغه ، (لایرنت) شكندره برده باغچه یارمسی سلطان سلیمه تكلیف ایتدی . واقعا ، بویه غریب بر حدیقه انشاسی تكلیفنه قارشو پادشاه حضرتلری خنده و تبسم ايله مقابله بیورمشارسده ، نتیجه اعتباریله پك محظوظ اولمشاردی . چونكه باغچه مردرلو تصور و تصورك فوقنده برلطف عرض ایدره ك اتامی میسر اولدی . حدیقه ، لیلایق ، كل ، آقاسیا اغاچلریله کسب زینت و طراوت ایتدیکجه ، خدیجه سلطانك ذوق ونشئه سنه حدوپامان تصور اولنومیوردی .

موفق ، اقلیمك ایجاباندن اوله رق بواغاجلر آرز زمان ظرفده کب جسامت ایتدی طولامباجلر اودرجه ماهرانه پایشدی که بتون دونوب طولاشوب مرکزہ کوردی بوصورتلہ ، باغچه حقیقہ لابرنت حالی آلدی . حتی بردفعہ سنده خدیجہ سلطان معینده کی قیزلری . باغچه صالورمش ، اولردہ اوزون مدت اویون اوینادقدن صوکر . حرمة کیرمک ایچون دونمشر طولاششارسده بردلویولنی بولہ مامشاردی انلر یوحالی بر سحر بازک تأثیرنه عطف ایدرک قهقهه لره کوریلورلردی اودرجه ده که ، اوقوجه باغچه بوقیزلرک کوشملرندن ایم ایم ایکه یوردی نهایت یولی بولہ رق حرمة جان آتشاردی . فقط بولطیف وقعه دن صوکره ، بوقیزلر ایچون اک بیولک لطف و شرف ، آنلره باغچه کی کز مکہ مساعده بیورلمق اولمش ایدی .

ملینغک ، ذوق سلیم اصحابک موجب تقدیری اولان شو خدماتی سرای حلقنک ویا خصوص باش حرم آغاسنک نظر کین وحسینی موجب اوله رق ، موسی الہی مشارالہانک نظرندن دوشورمکه پک جوق چالیشمش ایدی . موفق اوله میهرق الیه قازدینی قویه کندی دوشمش و بناء علیہ استانبولدن طرد و تبعید اولتمشدی . (استانبوله وغاز ایجنہ سیاحت) عنوانی و میلادک (۱۸۱۹) سنہ سنده یارسده طبع ونشر اولتان متن مصور اثر معروفده ، بو حرم آغاسنک ، تمصیلہ برابر ، معمار موسیو ملینغک داره سنده آره صرہ عرق نوش نشوه اولدینی ده مذکوردر .

خدیجہ سلطان ، معمار ی موسیو ملینغہ ، بیوک سرائیک اتصالنده کوچک بردارہ پادیرمشدی . اکثر اجانب بوسرائیک داخلنی کز مکہ حتی سلطان مشارالہانک مساعده خصوصہ سیلہ و کیمہ اولمدینی زمانلر حرم دائرہ سیلہ تماشاہی موفق اولمشلردی . بوسرائیلرک درونی رنگامیز من مرالره مزین ایدی . بردفعہ سنده سالف الذکر موسیو رودولف ، سلطان مشارالہانک باغچه لری زیارت و تماشاہی موفق اولمش و اقامتگاهنه حین عودتده راکب اولدینی قایقده ، سلطان مشارالہا طرفندن احسان اولمش بر طاقم ذی قیمت هدایا بولمش ایدی هدایای مذکورہ کشمیر شالری ، هند قاشلری ، صیرمه لی چورہ لر ، کل یاغلی و سائرہ دن عبارت ایدی . بولطف مهمانوازی ہ مقابله سفیر جنابلری کریمہ سی سرائہ کوندردہ رک ، خدیجہ سلطانہ غایت مصنع و قیمتدار انجو و مجوہرات تقدیمہ مسارعت ایش ایدی .

تصادفان اولق اوزرہ سفیرک قزی سرائہ کلیدیکی زمان ، سلطان سلیم خانده همشیره سی زیارت مقصدیلہ برایہ تشریف بیورمشلردی . بوزک معینده فرانسه نك سابق از میر قونسلونسک کریمہ سی مادمارل (آمورو) Amoreue ده وارمش . هرایکی قیز فوق العاده حسن و آنہ ، تناسب اندامہ مالک پری پیکرلر ایش . خدیجہ سلطان کنندیلرلہ کوروشمش ، حتی (آمورو) یه (هارپ) الہ برایی ہوادہ جالدرمشدی ؛ قیزلر اورادہ رقصہ ایشلردی .

سلطان سلیم ، کرک موسیقی و کرک رقصی باروانہ آرقہ سندن استماع و تماشا ایش ایدی . پرنی لطافتلرک اطوار شوخانہ سی مشارالہ حضر تلرینک پک زیادہ محظوظیت و تقدیرات شاهانہ لری موجب اوله رق معمار ملینغک واسطہ سیلہ هرایکسنہ محظوظیت سینہ لری تبلیغ و کرابنہا هدایا تقدیم اولمش ایدی .

موسیو ملینغ معمارلق و رساملقدن آمعدا، حرمه آلنان اشیاك تدقیق و معاینه سنده مأمور اولمش و زوجمسی مادام ملینغده بووظیفه به تشریک ایدلش ایدی .

سلطان سلیمک آورو با صنایع نفیسه سینه ، خصوصیه طرز لطیف معماریسنه ارلان میلی کوندن کونه آرتقمده ایدی . پادشاه حضر تتری ، و اثر محاسن پروریدن پک زیاده محظوظ اولدیلندن . همشیره محترمه سك آرزو و تکلیف اهلیرویلری و حایله ، معمار موسی الیهی (سرمعمار خاصه) عنوان مفخرت بیانیله تلطف بیورمفی دوشینورلردی .

سرای برونسك ، کره ارض اوزرنده یکتا بر موقع لطافت پیرا اولدیغنی نظر دقه آلان سلطان مشارایله ، اوراده محتشم ، مکلف بر ساحل سرای انشاسی تصمیم ایدرك ، معماره بو بایدده او امر لازمه اعطا ایدلش ایدی . دیانك اك لطیف ، اك علوی مناظرینی محتوی اولان بوراده ، پایله جق سرایك موقعه متناسب بر طرز بدیمه کاریده وجوده کلی ایچون هیچ بر فداکاراقدن کری طور ولدی ، اك نفیس مرمر لر ، اك لطیف مالزله انشاییه احضار ایدلدی . فقط ملینغ بویه یوك بر اثری یالکیز باشنه درعهده ایتمک کوه نه میهرك اولوقت فرانسر ایلیچیمی بولنان قوت (شو وازول غوفیه) ك رلکده استانبوله کنتر دیک صعتنده ماهر معمار (قوفهر) Kauffer ك بو خصوصدرأی و فکرینه مراجعت ایلدی . (قوفهر) اوتاریخده خدمت سلطنت سینه ده مستخدم بولنوردی . بناه علیه ، ملینغك تکلیفی مع المنونیه قبول ایله رایك امر انشاسنده تشریک مساعیه قرار ویرمش ایسه ده ، او اراق مصر ك فرانسر لر طرفدن استیلاسی وقوع بولقله ، هر ایکی معمارك امبدلری بوشه چیقمش ، سلطان سلیمده فرانسر لك شو تجاوز و تعرض ناکهانیلردن پک زیاده متأثر و دلگیر اولمش اولدیغندن ، رجوق آثار کزیده سیله حکومته خوش بر خاطره بر اقان ملینغ کال تأثر و تأسفه ، خدیجه سلطانك دائره عصمتینساهییلری ترك ایتمک مجبور اولمش ایدی ...

ضربم سلطان سرانك تعریفی

خدیجه سلطانك دفتر دار برونده معمار ملینغه انشا ایتدیردیک سرایك تقسیماتی شو صورتله ایدی :
اولا باش اغایه مخصوص بر دائره واردی . بو دائره نك پنجره لریده بالطبع نه قفس ونده پارمقلق واردی . بو دائره سلطانك اقامت ایتدیک اصل دائرنك خارجنده ، وآر می دیواره تقریق اولنش ایدی . بو دائره بناك بر قائنده ایدی و سلطان سلیم خانك همشیره لرینی حین زیارتده معیت شاهانه لریده بولنان امرا و ضابطان پادشاه حضر تتری حرم دائره سی قپوسنه قدر تشییع ایتدکدن سوکره بو دائره یه کلیر لر ، بوراده عودت شاهانه یه انتظار ایدرلردی . خدیجه سلطانه مخصوص اولق اوزره ، موسیو ملینغك انشا ایتدیک لطیف و محتشم قصر بو حرم اغایی دائره سینه متصل ایدی . پنجره لر غایت ظریف قفسلره مستور و مزین ایدی . بو دارمه یه متصل ، اوستی قبالی اوزون برده لیز واردی که ، تام اورته سنده ، ایکی یوك و قالین احشاش ستونه مستند و دکره طوغری چیقمش برده لطیف برکوشك موجود ایدی . حتی کوشك کینکری قالدیرلنجه اولطه ایله دکرذن بالق بیله آلانیردی .

خدیجه سلطان سرائی ، اشته اصل بورادن باشلار . بوسرای ، یرقاتیه زمین قاتندن ، وغایت لطیف برنجی قاتدن عبارت ایدی . بوداژده محشمه نك بویدن بویه کنیش اوطه لری ، واورته سنده آیروجه محتتم بر دأژده سی واردی که ، بوراسی ذات شاهانه یه مخصوص و انحق تشریف هابونده فتح وکساد اولنوردی ذات شاهانه ، همشیره لری زیاته کلدیکی وقت بوراده یرقاج کون اقامت سیورلردی . خدیجه سلطانه ، رسام و معمار (ملنخ) ه یاپدیرمش اولدقلری ، لطیف باغچه ، منظره پراخیابان ، سرائک حریمده ایدی بوسرائک برجهتده یوکسک بردیوار و یونک خارچنده وهان اتصالده ، سلطان مشارالیه نك زوج مکرمنه مخصوص پاشا دأژده سی واردی . مشارالیه استانبولده بولندینی مدتجه بوداژدهده اقامت آیدردی . پادشاه دأژده سیله خدیجه سلطان دأژده سی آرهمنده وطوپراق زمینده بالکنز برقاو واسطه سیله دخول و خروج واقع اولوردی . بوقیو حرم باش اغاسی طرفندن ، اوده ، پاشا ، زوجه محترمه لری طرفندن دعوت اولندینی زمان آجیلور ، بشقه وقت دئما قیالی وکلیدی طوروردی . پاشا دأژده نك اتصالده یوکسک ایکینچی برده اردها واردی که ، بودیواره متصل اولان دیگر برداژدهده سلطان کهایسی اوطوروردی . معمار ملنخ ایسه ، ارضروم بکلر بکیم نك دأژده سنده ، کندینه تخصیص ایدیلان دأژدهده اقامت ایدردی .

قوری چشمه Kourou - Tchechmé

قوری چشمه نك اسکی اسمی (پاراولوس Paravolos) ، (ویقیاس Bythias) ، (قلاموش) Kalamos ایدی . چونکه بوراسی کاملاً قلمشاق اولدیغندن بواسطه توسیم قلنش ایدی . قوری چشمه کورفرزی ایکی رون تشکیل ایدرکه بری الیوم موجود اولوب ، صراف بروننده کأن (آبیانی کلیسایی) طرفده ، دیکریده ارناوود کونی اقتیسنه وارمندن واپور اسکله نك بولندینی محلهدر .

قوری چشمه کورفرزینک آرقه طرفی ، ایکی اوقاق طاغ شکنده کریه طوغری اورانه ری ایکی وادی تشکیل ایدر . بووادی نك بیوکنه ، اوراده قدیماً بولنش اولان (آیدیمتری) کدیسانه [ ] اضافه (دیمتری وادی) درلردی بوقدی م کلیساک یانده برده ایله وارد . محرن مشهوردن (بیهرژیل) P. gilles استانبول بوغازینک تصویرنه دأژ (۱۵۴۰) سنه میلادی سنده نشر ایدیکي اثرده بوابارمندن بحث اندییور . بوابازمه قوری چشمه نك اوسقنده اره نی مزارلنی جوارندهدر ، اسمنه (آیا آپیسیر) دیرلرکه ، حضرت عیسی نك عروجنی تذکاردر .

آرناوود کونی

آرناوود کونیک اسکی اسمی (استیه Estiai) ، (آنابولوس Anaplous) ، (میخائیلیون) Miehaélion در .

ایمپراطور بیوک قسطنطین ، آمیخائیل نامنه بوراده بر کلیسا یاپدیرمش (۶۴۱) ، ایکینچی یوستینانوسده [۶۸۵ - ۶۹۵] اونی مکمل صورتده تجدید و تزین ایلشدی . مشارالیه یوستینانوس ، ارناوود کونینده برده لیان انشا ایدیرمشدی . بولیانی انشا ایتک ایچون دکزه غایت اپری قیا بارچالری

اتەرق اوراسنى اوصورتله محفوظ بولغان حالته قويىش ايدى . اغلب احتمالە كۆرە ، بولغان آقتى برونى ايله Mega Revma قورى چشمە آرەسندە وقرە طرفتە طوغرى كاڭ اولوب مرور زمان ايله طولاش ساحە اولەجق . . .

سالف الذكر اياميخائل كليساسى مرور زمان ايله خراب ومنهدم اولديغندن (ملك) صفتيله موصوف اولان قيصر ايكنجى اسحق [۱۱۹۵ - ۱۱۸۵] تەكرار انشا ودرىنى مختلف شهر وقصبة لردن جلب وتدارك ايتديكى غايت لطيف وظريف موزاييقدن معمول اعزە نصارا تصاويرى وسائر قيمتدار تېرات ايله تزئين ايتدېرمەشدى . حضرت مسيخ ايله مريمك وسائر اعزەك شوتصويرلرينك اليوم مذكور كليسادە محفوظ اولدقلى مرويدر .

روم مورخلرينك روايتلرینه باقىلورسە ، فاتح حضر تلى روم ابني حصارى ياپدير كن بو آيا . بخائل كليسانك وسائر بعض مناسـتـرلـك بقاياى اقاضى قوللانمش . بوخيرك نه درجهيه قدر مقارن صحت اولديغنى بيله ميز ! ! .

شوحاله نظراً خراب ومحو اولان كليسا يرينه (روحانيون) St Incordoris كليساسى بايرىلمشدر . بوكليسادە مرور زمان ايله خراب وبرحريقده محترق اولديغندن ، شمدىكى شكلى اوزره وبيزانس معماريسنه توفيقاً طاش وقسماً قرمرى طوغلەدن قبلى اولەرق بايدىرلمشدر .

ميخائيلون كليساسى ناميله معروف اولان بوكليسا ، عسكرى قرە غولخانه سنك جوارىندەدر . بوكليسانك محراب قسمندەكى احشاب ومزين بولمەي سلطان احمدخان ثالث داماد وصدراعظمى نوشهرلى ابراهيم پاشانك ياپرمش اولديغنى كويليلردن تحقيق ايلدم . ارناوودد كوني آقتى برونند ، سلطان سليم خان ثالث نامنه و (۱۲۱۹) تاريخى حاوى چفته طغرىالى كوزل رجشمە واردر .

روايته نظراً ، دمەد ابراهيم پاشانك مكعب قصرى اليوم آيا ياكى محله سنك بولديغى يردايمش . ارناوودد كوني حريق كيريدن صور كره بوموقعه ايكي كوشك ياپدلمشدر كە ، بونلر داماد مرحوم محمود پاشايه عائددر .

مذكور ايا ميخائيلون كليسانك حويليندە (آيا پراسكوى) نامنه مردونلە اينيلور ، بركليسا ودرىندە بر آيازمه واردر . آيازمه نك صوبى براق وشفاف وپك صغوقدر . بو آيازمه محلى پك قديم اولوب ، قسطنطين طرفندن ايلك تاسيس اولغان آيا ميخائل كليسانك محلدەدر .

ديكر برزوانيه كورەدە ، شەزادە سليمان افندى مرحومه عائد اولوب ، ايچ بريك قريه سنك تەسندە كاڭ (نسبتيه) قصرى صدراعظم وداماد ابراهيم پاشانك ايمش ، سلطان سليم خان ثالث آرە صره بو محل فرحفرزايه كلەرك بورادن ، جهانده بر مثلى دهـا بولنجان بوغازك ، اناطولى صـيرتـلـرـنـك لطافت وعظمت سيحون مناظرى تماشا ايله ذوقياب اولديغنى (موسيو ملينغ) اثر معروفندە يازيور .

بک قریبی

بک قوینک اسکی اسمی (خیلہ) chilai در ، بوقویدہ ، وقیہ Dictyne یعنی بالقجیلرک حامیسی
عد ایدیلن معبودلردن (دیانا) [*] Diane Dictyne نامہ بر معبد وارمش . ازمنہ قدیمہ ، بک
جواری جسم سرو بک ایش . اولیا چلبی دہ بورادہ جسم سروی اغاچلری بولندیقنی سیاحتنامہ سندہ
یازیور . مبدولاً آقار صوری حاوی لطیف بانچہ لیلہ ، خیابانیلہ مشہور وذوق آور ایش .

ذوق بدیعہ پروریسیلہ مشہور انام اولان ، سلطان احمد خان ثالث داماد وصدر اعظمی نوشہرلی
ابراہیم پاشاۂ بیکدہ محتشم برصیفہ پادیرمش آیدی . امور دولدن دغدغہ رسمیدن آزادہ سر اولدینی
زمان بوراہ کلیر ، سہای نشاط اطرافندہ پیغولہ پهای ذوق و نشہ اولورمش . بو ساحلہرای لطافت
پیرا ، تاریخدہ (ہایون آباد) وصنیلہ شہرت شعاردرہ . (قسطنطنیاد) نام اثرک مؤافی بوقصرک (۱۸۴۶)
سنہ سنہ قدر پادار ایدوکنی اژندہ یازیور .

بوساحلخانہ نک اولدینی یرہ بالاخرہ کوزل بریانچہ طرح وتنظیم ایدلشدی کہ ، الیوم بک بانچہسی
نامیلہ معروفدر جنتمکان سلطان سلیم خان ثالث بوقصری ، تجدیداً انشا وتزیین ایتدیرمشدی .

بک بانچہسنک اولدینی بردہ کی قصر ہایون جنتمکان سلطان عبدالجید خانک زمان سلطنتلرینہ
قدر پادارہ معمور ایدی برکون سلط اشاریلہ ، قصر مذکورۃ تشریف بیوردقیری اشدہ محتاج تعمیر
اولدیقنی کورہرک محافظہ سنہ مأمور اولان بکی ایلہ لزوم تعمیرینہ دائر محاوراندہ بانورکن ، بکی
جواباً « افندم . بوکوشک دہا بر جوق پادشاهی اسکیر ! » خطاب خامندہ بولنسیلہ ، اورادن
عودت ہایوندہ بوقصرک یتقدیرلمسی فرمان بیوریلور وایجابی دہ بالطبع درحال اجرا ایدیلور . بروایت
موشوق ومتواتر .

بک واپور اسکہسنک قارشوسندہ کائن اولوب بر آرائق ناتمام اولہرق سلطان یالیمی اولان ،
ساحلخانہ عبدالحق منلانک یالیدیر . اساساً حکیم بانی بہجت افندیمن متقلد . بونلر اوچ قرداش
اولوب ، عبدالحق منلا ، بہجت افندی ، الیاس افندی . الیاس افدینک لطافت اندرون نامیلہ
اندروندہ اوچ سنہک وقوعاتدن باحث برائری وارد . عبدالحق منلانک تاریخ وفاتی : « کیتدی
حق ، حق دیہرک حقہ بوکون عبدالحق »

ساحلخانہ سندہ کی اجزاخانہ نک اوزرندہ : « نہ آراسہک بولنوردردہ دودان غیری » لوحوسی
معلق ایش . بیکدہ وزرا اعیان یالیرندن اک مشہورلری : تشریفاتی ابراہیم پاشانک پدرلری داخلہ
کاتی بیکلی صائب بک یالیدیرکہ ، دالیان محلنہ ناظردر الیوم مشارالیک ورٹنہ سندہ .

سلطان احمد خان ثالث دوری صدور عظامندن دری زادہ طرفافندہ یالیمی بالاخرہ رؤف پاشایہ ،
اندن صدر اسبق امین عالی پاشایہ و نہایت خدیو اسماعیل پاشا مرحومک حرملری امینہ خاتم افندیہ

[*] بمعبودہ بالقجیلرک حامیسی نظریلہ بقارلردی

انتقال ایشدر بوساحلخانه، تاریخن دئی سکنر سنه اول طرر معمار یسندن دیمیر وچمتودن طوندورمه اوله رق یاپدیرلشدر ای صوگ هدم اولنان یالی ، بودری زاده یالیمیدر .

دري زاده عالمی ، نزد سلطنت سنیده محترم برعائله علما ایدی . بو عائله عائد یالیر، حدیقلر ایوم روم ایلی حصار ی جهتنده بولنان عابد منلا یالیمسیله عابد منلا ، یالیمسی حصارک تپه سنده بولنان و کوبدن کونه جسم برامرقا مستملکسی حالی آلان (رویه ر قولر) مکتبی اداره سنه صامشدر بوصورتله مکتب تپدن ساحله قدر اوزانمش دیمکدر . سالف الذکر خدیوک والده سنه عائد ساحلخانه اره سنده کی ساحه وسیعینی اشغال ایدرمش .

بیک قصری

وکلا ی فیخام ایله نزد سلطنت سنیده بولنان سفرای اجنیه نک مکالمه ومذاکره لرینه مخصوص دائره .

بیک قصری ، بنام ایله معروف کوچک برقوق ایچرو سنده کائن ایدی ؛ موقعنک لطیف وباخسوس محفوظ اولمی حسابیه ، آنی بوغازک شدید روزکارلرندن دایما مصون بولندبرر ایدی . بیک کورفرینه وقبله (اسکله کورفری) دیرلرمش بنام ایله اشتهاری ایسه اوراده کی قیالقدن ناشی ایش .

یوقاروده سولیندیکی وجهله ، بالقجیلرک حامیسی اولمق اوزره طانیلان (دیانا = آرتهمیس) نامه بوراده برده معبد وارمش . تا ازمنه قدیمه دن بری بوراسی بالقجیلرک بحبی ایش فی الحقیقه ، حالاده اوله در هر موسمه یوزلرجه بالقجی بوساحلده ، بالقی آلارلر . بیلشک دالیانلری پک مشهوردر .

بوحوالینک بادی شرف وزینتی اولان مذکور ساحلخانه نک طولی (۱۲۰) قدم ایدی . طرز انشایی اعتباریه ، ذوق سلیمی اوقشایه جق درجه ده مضع دکسه ده ، مختلف وعجیب اشکالی اعتباریهینه نظره پیرا ایدی . بونکله برابره یئت عمومی سی اعتباریه بوکی مبادیده مطلوب اولان متانت ورساتی پکده حائر دکلدی . ده طوغریسی علی العجله یاپیلش اولدینی جهته طول مدت یاپدار اولامیه جنی استدلال اولمقده بولنشدی . بناء علیه بودرجه اعتناسز یاپیلان بو قصرک ، تاریخ بناسنده یکر می بش سنه قدر برزمان مرور ایدر ایتمز ، اساسندن تجدید وتعمیرینه لزوم حس ایدلش ایدی .

بیک قصرینی تکرارانشا ایتدیره ن ذات، دکز جیلککنده احوال وحرکات بالتکاریسیله واستانبولده ومدلیده برجوق حیرات ومبارتله تاریخنمزمده خوش ومعزز برنام برافان قبودان دریای اسبق جزایرلی غازی حسن باشادر .

سلطان عبدالحمید خان اول، بوقصره آره صره کلور ، اجرای ذوق وشادمانی ایدرمش ؛ قبودان پاشا ، بوقصری سلطان مشارالیه هبه وتقدیم ایش اولدیفندن ، اوزمانک رئیس الکتابی اولان افندی حضر تلریله سفرای اجنیه ، یاز موسمنده بوقصر لطیف ودلاراده محاصره لر اجرا ایدرلردی .

بیک قصرینک هیئت مجموعه سی اوچ داترمدن متشکل اولوب ، اورته دهکی دیکرلرینه نظر آ اوکه طوغری جقمشدی . بوجقینتیلی داترمنک جهه سنده مرمر ستونلر واردی . پنجره لری ، اسکی بنالرده ، چارشو و پازارلرده ، وقهوه خانه لرده کورلیدی اوزره یوقاری قالدقار ، آشانی ایتزمتحرک قنادرله قبانیدی . بره سده کی کتان بازاری دکالری حالا اوله در . بو پنجره لک دیوارلری ، غایت صنعتکارانه برصورته ترسیم وتروین ایدلش آسنی طرزنده چیچک ویا پراقرله پرزیب ولطافت ایدی .

قصرک سقفی هان دوز دینله جک درجه ده برلی کره میتله مستوردی . اصل بنا ، داترآ مدار برباقوله احاطه ایدلش اولوب ، بورایه ریختیم اوزرنده کائن اوافق قیولر واسطه سینه کیریلوردی .

قصرک داخلی غایت بسیط ایدی . برقاج جسم اندام آینه سندن بشقه مزینات بوغمیش . قصرک آرقه طرفی لطیف برخیابان تشکیل وحدودی ده آرقه جهته کی خصوصی خانه لره قدر امتداد ایدرمش .

بیک جامعی سلطان احمد خان ثالثک تأسیس کرده سیدر . اوراده کی چشمه ده مشارالیه کدر . (۱۱۲۸) . بیک جامعنک رسمی (حقیقه الجوامع) نام اترک روایتنه کوره ، سلطان محمد خان رابع ، بورایه ضابطه ماموری اولمق اوزره تعیین ایدلیدی مأمور (بلوک باشی بیک) دبنمکه معروف اولدیتندن ، بوقریه ده انک اسمیه شهرت بولاش بیک بانچه سی قریبنده کائن مذکور احشباب وفوقانی جامع ، هدم ایدیلرک یرینه (۱۳۳۲) سنه هجریه سی ظرفنده ، اسکی طرز معماریسده ، کارکیر یوکسک قبلی ، تک مناره لی لطیف وظریف برجامع انشا ایتدیرلشد .

بیک قریه سیله روم ایللی حصاری آرمسده کیرید فاتحی اولوب صدر اسبق کوپرلی محمد باشانک قریبان تیغ سیاستی اولان دلی حسین باشانک [ ] باغی وارمش . وباغ الیوم طاوونجی رئیس دبنمکه معروف رئیس الکتاب مصطفی افندینک یالسیله ، اسماعیل معشوقینک مدفون اولدینی قادری درگاهنک آرقه طرفلرنده یوقاری طوغری صیرت لرده ایدی که ، بوراسنی قسماً قلعه لک یوقارو جهته ده کی (روبر قوله) نام آمریقان مکتبی اراضیسی اشغال ایتکده در .

اسماعیل معشوقینک مدفون اولدینی درگاهک اصالنده طاوونجی رئیسک دیرکلی جسم قونانی واکونده ده (۱۱۷۷) سنه سنده احیاسنه موفق اولدینی چشمه واردر . کچن تسویه طریقه ده [۲۴] مایس ۱۳۳۲] بوجشمه ده احیا ایدلدی .

اسماعیل معشوقی کبره :

مشارالیه اوغلان شیخ دبنمکه معروفدر . ویرعلی افسرانینک اوغلیدر . (۹۳۵) ده شیخ الاسلام کمال پاشا زاده نک فتواسیله قتل واعدام اولنه رق جسدی آخور قپوده ذکره آیللمشدر . اوچ کون صوکره افتنی ایله بیک ساحلنه کلدیکندن چیقاریلوب ، " بودرگاهک بانچه سنه وسوقاغه ناظر جهته دفن اولنش وباشی ده تلاطم دریا ایله کله رک جسدی یانه قوللشد .

اوليا چلي نك روايته نظراً، شيخ مشاراليه آت ميدانده البسه انباري اتصالده كي چقور چشمه نك آرقه جهتنده واولر مكنتي اتصالده مسجد مخلنده اون نفر درويشيله رلكده اعدام ايدلشدر. قتل اولنديني محل مذكور چشمه نك اتصالده كي خانه نك آرقه طرفنده در. بالاخره منسوبتندن برى اورانك اطرافنه بارمقلق چويرمشدر. ليالى مباركده حالا قنديل ياقارلر .

اسماعيل معشوقنك مدفن حقهده مختلف روايت وارد در :

سنگ مزارنده شويلازبايدر : يك ايكي يوز سال طقسان بدبده كشف اولندي بو محل حق رفيق قيدى سى احيايه اشبو مرقدى حسنه بنت على خاص طريق مستقيم زاده ديمش تاريخي اولدى اسماعيل قربان طريق

— ۹۲۵ —

باش وكيل اسبق احد وفق پاشانك ادعاسنه نظراً ، دورمش دده تكيه سنه متصل عمومى مرازلقده ايمش . حتى پاشاي مشاراليهجه اوراده اولديني قطعياً ثابت اولديقتن ، كنديسنك ده اورايه دفني وصيت ايتمشدر. ديمك ، اسماعيل معشوقنك مدفن پاشانك مزارى جوارنده بولنور . حتى پاشا حياتنك صوك دملرنده شيخك شيمديكي مزارندن بحث ايدر كن : « اوراده ادريس مخفي وارد در... » سوزلرني تكرار ايدلشدر كه ، مقصدي ، اسماعيل معشوق اوله حق پاشانك بويه ياكش اوله رق ديكر بر ذاتك اسمنى ذكر ايتسي ، دم واپسليده بولمق حسيله ، قوه مفكره سنه ضعف و خلل طاري اولمى نديندر . يوخسه صوفيه دن ادريس مخفي قاسم پاشاده حوضلر آرقه سنده مدفوندر . ؟

ديكر بر روايت ده :

مقتول اسماعيل معشوق ايله اون نفر خليفه سنك مدفونلى اليوم رئيس الكتاب اسبق مصطفى افندينك ياليسنه متصل قادري دركاهنك ارقه طرفنده ديوار ديبنده ايمش . بو روايت دركاهك شينجي اولان زانن منقولدر . اكر بوروايت طوعرى ايسه ، شيخ مشاراليه نامنه دركاه مذكور باغچه سنده وسوقاغه ناظر پنجره اوكنده مركز كتابه سنك مزار ، فائحه يه وسيله اولق اوزره صوكره دن ركز ايدلشدر .

اسماعيل معشوق دركاهنك قبالر جهتنده وسد اوزرنده كي، بيوك (بيالانلى) يالينك وجه تسميه سى بك غريبدر : بويالى كفچه ياليسى ناميله معروفدر . جنتمكان سلطان محمود ثاني بركون قابله بورادن كچركن يالينك جسامتندن بحث ايتسي اوزربنه ، مصاحب سعيد افندي جواباً « امان افنديم ! يالينك بك چوق ييلان واردر ، ييلانن كچيلمز ... » معروضاتنده بولنش ، اووقعه دن اعتباراً بويالى ده السنه جواره (بيالانلى يالى) ديه كسب معروفيت ايتمشدر .

روم ايلي مصاري

بلك ايله روم ايلي حصارى قريه سى آره سنده وساحلده كي قبرستانك بولنديني محله قبالر، ومزارلقه (قبالر مزارلنى) ديرلر . بورانك نام قديمي (هرمه ون برونى) ايدى . promontoir Herméon . بو وجهله تسميه سى ، بوراده بك اسكى زمانلرده ، يونان دور اساطيرينه عائد وفصاحت وتجارت ، وحتى سارقلك

حامیسی و معبودی اولمق اوزره تلقی و تمثیل ایدیلان بویوک معبود وپی تر زاده ، (مرکور) Mercure Hermès نامنه برمهیدبولنیش اولمندن ومورج هرودوتك Jupiter قوانه نظرآ ، اسکی ایران حکمدارلرندن (دارا) ، بورادن روم ایلی یقاسنه مرور ایلدیکینی تخطر ایتمدیرمک اوزره بورایه بیاض مرمرستونلر رکز ایتمدیره-سندن ناشی ایش . [میلاددن اول ۴۸۵-۵۲۱] بودروملی مورخ (ده نیس) ك روایتنه کورمهده ، بیزانسیلر بورایه (بوغارکسن) معناسنه اولان Lemocopion دیرلر مش .

سیمی ده ، بوخلک دکنزه طوغیری ایلرولیهرك بووصعیتله تشکل ایدن برون طرفندن قطع ایدلمش کی کورومسندن طولانی ایش .

دیگر بروایت کورمهده ، اوراده (پریاس کی یون) Pyrias kyon اسمنده غایت آزغین برکوپك وارمش ، اوراده طولاشیرمش ، طالعلمی هوالرده ساحله تقرب ایتمک ایستین قایقچیلرک اوزرینه متصل حولارمش ؛ بو-سیله اورونه (پریاس کی یون) دیرلر مش .

نغریب تصادفدکه ، (۱۳۲۸) سنهسی حزرانی ایچنده براقشام بوغاز ایچنه جیقارکن ، بیوجک بر کوپكك ، ساحله طوغیری قوشارق واپورک طالعلملرندن متحصّل کورولتییه قرشی ودکنزه طوغیری حدید وشدتله حولادیفنی کوردم . کوپکی بوخاله سوق ایدن طالعلملرک شدتی ایدی .
عثمانیلرک ایدی بر آبدّه-سطوت نمونی اولان ویزم تاریخندهده بوغازکسن معروفیت ایدن کوزمله کوردیکیم بوقعه اوزرینه ارمنه قدیمه نك برون حقنده کی روابتنی تصدیق ایدرم .

- محمدرضا -

روم ایلی حصارى ، بوقیالر موقعنك بالای مهاینمونهدهدر . روم ایلی حصارى ، برطرفدن تورکلرک فروغ شوک ووسطوتی ، دیگر جهندن اوزمانکی استانبول حکومتك زوال و انحطاطنی اعلان ایدر بر آبدّه معنیدار اولدیفندن ، تاریخ سیاسی وعسکری نقطه نظرندن پك زیاده شایان تدق و تأملدر !
روم ایلی حصارى قلعه سنك اورته رنده نوبخانه سردار منزلی وقلعه محافظلری یعنی ذردارلری خانهلری وارمش . بو خانهلر الیوم موجود و مسکوندر . اوراده کی کوچك مسجدی فاتح مشارالیه خدمه سنك وظائفی آیاسوفیه جامعی وقفنه مربوطدر .

روم ایلی حصارى ، استانبولك فتحندن برسنه اول ۸۵۶ تاریخنده انشا ایدلمشدر . قلعه لرك انشاسنده زغنوس ، خلیل ، ومهندس صاروجه پاشالرك بویوک همتلری سبق ایتمشدر .
بلك جهتنه ناظر یوكسك قبه زغنوس پاشانك ، حصار قریه سنه ناظر و حاکم قلعه خلیل پاشانك ، ینه حصار طرفنه متوجه کوشه لی بویوک قبه مهندس صاروجه پاشانك همت ونظارتیه انشا ایتمدیرلشدر .
قیالر مزارلنك انصالنده (دورمش دده) تکیه سی واردر . بو ذات ، قره دکنر ساحلنده کاش (آقفرمان) بلده سنده ساکن مجازییدن بری ایش . برکون اورادن استانبوله کلان برکیه یینه نرك روم ایلی حصارینه کلیر ، بورایه جیقاریلور . ذاتاً وقدیماً بوراده برزاویه موجود وزاوبه داری بولنان

[۱] (۱۳۳۰) سنه رومیسی مایسنك اونوزنجی کونی، دردنجی دهنه اولارق اجرا سنه موفق اولدین، فاتح احتفال ملیسی کونی بعض حیت مندان طرفندن ، بوحصارک بالای برجه عثمانی سنجاغی چکمه شدر . ایام رسمیه ومبارکده سنجاغ کشیده سنه دوام ایدیلور . هذا من فضل ربی !

علی باباده کندیسینک همشهریسی اولدیغندن آنک یاننده مسافر اولمشدر . اکلاشیلان دورمش دده ملککنجهده معروف برذات ایمش - کندیسینک بوراده ساکن اولدیغی افکرمانه قدر عکس ایمش اولدیغی جهته اورادن کلوب استانبوله بکن سفینهلر ذخیره وسائر اشیا کتوروب دورمش دده به اعطا وتبرع ایله خبر دعاسی طلب ایدرلرمش . بو عادت حالا باقی وجاریدر . اودوننی ، ذخیره سنی استانبولده ساتوب قره ده کز بوغازینه سلامتله چیقمق اوزره یوله چیقان قایقلر بوتکیه نك اوکندن بچرکن ریختمه بش اون اودون ویاخود سائر ذخیره و اشیا براقه رق یوللرینه دوام ایدرلر .

دورمش دده ، سلطان احمد خان اول زماننده کلش وینه مشارالیهک زمان سلطنتنده و (۱۰۵۴) سنه سنده وفات ایدمه رک بورایه دفن ایدلش وبالاخره اوزرینه اخشاب بر تره یاپدیرلمشدر . علی بابا ایسه مزارلرده و آجقده مدفوندر .

ایکنجی قسمک صوکی

3 1761 06982714 5